C:\Users\Plazma\Desktop\Knhy pdf\Nová složka (2)\Smith_Wilbur-Sila_mece.pdb

PDB Name: Smith Wilbur-Sila mece
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXt
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 5.5.2007
Modification Date: 5.5.2007
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

WILBUR SMITH.
SÍLA MEČE.

Pro Daniellu s veškerou mou láskou

„Kdybych dal přednost despotickému způsobu a změnil všechny zákony podle síly meče, nemusel bych se tu objevit.“
ANGLICKÝ KRÁL KAREL I.
Slova na popravišti, 30. ledna 1649..

Mlha zakryla vody Atlantiku a utlumila všechny barvy i zvuky. První ranní vánek se opřel o pevninu a rybářský člun se líně houpal tři míle od pobřeží. Pod sebou měl hranici dvou světů: temný mořský proud z hlubin, plný životodárného planktonu, se přesně zde setkával s laškujícími vlnami od pobřeží. Prolínání nesourodého živlu vytvořilo jasně vyznačenou, temně zelenou hranici.
Lothar De La Rey se jednou rukou opíral o kormidelní kolo a snažil se ostrým zrakem proniknout mlhu. Miloval tyto klidné chvíle čekání před svítáním. Začal se v něm probouzet lovecký instinkt. Slast napětí se mu pomalu rozlévala po celém těle jako bezpočtukrát předtím. Působilo to silněji než opojení alkoholem či drogou.
Ve vzpomínkách se vracel zpět do zákopů u Magersfontein
Hills, kde v ranním tichu čekali na Skotské střelce - ve svých sukních se vynořili ze tmy přímo před hlavněmi mauzerovek.
Ještě dnes mu z toho naskakovala husí kůže.
Od té doby zažil stovky podobných svítání spojených s čekáním. Obvykle v africké divočině na lovu, při němž vždy číhalo nebezpečí. Nezáleželo na tom, zda šlo o lva s mohutnou hřívou, krále pouště Kalahari, či záludného buvola v ochranné, přímo neprůstřelné přilbici rohů. I špinavě šedý slon se svraštělou kůží a krásnými dlouhými kly byl pro něj svou bystrostí a inteligencí důstojným soupeřem. Dnes ale
Lothar číhal na něco podstatně menšího.
Proud jeho myšlenek se náhle přetrhl: na palubě se totiž objevil bosý chlapec - samá ruka, samá noha. Opálený a ošlehaný větrem. Byl skoro tak vysoký jako Lothar, a proto se musel trochu sklonit při vstupu do kormidelní kabiny. V každé ruce držel kouřící hrneček kávy.
„Cukr?“
„Čtyři lžičky, tati.“ Chlapec se spiklenecky zašklebil a zamrkal, aby z dlouhých černých řas setřásl kapičky rosy. Světlé kudrnaté vlasy mu slunce odbarvilo do odstínu platiny, obočí a řasy měl tmavé a husté, což krásně kontrastovalo se světle jantarovýma očima.
„Dnes určitě potáhnou!“ Lothar zkřížil prsty pravé ruky v kapse, aby tímto symbolickým gestem zahnal případnou smůlu. Věděl, jak moc potřebují úspěšný lov, aby přežili.
Před pěti lety opět podlehl volání divočiny, prodal vzkvétající silniční a železniční konstrukční společnost a všechno vsadil na jednu kartu.
Znal dobře nekonečné poklady studených zelených vod
Benguelského proudu, který ochlazoval západní pobřeží jižního cípu Afriky. Poprvé je zahlédl v závěrečných chaotických dnech 1. světové války, kdy vedl poslední odpor proti nenáviděným Britům. V jejich čele stál zrádce Búrů, generál
Jan Smuts, velící armádě Jihoafrické Unie.
Tehdy mezi opuštěnými dunami Skeleton Coast vybudoval Lothar tajnou základnu. A tam, v jižní části Atlantiku, pomáhal německým ponorkám s doplňováním paliva, pitné vody a s nezbytnými opravami. Tenkrát, na hraně hlubiny oceánu, očekával jejich příjezd a přemýšlel. Slyšel a viděl život nekonečně rozlehlých vodních mas a jeho lovecký instinkt přímo bažil po odhalení tajemství hlubin. Zatím ale cítil uspokojení pouze z toho, jak německé ponorky uštědřovaly těžké rány obchodní flotile proradných Britů.
Lodě našel až v Portugalsku. Byly opuštěné, napůl shnilé.
Tam se objevil i Dá Silva, starý a zkušený mořeplavec. Společně opravili a vybavili čtyři téměř historické rybářské lodě - s nejnutnější posádkou je přepravil na jih, skoro na samý konec afrického kontinentu.
Továrnu na konzervy našel v Kalifornii -jakási firma špatně odhadla náklady na zpracování tuňáků, známých pod názvem „mořská kuřata“. Lothar získal celé zařízení za zlomek původní ceny, dopravil je do Afriky a znovu vystavěl v

opuštěné zátoce Walvis Bay - název pocházel od bývalé velrybářské stanice.
Za první tři sezóny společně s Dá Silvou nalovili a zpracovali tolik sardinek, že Lothar zaplatil všechny dluhy. Okamžitě však koupil nové čluny, protože stařičké lodě již dosluhovaly, a tím zabředl do nových dluhů.
Jako mávnutím kouzelného proutku ryby zmizely. Hledali je všude - vyplouvali do vzdálenosti sta i více mil, pátrali podél dlouhého pobřeží, kde se s oceánem stýkala jen poušť.
Měsíce plynuly přesně tak, jak je označovaly přicházející účty. Lothar už neměl z čeho splácet, žádal o další půjčky, a tím se víc a více utápěl v dluzích.
Dva roky bez ryb. Náhle, úplně dramaticky, přesně v ten okamžik, kdy už si Lothar sám přiznal porážku, se kořist znovu objevila. Jestli ten zázrak způsobila změna mořských proudů či převládajících větrů - nikdo nevěděl. Vrátily se a každé ráno se těsně pod hladinou objevoval krásný, tlustý koberec ryb.
„Ať to vyjde," potichu se modlil, zahleděný do mlhy. „Bože, dej, ať to vyjde." Potřeboval pouhé tři měsíce, aby všechno splatil a cítil se opět svobodný.
„Mlha ustupuje!" vykřikl radostně chlapec a Lothar nepřítomně zamrkal, vytržený z úvah.
Zvedala se jako opona na divadle a odkrývala magickou scénu: sluneční paprsky zažíhaly oranžové a zlaté jiskry v oceánu jako při velkolepém ohňostroji. Vypadalo to, že voda přímo hoří nadpozemským plamenem a celé toto kouzlo probíhalo za naprostého ticha. Matně modré pobřežní vody, klidné a vláčné, se dotýkaly pravého mořského proudu, ostrého jako břitva: jeho hladina byla drsná, divoká a hrozivě temná.
„Daar spring hýl" zaječel Dá Silva z přídě a horlivě ukazoval na hranici temných vod. „Tamhle skáčou!"
Uviděli obrovská hejna stříbrných ryb, trochu delších než mužská dlaň.
„Začínáme!" vykřikl Lothar chraplavým hlasem plným nadšení. Chlapec upustil hrnek a v mžiku zmizel v podpalubí.
„Zatoč!" Mladíček chytil kliku a snažil se překonat kompresi čtyřválcového motoru. Nebylo mu ještě ani třináct, ale sílu už měl. Svaly se mu napínaly.
„Ted!" Motor, zahřátý od cesty z přístavu, zaprskal a hladce naskočil. Černý obláček kouře se vznesl z boku člunu. Chlapec se opět objevil a postavil se na příď vedle Dá
Silvy.
Lothar natočil člun podél temné hranice mořského proudu.
Další čluny, číhající nedaleko v mlze, ho napodobily. Posádky chtivě sledovaly hladinu a jejich rozjásané hlasy přehlušovaly hukot motorů.
Ze zasklené kormidelní budky měl Lothar perfektní výhled. Pohledem zkontroloval, zda je vše na svém místě. Složená síť o celkové délce dvě stě metrů bude ve vodě viset na plovácích jako jednoduchá záclona dobrých dvacet metrů do hloubky. Suchá vážila sedm a půl tuny. Stála přes pět tisíc liber, což bylo víc, než je obyčejný rybář schopen vydělat za dvacet let. Pro každý člun měl jednu. Navíc za sebou táhly šest metrů dlouhé pomocné loďky s vesly.
Poslední pohled Lothara uspokojil natolik, že se opět zahleděl na moře. Blížily se. Jasně viděl stříbřité záblesky v zeleni oceánu.
Náhle - na jakýsi tajemný signál - se vody probraly k životu. Ztmavly jako zastíněné bouřkovým mrakem. Ten však přicházel z hlubin, stoupal a vody oceánu začaly vřít. Jako by se vynořovala mořská obluda...
„Táhnou!" zařval Dá Silva a rozpaženýma rukama ukazoval na tu nádheru.
Celou míli široké, do nedohledna sahající množství ryb zakrylo vodní hladinu. Lothar nikdy předtím neviděl takovou spoustu živé masy pohromadě. Znal mrak kobylek, které dokážou v pravé poledne zaclonit africké slunce, viděl obrovská hejna ptáčků, jejichž společná váha zlomila i silné větve stromů, na kterých se usadili. Ale nic se nemohlo rovnat tomuto zážitku. Dokonce i ostatní posádky přestaly vřískat nadšením, když se mamutí koberec objevil napovrchu a voda zbělela jako sníh. Miliony bílých sardinek se zatřpytily ve slunci, vyzdviženy miliony dalších pod nimi.
Dá Silva se konečně vzpamatoval. Honem se hnal k síti.
Celý jakoby omládl. Do kabiny stačil ještě šeptnout úpěnlivou modlitbu: „Maria, Matko boží, dej, ať nám síť vydrží až do konce tohohle dne." Více než modlitba to bylo nenápadné varování pro kapitána.
Dá Silva skočil do loďky, zbytek posádky zaujal svá místa.
„Manfrede!" Lothar zavolal na syna, který bleskurychle přiběhl.
„Pojď ke kormidlu!" Řízení bylo v této situaci velice důležité. Chlapec však již několikrát předtím prokázal svůj um, a tak Lothar ani na okamžik neváhal. Naběhl na příď a gesty rukou naváděl člun do velkého oblouku okolo ryb. Nemusel se ani otáčet - pod nohama jasně cítil pohyb člunu, který perfektně reagoval na každý jeho pokyn.
„Tolik ryb," šeptal Lothar. Očima odhadoval vzdálenost, vítr a sílu mořského proudu. Do sítě může dostat až sto padesát tun stříbrných rybek. Pokud veškeré souvislosti správně propočítá a bude mít štěstí, zvládne až dvě stě tun - ovšem stále mu v uších znělo varování Dá Silvy.
Při špatném odhadu může do sítě klidně zatáhnout až stonásobné množství. To by ji ale vytrhlo z plováků a vše by zmizelo v nenávratnu. Pokud však síť vydrží i ten obrovský tah, hrozí převrácení člunu a on ztratí naprosto všechno. Nejenom drahou síť, ale i člun, a dokonce i posádku a syna.
Instinktivně se otočil a spatřil rozjásaného Manfreda. Oči mu zářily a zuby svítily. Lothar si opět uvědomil, jak moc se podobá matce, a pocítil hořkost v duši.
Chvilková nepozornost se mu málem nevyplatila: řítili se plnou rychlostí na okraj živoucí masy. Pohybovala se v mysteriózní jednotě, a tak vznikal dojem jediného uceleného organismu. Kdyby do ryb najeli, změnily by směr a opět zmizely v hlubinách. Okamžitě signalizoval prudkou změnu a Manfred perfektně, téměř na místě stočil člun. Drželi se necelých dvacet metrů od okraje rybího hejna.
Swart Hendrick z něho nespouštěl oči. Svalnatému černochovi z kmene Ovambo se v ranním slunci blýskala oholená

hlava. Znali se jako bratři. Bojovali spolu ve válce a prožili desítky nebezpečných dobrodružství. I on dokázal vyměnit souš za moře a choval se jako zkušený rybář. Nikdo by v něm nehledal profesionálního lovce, který střílel nejen zvěř, ale i nepřátele. Lothar mu rukou dal signál „Pozor, nebezpečí!“ Swart Hendrick se na dálku zazubil a s porozuměním zasalutoval.
S elegancí tanečníka se všechny čtyři čluny proplétaly a točily okolo koberce ryb. Poslední cáry mlhy se rozplynuly. Slunce vyčistilo horizont a vzdálené písečné duny konce pouště zářily jako čerstvě odlitý bronz. Opravdu dramatická kulisa k začínajícímu lovu.
Masa ryb se stále držela pohromadě a Lothar si pomalu začínal zoufat. Už byly na hladině přes hodinu, což nebylo obvyklé - každou chvíli mohly zmizet. Ani jeden z člunů zatím ještě nespustil síť. Připadal si jako žebrák v přítomnosti tak nesmírného bohatství a pocítil zvedající se vlnu vzteku.
Už čekal opravdu dost dlouho.
Hop, nebo trop! pomyslel si a začal rychle signalizovat
Manfredovi.
Než mohl chlapec zareagovat, Dá Silva v loďce hvízdl.
Divoce gestikuloval. Zrovna za ním se masa ryb začala vzdouvat a měnit tvar. Jako by narůstalo nestvůrné chapadlo, jako by se ten jednolitý organismus dělil. Na to všichni čekali.
„Manfrede!“ zařval Lothar a mávl pravačkou. Ten roztočil kormidelní kolo a člun jako popravčí sekera zamířil přídí na zužující se chapadlo.
Pomalu! vyslal další signál. Člun zpomalil a jemně se vsunul do rybí masy. V průzračné vodě Lothar rozeznával i jednotlivé rybky a pod nimi viděl jasně temnou hmotu připomínající základnu ledovce.
Příď rozhrnovala ryby pod sebou, lodní šroub se sotva otáčel a masa se opravdu rozdělila. Člun se pohyboval jako ovčácký pes: rozrážel, točil se a doslova porcoval to obrovské množství na „stravitelné“ části.
„Pořád je toho moc,“ mumlal Lothar. Odhadoval množství ryb na víc než tisíc tun - záleželo pouze na tom, do jaké hloubky se táhnou. A to mohl jenom hádat.
Už zase riskoval. Koutkem oka zahlédl Dá Silvu - signalizoval varování, a dokonce rozčileně hvízdal. Zkušený rybář se přímo děsil takového množství ryb. Lothara to potěšilo, ušklíbl se a oči mu radostně svítily.
Rychlostí pěti uzlů člun obeplouval kořist a ryby se tak dostaly do středu kruhu. V příhodný okamžik Lothar přiložil dlaně k ústům.
„Los!“ zařval. „Uvolněte ji!“
Černoch z kmene Herero uvolnil lano držící loďku. V ní ještě stále gestikuloval nespokojený a protestující Dá Silva.
To už ale hnědá síť se sykotem mizela přes dřevěné brlení.
Plováky na laně se vymrštily a na hladině vytvořily pupeční šňůru. Ta spojovala již rezignujícího Dá Silvu s kroužícím člunem.
Manfred dobře odhadl tah zatížené sítě a zmírněním otáček motoru se mu podařilo bez problému kruh uzavřít.
Po chvíli se vyškrábal na palubu Dá Silva.
„Přijdeš o síť,“ vyčítavě hekl. „Jenom blázen může chtít naráz pobrat takové množství. Ryby se seberou a klidně s ní odplujou pryč - všichni svatí jsou mi svědkem...“ To už ale byli černí Herero pod Lotharovým vedením v plné práci.
Dva z nich uchopili plovákové lano, které k nim Dá Silva dovlekl.
Ostatní pomáhali při zachycení hlavního lana k navijáku.
„Je to má síť a mé ryby,“ brumlal Lothar, když se začal buben s rachotem otáčet.
Spodek sítě byl ale otevřený, proto bylo zapotřebí co nejrychleji zamezit rybám tuto jedinou cestu ke svobodě. Všichni napínali svaly a snažili se co nejrychleji navinout zatahovací lano této obrovské pastí. Uzavírala se dole jako obrovitý pytlík na tabák.
Manfred perfektně ovládal kormidlo a téměř instinktivními pohyby udržoval člun ve zdravé vzdálenosti od sítě. Dá Silva se snažil dostat loďku co nejdále od lana s plováky, aby se připravil na kritický moment, který musel přijít. Brzo ryby zjistí, že jsou v pasti, a dojde k panice. Mezitím Lothar navinul poslední metry zatahovacího lana a oddechl si. Síť je uzavřená s kořistí uvnitř.
Pot mu stékal po tvářích, sotva popadal dech. Dlouhé, stříbřité vlasy smáčené potem mu padaly do obličeje.
Plováky tvořily skoro perfektní kruh a ladně se pohupovaly na hladině. Jak se Lothar díval na šťastné zakončení celé akce, plováky změnily tvar - úlovek poprvé narazil na síť. Ryby se otočily, hnaly se zpět a braly s sebou celou síť i loďku.
Jejich síla byla neuvěřitelná.
„Bože můj, máme jich víc, než jsem předpokládal!“ otřásl se Lothar, odhodil vlasy z očí a hnal se ke kormidlu.
Kořist začala cloumat sítí, až Lothar ucítil drnčení paluby pod nohama.
„Dá Silva měl pravdu. Přímo šílí,“ zašeptal a hrábl po rukojeti sirény do mlhy. Třikrát krátce houkl, což byl signál pro ostatní čluny. Vyběhl na palubu a zahlédl, jak se otáčejí a ženou se k nim. Neměli dost kuráže, aby vhodili své sítě mezi ryby.
„Pospěšte si! Hněte kostrou!“ prskal Lothar. Bezvýsledně seje snažil popohnat. Otočil se k posádce a zařval: „Jdeme do toho!“
Moc se jim nechtělo.
„Hněte sebou, vy černí bastardi!“ křičel a sám jim šel příkladem. Museli pevně sevřít to obrovské množství ryb, sebrat jim prostor a tím zničit jejich sílu.
Síť řezala do rukou, zraňovala jako ostnatý drát. Rybáři se s ní doslova rvali a snažili se získat několik metrů.
Ryby znovu zaútočily a pracně nashromážděné metry opět mizely. Jeden černoch nestačil včas vytáhnout pravačku a

svištící síť zachytila prsty. Servala kůži i s masem. Se zoufalým jekotem tiskl zmrzačenou ruku na prsa, obnažené kůstky probleskovaly z rány a jasně červená krev mu stříkala do obličeje, stékala po upocené černé kůži a vsakovala se do kalhot.
„Manfrede!“ zahulákal Lothar. „Postarej se o něho!“ a upřel pozornost zpět k síti. Koberec ryb se převaloval v pasti. Náhle se mu podařilo na jedné straně vtlačit lano s plováky pod hladinu. V těchto místech nepatrná část ryb prchala na svobodu.
„Odhazujeme zátěž,“ spokojeně zabručel Lothar, když uviděl všechny plováky zase na hladině. Lapené monstrum však opět zaútočilo a tentokrát se těžký motorový člun otřásl, až se posádka chytila zábradlí a černé tváře rybářů zpopelavěly. Na druhé straně kruhu se loďka nakláněla a začala nabírat vodu.
„Skoč!“ zaječel Lothar na Portugalce. „Pozor na síť!“ Oba věděli dobře, oč jde.
Minulou sezónu do ní jeden z posádky spadl. Masa ryb ho okamžitě sevřela a v mžiku dostala pod hladinu. Zlikvidovala jakýkoliv pokus bojujícího lidského těla o vyproštění.
Po několika hodinách, když se dostali k mrtvole na spodku sítě, se jim před očima zjevil hrůzný obraz. Rybky šílené strachem se přeměnily v malé stříbrné dýky. Dostaly se do všech otvorů. Pronikly ústy až do břicha, další se vecpaly do očí a natlačily se do mozku, jiné protrhly i tuhé pracovní kalhoty a zadem vyplnily střeva tak, že břicho mrtvoly se roztáhlo jako groteskní balon. Celé tělo se napěchovalo mrtvými rybami. Ten obraz měli stále před očima.
„Bacha na síť!“ zaječel opět Lothar a Dá Silva se vrhl do vody. Okamžitě začal zděšeně plácat rukama, protože cítil, jak ho těžké rybářské boty táhnou pod vodu.
Swart Hendrick ho ale zachránil - s člunem přirazil k plovákům, a zatímco dva tahali Portugalce z vody, ostatní zahákli přeplněnou síť.
„Hlavně aby vydržela,“ nervózně vydechl Lothar. Všechny čtyři čluny už držely úlovek mezi sebou. Posádky pracovaly naplno a snažily se síť dál stahovat.
Metr po metru ji dostávali na palubu - dvanáct mužů na každém člunu. Dokonce i Manfred už stál vedle otce a rval se s ostatními o mořský poklad. Pot se z nich lil, krev z odřených rukou kapala, záda bolela a svaly se napínaly - konečně, centimetr po centimetru, zvítězili. Horní vrstva ryb se zoufale mrskala na vzduchu nad zbytkem ostatních, hynoucích ve smrtelném stisku utažené sítě.
„Vybrat!“ vyštěkl Lothar a na každém člunu tři muži vytáhli jakési obrovské podběráky, které mohly pojmout celou tunu ryb. Ve třech bodech kovového kruhu byla přichycena silná lana, kterými se dal tento obří naběrák vytáhnout s pomocí navijáku na palubu. Spodek měl otevřený a mohl se opět stáhnout stejně jako hlavní síť.
Než se dostala vybírací síť do správné pozice, Lothar vše připravil a zaujal místo u navijáku. Manfred držel konec uzavíracího lana, zatímco se přesunovala se skřípotem nad bublající úlovek. Potom trhl lanem a uzavřel spodek sítě. Otevřený podběrák se zaryl do stříbřité masy. Tři chlapi se ho snažili dostat co nejhlouběji.
„Jedu nahoru!“ zaječel Lothar a roztočil naviják. Síť se zdvihla a naplněná k prasknutí se objevila nad palubou. Jakmile se dostala nad otevřený příklop, nastala pro Manfreda ta pravá chvíle.
„Pusť!“ zvolal otec. Tuna sardinek se vyvalila a vtekla do podpalubí. Malé rybí šupinky, sedřené tímto drsným zacházením, se vznášely ve vzduchu podobné sněhovým vločkám, hrály ve slunci duhovými barvami.
Síť se vyprázdnila, Manfred uzavřel podběrák a vše se opakovalo. Ostatní tři posádky kopírovaly pohyby vedoucího člunu. A tak se každých pár minut někde objevil náklad ryb, mořské vody a obláček rybích šupin. Tuna za tunou pomalu mizela v hladových jícnech člunů.
Byla to namáhavá, monotónní práce. Kdykoliv se jim obrovský podběrák přehnal nad hlavami, zalila je studená slaná voda. Kdo zeslábl, byl ihned vystřídán, aniž by se narušil rytmus práce. Jediný Lothar stál u navijáku a obezřetně sledoval veškeré dění. Při své výšce a stříbřitých vlasech hustě pokrytých rybími šupinami zářil na slunci jako maják.
„Stříbrné třípence,“ šklebil se spokojeně, když se nekonečné množství ryb přelévalo do člunů. „Jsou to přece jenom drobné mince, a ne žádné smradlavé ryby. Dnes si naložíme i na palubu pěknou hromadu třípencí.“
Čluny naplnili až k prasknutí - uvnitř měli již přes sto padesát tun a teď se má ještě nasypat spousta na palubu. Zase tak obrovský risk. Plný člun se nedá odlehčit dřív než v přístavu, kde se obsah musí doslova vypumpovat. Další přítěž na palubě se však stane nebezpečnou. Desítky tun navíc je ohrozí, pokud se změní počasí. Vítr se pak opře do vln a obrovský oceán si s přetíženými čluny velice rychle poradí.
„Počasí vydrží,“ ujišťoval se Lothar, když zápasil s navijákem. Konečně se cítil spokojený - nic už ho přece nemohlo zastavit. Vzal na sebe obrovské riziko, ale vyplatilo se. Má skoro tisíc tun ryb v podpalubí a čtyři další hromady na palubách. Padesát liber výdělku z každé tuny. Padesát tisíc liber získal najeden zátah. Takové štěstí ho v životě ještě nepotkalo. Mohl ztratit síť, člun nebo i svůj vlastní život - místo toho se zbavil všech dluhů jediným včasným spuštěním sítě.
„Dobré nebe, nic už se mi nemůže stát, už jsem ze všeho venku. Jsem svobodný a bez dluhů!“
Poslední náklad začal plnit palubu a posádka se až po pás brodila rybami.
Nad čluny se vznášel bílý mrak mořských ptáků, jejichž jekot a chechtot se prolínal se skřípěním navijáků a kladek. Jejich nálety na rybky v síti končily tím, že už nemohli polknout ani sousto. Dokonce nemohli ani letět, a tak se nechali unášet proudem se zdviženými zobáky, aby se jim podařilo udržet obsah přecpaných žaludků. Na každém člunu stál muž s ostrou harpunou a snažil se probodnout či alespoň seknout velké žraloky, kteří se chtěli účastnit hodů. Chňapaly zuby ostrými jako břitva po uvězněných rybách a při své hltavosti mohli bez problémů poškodit drahocennou síť.
Zatímco se ptáci a žraloci přezírali, čluny se svou zátěží nořily stále hlouběji. Slunce už hlásilo poledne, když Lothar oznámil kýžený konec. Však už ani nebylo kam skládat úlovek. Jakákoliv další dávka se pouze sesunula z pyramidy ryb rovnou do moře. Tam se stávala okamžitě potravou kroužících žraloků.

S těžkým srdcem zastavil Lothar naviják. V hlavní síti měl ještě asi sto tun ryb, převážně rozdrcených. „Vyprázdněte síť a vytáhněte ji na palubu.“
Všechny čluny byly tak přetížené, že se přes ně voda už málem přelévala, když následovaly Lothara v jedné brázdě směrem k pevnině. Zanechávali za sebou skoro čtvereční kilometr mrtvých ryb. Stříbrná břicha zářila do dálky a připomínala spadané listí.
Vysílení muži, celí promáčení a obalení slizem, padli do svých kutlochů.
V kormidelní kabině Lothar vypil dva hrnky horké kávy a zkontroloval chronometr na stěně.
„Do továrny to máme čtyři hodiny,“ oznámil. „Zbývá tedy čas na učení.“
„Ach tati!“ zaúpěl chlapec. „Dnes ne, je přece význačný den. Copak se musím pořád učit?“
Ve Walvis Bay neexistovala žádná škola. Nejbližší byla německá ve Swakopmundu, třicet kilometrů vzdáleném.
A Lothar nebyl jen otcem, ale i matkou svému synovi ode dne, kdy se narodil. Tenkrát si ho vzal ještě mokrého a zakrváceného přímo po narození - matka na novorozeně ani nepohlédla. Jednalo se totiž o část té nepřirozené dohody. Musel se starat o chlapce sám, jen mléko zajistila hnědá kojná z kmene Nama. Otec se synem si na sebe zvykli natolik, že se ani neodhodlal poslat Manfreda tak daleko do školy. Raději vzal výuku do vlastních rukou.
„Svaly nedělají muže silným,“ upozornil ho. „Hlava je předčí. Přines učebnice!“
Manfred prosebně zvedl oči na Dá Silvu ve snaze získat podporu - věděl však, že otci odporovat nelze.
Kormidelní kolo si vzal na starost Portugalec a Lothar si sedl vedle syna k malému stolku s mapami. „Dnes není aritmetika - máme přece angličtinu!“ potřásl udiveně hlavou.
„Nenávidím angličtinu!“ vehementně protestoval Manfred. „Nesnáším ten jazyk a nenávidím Angličany!“
Otec spokojeně přikývl. „Ano,“ souhlasil. „Jsou naši nepřátelé. Vždy byli a provždy zůstanou. Proto se musíme ozbrojit puškami, které oni vyrobili. Je nutné se naučit anglicky, abychom ty jejich zbraně dokázali obrátit proti nim.“
Lothar dnes použil tento jazyk poprvé. Manfred začal odpovídat afrikánsky - za základ jí sloužila jihoafrická holandština. Jako samostatná řeč existovala pouze neoficiálně až do roku 1918. Tehdy poprvé uznali afrikaans oficiálně coby úřední řeč Jihoafrické Unie a rok nato se Manfred narodil.
„English, mluv anglicky!“ musel ho chytit za ruku otec, aby ho vůbec zarazil.
Četli si nahlas z anglické bible, listovali ve dva měsíce starých novinách z Kapského Města a nakonec měl pro syna celou stránku diktátu. Učení cizí řeči vysilovalo Manfreda natolik, že se už nedokázal soustředit. Okusoval nervózně tužku a nakonec se rozhodl.
„Pověz mi něco o přísaze a o dědovi,“ snažil se odvést otcovu pozornost.
Lothar se zašklebil. „Jsi chytrý jak opice - stačí ti cokoliv, jenom abychom se nemuseli učit.“
„Prosím, prosím, tati...“
„Už jsem ti to vyprávěl přinejmenším stokrát.“
„Chtěl bych to slyšet zase -je přece slavnostní den.“
Lothar pohlédl oknem na drahocennou pyramidu ryb.
Chlapec měl pravdu - konečně se po dlouhých a pracných pěti letech zbavil všech dluhů.
„Tak dobře,“ přikývl. „Budu vyprávět, ale anglicky.“
Manfred honem zavřel učebnici a dychtivě se naklonil přes stůl. Jantarové oči se radostně rozzářily.
Příběh velkého povstání už uměl nazpaměť, a tak dokázal otce opravit anebo vyprávění upřesnit, pokud se odchýlilo od obvyklé verze.
„Tak tedy,“ začal Lothar, „poté, co proradný anglický král
Jiří V. vyhlásil válku německému císaři Wilhelmovi v roce
1914, tvůj děda a já jsme věděli, co je naší povinností. Políbili jsme na rozloučenou tvou babičku...“
„Jaké měla vlasy?“ přerušil ho Manfred.
„Tvá babička byla hrdá německá šlechtična a její vlasy měly barvu zralého obilí ve slunečním jasu.“
„Jako moje,“ pospíšil si Manfred.
„Přesně tak,“ usmál se Lothar. „A tak děda vyrazil na koni společně se mnou k místu, kde stál starý generál Maritz se svými šesti sty hrdinnými bojovníky. Na břehu obrovské řeky Orange se všichni připravovali na boj proti nepříteli, kterým byl starý slim Smuts.“ Slim značilo v afrikánštině člověka vychytralého až zrádného - a tak Manfred horlivě přikyvoval.
„Pokračuj, tati, pokračuj!“
Lothar se dostal ve svém líčení až k popisu první bitvy, při které Smuts a jeho vojáci prakticky smetli rebely novými kulomety a děly. Chlapcovy oči pohasly zármutkem.
„Ale vy jste se rvali jako diví, tati -že je to tak?“
„Bojovali jsme jako šílenci, ale bylo jich moc, a navíc měli ty nové zbraně. Tvého dědu zasáhli do břicha, a tak jsem ho naložil na koně a odjel s ním do bezpečí.“ V chlapcových očích se objevily slzy jako pokaždé na konci tohoto příběhu.
„A nakonec, když umíral, vytáhl starou černou bibli z vaku u sedla, který mu sloužil i jako polštář. A tam jsem odpřisáhl.“
„Znám slova nazpaměť,“ ozval se Manfred překotně.
„Mohu je zopakovat?“
Jak tedy zněla přísaha?“
„Děda začal: ‚Přísahej, můj synu, s rukou položenou na bibli, že válka s Angličany nikdy neskončí'.“
„Přesně tak,“ přikývl Lothar. „Tak zněla slova v té závažné chvíli mého života, když táta umíral.“ Natáhl se, uchopil syna za ruku a pevněji stiskl.
Náhle Dá Silva zakašlal a plivl oknem ven.

„Měl by ses stydět - cpát dítěti do hlavy nenávist a myšlenky na zabíjení," zabrumlal.
Lothar prudce vyskočil. „Dávej si bacha," vztekle varoval.
„To nemá s tebou nic společného."
„Bohudíky," neodpustil si poznámku Dá Silva, „protože tohle zavádí rovnou do pekel."
Lothar se znechuceně odvrátil. „Manfrede, pro dnešek to už stačí. Můžeš si uklidit knihy."
Vylezl na střechu budky a z kapsičky vytáhl dlouhé černé viržinko. Ukousl konec, odplivl si a šmátral po kapsách.
Chlapec se objevil venku a rozpačitě čekal, zda si může přisednout. Otec chtěl být někdy úplně sám. Přesto se za chvíli vedle něho usadil.
Lothar konečně našel zápalky, škrtl a vdechl hustý kouř hluboko do plic. Potom položil ruku Manfredovi kolem ramen. Ten se radostí celý zatetelil. Takhle ho otec vyznamenával zřídka. Honem se k němu přitulil a ani nedýchal, aby si tuto krásnou chvíli nepokazil.
Malá flotila se dostávala pomalu k cíli. Objížděli už severní výběžek zátoky a mořské ptactvo na ně nalétávalo - svými skřeky jako by je vítalo doma. Slunce se sklánělo k západu a pobřežní pískové duny svítily jako ulité z bronzu. Zdálky už zahlédli pár budov na pokraji zálivu.
„Doufám, že Willem má dost zkušeností na to, aby roztopil kotelnu," mumlal Lothar. „Máme dost práce na celou noc a zítřek."
„Přece ale nemůžeme všechny ryby nacpat do konzerv," mudroval chlapec.
„To víš, že ne! Z většiny uděláme rybí olej a rybí moučku..." Náhle se odmlčel a zbystřil. Zastínil si oči. Ostřížím zrakem rozeznal komín továrny - nikde ani stopa po kouři.
„Nechal vychladnout kotel. Vždyť ví, že potřebuje pět až šest hodin k tomu, aby kotelnu uvedl do chodu. Mezitím nám ryby shnijou. Já ho zabiju!" Rozběsnil se a seskočil. Vrhl se k siréně. Zuřivě houkal a doufal, že se tam někdo probudí.
„Za vydělané peníze si musím koupit tu nově vynalezenou bezdrátovou vysílačku. Potom se domluvíme i s lodí na moři a tohle už se nikdy nemůže stát."
Vtom se zarazil a popadl dalekohled. „Co se to tam vlastně děje?" Zaostřil a docela dobře rozeznal skupinu lidí před továrnou. Jeho zaměstnanci tam stáli v holínkách a gumových zástěrách. Vůbec nechápal proč.
„Tamhle je Willem." Manažer stál na konci dlouhého dřevěného mola. „Co se stalo - kotelna nepracuje a všichni zevlují venku." Dva cizinci v tmavých šatech stáli vedle manažera a tvářili se velice úředně. Lothar začal horečně přemýšlet.
„Jsou asi z daňového úřadu nebo z nějakého ministerstva," zaúpěl a vztek se začal rozplývat. Tušil, že toto setkání pro něj nebude nic příjemného. Vždy tomu tak bylo.
„Co je zase tohle za průšvih. Právě když si vezu tisíc tun ryb ke zpracování. A tak..."
Náhle spatřil dva automobily. Předtím je neviděl, protože ' je zakrývala tovární budova. Dá Silva právě zahnul do hlavního kanálu k molu. Tam se úlovek vždycky vykládal. Rozeznal starožitný model od firmy Ford, ale druhé vypadalo jako z jiného světa. Celé je pokrýval žlutý písečný prach jemný jako hladká mouka - a Lothar ucítil, jak mu srdce poskočilo až do krku.
V celé Africe se přece nemohla objevit dvě elegantní kanárkově žlutá vozidla značky Daimler. Pamatoval si dobře, kdy ho viděl naposled - před budovou firmy Courtney Mining and Finance Company na Main Street ve Windhoeku, hlavním městě Jihozápadní Afriky.
Tenkrát se snažil prodloužit dobu splátek. Stál zrovna naproti a viděl, jak schází po mramorových schodech sledována úředníky. Jeden otevřel dveře žlutého vozu a nechal ji usednout za volant, druhý nastartoval otočením kliky. Odjela, aniž si ho všimla. Stál tu bledý a celý roztřesený. K tomu došlo před rokem.
Dá Silva perfektně vmanévroval k molu.
„Lothare, jsou tu lidé, kteří s tebou chtějí mluvit," volal
Willem. Nervózně se potil a ukazoval palcem na muže vedle.
, Jste pan Lothar De La Rey?" chtěl vědět ten menší a posunul si klobouk dozadu.
„Přesně tak." Lothar se na něj podíval a zatnul pěsti. „A co vy jste za blbce?"
„Jste majitel South West Afričan Canning and Fishing
Company?"
„Já!" zareagoval čistou afrikánštinou. „Jsem majitel - a co má být?"
„Jsem šerif a v ruce mám soudní příkaz k zabavení všeho, co vaše firma vlastní. Je to vydáno soudem ve Windhoeku," ukázal dokument.
„Zavřeli továrnu," žaloval Willem. „Donutili mě, abych nechal kotelnu vyhasnout."
„To přece nemůžete udělat!" Lothar vydechl a výraz očí připomínal leoparda chystajícího se k útoku. „Mám tu tisíc tun ryb, musím je okamžitě zpracovat."
„Jsou tyto čtyři čluny registrovány na jméno vaší firmy?" pokračoval šerif, aniž by se zajímal o fakta. Rozepjal si tmavé sako, ruce založil v bok, a tak se objevil těžký služební revolver značky Webley. „Můj asistent vaše lodě soudně zapečetí i s nákladem. Musím vás varovat: Pokud se pokusíte pohnout nákladem nebo dokonce člunem, bude to kriminální čin."
„To mi přece nemůžete udělat!" Lothar se vyřítil po žebříku přímo na molo. Dokonce již přestal používat svůj drzý podtón. „Musím ty ryby zpracovat. Copak tomu nerozumíte?
Zítra ráno už budou smrdět..."
„To ale nejsou vaše ryby," potřásl hlavou šerif. „Je to majetek Courtney Mining and Finance Company."
„Ona je tady!" vykřikl Lothar. „Viděl jsem její auto. Přijela se na to podívat, že?"
Šerif sklopil oči.
„Samozřejmě, čeká v mé kanceláři," informoval Willem.

Lothar se otočil a vykročil se zaťatými pěstmi. Zdálo se, že vyráží do boje.
Zděšené osazenstvo továrny čekalo před budovou a hledělo na něj jako na jedinou záchranu.
„Co se děje, baasT volali zoufale. „Dostaneme výplatu, baasl Máme doma děti...“
„O peníze nepřijdete,“ odsekl, „slibuju.“ Tento slib však nemohl splnit, pokud neprodá ryby. Protlačil se zástupem, obešel roh továrny a zamířil ke kanceláři manažera.
Daimler parkoval těsně vedle dveří a o přední blatník obrovského žlutého vozu se opíral nějaký kluk. Jasně se nudil. Vypadal starší než Manfred, ale byl o několik centimetrů menší. Štíhlý a vytrénovaný, oblečený v bílé košili a flanelových kalhotách podle poslední módy. Jemné rysy obličeje a bílá pleť spíše připomínaly dívku.
Aniž tomu stačil zabránit, Lothar vykřikl: „Sašo!“
Chlapec vyskočil a odhodil pramen černých vlasů z čela.
„Odkud znáte mé jméno?“ zeptal se a tmavě modré oči svítily zvědavostí.
Stovky odpovědí se mu hrnuly na jazyk: Kdysi dávno, před mnoha lety, jsem tebe a tvou matku zachránil z náručí jisté smrti v poušti... Pomáhal jsem ti, když jsi vyrůstal, vozil tě v sedle svého koně, když jsi byl takhle maličký... Zamiloval jsem si tě, jako kdybys byl můj vlastní. Však tenkrát jsem miloval i tvou matku... Jsi přece bratr mého syna Manfreda máte oba stejnou matku. Poznám tě kdykoliv a kdekoliv i po tak dlouhém čase.
Místo toho však řekl: „Saša je křovácky ‚dobrá voda' - to je to nejcennější, co Křováci v poušti mají.“
„To je pravda.“ Saša Courtney souhlasně přikývl. Tenhle chlap ho zajímal. Vycítil v něm sílu i skrytou krutost v jeho pohledu divoké šelmy. „Přesně tak. Saša je křovácké slovo, ale mé křestní jméno je Michel. To je francouzsky. Matka je totiž Francouzka.“
„Kdepak je?“ optal se Lothar.
Chlapec pohlédl na dveře. „Nechce, aby ji někdo rušil,“ varoval ho. „Bylo by dobré, kdybyste zaťukal...,“ nestačil ani domluvit, protože Lothar rozrazil dveře, až je málem vyvrátil z pantů.
Žena vstala z křesla u okna a otočila se.
Byla štíhlá jako dívka a lehké žluté šaty její subtilnost ještě umocňovaly. Široký látkový pás zvýrazňoval postavu a úzký klobouček na hlavě sotva zakrýval husté černé vlasy. Oči měla velké a skoro černé.
Působila velice mladě. Snad jen o trochu starší než syn.
Jakmile však zvedla hlavu, spatřil tvrdou a přísnou tvář s pevně sevřenými rty. Z očí jí šlehaly blesky.
Zírali jeden na druhého a pozorovali změny, které se na nich projevily od posledního setkání.
Kolik je jí vlastně let? rozvažoval a ihned si vzpomněl.
Narodila se přece hodinu po půlnoci v první den tohoto století. Je stejně mladá jako dvacáté století - proto dostala jméno
Centaine - francouzsky století. Takže už jedenatřicet, a přitom stále vypadala na devatenáct. Tolik jí bylo, když ji nalezl krvácející a umírající v poušti. Hrozná zranění jí způsobil lev, který rozdrásal tu hebkou mladou kůži.
Opravdu zestárl, pomyslela si Centaine. Ty bílé pramínky ve zlatých vlasech, vrásky okolo úst a očí. Určitě už překročil čtyřicítku a mnoho protrpěl. Ale to nestačí. Jsem opravdu ráda, že jsem ho nezabila. Naštěstí kulka minula srdce. Nezaslouží si rychlou smrt. Takhle ho mám ve své moci a začíná se učit, kdo má pravdu...
Náhle si proti své vůli vzpomněla na hebkost jeho těla, když nahý uléhal vedle ní. Ještě dnes se jí rozbušilo srdce a krev stoupla do hlavy. To ji rozčílilo, protože tuto svou slabost nesnesla. Připadala si jako divoké zvíře zahnané do kouta. Všechno ostatní si dokázala vytrénovat jako atlet, ale potlačit vzrušení při vzpomínce na něj bylo nad její síly.
Vtom si všimla, jak venku ve slunci stojí Saša - její překrásné dítě - a dívá se na ni s trochou zvědavosti. Okamžitě se zastyděla.
„Zavři dveře,“ nařídila chraptivě. „Pojď dovnitř a zavři!“
Otočila se zpět k oknu. Jakmile se ujistila, že má své tělo pod kontrolou, postavila se tváří v tvář muži, kterého se rozhodla naprosto zničit.
Dveře zaklaply a Saša ucítil prudké zklamání. Uvnitř se děje něco velice důležitého, pochopil. Ten chlap s očima šelmy dokonce znal i jeho jméno - to bylo podezřelé, ale současně i vzrušující. Zahlédl matčinu reakci: zčervenala a cosi její objevilo v očích - něco jako vina či lítost? Opravdu velice zvláštní. Ta nejistota byla pro matku naprosto netypická. Ona přece věděla vždycky všechno. Začalo ho zajímat, co se za zavřenými dveřmi může dít.
Pokud se chceš něco dozvědět, běž a zjisti si to, byla jedna z moudrostí, které mu matka kladla na srdce. Měl však obavy, co řekne, pokud ho chytí při špehování. Snažil se přiložit ucho k rozžhavené stěně z vlnitého plechu. Slyšel hlasy, ale nerozuměl, ačkoliv ten cizí chlapík mluvil nahlas a ostře.
Okno, pomyslel si a rychle přešel za roh. Tam by se dalo něco odposlechnout. Ovšem za rohem čekalo překvapení: padesát párů cizích očí. Manažer a dělníci stáli u hlavního vchodu. Utichli a pozorně ho sledovali.
Pohodil hlavou a lhostejně minul okno. Vrazil si ruce do kapes a nonšalantně zamířil k molu. Vtom si všiml čtyř člunů hluboce ponořených ve vodě, zakotvených u mola. Stříbrný náklad zářil do dálky - konečně objevil v tomto nudném místě něco zajímavého. Vydal se na obhlídku. Lodě ho vždy fascinovaly.
V životě neviděl tolik ryb najednou. Dostal se na úroveň prvního člunu - vypadal hnusně. Na bocích stopy výkalů posádky, která vše odevzdávala moři. Všechno ostatní smrdělo rybinou, naftou či olejem. Člun neměl ani jméno - pouze písmena registrace a pořadové číslo.
Každá loď se musí přece nějak jmenovat, uvažoval. Nepřináší to štěstí, a navíc je to nespravedlivé. Sašova osmimetrová jachta, dar od matky k třináctým narozeninám, nesla hrdý název The Midas Touch - Midasův dotek. Z řecké mytologie věděl, že všechno, čeho se Midas dotkl, se proměnilo ve zlato.
Ohrnul nos nad puchem z člunu, naprosto znechucený a posmutnělý. Jak může někdo nechat loď takhle zchátrat? Jestli sem jen kvůli tomu matka jela až z Windhoeku... nestačil ani dokončit myšlenku, když z kormidelní budky vyšel

bosý chlapec v zalátaných krátkých kalhotách.
Oba se zarazili jako dva cizí psi, kteří se náhle potkali na ulici. Tiše se navzájem obhlíželi.
Maminčin mazlíček, pomyslel si Manfred. Pár takových viděl ve Swakopmundu. Byly to děti boháčů v podivných tuhých oblečcích. Chodily důstojně za rodiči a tvářily se ustaraně. A ty vlasy! Září brilantinou a voní jako kytice květin.
Jeden z těch chudých bílých Afrikánců, usoudil okamžitě bystře Saša. Matka mu vždy zakazovala si s nimi hrát. Ale s některými je opravdová legrace. Každopádně se s nimi nenudil. Jeden ze synů předáka na dolech uměl napodobit volání ptáků, až se k němu opravdu slétali ze všech stran. Dokonce mu ukázal, jak se dá seřídit karburátor a zapalování staré fordky, kterou mu matka občas půjčila, přestože vzhledem ke svému věku neměl řidičský průkaz. Ovšem sestra ptačího virtuosa, o rok starší než Saša, mu ukázala něco mnohem zajímavějšího. Strávili spolu několik zakázaných chvil za důlní čerpací stanicí. Dokonce mu dovolila si sáhnout - bylo to teplé a jemné a připomínalo mu to hlazení malého koťátka.
Rozhodně se mu to líbilo natolik, že se rozhodl při nejbližší příležitosti si vše zopakovat.
Opálený chlapec vypadal zajímavě a možná by mu mohl ukázat i motor. Ještě jednou pohlédl k továrně, a protože se tam nic zvláštního nedělo, rozhodl se navázat hovor.
„Nazdar.“ Pozdrav dovršil honosným gestem a opatrně se usmál. Děda, ten nejdůležitější muž v jeho životě, mu vždy dobře radil: Svým narozením jsi dostal zvláštní postavení ve společnosti. Z toho plynou nejenom možnosti a privilegia, ale i povinnosti. Pravý gentleman se chová k těm z nižší vrstvy, ať je černý nebo bílý, starý či mladý, muž nebo žena, s respektem a laskavostí.
„Mé jméno je Courtney,“ představil se. „Saša Courtney.
Můj děda je sir Garrick Courtney, matka madame Centaine de Thiry-Courtneyová.“ A čekal, co s tím chudákem udělají všechny ty honosné tituly. Nic zvláštního se nedálo, a tak pokračoval: „Jak se jmenuješ ty?“
„Manfred,“ odpověděl afrikánsky a přimhouřil oči. Černé obočí neladilo s plavými vlasy, jako by mu ho někdo přemaloval. „De La Rey a můj děda a strýc a otec taky. A když potkali nějaký Anglány, uštědřili jim výprask, až se ti chudáci posrali.“
Saša se začervenal, protože tak nerudnou odpověď nečekal. Už se chtěl otočit a zmizet, když si všiml jakéhosi starého muže v okně kormidelní budky. Navíc se na palubě objevili dva barevní rybáři. V tomto případě nemohl ustoupit.
„My Angličané jsme vyhráli válku a v roce 1914 jsme pobili všechny rebely,“ odsekl.
„My!“ zopakoval Manfred a otočil se ke svým posluchačům. „Tenhle malej gentleman s parfémem linoucím se mu z vlasů vyhrál válku.“ Posádka se začala šklebit. „Prosím čuchněte si, správně by se měl jmenovat Lily - navoněnej frajer.“ Manfred se otočil zády, a tak si Saša uvědomil, o kolik je svalnatý protivník větší. „Takže jseš Angličan, mám pravdu, Lily? Potom musíš žít v Londýně, je to tak, sladká Lily?“
Sašu překvapila chytrá odpověď. Obvykle při hovoru udával tón on.
„Jasně že jsem Angličan,“ reagoval nakvašeně a snažil se promyslet další postup. Zatím ztrácel půdu pod nohama.
„Pokud jseš Angličan, musíš žít v Londýně,“ opět zaryl
Manfred.
„Bydlím v Kapském Městě.“
„Aha!“ Manfred se otočil ke vzrůstajícímu počtu posluchačů. Dokonce i Swart Hendrick se objevil se svou posádkou.
„Proto se takovým jako ty říká soutpiel - copak o tom nevíš?“
Při použití tohoto výrazu se ozval radostný pokřik. V přítomnosti otce by si to Manfred netroufl - v přímém překladu šlo o „slaný penis“. Saša zrudl a instinktivně sevřel pěsti.
‚Loutpiel je jednou nohou v Londýně a druhou v Kapském
Městě,“ začal Manfred s radostí vysvětlovat. „Právě proto se mu pindík máchá uprostřed slaného Atlantiku.“
„Tohle odvoláš, nade mnou nebudeš ohrnovat nos!“ Ještě nikdy s ním nikdo takhle nemluvil.
„Co tím myslíš, ohrnovat - má to co dělat s tvým slaným pindíkem? Takhle si s ním hraješ?“ Manfred pokládal další otázky. Radostný ohlas ho zbavil opatrnosti a během řečnění se pomalu přibližoval k molu.
Saša se bez jakéhokoliv varování odrazil. Tohle Manfred opravdu nečekal. Myslel, že si spolu vymění ještě několik podobných jedovatostí, aby z toho posluchači něco měli.
A teprve potom by se mohli pustit do rvačky.
Saša proletěl dva metry vzduchem a při dopadu vyrazil
Manfredovi dech. Oba se zhroutili na kupu mrtvých ryb.
Váleli se v marastu a Saša zneklidněl, když ucítil sílu protivníka, který se ho snažil zachytit. Nebýt tak překvapujícího útoku a vyraženého dechu, těžko by se Saša zachránil před okamžitým výpraskem. Pak si však vzpomněl na dobrou radu svého instruktora v boxu Jocka Murphyho.
Nikdy si nepusť silnějšího soupeře k tělu, drž si ho od sebe.
Bojuj s ním na vzdálenost paže.
Převalovali se ve slizké rybí hmotě. Sašovi se podařilo vrazit protivníkovi pravé koleno do břicha. Manfred hekl, ale přesto se mu snažil nasadit nelsona. Saša stáhl hlavu a pravou rukou odhodil Manfredův loket, přesně tak, jak ho Jock učil.
Otočil se proti otevření, které si vytvořil, a s pomocí rybího slizu vyklouzl z Manfredova sevření. Jakmile se osvobodil, okamžitě vypálil levačkou.
Jock ho cvičil do úmoru tento výpad. „Je to nejdůležitější úder, který se dá použít,“ vysvětloval.
Nebyl nejlepší, ale přesto zasáhl soupeře přímo do oka.
Ta chvíle stačila, aby se Saša stáhl do bezpečné vzdálenosti.

Molo se již zaplnilo nadšenými rybáři v holínkách a modrých rolácích. Ti dva na člunu jim připomínali bojující kohouty. Manfred překvapeně zamrkal, otřel si slzy a vrhl se do boje. Uklouzl ale po rybách a vtom dostal další ránu opět na bolavé oko. Zařval vztekem a vrhl se divoce vpřed.
Saša znovu vypálil levačkou, jak se to naučil.
Nikdy nenaznačuj ani ramenem, ani hlavou, co chceš udělat - to bys přímo telegrafoval soupeři své úmysly, doslova slyšel Jockův hlas.
Trefil Manfredova ústa a z rozraženého rtu vzápětí vytryskla krev. To ho povzbudilo, i pochvalné mručení davu pozvedlo jeho sebedůvěru. Použil opět levačku a vypálil do růžově opuchlého oka.
Když si ho poznačíš, snaž, se zasáhnout vždy stejné místo slyšel Jockovy rady. A Manfred opět zařval, ale to už nebyl jenom vztek: zaslechl i bolest.
Opravdu to funguje, rozradostnil se Saša. Ale v ten samý okamžik se dostal zády k budce, a tak přišel o strategický prostor. Manfred zavětřil při zjištění, že soupeř se zasekl v rohu. Rozběhl se přes kluzké ryby, rozpřáhl ruce a triumfálně se šklebil. V ústech měl krev.
Saša zpanikařil a schoulil se. Podařilo se mu však opřít o budku a ostře vyrazit hlavou proti soupeři.
Úderem do břicha ho překvapil a na chvíli mu zase vyrazil dech. Během zápolení padli na kupu ryb. Manfred lapal po dechu a snažil se zachytit už dokonale slizkého soupeře. Saša zakrauloval, a tak se dostal z hromady ke dřevěnému žebříku, po kterém chtěl vyšplhat na molo.
Rozjásaný zástup diváků nespokojeně zareagoval na jeho zbabělý útěk. Manfred se hnal za ním. Plival krev a rybí sliz sotva popadal dech.
Podařilo se mu chytit protivníka, který už byl v polovině žebříku za nohy. Saša se vší silou snažil udržet, zároveň viděl tváře diváků bažících po krvi. Fandili ale neomylně tomu druhému.
Kopl a znovu zasáhl Manfredovo oko. Ten zaječel a odpadl. Saša se vyhoupl na molo a rozhlédl se kolem. Bojovnost ho už dávno přešla a pomalu se začínal třást.
Cestu k záchraně měl otevřenou, ale muži okolo se smáli.
Pýcha ho zastavila. Otočil se a žaludek se mu sevřel. Manfred právě vylezl nahoru.
Saša už si vůbec nebyl jistý, proč se začali prát. Ani nechápal, jak všechno začalo, a přál si boj nějak důstojně zakončit. Nemohl ale na nic přijít, co by se shodovalo s pravidly jeho výchovy.
Větší chlapec se třásl také, ale vztekem. Tvář měl oteklou, zrudlou a pouze sípal skrz krvavé, nateklé rty. Naražené oko se vybarvovalo dofialova, pomalu se měnilo v malou štěrbinu.
„Zab ho, kleinbaas“ křičeli přihlížející. „Zlikviduj ho, šéfiku.“ To probralo Sašu z letargie. Zdvihl pěsti do klasické boxerské pozice, levou nohou vykročil, ruce držel před očima. Byl připraven na všechno!
Musíš se pohybovat- slyšel opět Jockovu radu. Postavil se na špičky a začal boxerský „tanec“.
„Podívejte se na něj!“ neslo se kolem. „Myslí, že je profik!
Chce si s tebou zatančit, Mánie. Ukaž mu, jak vypadá valčík veWalvisBay!“
Každopádně se Manfred necítil dobře při pohledu do tmavě modrých očí signalizujících pevné odhodlání. Ani zaťatá levačka se mu nelíbila. Pustil se do boje raději hrozbami.
„Těš se - urvu ti pracku a nacpu ji do tvýho hnusnýho chřtánu. Až ti jednu vypálím, zuby ti vypochodujou ze zadku v trojstupu jako vojáci.“
Saša zděšeně zamrkal, ale pomalu se otáčel, aby stál k němu vždy čelem. Oba byli prosáklí rybím slizem i vlastním potem a obsypáni šupinami. Už na nich nezůstalo vůbec nic dětského. Stali se z nich nepřátelé na život a na smrt. Diváci ztichli a svítícíma očima vlčí smečky čekali na snadnou kořist.
Zástup vrčel: „Vathom, Mánie, dej mu!“ A Manfred se vyřítil s celou sérií úderů.
Saša se chytře sehnul, čímž ho vyvedl z rovnováhy. Navíc přidal levačkou přesný úder na fialové oko. Manfred zařval: „Per se pořádně, ty podvodnej soutpie!“
„Já!“ ozvalo se z davu. „Neutíkej pořád z boje. Postav se čelem a bojuj jako muž.“
V tom okamžiku Manfred změnil taktiku: mával rukama a hnal se rovnou vpřed. Saša zděšeně couval, uhýbal se, uskakoval, ale levačku nenechal zahálet. Podařilo se mu proseknout napuchlé oko, několikrát ho zasáhl do rtů. Pro Manfreda to však bylo jako štípání komára. Nezměnil rytmus úderů ani nepovolil v útoku.
Ruce sevřené v pěst byly ztvrdlé prací s navijákem a sítí.
Míhaly se Sašovi okolo hlavy a svištěly vedle uší, když uhýbal. Náhle utržil takovou ránu, až se zapotácel.
Manfred neúnavně bojoval dál. Sašovi vypověděly nohy službu, další těžký úder inkasoval přímo do žeber. Než se vzpamatoval, zahlédl pěst mířící mu rovnou do tváře. Nemohl už nic dělat, zdálo se mu, že má nohy vrostlé do země. Aby se vyhnul nejhoršímu, chytil útočící pravačku a zavěsil se na ni vší silou. Na to Manfred čekal. Okamžitě druhou rukou stiskl Sašův krk.
„A konečně tě mám,“ zamumlal rozbitými rty. Soupeřovu hlavu sevřenou levačkou si Manfred připravil k poslednímu brutálnímu úderu.
Saša útočící pěst neviděl, ale instinktivně vytušil, že se schyluje k nejhoršímu. Trhl sebou a měl pocit, jako by si zlomil krk. Podařilo se mu tak přicházející úder zachytit čelem.
Rána s ním otřásla. Měl dojem, jako by mu hlavou pronikl meč rovnou do páteře. Věděl, že ještě jeden takový zásah, a je konec.
Naštěstí si všiml blízkosti okraje mola. Vsadil vše na jednu kartu. Poslední zbytky sil soustředil do jediného momentu. Manfred nečekal pohyb tímto směrem, a tak oba spadli dolů - na pyramidu mrtvých ryb.
Saša zůstal doslova přibitý váhou soupeřova těla. Manfred se ho snažil udeřit do tváře, která však rychle zmizela pod vrstvou slizké hmoty. Vrhl se mu tedy na krk a škrtil ho, čímž

Sašu strkal hloub a hlouběji.
Ten se začal topit. Chtěl volat o pomoc, ale jakmile otevřel ústa, mrtvá sardinka se mu zasekla v krku. Zoufale začal kopat, mrskal sebou z posledních sil. Dusil se. Cítil, jak pomalu omdlévá, zvuky se slily a připomínaly meluzínu. Už se hýbal pouze setrvačností a bylo mu všechno jedno.
Asi umřu - pomyslel si a ničemu se nedivil. Topím se...
S touto myšlenkou ztratil vědomí.
„Přijela jsi mě zničit," obvinil ji Lothar De La Rey, opřený zády o dveře. „Trmácela ses takovou dálku jen proto, aby sis to pěkně vychutnala."
„Mýlíš se," odporovala Centaine. „Musíš pochopit, že ty mě vůbec nezajímáš. Chci pouze chránit své investice. Přišla jsem si pro padesát tisíc liber plus naběhlé úroky."
„Pokud bys mluvila pravdu, nechala bys mě zpracovat úlovek a já bych ti zítra večer klidně vrátil dlužných padesát tisíc."
Netrpělivě mávla pěstěnou rukou, na které se zablýskl diamant velký jako nehet výstražně namířeného ukazováčku.
„Jsi snílek," oznámila. „Tvé ryby nemají žádnou hodnotu, nikdo je nechce - a už vůbec ne za nějakých padesát tisíc."
„Rozhodně mají velkou cenu - rybí moučka a konzervy..."
Pohybem ruky ho opět umlčela. „Sklady na celém světě jsou přeplněné zbožím, které nikdo nechce. Copak tomu nerozumíš? Ty nečteš noviny? Nemáš rádio, aby sis to poslechl? Všechny tvé ryby ztratily jakoukoliv cenu - nezaplatíš s nimi ani zpracování."
„To není možné!" byl vzteklý a navíc tvrdohlavý. „Samozřejmě jsem slyšel o problémech na burze, ale lidé přece musí jíst."
„Myslela jsem na tebe," pokračovala, aniž zvýšila hlas.
Mluvila s ním jako s dítětem: „Nikdy mě ale nenapadlo, že jsi tak hloupý. Snaž se to pochopit - se světem se stalo něco zvláštního. Obchod se zastavil, továrny se zavírají, ulice hlavních měst zaplavujou nezaměstnaní."
„Jen se vymlouváš! Přiznej si soukromou vendetu vůči mně!" Postoupil k ní. Jeho nepřirozeně bledé rty kontrastovaly s opáleným obličejem. „Snažíš se mě uštvat pro směšné obvinění, pro chybu, kterou jsem kdysi dávno udělal. Za to tne trestáš!"
„Víš dobře, co jsi udělal." Ustoupila před ním, ale propalovala ho pohledem. Hlas měla tvrdý a nesmlouvavý. „Bylo to kruté, hrozné a naprosto neodpustitelné. Prakticky se to ani potrestat nedá - nevím, čím bys svou vinu mohl odčinit. Pokud existuje Bůh, určitě požaduje odplatu."
„To dítě," začal odjinud.„Dítě, které jsi mi porodila v divočině.. .," poprvé se mu podařilo prorazit její krunýř.
„Vůbec o tom bastardovi nemluv!" Sevřela ruce, aby neprozradila, jak se jí třesou. „To byla obyčejná obchodní transakce."
„Přece jen je to tvůj syn. To nemůžeš popřít. Rozhodla ses zničit i jeho?"
„Je to tvůj syn," odporovala. „Vůbec mě nezajímá. Nic mi neříká a kvůli němu nezměním své rozhodnutí. Jsi na mizině. Naprosto beznadějně. Mé investice jsou tedy nevratné, a tak se snažím získat alespoň něco."
„Dej mi ještě poslední šanci, Centaine." Prosebný podtón v hlasu ho znechutil. Nikdy nikoho o nic neprosil. Nikdy v životě. Až nyní ho zlomilo pomyšlení na další začátek. Nebylo by to poprvé. Už dvakrát přišel o všechno, ale jeho pýcha spojená s kuráží a odhodláním ho zachránila i v tak napjatých situacích. Vždy šlo o téhož nepřítele: Brity a jejich touhu po moci. Pokaždé začal znovu a těžko se vypracovával k úspěchu.
Tentokrát už měl všeho dost. Být deptán matkou syna, ženou, kterou tenkrát tak miloval - a, Bůh odpusť, stále ještě ve! svém srdci miluje, aniž si to byl ochoten přiznat... Pociťoval naprosté vyčerpání nejen v celém těle, ale i v duši.
V šestačtyřiceti už přišel o ten bezedný zdroj energie, z něhož po celý život bezuzdně čerpal. Navíc spatřil změnu v jejích očích a měl dojem, že se v ní přece jenom něco hnulo.
Snažil se tedy dotáhnout svou prosbu do konce.
„Stačí mi pouhý týden - pouhých sedm dní, Centaine, to je všechno, co od tebe potřebuju," chtěl ji přesvědčit, ale rázem poznal své pochybení.
Centaine výraz nezměnila. Co omylem považoval za náznak lítosti, bylo vlastně hluboké uspokojení. Konečně se ocitl tam, kde ho po celé ty roky chtěla mít.
„Jasně jsem ti zakázala, používat mé křestní jméno," zdůraznila, „hned, jak jsem zjistila, žes zavraždil dvě osoby mému srdci nejbližší. Ty jsem milovala více než kohokoliv jiného na světě. A říkám ti to dnes opět."
„Týden, pouhých sedm dní."
„Už jsi měl dva roky." Otočila se a pohlédla z okna, protože venku zaregistrovala chaotický povyk. Připomínal jí jásání diváků na býčích zápasech.
„Za týden zabředneš ještě hlouběji do dluhů a mé ztráty budou vyšší než dnes." Potřásla hlavou, a jak zírala z okna, zostřila hlas: „Co se to děje na molu?"
Přistoupil k ní a uviděl shluk dělníků, jak společně s rybáři sledují a povzbuzují jakési dění u břehu.
„Sašo!" Centaine vykřikla z hloubi srdce, jak ji mateřský instinkt varoval. „Kde vlastně je Saša?"
Lothar proskočil oknem a hnal se k molu. Odstrkoval diváky, až se prodral dopředu. Právě zahlédl syna, jak buší do Saši.
„Manfrede!" zařval. „Okamžitě ho pusť! Jseš blázen!"
Vyrazil kupředu, ale nikdo ho neslyšel ani nevnímal. Ke svému překvapení ucítil, že má o Sašu starost, a navíc i tušil reakci jeho matky.
„Nech ho!" Než je stačil odtrhnout, zmizeli. „Bože můj!" vydechl, ale to už byl na kraji a viděl je mezi rybami.
Pokusil se probít k žebříku. Nebylo to snadné, protože množství čumilů se okamžitě přesunulo na kraj mola, aby nepřišli

o pokračování boje. Lothar sevřel ruce v pěst a prorážel si cestu. Konečně se dostal na palubu.
Manfred se právě snažil vecpat soupeře do hromady ryb.
Tvář měl pokroucenou nekontrolovaným vztekem, opuchlou a pokrytou škrábanci. Ovšem Saša se už nebránil: vyčuhovaly mu jen nohy, které se kroutily a cukaly pouhou reakcí nervů, jako u člověka střeleného do hlavy.
Lothar odtrhl Manfreda a mrštil s ním o kormidelní budku.
Potom chytil Sašu za nohu a vytáhl ho z laviny stříbřitých ryb kompletně obaleného slizem. Oči měl obrácené v sloup, bělmo hrůzně svítilo.
„Tys ho zabil!“ vyštěkl. Manfred zbledl a začal se třást.
„To jsem nechtěl, tati. Já jsem...“
„Blbče, tys tomu dal!“ Chcíplá sardinka Sašovi stále vykukovala z úst, rybí sliz bublal u nosu. Lothar mu vrazil prst do pusy a podařilo se mu rybu vytrhnout.
„Je mi to líto, tati. Opravdu jsem to tak nemyslel,“ šeptal zděšeně Manfred.
„Pokud jsi ho zabil, provedl jsi trestuhodný čin v očích samotného Boha.“ Lothar vzal bezvládné tělo do náruče. „Zabil jsi totiž svého vlastního...“ Málem řekl to vše prozrazující slovo, ale podařilo se mu ho spolknout a otočil se k žebříku.
„Já ho nezabil,“ žadonil syn o souhlas. „Přece není mrtvej.
Zase bude všechno v pořádku, že ano, tati?“
„Ne.“ Lothar zavrtěl smutně hlavou. „Už nikdy nebude všechno v pořádku - už nikdy.“ Vlekl nehybné tělo na molo.
Dav se potichu rozestoupil. Stejně jako Manfred pocítili vinu a nedokázali se mu podívat do očí.
Pomalu odcházel. V půlce cesty k továrně čekala Centaine. Lothar se před ní zastavil se Sašou, který nejevil známky života.
„Je mrtvý?“ zděšeně zašeptala.
„Ne,“ prudce zaprotestoval. Něco tak šíleného nemohla být pravda. Náhle chlapec zaúpěl a v koutku úst se mu objevily zvratky.
„Rychle,“ Centaine přiskočila. „Dej si ho přes rameno! ať se nezadusí.“
S bezvládným tělem se hnal do kanceláře, kde Centaine shodila všechno ze stolu.
„Polož ho tady,“ nařídila, ale Saša měl snahu se posadit.
Podepřela mu záda a otírala ústa i nos hedvábným kapesníčkem.
„To zavinil ten tvůj bastard!?“ blýskla očima po Lotharovi. „To on tohle udělal mému synovi, je to tak?“ a viděla potvrzení své domněnky ještě dříve, než se stačil odvrátit.
Saša opět zakašlal a podařilo se mu ze sebe dostat rybí sliz i zbytek obsahu žaludku. Hned se mu ulevilo. Začal vnímat okolí a lapal po dechu.
„Vypadni odtud!“ vykřikla Centaine a zakryla syna v typickém postoji matky chránící své mládě. „Doufám, že se oba budete smažit v pekle - ty i ten tvůj bastard. Už tě nikdy nechci ani vidět!“
Cesta z Walvis Bay vedla skrz rozmanitá údolí obrovských oranžových písečných dun, celých třicet kilometrů k železniční stanici ve Swakopmundu. Duny dosahovaly výšky až přes sto metrů na obou stranách. Byly to hory písku s typickými hřebeny připomínajícími nabroušené ostří nože. Příkré, jemné svahy se prolínaly v divukrásných soutěskách a údolích, kde se pouštní vedro ještě znásobovalo.
Byla vlastně pouhou vyjetou kolejí v písku, perfektně označenou na každé straně sklem od rozbitých pivních lahví. Nikdo neriskoval, a pokud se nemohl vyhnout této žíznivé trase, zásobil se rozhodně dostatečně velkou dávkou tohoto nápoje, kterým mohl vedro pobít. V různých intervalech se cesta rozšiřovala v místech, kde nezkušený řidič, nechápající zákony pouště, musel dolovat své vozidlo zapadlé v písku.
Centaine hnala vůz naplno, nenechala klesnout otáčky motoru a snažila se udržet moment setrvačnosti na nejvyšším bodě. Nezajímala ji ani zavátá stopa, ani vymleté díry, u kterých normální vozy zpomalovaly. Obrovské žluté auto mělo pod sebou dost prostoru k tomu, aby se kola bez problémů přehnala pískem či překonala každou nerovnost.
Držela volant jako profesionální závodník. Opřená pevně do sedačky, ruce natažené, připravená na jakýkoliv úder volantu. Soustředěně sledovala vyjetou stopu a řadila pouze tehdy, když se potřebovala vyhnout nebezpečným místům.
Nepoužívala ani toho nejběžnějšího prostředku, který byl vžitý: dva černé sluhy na zadní sedačce pro případ zapadnutí do písku. Saša dobře věděl, jak silnou ženou je jeho matka nikdy se ničeho nezalekla: ani té nejhorší cesty přímo k diamantovému dolu.
Seděl na sedadle vedle ní. Měl na sobě čerstvě vypranou a perfektně vyžehlenou pracovní kombinézu z konzervárny. Špinavé oblečení, smrdící rybinou a zvratky, vezli v kufru.
Matka se synem nepromluvila od té doby, co opustili továrnu. Saša ji sledoval koutkem oka a nevěděl, co ho čeká. Vůbec netoužil, aby se stal středem jejího zájmu během této šílené jízdy.
Už předtím si sundala klobouček, a tak její husté černé vlasy ostříhané podle poslední módy nakrátko zářily a vlály ve větru.
„Kdo si začal?“ optala se,,aniž odvrátila oči od cesty před sebou.
Saša se zamyslel. „Vlastně si nejsem jistý. Udeřil jsem sice první, ale...,“ potom se zarazil. V krku ho pořád bolelo.
„Pokračuj!“
„Připadá mi to, jako by to bylo naaranžované. Už na první pohled jsme věděli, že se budeme bít.“ Nic neříkala, a tak ještě žalobně dodal: „On mi ale nadával.“
„Jak?“
„To nemohu opakovat. Je to sprosté.“
„Ptám se, jak?“ ztišila hlas a Saša ihned poznal ten varovný tón.

„Volal na mě, že jsem soutpiel“ rychle odpověděl. Hlas se mu zlomil a raději se honem díval ven, aby zakryl své naprosté pokoření. Tak si nevšiml, jak Centaine tvrdě bojuje s úsměvem na rtech ani jak nepatrně pootočila hlavu, aby zakryla veselé jiskřičky v očích.
„Přece jsem říkal, že je to sprosté,“ dodal omluvně.
„Takže proto jsi uhodil první - a on je přitom mladší.“
To vůbec netušil - ale matka přece ví všechno.
„Může být mladší, jenomže je to takovej silnej afrikánskej dobytek, nejmíň o pět centimetrů větší než já,“ bránil se rychle.
Měla sto chutí se zeptat, jaký vlastně je. Jestli má zlaté vlasy a vypadá tak ohromně sympaticky jako kdysi jeho otec? Jaképak má oči? Ale místo toho řekla: „A tak jsi prohrál!“
„Málem jsem ho porazil,“ Saša tvrdošíjně protestoval.
„Měl spoustu podlitin a pořádně krvácel - málem jsem vyhrál.“
„Málem nestačí,“ odpověděla. „V naší rodině nikdy málem ne vyhráváme- zkrátka vítězíme!“
Nespokojeně se zavrtěl a odkašlal si, aby ulevil bolavému krku.
„Nedá se přece vyhrát s větším a silnějším,“ zašeptal znechuceně.
„S takovým se nemůžeš bít pěstmi,“ upřesnila. „Přece se nepoženeš tak zbrkle, aby ti zarazil chcíplou rybu až do krku.“
Zrudl touto potupou. „Musíš si zvolit tu správnou chvíli.
Vnuť mu tebou zvolenou zbraň i pravidla. Do boje se pouštěj pouze tehdy, máš-li jistotu výhry!“
Pečlivě přemýšlel, posuzoval matčina slova ze všech stran. „To je vlastně přesně to, cos udělala jeho otci, že?“ zeptal se zkoumavě, což Centaine vyvedlo z míry. Pohlédla na něj a vtom vůz vyskočil z vyjetých kolejí.
Rychle strhla volant a okamžitě dostala stroj pod kontrolu.
Potom přikývla: „Ano, tak to bylo. Vidíš jasně, jak to děláme my z rodu Courtneyů. Nepotřebujeme používat pěsti - stačí nám peníze, postavení, vliv. Nikdo nás za těchto podmínek nemůže porazit.“
Saša opět ztichl, aby fakta strávil. Nakonec se mu objevil úsměv na rtech. Byl tak krásný, když se usmíval - snad ještě hezčí než jeho otec. Srdce se jí sevřelo láskou.
„Budu si to pamatovat,“ prohlásil spokojeně. „Příště, až ho potkám, vzpomenu si na tvé rady.“
Vánek přinášel strašný puch. Ryby hnily na člunech a Lothar De La Rey z toho šílel.
Hromada sardinek se pomalu propadávala a vrchní vrstva na slunci už vyschla a změnila barvu na tmavou, špinavě šedou. Navíc všude hodovaly obrovské, kovově zelené masařky. Z ryb se vlastní vahou stala nepopsatelná hmota, a tak pumpy chrlily nepřetržitý tok smrduté břečky hnědé krve a rybího oleje. Voda v zátoce se zakalovala.
Celý den seděl Lothar u okna kanceláře, kde stála fronta barevných zaměstnanců: rybářů, baličů a pomocných dělníků. Všichni čekali, až na ně dojde řada a budou vyplaceni.
Lothar prodal starý nákladní vůz a zbytek nábytku, který s Manfredem doma používali. To jediné mu zůstalo a nepatřilo firmě, a proto nebylo zapečetěno.
Židovský překupník, majitel bazaru, se přihnal ze Swakopmundu za necelou hodinu: vycítil nešťastný zvrat jako supi slétávající se nad mršinou. Samozřejmě nabídl pouhý zlomek skutečné hodnoty, aby využil situace.
„Je celosvětová krize, pane De La Reyi, každý jenom prodává, nikdo nic nekupuje - budu jenom škodný, věřte mi.“
Přidal, co si ušetřil a měl zahrabané v písku pod podlahou.
Začal vyplácet zaměstnance, ačkoliv to nebyla jeho povinnost. Firma sice oficiálně zbankrotovala, on ale nemohl zklamat své vlastní lidi. Dával pouhé dva šilinky za dlužnou libru. Jedině tak se dostalo na všechny.
„Je mi to líto,“ opakoval každému, kdo přistoupil k oknu pro výplatu. „To je všechno, co mohu dát.“ A snažil se nesetkat s jejich pohledem.
Nakonec zamkl kancelář a podal klíč šerifovi.
Potom s Manfredem sešel k molu a naposled si tam sedli vedle sebe. Puch hnijících ryb byl silný a těžký jako jejich deprese.
„Vůbec tomu nerozumím, tati,“ ztěžka procedil přes rozbité rty. „Ulovili jsme toho tolik. Měli bychom být bohatí. Co se stalo, tati?“
„Podvedli nás,“ suše komentoval Lothar. Dosud necítil ani vztek, ani hořkost - byl naprosto ochromený bolestí.
Dvakrát předtím ho zasáhla kulka. Poprvé z pušky na cestě do Omaruru, když se postavil na odpor invazi do Německé jihozápadní
Afriky, kterou vedl generál Smuts. Podruhé ho postřelila
Manfredova matka z jeho vlastní pistole. Dotkl se staré, necitlivé jizvy v blízkosti srdce. Cítil ji velice dobře i přes bavlněnou košili barvy khaki.
Tenkrát to prožíval stejně - napřed šok a naprosté ochromení. Mnohem, mnohem později přišla bolest a hněv. Cítil, jak se v něm zdvihá vztek, vlna za vlnou, a vůbec se mu nesnažil bránit. Potřeboval to dostat ze sebe - musel nějak zapomenout na to, jak se ponižoval a žadonil o trochu času před ženou, která se mu jenom bezcitně vysmívala.
„Nemůžeme je nějak zastavit, tati?“ ptal se chlapec. Ani jeden z nich přesně nevěděl, kdo se skrývá pod slůvkem „je“. Věděli jasně, kdo je nepřítelem. Poznali ho ve třech válkách: roku 1881 v první burské válce, v roce 1899 přišla velká burská válka a královna Viktorie povolala svá vojska přes celý oceán, aby je rozdrtila. Nakonec roku 1914, kdy nasazená britská loutka Smuts pouze poslechl příkaz svých vládců v Londýně.
Lothar potřásl hlavou, neschopný odpovědi, oněmělý silou svého vzteku.
„Musí existovat řešení,“ mudroval Manfred. „Jsme silní.“
Znovu si připomněl, jak ten Anglán v bitce slábl a nedokázal si nijak pomoci. „To všechno je přece naše, tati. Tohle je naše země. Bůh nám ji dal - tak je to řečeno v bibli.“ Jako mnozí před nimi, i Búrové interpretovali Písmo svaté svým

vlastním způsobem. Viděli se jako vyvolený národ Izraele a jih Afriky měl být tím zaslíbeným krajem plným mléka a strdí.
Lothar neodpověděl, a tak ho Manfred zatahal za rukáv.
„Bůh nám přece dal tuhle zem, je to tak, tati?“
„Ano,“ těžce přikývl.
„Potom nám tedy všechno ukradli: zemi, diamanty, zlato zkrátka veškeré bohatství. Navíc nám teď ještě vzali naše čluny, a dokonce i ryby. Přece musíme nějak dostat zpátky to, co nám zákonitě patří.“
„Není to tak jednoduché.“ Lothar váhal, sám v tom měl zmatek. Stali se z nich vyhnanci v jejich vlastní zemi, v té, kterou otcové těžce vybojovali z rukou barbarů a vyrvali divočině.
„Až vyrosteš, tak porozumíš, Mánie.“
„Až vyrostu, určitě najdu způsob jak nad nimi zvítězit,“ pronesl Manfred s takovou rozhodností, až mu praskl zaschlý ret a zazářila na něm rubínová kapička krve. „Však uvidíš, tati.“
„Dobře, synu, možná se ti to podaří.“ Lothar ho objal kolem ramen a přitáhl k sobě.
„Pamatuješ na přísahu, tati? Dědova slova si budu pamatovat po celý život. Válka s Anglány nikdy neskončí.“
Seděli tak pospolu, až se slunce dotklo oceánu a dalo vodě v zátoce barvu roztavené mědi. Pak se zdvihli a vyrazili zpátky po molu, pryč od hnijících ryb. Vyhnuli se zapečetěné továrně a podél úpatí písečných dun směřovali k domovu.
V barabizně, kde přebývali, překvapivě zářil oheň a kouř stoupal z komína. Vešli do kuchyně, kde už cosi bublalo na otevřeném ohni a tomu všemu velel Swart Hendrick.
„Ten židák sebral stůl, a dokonce i židle,“ zažaloval. „Ale já jsem včas schoval nádobí a nějaké hrnky.“
Sedli si na podlahu a jedli polentu rovnou z hrnce. Hustá kaše z kukuřičné mouky byla ochucena slanými, na vzduchu usušenými rybičkami. Nikdo nemluvil, dokud nedojedli.
„Nic tě nenutí k tomu, abys tu zůstával,“ narušil Lothar nepříjemné ticho. Hendrick pokrčil rameny.
„Koupil jsem v obchodě kávu a tabák. Výplata mi na to bohatě stačila.“
„Víc už ale opravdu nemám,“ snažil se ho přesvědčit
Lothar. „Vydal jsem úplně všechno.“
„Něco takového jsem už zažil.“ Hendrick si zapálil fajfku dřívkem vytaženým z ohně. „Pokud si pamatuju, byli jsme na mizině už mockrát.“
„Tentokrát je to ale veliký rozdíl,“ pokračoval Lothar.
„Teď nemáme ani slonovinu, ani není co lovit nebo...,“ vztek mu sevřel hrdlo a nemohl domluvit. Hendrick nalil další kávu do plechových hrnků.
„Je to divné,“ zamyslel se. „Když jsme ji našli, byla oblečená jenom v kůžích jako divoška. Dnes jezdí v obrovském žlutém fáru,“ potřásl nevěřícně hlavou a uchechtl se, „a my jsme zase ti chudáci.“
„Však jsi ji zachraňoval se mnou,“ konstatoval Lothar.
„Udělali jsme pro ni dokonce i víc: našli jsme jí diamanty a vlastníma rukama je vydolovali ze země.“
„Teď patří mezi boháče,“ rozumoval Hendrick dál, „a přitom sem přijede a sebere nám úplně všechno. To přece nemusela dělat.“ Potřásal nechápavě velkou černou hlavou.
„Kdepak, to opravdu nemusela dělat.“
Lothar se pomalu postavil. Hendrick zahlédl jeho výraz a okamžitě zbystřil. Chlapec se zavrtěl a konečně se usmál.
„Tak to vyklop!“ Hendrick se radostně šklebil. „Co to bude? Slonovina ne - lovci už dávno všechno vystříleli.“
„Kdepak, žádná slonovina. Tentokrát diamanty,“ šokoval je Lothar.
„Diamanty?“ Hendrick se málem svalil na zem. „Jaký diamanty?“
„Co - jaký diamanty?“ Lothar se spiklenecky zašklebil a oči se mu rozzářily. „Přece ty, které tak dobře známe.
Ty, které jsme dávno objevili.“
„Její diamanty?“ černoch úplně ztuhl. „Diamanty z Hani
Mine?“
„Máš prachy?“ vyzvídal a Hendrick se snažil uhnout pohledem. „Znám tě jak svý boty,“ pokračoval Lothar netrpělivě a chytil ho za rameno. „Vždycky si dáváš něco na stranu.
Kolik?“
„Moc ne.“ Hendrick zkusil vstát, ale Lothar ho držel.
„Vydělal sis dost za poslední sezónu, dokonce vím přesně, kolik jsem ti vyplatil.“
„Padesát liber,“ zaskuhral.
„Kdepak,“ zavrtěl Lothar smutně hlavou. „Rozhodně máš mnohem víc.“
„Možná jenom o trošku,“ rezignoval Hendrick.
„Určitě máš celou stovku,“ s konečnou platností usoudil
Lothar. „To je přesně tolik, kolik potřebujeme. Dej mi je! Víš dobře, že se ti to mnohonásobně vrátí. Vždycky tomu tak bylo a vždycky bude.“
Stezka byla příkrá a plná kamení. Skupinka ale neúnavně postupovala v ranním slunci. Daimlera nechali úplně dole, na úpatí hory u břehu potoka. Začali šplhat nahoru ještě před svítáním.
Vpředu kráčeli dva muži v ošuntělém oblečení: na nohou boty do hor a na hlavě beztvaré propocené slamáky. Celí vyhublí, kůži svraštělou a opálenou - dalo se poznat, že jsou často venku na zdravém vzduchu. Náhodný pozorovatel by si je spletl s párem tuláků, kterých se pohybovalo bezpočet na cestách i necestách v tomto období velké krize. Náhodný pozorovatel by se však velmi mýlil: ten vyšší trochu napadal na nohu, protože měl protézu. Byl nositelem toho nejvyššího vyznamenání, které mohla Britská říše nabídnout: válečného kříže. Zároveň se stal i komturem

rytířského řádu. Navíc patřil mezi nejlepší vojenské historiky své doby. Byl tak bohatý, že se vůbec nezajímal o bohatství světa a málokdy uvažoval o tom, kolik majetku vlastní.
„Old Garry“ ho společník nazýval raději než plným titulem: Sir Garrick Courtney. „To je ten největší problém, kterému musíme čelit, old Garry,“ vysvětloval vědecky. „Naši lidé opouštějí půdu a hrnou se do měst. Farmy pomalu umírají a přitom ve městech žádná práce není.“ Postupovali po stezce na svahu Stolové hory bez jakéhokoliv odpočinku, pravidelně vytrvalým krokem. Mladší ze skupinky nechali daleko za sebou.
„Je to jasný recept ke katastrofě,“ souhlasil sir Garrick.
Jsou chudí na farmách, ale jak ji opustí, začnou hladovět ve městech. A hladovějící muži se stávají nebezpečnými, Ou Baas. Tomu nás učí historie!“
Muž, kterého nazýval „starým mistrem“, byl menší, ale držel se zpříma. Měl veselé modré oči, kterými vše pozoroval zpod okraje slamáku. Šedivá kozí bradka se mu pohnula při každém slově. Na rozdíl od svého společníka bohatý vůbec nebyl. Vlastnil pouze malou farmu na vysoko položených pláních Transvaalu. Dluhy ho nezajímaly zrovna tak jako Garryho bohatství. Jeho světem byla pracovna a hora různých uznání a doktorátů.
Získal čestný doktorát patnácti nejdůležitějších světových univerzit včetně Oxfordu, Cambridge a Columbie v New Yorku. Stal se čestným občanem deseti měst - Londýn i Edinburgh patřily mezi ně. Sloužil jako generál burské armády a nyní i v armádě Britské říše. Jeho hruď nebyla dostatečně široká na všechna vyznamenání a stužky, které mohl oficiálně nosit.
Bez jakéhokoliv přehánění to byl nejchytřejší, nejmoudřejší, vlídný a velice vlivný muž, jaký se kdy objevil na jihu Afriky. Zdálo se, že jeho velký duch se nedá omezit materiálními hranicemi. Stal se opravdovým kosmopolitou, a to jediné mu nepřátelé vyčítali: Srdce má kdesi za mořem, rozhodně ne s námi. Proto padla celá vláda i Jihoafrická strana, v níž zastával místo premiéra, ministra obrany a ministra záležitostí domorodců. Nyní vedl opozici. Přesto se na prvním místě považoval za botanika. Vojákem i politikem se stával pouze v nouzi.
„Měli bychom počkat na ostatní.“ Generál Jan Smuts se zastavil na skalní plošině.
Asi sto kroků pod nimi postupovala žena v silné kalikové sukni, obepínající mohutné boky. Svalnaté ruce připomínaly zápasníka.
„Má milá holubička,“ zašeptal sir Garry něžně při pohledu na svou paní. Po dlouhých čtrnácti letech dvoření a namlouvání ho konečně dobyla.
„Pospěš si, Anno,“ volal chlapec na úzké stezce za ní.
„Blíží se poledne a my ještě nejsme nahoře. A to jsme tam chtěli posnídat. Umírám už hlady.“ Saša byl sice stejně vysoký jako ona, ale v objemu rozhodně poloviční.
„Tak běž napřed, když máš naspěch,“ odsekla. Klobouček se jí sesunul do čela a stínil zarudlou kulatou tvář. Dvojitou bradou připomínala dobráckého buldoka. „Vůbec nechápu, jak se někomu chce lézt na vrch takovéhle příšerné hory...“
„Klidně tě postrčím,“ nabídl se Saša a oběma rukama se opřel o masivní pozadí madame Courtneyové. „Vzhůru! A na horu stoupá statečná žena!“
„Okamžitě přestaň, ty divochu,“ zalapala po dechu, když se snažila přizpůsobit zrychlenému postupu, „nebo o tebe přerazím svou hůl. Ach! Přestaň! To už stačí.“
Než se stala dámou, bývala obyčejnou Annou: pro Sašu vychovatelkou, pro jeho matku milovanou chůvou již od dětství a nyní prakticky dobrou společnicí. Její hvězdný vzestup na sociálním žebříčku vůbec nic nezměnil na vztahu mezi ní a Sašou. Pořád ho považovala za své dítě - přece se o něho starala už od narození, pokud nepočítala dobu po porodu, kterou strávil v poušti mezi Křováky.
Konečně se s protesty a smíchem dostali na plošinku.
„dědečku, právě jsem ji dotlačil. A to skoro expres!“ Saša se vítězoslavně šklebil, zatímco Garry Courtney uchopil Annu pevně, ale s láskou. Ten překrásný chlapec a udýchaná žena byli jeho největším pokladem: manželka a jediný vnuk.
„Anno, drahoušku, přece nemůžeš takhle vysilovat malého chlapce,“ vyčítal a snažil se udržet vážnou tvář. Okamžitě ho plácla hravě přes ruku.
„Už bych se chtěla konečně dočkat oběda - rozhodně by to bylo lepší než se pořád někam šplhat.“ Se silným vlámským přízvukem se jí podařilo bez problémů vklouznout do afrikánštiny. Podobala se totiž holandskému jazyku z pohraničí její rodné Francie. Otočila se ke generálovi: „Jak je to ještě daleko, Ou BaasT
„Už jsme skoro tam, madame Courtneyová. Hleďme - už dorazili i ostatní. Začal jsem o ně mít starosti.“
Vyšli zrovna z nedalekého lesíka. Centaine poznali už zdálky podle volných bílých šatů a slaměčku ozdobeného umělými třešničkami. Po chvíli dorazila celá udýchaná a rozesmátá.
„Jsem na pokraji sil, Ou Baas. Mohu se o vás opřít na poslední úsek cesty?“ Ačkoliv nemluvila pravdu, nabídl jí generál galantně rámě, a tak oba vyšli na vrchol jako první.
Každý rok se opakovala tato malá rodinná tradice: oslava narozenin na vrcholu Stolové hory. Sir Garrick Courtney si takto připomínal svá výročí a generál Smuts, jeho starý přítel, se nikdy neopomenul zúčastnit.
Nahoře si všichni sedli do trávy a snažili se vydýchat po namáhavém výstupu. Centaine se uvelebila s generálem trochu stranou. V hloubce pod nimi leželo Constantia Valley údolí připomínalo mozaiku díky množství vinic v plném rozkvětu. Mezi nimi, jako perly v náhrdelníku, vykukovaly bělostné stavby v holandském stylu. Vhodnou kulisu tvořily šedivé skály horských hřebenů Muizenberg a Kabonkelberg, které dokreslovaly tento přírodní amfiteátr. Dále na sever se tyčily Hottentots Holland Mountains, které doslova odsekávaly celý mys Dobré naděje od afrického kontinentu. Přímo před nimi, vklíněný mezi horami, se rozprostíral záliv False
Bay, kde se třpytily hrající si vlny v září slunce. Ten překrásný pohled všechny na dlouhou dobu umlčel.
„Tak řekni, Centaine, drahá, o čem bys chtěla se mnou hovořit?“ vybídl ji generál.

„Vidím, že mi čtete myšlenky, Ou Baas“ zasmála se upřímně. „Jak jste na to přišel?“
„Když mě v mém věku krásná dívka odvede stranou, určitě je to oficiálně - nejde o žádné radovánky,“ s úsměvem na ni mrkl.
„Jste jeden z nejatraktivnějších mužů, jaké jsem kdy potkala...“
„Ach, taková lichotka! To musí být opravdu něco moc vážného.“
Změna výrazu mu to potvrdila., Jde o Sašu,“ řekla prostě.
„S ním přece nemohou být žádné problémy - nebo se mýlím?“
Vytáhla z kapsy školní vysvědčení té nejexkluzivnější veřejné školy v zemi.
Generál přelétl dokument a ihned ho vrátil. Vůbec ji to neudivilo: věděla dobře, jak bleskově dokáže číst. Pamatoval si naprosto všechno, i poznámku ředitele: Michel Saša dělá čest sám sobě a je přínosem celé škole.
„Musíš na něho být opravdu velice hrdá,“ usmál se.
„Znamená pro mne všechno.“
„Vím, vím, ale to není příliš moudré. Z dítěte se brzy stane muž, vyrazí do světa a ty o něho přijdeš. Ale k věci - s čím bych ti mohl pomoci, drahá?“
„Je velice bystrý a také společenský. Dokáže jednat s lidmi i staršími, než je sám,“ vysvětlovala Centaine. „Ráda bych, kdyby se pro syna našlo místo v parlamentu - pro začátek.“
Generál sundal slamák a uhladil si rukou šedivé vlasy.
„Mám dojem, že by měl napřed dokončit základní školní docházku, než se objeví v parlamentu, nemyslíš, drahá?“ uchichtl se pobaveně.
„To je ono! Přesně tohle potřebuji, Ou Baas - radu, jakou univerzitu by si měl vybrat? Slavný Oxford nebo Cambridge či nějakou místní? Bude anglická univerzita přítěží v jeho kariéře? Pokud by studoval tady v Africe, kterou si má vybrat: stellenbáchskou, nebo kapskou?“
„Přemýšlím, Centaine, a poradím ti, až přijde čas rozhodnutí. Zatím si dovolím být tak smělý a důrazně tě varuji, aby sis budoucnost toho mladého muže tak přesně neplánovala.“
„Prosím, prosím, Ou Baas, vaše přímluva má cenu...,“ nemohla najít správné přirovnání, a tak generál pokračoval.
„Důležitým slovem je také ‚domov - přímo osudový výraz. Saša se musí rozhodnout, a pokud si vybere zámoří, rozhodně nemůže počítat s mou podporou.“
„Promiňte, chovala jsem se nevhodně.“ Generál si všiml, jak je rozzlobená sama na sebe. Tvářejí hořely a rty měla sevřené. Soutpiel. Velice dobře si vybavila ten hloupý vtip: jednou nohou v Londýně, druhou v Kapském Městě. Teď už se jí to nezdálo tak zábavné.
„Už to nikdy neudělám,“ zašeptala a položila mu ruku na paži, aby ho ujistila o své oddanosti. „Pomůžete mu tedy?“
„Konečně bychom si mohli sednout ke snídani,“ volal netrpělivě Saša.
„Dobře, dobře,“ uklidňovala syna Centaine, „přines koš s jídlem.“ Otočila se na generála: „Mohu s vámi tedy určitě počítat?“
„Jsem ale v opozici, Centaine...“
„To nebude dlouho trvat. Země se snad po příštích volbách vzpamatuje.“
„Musíš si uvědomit, že teď ti nemohu nic konkrétního slíbit.“ Opatrně volil slova. „Je to přece jenom ještě dítě. Každopádně ho však budu pozorovat. Pokud se mu podaří splnit všechna tvá očekávání a pokud splní i mé nároky, potom se mu z mé strany dostane veškeré podpory. Bůh ví, jak moc potřebujeme dobré muže.“
Radostně si oddechla a generál pokračoval: „Sean Courtney byl velice dobrým ministrem mé vlády.“
Centaine se zarazila. Vyslovení toho jména jí přineslo tolik vzpomínek na krásné chvíle - ale také hlubokou bolest z mnoha smutných, utajovaných zážitků. Zdálo se, že si generál její změny nevšiml, když pokračoval: „Nejenom to, byl mi také dobrým a důvěrným přítelem. S radostí bych uvítal, kdyby se v mé vládě objevil zase další Courtney. Někdo, komu by se dalo věřit, kdo by mohl být dobrým přítelem. Možná se jednou Courtney opravdu objeví v mém kabinetu.“
Postavil se a pomohl jí opět galantně na nohy. „Mám stejný hlad jako Saša a vůně jídla je tak svůdná, že jí opravdu nemohu odolat.“
Během hostiny generál pouze ochutnával, zato Saša se vrhal na jídlo zuřivě s obvyklým mladickým apetýtem, znásobeným výstupem. Sir Garry odkrajoval ze studených porcí jehněčího, vepřového a krůtího masa perfektní plátky, Anna je rovnala na talíře a doplňovala přílohami. Nabízela se i šunka, vepřové chuťovky v aspiku a coby zákusek biskupský chlebíček bohatě plněný kandovaným ovocem.
Jedno je ale jisté: koš s jídlem bude při sestupu o poznání lehčí,“ prohlásil se zadostiučiněním Cyril Slaine, jeden z manažerů vedení důlní společnosti, které vládla Centaine.
„A nyní,“ zdvihl se generál z místa, poblíž malého bublajícího potůčku, kde všichni seděli, „se vrhneme na hlavní úkol celého dne.“
„Tak už pojďte!“ povzbuzovala je Centaine. První radostně vyskočila a uhladila si sukni. „Cyrile, s tím košem se netahej. Vezmeme ho cestou zpátky.“
Obešli hranu šedivého útesu, kde jim přímo pod nohama ležel celý svět. Generál náhle zmizel za skálou mezi křovisky a keři rozkvetlých protejí. Vyplašil přitom několik ptáčků připomínajících kolibříky, kteří sáli nektar z těchto překrásných květů. Vyletěli do výše a třepetali se ve slunci, jako by předváděli své krásné a jasné barvy.
Pouze Saša se dokázal udržet v blízkosti generála, a když je zbytek objevil, stáli už u malé skalnaté průrvy zarostlé zelení.
„Konečně jsme zde a ten, kdo první najde rozkvetlou disu, rostoucí pouze tady, na svazích Stolové hory, vyhraje šestipenci.“
Takové nabídce se nedalo odolat. Saša se vrhl do rokle, a než se ostatní dostali do poloviny cesty, radostně ječel.

„Už ji mám! Tady je jedna, šestipence je moje!“
Dostali se ke dnu rokle a utvořili kruh kolem malé, zajímavé květiny připomínající orchidej.
Generál poklekl, jako by se před ní klaněl., Je to opravdu modrá disa, jedna z nejvzácnějších rostlin na světě.“
Blankytně modré květy na stonku svým tvarem připomínaly dračí hlavy. Jejich otevřené „chřtány“ byly žlutofialově olemovány. „Tato květina opravdu roste pouze tady, na téhle hoře a nikde jinde na celé zeměkouli.“
Pohlédl na Sašu. „Chceš přijmout ten úkol a prokázat čest svému dědovi, mladý muži?“
Saša důležitě předstoupil, aby utrhl vzácnou květinu a předal ji do rukou sira Garryho. Tato malá slavnost modré disy patřila k tradiční ceremonii oslav narozenin. Všem se představení líbilo, a tak smích a potlesk nebraly konce.
Centaine s pýchou hleděla na syna a její myšlenky putovaly zpět ke dni, kdy se narodil. Tehdy mu staří Křováci dali jméno Saša, což v jejich řeči značí „dobrá voda“. Vše prožila v posvátném údolí hluboko v poušti Kalahari. Vybavovala se jí slova písně, kterou starý Křovák tak radostně zpíval a přitom tančil. Byla to určitě jeho vlastní skladba v melodické křovácké řeči, plné mlaskavých zvuků. Téměř jí zněla v uších:
Jeho šípy letí ke hvězdám, a když lidé řeknou jeho jméno, bude slyšet dodaleka...
A starý Křovák zpíval dál: a najde dobrou vodu, ať půjde kamkoliv, vždy najde dobrou vodu.
Ve vzpomínkách spatřila naprosto jasně ten dávno mrtvý obličej zvláštní žluté, skoro jantarové barvy, zvrásněný až k nevíře. A v primitivní křovácké řeči, uložené kdesi hluboko v srdci, zašeptala:, Jen aby to byla pravda, stařečku. Jen aby se to splnilo.“
Na zpáteční cestě obrovský vůz stěží všechny pojmul.
Anna se uvelebila Garrymu na klíně, takže se sir prakticky ztratil.
Centaine za volantem se hnala jako obvykle po cestě plné zatáček mezi obrovskými eukalypty. Saša se k ní nahnul a snažil se ji popohnat k ještě větší rychlosti: „Tak už na to šlápni, máti - vždyť se couráš jako se zataženou ruční brzdou!“
Vedle ní §i generál přidržoval slamák a nespouštěl oči z tachometru. „Vypadá to, že přístroj neukazuje přesně. Jedeme určitě rychleji než sto mil za hodinu!“
Centaine na plný plyn prolétla bílou branou rodového sídla, kde nahoře na štítě tančil vytesaný houf nymf s trsy hroznového vína. Dílo vytvořil známý sochař Anton Anreith a i jméno usedlosti vystupovalo z kamene nad reliéfem: WELTEVREDEN 1790
„Plně uspokojující“ zněl překlad z holandštiny. Centaine sídlo koupila od známé rodiny Cloete přesně rok nato, co zmapovala své diamantové naleziště Hani Mine. Od té doby nešetřila penězi a věnovala rezidenci mnoho lásky i péče.
Daimler zpomalil. „Nechci zaprášit hrozny,“ vysvětlovala generálovi a ve tváři se jí zračil obrovský zájem a starost o nedohledné řady vinné révy táhnoucí se po obou stranách příjezdové cesty. Pomyslel si, jak příhodné jméno sídlo nese.
Barevní dělníci na vinici vesele mávali. Saša se vyklonil z okna a vykřikoval jména těch nejlepších, kteří s pýchou a šklebením naznačovali radost z této pocty.
Cesta lemovaná vzrostlými duby se vinula vinicemi, které zabíraly plochu dvou set akrů. Sídlo obklopoval pečlivě sestřihaný trávník, tvořený tvrdou a odolnou, nádherně zelenou kikuyuou. Generál Smuts přinesl tuto trávu, pro africké poměry naprosto perfektní, ze svého Východoafrického tažení v roce 1917. Od té doby se stala pro milovníky anglických trávníků po celé zemi přímo nepostradatelnou. Uprostřed vinic se tyčila zvonice, jež ohlašovala začátek a konec pracovního dne. Za ní se zdvihala překrásná stavba hlavní budovy, navržená též Antonem Anreithem. Klasický holandský styl v kapském provedení svítil bělostí zdí a vše doplňovala typická africká střecha ze suché trávy.
Služebnictvo se vyrojilo ven a obklopilo velký žlutý vůz.
Všichni vystoupili.
„Oběd bude o půl druhé,“ energicky oznámila Centaine.
‚Ou Baas, vím dobře, že sir Garry vám chce přečíst další kapitolu z knihy, kterou píše. Já s Cyrilem se musíme vrhnout do práce,“ náhle se zarazila. „Sašo, kam máš namířeno?“
Zachytila ho na konci verandy, kde se snažil vytratit z matčina dohledu. S povzdechem se obrátil a přiznal: „Jock se chtěl podívat na mého nového koně.“ Dostal ho od Cyrila k Vánocům, aby si ho mohl sám vycvičit k oblíbené hře pólo.
„Madame Claire tě přece očekává,“ připomenula mu Centaine. „Domluvili jsme se, že tvá matematika vyžaduje větší pozornost, nebo ne?“
„Ach máti, jsou přece svátky...“
„Každý den, kdy nepracuješ naplno, se někde někdo jiný snaží. A když se potom náhodou potkáte, budeš se divit, cos zameškal.“
„Ano, máti.“ Saša to slyšel již tolikrát, až tomu začínal věřit.
Přesto pohlédl směrem k dědovi s nadějí, že získá podporu.
„Ach, jsem si jistý, že ti to matka dovolí, jakmile si projdeš matematiku,“ podpořil ho disciplinovaně. „Správně jsi však připomněl svátky,“ trochu vyčítavě pohlédl na Centaine.
„Mohl bych se též připojit k prosbě mého mladého klienta?“ zastal se chlapce generál Smuts a Centaine se smíchem kapitulovala.
„Jelikož máš tak urozené přímluvce, budeš studovat u madame Claire pouze do jedenácté.“
Znechuceně vrazil ruce do kapes, svěsil ramena a vyrazil za soukromou učitelkou. Anna zmizela v domě, aby dohlédla na služebnictvo a Garry odvedl generála, s nímž vždy diskutoval o pokračování své knihy.
Centaine pohodila hlavou a pohlédla na Cyrila: „Musíme se už pustit do práce.“ Následoval ji skrz dvojité vstupní dveře z týkového dřeva do obrovské dlouhé haly. Podpatky jí cvakaly na černobílých mramorových dlaždicích až do vzdálené pracovny.

Už na ni čekali. Nestrpěla totiž ve své blízkosti dlouhodobou přítomnost jiných žen, a proto se vedle ní pohybovali mladí sympatičtí muži. Ti lehce plnili úkoly sekretářek, aniž by ji uváděli svou přítomností do varu. Kancelář zdobily denně čerstvé květiny ze zahrad usedlosti. Dnes se objevily modré hortenzie a žluté růže.
Usedla za dlouhý stůl pocházející z dob Ludvíka XIV., používaný coby pracovní. Vyřezávané nohy, bohatě zdobené a lemované zlatem, nesly vrchní desku úctyhodných rozměrů. Na ni se vešly všechny pamětihodnosti, které nashromáždila.
Tucet fotografií Sašova otce ve stříbrných rámečkách dokumentoval jeho život od dětství až po leteckou kariéru v Royal Flying Corps. Poslední snímek ho zachycoval s ostatními piloty letky před jednomístným průzkumným letounem. Ruce vražené do kapes, čepici posunutou dozadu - Michael
Courtney se vítězoslavně šklebil, jako by si byl naprosto jistý svou nesmrtelností. Přesně tak se zajisté tvářil i v den, kdy zahynul v pohřební hranici stroje, který nevydržel souboj se slavným německým pilotem. Centaine se usadila v koženém ředitelském křesle, pohledem přelétla své poklady a jednu fotografii trochu posunula. Ta služebná s ní vždycky musí pohnout.
„Pročetla jsem celý kontrakt," řekla Cyrilovi, který se usadil do křesla naproti. „Dva odstavce se mi nelíbí. První má číslo dvacet šest." Poslušně ho našel. Sekretáři jí stáli úslužně po boku. Začala obyčejný pracovní den.
Na prvním místě stál vždy její důl. Hani Mine byl pramenem všeho, byl zdrojem, který vše živil. Ponořila se do práce a pocítila, jak její duše touží po obrovské pustině Kalahari.
Mystické namodralé pahorky a tajemná údolí, která ukrývala své poklady po věky, ji stále lákaly. Měla to štěstí, že se k nim tehdy dostala, byť jen v cárech. Tenkrát nosila pod srdcem dítě a žila jako zvíře, ztracená v nedohledných pustinách pouště.
Nesmazatelně se jí však vryla do duše. Cítila rozechvění a těšila se na opětovné setkání. „Zítra," utěšovala se, „určitě zítra tam se Sašou konečně vyrazíme." Vinice úrodného
Constantia Valley a sídlo Weltevreden byly svou nádherou také náplní jejího života -jakmile se ale tím vším cítila přesycena, táhlo ji to do pouště. Duše se musela pročistit, vypálit bílým sluncem Kalahari. S úlevou předala poslední papír staršímu úředníkovi, který se podepsal jako svědek a opatřil dokument pečetí. Postavila se, přešla k francouzským dveřím a otevřela je.
Dole ve výběhu se již činil Saša, propuštěný z hodiny matematiky. Zaškoloval právě svého koníka a Jock Murphy na něj kriticky dohlížel.
Pak vyhodil míček do výše a Saša se vzepjal ve třmenech, aby ho odpálil. Držel se perfektně v sedle a sílu v ruce měl větší než kterýkoliv jeho vrstevník. Odrazil míček naplno, až se jasný zvuk úderu donesl k Centaine. Zahlédla pouze bílý záblesk ve slunci.
Saša zpomalil a zase koně otočil. Jakmile míjel Jocka, přilétl mu do rány další míček. Vypálil, ale míček pouze odskákal.
„Je to hanba, mladý pane," domlouval mu. „Zase to bylo podseknuté."
Jocka Murphyho objevila Centaine. Pořízek samý sval s krátkým krkem a úplně plešatý. Historie jeho života zněla zajímavě: sloužil u královského námořnictva, profesionálně boxoval, kdesi pašoval opium, dělal zbrojíře mahárádžovi, trénoval dostihové koně a nyní byl Sašův tělovýchovný instruktor. Střílel perfektně z pušky, brokovnice a pistole, s přehledem hrál pólo a perfektně ovládal biliár. Podařilo se mu i zabít soupeře v ringu, projet slavnou steeplechase Grand
National a staral se o Sašu jako o vlastního.
Každé tři měsíce s tolerancí několika dní se vrhal na whisky a proměňoval se v netvora. Centaine pokaždé poslala někoho do města na policejní stanici zaplatit všechny škody a vyplatit provinilce z vězení. Pravidelně se objevoval v kanceláři před pracovním stolem, v ruce žmoulal ponížene klobouk, zesláblý po strašné kocovině se třásl a pleška se mu potila studem. Omlouval se z celého srdce.
„Už se to nikdy nestane, madame. Vůbec nevím, co to do mě vjelo. Dejte mně ještě jednu šanci, madam. Uvidíte, že vás nezklamu."
Je dobré znát slabost muže - dá se totiž použít nejenom jako obojek k ovládnutí a připoutání, ale též jako vzpružující páka.
Windhoek pro ně práci neměl, přestože cesta byla nelehká.
Prosili o svezení, šli i pěšky a dlouho trvalo, než se tam od pobřeží dostali. Usadili se v kempu bezdomovců na periferii nedaleko trati.
Nepsaný zákon to povoloval, a tak všichni, kteří přišli o práci, tuláci, vandráci a životní ztroskotanci, se tu i s rodinami ocitli na jednom místě. Žilo jich tu okolo stovky a místní policie je sledovala bdělým okem. Přístřešky z vlnitého plechu zakrýval dehtový papír a před každým stál diskutující hlouček mužů a žen. Špinavé, hubené a opálené děti si hrály v prachu. Všechno nasáklo kouřem a puchem z mělkých latrín.
Směrem ke kolejím hlásal nápis: Vaal Hartz? Do prdele ne! Kdokoliv totiž požádal o podporu v nezaměstnanosti, byl okamžitě poslán pracovním úřadem na budování obrovského zavlažovacího projektu na řece Vaal. Platily se dva šilinky denně, ale pověsti o poměrech v pracovních táborech způsobily zděšení, a dokonce i silné nepokoje v Transvaalu. Ani policie nikoho nedonutila k přesunu.
Všechna lepší místa v kempu už dávno někdo obýval, proto se usadili pod trnitým keřem, kam se jim podařilo vecpat útržky dehtového papíru. Tak získali alespoň trochu stínu.
Swart Hendrick seděl u ohně a sypal bílou kukuřičnou mouku do zčernalé plechovky plné vařící se vody. Zdvihl oči, když zahlédl Lothara vracejícího se z další neúspěšné cesty za prací. Jenom vrtěl hlavou, a tak se Hendrick obrátil zpět k vaření.
„KdejeManfred?"

Hendrick hodil hlavou k sousednímu brlohu. Asi tucet lidí tam fascinovaně poslouchalo vytáhlého vousatého muže. Z černých očí mu sálal fanatismus.
„Bláznivý Vilém," zamručel. Lothar odfrkl a zadíval se tím směrem. Okamžitě rozpoznal hlavu, která zářila mezi posluchači.
Uklidnilo ho, že je chlapec v bezpečí. Vytáhl fajfku z kapsy u košile, profoukl ji a nacpal hrubým silným tabákem z Magaliesbergu. Hliněná dýmka páchla a černý tabák nestál zanic - byl však levný. Měl chuť na oblíbené viržinko, ale nedalo se nic dělat: musel se uskrovnit. Kouření ho však málem přešlo, jakmile tu smrdutou směs zapálil. Přesto nasál a hned pocítil uklidnění. Hodil váček s tabákem Hendrickovi a sedl si k němu.
„Cos tedy zjistil?"
Velký Ovambo strávil skoro celou noc a ráno v samostatném městečku barevných na druhé straně Windhoeku. Pokud chceš vypátrat tajemství muže, musíš najít sluhu, který mu prostírá na stůl a připravuje postel.
„Nikdo nedá pití za dobrý slovo a holky ve Windhoeku to nedělají jenom z lásky," spiklenecky se zakřenil.
Lothar odplivl nevábnou břečku, která se mu dostala z troubele do úst. Mrkl na syna a uvažoval, proč se nestýká s chlapci svého věku, ale sedí mezi muži. Dokonce to vypadalo, jako by ho přijali mezi sebe.
„Co dalšího?" znovu se optal.
„Ten chlap se jmenuje Fourie. Pracuje v dolech už deset let. Přijíždí se čtyřmi či pěti nákladňáky každý týden a zpátky vozí zásoby," odmlčel se, soustředěný na nejtěžší bod celé operace: míchání kukuřičné kaše na přesně stanoveném teplotním bodu.
„Pokračuj."
„Každý první pondělí v měsíci se objeví s malým nákladním vozem se čtyřmi dalšími řidiči vzadu na korbě. Jsou ozbrojeni brokovnicemi a pistolemi. Jedou rovnou ke Standard Bank na Main Street. Manažer s personálem se dostaví k bočním dveřím, kudy Fourie s pomocníkem ponesou malý sejf do banky. Potom všichni vyrazí do baru na rohu a chlas-; tají až do zavírací hodiny. Druhý den se vracejí do dolu."
„Jednou za měsíc," zádumčivě opakoval Lothar. „To přivážejí celoměsíční produkci naráz." Podíval se na Hendricka. „Mluvil jsi o tom baru na rohu?" Obrovitý černoch přikývl a Lothar dodal: „Potřebuju alespoň deset šilinků."
„Na co?"
„Jeden z nás musí koupit barmanovi drink. A navíc v baru na rohu neobsluhujou černochy!" Lothar se vítězoslavně usmál a zvýšil hlas: „Manfrede!"
Chlapec unesený proslovem si ani nevšiml otcova návratu.
Provinile vyskočil.
Hendrick hrábl do plechovky, vytáhl žvanec kukuřičné kaše a položil ho na pokličku. Zalil hmotu tučným kyselým mlékem a podal Manfredovi, který se uvelebil vedle otce.
„Jestlipak víš, že všechno, co se děje, organizujou Židi vlastnící zlaté doly v Johannesburgu, tati?" Oči mu zářily jako náboženskému blouznivci.
„Co je?" zavrčel Lothar.
„Deprese." Manfred použil nově nabyté slovo. „Všechno naplánovali Židáci a Angláni - kdo chce pracovat, musí pro ně dělat zadarmo v jejich dolech a továrnách."
„Á, tak je to?" Lothar se usmál a pojídal kukuřičnou pochoutku. „Sucha tedy naplánovali Židé s Angličany?" Jeho nenávist totiž nepřesahovala hranice soudnosti. Ačkoliv by nebylo špatné obvinit Angličany z poručení větru dešti skoro veškeré farmy se proměnily v poušť, ornou půdu odvál vítr a dobytek se změnil v mumie roztroušené na slunci.
„To je fakt, tati!" přesvědčoval syn. „Strýc Vilém nám všechno vysvětlil." Vytáhl srolovaný papír ze zadní kapsy a rozprostřel ho na kolenou. „Podívej se!"
Noviny nesly název Die Vaderland, afrikánsky „Otčina" a Manfred ukazoval horlivě třesoucím se prstem na karikaturu: „Podívej, co nám ti Židé dělají!"
Kreatura v dlouhém kabátě s obrovským zářícím diamantem na kravatě, s diamantovými prsteny na každém prstu a s kloboukem na černých vlasech, typicky se stáčejících na skráních. Spodní ohrnutý ret a velký zahnutý nos, jehož špička se málem dotýkala brady. Kapsy přecpané bankovkami a v ruce dlouhý bič, kterým poháněl otroky táhnoucí plně naložený vůz. V dálce se tyčila těžní věž s nápisem ZLATÝ
DŮL. Jmenoval se „Hoggenheimer" a všude okolo prosily o slitování hubené a kostnaté postavy s hladovýma očima. Ženy v tradičním oděvu s typickým čepcem uvázaným pod bradou, muži měli široké klobouky tak potřebné v Africe sužovaným národem se dal poznat: Die Afrikaner Volk. Popis hlásal: The New Great Trek - Nové velké putování - šlo ° smutné zesměšňování hrdé doby voortrekkerů, kteří se na voze s volským potahem namáhavě probíjeli v minulém sto letí do nitra této země.
Lothar se uchechtl a vrátil mu podezřelý plátek. Znal jenom pár Židů, ale žádný z nich se nepodobal Hoggenheimerovi. Většina tvrdě pracovala jako každý jiný a nyní také zchudli a hladověli.
„Není všechno tak jednoduché...," potřásl hlavou.
„Ale ano, tati! Nejdůležitější je zbavit se Židů. Strýc
Vilém nám to vysvětlil."
Lothar už měl na jazyku ostrou odpověď, ale zahlédl tři děti z kempu. Vůně jídla je přivábila a z uctivé vzdálenosti soustředěně sledovaly každý pohyb lžíce.
Starší dívka vypadala na dvanáct. Z vyhublé tvářejí svítily světlemodré oči připomínající oblohu nad pouští. Blonďaté vlasy, sluncem vybledlé dostříbrna a spletené do copů, vypadaly hebké jako tráva na Kalahari v zimě. Zahaloval ji umně sešitý starý pytel od mouky, byla bosá.
Držel se jí malý chlapec s oholenou hlavou a velkýma ušima, hubené hnědé nožky vykukovaly ze záplatovaných

kraťasů. Holčička s nudlí u nosu si cucala palec a zoufale se tiskla k větší sestře.
Lothar se snažil odvrátit pohled, ale i tak zjistil, že jídlo ztratilo náhle chuť a nejde spolknout. Hendrick se raději nedíval vůbec nikam. Manfred nevěděl o světě, protože stále zíral do cáru svých novin.
„Pokud je začneme krmit, bude tu za chvíli zástup dětí z celého kempu," zamumlal a rozhodl se už nikdy nejíst venku, všem na očích.
„Máme jídla tak akorát pro dnešek," souhlasil Hendrick
„Opravdu se nemůžeme dělit."
Lothar zdvihl lžíci k ústům, ale potom ji náhle odložil. díval se na jídlo v plechové misce, pak kývl na starší děvče, Stydlivě se přiblížilo.
„Vezmi si," nabídl drsně.
„Díky, strýčku," zašeptala. „Dankie."
Zakryla misku pytlovou sukní, aby si toho nikdo nevšiml a táhla za sebou oba malé. Zmizeli mezi chatrčemi.
Vrátila se po hodině. Misku i lžíci vyleštila, až doslova zářily. „Nemáte košili nebo něco jiného, co bych mohla vyprat?" ptala se.
Lothar vyhrabal své i Manfredovo zašpiněné propocené oblečení. Před západem slunce přinesla vše zpět hezky poskládané s jemnou vůní karbolového mýdla.
„Je mi líto, strýčku, že nemáme žehličku."
„Jak se vůbec jmenuješ?" optal se náhle Manfred. Trhla sebou, začervenala se a sklopila hlavu.
„Sarah," zašeptala.
Lothar si zapínal košili. „Dej mi deset šilinků," nařídil.
„Kdyby někdo věděl, kolik tu máme peněz, tak už nám dávno podřízli krky," zamručel Hendrick.
„Dělej, nemám moc času."
„Čas je to jediný, čeho máme dost."
Včetně barmana byli v baru tři muži. Lothar se posadil.
„Klidný večer," poznamenal a objednal si pivo. Obrýlený malý číšník přikývl a prohrábl si šedivé vlasy.
„Nalej si na mě," vyzval ho a barmanův výraz se pozměnil.
„Dám si gin, díky," sáhl pro láhev pod pultem. Oba věděli o vodě uvnitř, a tak stříbrný šilink znamenal čistý zisk. „Na zdraví!" Barman se naklonil nad pult, připravený ke sdílnosti. Třeba se dočká i další mince.
Odsouhlasili celkovou situaci: nastaly zlé časy, ale může být i hůř - mělo by zapršet, a všechno stejně zavinila neschopná vláda.
„Jak dlouho jsi tady? Ještě jsem tě tu neviděl."
, Jeden den - a mám toho až nad hlavu," usmál se.
„Ani nevím, jak se jmenuješ." A když se Lothar představil, chlapík projevil poprvé opravdový zájem.
„Hej," zavolal. „Víte, kdo to je? Lothar De La Rey! Pamatujete si, jak tu za války visela oznámení s vypsanou odměnou na jeho hlavu? Byl to právě on, kdo zlomil srdce
Anglánům. Rooinekke z něho úplně šíleli!" Červenými krky hanlivě označovali čerstvé anglické posily, kterým se na prudkém africkém slunci skoro okamžitě spálil krk a zrudlý svítil do daleka. „Chlapi, to on vyhodil do vzduchu vlak u Gemsbokfonteinu."
Osazenstvo lokálu se nadchlo a jeden z nich koupil Lotharovi dokonce další pivo. Začali vzpomínat na staré časy.
„Hledám práci," přiznal nakonec Lothar. Rozchechtali se.
„Slyšel jsem, že by se něco našlo v dolech na Hani Mine" pokračoval tvrdohlavě.
„Vím, že práce bylo dost," uklidňoval ho barman. „Jejich řidiči se tu objevují každý týden."
„Mohl by ses o mně zmínit?"
„Uděláme to jinak: přijď v pondělí a seznámím tě s mým dobrým přítelem. Jmenuje se Gerhard Fourie a ví o všem, co se na dole šustne."
Před odchodem ho již uznali za štamgasta. Objevil se opět za čtyři dny, v pondělí, a barman ho srdečně vítal.
„Šéf Fourie je tady - sedí tamhle na konci. Představím tě, jen co všechny obsloužím."
Lokál byl skoro plný, a tak si mohl Lothar vybraného řidiče dobře prohlédnout. Silák středního věku s převislým břichem od každodenního sezení za volantem. Začínal plešatět - proto si nechával růst dlouhé vlasy nad pravým uchem a díky brilantině mu držely na temeni hlavy jako přilepené. Bezstarostně klábosil s kolegy a vyzařovala z něj spokojenost po splnění' těžkého úkolu. Nevypadal na člověka, který se dá lehce zastrašit - Lothar se nemohl rozhodnout jaký přístup zvolit.
Barman na něho kývl. „Seznámím vás." Potřásli si rukou a hřmotný šofér se snažil vší silou stisknout. Lothar to předvídal, proto ho uchopil pouze za prsty. Fourie nemohl využít naplno své síly, a tak se měřili pouze očima.
„Koupím ti drink," začal spokojený Lothar. Fourie nebyl žádný vazoun, ačkoliv tak na první pohled vypadal. A jakmile číšník vylepšil některé Lotharovy příběhy z války, řidič se stal úslužný, skoro až podlézavý.
„Hele," postrčil Lothara stranou a ztišil hlas. „Erik naznačil něco o práci na dole. Na to klidně zapomeň, nic takového] neexistuje. Za poslední rok nikoho nepřijali."
„Chápu," pokýval Lothar smutně hlavou. „Ale až minulý týden jsem se dozvěděl celou pravdu. Hani Mine má problémy, takže vám vůbec nezávidím."
Fourie se nervózně zavrtěl. „O čem to mluvíš? Jakou pravdu?';
„Ty se divíš? Copak to nevíš?" Lothar hrál překvapeného nad šoférovou nevědomostí. „Přece v srpnu důl zavřou a všechny vyplatí."
„Bože, jen to ne!" zděsil se Fourie. „To nemůže být pravda - to se nemůže stát!" Jako pravý zbabělec se nechal lehce

ovlivnit, či dokonce obelhat. Lothar byl spokojený.
„Lituju, ale lepší je znát pravdu, ne?“
Šokovaný řidič dobře věděl, jaké množství nezaměstnaných v kempu přežívá.
„Znám jednu ženskou, která dělá v kanceláři přímo pro
Abrahamse, toho právníka, který řídí Hani Mine podle paragrafů. Viděla dopisy té Courtneyové z Kapského Města.
Nepochybuj, doly se zavírají, protože diamanty nejde prodat.
Nikdo je nekupuje, dokonce ani Londýn a New York.“
„Bože můj, dobrotivé nebe!“ šeptal s hrůzou. „Co nás to čeká? Žena je na tom špatně, máme šest dětí - Bože můj, vždyť umřou hlady.“
„Nebude to tak hrozné pro člověka, jako jsi ty. Určitě máš ušetřeno pár stovek.“
Fourie jen zoufale vrtěl hlavou.
„Já ti poradím,“ Lothar ho přátelsky poplácal po rameni.
„Musíme ale odtud vypadnout. Koupím láhev brandy a sedneme si tam, kde můžeme mluvit.“
Slunce už svítilo, když se následující den Lothar objevil v kempu. Během nočního rozhovoru celou láhev vypili.
Chlapíka plán zaujal, ale bál se. Proto s ním musel donekonečna vše procházet bod po bodu. Neustále mu však zdůrazňoval, jak nikoho ani nenapadne ho podezírat, a dával mu na to čestné slovo. Musel použít veškerou svou výmluvnost.
Naprosto vyčerpaný se vlekl táborem.
„Máš ještě kafe?“ sesul se vedle Hendricka a v ústech stále
Cítil hroznou chuť laciné brandy.
Už není!“
„KdejeManfred?“
Velký Ovambo mávl směrem k trnitému keři na druhé stra-!$ ně kempu. Chlapec dřepěl na zemi vedle Sarah. Jejich zlaté vlasy se dotýkaly, jak se nahýbali nad kusem papíru. Manfred cosi psal ohořelým dřívkem.
„Mánie ji učí číst a psát,“ vysvětloval Hendrick.
Lothar zabrumlal a třel si zarudlé oči. Hlava ho bolela z nočního pití.
„Tak máme konečně spojence.“
Černoch se radostně zašklebil. „Ted potřebujeme ještě koně.“
Soukromý železniční vagón patřil kdysi k majetku Cecila
Rhodese a De Beers Diamond Company - nyní ho vlastnila
Centaine. Koupila ho za zlomek ceny nového, což ji těšilo.
Stále totiž zůstávala šetrnou Francouzkou - dobře znala hodnotu i jediného franku. Pozvala proto mladého návrháře z Paříže, aby předekoroval celý vůz v novém módním stylu. Kromě jiného ji příjemně překvapil oválnou postelí v ložnici vagonu i svým výkonem tamtéž. Za úděsné peníze nechal zamontovat zvláštní zařízení na chlazení vzduchu v salonu.
„Je tu chladno. Nemohl bys to nějak vypnout, chéri?“ pohlédla na syna a zdvihla se od pracovního stolu. Otevřela zasklené dveře na plošinu. Horký pouštní vzduch na ni dechl a přilepil jí sukni na úzké, skoro chlapecké boky.
Pozdvihla tvář ke slunci, zavřela oči a nechala teplý vítr čechrat nakrátko ostříhané vlnité vlasy.
„Kolik je hodin?“ Saša vedle ní se opřel o zábradlí a pohlédl na hodinky.
„V příštích deseti minutách bychom měli překročit řeku
Orange, pokud strojvedoucí dodržuje jízdní řád.“
„Necítím se nikdy doma, dokud nejsem za řekou.“ Centaine ho chytila za ruku.
Orange odváděla vody celého západního povodí na jihu afrického kontinentu. Pramenila vysoko v zasněžených horách Basutolandu a hnala se dolů skoro dva a půl tisíce kilometrů travnatými pastvinami a divokými údolími. Někdy zbyl v korytě sotva proužek vody, jindy se hřmící hnědý živel hnal bez milosti. Barvu měl čokoládovou kvůli obsahu bahna, a proto dostal přezdívku „Nil jihu“. Na dolním toku tvořil hranici mezi Kapskou provincií a bývalou Německou jihozápadní Afrikou.
Lokomotiva zapískala, vagón sebou trhl a brzdy začaly skřípat.
„Zpomalujeme - blížíme se k mostu,“ nahnul se přes zábradlí a Centaine pouze silou vůle potlačila nutkání ho okamžitě okřiknout.
Prosím o prominutí, ale nemůžete s ním už jednat jako s dítětem, madame, vybavila se jí slova Jocka Murphyho.
Stal se mužem a jako takový se musí rozhodovat sám.
Trať se stáčela dolů k řece, a tak zahlédli žlutého daimlera na nákladním voze hned za lokomotivou. Nebyl to tentýž automobil - Centaine je každoročně měnila. Sice žlutý jako všechny předtím, avšak s černou kapotou a černě orámovanými dveřmi. Vlak do Windhoeku jim ušetřil dlouhou a nebezpečnou cestu pouští. Stejně je ale čekala poslední etapa k dolu, kam dráha zatím nevedla.
„Tamhle!“ zvolal Saša. „To je ten most!“
Železné krajkoví mu dodávalo neskutečně lehký vzhled.
Rozkročený půl míle přes řeku se opíral o betonové pilíře.
Rytmický tlukot kol se změnil, jakmile najeli na most. Konstrukce jako by se rozezpívala a kovové vzpěry za nimi doznívaly jako hra orchestru.
„Řeka plná diamantů,“ zamumlala Centaine, když se nahnula a zírala do vln barvy kávy bublajících okolo pilířů.
„Odkud se vlastně ty diamanty berou?“ ptal se vychytrale
Saša, ačkoliv odpověď dobře znal. Líbilo se mu však matčino poutavé vyprávění.
„Řeka je sbírá z každého záhybu, praskliny či zemského

Průduchu. Bere s sebou všechny ty, které vylétly napovrch během vulkanických erupcí na počátku existence kontinentu. Stovky milionů let řeka koncentrovala diamanty a valila
Je vpřed k pobřeží.“ Pohlédla na syna koutkem oka. „A proč nejsou po tak dlouhé cestě opotřebované a obroušené jako ostatní oblázky v řečišti?“
„Protože je to nejtvrdší substance v přírodě. Nic nemůže opotřebovat nebo poškrábat diamant,“ okamžitě zareagoval.
„Nic není tvrdšího a krásnějšího,“ souhlasila a pozdvihla ruku před obličej. Prsten, osazený diamantem vybroušeným do tvaru zašpičatělého oválu, Sašu úplně oslnil. „Uvidíš, až se do nich zamiluješ. Každému, kdo s nimi pracuje, se to stane.“
„Jak je to s řekou?“ připomenul. Miloval matčin hlas.
Zvláštní stopa cizího přízvuku ho fascinovala. „Pověz jak je to s tou řekou,“ poprosil znovu a chtivě naslouchal.
„Ve svém ústí rozhodila diamanty po plážích. Vznikla tak obrovská naleziště, nyní pro obyčejné lidi uzavřená, Vtbodenes Gebiet.“
„Mohl bych si nabrat kapsy plné diamantů - sbírat je jako ovoce v zahradě?“
„Tak jednoduché to zase není,“ zasmála se. „Mohl bys je hledat třeba dvacet let a nenašel bys ani jeden. Ale pokud víš kde hledat, a máš to nejjednodušší zařízení a veliké štěstí...“
„Proč tam nemůžeme jít, máti?“
„Protože, mon chéri, je to už zabaveno. Vlastní ho sir
Ernest Oppenheimer a jeho společnost se nazývá De Beers.“
„To všechno patří jenom jedné firmě? To není fér!“ zaprotestoval. Centaine s nadšením zaregistrovala první zištné jiskry rozhořčení v synových očích. Bez zdravého množství hrabivosti by nebyl schopný dotáhnout veškeré její plány do konce. Musí ho naučit chtivosti, touze po bohatství a také po moci.
„Patří mu dolovací práva na řece Orange,“ přikývla, „a ta-4ke v Kimberley, Wesseltonu a Bultfonteinu. Vlastní všechny. velké doly a ještě víc: řídí prodej jednotlivých drahých kamenů a dokonce i těch, které těžíme my v naší nezávislé důlní společnosti...“
„On řídí i nás - on kontroluje Hani Mine zvolal Saša rozhořčeně a tváře mu zrudly.
Matka přikývla. „Musíme nabídnout každý diamant jeho
Centrální prodejní organizaci, která určí cenu.“
„A to ji musíme akceptovat?“
„Ne, nemusíme! Ale bylo by to velmi nerozumné.“
„A co by nám mohl udělat?“
„Sašo, už jsem ti předtím několikrát vysvětlovala: nebij se s tím, kdo je silnější. Není takových lidí mnoho - obzvláště ne tady v Africe - ale sir Ernest Oppenheimer je jedním z nich.“
„Ale co by se mohlo stát, řekni!“
„Může nás klidně pohltit, chéri,“ a nic by mu nezpůsobilo větší radost. Rok od roku jsme bohatší, a tím pro něho i atraktivnější. Na celém světě se musíme bát jen jeho. Zejména pokud bychom se neuváženě objevili nedaleko téhle řeky,“ povzdechla a proslov zakončila ladným gestem směrem k vodě pod nimi.
Holandští objevitelé nazvali řeku podle slavného oranžského rodu. Druhý význam jména je spojen s oranžově zbarvenými písečnými břehy. Jasné opeření poletujícího vodního ptactva připomínalo drahé kameny vsazené do červeného zlata.
„Vlastní celou řeku!“ divil se zmatený Saša.
„Legálně ne, ale pokud se přiblížíš k jeho diamantům, poneseš za svou chybu následky.“
„Takže diamanty tam jsou,“ konstatoval a ihned se začal rozhlížet, jako by se někde mohly blýskat ve slunci.
„Doktor Twentyman-Jones i já tomu věříme. Dokonce jsme vytipovali některá velice zajímavá území. Několik set mil od ústí je vodopád, Křováky nazývaný ‚Místo velkého hluku'. Augrabies je místo, kde se Orange propadá úzkým korytem do hloubky nepřístupného kaňonu. Tam by se rozhodně daly najít diamanty. A samozřejmě i v místech toku v prehistorických dobách.“
Přejeli řeku i úzký pruh zeleně, vlak zrychlil a směřoval dál do pouště. Při poučování Saši sledovala, zda už nedosáhl bodu, kdy se začne nudit a ztrácet pozornost. Nechtěla nic uspěchat. Měl stále hodně času na studia a teď bylo nejdůležitější ho neunavit. Nezlomit ještě nevyvinutou schopnost koncentrace. Musí v něm udržet mladistvý zápal a nikdy ho nepřetěžovat. Tentokrát synův zájem překročil obvyklou mez, a tak pochopila, že je čas přidat.
„Salon se už ohřál a my půjdeme dovnitř.“ Zamířili k pracovnímu stolu. „Mám tu něco zajímavého, co bych ti ráda ukázala.“ Otevřela tajný přehled ročního vyúčtování společnosti Courtney Mining and Finance Company.
Viděla to ohromení nekonečnými sloupci čísel. Matematyka nepatřila mezi jeho silné stránky.
„Hraješ rád šachy, že?“
„Ano,“ opatrně souhlasil.
„I tohle je hra,“ ujišťovala ho, „ale mnohem více fascinující. Navíc přináší i odměnu, musíš pouze rozumět pravidlům)
Viditelně se uklidnil - hry a odměny miloval.
„Nauč mě ta pravidla,“ vyhrkl dychtivě.
„Musíme na to jít pomalu. Kousek po kousku, až pochopíš dost k tomu, abys mohl začít.“
Stmívalo se a matka zahlédla v Sašově pobledlém obličeji únavu. Stále se ale snažil o koncentraci.
„To pro dnešek stačí,“ rozhodla a odložila tlustý spis,!
„A jaká jsou zlatá pravidla?“
„Vždy se musí něco prodat za víc, než to stálo!“
Potěšeně přikývla.

„Musí se kupovat, když všichni prodávají, a také se musí prodávat, když každý nakupuje!“
„To je perfektní.“ Postavila se.,.Nadýcháme se čerstvého] vzduchu, než se převlékneme k večeři.“
Na plošině ho objala kolem ramen a zaznamenala, že už zase o pár centimetrů povyrostl. „Přála bych si, abys dopoledne trávil na dole s doktorem a pochopil, jak důl pracuje.
Samozřejmě že dostaneš za práci zaplaceno a odpoledne máš volno.“
„To není zapotřebí, máti.“
„Další zlaté pravidlo, chéri: Nikdy neodmítej dobrou nabídku.“
Celou noc a den vlak supěl a překonával obrovskou vzdá-lenost v krajině vyprahlé sluncem, ohraničené namodralými horami na tmavě modrém pouštním horizontu.
„Do Windhoeku bychom měli dorazit po západu slunce,“ vysvětlovala Centaine. „Ale domluvila jsem odstavení vagónu na prázdnou kolej. Pohodlně v něm strávíme noc a vyjedeme až ráno. Doktor Twentyman-Jones a Abraham Abrahams povečeří s námi, a tak se dáme do gala.“
V bílé košili s dlouhými rukávy stál Saša před velkým zrcadlem a zápasil s černým motýlkem. Stále ho nedokázal dostat do správné pozice.
Náhle vlak zvolnil a téměř strašidelně zahoukal, až Sašovi naskočila husí kůže. Okamžitě pohlédl z okna. Právě projížděli úpatím posledních kopců, mezi nimiž ležel Windhoek.
Vlak se pomalu ploužil periferií a Saša si všiml jakéhosi kempu poblíž trati. Vyklonil se z okna a zahlédl hrůzné brlohy ztrácející se v přicházející tmě, zahalené kouřem bezpočtu ohnišť. Ztuhl, když spatřil dvě postavy: menší bosou dívku v neforemném oblečení plandajícím na hubeném těle. Zaujala ho však ta druhá, mnohem robustnější. I v nastávající tmě rozeznal stříbřitě zlaté vlasy a tmavé obočí. Měřili se pohledem: chlapec v bílé košili s motýlkem v osvětleném okně luxusního soukromého vagónu a hladový kluk v záplatovaném khaki.
„Chéri...,11 lamentovala matka v kouřově modrých šatech, doplněných safíry. „Ještě nejsi hotov! Za chvíli jsme ve stanici - a jak sis to uvázal motýlka? Ukaž, udělám to sama.“
Při posledních úpravách se snažil ze všech sil potlačit vztek a rozčilení. Stačil jeden jediný pohled do tváře toho druhého...
„Milý Abe,“ vítala Centaine svého právníka na plošině vagónu. „Jak se má Ráchel?“
„Perfektně,“ ujistil ji svým oblíbeným výrazem. „Omlouvá se, ale musí se starat o dítě...“
„Samozřejmě,“ přikývla s porozuměním. Abraham znal dobře její vztah k ženám, proto s sebou manželku nebral.
Centaine se otočila k dlouhánovi.
„A tady je doktor Twentyman-Jones,“ zajásala.
„Paní Courtneyová,“ mumlal tónem pohřebního zřízence;!
Centaine nasadila co nejkrásnější úsměv - už dlouho z něj snažila vymámit aspoň sebemenší náznak radosti, opět prohrála. Jeho obvyklý smutek se pouze prohloubil, takže připomínal buldoka pohrouženého do hlubokého zármutku.
Znala ho stejně dlouho jako Abrahama. Tenkrát pracoval jako inženýr konzultant u De Beers Diamond Company.
V roce 1919 pro ni ohodnotil a otevřel Hani Mine. Dlouhých pět let ho přesvědčovala k přestupu, než se stal dvorním inženýrem na jejím dole. Pravděpodobně byl nejlepším znalcem diamantů na jihu Afriky, což automaticky znamenalo, že je nejlepším na světě.
Doprovodila oba do salonu.
„Abrahame, sklenku šampaňského?“ mávla na barmana
„A doktor Twentyman-Jones si dá jako obvykle trochu madeiry?“
„Vy nikdy nezapomenete, paní Courtneyová,“ přiznali s umučeným výrazem. Oslovovali se plnými tituly i příjmením, ačkoliv jejich přátelství už přetrvalo mnohé zkoušky.
„Na vaše zdraví, pánové,“ pronesla přípitek.
Potom vešel Saša a Centaine kriticky sledovala, jak se s nimi zdraví. Choval se naprosto přirozeně a korektně. Nenaznačil ani stopu rozladění, když ho Abraham nadšeně objal a doktorův pozdrav opětoval skoro stejným pohřebním tónem. Přikývla a usedla za pracovní stůl. Tím naznačila odsouhlasení všech detailů seznamování. Nyní se mohli věnovat práci. Oba profesionálové zasedli na módně elegantní, ale naprosto nepohodlné židle a zaujatěji poslouchali.
„Tak už je to tady,“ zahájila Centaine. „Snížili naši kvótu.“
Opřeli se do židlí a pohlédli na sebe.
„Předpokládali jsme to už celý rok,“ připomenul suše
Abraham.
„To nám ale tuto skutečnost nijak neosladí,“ komentovala
Centaine jedovatě.
„O kolik?“ zjišťoval smutně Twentyman-Jones.
„Čtyřicet procent,“ odpověděla a doktor vypadal, že se hořce rozpláče.
Kvóta určená Centrální prodejní organizací byla neoficiální a dokonce snad ilegální. Nikoho však nenapadlo, zda se dá beztrestně překročit nebo porušit.
„Čtyřicet procent!“ Abraham se rozčílil. „To je ohavné!“
„Vystihl jsi to dobře, drahý Abe, ale v daném momentě nám to moc nepomůže.“ Centaine se podívala na doktora.
„Nezměnili náhodou kategorie?“ zeptal se. Kvóty se dělily podle karátů do různých barevných typů: od temných průmyslových diamantů až po ty nejjemnější a nejdražší. Dle velikosti se řadily od drobných krystalků až po největší a nejcennější kameny.
„Existují v nich stále stejná procenta,“ odsouhlasila. Doktor vytáhl poznámkový blok a zahájil sérii rychlých kalkulací.

Centaine vrhla pohled na Sašu.
„Rozumíš, o čem se mluví?“
„Kvóty? Chápu, alespoň si to myslím, máti.“
„Pokud náhodou něčemu nerozumíš, tak se ptej.“
„Nedalo by se zažádat o desetiprocentní zvýšení v horní kategorii?“ zkoumavě sondoval Twentyman-Jones.
„To už jsem zkusila sama a rázně to odmítli,“ vrtěla hlavou. , De Beers mi jasně dokázali, že největší pokles v poptávce zaznamenali právě tam: v kategorii polodrahokamů a drahokamů.“
Doktor se sklonil ke svým poznámkám a všichni sledovali, jak se mu tužka míhá po papíře.
„A co takhle obchodovat bez zisku?“ tiše poznamenala
Centaine, Twentyman-Jones vypadal na sebevraždu.
, Jedině začít propouštět a omezit dolování,“ procedil mezi zuby. „Zisk se potom udělat dá - záleží pouze na ceně stanovené De Beers. Smetanu samozřejmě slíznou oni - obávám se, paní Courtneyová.“
Chvíli mlčela, nechtěla, aby její chvěl hlas.
„Datum pro snížení kvóty je stanoveno na prvního března, informovala již pevně. „Ještě jednou a naposledy můžeme poslat celou dávku. Určitě víte, co je potřeba.“
„Dodáme jim naše chuťovky, paní Courtneyová.“
„Co je to, doktore Twentyman-Jonesi?“ Saša poprvé promluvil v této společnosti. Inženýr se k němu otočil s vážnou tváří.
„Při dolování se nám čas od času objeví opravdu perfektní kameny, z nichž vybíráme naprosté špičky do naší rezervy. Tyto vysoce kvalitní diamanty můžeme právě nyní doručit
Centrále -je to prakticky poslední šance.“
„Rozumím,“ přikývl Saša. „Děkuji, doktore Twentyma -Jonesi.“
„Bylo mi ctí, mladý pane.“
Centaine se postavila. „Nyní můžeme začít s večeří.“ Číšník v bílém saku hbitě otevřel posuvné dveře do jídelny. Dlouhý stůl zářil stříbrem a křišťálovým sklem. Žluté růže se skvěly ve starožitných šedozelených porcelánových vázách.]
O míli dál seděli u čadícího ohně dva muži. Pozorovali bublající polentu a diskutovali o koních. Celý plán závisel na nich. Potřebovali alespoň patnáct nejsilnějších a zocelených pouští.
„Ten člověk je můj přítel,“ argumentoval Lothar.
„Ani nejlepší přítel na světě ti nepůjčí tolik dobrých koní
A nemůže jich být méně a už vůbec je nelze koupit za sto liber.“
Lothar popotáhl ze smrduté hliněnky, ve které podivně zachrčelo. Vyplivl žlutou břečku do ohně. „Klidně dám sto liber za lepší viržinko,“ zamumlal.
„Ne ale mých,“ odporoval Hendrick.
„Nechme teď koně,“ změnil téma hovoru. „Měli bychom se domluvit, koho ještě potřebujeme.“
„Sehnat lidi není takový problém jako koně,“ usmál se
Ovambo. „Teď můžeš koupit dobrého chlapa za cenu jídla,: zákusek i jeho manželku. Už jsem poslal zprávu o setkání v kotlině Wild Horše Pan.“
Pohlédli na Manfreda, který se vynořil ze tmy. Jakmile
Lothar zahlédl jeho výraz, strčil poznámky do kapsy a hbitě vy skočil.
„Tati, musíš jít rychle se mnou,“ požádal vážně.
„Copak je, Mánie?“
„Víš Sarah - její matka a ti malí stůňou. Slíbil jsem tvou pomoc.“ Věděl totiž, co se o otci říká: umí přece léčit lidi i zvířata - od postřelení a příušnic až po těžké choroby či pomatení mysli.
Nemocná rodina živořila pod potrhanou nepromokavou plachtou uprostřed kempu. Asi třicetiletá žena přikrytá umaštěnou pokrývkou měla u sebe obě děti. Starosti a těžká práce společně se špatnou stravou z ní udělaly stařenu. Snad přišla i o všechny horní zuby, takže ústa měla propadlá.
Sarah klečela vedle ní s hadříkem v ruce a snažila se otírat matčinu zpocenou tvář. Nemocná sebou v horečce házela.
Lothar přiklekl a podíval se na děvče. „Kde máš tátu,
Sarah? Měl by tu být.“
„Odešel hledat práci na dolech,“ zašeptala.
„Kdy?“
„Už je to dlouho.“ A hned dodala: „Ale on pro nás pošle, jakmile začne vydělávat, a potom budeme žít v krásném domě...“
„Jak dlouho je matka nemocná?“
„Od minulé noci.“
„A děti?“ Lothar se díval na oteklé tvářičky.
„Odrána.“^.
Odhrnul deku a puch výkalů ho začal dusit.
„Zkusila jsem je umýt,“ zašeptala Sarah s omluvou. ‚Ale oni se špiní pořád. Vůbec nevím, co mám dělat.“
Lothar nadzvedl holčičce špinavou košilku. Malé bříško měla nafouklé podvýživou a pokožku křídově bílou, posetou rudou vyrážkou.
Instinktivně ucukl. „Manfrede,“ vyhrkl. „Dotkl ses jich kohokoliv?“
„Ano, tati. Pomáhal jsem při mytí.“

„Mazej za Hendrickem," nařídil Lothar. „Řekni, že okamžitě odjíždíme. Musíme odtud co nejdřív zmizet."
„Co se děje, tati?" otálel Manfred.
„Běž!" vyštěkl vztekle. Obrátil se k dívce: „Převařovali jste vodu, kterou jste pili?"
Zavrtěla hlavou.
Pořád totéž - pomyslel si. Primitivní lidé z venkova netušili, jak je nebezpečné žít namačkáni jeden vedle druhého, bez základních hygienických zásad. Doma si pili vodu z krásných čistých pramenů a na záchod odskočili kam se jim zachtělo.
„Co je jim, strýčku?" Sarah poděšeně vyzvídala.
„Střevní tyfus." Poznal, že nechápe, a tak dodal: „Tyfové blouznění."
„Je to špatné?" ptala se dál. Nedokázal sejí podívat do očí.
Soustředil se na obě malé děti rozpálené horečkou a dehydrované průjmem. Pro ně je už pozdě. U matky snad existuje ještě malá šance, ačkoliv je hodně zesláblá.
„Ano," přitakal. „Hodně špatné." Tyfus se rozšíří jako oheň v zimě na vyschlých pastvinách, uvažoval. Možná se nakazil i Manfred. Rychle se zvedl a odstoupil od zapáchající matrace.
„Co mám dělat?" prosila Sarah.
„Dávej jim hodně pít, ale vodu musíš vařit." Lothar opět ustoupil. Zažil epidemii tyfu v anglických koncentračních taborech. Úmrtnost v nich byla o hodně větší než na bojišti,
Musí odtud co nejrychleji syna dostat.
„Je na to nějaká medicína, strýčku?" Sarah ho pomalu nasledovala. „Nechci, aby maminka umřela - nechci, aby malá sestřička.. - snad je medicína...," zápasila se slzami, vyděšená! a plná obav. Obracela se k němu s dojemnou dětskou důvěrou] a nadějí.
Lothar se cítil povinován jen ke své rodině a náhle ho zasáhla ukázka obrovské kuráže toho dítěte. Žádný lék neexistuje, chtěl vysvětlovat. Nedá se nic dělat, Bůh si to rozhodne sám.
Sarah ho náhle vzala za ruku. Zoufale ho táhla zpátky ke své rodině, kde žena a dvě děti pomalu umíraly.
„Pomoz mi, strýčku. Ať se uzdraví!"
Lothara zamrazilo. Představoval si, jak právě teď přeskočila infekce z té teplé, dětské ručky. Musí zmizet.
„Zůstaň tady," požadoval a snažil se zakrýt vzrůstající děs.
„Dávej jim pít. Já zatím obstarám nějaké léky."
‚Kdy se vrátíš?" Důvěřivě mu pohlédla do očí. Sebral veškerou sílu ke lži.
„Přijdu hned, jakmile to půjde," sliboval a jemně vyprostil ruku z jejího sevření.
„Hlavně ať mají hodně vody," zopakoval a otočil se.
„Děkuju mockrát," volala za ním smutně. „Bůh ti žehnej, jsi opravdu laskavý muž, strýčku."
Lothar se nezmohl na odpověď. Nemohl se ani ohlédnout.
Raději zrychlil. Ve ztemnělém kempu uslyšel zvuky, kterých se obával: horečnatý pláč dítěte, bolestné naříkání ženy i poděšené mumlání těch okolo.
Z dalšího brlohu vyběhla temná postava a lapla ho za ruku.
„Jste doktor? Musím najít doktora!"
Lothar se vytrhl a začal utíkat.
Swart Hendrick už čekal. Celý jejich majetek měl v ranci hozeném přes rameno a pískem zahrnoval doutnající ohniště.
Manfred dřepěl vedle keře.
„Tyfus," ohlásil hrůznou skutečnost. „Už postupuje."
Hendrick ztuhl. Lothar ho kdysi viděl v akci při útoku zraněného a vzteklého slona. Ale teď se statečný Ovambo bál.
Poznal to podle držení hlavy i podivného pachu. Podobný vydávají i kobry na poušti, když jsou podrážděné a chystají se zaútočit.
„Pojď Manfrede, vyrážíme."
„Kam, tati?"
„Pryč odtud - pryč z kempu a pryč od téhle příšerné epidemie."
„A co Sarah?" stáhl hlavu mezi ramena a Lothar velice dobře poznal synovo tvrdohlavé gesto.
„Nemají s námi nic společného. A nemůžeme vůbec nic dělat."
„Vždyť všichni umřou," Manfred se podíval vyčítavě na otce. „Že mám pravdu?"
„Zvedni se," zavrčel Lothar. Pocit viny ho rozladil. „Jdeme!" rozkázal. Hendrick se sehnul, aby chlapce postavil.
„Pojď, Mánie, poslechni tátu," táhl ho za ruku.
Přešli koleje a tvrdohlavec se přestal vzpírat. Poslušně je následoval. Za necelou hodinu dorazili k prašné hlavní silnici.
Zastavili se.
„Jdeme pro koně?" ptal se černoch.
„Ano." Lothar přikývl. „To bude další krok."
Pohlédl ale zpět. Hendrick a Manfred mlčeli.
„Nemůžu to riskovat," začal horečně vysvětlovat. „Nemůžu tam nechat Manfreda." Nikdo neodpověděl. „Musíme pokračovat v našich plánech - koně, potřebujeme ty koně..."
Hlas se mu pojednou vytratil.
Strhl ranec z Hendrickových ramen a vztekle s ním mrštil na zem. Našel malou plátěnou roli s chirurgickými nástroji a léky.
„Vezmi Manfreda," nařídil. „Počkejte v kaňonu řeky Gamas, kde jsme tenkrát tábořili na pochodu z Usakos. Pamatuješ se?"

Ovambo přikývl. „Kdy přijdeš?“
„Záleží na tom, jak dlouho budou umírat.“ Vstal a zadíval se na Manfreda. „Udělej, co ti Hendrick řekne,“ nařídil.
„Nemohl bych jít s tebou, tati?“
Lothar se ani nesnažil odpovědět. Otočil se a vyrazil zpět mezi trnitými stromy zalitými měsíčním světlem. Dívali se za ním, dokud nezmizel. Potom se černoch svezl na kolena a začal přebalovat rozházený ranec.
Sarah seděla vedle ohně, sukni vykasanou, oči mhouřila před kouřem a čekala, až voda začne vřít.
Náhle vzhlédla a spatřila Lothara. Po bledé tváři jí začaly stékat slzy.
„Myslela jsem, strýčku, že se nevrátíš, že jsi zmizel,“ vzlykala.
Zavrtěl hlavou, vztekem bez sebe nad vlastní slabostí. Ani nepromluvil. Přisedl k ohni a rozbalil chudobnou lékárničku. Dokázal vytáhnout zkažený zub, ošetřit hadí uštknutí a zpevnit zlomeninu, ale zastavit epidemii tyfu nemohl. Vytáhl proslavený černý sirup proti průjmům a zalil ho v plecháčku převařenou vodou.
Nadzdvihl tu menší, lehounkou jako pírko. Cítil každou kostičku vyzáblého tělíčka. Připadala mu jako ptáče vypadlé z hnízda. Naprosto beznadějné. Přesto sejí snažil vpravit lék do úst.
Za pár hodin skonala. Ani nevěděl kdy. Najednou nenahmatal puls, pouze vycítil chlad nekonečna.
Chlapec vydržel až do poledne a zemřel tak tiše a rychle jako sestřička. Lothar ho zabalil do špinavé deky a odnesl ke společnému hrobu v blízkosti kempu. Dva malé balíčky ležely na písku v řadě velkých.
Matka stále bojovala o život.
Bůhví, proč se tak usilovně snaží přežít, pomyslel si Lothar. Moc toho tady na světě už nemá. Stále však naříkala a třeštila z horečky. Téměř ji začal nenávidět za tvrdohlavost, s níž chtěla přežít. Zdržovala ho totiž - musel sedět u smrduté matrace a sdílet ženinu konečnou degradaci.
Začalo se stmívat a zdálo se, že zvítězila. Teplota klesla a žena se ztišila. Dokonce natáhla ruku k dceři. Jako by ji poznala. Chtěla promluvit, ale slova se jí kdesi zachytila a z úst vyšlo pouhé zachrčení.
To ji vysílilo. Zavřela oči, snad usínala. Sarah ji držela za hubenou kostnatou ruku plnou modrých žil, napuchlých pod tenkou kůží.
Za hodinu se náhle posadila a jasně promluvila: „Sarah, kde jsi, mé dítě?“ Potom padla zpět a dlouho bojovala o dech. Marně. Propadlá hrud pomalu klesla.
Tentokrát šla Sarah s Lotharem ke hrobu. Její matku přidal k hromadě dalších mrtvol.
Popošel pár kroků a otočil se. Děvčátko se třáslo jako opuštěné štěně. Nepohnula se.
„Tak dobře,“ rezignovaně povzdechl. „Pojď tedy.“
Okamžitě k němu přiskočila.
„Určitě nebudu na obtíž, strýčku, umím vařit, šít a prát.
Nemusíš se bát.“
„Co s ní chceš dělat?“ vyděsil se Hendrick. „Nemůže s námi zůstat. Těžko provedeme akci s holkou na krku.“
„Nemohl jsem ji nechat v tom brlohu smrti,“ bránil se
Lothar.
„Nemohl, nemohl,“ potřásl černoch hlavou. „A co teď?“
Opustili tábořiště na dně kaňonu a vyšplhali na vrchol skal. Děti zůstaly u jezírka nazelenalé vody, která se tam jakýmsi zázrakem ještě udržela.
Seděly vedle sebe, Manfred měl v ruce rybářský vlasec.
Náhle sebou cukl, asi něco chytil. Sarah vyskočila a její radostné výkřiky se nesly až k nim nahoru. Pyšný rybář vytáhl zmítajícího se kluzkého černého sumce. Mrskal sebou v písku a na slunci se krásně třpytil.
„Rozhodnu se, co s ní,“ ubezpečil ho Lothar, ale Hendrick mu skočil do řeči.
„Chtělo by to co nejdřív. Každým dnem víc a víc vysychají na severu všechny kaluže, který můžeme použít jako napajedla. A pořád nemáme koně.“
Lothar si cpal hliněnku tím otřesným tabákem a přemýšlel.
Hendrick má pravdu - to děvče vše komplikuje. Musí se jí nějak zbavit. Náhle vzhlédl a začal se usmívat.
„Sestřenice,“ vydechl.
„Nevěděl jsem, že máš nějaký příbuzný,“ divil se
Ovambo.
„Většinou zemřeli v anglickém koncentráku, ale Trud přežila.“
„A kdepak bydlí?“
„Právě u naší cesty na sever. Nezdrží nás to a zbavíme: se břemene.“
„Nechci tam,“ šeptala Sarah plačtivě. „Tvou tetu přece vůbec neznám. Chci zůstat s vámi.“
„Kuš!“ okřikl ji potichu Manfred. „Vždyť je vzbudíš.“ Přisunul se a dotkl se jejích rtů, aby ji utišil. Oheň již vyhasl,! měsíc byl kdovíkde a poušť osvětlovaly pouze hvězdy. Vypadaly jako velké svíce proti černým sametovým záclonám oblohy.
Sarah mu šeptala přímo do ucha. „Jsi jediný kamarád, kterého jsem kdy měla. A kdo jiný než ty by mě učil číst a psát?“
Manfred pocítil nesmírnou tíhu zodpovědnosti, kterou na něho vložila těmito slovy. Vztah k ní si dosud nevyjasnil. Přesně jako ona nikdy neměl žádné, stejně staré přátele. Nikdy nechodil do školy ani nežil ve městě. Všechno ho učil otec. Celý život se pohyboval mezi muži. Nepoznal matčino pohlazení ani péči.
Sarah se stala vlastně první ženou v jeho životě, dokonce přítelkyní. Přitom její slabost a hloupost ho rozčilovaly. Musel na ni čekat, když někam vylezl, a slzela při zabíjení zmítajícího se sumce. Nemohla se ani dívat, když kroutil krkem tlusté hnědé koroptvi chycené do jeho pytláckého oka. Na druhé straně s ní bylo veselo, hodně se nasmáli. Zvlášť se mu líbilo, když zpívala. Hlas měla sice tenoučký, ale sladký a melodický. Její nekritický obdiv ho občas unavoval.

Ovšem nepopsatelný pocit spokojenosti z její přítomnosti měl rád.
Nakonec se rychle učila a za těch pár dní už měla v malíčku nejen abecedu, ale znala i malou násobilku, mudroval.
Raději ale měla být kluk. I když zase kolem holky je mnoho tajemného: hebká kůže a zvláštní vůně jejího těla ho mátly.
A vlasy měla tak jemné a hebké. Několikrát se jich náhodně dotkl. To ale ztuhla, a tak vždycky ucukl.
Občas se otřela, jako to dělávají kočky. Měl přitom velice zvláštní, naprosto neznámý pocit. A protože spali pod jednou dekou, častokrát se v noci probudil a naslouchal jejímu dechu. Přitom ho hebké vlasy lechtaly ve tváři.
Putování do Okahandja bylo dlouhé a namáhavé. Všude plno prachu. Celých pět dní postupovali pouze časně ráno a pozdě večer. Denní vedro přežívali odpočinkem ve stínu buše. Obě děti měly pořád něco na práci: povídaly si, líčily oka či pokračovaly v učení. Nikdy si však nevymýšlely obvyklé dětské hry. Nic ani nepředstíraly, protože se pohybovaly velice blízko tvrdé životní realitě. A navíc nad nimi visela nová hrozba - odloučení a snad i naprostý rozchod se neúprosně přibližoval každým krokem cesty, kterou nechávaly za sebou. Manfred nedokázal nalézt ta pravá slova uklidnění, snad i chápal nenahraditelnost ztráty. Přitulila se vždy pod tenkou pokrývkou a teplo sálající z hubené a křehké dívenky ho překvapovalo. Udivoval ho vjem radosti, když ji objímal kolem ramen.
„Vrátím se pro tebe," utěšoval ji. Nikdy se ale nad vážností situace ještě nezamýšlel.
„Slib mi to!" Natočila se, až měla rty u jeho ucha. „Slib mi, že se pro mě vrátíš."
„Slibuju, přijdu," opakoval vážně, naprosto šokovaný svými slovy. Nemůže přece ovlivnit svůj život, a tak si nebyl jistý, zda se mu slib podaří splnit.
„Kdy?" vydechla dychtivě.
„Máme něco na práci." Manfred neznal detaily plánu.
Chápal pouze náročnost i nebezpečí. „Něco velice důležitého. Nemůžu mluvit o podrobnostech. Až skončíme, přijdu pro tebe."
Snad se uklidnila. Celá se uvolnila a šepot přešel do nezřetelného mumlání.
„Že jsi můj kamarád, Mánie?"
„Jasně že jo."
„Můj jediný a nejlepší?"
„Přesně tak."
Povzdechla si a náhle usnula. Hladil ji po vlasech. Padala na něho melancholie neodvratného rozloučení. Cítil nutkání k pláči. To ale není hodné muže, a tak se rozhodl této dívčí slabosti nepodlehnout.
Následující večer, právě když se brodily po kotníky v bílém, moučnatém prachu nekonečnou zvlněnou plání, došly Lothara. Stál na pahorku a mlčky ukazoval před sebe.
Plechové střechy osady Okahandja odrážely paprsky zapadajícího slunce jako zrcadlo. Uprostřed čněla kostelní věž pokrytá též vlnitým plechem. Jen s bídou převyšovala stromy okolo.
„Dorazíme tam až po setmění." Lothar si přehodil ranec přez druhé rameno a zahleděl se na děvče. Jemné vlasy pokryl prach a pot stékal po čele i tvářích. Neupravené culíky trčely za ušima jako rohy. Slunce ji spálilo téměř dočerna. Nebýt světlých vlasů, připomínala by dítě kmene Nama. V ubohém oblečení, s nohama obalenýma moučnatým prachem nevypadala zrovna nejlépe.
Pohrával si s myšlenkou koupit jí nové šaty a boty v jednom z těch malých obchodů při cestě. Potom změnil názor: uvědomil si, že by utratil peníze zbytečně v případě, pokud by ji sestřenice odmítla. Už o tom dále neuvažoval. Umyje se u nejbližší vody.
„Mladá dámo, zůstaneš tady s mevrou Trudi Biermanovou. Je to velmi zbožná žena."
Nic společného s ní neměl. Neviděli se už celých třináct let. „Provdala se za kazatele holandské reformované církve. Je to velice bohabojný muž. Mají děti tvého věku. Bude se ti u nich moc líbit."
„Naučí mě také číst, jako umí Mánie?"
„Samozřejmě." Lothar byl připraven ve všem souhlasit, jenom aby se jí zbavil. „Sám učí své děti a ty budeš jedním z nich."
„Proč nemůže Mánie zůstat se mnou?"
„Musí s námi."
„Nemohla bych, prosím, jít také s vámi?"
„Ne, to nejde. Zůstaneš tady - a už nechci nic slyšet, probírali jsme to až do omrzení."
U prvního rezervoáru artézské studně si Sarah opláchla nohy, ruce a smočila si vlasy. Potom si upravila culíky.
„Jsem hotová," ohlásila a zadívala se na Lothara. Rty sejí chvěly, zatímco si ji kriticky prohlížel. Vypadala jako skřítek a přitom byla takovou zátěží. Udiveně zjistil, že se do něho nějak vplížil soucit. Nemohl si pomoci: musel ocenit sílu jejího ducha i kuráž. Náhle si uvědomil, že přemýšlí o jiné možnosti. Hned se přinutil tento nápad zavrhnout.
„Tak už pojď." Vzal ji za ruku a otočil se k Manfredovi.
„Počkáš tady s Hendrickem."
„Nech mě, prosím, jít s vámi, tati," zažadonil. „Alespoň k brance, abych se mohl rozloučit."
Lothar odmítavě mávl rukou, nakonec se však dal přesvědčit. „Dobře, ale budeš potichu a musíš pamatovat na dobré vychování!"
Vedl je úzkou uličkou podél zadních vchodů. Sloužila k vynášení odpadků. Zastavil se u vrátek jednoho z větších domů u kostela. Bezpochyby fara. Zadní pokoj osvětlovala petrolejka a veškerý hmyz se vrhal na síť u dveří.
Prošli brankou a dostali se na cestičku ke kuchyni. Jasně rozpoznali melodii nábožné písně a zahlédli i celou zpívající rodinu sedící za stolem.
Lothar zaklepal a píseň umlkla. Od čela stolu se zdvihl muž a přešel ke dveřím. Na sobě měl tmavý oblek s vytahanými koleny a ošoupanými lokty, navíc mu byl malý. Husté dlouhé vlasy mu spadaly jako prošedivělá lví hříva až na ramena.

„Kdo je?“ zahlaholil hlasem trénovaným z kazatelny.
Otevřel a zahleděl se do tmy. Oči měl hluboce zapadlé a zářily jako na obrazech biblických proroků.
„Ty!“ Okamžitě ho poznal, ale nesnažil se ho nijak vítat.
Jenom otočil hlavu přes rameno a zařval: ‚Mevrou, tvůj bez božný bratranec vystoupil z divočiny jako Kain!“
Žena vstala a naznačila dětem, aby zůstaly sedět. Byla skoro tak vysoká jako manžel, silná čtyřicátnice s narůžovělou pletí. Vlasy měla spletené do copu stočeného podle německého zvyku. Tlusté ruce si založila v bok.
„Co tu chceš, Lothare De La Reyi?“ začala výslech. „Tohle je křesťanský dům, kde žijí bohabojní lidé. Nemáme s tebou nic společného, ty pohane a násilníku!“ Náhle si všimla dětí, - utichla a se zájmem se na ně zadívala.
„Ahoj, Trudi,“ řekl a raději do světla nastrčil děvče, už jsme se dlouho neviděli. Vypadáš pěkně a šťastně.“
„Jsem šťastná v lásce našeho Boha,“ souhlasila. „Ale já dobře víš, málokdy jsem si žila pěkně.“ Nasadila trpitelský výraz, a tak Lothar rychle pokračoval.
„Vidíš, právě tu mám něco, čemu můžeš projevit svou neutuchající křesťanskou lásku.“ Postrčil dívku dopředu. „ Sarah, malý chudý sirotek. Je úplně sama a potřebuje domov.
Můžeš si ji, Trudi, klidně nechat a Bůh tě bude o to více milovat.“
„To je zase další tvůj...“ Trudi pohlédla zpět do kuchyně na tváře svých dvou dcer, kterým se v očích zračil zájem o návštěvu. Ztišila hlas a zasyčela: „To je další z těch tvých bastardů?“
„Její rodina zemřela na epidemii tyfu.“
Udělal chybu. Okamžitě se odtáhla. „Ale dávno. Dnes je už úplně zdravá.“
Trudi se trochu zklidnila a Lothar opět rychle pokračoval.
„Nemůžu se o ni starat. Jsme pořád na cestách a ona potřebuje jinou společnost.“
„Už takhle máme příliš mnoho hladových krků...,“ začala, ale manžel ji přerušil.
„Pojď sem, dítě,“ zahřímal a Lothar dívku nasměroval k němu. Jak se jmenuješ?“
„Sarah Besterová, strýčku.“
„Jsi také náš Volk?“ vyzvídal pastor. „Z té pravé afrikánskékrve?“
Sarah nejistě přikývla.
„A tvá mrtvá matka a otec byli oddáni v naší reformované církvi?“ Opět přikývla. „A věříš v našeho Boha, Pána celého Izraele?“
„Ano, strýčku. Matka mi o Něm vyprávěla,“ zašeptala.
„Potom tedy nemůžeme odmítnout,“ oznámil. „Vezmi ji dovnitř, ženo. Bůh se postará. Bůh se vždy stará o svůj vyvolený lid.“
Trudi Biermanová si teatrálně povzdechla a chytila děvče za ruku. „Tak hubená a špinavá -jako dítě kmene Nama.“
„A co ty, Lothare De La Reyi,“ kazatel bodl prstem. „Což ti ještě náš milosrdný Pán neukázal tvé chyby a nepostavil tě na stezku pravdy a víry?“
Ještě ne, drahý bratranče.“ Lothar rychle couval ode dveří a ani neskrýval úlevu.
Pastor náhle ve stínu za ním zahlédl chlapce. „A kdo je zase tohle?“
„Můj syn Manfred,“ vzal ho okolo ramen. Kazatel přistoupil a zkoumal chlapcovu tvář. Mohutná tmavá bradka se ježila, pohled měl divoký a fanatický. Manfred ho klidně pozoroval a náhle zahlédl změnu: mužovy oči změkly a zablikaly v nich jiskřičky humoru i soucitu.
„Vyděsil jsem tě jong? Přestal hřímat a Manfred zavrtěl hlavou.
„Ne, strýčku - alespoň ne moc.“
Pastor se zachechtal. „Kdo ti vykládá bibli, jong? Používal běžný afrikánský výraz pro mladíka.
„Táta, strýčku.“
„To ať se tedy Bůh smiluje nad tvou duší.“ Opět se vzpřímil a rozježenou bradkou mířil na Lothara.
„Raději bys tady měl nechat chlapce než to děvče,“ prohlásil a Lothar sevřel syna pevněji. „Vypadá rozumně a my potřebujeme dobré muže, kteří by sloužili Bohu a národu. Náš
Volk je potřebuje.“
„Dobře se o něj starám,“ nemohl zakrýt své rozčilení. Pastor přesunul pronikavý pohled zpět na Manfreda.
„Myslím si jong, že sám Všemohoucí zařídí, abychom se opět sešli. Pokud se tvůj otec utopí nebo ho sežerou lvi či ho Angláni pověsí nebo bude potrestán jinou zajímavou smrtí z rukou našeho Boha, Pána celého Izraele, vrať se sem. Slyšíš mě dobře jong? Potřebuju tě já i Volk a Bůh tě chce též! Jmenuju se Tromp Bierman a jsem hlásnou troubou našeho Pána.
Vrať se do tohoto domu!“
Manfred přikývl. „Přijdu se podívat na Sarah. Slíbil jsem jí to přece.“
Jakmile to řekl, dívčina kuráž se rozplynula, rozeštkala se a snažila se vytrhnout z pevného sevření paní domu.
„Přestaň, dítě!“ Trudí s ní rozčileně zatřásla. „Přestaň s tím brekem.“ Sarah se lekla a spolkla další vzlyk.
„Děvče opravdu umí pracovat a chce se učit, sestřenko.
Nikdy nebudeš litovat mého dobrého skutku,“ volal Lotar, už přes rameno.
„To teprve uvidíme,“ zamumlala pochybovačně. Mezitím, už Lothar mizel ve tmě.
„Pamatuj na slova našeho Pána, Lothare De La Reyi,' hřměla za nimi hlásná trouba našeho Pána. „Já jsem cesta pravda a život. A kdokoliv uvěří ve mne...“
Manfred se v otcově sevření pootočil a pohlédl zpět. Vysoká postava kazatele téměř zaplňovala kuchyňské dveře. Ve výši pasu se blýskala uslzená dívčí tvář.
Čtyři muži čekali na místě setkání. Během zoufalých let společného boje za svobodu proti anglickému vojsku museli znát bezpečná shromaždiště pro případ, kdy je nepřátelé odřízli či naprosto rozprášili.

Hlavní podmínkou byla voda v různých formách: kapající ze skály, v utajené prasklině, v křovácké studni nebo suchém korytě řeky, kde se však přístup musel pracně vyhrabat. Ze všech těchto styčných bodů měli dobrý rozhled okolo, takže je nepřítel nemohl nikdy překvapit. A navíc v úkrytech udržovali i nutné zásoby a munici.
Lotharem vybrané místo setkání mělo několik dalších předností. Leželo v kopcích pouze několik mil na sever od úspěšného německého chovatele dobytka, který znal velice dobře rodinu De La Reyů. Sympatizoval s bojem proti Angličanům, takže se dala předpokládat velká tolerance k přítomnosti bývalých rebelů na jeho pozemku.
Celá skupina vkročila do kopců podél vyschlého řečiště, klikatícího se jako nebezpečná africká zmije. Zamířili do otevřeného terénu proto, aby je čekající muži zaregistrovali již zdálky. Dvě míle od domluveného místa zahlédli v dálce na skále někoho mávat.
Čekající oddíl ze skal přivedl „Vark Jan“, což v doslovném překladu značí „Prase Jan“. Vrásčitá žlutá kůže starého bojovníka původem z kmene Khoisan prozrazovala též smíšení krve s nynějšími kmeny Nama a Bergdama- sám se holedbal i geny pravého Křováka. Prý jeho babička bývala křovácká otrokyně. Búrové ji chytili při posledních lovech otroků v minulém století. Podrobnosti o rodinné historii se však neshodovaly, jelikož byl znám jako notorický lhář. Za ním přicházel Klein Boy, syn Hendricka a černošky z kmene Herero.
Však také otce pozdravil tradičním, poníženě uctivým zatleskáním. Byl vysoký a silný jako táta, nepůsobil však tak hromotlucky a zešikmené oči prozrazovaly matčin původ stejně jako kůže barvy lesního medu. Pracoval rovněž ve Walvis Bay - proto ho Hendrick poslal napřed, aby vyhledal ostatní a oznámil jim místo setkání.
Další dva Lothar naposledy viděl před dvanácti lety. Pamatoval si je jako divoké bojovníky, nazýval je loveckými psy. Nejenom z náklonnosti, ale i pro nedůvěru k nim. Tušil, že podobně jako divocí psi se mohli na něho kdykoliv vrhnout a roztrhat ho, jakmile by ukázal trochu slabosti.
Chlubili se starými bojovými jmény. „Nohy“ z kmene
Ovambo s nohama dlouhýma jako čáp, „Buvol“ s hlavou zaraženou v tlustém krku. Při pozdravu si obřadně podávali ruce ve starém rituálu vítání, určeném pro speciální příležitosti: po dlouhém odloučení či po úspěšném loupežném nájezdu.
Lothar s údivem registroval změny po tolika letech pohodlného života: ztloustli a stali se z nich usedlí čtyřicátníci.
„Tak!“ zašklebil se. „Konečně jsme vás odlákali od svádivě vypasených těl vašich žen i džbánů piva.“ Zařvali smíchem.
„Vyrazili jsme na cestu okamžitě,“ ubezpečovali ho.
„Samozřejmě, přišli jste pouze prokázat lásku a věrnoS mé osobě...“ Lotharův sarkasmus přímo kousal. „Je to stejné, jako když sup nebo šakal přiběhnou ke zdechlině z lásky ne kvůli žrádlu.“
Opět zařvali radostí. Jak jim scházel tenhle břitký humor!
„Vark Jan cosi naznačil o zlatě,“ přiznával Buvol
„A Klein Boy špital o boji.“
, Je to smutné, ale muž v pokročilém věku může uspokojit manželku pouze jednou nebo dvakrát denně - prožívat sta kamarádství se dá po celý den i noc. Věrnost tobě, kterou neseme ve svém srdci, je široká jako poušť Kalahari,“ zakončil
Nohy proslov. Všichni se svíjeli smíchem a plácali se bujaře po zádech.
Za všeobecného veselí se vydali k určenému místu. Nenápadný skalní převis s očazeným stropem prozrazoval bezpočet schůzek u ohně. Stěnu vzadu zdobily krásné okrové malby zvířat a lovců. Malí žlutí Křováci totiž používali to místo už kdysi dávno před nimi. Z úkrytu byl překrásný pohled na nekonečné pláně tetelící se horkým vzduchem.
Otevřeli bednu, uschovanou ve skalní průrvě venku na svahu. Přístup tenkrát zavalili kameny a utěsnili bahnem. Konzervy a munice přežily lépe, než Lothar doufal. Mauzerovky v silné vrstvě žluté vazelíny a voskovaném papíře byly v perfektním stavu. Dokonce i většina drobností k sedlům a oblečení přežily v tom horkém suchém vzduchu pouště.
Vrhli se na konzervované hovězí a přikusovali suchary, což kdysi naprosto nenáviděli. Jídlo nemělo žádnou chuť, ale dnes jim připadalo jako ta nejlepší hostina.
Potom vyhodili pouze to, co zničil hmyz nebo hlodavci či co ztvrdlo jako pergamen. Kožené věci napustili olejem, a co šlo, sešili a zazáplatovali. Nepřestali, dokud každý nebyl plně vystrojen a vyzbrojen.
Během práce Lothar uvažoval o tuctech podobných skrýší rozhozených v divočině. Vybavil si i tu daleko na severu, na pobřeží studeného Atlantiku, kde míval kdysi tajnou základnu pro německé ponorky. Doplňovali u něho palivo i zásoby.
Je tam podobných pokladů za tisíce liber a dodnes na to vlastně ani nepomyslel.
Až ho zamrazilo, jak ho ta myšlenka nadchla. Kdyby si pronajal člun ve Walvis Bay a plul nahoru na sever k tajné základně... Náhle se ale zarazil: už nikdy neuvidí Walvis Bay ani tuto zem. Už nikdy pro něho nebude cesta zpátky, pokud vyjde jejich plán.
Zahleděl se do dáli, na rozpálenou pláň pod sebou, s tu a tam rozhozenými trnitými křovisky. Viděl pískové duny, modré nebe a zamyslel se. Najednou se cítil nešťastný.
Copak můžu žít někde jinde? pomyslel si. Copak najdu štěstí bez téhle nádherné divočiny? Neměl však jiné řešení.
Otočil se a spatřil zraněného Manfreda. Smím udělat takové rozhodnutí i pro svého syna? Díval se na chlapce. Můžu ho odsoudit k životu někde v exilu?
Mávl na něj. Odvedl ho stranou. Konečně mu mohl o celé akci říci pravdu a promluvit s ním jako se sobě rovným.
„Všechno, pro co jsme v životě pracovali, nám sprostě ukradli, Mánie. Podle daného lidského zákona tomu tak není, ale v očích samotného Boha i podle přirozené spravedlnosti jsme v právu. Bible nám dává dobrý návod k obraně proti Podvodu a klamu - oko za oko, zub za zub. Musíme dostat zpátky, co nám patří. Ale pamatuj si, Mánie, podle zákona Anglánů se staneme kriminálníky. Čeká nás útěk a skrývání, budou nás lovit jako divou zvěř. Přežijeme pouze díky odvaze a chytrosti.“

Manfred se nadšeně vrtěl a sledoval promluvu otce s rozzářenýma očima a pýchou v srdci. Znělo to nádherně romanticky, jak vzrušující. Měl radost, že s ním otec mluví o věcech ze světa dospělých.
„Půjdeme na sever. Jsou tam stále dobré podmínky pro farmaření. Tanganika, Nyasaland či Keňa - mnoho našeho Vě ku už tam dávno vyrazilo. Samozřejmě si musíme změnit jméno a už se nikdy nevrátíme. Čeká nás však nový život v nové zemi.“
„Nikdy se už nevrátíme?“ zarazil se Manfred.„A co Sarah?“
Lothar otázku ignoroval. „Možná koupíme kávovou plantáž v Nyasalandu nebo se usadíme na dolních svazích Kilimandžára. Stále ještě žijí obrovská stáda divoké zvěře tam na nedohledných pláních Serengeti. Tam můžeme lovit i farmařit.“
Manfred poslouchal s úctou, v duchu však posmutněl. Jak jen to vysvětlit? Jak říci: Tati, já nechci do cizí země. Chci zůstat tady.
Ležel a nemohl usnout. Ostatní už pochrupovali a oheň pomalu vyhasínal, pouze žhavé uhlíky svítily do tmy. Vzpomínal na tu pobledlou tvář s rozmazanými slzami - vždyť ona je opravdu jediný přítel, kterého kdy měl.
Škubl sebou a přestal snít. Úděsný zvuk se ozval z pláně pod nimi, přímo otřesný řev, který hrůzně sílil a mohutněl) náhle ho přerušila série rachotivých zavrčení, jako smrtelné chroptění umírajícího monstra.
„Co to je, tati?“ Manfred cítil, jak mu běhá mráz po zádech.
„Říká se, že i nejstatečnější muž se vyděsí, když poprvé zaslechne řev hladového lva z Kalahari. Připravuje se k lovu můj synu.“
Během svítání Hendrick a Manfred sestoupili z kopců a dostali se na pláň. Vedl je Lothar. Náhle se zastavil a kývl na syna.
„V noci jsi slyšel jeho hlas - teď tu máš před sebou i stopu,“ ukázal na otisk lví tlapy, velký jako talíř. „Je to starý samotář s obrovskou hřívou.“ Lothar prohlížel vnější okraj stopy.
Manfred ho často viděl, jak se dotýká stop, jako by se z nich dozvídal všechny tajnosti dotykem konečků svých prstů.
„Tady je jasně vidět, jak jsou tlapy odřené a zbroušené, i jak kráčí s těžištěm těla posunutým dozadu. Má asi ochrnutou přední nohu, a tak těžko něco uloví. Proto se drží v blízkosti farmy - ví dobře, že dobytek je snadnější kořistí než divoká zvěř.“
Postavil se a cosi stáhl z dolní větve trnovníku. „Podívej,
Mánie,“ položil mu malý chumáč zlatočervených chlupů na dlaň. „Z hřívy - nechal ti to na památku.“
Po stopě došli k proláklině napájené z dobrého pramene.
Rostla tam silná zelená tráva vysoká po kolena. Minuli první stáda dobytka s obrovskými hrby na zádech a s laloky dotýkajícími se země.
Usedlost stála na vyvýšenině za vodou, uprostřed exotických datlovníků importovaných z Egypta. Jako stará koloniální německá pevnost pamatovala válku s kmenem Herero v roce 1904. Tenkrát celé území povstalo proti rostoucí kolonizaci Němci. Dokonce i kmeny Nama a Bondelswart se k nim připojily. Bylo zapotřebí dvaceti tisíc bílých vojáků, kteří za šedesát milionů liber rebelii potlačili. K této ceně ale museli připočítat konečný výsledek: dva a půl tisíce německých vojáků a důstojníků padlo, sedmdesát tisíc mužů, žen a dětí kmene Herero bylo zabito, spáleno a vyhladověno k smrti - přesně sedmdesát procent celého kmene.
Usedlost tu stála jako hraniční pevnost a měla odrážet případné útoky Hererů. Tlusté bílé venkovní zdi i centrální věž měly cimbuří a střílny. Na věži hrdě a vyzývavě vlál německý říšský orel.
Hrabě je viděl už zdálky, a tak pro ně poslal bryčku. Patřil ke generaci Lotharovy matky, přesto se stále držel vzpřímeně. Jizva od souboje se mu táhla od koutku úst, i vystupování měl jako ze staré školy. Hendricka poslal do křídla pro služebnictvo a potom odvedl Lothara s Manfredem do chladné centrální haly. Tam už hraběnka připravila černé láhve dobrého německého piva a džbány domácí limonády ochucené zázvorem - to vše jenom pro ně.
Jejich ušmudlané oblečení zmizelo během koupele a objevilo se asi za hodinu vyprané a vyžehlené, nakrémované a vyleštěné boty přímo svítily.
Přímo hodovali, celý kus křehké svíčkové s neodolatelně vonící šťávou zapíjeli dobrým rýnským vínem. K Manfredovu úžasu následoval tucet různých dortů, pudinků a pro něho, nejchutnější ovocný pohár s piškotem máčeným v likéru, zalitý šlehačkou. Lotharovým nejkrásnějším zážitkem se stalo opětovné setkání s civilizací. S hlubokou radostí prožíval hovor o knihách a hudbě. Navíc ještě slyšel z úst hostitelů precizní a krásnou němčinu.
Manfred ve stadiu přejedení už nemohl pozřít ani lžíci sladkosti. Kromě toho musel použít obě ruce, aby zakryl zívání, a tak ho jedna z hererských služebnic zavedla do ložnice. Hrabě potom nalil Lotharovi pravý německý šnaps a přisunul krabici kubánských Havana. Hraběnka se zatím starala o stříbrnou konvici na kávu.
Když se doutník správně rozhořel, začal hrabě: „Po obdržení vašeho dopisu z Windhoeku mnou vaše neštěstí opravdu otřáslo. Nastaly zlé časy pro nás všechny.“ Očistil si monokl o rukáv. „Vaše zbožná matka byla úžasná dáma. Neexistuje nic, co bych neudělal pro jejího syna.“ Odmlčel se, zatáhl ze svého havana a pousmál se nad krásnou vůní. Potom pokračoval: „Bohužel...“
Lotharova naděje se hroutila, jakmile zaslechl to slovo: předzvěst odmítnutí a zklamání.
„Bohužel, necelé dva týdny před dopisem se tu objevil důstojník a já mu prodal všechny nepotřebné koně - skupoval je pro armádu.“
Lothar si vzpomněl na stádo asi čtyřiceti dobrých koní pasoucí se nedaleko vody a s porozuměním přikývl.
„Samozřejmě mám také pár perfektních mul, silných a velkých zvířat. Mohu vám je nechat za nominální cenu řekněme padesát liber.“
„Za celý pár?“
Za jednu,“ oznámil hrabě nesmlouvavě. „A k dalšímu návrhu v dopisu musím citovat jednoduché pravidlo nikdy

nepůjčuj peníze příteli! Tak předejdeš ztrátě obojího - přítele
Lothar se poučnou poznámkou nenechal vyrušit, protože už přemýšlel o předešlé informaci. „Armádní nákupčí snad kupoval koně od každého tady v okolí?“
„Ano, získal jich něco okolo stovky.“ Hraběte potěšilo, jak se Lothar snadno vyrovnal s odmítnutím. „Naprosto perfektní zvířata. Bral jenom ty nejlepší - zocelené pouští a odolné vůči nemocem.“
„A předpokládám, že je už transportoval železnicí na jih.“
„Ještě ne,“ zavrtěl hlavou. „Alespoň nedávno jsem zaslechl o jejich soustředění u řeky Swakop, aby si odpočinuli před transportem. Prý je naloží, až jich bude mít sto padesát.“
Opustili pevnost následující ráno po vydatné snídani složené z párků, masa a vajec. Odjeli na širokém hřbetu šedivé muly, kam se pohodlně vešli všichni tři. Lothar za ni zaplatil nakonec dvacet liber včetně ohlávky, která mu tuto výhodnou koupi ještě více osladila.
„Tak jak se ti líbilo v pevnosti?“
„Ubytování pro otroky, a ne pro služebnictvo,“ žaloval
Hendrick. „Tam chlap klidně umře hlady, nebo, jak jsem se doslechl, může být i ubičován k smrti samotným hrabětem.“
Smutně povzdechl a pokračoval: „Kdyby nebylo laskavosti a dobrého vychování hererských dívek...“
Lothar ho šťouchl do žeber a varovně pohlédl směrem k Manfredovi. Hendrick pak pokračoval, aniž musel být cenzurován.
„Takže všichni po akci uprchneme na této prehistorické mule,“ popichoval. „Pronásledovatelé nás nemohou nikdy dostihnout na tomto bájném zvířeti, rychlejším než gazela.“ poplácal tlustý zadek a mula se v klidu kolébala dál.
Kdepak, použijeme ji k lovu,“ ohlásil vůdce a zašklebil se nad zmateně nevěřícným výrazem svého druha.
Po návratu do skalního úkrytu se Lothar vrhl do práce: přiPravil dvanáct vaků k sedlům s municí, jídlem a vybavením.
„Dobrá,“ ušklíbl se Hendrick. „Už máme komplet všechno, až na ty koně.“
„Měli bychom tu nechat někoho na stráži,“ ignoroval poznámku Lothar. „Jenomže potřebujeme všechny.“
Potom dostal Vark Jan, ten nejposlednější z celého gangu, kterému se dalo věřit, celých pět liber.
„To ti stačí ke koupi vany plné kapské pálenky, jejíž jedna sklenice zabije buvola. Dobře si ale zapamatuj, ty prase, pokud budeš ožralý a neudržíš se v sedle, nesmíš padnout do rukou policie. Nechám tě tam klidně ležet s kulkou v hlavě.
Na to přísahám.“
Vark Jan zastrčil pětilibrovou bankovku do klobouku.
„Ani kapka se nedotkne mých rtů,“ snažil se mu zalichotit.
Baas ví velice dobře, že mně může důvěřovat ve všem, co se týče likéru, žen i peněz.“
Do Okahandja je čekalo dobrých dvacet mil, proto vyrazil okamžitě, aby se tam objevil co nejdříve. Zbytek Lotharovy skupiny ho pomalu následoval společně s Manfredem vedoucím mulu.
V bezvětří mohli lví stopu docela dobře vidět. Ozbrojeni novými mauzerovkami, s nábojovými pásy přes prsa utvořili rojnici a zrychleně postupovali paralelně se stopou.
Otec Manfreda varoval, aby se držel vzadu. Tomu v uších stále znělo noční hřmění lva, takže nic nenamítal. Spokojeně kráčel vedle muly, která se sotva vlekla. Ostatní už zmizeli z dohledu, ale to mu vůbec nevadilo, protože ulámané větvičky a zářezy označovaly směr pochodu.
Za necelou hodinu našli místo, kde opelichaný samotář zabil mladou jalovičku z hraběcího stáda. Zbyla z ní pouze hlava, kopyta a velké olízané kosti, což bylo znakem hladu a omezených loveckých schopností.
Lothar a Hendrick objevili stopu, která opouštěla místo hostiny.
„Vypadá to, že odešel před několika hodinami,“ odhadoval
Lothar. Náhle však zahlédl, jak stonek trávy, přišlápnutý veli-í kou tlapou, se pomalu narovnává. Proto okamžitě upřesnil
„Možná zmizel jen před půlhodinou nebo nás taky zaslechl.“
„To ne!“ Hendrick se dotkl stopy prutem. „Vyrazil po dobrém jídle na procházku. Nemá žádné starosti, vůbec nás neslyšel. A protože je přežraný, táhne k nejbližší vodě.“
„Míří na jih,“ Lothar přimhouřil oči v žáru slunce a sledoval stopu. „Směřuje k řece, což ho přivede blíž k osadě. To se nám hodí.“
Strhl pušku z ramene a naznačil, aby postupovali obezřetně. Zamířili k mírně zvlněné duně, a ještě než se dostali na její vrchol, lev vyrazil z úkrytu. Ležel v malém křovisku přímo před nimi. Snažil se zmizet, ale přežrané břicho se mu při každém krokutěžce pohupovalo.
I přes velkou vzdálenost se začaly ozývat výstřely. Šelma se rozběhla a prach zvířený kulkami se zvedal v bezpečné vzdálenosti. Všichni Lotharovi muži, s výjimkou Hendricka, patřili k děsivým ostrostřelcům. Nikdo je nedokázal přesvědčit, že rychlost kulky není v přímém poměru k síle, s níž se mačká kohoutek. Též jim překážel vrozený zvyk zavírání obou očí při výstřelu, aby se duševním soustředěním pomohlo kulce opustit hlaveň.
Lotharův první výstřel vyrazil sprška písku těsně před břichem lva. Chyba se vloudila do odhadu vzdálenosti, což je problém rozpálené pouště. Ani nesundal pušku z ramene a bleskově pohnul závěrem. Zamířil výš na rozcuchanou narudlou hřívu a vypálil.
Zaslechl mlaskavý zvuk kulky bořící se do masa. Šelma sebou trhla, zpomalila a snažila se zuby dosáhnout na ránu. Potom se však se sklopenýma ušima znovu rozběhla a chrčící vztekem i bolestí zmizela za dunou.
„Daleko nepoběží!“ mávl Hendrick rukou a lovci začali postupovat dopředu.
Lev je sprinter. Vyvine sice obrovskou rychlost, ale jen na krátkou vzdálenost. Potom zase přejde do klusu. Pokud však vycítí pronásledovatele, obvykle se postaví na odpor.

^ Lothar, Hendrick a Klein Boy, ti nejsilnější a nejzkušenější, vyrazili vpřed jako první.
„Krev!“ Hendrick radostně zajásal v místě, kde lva postřelil. „Rovnou do plic!“ Chuchvalce zpěněné krve obsahovaly vlákna roztržených plic. Pokračovali po krvavé stopě.
„Pasop!“ vykřikl Lothar, jakmile dosáhli vrcholku duny.
„Bacha! Tady ležel a čekal na nás...“ Ani nestačil dokončit varování, když se lev vyřítil.
Číhal totiž přitisknutý k zemi v menší prohlubni. Jakmile se lovci dostali na vrcholek, dělilo je necelých dvacet metrů. Hlavu natočenou jako kobra připravená k útoku, oči mu žlutě svítily nesmiřitelnou záští. Připomínal obrovské monstrum.
Rezavě červenou hřívu měl děsivě naježenou a z otevřené tlamy s ostrými zuby doslova zahřmělo. I zkušený Lothar sebou trhl, čímž přišel o možnost jistého výstřelu. Než stačil zamířit, lev se vztyčil a naprosto mu zaclonil výhled. Krev z potrhaných plic stříkala v růžovém oblaku a Lothar tu vlhkost ucítil až na tváři.
Instinkt ho nutil k co nejrychlejšímu výstřelu. Silou vůle se ale donutil přesunout náměr, protože jedině zásah do mozku může ochromit nervový systém. Výstřel do hrudi nebo krku šelmu nedokáže včas zastavit. Kulky v mauzerovce jsou přece propočítány k zabíjení lidí, a ne takovýchle obrovitých příšer.
Trefil přesně rozevřené chřípí a kulka pokračovala dál.
Prolétla mezi očima a vřítila se do máslově žlutého mozku uloženého v lebce, kterou vzadu opustila. Zasažený lev dokončil skok nárazem do Lothara, kterému puška vyletěla z rukou.
Silný Ovambo ho vytáhl napůl zavaleného tou hromadou masa a snažil se mu vydolovat písek z úst a nosu. Vážnost v očích vystřídal veselý škleb, jakmile se Lothar pohnul. vidím, že stárneš a blbneš,“ chechtal se.
„Honem mě zvedni, než to uvidí Mánie,“ spěšně říkal. Nemohl se však udržet na nohou, a tak se těžce opíral o černocha. Po chvíli už měl dostatek sil, aby mohl zase dávat rozkazy.
„Klein Boy! Nohy! Utíkejte zpátky a držte mulu! Jak ucítí tuhle mršinu, zmizí i s Manfredem.“
Podíval se na úlovek. „Potřebujeme každého muže a trochu štěstí, abychom ho naložili.“
Ačkoliv byla šelma stará, vyhublá, orvaná trny po letech strávených v poušti a plná jizev, přesto se nadouvala perfektním hovězím.
Lothar starostlivě očistil pušku, potom ji opřel o zdechlinu. Popošel na vrchol duny. Kulhal a rukou si třel bolavé temeno a krk.
Skupina s mulou se pomalu blížila, Manfred rozčileně vykřikoval, vzrušený kanonádou.
Lothar bedlivě překontroloval novou ohlávku, přesto k ní přidal ještě jeden popruh. Ke každému přidělil dva muže. Utrženým kusem celtoviny mule zakryl výhled.
„Teď uvidíme, co to s ní udělá.“ Muži zatáhli a mula se ani nehnula. Zasekla se kopyty do písku v němém protestu proti oslepení.
Lothar ji obešel a snažil se držet z dosahu zadních kopyt.
Chytil ji za ocas a zakroutil. Zvíře stálo jako skála. Nahnul se tedy a kousl do tenoučké kůže kořene ocasu. Mula vymrštila zadní nohy až do nebe.
Opět se zakousl. Oběť kapitulovala a vyrazila vpřed. Náhle vánek doručil pach starého lva.
Ten má vcelku zajímavý efekt na všechna zvířata, ať ochočená či divoká. Dokonce i reakce těch, která ve svém prostředí nemohla lva nikdy potkat, snad vychází z hluboko uložené vzpomínky. Lotharův otec si vždy vybíral lovecké psy pomocí kousku vlhké lví kůže. Malá dovádivá štěňata radostně přiběhla, ale stačil první dotek a většina zděšeně couvla. Ocásek stáhla mezi nohy a snažila se výt z čiré hrůzy. Pouze ta nejlepší, ne více než jedno z dvaceti, vydrží toto první setkání.
Jsou to většinou fenky, které se sice celé třesou s chlupy naježenými, ale necouvnou. A ty si otec nechával.
Mula se zbláznila. Muži zavěšení na popruzích ztratili zem pod nohama. Lothar stěží uhnul kopytům, která létala všude. Vzepřela se a pomalu táhla všechny čtyři za sebou. Snažili se ji sice zadržet, ale místo toho padali, ječeli, nechali se vláčet asi půl míle trnitými keři a přes kameny. Potom se zastavila v oblacích prachu, potící a třesoucí se hrůzou.
Pak ji dovlekli zase zpět a zakryli oči. Jakmile jí do nozder znovu pronikl pach šelmy, zopakovala předešlé vystoupení s jediným rozdílem: únava a zátěž čtyř mužů jí povolily
»výlet“ na pouhých pár set metrů.
Vše se opakovalo ještě dvakrát, ale pokaždé zkracovala uběhnutou vzdálenost. Nakonec s bídou stála na všech čtyřech a pouze se třásla, pot se z ní lil. Při nakládání zdechliny sebrala zbytek sil, poskočila a shodila ji.
Trvalo ještě další hodinu, než se jim podařilo kořist na hřbetu muly upevnit. Stále se třásla a dech jí vyrážel z nozder jako z kovářských měchů.
Potom ji vzal Lothar za uzdu a ona ho následovala poslušně jako beránek. Zamířili k nedalekému zákrutu řeky.
Z vrcholu nízké zarostlé kopje se Lothar díval přes řeku
Swakop na osadu s vyčnívající kostelní věžičkou. Řeka tvořila veliký zákrut a přímo pod ním se nacházely tři menší tůně plné stojaté nazelenalé vody. Voda v korytě proudila pouze tehdy, když někde zapršelo.
Konečně zahlédl i koně u vody. Na noc je uzavírali do nedalekých ohrad obehnaných trnitými větvemi. Hrabě měl pravdu - armáda skutečně nakupovala ty nejlepší. Lothar si je s radostí prohlížel dalekohledem. Tato pouštní rasa je opravdu silná, plná energie a vitality. Jasně viděl jejich bujnost, když se u vody strkali a poskakovali či se váleli v písku s kopyty ve vzduchu.
Potom obrátil pozornost na pět barevných vojáků v obyčejné uniformě. Nikde žádné bílé důstojníky nespatřil.
„Budou asi v táboře,“ zamumlal a zaostřil na hnědé vojenské stany v dálce.
Zaslechl tlumený hvizd. Otočil se a zahlédl gestikulujícího
Hendricka. Opustil pozorovatelnu a seběhl dolů. Ve stínu vzrostlého stromu stála mula s krvavým nákladem. Ačkoli

zřejmě rezignovala, přesto se nervózně otřásala a snažila se břemene zbavit. Muži se povalovali kolem a cpali se hovězím z konzervy. Vark Jan vyskočil.
„Opozdil ses!“ osopil se na něj Lothar. Chytil ho pod krkem a přitáhl blíž, aby ucítil jeho dech.
„Ani kapku, baas“ kňučel. „Přísahám na panenství sestry!“
Taková bytost neexistuje ani v řecké mytologii.“ Pustil provinilce a raději se věnoval kontrole obsahu pytle.
Tucet. Přesně podle rozkazu.“
Lothar vytáhl láhev smutně proslulé kapské pálenky. Hrdlo měla zalité voskem a obsah proti světlu ponuře zářil tmavou jedovatou hnědí.
„Co dalšího jsi ještě zjistil?“
„V táboře je sedm honáků...“
„Napočítal jsem jenom pět.“
„Řekl jsem sedm,“ nedal se zviklat a Lothar pouze vztekle zamručel.
„Jak je to s bílými důstojníky?“
„Vyrazili už včera do Otjiwaronga pro další koně.“
„Za hodinu bude pořádná tma,“ pohlédl Lothar na slunce.
„Vezmi pytel a mazej do tábora.“
„A co mám říkat?“
„Že lacino prodáváš a nabídni ochutnávku zdarma. Jsi ale vyhlášený lhář, takže můžeš blábolit, co tě napadne.“
„Co když nebudou pít?“
Lothara taková naivita rozesmála, ani se neobtěžoval s komentářem. „Začneme, až bude svítit měsíc, až uvidíme vršky stromů. Tak máš skoro celé čtyři hodiny, abys je touhle pálenkou přemluvil.“
Vark Jan si přehodil své „zbraně“ přes rameno.
„A pamatuj si, ty prase, potřebuju tě střízlivého, jinak jsi historií. - myslím to smrtelně vážně!“
„Opravdu si baas myslí, že jsem zvíře a neumím si dát drink jako gentleman?“ zavyčítal Vark Jan a s uraženou důstojností vyrazil na cestu.
Lothar opět vyšplhal do své pozorovatelny a dalekohledem sledoval, jak „prodavač“ překonal suché říční koryto.
U vchodu do ohrady ho zastavil barevný strážný. Odložil pušku a zvědavě nahlížel do pytle, který mu Vark Jan úslužně pootevřel.
Dokonce i na tak velkou vzdálenost Lothar zahlédl svítící bělost zubů strážného. Křenil se radostně na obsah a honem svolával kamarády. Dva se dostavili dokonce ve spodním
Prádle. Všichni horlivě diskutovali, plácali se do ramen a kývali hlavami. Potom slavnostně rozlomili voskovou zátku jedné z lahví. Kolovala velice rychle. Každý ji uchopil, zdvihl do výšky očí a zkontroloval obsah pohledem proti: padajícímu slunci. Zdálky vypadali jako trubači připravující se zatroubit do útoku. Radostně pomlaskávali a šklebili se oči jim slzely. Nakonec odvedli tak důležitou oficiální návštěvu do tábora.
Slunce zapadlo a tma vše zakryla. Lothar zůstal na svém stanovišti a jako správný námořník registroval změnu i směru větru. Po hodině se přeměnil v pouhý teplý vánek.
„Hlavně ať to takhle vydrží,“ zamumlal a zapípal jako ptáče. Hendrick se okamžitě objevil.
„Přejdi řeku vysoko proti proudu a obejdi celý tábor.
Nesmíš se dostat moc blízko. Potom se otoč a postupuj proti větru.“
Náhle se ozvaly vzdálené výkřiky dole za řekou. Oheň před stany se prudce rozhořel, až plameny olizovaly větve stromů. Siluety barevných vojáků poskakovaly ve světle ohně jako černé stíny.
„Do prdele, co se to tam děje? Tančí, nebo se perou?“
„Sami nevědí,“ uchechtl se Hendrick. Motali se tam okolo ohně, vráželi do sebe, padali do prachu, lezli po kolenou..
Jeden z nich, skoro nahý, zářil žlutou kůží zpoceného těla daleko do kraje. Provedl jakousi piruetu a padl do ohně. Včas ho vytáhli za obrovského jásotu.
„Náš čas přišel.“ Lothar plácl černocha po rameni. „Vezmi ostatní a Mánie půjde s tebou jako honák. Zodpovídáš za něho svým vlastním životem.“
Hendrick mlčky zmizel ve tmě. Za půl hodiny Lothar; vidí jen tmavé skvrny překračující světlý písek vyschlého koryta. Potichu zmizeli v křoví.
Horizont pobledl a hvězdy se ztrácely, vycházel měsíc, na druhé straně v táboře se opilci už moc nehýbali.
Dalekohledem se dala přepočítat těla rozhozená po zemi jako oběti nějaké bitvy. Jedno velice připomínalo jejich druha.
„Jestli je to on, už je prakticky mrtvý,“ zopakoval výhrůžku a postavil se. Měsíc se už objevil celý v podobě rozžhavené - podkovy, právě vytažené z výhně. Obě špice směřovaly vzhůru, jak je v Africe u dorůstajícího měsíce zvykem.
Lothar seběhl dolů k frkající mule obtížené hrůzným nákladem.
Už to máš skoro za sebou,“ podrbal ji. „Zvládli jsme to na jedničku.“ Společně vyrazili rovnou k cíli, žádný odpor neočekával.
Oheň již uhasí a všude se rozprostřel naprostý klid. Dalo se zaslechnout frkání a podupávání koní. Vánek se činil a hbitě donesl pach šelmy až k jejich nozdrám. Nervozita v ohradě sílila.
„To je ono - jen si pořádně čichněte!“ liboval si Lothar a postupoval dál.
Podupávání zesílilo a nepokojná zvířata začínala šílet.
Smrad zakrvácené lví zdechliny prorážel jako infekce celým stádem. Na koně padla panika, vzpínali se, hřívy jim vlály v měsíčním světle a divoce tloukli kopyty.
Na návětrné straně ohrady zarazil mulu a přeřízl provaz.
Zdechlina padla na zem a vzduch vyražený z plic zazněl jako lví zamručení. Koně se už dostávali do extáze.

Lothar se sehnul a rozřízl břicho, aby se vnitřnosti vyvalily. Puch okamžitě zesílil.
Chaos dosáhl vrcholu. Na druhé straně začala praskat ohrada pod náporem zdivočelých koní. Opřel si pušku do ramene, zamířil těsně nad jejich hlavy a vystřílel celý zásobník.
Ohnivé záblesky dokonaly dílo zkázy. Ohrada se zhroutila a jako temná řeka pokrytá pěnou se masa koní vyřítila s vlajícími hřívami do noci, tam, kde čekal Hendrick.
Lothar popadl mulu, vrazil další zásobník do pušky a vydal se k ohništi. Jeden z opilců už skoro stál na nohou.
„Koně, chyťte koně," zoufale křičel. „Kde jste, ožralové?
Musíme je zastavit!" Vtom zahlédl Lothara. „Pomoz mi!
Koně..."
Pažba mauzerovky se mihla vzduchem a zarazila se mu až
0 čelist. Zuby hlasitě cvakly a voják se sesul bezvládně do
Písku.
„Vark Jan!" řval vztekle Lothar. „Kde jsi?" Nic se neozvalo a tak šel najisto k tělu, které viděl shora dalekohledem. Nohou ho přetočil a opravdu: Vark Jan se díval nevidoucíma očima vzhůru na krásný měsíc s blaženým úsměvem na rtech.
„Vstávej!" kopal ho Lothar, ale opilec svůj úsměv nezměnil, ani necítil bolest. „Tak dobře, já jsem tě varoval!"
Odjistil mauzerovku. Opřel mu ústí hlavně o čelo. Pokud padne do rukou policie živý, stačí několik úderů a Vark Jan řekne i to, co neví. Neznal sice plán dopodrobna, ale věděl dost, aby zničil veškeré šance na úspěch. A navíc bude na Lothara okamžitě vydán zatykač pro krádež koní a ničení armádního majetku. Pomalu položil ukazováček na spoušť. Příliš jednoduchá smrt, pomyslel si chmurně. Za tohle by měl být ubičován k smrti! Ukazováček ochabl a palec automaticky cvakl s pojistkou. Proklínal svou slabost, když ho nakládal na mulu.
S roztaženýma rukama a nohama se nevyjímal o mnoho lépe než jeho lví předchůdce. Lothar skočil dozadu, zakroutil mule ocasem a ta se rozběhla pryč z tábora, přesně po větru.
Po míli měl Lothar dojem, že je snad minul. Zpomalil, aby se zorientoval, a v tom Ovambo vystoupil z měsíčního stínu.
„Kolik jich máte?"
Hendrick se rozesmál. „Tolik, že už nám nestačily ani ohlávky."
„Dvacet šest!" zajásal Lothar, jakmile spočítal přivázané koně. „To si můžeme dokonce i vybrat." Snažil se potlačit nadšení. „Vyrážíme hned. Armáda se za námi pustí, jakmile sežene nějaké vojáky."
Stáhl mule ohlávku a pleskl ji přes zadek. „Vřelé díky, už můžeš utíkat zpátky domů." Akceptovala nabídku s velkou ochotou a na prvních sto metrech cesty k vytouženému domovu vyvinula dokonce cval.
Každý si vybral koně, nasedl a v ruce svíral provazy ohlávek dalších tří. Vyrazili ke skalnímu úkrytu.
Při svítání se na chvíli zastavili a Lothar zkontroloval koně. Dva se zranili při panice v ohradě, a tak je pustil.
Mezitím se Vark Jan pomalu probíral, po chvíli dokonce nabyl vědomí. Mátožně se posadil a začal mumlat děkovné formule ke svým předkům a hotentotským bohům.
Nakonec vyzvracel zbytek pálenky, který žaludek udržel i po drncání na mule.
Ještě si musíme něco vyříkat," poznamenal vážně Lothar a otočil se k Hendrickovi: „Bereme všechny koně, protože o některé přijdeme v poušti." Potom zdvihl pravou ruku, což byl starý známý signál kavalerie „Vyrážíme!"
Ke skalám přijeli před polednem. Nezdržovali se, pouze naložili připravené sedlové vaky, které připoutali na náhradní koně. Každý z nich si vybral toho svého a osedlal ho. Potom odvedli koně dolů k vodě a nechali je napít podle libosti.
„Kolik času ještě máme?" zeptal se Hendrick.
„Barevní vojáci nemůžou nic dělat bez bílých důstojníků.
Těm to potrvá, počítám, dva až tři dny, než se vrátí. Potom budou muset telegrafovat do Windhoeku, co jim k tomu řeknou nadřízení. Teprve pak sestaví patrolu, která půjde po naší stopě. Odhaduju minimálně tři dny, ale spíš se dá počítat se čtyřmi až pěti."
„Za tři dny můžeme dojet docela daleko," prohlásil Ovambo spokojeně.
„Nikdo nedokáže dojet dál," konstatoval Lothar. Nevychloubal se. Poušť byla jeho královstvím. Pouze pár bílých ji znalo tak dobře jako on.
„Můžeme nasedat?"
„Ještě si zazpíváme." Lothar vytáhl z vaku u sedla náhradní kožené řemeny k jezdecké výstroji, omotal si je kolem zápěstí a kovové přezky mu visely až pod kolena. Zamířil tam, kde Vark Jan seděl ve stínu s hlavou v dlaních. V tomto stavu ani nezaslechl, že někdo přichází.
„Slíbil jsem ti to," oznámil mu suše a zatřásl koženými řemeny.
„Bás, nemoh jsem si pomoct!" zaječel Vark Jan a pokusil se postavit.
Lothar švihl, kov se zatřpytil v jasném slunci a řemeny udeřily do zad, kdežto přezky se dostaly pod rukou až na žebra. Zanechaly za sebou vyrytou stopu.
Vark Jan zavyl. „Donutili mě. Chtěli, abych pil..."
Další úder ho srazil na zem. Vřískal, i když se už slova slétla v nesouvislé kvičení. Řemeny opět prorazily žlutou kůži a začala se objevovat krev. Zranění ostrými přezkami připomínala stopy lvích drápů.
Konečně utichl. Lothar sotva popadal dech. Otřel krev z řemenů a podíval se do tváří svých mužů. Exekuce jim přinesla stejné poučení jako viníkovi u jeho nohou. Podobní divokým psům chápali a uznávali jenom hrubou sílu a respektovali pouze krutost.
„Dostal docela dobrou výplatu. Mám ho dodělat?" chtěl vědět Hendrick.
„Ne! Nech mu tady jednoho koně." Lothar se otočil. „Až se probere, může jet za námi nebo táhnout do pekel, kam patří." Naskočil do sedla a vyhýbal se synovým očím. Dal signál

„Vyrážíme!“
Měl nohy v dlouhých třmenech, pohodlně zapadlý v sedle, tak jezdili jenom Búrové. Z jedné strany Hendrick a z druhé Manfred.
Lothar se cítil povzneseně: adrenalin v krvi nahradil drogu, navíc se před ním otvírala nekonečná poušť. Krádeží koní překročil hranici zákona a stal se opět psancem. Osvobodil se od společenských závazků a cítil se zase svobodný - jeho duch se vznášel v nebetyčných výšinách jako sokol číhající na kořist.
„Pane na nebi, málem jsem zapomněl, co to je držet pušku v ruce a sedět na dobrém koni.“
„Konečně jsme opět chlapi,“ souhlasil nadšeně Ovanbo.
Potom zahlaholil na Manfreda: „Včetně tebe. Tvůj otec v tvým věku se mnou poprvé vyrazil do války. A teď jedeme zase do boje. A z tebe se stal muž jako tenkrát z tvýho táty.“
Manfred zapomněl na předchozí zážitek a nadýmal se pýchou. Stal se rovnoprávným členem celé skupiny, a tak se posadil v sedle zpříma a zdvihl neohroženě bradu.
Lothar je stočil na severovýchod do nitra Kalahari, do království nemilosrdné pouště.
V noci se utábořili v hlubokém kaňonu, kde se malý oheň výborně skryl. Ale ze spánku je náhle hlídka probudila rovným zapísknutím. Vyklouzli z dek, popadli pušky a zmizeli ve tmě.
Koně neklidně zaržáli, když Vark Jan vyjel ze tmy. Seskočil a zkormouceně zůstal stát u ohně, tvář napuchlou, po těle plno zaschlých ran. Připomínal ztraceného psa čekajícího na smilování. Druhové se mlčky trousili zpět a bez jediného pohledu se zavrtali do svých dek.
„Běž si lehnout na druhou stranu ohně,“ zavrčel Lothar bezvýrazně. „Smrdíš pálenkou.“ A Vark Jan se otřásl radostí nad opětovným přijetím.
Za svítání osedlali znovu koně a vyrazili dál, do široké a horké pustiny táhnoucí se donekonečna.
Cesta spojující Hani Mine se světem byla pravděpodobně nejhorší v celé Jihozápadní Africe. Tolikrát si Centaine už sama říkala, zda by se s tím nemohlo něco udělat. Potom jí doktor Twentyman-Jones zhotovil odhad na úpravu povrchu stovek mílí cesty pouští, vybudování mostů přes vyschlá řečiště a zpevnění průsmyků v kopcích. Když uviděla celkovou sumu, raději si svůj odmítavý postoj rychle odůvodnila.
„Prakticky strávím na cestě pouhé tři dny. Víc než třikrát do roka se tu neobjevím a kromě toho je to docela dobrodružné.“
Vedení telegrafu spojující je s Windhoekem už samo o sobě stálo pěknou částku. Počáteční odhad padesáti liber za míli se nakonec zdvojnásobil. A navíc při každé jízdě cítila ten hrubý zásah do vzhledu krajiny. Nekonečná řada sloupů propojená blýskavým drátem v ní naprosto potlačovala jakýkoliv prožitek divočiny a izolace, které si tak chránila tady, na Kalahari.
Nostalgicky vzpomínala na první léta, kdy spali na zemi a vozili vodu s sebou. Nyní zde byly pravidelně rozmístěné stanice, aby se při každém nočním zastavení mohli pohodlně ubytovat. Dnes už je vítaly kulaté rondavely se střechou z trávy, perfektně izolující vnitřek od žhavých slunečních paprsků- Vodu čerpala větrná kola, která ji svým neustálým otáčením pumpovala z hlubokých artéských studní. Tyto typické africké větrné mlýny, o mnoho menší než jejich holandští předchůdci, se staly předzvěstí civilizace. Na každé stanici žilo permanentně služebnictvo obstarávající pohodlí důležitých návštěv. Připravovali jídlo, horké koupele a dohlíželi na udržování ohně - velice příjemného za studených zimních kalaharských nocí. Pro milovníky večerního doušku whisky tu i petrolejová lednička vyráběla kostky ledu. Provoz na cestě nebyl zanedbatelný. Regulérní konvoj pod velením Gerharda Fourie tudy projížděl se zásobami a palivem. Těžké nákladní vozy vyhloubily za ta léta v cestě koleje, což způsobovalo osobnímu vozu problémy. Daimlerův rozchod kol byl užší, a tak Centaine musela vždy udržovat jedno kolo ve vyjeté cestě, zatímco druhé skákalo po vystouplém hrbolatém středním pruhu.
Navíc vrcholilo léto a vedro se stávalo skoro nesnesitelné.
Karoserie vozu se rozžhavila natolik, že při neopatrném dotyku naskákaly na kůži puchýře. Pravidelně tedy zastavovali, kdykoliv se nad chladičem objevil oblak páry. Obloha je obklopovala nekonečnou modří a daleký pouštní horizont mizel v tetelícím se rozžhaveném vzduchu. Občas se dokonce objevila i fáta morgana.
Kdyby existoval malý chladicí systém, aby se vešel do auta, uvažovala, potom by se cestování stalo tak pohodlné jako v železničním vagónu - náhle vyprskla smíchy. Začíná být opravdu zhýčkaná! Vzpomněla si na dva stařičké Křováky, kteří ji zachránili na Skeleton Coast po potopení lodi. Pochodovala s nimi přes obrovské nekonečné duny jemného, rozpáleného písku v poušti Namib. Tenkrát se během dne museli ukrývat před prudkým žárem slunce zahrabáním v písku a poslední vrstvu si zvlhčili vlastní močí.
„Čemu se směješ, máti?“ vyzvídal Saša.
„Ach, právě jsem si vzpomněla na dávné události před tvým narozením.“
„Prosím, vyprávěj mi o tom.“ Horko a prach mu nevadilo zdálo se. Ani si nic nedělal ze šíleného poskakování vozu.
Proč také? Usmála se. Vždyť tady se přece narodil. Stal se součástí pouště.
Saša pokládal úsměv za částečný souhlas, a tak pokračoval: „Nedělej drahoty, máti. Vyprávěj už.“
„Pourquoi pas! Proč ne?“ sledovala, jak ho to šokuje.
Svou vlastní.. - no tohle?“ nenalézal slov.
„Co tě na tom překvapuje? Mohu posloužit ještě dalším příběhem o tom, co jsme dělali, když došla voda v lahvích vlastně pštrosích vejcích. Starý O'wa, zkušený lovec, zabil antilopu jedovatým šípem. Rozřízl jí břicho a vyňal první žaludek. Tam našel ještě nestrávenou potravu a vymačkal z ní nevábnou tekutinu. Tu jsme pili, dokud se neobjevil nějaký jiný zdroj vody.
„Máti!“
„Ařon chéri, piju šampaňské, pokud ho mám - jinak piju cokoliv mě udrží při životě.“

Ztichla, zatímco Saša přemýšlel. Pohlédla na něj a viděla přeměnu prvotního šoku v respekt.
„A co ty bys udělal, chéri. Napil by ses, nebo raději umřel?“ ujišťovala se, zda celou lekci správně pochopil.
„Napil bych se,“ odpověděl bez zaváhání a pyšně dodal:
„Víš, máti, ty jseš opravdu profík.“ A to bylo jeho nejvyšší ocenění.
„Podívej!“ ukázala kupředu, kde se na hnědé pláni, ohraničené v dáli mihotajícím se horkým vzduchem, objevily skořicově zbarvené závoje kouře.
Centaine zastavila mimo vyjeté koleje a oba vystoupili, aby měli lepší výhled.
„Springbok - první na naší cestě.“ Obrovské množství antilop se pohybovalo přes pláň naprosto stejným směrem.
„Musí jich být tisíce.“
Springbok je opravdu elegantní malá antilopa skákavá na dlouhých, delikátních nožkách s rohy ve tvaru lyry.
„Migrujou na sever,“ informovala matka. „Asi už zapršelo, a tak se přesunují k vodě.“
Náhle si ty nejbližší všimly přítomnosti člověka a spustily nejvyšší stupeň poplachu. Prohnuly hřbety, sehnuly dlouhé krky, až se hlavou dotýkaly předních kopýtek - pak se odrazily a s napnutýma nožkama vyletěly kolmo vzhůru do tetelícího se vzduchu. Pod záhybem kůže u ocásku jim zablikalo bílé zrcátko.
Poplach se okamžitě přenesl jako infekce do celého stáda a za chvíli tisíce antilop skákaly po pláni jako hejna podivných ptáků. Centaine se je snažila napodobit: s prsty jedné ruky roztaženými nad čelem jako parůžky, prsty druhé naznačovaly mrskající se ocásek vzadu. Podařilo sejí to s takovou profesionalitou, až se Saša zalykal smíchem a radostně
•tleskal.
„Jseš opravdu profík, máti!“ Neodolal, skočil k ní a snažil se také napodobit představení před nimi. Vysíleni smíchem se museli opřít jeden o druhého.
„Starý O'wa byl mým učitelem,“ lapala Centaine po dechu. „Dokázal napodobit jakékoliv zvíře, které kdy v životě viděl.“
Nechala Sašu sednout za volant, protože jízda přes pláň byla podstatně jednodušší, navíc dobře řídil. Pohodlně se usadila na sedačce vedle a mlčela.
„Když jsi sama, jseš úplně jiná,“ hledal správná slova. „Je s tebou opravdu legrace. Přál bych si, kdyby to takhle bylo pořád.“
„Všechno, co děláš moc dlouho, tě začne nudit,“ pronesla moudře. „Trik je v zaměření se na všechno, nejenom na jednu věc. Je veselo, ale zítra už budeme v dole a tam zase oběvíš něco jiného. Potom najdeme další zajímavost, a tak budeš všechno vychutnávat až do poslední kapky.“
Twentyman-Jones jel před nimi. Na stanicích informoval služebnictvo o brzkém příjezdu majitelky. Centaine mezitím strávila tři dny ve Windhoeku, kde probírala administrativní záležitosti s Abrahamsem.
Večer dorazili na poslední stanici. Voda ke koupeli byla i na Centaine, která milovala teplotu vhodnou pro vaření vskutku, příliš horká. Dokonce si tam dolila i trochu studené. Šampaňské však bylo jako obvykle vychlazené na perfektní teplotu. Láhev musela být jenom orosená, a i když byl led k dispozici, nikdy nepoužívala ten barbarský zvyk a nenechávala stát láhev v nádobě s ledem.
„Studené nohy, horká hlava - špatná kombinace pro člověka i víno,“ upozorňoval vždy otec. Vychutnala jednu skleničku a potom na ni čekala v petrolejové lednici oblíbená lahůdka: Twentyman-Jones tam pro ni nechal humra ze zeleného Benguelského proudu, jehož bílé masíčko společně se zeleninovým salátem zbožňovala. Dobře věděl, jakou jí tím způsobí radost. Zelenina vyrostlá na chladnější vysočině u Windhoeku též sváděla: křehký zelený salát, perfektně vyzrálá rajčata a nafialovělé cibulky tvořily dokonalou chuťovou symfonii. Domestikovaní Křováci nacházeli divoké lanýže i v poušti. Centaine je pojídala syrové. Nepopsatelně slané aroma této houby, které tak milovala, se pro ni stalo zároveň příchutí Kalahari.
Vyrazili na cestu ještě v naprosté tmě a poměrném chladu před svítáním. Po východu slunce zastavili a uvařili si kávu na ohni z trnitých větví, jejichž zvláštní načervenalé dřevo hořelo silným modrým plamenem. Káva tak získala zvláštní, delikátní vůni. Posnídali, co jim připravil na cestu kuchař, vše zapili a pozorovali, jak slunce zaplavuje oblohu i poušť odstíny červené, přecházející dozlatova. Pak pokračovali v cestě a slunce se již vyhouplo vysoko na oblohu. Barvy však zmizely, všechno se zdálo jakoby vybledlé.
„Zastav!“ nařídila náhle Centaine a vyšplhala na střechu vozu. To Sašu zmátlo.
„Co se děje, máti?“
„Copak to nevidíš, chériT ukázala do dáli. „Tam! Nad horizontem.“ Nehmotný a skoro éterický obrys se vznášel ve vzduchu.
„Stojí, skoro jako by se dotýkala oblohy,“ přikývl Saša, který to konečně také zahlédl.
„Hora vznášející se na obloze,“ zamumlala. Kdykoliv ji zahlédla, měla stejný pocit jako tenkrát poprvé. „Místo všeho života“ ji nazývali Křováci.
Pomalu se blížili k cíli. Kopce se zvyšovaly a stávaly se z nich nedobytné skalní tvrze. Pod úpatím se rozpínal porost stromů mopani. V některých místech skála popraskala roklinami a trhlinami, jinde zůstala neporušená. Pokrýval ji barevný lišejník téměř svítivých barev: sírově žluté, zelené a oranžové.
Hani Mine se uhnízdil pod touto přírodní pevností. Důlní budovy vypadaly titěrně a vůbec nezapadaly do této krajiny. Twentyman-Jones měl však od Centaine nařízeno, aby se snažil veškeré stavby co nejvíce začlenit do přírody, aniž by to nepříznivě ovlivnilo těžbu. Samozřejmě ho omezovaly běžné potřeby a nemohl dělat vše podle daných instrukcí. Oplocené prostory ubytoven černých horníků a další přízemní stavby se daly ještě trochu skrýt. Ale kovová konstrukce těžní věže vyčnívala nad krajinou jako vrtná souprava nad ropným ložiskem.
Nejvíc hyzdil krajinu parní kotel, jehož nikdy neutuchající hlad sytilo dřevo. Skoro celý les padl na živení tohoto Otesánka.

Celí zaprášení a unavení se vysoukali z vozu. Twentyman-Jones už na ně čekal před administrativní budovou.
„Dobrá cesta, paní Courtneyová?“ zjišťoval s nepředstíranou starostlivostí. „Určitě si chcete odpočinout a umýt se.“
„Přece mě znáte, doktore Twentyman-Jonesi. Dáme se napřed do práce!“ Centaine přešla širokou verandu před kan-: celáří.
„Posaď se vedle mne,“ nařídila Sašovi, jakmile uvnitř usedla za stůl ze světlého dřeva.
Začali se zprávami z naleziště, přešli na cenové relace a syn svědomitě sledoval rychlé převalování čísel. Divil ..., se jak se matka může tak rychle změnit z dívčí bezstarostnosti, kdy skákala jako springbok na tvrdou podnikatelku, ovládající vše.
„Sašo, vypočítali jsme cenu za vytěžený karát. Pokud bude průměr dvacet tři karátů najeden náklad, kolik... ?“ vystřelila otázku, takže nestačil ani zareagovat. „Teď není právě čas na snění!“ pokárala ho a otočila se. „Je to tak, doktore Twentyman-Jonesi, vyhýbali jsme se tomu už dost dlouho. Nyní musíme propočítat nejekonomičtější zvládnutí celé situace, abychom mohli stále těžit se ziskem i při snížených kvótách.“
Šeřilo se, když Centaine konečně přerušila veškeré výpočty. Postavila se. „Zítra budeme pokračovat.“ Protáhla se jako kočka a vyšla na verandu.
„Saša začne pracovat podle dohody. Snad by mohl začít přímo v hlubině ve skále.“
„Přesně to jsem chtěl navrhnout, madame.“
V kolik hodin se mám objevit?“
Fárá se už o páté, ale mladý pán by mohl přijít později...“
Twentyman-Jones pohlédl na Centaine. Byla to výzva a zároveň i test - zůstala však klidná. Čekala na synovo rozhodnutí.
Viděla jeho urputný vnitřní boj: v tomhle věku pro něho musel být dlouhý spánek vším, kdežto brzké vstávání krutým trestem.
„Objevím se o půl páté, doktore Twentyman-Jonesi.“
Centaine si oddechla.
„Pospěš si, ať jsi brzy v posteli.“
Daimler zatočil do uličky mezi malými domky s plechovými střechami. Tady bydleli bílí vedoucí směn, řemeslníci a jejich rodiny. Striktně se tu totiž dodržovaly zákony i společenské zvyklosti. Hani Mine se vlastně stal mikrokosmem lidstva. Černí horníci zase žili ve střežené, oplocené části ubytovacího prostoru dolu a bílé domky v řadách připomínaly stáje. Separátní, mnohem lepší ubytování měli černí předáci, kterým tu povolili žít i s rodinami. Obyčejní běloši bydleli na okraji kopců, vedení na úbočích. Čím výš v kopci dům stál, tím byl větší a trávník okolo vyšlechtěnější.
Na konci uličky na verandě posledního domku seděla dívka, která na Sašu vyplázla jazyk. Naposled ji viděl před rokem a od té doby s ní příroda udělala úplné divy. Stále chodila bosá, a tak měla nohy špinavé až ke kolenům. Vlnité vlasy obhospodařovaly jen vítr a slunce. Ale vybledlá blůzka se zdála už malá - s bídou zakrývala pučící ňadra. Ukazovala světu hluboké údolí. Saša se až zavrtěl na sedačce, jelikož na látce zaregistroval dva červenohnědé body. Vypadaly jako skvrny, ale ve skutečnosti prozrazovaly skryté poklady pod tenkou halenkou.
I nohy se jí změnily: kolena už nebyla tak kostnatá a nad nimi se začala rýsovat stehna. Seděla rozcapená na kraji verandy s vykasanou sukní v klíně. Když Saša sjel pohledem s blůzky trochu níž, nenápadně kolena rozevřela. Krčila pihovatý nos, protože se pobaveně šklebila. Chovala se vcelku drze. Vypláznutý jazýček tu grimasu jenom umocňoval. Saša provinile uhnul očima a raději zíral před sebe. VybaVoval se mu každičký detail těch zakázaných chvil za čerpací stanicí na dolu a horkost mu stoupala do tváří. Instinktivně zkontroloval koutkem oka matku. Pozorně sledovala cestu před sebou a snad si ničeho nevšimla. Spokojeně si oddechl.
Vtom ale zaslechl tichý povzdech:, Je to obyčejná, trochu víc vyvinutá holka a snaží se předvádět každým kalhotám. Její otec patří mezi ty, kteří budou přeřazeni do zálohy při našem úsporném programu. Tím sejí zbavíme dřív, než způsobí malér nejen nám, ale i sama sobě.“
Samozřejmě, matce nikdy nic neujde. Určitě si všimla i mého pohledu, pomyslel si. Náhle si uvědomil tvrdý dopad vyřčených slov. Ta dívka zmizí. Šokoval ho náhlý pocit velké ztráty. Zároveň zaregistroval i bolestné sevření okolo žaludku.
„Co se s nimi stane, máti?“ vyzvídal. „Myslím s lidmi, pro které tu už nebude práce.“ Pokud poslouchal matku a Twentyman-Jonese při probírání úsporného programu, vnímal jména jako pouhá čísla. Stačil však jediný pohled na tu dívku aby se z nich stali lidé z masa a kostí. Vzpomněl si na svého úhlavního nepřítele, zlatovlasého protivníka, který stál s jednou malou holkou u kolejí. Viděl je stát u kempu nezaměstnaných a hned si představil Annalisu Bothovou na jejím místě.
„Nevím, co budou dělat,“ sevřela rty. „Ani si nemyslím že by to někoho zajímalo. Tenhle svět je místem tvrdé reality a musíme jí čelit všichni. Spíš musíme uvažovat o následcích, pokud bychom je tu nechali pracovat i nadále.“
„Ztratili bychom peníze.“
„Přesně tak, a pokud přijdeme o peníze, zavře se celý důl.
Tím by přišli o práci všichni a nejenom těch pár vybraných.
Všichni by trpěli. A podobným postupem bychom nakonec přišli o všechno, co vlastníme. Spadli bychom na jejich úroveň. Umíš si to představit?“
Saša rozjel fantazii na plné obrátky: stál na místě zlatobijce v kempu. Bosý, zaprášený, v roztrhaných botách, a dokonce měl dojem i útočícího nočního chladu přes tenoučkou košili. Cítil hladové kručení v břichu.
„Ne!“ zděsil se, ale hned ztišil hlas. „To by se mi nelíbilo.
Otřásl se při představě uskutečnění podobných myšlenek.
„Stane se to, máti? Může se to vůbec stát? Mohli bychon být také chudí?“

Ano, chéri. Přichází to rychle a je to kruté. Člověk musí být'neustále ve střehu. Bohatství se získává velice pomalu a těžce, ale ztratit se dá snadno a rychle.“
A může se to stát i nám?“ vymáhal odpověď. Myslel na svou jachtu, krásné koně trénované k hraní póla, přátele ze školy i vinice v okolí Weltevredenu - a posedl ho strach
„Nic není jisté.“ Natáhla se k němu a vzala ho za ruku. „To je kouzlo hry zvané život. Pokud by tomu tak nebylo, nemělo by ani cenu tuhle hru hrát.“
„Nechci být chudý!“
„Ne!“ skoro vykřikla jako předtím on. „Nemůže se to stát, pokud budeme stateční a chytří.“
„Cos to říkala o stagnaci světového trhu? Lidé nejsou schopni kupovat naše diamanty...“ Pouhá slova se nyní měnila v hrozivou a pravděpodobnou možnost.
„Musíme věřit, že jednoho dne se zase všechno vrátí do svých kolejí. Musíme se držet našich zlatých pravidel. Pamatuješ si je?“ Daimler zatočil a cesta se začala zdvihat do kopců. Budovy dolu jim zmizely z očí.
„Jak zní první zlaté pravidlo?“
„Prodávej, když se každý snaží koupit, a kupuj, když se každý snaží prodat,“ zopakoval perfektně.
„Výborně. A co se děje dnes?“
„Všichni se snaží prodávat.“ Začalo mu svítat a na tváři se objevil triumfální úsměv.
Jak je chytrý a jak má odpověď hned na jazyku, pomyslela si. Pak už jen vyčkávala, za jak dlouho se dostane po imaginárním stočeném hadím těle až k hlavě a objeví jedovaté zuby. Výraz tváře se ihned změnil, když na to přišel. Vypadal, jako by spadl z výšin.
„Ale máti, copak vůbec můžeme něco kupovat, když nemáme tolik peněz?“
Vyjela z cesty a zastavila. Vypnula motor. Otočila se k němu a s vážnou tváří ho uchopila za ruce.
„Ted s tebou promluvím jako se zkušeným mužem,“ oznámila. „Podělím se s tebou o naše vzájemné tajemství, o naše soukromí. O to se nikdy s nikým dělit nebudeme. Ani děda nebo Anna, ani Abraham Abrahams či Twentyman-Jones se to nedozvědí. Je to naše věc - pouze má a tvá.“ Přikývl a Centaine se zhluboka nadechla. „Myslela jsem na tuhle situaci už dávno. Tušila jsem, že přicházející světová katastrofa se stane důležitým mezníkem v našem životě: obrovskou možností, která se málokomu naskytne. Za posledních pár let jsem všechno připravila, abych toho mohla využít. Jak jsem to udělala, chéri
Zavrtěl hlavou, naprosto fascinovaný.
„Všechno jsem proměnila v hotové peníze - jedinou výjimkou je důl a Weltevreden. Těžce jsem se zadlužila, opravdu velice!“
„Teď už chápu, proč ses vrhla na všechny dlužníky. Proto jsme vlastně jeli do Walvis Bay kvůli té továrně a člunům chtěl a jsi peníze!“
„Ano, chéri, přesně tak,“ dodávala mu kuráže. Instinktivně mu svírala ruce a čekala, až na všechno přijde sám. Synova tvář se začala opět rozjasňovat.
„Ty teď budeš chtít kupovat!“
„Už jsem začala,“ pochlubila se. „Koupila jsem půdu a dolovací práva. K tomu ještě rybářská práva a také nějaké budovy i práva na těžbu guana. Naše je už divadlo Alhambra Theatre v Kapském Městě a Coliseum v Johannesburgu. Ale nejvýhodnější ze všeho byl nákup pozemků: desítky a stovky tisíců akrů, chéri, za pouhé dva šilinky za akr. Půda je to jediné, co neztrácí hodnotu.“
Nebylo mu to úplně jasné, ale podvědomě cítil, že je to něco obrovského.
„Ted už znáš to tajemství,“ usmála se. „Pokud se nemýlím, naše bohatství se zdvojnásobí, či dokonce ztrojnásobí.“
„A co když se nic nezmění? Co když,“ hledal ta správná slova, „bude ta velká krize pokračovat pořád a pořád donekonečna, co potom, máti?“
Pustila ho a vydechla: „Potom, chéri, nám už nepomůže vůbec nic.“
Nastartovala a dojela poslední úsek cesty k bungalovu, který stál naprosto osamocený mezi rozlehlými trávníky. Světla zářila do tmy a služebnictvo v neposkvrněně bílých uniformách plné respektuje vítalo na přední verandě. Zaparkovala těsně u schodů, vypnula motor a opět se otočila, mon chéri, mezi chudé určitě nezapadneme. Stanemese jenom bohatší než kdy předtím. A později, díky tobě, chéri získáme i moc, která se bude hodit k našemu bohatství. Obrovské bohatství a neomezená moc - přesně tak jsem to naplánovala, a tak se to stane!“
Matčina slova mu vířila hlavou. Nemohl usnout.
„Obrovské bohatství a neomezená moc.“ Ta věta ho děsila a současně vzrušovala. Snažil si představit celkový význam: viděl sám sebe v cirkusu coby supermana, přepásaného leopardí kůží s koženými náramky na zápěstí, s rukama založenýma v bok, jak hrdě ukazuje mohutné svaly. Stál na pyramidě zlatých britských sovereignů, okolo klečely zástupy v bílých róbách, obřadně se klaněly a vzdávaly mu hold.
Kochal se tímto obrazem pořád dokola - pokaždé však pozměnil nějaký detail. Stále však něco scházelo. Náhle postřehl kohosi s rozcuchanými, sluncem vybledlými vlnitými vlasy. Ta postava v bílém se dostala až do přední řady těch, kteří v hlubokém díkůvzdání měli čela až u země. Vtom zdvihla hlavu a vyplázla na něj jazyk.
Vzrušení dostoupilo vrcholu a najednou pocítil erekci. Nestačil ani polknout. Než si uvědomil, co vůbec dělá, ucítil svou ruku v pyžamu.
Jock Murphy ho již dávno před tím varoval: „Mladý člověk si tím může pokazit zrak, mladý pane. Už jsem viděl mnoho opravdu dobrých hráčů póla nebo kriketu, jejichž kariéru zakončila samohana.“
^Ale fantazie pracovala naplno: Annalisa opět seděla s roztaženými koleny a pomalu si vyhrnovala bílou róbu. Viděl Jasně nahá stehna a zasténal. Pohled upírala na spodní část jeho leopardí kůže, jazykem si olizovala vilně pootevřené rty bílá sukně se sunula výš a výš. Sevřená ruka se pohybovala rychleji - nedokázal to nij ak zastavit.

Stále však nemohl zahlédnout její klín. Nohy se zdály strašně dlouhé, jako by se nikde nesetkávaly. Křečovitě sebou trhl a nahnul se přes již letící ruku. Potom k tomu došlo: ostré a tak bolestivé, jako bajonet vražený přímo do břicha. Zaúpěl a padl zpět do polštářů.
Pihovatá, šklebící se tvář zmizela a mokré pyžamo ho začalo studit. Neměl však sílu vstát a převléknout se.
Ráno ho vzbudila vůně dobré kávy, k níž sluha naservíroval sladké domácí suchary. Saša se cítil vyčerpaný a úplně omámený. Venku stále vládla hluboká tma, a tak se obrátil na bok a polštářem si zakryl hlavu.
„Mám nařízeno počkat, dokud nevstanete," oznámil ponuře černý Ovambo. Saša tedy znechuceně opustil postel a belhal se do koupelny. Cestou se snažil zakrýt zaschlou skvrnu na pyžamu.
Další ze služebnictva, který se staral o koně, mu již osedlal jeho hřebce a čekal u schodů k bungalovu. Saša zašprýmoval a pak se věnoval koni: podrbal ho a potom mu jemně dechl do nozder.
„Zdá se mi, že moc tloustneš," škádlil ho. „Musíme s tím něco dělat, a tak se dáme do tréninku."
Skočil do sedla a vzal to zkratkou podél potrubí okolo kopce. Tudy proudila voda z pramene za kopcem do dolu k praní vydolované zeminy. Projel kolem čerpací stanice a zastyděl se při vzpomínce na svou noční hříšnou příhodu. Svítalo a pláně pod skalnatými útesy se probouzely. Zapomněl na všechno, unesený nádherou přírody okolo, která tak krásně vítala nový den.
Na odvrácené straně kopců zakázala Centaine stromy kácet. Divočina tu zůstala nedotčená, a tak se všude ozývalo různorodé cvrlikání, a dokonce jim přeběhla přes cestu i malá antilopka vracející se od pramene. Kůň sebou cukl a teatrálně uskočil.
„Nech toho, ty starý šašku," zasmál se Saša.
Vyjel na druhou stranu kopce, kde se výhled změnil ve skoro depresivní. Vykácená mýtina hyzdila krajinu jako obrovská jizva společně s plechovými budovami.
Zabořil paty do slabin koně a ten se na poslední míli rozběhl do cvalu. Dorazili k bráně dolu těsně předtím, než se na cestě z ubytovací kolonie objevil Twentyman-Jonesův starý vůz s rozsvícenými reflektory. Doktor vystoupil, zkontroloval si čas a zesmutněl: Saša se objevil o tři minuty dříve.
Jestlipak už jste někdy navštívil těžbu v podzemí, mladý pane?"
„Prozatím ne, doktore Twentyman-Jonesi." Chtěl ještě dodat, že máti to nikdy nedovolila, ale zdálo se mu to jaksi nevhodné. Prvně pocítil rozmrzelost nad vládou všudypřítomné matky.
Twentyman-Jones ho představil vedoucímu směny.
„Pan Saša bude pracovat s vámi," oznámil. „Chovejte se k němu naprosto normálně -jako ke každému mladému muži, který by se měl stát jednoho dne ředitelem," skončil s instrukcemi. Z doktorova zasmušilého výrazu bylo naprosto nemožné odhadnout, zda žertuje, takže se nikdo ani nepokusil zasmát.
„Dejte mu přilbu," nařídil Twentyman-Jones. Zatímco si ji
Saša pevně utahoval, došli k strmé skále.
Těžní tunel vyhloubený do boku skály připomínal rozevřenou tlamu prehistorické obludy. Koleje v něm mizely pod strmým úhlem a ztrácely se hluboko v temnotách. Řada důlních vozíků stála na kolejích a čekala na cestu pod zem.
Twentyman-Jones mladíka dovedl k prvnímu z nich a vsoukali se do té plechové nádoby. Celá směna se už vyrojila a zabrala místa v dalších: tucet bílých předáků a sto padesát černých horníků v zaprášených kombinézách a plechových přilbách. Radostně se chechtali a pošťuchovali.
Parní stroj obsluhující naviják se rozklapal a začal syčet.
Vozíky sebou trhly a vlastní vahou se rozjely. Železná kola hlučela a rachotivě oznamovala každý spoj. Za chvíli zmizeli v naprosté tmě tunelu.
Saša se zavrtěl. Necítil se nijak dobře v této absolutní temnotě. Nedohlédl si ani na špičku nosu. Jak ho potěšili horníci kmene Ovambo, kteří vzadu pěli své oblíbené písně: hluboké melodické hlasy znásobovala ozvěna tunelu. Překrásný zpěv
Celého chóru na něj působil jako balzám liturgického chorálu.
Saša se uklidnil a nahnul se blíž k doktorovi, aby vyslechl další informace.
„Tunel se svažuje pod úhlem čtyřiceti pěti stupňů. Kapacita navijáku je sto tun, což je v hornické řeči asi šedesát plných naložených vozíků. Naším cílem je vyrubat šest set vozíků za směnu a vytáhnout je napovrch."
Saša se snažil koncentrovat na udaná čísla, protože věděl, že ho bude matka večer přezkušovat. Ale neobvyklá temnota a nádherný zpěv společně s rachotem sjíždějících vozíků ho rozptylovaly. V dálce před nimi se objevilo malé bílé světelko ko, které se zvětšovalo. Náhle se ocitli na konci obrovského tunelu v oslnivém světle a Saša se až zajíkl údivem.
Znal sice vše z diagramů a samozřejmě také viděl fotografie na desce matčina stolu ve Weltevredenu, ale přesto nebyl připraven na pohled, který se mu nyní naskytl.
Téměř perfektně kulatý otvor uprostřed kopců, otevřený nahoru k nebi. Okraje těžebního prostoru byly strmé, skóro kolmé. Šedivé skalní stěny ho ohraničovaly a Saša si připadal jako v jícnu obřího kanónu. Dál již koleje pokračovaly v plném světle pod stejným úhlem až na dno do hloubky šedesáti metrů. Vytěžené naleziště diamantů mělo průměr celé míle a skály se nad vším tyčily do sta i více metrů.
Twentyman-Jones ho stále zavaloval vědomostmi. „Tohle je typický vulkanický sopouch, prakticky vyfouknutý otvor z hlubin země, kudy se roztavené magma vyvalilo v dávných časech napovrch. V teplotách přibližně stejných, jako máme dnes na Slunci, se pod obrovskými tlaky tvořily diamanty a
Objevily se napovrchu společně s vřelou lávou, která je vynesla podobně, jako je řeka dopravila k pobřeží."
Saša si málem vykroutil hlavu ve snaze prohlédnout si obrovské proporce celého dolu. Twentyman-Jones však nerušeně pokračoval: „Potom se sopouch hluboko v zemi uzavřel vše vychladlo a ztuhlo. Horní vrstva byla vystavena

působení klimatických podmínek, zoxidovala a vytvořila klasickou
‚žlutou horninu'. To je první diamantonosná geologická formace. Dostávali jsme se přes ni celých jedenáct let, než jsme narazili na druhou, takzvanou ‚modrou', kde nyní stojíme rozmáchlým gestem ukázal kolem. Všude se nacházela břidlicově namodralá skála, která tvořila dno této obrovské jámy. »To je ta hlubší vrstva ztuhlé vyvřeliny, tvrdá jako železo a .prošpikovaná' diamanty jako vánočka rozinkami.“
Konečně se po dlouhém sjezdu ocitli na samotném dně a vyskočili z vozíku na svobodu.
„Pracovní rytmus je naprosto jednoduchý,“ vykládal
Twentyman-Jones. „Nová směna se dostaví s ranním rozbřeskem a začíná pracovat na povrchu, porušeném odpálenými náložemi z minulého dne. Materiál je naložen do vozíků a vytažen na povrch. Potom se označí a provedou jednotlivé vrty, do nichž se nacpe trhavina. Před setměním horníci vyjedou nahoru a vedoucí směny vše odpálí. Po výbuchu necháváme po celou noc všechno v klidu, a tak do druhého dne kouřové zplodiny zmizí. Ráno se celý proces opakuje ve stejném rytmu. Tady okolo,“ ukázal na potrhanou modrobílou skálu, „to vše jsou zbytky večerního odpalu. A zde začíná dnešní práce.“
Saša něco takového vůbec neočekával a nečekaná podívaná ho naprosto pohltila. Jeho zájem vzrůstal od hodiny k hodině. Nevadilo mu horko ani prach. Vedro bylo nejhorší v poledne, kdy slunce nahlíželo přímo dovnitř a z prostoru ohraničeného skalami se stávala kovářská výheň. Navíc se všude vznášel jemný prach.
Někteří horníci rozbíjeli pětikilovými perlíky větší kusy uvolněné skály na přiměřenější sousta. V mlze prachu vypadali jako šedobílí duchové.
„Mezi horníky se nám tu vyskytují i souchotiny,“ přiznal
Twentyman-Jones. „Prach se usazuje hluboko v plicích a tvrdne na kámen. Za ideálních podmínek by se mělo vše splachovat. Těžená hornina by zvlhla a neprášilo by se. S bídou ale máme dostatek vody na propírání, proto si rozhodně nemůžeme dovolit plýtvání.
Postižení sice umírají nebo se z nich stávají invalidé, ale až
Po značně dlouhé době. Přežijí-li, dostanou dobrou penzi, a Pokud ne, jejich vdovy jsou finančně zaopatřeny. Inspektoři z důlního úřadu jsou nám nakloněni, ačkoliv jejich sympatie také něco stojí.
V poledne doktor oznámil: „Vaše matka projevila přání, abyste tu pobyl pouze půl směny. Teď vyfárám. Pojedete se mnou?“
„Ještě ne, doktore Twentyman-Jonesi,“ odvětil Saša. „Rád bych viděl zakládání náloží do vyvrtaných děr.“
Doktor potřásl smutně hlavou. Jablko nepadlo daleko od stromu!“ mumlal si cestou k vozíkům.
Nakonec vedoucí směny za pečlivého a odborného dohledu dovolil Sašovi zažehnout konce časovaných zápalných šňůr, které rozváděly oheň k jednotlivým náložím. Mladík tak získal pocit obrovské důležitosti nehledě na to, že se poprvé dostal do blízkého styku s výbušninami.
Vytáhli je napovrch za výkřiků „Pozor, odpal!“
Saša se přikrčil, když se ozvaly dunivé výbuchy jednotlivých náloží a vždy tak pevná zem se mu začala chvět pod nohama.
Naskočil na koně a celý zpocený, zaprášený, unavený, ale šťastný jako málokdy ve svém životě vyrazil zpět podél potrubí.
Ani si na ni nevzpomněl, když se blížil k čerpací stanici.
Annalisa tam seděla na stříbrně natřené trubce. Šok ho málem srazil na zem.
Hlavu jí zdobil věneček a horní část blůzky měla nedopnutou. Něco podobného měli na obraze ve Weltevredenu.
Jednou si rovněž prohlížel ilustraci satiru a nymf tančících v lese. Ta kniha se nacházela v zakázané sekci, kterou držela matka pod zámkem. Saša však investoval část kapesného do duplikátu klíče a lehce oděné nymfy se staly jeho nejoblíbe nějším čtením.
Vypadala jako jedna z nich - typická lesní víla, pouze částečně člověčí. Uličnicky přimhouřila trošku zešikmené oči a ostré bílé zoubky zasvítily.
„Ahoj, Annaliso!“ Tvářil se sice neutrálně, ale hlas ho prozradil. Srdce mu bilo tak divoce, až měl dojem, že mu skočí do krku.
Usmála se, ale neodpověděla. Stále si mechanicky přejížděla ruku, prsty se dotýkala těch hladkých narezlých chloupků na předloktí. Zatrnulo mu.
S lišáckým úsměvem se nahnula kupředu a ukazováček přiložila na spodní ret. Tím pohybem se jí rozevřela blůzka a Saša zahlédl jemnou, skoro průsvitně bílou pleť.
Vykopl třmeny a seskočil přesně dle pravidel hráčů póla.
Dívka však vyskočila, vykasala si sukni, přeskočila potrubí a zmizela v křoví na úpatí kopce.
Saša se hnal za ní, ale nemohl postupovat rychle. Trny ho škrábaly do tváří a chytaly za nohy. Zaslechl smích, jenomže kámen pod nohou se mu zvrtl. Padl na zem. Než se postavil, už byla pryč.
Ještě chvíli pokulhával buší, ale opojení už vyprchalo. Konečně se dopracoval zpátky k cestě, jenomže hřebec využil pánovy nepřítomnosti a rychle zmizel. Měl zlost na ni i na sebe.
Čekala ho dlouhá cesta k bungalovu. Předtím si totiž ani neuvědomil, jak je po pracovním dnu unavený. Dopotácel se domů až za tmy. Kůň s prázdným sedlem sice vyvolal menší poplach, ale mateřské obavy o syna se při jeho objevení bohužel změnily ve stejně intenzivní zuřivost.
Po týdnu v horku a prachu začala monotónní činnost ztrácet pro Sašu přitažlivost, a tak ho Twentyman-Jones přeřadil na práci k navijáku. Stroj obsluhoval mlčenlivý morous děsící se ztráty tak těžce nabytého pracovního postavení. Absolutně nenechal Sašu na nic ani sáhnout.
„Mé odbory to zakazujou.“ Stál si na svém tak tvrdohlavě, že už za dva dny Twentyman-Jones přesunul Sašu dál.

Vykutané kusy skály rozkládali na obrovské ploše Ovambové svlečení do půl těla. Jako obvykle pěli své rytmické melodie. Pracovali pod dohledem bílého šéfa a celé skupiny černých předáků.
Šlo vlastně o zásobárnu dolu. Tisíce tun horniny se rozprostíraly na ploše několika fotbalových hřišť. Modrá hornina roztržená výbuchem se rozlámala na kusy, tvrdé jako beton: pouze výbušnina nebo perlík s ní pohnuly. Pokud však ležela na slunci půl roku, začala se vlivem teplotních změn sama lámat a drolit, až se stala měkkou a křehkou jako křída. Poté se nakládala do vozíků a přepravovala k proprání do mlýna.
Sašu pověřili vedením čtyřiceti dělníků. Vcelku rychle se spřátelil s jejich ovambským předákem. Ten měl stejně jako ostatní příslušníci kmene dvě jména - domorodé, které bílému zaměstnavateli neprozradil, a pracovní. Říkal si Mosi
O téměř patnáct let mladší než ostatní předáci získal tu funkci díky své inteligenci a iniciativě. Mluvil velice dobře anglicky i afrikánsky a dělníci k němu měli respekt jako ke kmenovému náčelníkovi. Ten si však vydobyl zásluhou kyje, těžkých bot a sarkasmu.
„Kdybych byl bílej," sdělil Sašovi, „jednoho dne bych pracoval na místě doktela." Ovambové tak odposlechli výslovnost titulu doktora Twentyman-Jonese. Moses pokračoval:
, Jednou se to možná stane, a pokud to nevyjde, třeba tu pozici získá můj syn." Sašu přímo šokovala taková nehoráznost.
Cítil se otřesen. Ještě nikdy předtím se nesešel s černochem, který by neznal své místo na společenském žebříčku. Nakonec mu to připadalo až podivné. Vždyť ten vysoký
Ovambo silně připomínal egyptského faraóna na obrázku v knize ze zakázané sekce. Z toho důvodu se nedal podobnými názory zastrašit - naopak cítil větší příchuť dobrodružství a kouzelných intrik.
Nakonec spolu začali trávit hodinovou polední přestávku.
Saša mu pomáhal vylepšovat čtení i psaní v sešitě, který byl pro Mosese opravdovým pokladem. Na oplátku ho vyčouhlý
Ovambo učil zvláštnosti domorodého jazyka, obzvláště různé přísahy a hlavně nadávky, z nichž velkou většinu tvořily naprosté oplzlosti.
, Je dělání dětí práce, nebo zábava?" znělo rétorické otevření Sašova oblíbeného předzpěvu. S radostí se připojil k odpovědi celé skupiny podřízených dělníků: „Nemůže to být práce, protože jinak by bílý muž chtěl, abychom ji za něho dělali!"
Ve čtrnácti letech už na ně Saša dohlížel. Někteří černoši však byli i třikrát starší než on, a přitom žádného z nich ani v duchu nenapadlo se tomu podivovat. Naopak -jejich vztah k chlapci se zlepšil natolik, že se už nemohli obejít bez Sašova popichování, zářícího úsměvu i pokusů zvládnout domorodou řeč.
Jeho parta se náhle vyšvihla o celý vozík nad průměr, a tak pobila ostatní týmy. Druhý týden již neměli žádného soupeře.
Nová práce i přátelé vtáhli Sašu do veškerého dění natolik, že si vůbec nevšímal divných pohledů bílého předáka. Dokonce přeslechl i hlasitou poznámku o kafferboeties, což je v afrikánštině označení pro ty, kteří se příliš bratří s černochy.
Třetí sobotu, hned po polední výplatě, vyrazil k domku, kde bydlel boss-boy Moses. Strávil tam celou hodinu. Seděli na schodech u dveří a popíjeli kvašený nápoj, který jim stydlivá a docela hezká předákova manželka stále nabízela. Moses předčítal nahlas z History ofEngland, kterou Saša propašoval ze svého bungalovu v brašně u sedla.
Kniha patřila mezi ty, které používal ve škole, a vybral ji proto, aby zvýšil svou prestiž. Líbilo se mu stát se na chvíli učitelem a současně instruktorem, dokud Moses knihu nezavřel.
„Je to opravdu těžká práce, Dobrá vodo," přeložil Sašovo jméno přesně do jazyka kmene Ovambo. „Je to horší než zápasit s vykutanou horninou v létě. Vrhnu se na to zase později," vešel do jediného pokoje v domku, kde opatrně uložil knihu na polici a vrátil se zpět se srolovanými novinami.
„Pro změnu zkusíme zase tohle." Podal je chlapci. Tisk měl velice špatnou kvalitu a barva na nažloutlém papíře špinila prsty. Název Saša přeložil bez problémů: „Umlomo Wa
Bantu - Hlas černých národů." Podíval se na sloupky textu většinou v angličtině, zbytek byl v domorodém jazyce foneticky zapsaný za použití anglické abecedy.
Moses ukázal na úvodník a začali se jím prokousávat..
„Co to je Africký národní kongres?" chtěl vědět zmatený
Saša.,AkdotojeJabavu?"
Ovambo okamžitě horlivě vysvětloval, ovšem bílý chlapec měl dojem, že nechápe.
.Jabavu je otec všech Bantu, všech kmenů, všech černých lidí. Africký národní kongres je pastýř, který stráží náš dobytek."
„Tomu nerozumím," potřásal hlavou. Nelíbil se mu podivný směr diskuse - při Mosesově citaci pocítil i odpor k těmto slovům:
Tvůj dobytek zmizel, můj lide, běž a zachraň ho! Běž a zachraň ho!
Zanech své starodávné zbraně a uchop místo nich pero.
Vezmi papír a inkoust, to bude nyní tvůj štít.
Tvá práva přijdou, tak vezmi to pero, nabij ho inkoustem a vrhni se do boje perem.
„To je politika," přerušil ho Saša. „A do politiky se přece nemíchají. Je totiž doménou bílého muže." Vždyť se jednalo o základní kámen způsobu života na jihu Afriky.
Mosesovi v očích vzplál oheň, vytrhl chlapci noviny z rukou a postavil se.
„Knihu vrátím, až si ji přečtu!" vyhnul se Sašovu pohledu a zmizel v domku.
V pondělí Twentyman-Jones zastavil Sašu u hlavního vchodu. „Mám dojem, že už jste se naučil ohledně zvětrá vání

vše, mladý pane. Přišel čas prohlédnout si mlýn a propírání.“
Společně kráčeli podél kolejí k hlavní budově. Míjeli řady důlních vozíků naložené drobící a rozpadávající se horninou. Mezi řečí poznamenal: „Také není dobré chovat se příliš familiárně k černým dělníkům, mladý pane. Zanedlouho poznáte, jak takové situace umí zneužít.“
Sašu ta slova na chvíli zarazila, ale pak se usmál. „Moses, na toho zřejmě myslíte: to přece není dělník, vždyť je to boss-boy. A navíc je velice chytrý, doktore Twentyman-Jonesi.“
„Až příliš,“ hořce souhlasil. „Ti chytří způsobují vždycky problémy. Stačí mi čestný a hloupý černoch. Váš přítel Moses tu zkouší organizovat černé hornické odbory.“
Saša věděl už od svého dědy i matky, že bolševici a odboráři jsou ta nejpřišernější monstra usilující o zničení celého systému civilizované společnosti. Podobná informace ho zaskočila a současně překvapila: Že by Moses byl jeden z nich?
Twentyman-Jones však pokračoval dál: „Také na něm lpí podezření z organizování ilegálního prodeje diamantů!“
IPD představoval další hrozbu existenci civilizace. Sašu doslova zhnusila myšlenka na obchodníky s kradenými diamanty. Jak by mohl mít jeho přítel něco společného s těmito strašlivými úkazy: odborář a ještě zloděj diamantů.
Twentyman-Jones však stále pokračoval: „Obávám se, že pan Moses se ocitne na čelném místě v seznamu dělníků, kteří skončí s prací koncem tohoto měsíce. Je to velice nebezpečný člověk. Musíme se ho rychle zbavit!“
Chtějí ho odstranit kvůli našemu přátelství, pochopil náhle
Saša. Kvůli mně! Pocit viny za chvíli převážil vztek. Slova se mu drala na jazyk a okamžitě chtěl řvát: To není fér! Než ale stačil vykřiknout, pohlédl na doktora a instinktivně pochopil, že jakákoliv obrana by pouze dovršila smutný osud jeho přítele.
Pokrčil rameny. „Vy určitě víte, co je nejlepší, doktore
Twentyman-Jonesi.“ V jeho pohledu zaregistroval úlevu.
Máti, zauvažoval, s ní musím mluvit. Potom s pocitem frustrace přemýšlel dál: Kdybych měl možnost rozhodovat sám, kdybych mohl nařizovat. Náhle se mu rozsvítilo. Pochopil, co matka myslela těmi slovy o moci: možnost vydávat příkazy všem a prosazovat jejich splnění.
.Moc,“ zašeptal si. „Jednoho dne se mi dostane do rukou.
Neomezená moc.“
Práce ve mlýně vypadala velice zajímavě. Zvětralá hornina padala z násypky do drtičů, kde se rozemílala na správnou velikost k proprání. Masivní stroje rachotily, hřmot skoro ohlušoval, když se skála dostávala mezi otáčející se ocelová kladiva. Sto padesát tun za hodinu: z jedné strany přicházely kusy velké jako meloun, na druhé vycházely malé kousky a prach.
Stoffel nedávno Sašovi seřídil zapalování motoru. Dokonce uměl i perfektně napodobit veškeré volání ptactva. A ještě navíc měl sestru Annalisu. Nyní se právě zaučoval ve mlýně, a tak prováděl Sašu s velkým nadšením i zodpovědností. „Musíš být zatraceně opatrný při seřizování strojů, jinak by mohly rozdrtit diamanty na prach,“ vysvětloval jako starý mazák a dokresloval své výrazy nadávkami a obscénnostmi.
„A teď ti ukážu všechna mazací místa. Na začátku každé směny je nutný naplnit je vazelínou.“ Vsoukal se pod hřmící; drtič a křičel Sašovi do ucha: „Minulej měsíc jeden z našich učedníků tady někde strčil ruku do ložiska. Utrhlo mu ji to, jako když uškubneš kuřecí křidýlko, člověče. Měl jsi vidět, co tu bylo krve.“ Zvrhle ukazoval zaschlé skvrny na betonové podlaze a plechové stěně. „Člověče, kdybys to viděl, stříkala z něho krev jako ze zahradní hadice.“
Stoffel se vyškrábal na kovový můstek jak opice a oba se dívali dolů do mlýna. „Jeden Ovambo přesně tady spadl dovnitř a na druhé straně nevyšla ani jedna kostička větší, než je tvůj malíček. Jo, člověče, je to zatraceně nebezpečný,“ líčil
Sašovi pyšně. „Musíš si tady pořád dávat bacha i na svý vlastní zasraný prsty!“
Klakson ohlásil čas oběda, a tak ho Stoffel odvedl za mlýn, kde se pohodlně usadili u ventilátoru. Díky společné práci neměl Saša problémy při styku s chudinou. Naopak se cítil již dospělý a zároveň i velice důležitý v modré pracovní kombinéze. Otevřel krabici s jídlem od kuchaře z bungalovu.
„Kuře, sendvič a jako zákusek omeleta se zavařeninou,“ zkontroloval obsah. „Nedal by sis něco?“
„Ne, člověče. Právě přijíždí sestra s obědem.“ A Saša hned ztratil zájem o lákavé jídlo.
Uličkou se blížila Annalisa na kole, na řídítkách jí visel hrozen bandasek a rendlíků. Naposledy ji spatřil při neúspěšné honbě za čerpací stanicí. Dnes si zastrčila sukni za pásek, aby její nechytila do řetězu. Stála v pedálech a nohy rytmicky pumpovaly, jak projížděla vraty směrem k nim. Vítr jí zepředu přitiskl tenkou látku šatů na svůdné tělo...
Saša ji pozoroval naprosto fascinován. Jakmile ho zahlédla uvelebeného vedle bratra, ihned se její chování změnilo. Posadila se, narovnala ramena a jednou rukou se pokoušela uhladit rozčepýřené vlasy. Zastavila, seskočila z kola a opřela ho o kryt ventilátoru.
„Co mám k obědu, Lízo?“ vyzvídal už dopředu Stoffel
Botha.
„Párek s kaší.“ Podala mu nádobu. „Jako vždycky.“
Zdvihla ruce a Saša zahlédl v podpaží chomáč světlých chloupků, mokrých potem. Okamžitě zkřížil nohy.
„Jo, jo, člověče!“ znechuceně lamentoval nad jídelníčkem.
„Je to pořád stejnej párek s kaší!“
„Příště řeknu mámě o steak na houbách,“ odsekla a spustila ruce. Saša si uvědomil, jak na ni zírá, ale nemohl odtrhnout oči. Snažila si zapnout výstřih blůzky. Přitom zaznamenal, jak okolo krku zrudla, ale na něj ještě nepohlédla.
„Díky za snahu,“ zavrčel Stoffel.
„Můžeš si opravdu dát něco ode mne,“ opět nabídl.

„Vyměníme si to," navrhl velkoryse Stoffel. Saša mrkl na žmolkovitou kaši zalitou řídkou mastnou omáčkou.
„Vcelku ani nemám hlad." A poprvé promluvil přímo k dívce: „Annaliso, nechceš sendvič?"
Uhladila si sukni na bocích, upřeně se mu zadívala do očí a ušklíbla se.
„Až budu něco od tebe chtít, Sašo Courtneyi, tak si hvízdnu - asi takhle." Sešpulila andělsky růžové rtíky a zapískala Mo starý zaříkávač hadů. Potom pomalu zdvihala prst v absolutně nezaměnitelném obscénním gestu.
Stoffel smíchy zaržál a plácl ho do ramene: „Člověče, ta ti to nandala!"
Okouzlený Saša zčervenal a nemohl ani promluvit. Annalisa se otočila ke kolu, naskočila a vší silou se začala opírat do pedálů. Její pevné kulaté pozadí krásně oscilovalo s každým pohybem.
Večer přijížděl Saša k čerpací stanici a puls se mu zrychlil.
Bál se však zklamání, proto zmírnil koně do kroku.
Přesto ho vyvedlo z rovnováhy, když ji spatřil. Opravdu tam stála opřená o potrubí. Vykročila k němu, ale začala se zajímat o koně, aniž pohlédla na jezdce.
Chytila ho za ohlávku a promluvila: „To je ale hezký hřebec." Kůň odfrkl a přešlápl. „A jaký má krásně měkoučký nos," hladila ho po nozdrách.
„Nechtěl bys malé políbení, hezký kluku?" Našpulila smyslné rty, jemné a vlhké. Konečně se podívala na Sašu.
Nahnula se a políbila koně. Potom ho objala kolem krku a dlouho se ho držela. Nakonec si o něj opřela tvář. Začala se pohupovat v bocích a jemně pobrukovala. Opět si významně změřila
Sašu.
Chtěl promluvit, ale zmatený nápor rozporuplných citů ho ochromil. O krok postoupila a poplácala koně po hřbetě.
„Tak silný." Rukou se dotkla jakoby náhodou Sašovy nohy a potom ještě jednou. Přestala se mu dívat do tváře, zaujalo ji něco jiného. Saša se nemohl nijak zakrýt, nemohl ukrýt divokou reakci na dívčí dotek. Náhle se zasmála, uskočila a opřela si ruce v bok.
„Jedeš někam tábořit, Sašo Courtneyi?" vyzvídala. To ho zmátlo, a tak jen nechápavě vrtěl hlavou.
„Tak na co si tady stavíš stan?" uchechtla se. Beze studu se mu dívala na předek jezdeckých kalhot. Snažil se v sedle nějak posunout, ale její chování se náhle změnilo. Zdálo se, že ho lituje - chytila koně za uzdu a vedla podél cesty. Dala tak
Sašovi možnost se upravit.
„Co ti o mně vyprávěl brácha?" vyzvídala, aniž na něho pohlédla.
„Vůbec nic."
„Nevěř všemu, co mele," ani ho nevnímala. „Vždycky se o mně snaží rozkecat něco ošklivého. A říká ti něco jméno Fourie?"
Všichni na dole tu historku znali: řidičova manželka je přistihla v kabině nákladního auta. Stalo se to po vánoční oslavě. Ženě Gerharda Fourie se podařilo udělat Lise monokl na každém oku a rozervat jí jediné slušné šaty.
Vůbec nic," bránil jejího bratra. Se zájmem však dodal:
Co se stalo?"
Nic," odbyla ho. „Všechno to jsou jenom lži." Náhle změnila téma hovoru: „Chtěl bys vidět něco zajímavého?"
„Ano, prosím." Saša odsouhlasil s matnou představou, co by to asi mohlo být.
„Podej mi ruku." Přistoupila k němu, Saša se sehnul a chytil ji za loket. Jediným trhnutím ji dostal nahoru. Byla lehká jako pírko. Usadila se za ním a sevřela ho kolem pasu.
„Jedeme stezkou tamhle vlevo." Vedla ho jistě a jeli v naprosté tichosti.
„Kolik ti je?" prolomila konečně mlčení.
„Skoro patnáct." Trošku si přidal.
„Za dva měsíce mně bude šestnáct," zareagovala. Pokud by nastaly jakékoliv pochybnosti, kdo bude mít hlavní slovo, věk vše vyjasnil. Saša se raději odmlčel. Náhle začal vnímat dotek ňader, jak se k němu Annalisa přitiskla. Měl dojem, že mu přímo propalují tenkou bavlněnou košili.
„Kam jedeme?" zeptal se po delší odmlce. Dokonce už minuli matčin bungalov.
„Mlč! Ukážu ti, až se tam dostaneme."
Stezka se zúžila a podstatně zhoršila. Saša zapochyboval, zda tudy vůbec někdo za poslední měsíce prošel. Nakonec se objevili pod skálou, kde ho Annalisa zarazila. Hned seskočila.
„Nech koně tady."
Uvázal ho a se zájmem se rozhlížel. Ještě nikdy se takhle blízko ke skalám nedostal. Jsou určitě dobré tři míle od bungalovu.
Příkrý svah jim mizel pod nohama. Povrch byl zbrázděný trhlinami a puklinami, obrostlý pichlavými keři. -Jdeme!" nařídila. „Už nemáme moc času. Za chvíli je tma." Skrčila se pod větví a začala slézat.
»Hej! Tam přece nemůžeš jít, vždyť si něco uděláš."
»Ty se bojíš?"
»Vůbec ne." Poznámka ho vyprovokovala, a tak se za chvíli dostal až k ní. Annalisa se dokonce zastavila, aby utrhla pár žlutých květů v trnité buši. A zase pokračovali dál.
Pomáhali si na neschůdných místech, plazili se pod keři a přelézali balvany. Připomínali párek skalních damani Hopsali mezi kameny, až se dostali na dno obrovské trhliny.
Sotva lapali po dechu.
Saša se zaklonil a díval se nahoru. Skalní převis vypadal jako pevnost, ale Annalisa ho vzala za ruku, aby upoutala jeho pozornost.
„Je to tajemství. Musíš přísahat, že to nikomu neprozradíš obzvlášť ne mému bráchovi."

„Jasně, přísahám.“
„Musíš to udělat pořádně. Zdvihni pravou ruku, levou polož na srdce.“ Vážně ho prováděla celou ceremonií přísahy a potom ho za ruku odvedla k lišejníkem porostlé hromadě kamenů. „Klekni!“
Poslechl a Annalisa opatrně odhrnula větve zakrývající skalní výklenek. Saša se vyděsil a couvl. Málem vyskočil Připomínalo mu to kapli. Všude stály sklenice plné vyschlých a zhnědlých květin. Vzadu se tyčila malá pyramida bílých kostí. Vévodila jim lidská lebka se zejícími prázdnými důlky a žlutými zuby.
„Kdo to je?“ zašeptal Saša s očima navrch hlavy.
„To je čarodějka - duch téhle hory.“ Annalisa ho vzala za ruku. „Našla jsem její kosti, a tak jsem tu vybudovala kouzelný kout.“
„Jak víš, že je to čarodějka?“ Sašovi běhal mráz po zádech i v šepotu se mu hlas třásl.
„Sama mi to pověděla.“
Obrazotvornost mu vykreslila tak hrozné představy, že se už víc neptal. Lebky a kosti jsou strašidelné ažaž. A hlasy záhrobí ještě stokrát horší. Chlupy se mu děsem zježily.
Přesto sledoval, jak mění květiny za čerstvě utržené akátové větvičky.
„Splní ti jedno přání, pokud ho vyslovíš,“ zašeptala a Saša začal přemýšlet.
„Co bys chtěl?“
„Mohu si přát cokoliv?“
„Ano, cokoliv,“ přikývla a dívala se mu upřeně do očí. pozoroval vybledlou lebku a posvátná hrůza pomalu mizela
Náhle začal vnímat změnu: pocit tepla a poznání, což ho uklidňovalo. S tím už se kdysi dávno setkal - v době, kdy ho ještě matka kojila.
Na temeni lebky zůstal vysušený skalp kudrnatých vlasů, jaké viděl u domestikovaných Křováků, kteří se starali o dojnice ve stanicích při cestě do Windhoeku.
„Cokoliv?“ zopakoval. „Opravdu si můžu přát cokoliv?“
„Ano, už jsem ti to řekla.“ Annalisa se k němu přitiskla a její tělo čišelo mládím.
Saša se naklonil kupředu a dotkl se lebky rukou. Pocit tepla a uklidnění zesílil. Uvědomil si ten vjem, ale nedokázal ho pojmenovat. Snad starostlivost či láska se takhle mohla projevovat.
„Přeju si,“ promluvil jako ve snách, „abych získal neomezenou moc!“
Na konečcích prstů ucítil zabrnění jako od statické elektřiny a zděšeně sebou trhl.
Annalisa ho odstrčila. „Takový pitomý přání,“ povzdechla si a vypadala otráveně. Saša nechápal proč. „Jseš úplně hloupej kluk. Takový debilní přání moje čarodějka neplní!“
Vyskočila a odhrnula větev zakrývající výklenek. „Už je pozdě, musíme se vrátit.“
Sašovi se však nechtělo opustit toto čarokrásné místo.
„Pohni se, za hodinu bude tma!“ volala už při šplhání do svahu.
Rychle se za ní vyškrábal nahoru. Seděla na stezce, opřená o skálu.
„Asi jsem se zranila,“ vyčítavě oznámila, jako kdyby to zavinil on. Oba byli zadýchaní z prudkého výstupu.
.-To je mi líto,“ lapal po dechu. „Co se ti stalo?“
Vyhrnula sukni a ukázala místo nad kolenem, kde jí trn rozsekl nádherně hebkou kůži. Bylo to pouhé škrábnutí, ale kapičky krve zářily jako drahocenné rubíny. Zíral jako uhranutý- Annalisa se trochu sesunula, pokrčila kolena, rozevřela nohy a držela si schumlanou sukni.
„Zasliň mi to,“ nařídila.
Poslušně zaklekl mezi nohy a olízl si ukazováček.
„Prst máš špinavý,“ upozornila ho.
„Co mám tedy dělat?“ vyhrkl zmateně.
„Přece to můžeš navlhčit přímo jazykem.“
Sklonil se a špičkou jazyka se dotkl ranky. Krev měla zvláštní, kovově slanou příchuť.
Náhle ho chytila za krkem. „Ano, tak je to dobře, pořádně to vyčisti,“ mumlala a hladila ho po hlavě. Prsty mu vpletla do vlasů a začala si ho tisknout k noze. Potom Sašu přitahovala víc a víc k sobě, druhou rukou si vyhrnovala sukni.
Náhle zaregistroval bílou látku potištěnou červenými růžičkami. V náhlém šoku si uvědomil, že během těch pár minut si musela svléknout kalhotky a sednout si na ně. Pod sukní tak zůstala úplně nahá.
Saša se probudil. Nechápal, co se děje. Záda ho bolela a nějaký kámen se mu snažil prodolovat přímo do ramene.
Na prsou ho tížilo, takže nemohl pořádně dýchat. Chvěl se zimou, okolo byla tma. Nablízku cosi zafrkalo a Saša zahlédl siluetu koně. Teprve teď zaznamenal Annalisu, která na něm ležela, tvář vklíněnou pod jeho bradou. Náhle si vše vybavil.
Divoceji odstrčil, až vykřikla.
„Je tma!“ poznamenal hloupě. „Takhle pozdě už nás určitě hledají!“
Chtěl se postavit, ale kalhoty měl až kdesi u kotníků. Hned si připomenul, jak mu je odborně rozepnula a šikovně stáhla. Hrábl po nich, vytáhl je a začal zapínat.
„Musíme se rychle dostat domů. Máti...“
Annalisa hopsala na jedné noze a marně se snažila strčit nohu do kalhotek. Saša se zadíval na hvězdy a na horizontu zahlédl Orion. „To už je po deváté,“ zasmušil se.
„Jak to, žes usnul?“ vyčítala plačtivě. Opřela se o něj rukou, aby neupadla. „Táta mě roztrhne jako hada. Naposledy vyhrožoval, že mě příště zabije!“
Saša ji odstrčil. Toužil co nejdříve zmizet, ale dobře věděl. že nemůže.
Je to tvá chyba!“ Konečně se jí podařilo dostat kalhotky až nahoru. „A řeknu tátovi, že za všechno můžeš ty! Tentokrát

vezme určitě sjambok a sedře ze mne kůži zaživa.“
Saša odvázal koně, ale ruce se mu třásly. Nedokázal uvažovat, připadal si stále omámený jako v polospánku a naprosto vysílený. „To mu nedovolím!“ Strojená galantnost nezněla příliš přesvědčivě. „Nesmí ti ublížit!“
Rozčílila se. „Co můžeš udělat? Vždyť jsi ještě dítě!“ To slovo vzbudilo další asociaci v jejím myšlení. „Co se stane, jestli kvůli tobě porodím, no co? Bude to bastard! Myslel jsi na to, když jsi ho do mne strkal?“ zaryla kousavě.
Saša úplně ztuhl nad tím nečestným výpadem. „Ty jsi mi ukázala, jak se to dělá! Já sám bych se toho přece neodvážil, kdybys mi nepomohla.“
„To ale na věci nic nezmění,“ rozbrečela se. „Přála bych si, abychom spolu mohli někam uprchnout.“
Nebyl to vcelku špatný nápad, ale po chvíli rozvažování ho Saša zavrhl. „Musíme jít,“ oznámil s povzdechem a pomohl jí na koně. Potom naskočil za ni.
Zahlédli světla pochodní dole na pláni. Už je hledali. Cestu ozařovaly reflektory vozu, který se pomalu pohyboval buší. Zaslechli i volání a výkřiky rozptýlených zachránců.
„Táta mě opravdu zabije. Hned pozná, co jsme dělali,“ popotáhla a vzlykla. Ta sebelítost Sašu rozčilovala a už se nesnažil ji nějak utěšovat.
„Jak by to mohl vědět?“ odsekl. „Přece s námi nebyl!“
„Snad si nemyslíš, že jseš první, s kým jsem to prováděla,“ snažila se ho ranit. „Už jsem to dělala mockrát, ale táta mě Přistih jenom dvakrát. Ach, on to hned pozná!“
Představoval si, jak ty krásné a tak příjemné triky dělala
1 s ostatními, a bodl ho osten žárlivosti. Nakonec však pohlédl skutečnosti do očí a potlačil ten nový, dosud neznámý Pocit.
„Dobře,“ poznamenal chladně, „pokud ví o těch ostatních, nemůže tě zachránit svalování viny na mě.“
A tak se chytila do svých lží a vyrazila další srdcelomný
Vz'yk. Teatrálně naříkala i ve chvíli setkání s pátrací skupinou, Postupující od potrubí vzhůru k nim.
Annalisa a Saša seděli v hale bungalovu co nejdál od sebe.
Instinktivně se snažili vyvolat zdání nezájmu.
Daimler zastavil před vchodem v záři světel. Potom se ozvalo skřípání štěrku a Annalisa se opět rozfňukala. Horlivě si mnula oči a snažila se vykouzlit nějaké ty slzy navíc.
Zaslechli rázné kroky na verandě, následované rozvážnými.
Saša se postavil a zaujal prosebnou pozici s vysunutou rukou. Matka se objevila ve dveřích v jezdeckém úboru se žlutou šálou okolo krku. Zrudlá vztekem vkročila dovnitř, a při spatření syna jí spadl kámen ze srdce. Výraz obličeje připomínal anděla zkázy.
Jakmile ji Annalisa zahlédla, okamžitě přímo zavyla. Ani se nemusela moc nutit.
„Zavři hubu, děvče!“ tišeji oslovila Centaine, „nebo ti poskytnu ještě lepší důvod k nářku.“ Otočila se k Sašovi
, Je někdo z vás zraněný?“
„Ne, máti.“
„A co kůň?“
„Ten je v pořádku.“
„Takže pokračujeme. Doktore Twentyman-Jonesi, můžete odvést tuto mladou dámu k jistě už zoufalému otci? Doufám, že si s ní poradí sám.“
Centaine s ním krátce promluvila již před hodinou, a tak dobře věděla, jak plešatý hromotluk s potetovanýma svalnatýma rukama reagoval. Zíral na ni očima zrudlýma z oparu lacinéhо chlastu a přitom zatínal chlupaté pěsti. Vcelku nijak nezatajoval svůj úmysl vůči jediné dceři.
Twentyman-Jones hrábl po dívce, trhnutím ji postavil a vzlykající odváděl ke dveřím. Před odchodem se Centaine ještě něžně dotkla jeho ruky a její výraz se změnil.
„Co bych si bez vás počala, doktore Twentyman-Jonesi?“ tiše vzdychla.
„Vím dobře, jak vše dokážete zvládnout sama, paní Courtneyová -jsem však rád, když mohu pomoci.“ Vyvlekl Annalisu z místností a pak následoval už jenom brukot motoru.
Centaine nasadila opět tvrdý výraz a otočila se k synovi.
Pod jejím pohledem znervózněl ještě víc.
‚Byl jsi neposlušný,“ sykla. „Varovala jsem tě před tou malou poběhlicí.“
„Vím, máti.“
„Už obšťastnila skoro polovinu mužů na dole. Musím s tebou zajít k doktorovi, až se dostaneme zase zpátky do Windhoeku.“
Otřásl se a mimovolně sklopil pohled, jako by se snažil zahlédnout ty hrůzné mikroby plazící se právě nyní v těch nejintimnějších místech.
„Neposlušnost je velice špatná, ale tvoje chování je přímo neodpustitelné,“ vyžadovala jeho souhlas.
Saša si klidně vzpomněl na nejméně dalších dvanáct přestupků, podstatně horších.
„Zachoval ses hloupě - a nejostudnější je, že ses nechal chytit. To je ten nejhorší hřích. Stal ses směšnou figurkou pro celý důl. Jak bys mohl vést a rozkazovat poté, co ses takhle znemožnil?“
„Neuvažoval jsem o následcích, máti. Něco takového mě vůbec nenapadlo. Přišlo to neplánovaně - to se přece stává.“
„Dobře ti tak, teď o tom můžeš přemýšlet! Zatímco si budeš užívat dlouhou koupel v horké vaně s polovinou láhve lyzolu, nech si to projít hlavou. Dobrou noc!“
„Dobrou noc, máti.“ Přistoupil k ní a teprve po chvilce mu nastavila tvář. Je mi to opravdu líto, máti.“ Políbil ji. „Mrzí mě, že se musíš za mne stydět.“

Chtěla ho přitáhnout k sobě, sevřít do náruče a ujistit, že se za něj nebude nikdy stydět.
„Dobrou noc, Sašo!“ chladně odvětila a zůstala vzpřímená, dokud neodešel. Slyšela, jak se těžce vleče po chodbě ke koupelně. Ramena jí poklesla.
»Ach můj chlapečku - ach ty mé dítě,“ zašeptala. Náhle,
Poprvé po tolika letech, zatoužila po povzbuzení. Rychle přešla k baru a nalila si z těžké karafy koňak. Upila velký doušek alkohol pálil a vehnal jí slzy do očí. Znovu polkla a odsunula sklenku.
„To mi moc nepomůže,“ suše konstatovala. Přešla ke stolu, uvelebila se do křesla a připadala si nějak unavená a zranitelná. Pro Centaine to bylo něco cizího, což ji děsilo.
„Tak k tomu došlo,“ povzdechla. „Stal se z něj tedy muž.“
Zavalila ji nenávist k té holce. „Ta malá, špinavá děvka. Saša na to ještě nebyl připraven. Velmi brzo byl démon vypuštěn démon skrytý v krvi rodu de Thiry.“ Znala ho velmi dobře, sužoval ji po celý život: ta divoká krev, plná vášně.
„Ach mon chéri.“ Vypadalo to, že část svého syna ztratí vlastně už ztratila, uvědomila si. Padlo na ni osamocení jako dravá šelma po celé roky číhající a připravující se k útoku.
V životě potkala pouze dva muže, kteří by ji od tohoto pocitu dokázali osvobodit. Sašův otec zahynul v křehkém stroji ze dřeva a plátna, zatímco ona stála nedaleko a viděla, jak její milý černá a mění se v popel. Ten druhý se sám vyřadil z její blízkosti jediným brutálním, bezcitným aktem. Michael
Courtney a Lothar De La Rey - oba byli pro ni mrtvi.
Potom se sice objevili další milovníci, a mnoho. Tyto krátké aféry se však dály na úrovni těla a staly se pouze protilátkou k uklidnění rozbouřené krve. Žádný se nedostal až na dno její duše. Ale nyní šelma osamocení vyrazila z úkrytu a ničila všechna tak pečlivě střežená tajná zákoutí.
Kdybych měla někoho vedle sebe, zatoužila jako už kdysi dávno. Tenkrát vleže čekala na porod zlatovlasého bastarda, syna Lothara De La Reye. Kdybych měla někoho, koho bych mohla milovat a kdo by miloval mě.
Nahnula se a vzala do rukou fotografii ve stříbrném rámečku. Vozila ji pořád s sebou. Zadívala se do tváře mladého muže uprostřed skupiny pilotů. Poprvé si všimla, jak za ty roky fotografie pobledla, zežloutla a obrysy Michaela Courtneyho, Sašova otce, zmatněly. Snažila se vybavit si tu krásnou mladou tvář, zoufale se pokoušela obraz zaostřit i ve své vlastní paměti. Měla ale dojem, že se jí to nedaří - naopak, obraz se čím dál více rozplýval.
„Ach Micheli,“ zašeptala. „Je to už tak dávno. Odpusť mi!
Prosím tě, odpusť mi to! Snažila jsem se být silná a statečná.
Snažila jsem se všechno dělat kvůli tobě a tvému synovi, ale...“
Odložila fotografii zpět na stůl a přešla k oknu. Pohlédla do tmy. Zdá se, že své dítě ztratím. A jednoho dne zůstanu úplně sama, stará a ošklivá - a to mě děsí, honily sejí myšlenky hlavou. Zastyděla se při poznání své slabosti. I přes třesoucí se ruce se okamžitě ovládla a její reakce byla rychlá ajednoznačná.
„Není čas na slabost a sebelítost na cestě, kterou sis vybrala „ zasyčela. To ji povzbudilo. Vzpřímila se a stála tu sama v tichém, temném domě. „Musíš pokračovat. Už se nedá nic vrátit, nemůže se nic změnit. Musíš dojít až do konce,“ opakovala si nahlas.
„Kde je Stoffel Botha?“ vyzvídal Saša v mlýně na vedoucím, jakmile klakson oznámil čas k obědu. „Proč tu není?“
„Kdož ví?“ pokrčil rameny. „Mám zprávu z hlavní kanceláře, že už nepřijde. Neoznámili ani proč. Možná ho propustili. Nic nevím, ani mě to nezajímá - stejně to byl takovej malej grázl.“ Až do konce směny se snažil Saša potlačit pocit viny, a proto se usilovně koncentroval na cestu horniny do drtiče.
Jakmile klakson oznámil konec směny a bojový pokřik
„Shayilel - Padla!“ se nesl od jedné skupiny černých dělníků ke druhé, Saša vyskočil na koně. Vyrazil do uličky domků, kde bydlela Annalisa s rodiči. Věděl, že riskuje další matčino rozhořčení, ale pocit odpovědnosti ho nutil zjistit případné škody a neštěstí, které způsobil.
Po vyjetí z brány však plány doznaly změnu.
Boss-boy Moses mu náhle vstoupil do cesty a chytil koně za uzdu.
»Vidím tě, Dobrá vodo,“ pozdravil hlubokým, měkkým hlasem.
„Hele, Moses,“ zaradoval se Saša nepředstíraným nadšením a rázem na všechny problémy zapomněl. „Právě jsem tě jel navštívit.“
„Přinesl jsem ti knihu, kterou jsi mi půjčil.“ Ovambo mu podával tlustou bichli.
„Tu jsi přece nemohl tak rychle přečíst,“ zaprotestoval
Saša. „Rozhodně ne celou. Já sám se tím prodíral dlouhé měsíce.“
„Už si ji nepřečtu, Dobrá vodo. Opouštím důl. Odjíždím zítra ráno do Windhoeku.“
„To snad ne!“ Saša seskočil ze sedla a chytil ho za ruku.
„Proč chceš odejít?“ A opět vnímal určitý podíl viny na vzniklé situaci.
„To nezáleží na mém rozhodnutí, jestli chci, nebo nechci!“ pokrčil rameny vysoký předák. „Mnoho mužů zítra odjíždí na nákladních vozech. Doktela je vybral a madame, tvá matka, nám vysvětlila všechny důvody. Dokonce nám dala výplatu na několik měsíců dopředu. Muž jako já nedává žádné otázky, Dobrá vodo.“ Hořce se pousmál. „Tady je tvá kniha.“
„Nech si ji,“ Saša podávanou knihu odstrčil. „Je to můj dárek pro tebe.“
„Díky tedy, Dobrá vodo. Nechám si ji, aby mi tě připomínala. Zůstávej v pokoji.“ Otočil se a vyrazil zpět.
„Mosesi...,“ zavolal za ním. Nakonec si však uvědomil, že ani neví, co dodat. Impulzivně mu podal ruku. Ovambo odstoupil. Bílý muž a černý dělník si rukama nepotřásají.
„Jdi v pokoji,“ Saša mermomocí trval na svém, s rukou nataženou. Moses se rozhlédl a potom ji sevřel. Jeho stisk byl

podivně studený. Saša uvažoval, zda všechna kůže černochů je taková.
„Jsme přátelé," zdůraznil, aby prodloužil kontakt. „Je to tak,že?"
„Nejsem si jistý."
„Co tím myslíš?"
„Nevím, jestli je pro nás možné být přáteli." Moses jemně vyprostil ruku ze sevření a otočil se. Už se na Sašu ani nepodíval, prošel kolem plotu a vyrazil dolů k ubytovně.
Konvoj těžkých nákladních vozů se pohyboval po nekonečných pláních a vozidla si mezi sebou udržovala pravidelný odstup, aby nejela ve zvířeném prachu předchozího. Ten totiž zvedal vysoko do výše a stál ve vzduchu jako žlutý kouř při požáru buše.
Gerhard Fourie jel v čele. Volant se mu dotýkal břicha, které přepadávalo do klína a rozepínalo košili. Chlupatá prsa měl v pouštním vedru zmáčená potem. Každou chvíli mrkl do zpětného zrcátka, aby překontroloval náklad.
Vezl hromadu zavazadel společně s nábytkem bílých i černých rodin, propuštěných z dolu. Na vrcholu pyramidy seděli nešťastní majitelé. Pletené šály pokrývaly hlavy žen, aby je trochu chránily před všudypřítomným prachem. Přidržovaly děti, protože vůz sebou házel a poskakoval na té příšerně hrbolaté cestě. Starší děti si samy vyhloubily krásné hnízdečko mezi zavazadly.
Fourie se natáhl, aby nasměroval zrcátko na dívku těsně za sebou. Tísnila se mezi starým prádelníkem a odřeným kufrem z imitace kůže. Měla pod sebou srolovanou deku a dřímala. Vybledlé blond vlasy jí poletovaly po obličeji v rytmu drncání vozidla. Jedno koleno měla vystrčené, krátká sukénka se jí svezla a Fourie zachytil pohledem kalhotky s červenými růžičkami. Náhle sebou trhla, přitáhla si kolena k sobě a otočila se bokem.
Fourie se potil nejenom z vedra. Kapky mu stékaly po neoholené tváři. Vytáhl zbytek cigarety ze rtů a prohlédl si ho. Sliny prosákly až k tabáku a cigaretový papír zežloutl. Vyhodil nedopalek oknem a znovu si zapálil. Držel volant jednou rukou, díval se do zrcátka a čekal, jestli se dívka opět pohne.
Už poznal to mladé tělo a věděl, jak je sladké, teplé a snadno dostupné. Připadal si jako posedlý, chtěl ten krásný pocit opět vychutnávat. Byl připraven riskovat vše, aby si to zopakoval.
Před ním se objevil shluk šedých trnitých keřů, které jakoby vypluly z rozžhaveného jezera fáta morgány. Projel tuto Cestu již tolikrát, až se mu všechny orientační body dostaly do krve.
Mrkl na hodinky a nespokojeně zamručel. Měli už zpoždění asi dvacet minut, ale vzhledem k přetíženým vozům nemohl konvoj zrychlit.
Zastavil vedle cesty těsně u keřů.
„Zastávka pro každého," zavolal nahoru. „Vlevo ženy vpravo muži. Kdo se nevrátí do deseti minut, zůstává tady."
Vrátil se první a předstíral kontrolu levého zadního kola.
Čekal však na dívku.
Vyšla z křovisek a upravovala si sukni. Byla celá zaprášená a zpocená. Jakmile si všimla, že ji Fourie pozoruje, pohodila hlavou, mrskla zadečkem a ignorovala ho.
„Annaliso," zavolal potichu, když zvedla nohu, aby se vyškrábala nahoru na korbu.
„Dávej si bacha na starou, Gerharde Fourie!" zasyčela.
„Nech mě na pokoji, nebo se to dozví táta!"
Kdykoliv jindy by asi odpověděla víc přátelsky, ale momentálně měla zadek a nohy rozšvihané od nedávného výprasku. Načas ztratila o muže zájem.
„Chtěl bych s tebou mluvit," nedal se odbýt Fourie.
„Mluvit? Aha! Vím moc dobře, co chceš."
„Sejdeme se dnes večer venku u kempu," žadonil.
„Šetři si své staré koule." Vyskočila nahoru a řidiči se sevřel žaludek, když zahlédl celou délku těch štíhlých, opálených nohou.
„Annaliso, dám ti peníze." Byl úplně zoufalý a nemohl se své posedlosti nijak zbavit.
Dívka se zarazila a zamyšleně na něj pohlédla. Nabídka se zdála lákavá a otvírala nový svět naprosto nevídaných možností. Až dosud ji ani ve snu nenapadlo, že by jí nějaký muž mohl dávat peníze za činnost, která sejí líbila víc než jídlo nebo spánek.
„Kolik?" začala se zajímat.
„Celou libru," nabídl.
Byla to velká suma, takový peníz snad ještě v ruce nedržela. Instinktivně však zbystřila, aby zjistila nejvyšší možnou nabídku. Pohodila hlavou, ale koutkem oka ho opatrně sledovala.
„Dvě libry," zašeptal a Annalisa v duchu jásala. Celé dvě libry! Cítila se statečná i krásná. Jasně vytušila svůj náhlý přerod pro lepší život. Bolest výprasku začala zázračně ustupovat.
Zadívala se na řidiče s vědomím nasazeného svůdného výrazu. To ho dožene k šílenství. Už teď jasně viděla, jak mu pot odkapává z brady a spodní ret se začíná nervózně chvět.
Tím si potvrdila správný odhad už od počátku celé konverzace. Zadržela dech a potom zariskovala: „Pět liber!" Špičkou jazyka si olízla rty, šokovaná svou vlastní kuráží. Taková astronomická suma jí brala dech: to vydělal táta za celý týden.
Fourie zbledl a otřásl se. „Tři," zamumlal a ona pochopila, jak blízko se dostal k odsouhlasení jejího návrhu.
„Jseš smradlavej starej chlap," znechuceně se otočila.
„Tak dobrá," kapituloval. „Pět liber," přikývl. Vítězně se zašklebila. Právě objevila úplně nový svět nekonečného bohatství a stálého uspokojení.
Strčila si prst do úst. „A když budeš chtít tohle, tak o libru víc!" Pochopila, že její troufalost už nemá žádné meze.
Do úplňku zbývalo pouze pár dní, a tak poušť zářila jako roztavená platina. Zvuky z kempu se nesly do kraje: štípání

dříví, rachocení nádoby s vodou a ženské hlasy u ohně, kde se vařilo, připomínaly štěbetání ptáků. Kdesi poblíž poštěkával párek šakalů přivábený vůní jídla.
Fourie se skryl v nedaleké strži, zalezl do stínu a zapálil si cigaretu. Sledoval přístup od kempu, kudy musela dívka přijít. Plamínek sirky ozářil tlustou neoholenou tvář i zaujatý pohled. Nepostřehl proto slídivé oči šelmy v nedalekém stínu. Naprosto soustředěně očekával příchod rozkoše a již hlaSitě funěl nad představou budoucí slasti.
Zjevila se jako přízrak v měsíčním světle: stříbrná a éterická. Omámeně vyskočil a dokonce i zahodil cigaretu.
.Annaliso!“ zvolal přiškrceným hlasem, třesoucí se touhou.
Rozběhl se k ní, ale stačila uskočit. Když po ní hrábl podruhé, odtančila se smíchem lehce pryč.
Pět liber, meneer,“ připomenula a přitočila se blíž. S funěním vytáhl zmuchlané bankovky z kapsy. Vzala je a prohlédla proti měsíčnímu svitu. Uspokojeně je sevřela v dlani a srdnatě k němu přistoupila.
Chytil ji okolo pasu a zakryl ústa svými vlhkými rty. Odtrhla se od něj, zasmála se a chytila ho za zápěstí, když sunul ruku pod sukni.
„Chceš něco extra za ten zvláštní příplatek?“
„To už je moc,“ zadýchaně vyhekl. „Tolik už nemám.“
„Tak tedy půl libry,“ nabídla slevu a rafinovaně mu zajela rukou do rozkroku.
„Mám jenom půlkorunu,“ sípěl. „Víc už opravdu nemám.“
S upřeným pohledem se ho stále dotýkala. Pochopila, že už z něj víc nedostane.
„Dobrá, máš to skoro zadarmo. Těch dva a půl šilinku mě nijak nevytrhne.“ Skryla minci s ostatními bankovkami v dlani a poklekla na zem.
Fourie se jí opřel oběma rukama o hlavu, nahnul se k ní a zavřel oči.
Vtom mu něco tvrdého narazilo do žeber s takovou silou, až zalapal po dechu.
„Okamžitě řekni té malé kurvě, ať zmizí!“ ozval se ostrý, nebezpečný a děsivě známý hlas.
Dívka vyskočila, otřela si ústa rukou a zděšeně zírala do tmy. Pak se bleskově otočila a prchala strží směrem ke kempu.
Fourie se zapotácel a s kalhotami na půl žerdi se ztěžka otáčel. Nakonec se mu přece jenom podařilo postavit se tváří v tvář tomu, který mu mířil mauzerovkou přímo na břicho.
„DeLaRey!“
„A tys snad čekal někoho jiného?“
„Ne! Vůbec ne!“ Fourie divoce vrtěl hlavou. „Zdá se mi to jenom trochu brzo.“ Od poslední chvíle, kdy se setkali, měl Fourie dost času uvažovat o jeho návrhu. Zbabělost však vyhrála dlouhou bitvu nad chamtivostí. Snažil se přesvědčit sám sebe, že barvitě vykreslený plán Lothara De La Reye patří mezi vysněné fantazie, o kterých se zdá pouze těm, kteří byli na doživotí odsouzeni k těžké práci a chudobě.
Nikdy ho nenapadlo, a v to doufal, že by ještě kdy o Lotharovi De La Reyi. A najednou tu stojí přímo před ním. vysoký a hrozivý, se zářícími vlasy jako maják v poušti. I oči mu v měsíčním světle blýskaly - připomínaly číhajícího leoparda při lovu.
Brzo?“ sykl Lothar. „Jak brzo? Už to jsou celé týdny, můj starý drahý příteli. Přípravy trvaly o trochu déle, než jsem očekával.“ Hlas ztvrdl a pokračoval: „Snad jsi už neodvezl zásilku diamantů do Windhoeku?“
„Ne, ještě ne...“ Fourie se zarazil a v duchu si spílal. Tak se z toho mohl vyvléknout. Měl potvrdit, že k tomu opravdu minulý týden došlo. Ale už se stalo, a tak pouze svěsil hlavu a soustředil se na zapínání posledních knoflíků u kalhot. Těch několik hloupě vypuštěných slov ho může stát doživotí. Toho se bál.
„Kdy pošlou diamanty?“ Lothar mu strčil ústí hlavně pod bradu a nechal obličej ozářit měsícem. Potřeboval sledovat šoférovy oči. Vůbec mu totiž nevěřil.
„Zdrželi to. Nevím na jak dlouho. Slyšel jsem něco o tom, že budou posílat velké množství kamenů.“
„Proč?“ zeptal se měkce Lothar a Fourie pokrčil rameny.
„Slyšel jsem pouze tohle - něco o velké zásilce.“
„Však jsem tě varoval a vysvětlil ti fakta o uzavření dolu.“
Stále ho pozorně sledoval, vycítil jeho rozechvění. Chtěl se dozvědět pravdu. „To je asi poslední zásilka diamantů a potom už budete všichni bez práce. Přesně jako ti chudáci nahoře na vozech.“
Fourie chmurně přikývl: „Ano, všechny propustili.“
Příště už dojde na tebe, příteli. A tos mi vyprávěl, jak děláš vše pouze pro svou rodinu a jak ji miluješ.“
„Ja.“
..Už nebudeš mít peníze, abys nakrmil své ubohé děti. Ani abys je oblékl, natož abys měl pár liber navíc k zaplacení děVek s jejich chytrými triky.“
Člověče, takhle nesmíš mluvit.“
„Uděláš to, na čem jsme se dohodli. Potom si koupíš tolik holek, kolik budeš chtít a jaké budeš chtít.“
„Nemluv tak, to je hřích!“
»Znáš naši dohodu. Pamatuješ si, co máš udělat při jakémkoliv náznaku odeslání diamantů z dolu?“
Fourie přikývl, ale Lothar pokračoval: „Chci to slyšet slovo od slova. Opakuj mi to!“ A poslouchal, jak řidič s nechutí omílá dané instrukce, a opravoval mu všechny drobné detaily. Nakonec se spokojeně usmál.
„Nenech nás ve štychu, příteli. Nechci, abys zklamal.“ Naklonil se k němu a pohlédl mu zblízka do očí. Náhle se otočil a zmizel ve stínech, způsobených měsíčním svitem.
Fourie se otřásl. Potácel se strží jako opilec. Vcházel už do kempu, když si uvědomil, že Annalisa prchla s penězi, aniž odvedla požadovaný úkon. Zapřemýšlel, zda se dá přesvědčit ke zdárnému dokončení na příští zastávce. Otráveně si ale uvědomil, že jeho šance k přežití již nejsou tak jisté. Má na práci důležitější věci. Jed výhružných slov, kterými ho Lothar De La Rey infikoval, se mu usadil kdesi v okolí žaludku.

Vesele a bezstarostně cválali otevřenou buší pod skalami, protože se těšili na dny, které ležely před nimi.
Saša jel na svém koni, sportovní sedmimilimetrovou mannlicherovku měl zasunutou v koženém pouzdře pod levým kolenem. Ta překrásná zbraň s pažbou z vybraného ořechového dřeva, zhotovená z modré oceli s vyrytými reliéfy byla dědovým darem ke čtrnáctým narozeninám. Zobrazené lovecké scény vyhotovené ve stříbře a ryzím zlatě doplňovalo Sašovo jméno.
Centaine se přímo vznášela na šedivém hřebci. Vypadal krásně: hřbet měl jakoby pokrytý černou krajkou a hříva s ohonem zářily temnou černí. Oproti sněhobílému podkladu černá kůže nádherně vynikala. Pojmenovala ho Nuage Oblak po koni, kterého jí v době mládí daroval otec tenkrát ve Francii.
Na hlavě australský honácký klobouk se širokým okrajem a přes košili vestu z kůže antilopy kudu. Na krku měla volně přehozený žlutý hedvábný šátek a v očích jí plály jiskřičky.
„Ach Sašo. Připadám si jako školačka! Máme celé dva dny jen pro sebe.“
Kdo bude první u pramene!“ statečně ji vyzval, ačkoliv jeho kůň nebyl pro Oblak žádnou konkurencí. Však také dojel k vodě, když matka už dávno sesedla a držela hřebce za uzdu
Vyrazili dál do divočiny Kalahari. Jak se vzdalovali od dolu, ztrácely se známky civilizace a pustina přebírala svou vládu.
Centaine získala perfektní trénink od těch nejlepších instruktorů, divokých Křováků, potomků původních obyvatel Sánu. Ani za dlouhá léta nic z výuky nezapomněla. Nezajímala se pouze o velkou zvěř, ale odhalila i pár lišek, které Saša přehlédl. Právě lovily pouštní kobylky. Kořist zaměřovaly svýma nepoměrně velkýma, vztyčenýma ušima. Plížily se vpřed téměř neviditelně. Pouze nastražené uši a hrdinský závěrečný výpad je prozrazovaly. Ve chvíli, kdy je koně míjeli, se lišky přitiskly k zemi a stáhly uši k chundelatému hřbetu.
Vyděsili i divokou žlutou kočku. Vyrazila z doupěte mravenečníka takovou rychlostí, že si ani nevšimla velké lepkavé pavučiny. Působilo to komicky, když si chtěla v šíleném letu předními packami očistit čumák. Oba se smíchy prohýbali.
Odpoledne zahlédli stádo oryxů jihoafrických. Tito překrásní přímorožci se pohybovali daleko od nich, téměř na horizontu. Vznešeně postupovali v zástupu, hlavy pyšně vzhůru a jejich tenké ostré rohy splývaly při pohledu z boku v jeden.
V tetelícím se vzduchu pouště připomínaly bájné jednorožce, které po chvíli fáta morgana úplně pohltila.
Slunce se nachýlilo k západu a na poušti se opět objevily stíny a denním jasem potlačené barvy. Centaine zahlédla menší skupinu springboků a ukázala na mladého samečka.
Jsme pouze půl míle od našeho tábořiště a nemáme nic dobrého k večeři.“
Víc ani nemusela říkat: Saša už držel pušku v ruce.
„Miř pořádně!“ upozornila ho. Trochu jí vadila jeho začínaJící posedlost loveckou vášní.
Zastavila a pozorovala syna. Ten použil koně k zamaskování a vyrazil směrem k antilopám. Hřebec dobře znal svou úlohu , a tak se držel mezi lovcem a kořistí. V jednu chvíli se prudce zarazil a uškubl trs sporadicky rostoucí trávy, když se začalo stádo podezíravě rozhlížet. Pohnul se až poté, co se antilopy uklidnily.
Po sto metrech Saša zaklekl a opřel si loket o koleno. Centaine si oddechla, když springbok padl okamžitě po výstřelu Jednou totiž Lothar De La Rey postřelil nádhernou gazelu do břicha a vzpomínka na tu hrůzu ji stále pronásledovala.
Dojela k synovi. Seskočila a prohlédla si stopu po kulce prolétla hrudí a prošla rovnou srdcem. Kriticky ohodnotila Sašův postup při vyvrhávání zvířete - to ho naučil sir Garry.
„Nezahazuj vnitřnosti,“ upozornila ho. „Vždyť víš, že je služebnictvo přímo miluje.“ Vše zabalil do mokré stažené kůže, celý balík hodil na hřbet koně a pevně přitáhl k sedlu.
Tábořiště leželo na úpatí kopců, hned pod vyvěrajícím pramenem ve skalním útesu. Den předtím totiž Centaine poslala tři sluhy, aby na určené místo dopravili všechno potřebné.
Povečeřeli grilovaný spíž s kousky jater, ledvin a srdce, proložený tučnými kousky masa z břišní dutiny. Seděli u ohně, pili kávu s obvyklou příchutí kouře, tiše si povídali a sledovali vycházející měsíc.
Za svítání nasedli na koně, zachumláni do krátkých kožíšků z ovčí kůže proti pouštnímu chladu. Neujeli ani míli, když se Centaine zarazila, nahnula se a propátrávala zem.
„Co jsi našla, máti?“ Saša okamžitě vycítil změnu a ihned si všiml jejího vzrušení.
„Tady, rychle, chéri“ ukazovala na stopy v jemném písku.
„Co si o tom myslíš?“
Saša seskočil a zadíval se na stopy.
„Lidé?“ podivil se. „Ale malí. Děti?“ Pohlédl na matku a její rozjásaná tvář vše prozradila.
„Křováci!“ radostně zvolal. „A divocí.“
„To je ono!“ zasmála se. „Několik lovců. Pravděpodobně+é sledují žirafu. Vidíš její stopy? Lidské je překrývají.“
„Pojedeme za nimi, máti? Můžeme?“ vzrušeně vykřikoval
Saša.
Centaine souhlasila. „Stopa není starší než den. Pokud si pospíšíme, snad je dostihneme.“
Vyrazila po stopě a syn ji opatrně následoval. Ještě nikdy matku takhle neviděl. Uháněla v sedle a perfektně sledovala stopu i na tak špatných místech, kde ani jeho mladé bystré oči nic neviděly.
Podívej, křovácký kartáček na zuby,“ ukázala na pohozený kousek větvičky s rozžvýkaným koncem.
Tady poprvé zahlédli žirafu.“ jak jsi to poznala?“
„Natáhli si luky. Vidíš ty důlky?“ Křováci si je totiž opřeli o zem, aby mohli natáhnout tětivu.
„Podívej, tady se začali krýt.“
Saša nepoznal žádnou změnu, a tak se přiznal.
„Kratší kroky a lehčí našlapování - všimni si, jak přenesli váhu na špičky,“ vysvětlovala. Po chvíli ho upozornila znovu:

„Tady zalehli a plazili se ke kořisti. Zde zaklekli, aby vystřelili, a potom vyskočili, aby zahlédli cíl.“ Po dvaceti krocích opět ukázala: „Vidíš, jak blízko se dostali? Tady ucítila žirafa bodnutí a rozběhla se - podívej, lovci ji v běhu sledovali. Věděli, že za chvíli začne jed ze šípů působit.“
Cválali podél stop, až se matka postavila ve třmenech a ukázala vpřed.
„Supové!“ Pět nebo šest mil před nimi se na modrém nebi dala zahlédnout spousta černých bodů. Mrak se pomalu otáčel jako větrný vír vysoko na obloze.
„Musíme jet pomalu, chéri. Kdybychom je vyděsili, mohlo by to být nebezpečné, a navíc by propadli panice.“
Přešli do kroku a opatrně se blížili ke skolené kořisti.
Obrovskou žirafu již částečně zpracovali: proužky masa i vnitřností visely na trnitém křoví. Větve se pod tou váhou ohýbaly a vše se sušilo na slunci. Nedaleko vybudovali několik úkrytů před sluncem.
Celou plochu podupalo množství malých nožek.
„Přivedli i ženy a děti, aby pomáhaly při zpracování a transPortu úlovku,“ ukazovala Centaine.
»Fuj! Hrozně to smrdí!“ Saša se chytil za nos. „A kde vlastnějsou?“
„Skrývají se. Určitě nás pozorují zdálky.“ Postavila se ve třmenech a sundala klobouk, aby jí bylo lépe vidět do tváře. Potom cosi volala podivně mlaskavým a klikajícím hlasem, a se otáčela a opakovala výzvu všemi směry.
„Působí to podivně.“ Sašovi přeběhl mráz po zádech i v plném slunečním svitu. „Myslíš, že jsou ještě pořád někde tady?“
„Sledují nás. Nemají naspěch.“
Náhle se cosi pohnulo těsně u hřebce, který zděšeně od skočil a zafrkal. Křováka halila pouze nepatrná bederní zástěrka. U malého muže vynikaly elegantní a dlouhé nohy uzpůsobené pro vytrvalý běh, pevné svaly na hrudi i břichu připomínaly antické sochy.
Stál vzpřímeně a jasně se dalo rozeznat, že je na vrcholu svých mužných sil. Typicky posazené, asiatsky zešikmené oči a jantarově zbarvená kůže prokazovaly příslušnost k Sanům.
Zdvihl pravou ruku k pozdravu a zvolal vysokým hlasem:
„Vidím tě, Nám!“ oslovil Centaine jejím křováckým jménem a ona radostně odpověděla.
„Vidím tě také, Kwi!“
„Kdo je to s tebou?“ vyzvídal.
„Můj syn, Dobrá voda. Při prvním setkání jsem ti vyprávěla, jak se narodil na vašem posvátném místě. O'wa h ho adoptoval, tím se stal jeho dědou a Hani babičkou.“
Kwi se otočil a zavolal do prázdné pouště: „Je to pravda lide z rodu Sánu. Přišla naše známá Nám se Sašou, kterého známe z naší legendy. Pozdravte je!“
Zčistajasna se v naprosto pusté krajině náhle objevili malí zlataví Sanové. Ukryli se opravdu perfektně, jak to dokážou jen oni, protože jsou součástí divočiny. Lovu se jich účastnilo celkem dvanáct - Kwi s bratrem si přivedli manželky a plno nahých dětí.
Radostně žvatlali svými typickými mlaskavkami a upřímě se chechtali. Centaine je začala objímat, všechny oslovila jménem a nakonec popadla dva nejmenší a posadila si každého na bok.
„Jak to, že je znáš, máti?“ vyzvídal Saša.
„Jsou to příbuzní tvého křováckého dědy. Poprvé jsme se setkali, když jsi byl ještě velice malý. Tehdy jsme otvírali důl na místě jejich lovišť.“
Společně strávili zbytek dne. Pak přišel čas loučení a Centaine darovala každé ženě hrst mosazných nábojnic. Navléknou si je mezi korálky, umně zhotovené ze skořápek pštrosích vajec. Takový náhrdelník se stane předmětem obdivu všech ostatních žen z rodu Sánu, s nimiž se potkají při svém putování. Zalykaly se radostí a tancem vyjadřovaly své díky.
Kwi dostal od Saši krásný lovecký nůž se střenkou ze slonoviny. Okamžitě vyzkoušel ostří na palci a pochvalně zabručel, když se mu kůže rozevřela. Chlubně ukazoval krvavý prst každé z žen.
„Jak nádherná zbraň.“
Jeho bratr získal od Centaine opasek. Ještě když odjížděli, stále studoval odraz své tváře na vyleštěné mosazné sponce.
„Pokud nás ještě navštívíte,“ volal za nimi Kwi, „tábořím u stromů mongongo nedaleko O'chee Pan až do doby dešťů.“
„Mají opravdu radost z každé maličkosti,“ poznamenal
Saša při pohledu na malé tančící figurky.
„Jsou to ti nejšťastnější lidé na světě,“ souhlasila Centaine.
„Ale jak dlouho ještě?“
„Opravdu jsi takhle žila, máti?“ vyzvídal.„Jako Křováci?
Vážně jsi na sobě nosila kůži a jedla kořínky?“
„Samozřejmě - ale ty také, Sašo. Lépe řečeno, neměl jsi na sobě vůbec nic a podobal ses přesně těm nahým mrňousům, kteří se tam batolili kolem nás.“
Zarazil se. Očividně o čemsi uvažoval. „Někdy se mi zdá o jakémsi tmavém místě. Připomíná jeskyni s vodou, ze které se kouří.“
„To si vybavuješ termální pramen, kde jsme se koupali.
A tam jsem také našla první diamant našeho dolu.“
„Chtěl bych to místo zase někdy vidět, máti.“
„To už není možné.“ Zesmutněla. „Pramen vyvěral v centru našeho dolu a dnes by tvořil vlastně střed celého naleziště. Všechno jsme vydolovali a pramen je zničený.“ Chvíli jeli v naprosté tichosti. „Bylo to posvátné místo všech Sánu -je

Podivné, že jim nijak neschází.“ Na okamžik se zarazila, ale pak pokračovala pevně dál: „My jsme to posvátné místo zhanobili!“
„Nechápu. Pokud by nějaká cizí rasa zničila Westminster a vyhloubila tam diamantový důl...“
„Už dávno jsem o tom mluvila s Kwi. Tvrdil, že posvátné místo nevlastnili, patřilo prý duchům. A pokud by to nebyla jejich vůle - nestalo by se to. Dokonce nabyl dojmu, že duchové už tam žili tak dlouho, až se začali nudit a přáli si přesídlit na jiné místo. Přesně jako Sanové.“
„Pořád nedokážu pochopit, jak jsi mohla žít jako jedna z těch žen, máti. Přesahuje to meze mé představivosti.“
„Bylo to tvrdé,“ řekla měkce. „Tak těžké, že se o tom nedá mluvit a nemůžeš si to vůbec představit. Ale bez téhle zkušenosti a takového zocelení bych se nikdy nestala tím, čím jsem. Podívej se, Sašo, tady napouští jsem se opravdu dostala až na kritickou hranici. Tehdy jsem si přísahala: Já a můj syn už nikdy neklesneme tak hluboko a nikdy se nedostaneme do tak extrémní životní situace.“
„Ale to jsem přece ještě s tebou nebyl?“
„Ale ano,“ usmála se. „Samozřejmě že ano. Rostl jsi v mém nitru, s tebou jsem prošla od Skeleton Coast přes rozžhavené duny celou poušť. Stal ses částí mé přísahy. Jsme tvorové pouště, mon chéri. Přežijeme a budeme prosperovat, ačkoliv ostatní ztrácejí půdu pod nohama a odpadávají.
Pamatuj si to. Pamatuj si to velice dobře, Sašo, mon chéri.“
Brzy ráno služebnictvo rozebralo tábořiště a vše naložilo na koně. Se smutkem v duši se stočili směrem k dolu. V poledne odpočívali ve stínu trnitých keřů se sedlem pod hlavou.
Líně pozorovali malé snovače, kteří si nad nimi stavěli společné hnízdo o velikosti kupky sena. Jakmile vedro polevilo, osedlali koně a vyrazili podél úpatí kopců.
Saša se náhle vzpřímil, zaclonil si oči a zadíval se do skal.
„Co tam vidíš, chéri?
Poznal dobře skalní průrvu, kam ho tenkrát Annalisa zavedla.
„Na co myslíš?“ pohlédla na syna. Saša pocítil touhu se svěřit. Chtěl matce vyprávět o kouzelném duchu skály, o posvátném úkrytu s lebkou. Už se rozhodl, když si však vzpoměl na zavazující přísahu - zarazil se na samém okraji zrady.
Nechtěl bys mi něco povědět?“ Sledovala duševní boj v synově tváři.
Matka se určitě nepočítá. Vždyť jsme jedno tělo. To není, jako bych něco prozrazoval cizímu člověku, ospravedlňoval se v duchu. Honem začal chrlit svůj zážitek, aby ho svědomí nemohlo zastavit. „Je tam kostra Křováka - tamhle v té průrvě, máti. Chtěla bys to místo vidět?“
Centaine zbledla a vytřeštila oči: „Křovák?“ zašeptala.
, Jak to víš, že je to Křovák?“
„Podle vlasů na lebce - jsou to ty samé kudrlinky jako má
Kwi a jeho lidé.“
, Jak jsi to našel?“
„Anna...“ Zarazil se a zrudl.
„Ona tě tam zavedla?“ pomohla mu Centaine.
„Ano.“ Přikývl a svěsil hlavu.
„Najdeš cestu sám?“ Nahnula se v sedle a uchopila ho za rukáv. Vypadala dychtivě a vzrušeně.
„Mám dojem, že ano. Označil jsem si to.“ Ukázal nahoru.
„Ten zub ve skále a nad ním prohlubeň, která vypadá jak oko.“
„Chci to vidět!“
„Musíme tady nechat koně a vyšplhat se nahoru.“
Výstup byl strašný - ve skalní průrvě se vzduch přímo vařil a zahnuté trny je zachytávaly.
„Tady někde kolem...“ Saša se vyškrábal na balvan a rozhlížel se. „Poblíž stálo několik kamenů jeden na druhém a podivná větev zakrývala vchod do skalního výklenku.
Musíme hledat tady okolo.“
Každý pátral na vlastní pěst. Dorozumívali se voláním a Pískáním, protože keře a balvany zakrývaly výhled.
Náhle na své hvízdání nedostal Saša odpověď. Zastavil se a zahvízdal znovu. Všude však vládlo ticho, a tak plný obav zavolal. -Máti, kde jsi?!“
„Tady!“ hlas zněl podivně, jako stažený bolestí či hlubokým Pohnutím. Přelezl několik balvanů, aby se k ní dostal.
Stála v přímém slunečním světle, klobouk držela v ruce
Tváře se jí leskly, asi od potu. Teprve po chvíli si všiml kanoucích slz.
„Máti?“ Přiskočil k ní a hned zaregistroval odtaženou větev a odhalený posvátný výklenek ve skále. Sklenice s květinami tam pořád stály, i když jejich obsah dávno zhnědl.
„Annalisa povídala něco o čarodějce,“ Saša vydechl s trochou posvátné bázně a nahlížel dovnitř přes matčino rameno.
Centaine vrtěla hlavou, neschopná odpovědi.
„Prý je strážkyní celé hory a taky může plnit přání.“
„H'ani!“ Centaine se tím jménem přímo zalkla. „Moje milovaná stařenko.“
„Máti!“ Saša ji podepřel, aby se nesesula na zem. „Jakto můžeš vědět?“
Neodpovídala.
„Tady všude mohou ležet stovky křováckých kostí v jeskyních a průrvách.“ Snažil se ji přesvědčit, ale matka vehementně vrtěla hlavou.
„Kde bereš tu jistotu?“

„Je to ona.“ Hlas se chvěl zármutkem. „Poznám ten ulomený zub a korálkový vzor na zástěrce.“ Saša si ani nevšiml toho kousku seschlé kůže, dekorovaného korálky z pštrosího vejce. Ležel za hromádkou kostí skoro zasypaný prachem.
„Vůbec nepotřebuj u žádný důkaz! Já prostě vím, že je to ona!
Já to cítím!“
„Sedni si, máti.“ Opřel ji o skálu krásně porostlou lišejníkem.
„Už jsem v pořádku. To jenom ten počáteční šok. Hledala jsem ji totiž po celá léta, bylo mi jasné, že tu někde leží.“
Rozhlédla se. „Také kosti stařečka musí být nedaleko.“ Podívala se na skalní převis vysoko nad nimi, který připomínal strop katedrály. „Tamtudy se snažili uprchnout, než je sestřelil. Museli dopadnout jeden vedle druhého.“
„Kdo je zastřelil, máti?“
Zhluboka se nadechla, a přesto její hlas zachvěl při vyslovení vrahova jména: „Lothar De La Rey!“
Celou další hodinu propátrávali dno a stěny skalní průrvy hledali pozůstatky toho druhého.
Nikdy ho nenajdeme. Necháme ho, nebudeme ho vyrušovat v posvátném klidu, Sašo. Vždyť už tu leží tolik let...,“ konečně se Centaine vzdala.
Natrhali kytičku květů.
„Napřed jsem chtěla ostatky řádně pohřbít,“ zašeptala, když si klekla v posvátném výklenku, „ale stařenka nepatřila mezi nás, křesťany. A v těchto skalách uctívali posvátné místo. Ať tu oba odpočívají v pokoji.“
Naaranžovala nové květiny do sklenic a posadila se.
„Nikdo tě tu nebude rušit, má milovaná stařenko, a brzy tě přijdu zase navštívit.“ Vstala a položila Sašovi ruku na rameno. „Byla to ta nejjemnější a nejmilejší osoba, kterou jsem kdy znala,“ řekla dojatě. „A proto jsem ji tak milovala.“
Otočili se a pomalu sestupovali dolů ke koním.
Cestou domů nepromluvili ani slovo. Slunce již zapadlo, když se konečně objevili u bungalovu, kde je očekávalo již značně znepokojené služebnictvo.
Ráno u snídaně se cítila Centaine opět ve své kůži, až na temné kruhy pod očima opuchlýma od pláče.
„Před námi je poslední týden - potom se už musíme vrátit do Kapského Města.“
„Přál bych si tu zůstat napořád.“
„Napořád je moc dlouho. Na tebe čeká škola a já mám také další povinnosti. Vždyť víš, že se znovu vrátíme.“ Přikývl, a tak pokračovala: „Zorganizovala jsem na poslední dny zajímavou práci u propírání a třídění. Zaručuju, že se ti to bude líbit.“
Měla pravdu jako obvykle. Hala, kde se propírala sluncem rozpadlá vytěžená hornina, působila velice příjemně. Protékající a propírající voda ochlazovala vzduch, a navíc, na rozdíl od mlýnů, tu panoval božský klid. Atmosféra navozovala dojem svatyně, ačkoliv se tu místo božstvu sloužilo mamonu.
Saša fascinovaně hleděl na rozdrcené kousky skály na pásu. Větší kusy se ihned vracely k opětovnému drcení, správné padaly na konci pásu přímo do nádrže, odkud putovaly dolů na přepírací stoly.
Lehčí materiál se odplavil na odpadní skládku. Těžší kousky, obsahující diamanty, se hnaly přes další rozdělovače za zení, až zbyl z celé dávky horniny pouhý koncentrát - a sitina.
Další cesta vedla přes bubny s vazelínou. Pomalu se otáčely, každý z nich natřený tlustou vrstvou husté žluté hmoty. Mokré kamínky se bez problémů koulely přes tuto mastnou past, ale suché diamanty byly lapeny. K jedné ze záhadných vlastností těchto nejtvrdších nerostů patří nemožnost jejich zvlhčení. Dají se naložit do vody i vařit, ale přesto zůstávají suché. Díky suchému povrchu se tedy na vazelínu přilepí jako moucha na mucholapku.
Bubny se otáčely v prostoru obklopeném pevnými mřížemi. Neustále na ně dohlížel bílý expert. Saša skrz mříže sledoval ten malý zázrak pár centimetrů před nosem: přírodní diamant byl lapen a ochočen jako nějaký divoký tvor z pouště.
Jasně ten okamžik zahlédl - v mokré kaši kamínků se diamant náhle zarazil a vytvořil věčko v proudu tekoucí vody. Stál tam jako skála čelící přílivu. Náhle měl Saša dojem, že diamant ztrácí svou pozici, a tak ho chtěl rukou zachytit, než zmizí navěky. Úzké mezery v mříži mu to ale nedovolily. Diamant však stále pyšně rozhrnoval příliv mokré kaše. Seděl tam suchý a dobře viditelný jako puchýř na žluté kůži jakéhosi předpotopního netvora. Saša pocítil posvátnou hrůzu, přesně takovou, jako když byl svědkem zrození prvního hříběte své klisny Celeste.
Celé dopoledne pozoroval oba velké bubny a uchváceně sledoval stále větší a větší množství polapených diamantů.
V poledne se objevil manažer se čtyřmi bílými asistenty
Byl to nadbytečný počet - měli vlastně hlídat jenom sami sebe, aby co nejvíc omezili pokušení si nějaký kámen přisvojit
Širokou stěrkou seškrábli vazelínu z bubnů do nádoby potom je opět potáhli čerstvým žlutým nánosem.
Na vzdáleném konci haly, v uzamčené odmašťovací místnosti, postavili nádobu na lihový vařič a vazelínu rozehřáli.
Čisté diamanty nakonec skončily svou pouť v rukou doktora
Twentyman-Jonese. Ten každý kámen zvážil a zapsal do knihy nálezů vázané v kůži.
„Zajisté jste zaregistroval, mladý pane, že žádný z těchto kamenů není menší než polovina karátu.“
„Ano, doktore Twentyman-Jonesi.“ Saša to ale vůbec nepostřehl. „Co se stalo s těmi menšími?“
„Samozřejmě vazelína není nepřekonatelnou překážkou kameny musí mít jistou minimální váhu, aby se v ní udržely. Ty ostatní, dokonce i s několika velkými kameny, se přes ni dostanou.“
Odvedl Sašu zpět k přepírání a ukázal na mokrou kaši v korytě, která přešla přes bubny. „Veškerou vodu odvádíme a používáme ji znova. Jak dobře víte, voda je v těchto místech velice vzácná. Všechny zbytky z pásu se musí nakládat ručně.“ Než domluvil, vyšli dva muži ze dveří vedlejší místnosti.
Každý si naložil z koryta mokrý odpad do nádoby. Saša a doktor je následovali do dlouhé úzké místnosti, dobře osvětlené ze všech stran. Vysoká okna a prosklený strop zaručovaly co nejlepší přístup denního světla. Celou délku místnosti zabíral dlouhý stůl s deskou z perfektně vyleštěného plechu.
Po obou stranách seděly ženy. Pohlédly na ně, jakmile vstoupili. Saša poznal některé manželky a dcery bílých dělníků i

černých předáků. Bílé seděly společně poblíž dveří a na opačném konci, s decentní mezerou, ženy černé.
Obsah nádob muži rozprostřeli na stůl. Ženy se vrhly do práce. V jedné ruce pinzetu, v druhé dřevěnou lopatku. Každá si přitáhla malou hromádku, rozhrnula ji a začala přebírat
Jako rýži.
V tomhle ženy excelují," vysvětloval Twentyman-Jones, když míjeli řady sehnutých hlav. „Jenom ony mají tu trpělivost, bystré oči a šikovnost - vlastnosti, které mužům schází."
Saša stačil zahlédnout ty rychlé pohyby, s nimiž chytaly malé kamínky, některé jako zrnka cukru, jiné již velikosti malého hrášku.
„Tyhle kameny nás živí," poznamenal Twentyman-Jones.
„Používají se v průmyslu. Ty z vazelíny jsou pro klenotníky a představují naše zákusky se šlehačkou."
Klakson oznámil konec směny. Saša se usadil vedle doktora a odjeli ke kancelářím. Na klíně svíral zamčený sejf s denním výtěžkem dolu.
Centaine již čekala na verandě administrativní budovy a zavedla je do kanceláře. „Tak co, zdálo se ti to dnes zajímavé?" vyzvídala a Sašova překotná odpověď ji rozesmála.
„Fascinující, máti! A máme jeden opravdu překrásný. Celých třicet šest karátů - skutečný obr mezi diamanty!" Postavil přenosný sejf na stůl, a jakmile ho Twentyman-Jones odemkl, okamžitě matce diamant ukazoval s takovou pýchou, jako by ho vydoloval vlastníma rukama.
„Je opravdu velký," souhlasila Centaine, „ale barva není nejlepší. Podrž si ho proti světlu. Vidíš, je zahnědlý jako whisky se sodou, a dokonce pouhým okem jsou znatelné prasklinky a drobné kazy."
Saša posmutněl nad pohanou svého obra. Centaine se znovu zasmála a otočila se k doktorovi. „Ukažme mu nějaké opravdu dobré diamanty. Mohl byste prosím otevřít trezor doktore Twentyman-Jonesi?"
Vytáhl z kapsy svazek klíčů a vedl Sašu chodbou k ocelové mříži na konci. Odemkl a zase za sebou zamkl. Sešli po schodech do podzemního sejfu. Kombinaci zaclonil vlastním tělem dokonce i před Sašou. Potom použil druhý klíč a mohutné ocelové dveře otevřel. Vešli dovnitř.
„Průmyslové kameny máme v těchto nádobách," ukázal a pokračoval. „Ty nejlepší držíme odděleně."
Odemkl menší ocelová dvířka v zadní stěně trezoru. Vytáhl pět očíslovaných balíčků v hnědém papíře.
„Tady jsou naše nejlepší kameny." Podal je Sašovi na důkaz své důvěry. Vrátili se stejnou cestou zpátky s odemykáním a zamykáním každého zámku.
V kanceláři Saša položil balíčky před matku. Otevřela pr ní a opatrně rozprostřela obsah na podložku před sebou.
„Jemine!" vyjekl, když zahlédl hromadu obrovských svítí cích kamenů. „Ty jsou úžasné!" teď můžeme požádat doktora Twentyman-Jonese o učené pojednání," navrhla Centaine. Expert, skrývající naprosté uspokojení za tradiční smutnou maskou, uchopil do ruky první kámen.
^Prosím, mladý pane, toto je diamant ve své přírodní krystalové podobě: oktaedr. Má tvar osmistěnu - můžete si to spočítat. Tento druhý je komplikovanější dodekaedr, krystal dvanáctistěnný. Další jsou masivní a nevykrystalizované. Vidíte dobře, jak jsou oblé a amorfní. Diamanty se skutečně objevují v různých podobách."
Pokládal je Sašovi do dlaně a ani monotónní přednáška nemohla oslabit zář tohoto pokladu. „Diamanty mají perfektní štěpnost neboli kohezi. Lze je dělit podle vláken přesně tak, jako se řeže maso či štípe dřevo - na všechny čtyři strany, paralelně s osmistěnnou krystalovou mřížkou."
„Této vlastnosti využívají brusiči ke štěpení diamantů před broušením," doplnila Centaine. „Příští dovolenou tě vezmu do Amsterodamu, abys všechno viděl na vlastní oči."
„Ten jakoby mastný lesk po vybroušení zmizí." Doktor pokračoval v přednášce bez ohledu na to přerušení. „Teprve potom se objeví vysoká schopnost lomu světelných paprsků a jejich rozložení do barevného spektra."
„Kolikpak tenhle váží?"
„Celých čtyřicet osm karátů," vyčetla Centaine z knihy nálezů. „Ale uvědom si, že mohou ztratit až polovinu své váhy PO štěpení a broušení."
„Kolik potom bude stát?"
Centaine pohlédla na doktora.
»Vcelku dost, mladý pane." Jako opravdový milovník překrásných objektů - ať to byly drahé kameny, či obrazy, koně nebo sochy - nechtěl hodnotit krásu objektu v penězích. Stáhl se zpět ke svému výkladu: „Chtěl bych nyní porovnat barvy těchto kamenů..."
Venku se setmělo, a tak Centaine rozsvítila. Ještě celou hodinu zůstali sehnuti nad hromádkami kamenů: otázky stíhaly Zpovědi, a tak si potichu, s plným zaujetím povídali. Nakonec Přece jenom Twentyman-Jones uschoval kameny zpět do balíčků.
„Byl jsi v Edenu, zahradě Boží," začal náhle citovat
„ozdoben všemi drahokamy: rubínem, topazem, jaspisem' chrysolitem, karneolem, onyxem, safírem, malachitem a smaragdem... pobýval jsi na svaté hoře Boží, procházel ses uprostřed ohnivých kamenů." Zarazil se a vypadal překvapeně: „Prosím o prominutí. Nevím, co to do mě vjelo."
„Ezechiel?" nadhodila Centaine a něžně se usmála. „Osmadvacátá kapitola, třináctý a čtrnáctý verš," snažil se zakrýt překvapení nad jejími znalostmi. „Myslím, že už je mohu schovat."
„Doktore Twentyman-Jonesi," zarazil ho Saša. „Ještě jste nezodpověděl jednu mou otázku. Jakou mají dohromady cenu?"
„Myslíte tyto v balíčkách?" Vypadal, že mu dotaz není po chuti. „Včetně těch průmyslových a nečistých dole v trezoru?"
„Ano, doktore Twentyman-Jonesi. Kolik?"

„Pokud je De Beers akceptuje za stejnou cenu jako minule, můžeme za ně dostat víc než milion liber šterlinků," smutně odvětil.
„Milion liber," opakoval omámeně. Matka viděla v jeho tváři neschopnost si vůbec takovou částku představit. Vždyť šlo o astronomické číslo, podobné vzdálenostem mezi hvězdami - ty však lze blíže vyjádřit ve světelných letech. Naučí se to, pomyslela si. Já ho to naučím!
„Musím ti, Sašo, jenom připomenout, že nejde o čistý zisk.
Z celkové sumy musíme zaplatit všechny náklady na provoz dolu za poslední měsíce a teprve potom se dostaneme k profitu. Ale i pak se musí všechno zdanit, abychom uklidnili berní úřad."
Náhle gestem ruky zadržela Twentyman-Jonese před odchodem z kanceláře. Napadla ji vynikající myšlenka.
„Jak jistě víte, odjíždíme do Windhoeku již tento pátek'
Saša musí příští týden do školy, a tak vezmeme diamanty do banky..."
„Paní Courtneyová!" doktor šokovaně vydechl. „To nemohu dovolit. Bože můj, vždyť mají cenu milionu liber.
Vždyť bych se přímo podílel na zločinu, kdybych souhlasil.
Zarazil se, když zahlédl ten známý výraz: ústa tvrdohlavě sevřená a v očích se jí bojovně blýskalo. Znal ji velice dobře, snad lépe, než kdy znal vlastní dceru. A stejně tak ji měl rád.
Proto okamžitě poznal obě tragické chyby, kterých se dopustil: chtěl Centaine něco zakázat a navíc podceňoval její schopnosti. Ihned vytušil blížící se reakci a horlivě hledal cestu jak ji od této myšlenky odvrátit. „Myslel jsem pouze na vaše bezpečí, paní Courtneyová. Milion liber v diamantech přiláká každého dravce a mrchožrouta, každého lupiče a zbojníka v okolí tisíce mil."
„Vůbec nemám v úmyslu to někomu hlásit. Ani vysílat do vzdálenosti tisíce mil," odvětila chladně.
Pojistná smlouva, konečně ho napadla spásná myšlenka.
„Pojišťovna nemůže ručit za jakoukoliv ztrátu, pokud nelze prokázat ozbrojený doprovod. Můžete si opravdu dovolit riskovat ztrátu milionu liber vašich příjmů jen proto, že chcete transakci o pár dní urychlit?"
Tento argument ji snad dokáže zastavit. Viděl, jak o tom přemýšlí: ztráta milionu versus ztráta prestiže. Tiše vydechl úlevou, když konečně zavrtěla hlavou.
„Ach, vy máte vždy pravdu, doktore Twentyman-Jonesi.
Ať je tedy po vašem!"
Lothar doslova vytesal vlastníma rukama cestu pouští k diamantovému dolu. Každou míli skropil potem. To se udalo před dvanácti lety a vzpomínky v paměti už trošku vybledly- Přesto si dobře pamatoval půl tuctu míst příhodných k akci.
Od tábořiště konvoje Gerharda Fourie pokračovali vyjetou cestou na jihozápad, směrem na Windhoek. Pohybovali se Pouze v noci, aby se vyhnuli prozrazení náhodným provozem na cestě.
Až druhé ráno, těsně před východem slunce, se Lothar dostal k jednomu z bodů, který si dobře pamatoval. Opravdu ideální místo. Cesta vedla paralelně se skalnatým korytem vyschlé řeky a potom se začala stáčet k řečišti hlubokým zářezem, který vybudoval. Tam překročila vyschlé koryto a na druhé straně šplhala dalším zákrutem do pouště.
Lothar sesedl a kráčel po kraji vysokého břehu. Studoval veškeré podrobnosti. Tady mohou připravit past pro nákladní auto s diamanty - stačí zablokovat cestu balvany svrženými do úvozu. Navíc v suchém řečišti se dá vyhrabat písek natolik, aby se objevila voda, kterou potřebují pro koně. Musí je udržovat v dobré kondici, protože je čeká dlouhá a namáhavá cesta. A navíc se tu všichni dobře skryjí.
Byl to nejvzdálenější úsek cesty od civilizace. Policii potrvá několik dní, než se o tom vůbec dozví. A další dny stráví přesunem na místo činu. Samozřejmě musí počítat se zahájením usilovné pátrací akce, protože je bude někdo silně po vzbuzovat. Dokonce mohou očekávat i tu riskantní alternativu přímého pronásledování pustou divočinou, kudy bude se svými lidmi ustupovat.
„Tady se do toho dáme," ukázal Swart Hendrickovi.
Vybudovali primitivní tábor na břehu vyschlého koryta, kde telegrafní linka opouštěla cestu a zkratkou předběhla zákruty. Měděné dráty se táhly od sloupu na břehu, na který nebylo z cesty vidět, přes celé řečiště.
Lothar vyšplhal na sloup a přicvakl svou přípojku na telegrafní linku. Přichytil ji ke sloupu, aby zamezil náhodnému odhalení volně visícího kabelu. Přivedl tak spojení až do odposlouchávacího doupěte v písku, mezitím vykutaného mohutným Ovambem.
Lothar seděl se sluchátky na uších, protože si nemohl dovolit přeslechnout žádnou zprávu. Všechno bylo pro zdar akce životně důležité. Monotónní čekání se stávalo velice únavné. V denním žáru musel odposlouchávat běžný provoz na lince týkající se důlní aktivity. Zkušený operátor kdesi v dálce pouze chrlil obrovské množství teček a čárek, které se mu ozývaly ve sluchátkách. Zapisoval si je do poznámkového bloku a později převáděl na písmena, která skládal do slov.
Byla to soukromá telegrafní linka, a tak se nikdo nepokoušel cokoliv zakódovat - bez problémů všemu rozuměl.
Potřeboval se dozvědět, kdy přesně vůz s diamanty vyrazí. přes den tam seděl sám. Swart Hendrick vzal Manfreda s koněm na lov do pouště. Ve skutečnosti jej měl ale vyškolit a zocelit k cestě, která ležela před nimi mimo jakýkoliv dosah civilizace.
Pro Lothara ta dlouhá služba nebyla snadná, hlavou se mu honilo plno pochyb. Tolik se toho může přihodit, tolik se toho nedá naplánovat. V celém řetězu existovalo mnoho slabých článků a Gerhard Fourie patřil k nejslabším. Zdar akce vlastně závisel na zbabělci, který se nechal velice lehce zmást a oslabit.
To nejhorší je vždycky čekání, uvažoval Lothar. Připomněl si strach, který na něj doléhal v předvečer různých bitek či desperátních činů. „Kdyby to šlo provést rychle a hned zmizet. Tohle čekání je pouze zápas s líně se vlekoucím časem," mručel.

Náhle ve sluchátkách opět zabzučelo, a tak rychle sáhl pro poznámky. Operátor z dolu začal vysílat a Lotharova tužka kmitala po papíře. Krátké dvojité cvaknutí o příjmu zprávy se ozvalo z telegrafní stanice ve Windhoeku. Lothar stáhl sluchátka z uší, ale nechal je okolo krku. Začal přepisovat:
Pro Pettifoggera - stop - připravte soukromý vagón pro
Juno na připojení k nedělnímu nočnímu expresu do Kapského Města - stop - Juno se objeví na vašem konci v neděli v poledne - konec Vingt.
Titul Pettifogger získal Abraham Abrahams. Centaine rozhodně vybrala krycí jméno ve chvíli znechucení, když ho označila za pokoutního šejdíře. Vingt jako slovní hříčka znamenalo francouzsky dvacet, což tajilo anglickou číslovku ve Jménu doktora Twentyman-Jonese a prozrazovalo přímý vliv
Centaine. Lothara udivovalo pouze kódové Juno - vždyť tato římská bohyně plodnosti a ochránkyně žen byla opravdu pěknou přezdívkou. Toto trefné přirovnání mu vyloudilo dokonce i úsměv na tváři.
Tak ona tedy odjíždí vlakem do Kapského Města. Přímo se hanbil nad pocitem úlevy: Centaine tu nebude, až k tomu dojde. Doufal, že větší vzdálenost od místa činu zmírní dopad té šokující zprávy. Aby mohla dorazit v neděli v poledne do
Windhoeku, musí opustit důl v pátek brzo ráno, spočítal si rychle. Tady se tedy objeví někdy v sobotu odpoledne.
Potom odečetl pár hodin od svého odhadu - dobře věděl, že jezdí jako blázen.
Pekl se v horkém doupěti. Náhle ucítil silnou touhu ji znovu uvidět - zahlédnout alespoň na okamžik, až pojede okolo.
„Můžeme ji vlastně použít jako zkoušku celé akce," omluvil si svou slabost.
Daimler se řítil v tetelivé dálce a připomínal jeden z těch prašných vírů ženoucích se horkou pouští o polednách. Již na vzdálenost deseti mil zahlédl sloup zvířeného prachu, a tak signalizoval zaujetí pozice nad úvozem pro Manfreda i Swart
Hendricka.
Vyhloubili mělké zákopy v klíčových bodech a vyhrabaný písek rozhodili kolem, aby ho vítr uhladil. Trním zamaskovali úkryty, až se stali skoro neviditelní.
Těžce vydolované kameny z koryta vyschlé řeky dovlekli nad cestu. Lothar je velice opatrně naaranžoval, aby jejich vzhled a postavení působily přirozeně. Stačil jednoduchý řez nožem, lano povolilo a celá hromada balvanů zavalí vjezd i výjezd z úvozu.
Šlo pouze o zkoušku, a proto nepoužili škrabošky.
Lothar naposledy přehlédl veškeré přípravy a potom se otočil, aby sledoval rychle se blížící sloupec prachu. Konečně se z oblaku vynořil kanárkově žlutý vůz, dokonce už slyšeli i hukot silného motoru.
Neměla by takhle jezdit, pomyslel si rozzlobeně. Vždyť se může zabít. Zarazil se a potřásl hlavou. Uvažuju jako starostlivý manžel... pokáral se. Ať si třeba srazí vaz, pokud si to přeje. Pouhá myšlenka na její smrt jím však otřásla a honem překřížil dva prsty, aby se ten hříšný nápad nesplnil. Zalezl do zákopu a vše sledoval přes trnité větve.
Daimler sebou házel, poskakoval na cestě a ustřeloval v zákrutech. Motor zvýšil otáčky, jak Centaine zařadila nižší rychlost k projetí zatáčky. Využila sílu setrvačnosti, aby vyrovnala smyk na moučnatém povrchu cesty. Všechno dělá opravdu s elánem, přiznal si Lothar s nechutí, když opět přeřadila a hnala se do skalního zářezu.
Dobrý bože, snad to nechce projet na plný plyn?" zděsil se Na poslední chvíli však ubrala, přeřadila a zastavila.
Otevřela dveře, vystoupila a zvířený prach na ni pomalu usedal. Stála pouhých dvacet kroků od místa, kde ležel. Srdce mu bušilo až o zem. Copak mně pořád musí tohle dělat? Divil se sám sobě: měl bych ji nenávidět. Podvedla mě i ponížila a to ani nechci myslet na to, jak ublížila synovi. Okradla ho o mateřskou lásku a ještě, a ještě... Nemohl najít výstižná slova, a tak se rozhodl obrnit proti jejímu vlivu.
Přece není vůbec nijak krásná, přesvědčoval se, když pečlivě studoval tu důvěrně známou tvář. Ale byla, a jak! Tak vitální a plná života - měl pocit, že kolem sebe šíří magické kouzlo. Juno - rozpomněl se na kódové jméno. Bohyně plná síly a nebezpečná, temperamentní a nepředvídatelná, ale zároveň nekonečně fascinující a svůdná.
Podívala se přímo k jeho úkrytu. Ucítil její sílu a svou slabost při pohledu těch temných očí. Nespatřila nic zajímavého.
„Půjdeme se podívat dolů, chéri," zavolala na mladíka, který vystoupil z druhých dveří. „Musíme zjistit, jestli je přejezd řečiště bezpečný."
Zdálo se, že Saša o hodně povyrostl od doby, kdy ho naposledy viděl. Sledoval, jak odcházejí po vyjeté stopě přímo pod ním.
Manfred v úkrytu na nejbližším místě k řece je také pozoroval. Ta žena pro něho nic neznamenala. Matku přece neznal. Nikdy ho nekojila ani nedržela v náručí. Byla pro něj naprostým cizincem, a tak ji sledoval bez jakýchkoliv emocí. Zaměřil však pozornost na mladíka vedle ní.
Sašův elegantní zjev mu vadil. Nafintěný jako slečinka,
Pomyslel si. Snažil se ho v duchu ponižovat. Přesto si všiml mohutnějších ramen i svalů.
Chtěl bych se s tebou opět utkat, kamaráde. Skoro zapomenuté drtivé údery protivníkovy levačky opět zabolely jako čerstvá rána. Prsty se dotkl kdysi rozbitého obočí. Příště už bych tě nenechal předvádět podobný tanec.
Vzpomínal, jak nebylo snadné zasáhnout tu jemnou tvář která se mu neustále vysmívala a přitom poskakovala za hranicí dosahu jeho pěstí. Opět na něj dolehl ten nesnesitelný pocit ponížení.
Dvojice dorazila na místo těsně pod Manfredovým úkrytem. Chvilku tiše rozmlouvali. Nakonec Saša vešel do širokého řečiště. Cestu písčitým dnem ohraničovaly větve trnovníku, ale kola těžkých vozů je polámala. Snažil se je znovu postavit.
Zatímco opravoval značení, Centaine se otočila a šla zpět k vozu. Na držáku rezervního kola visela jutová taška na vodu. Sundala ji, odzátkovala a nalila si do úst pouhý hlt. Zakloktala a vyplivla. Potom odhodila dlouhý bílý plášť, který chránil oblečení proti prachu. Rozepnula si blůzku, namočila žlutý šátek a otřela si krk i prsa. Blaženě

vychutnávala chladivé osvěžení.
Lothar se chtěl otočit, ale nemohl - oči měl přímo přilepené k nahotě pod blůzkou. Neopálená ňadra hebce zářila jako čínský porcelán. Zdála se spíše dívčí než prsa ženy, která porodila již dva syny. Lothar cítil napětí v celém těle i zoufalou touhu po ní.
„Všechno je v pořádku, máti," zavolal Saša, když se vydal zpátky. Centaine si rychle zapnula blůzku.
„Už jsme ztratili dost času," souhlasila a vsunula se za volant. Saša zabouchl dveře, motor se rozběhl a vyrazili vpřed. Písek stříkal od kol a kousky akátových větví mizely v rozvířeném prachu. Po chvíli se opět rozhostilo ticho a Lothar si uvědomil ten lehký třes.
Dlouho se nikdo nepohnul. Pak se postavil Swart Hendrick. Chtěl promluvit, ale zarazil ho Lotharův výraz. Raději slezl dolů k řečišti a vyrazil k táboru.
Lothar sešel do úvozu. Díval se na zvlhčenou zem, na místo, kde se omývala. Pocítil nutkání sehnout se k těm malým stopám a dotknout se jich. Náhle mu za zády promluvil
Manfred.
On je boxer," konstatoval a Lotharovi chvíli trvalo, než si uvě'domil koho tím myslí. „Vypadá slečinkovsky, ale bojovat umí Nedá se pořádně uhodit." Sevřel ruce v pěst a stínově zaboxoval, poskočil a zatancoval v prachu imitováním Saši.
Jdeme zpátky do tábora, ať nás tu není vidět," zavrčel Lothar Manfred raději vrazil ruce do kapes. Nepromluvili ani slovo, dokud nedošli k tábořišti.
„Umíš boxovat, tati?" vyzvídal. „Mohl bys mě to naučit?"
Lothar se usmál a zavrtěl hlavou. „Vždycky jsem považoval za jednodušší kopnout chlapa mezi nohy," suše dodal. „A potom ho praštit láhví nebo pažbou přes hlavu."
„Chtěl bych umět boxovat," stál pevně na svém Manfred.
.Jednou se to určitě naučím!"
Možná v něm tato myšlenka zapustila kořeny již dávno, ale tohle se rovnalo slavnostnímu prohlášení. Otec se usmál a poplácal syna po rameni.
„Vytáhni pytel s moukou," navrhl, „a já tě místo boxování naučím, jak se peče chleba."
„Ach Abe, dobře víš, jak nesnáším tyhle společenské události," připomínala Centaine nazlobeně. „Všude plno lidí a tabákového kouře, spousta jalového povídání s těmi, které vůbec neznám."
„Ale ten muž stojí za to, Centaine. Dokonce bych odhadoval, že by se z něho mohl stát náš nejcennější spojenec na celém území této bývalé německé kolonie."
Centaine se ušklíbla. Abe měl však pravdu, samozřejmě.
Administrátor byl ve skutečnosti guvernérem tohoto teritoria s rozsáhlou exekutivní mocí. Jmenovala ho vláda Jihoafrické
Unie dle mandátu vycházejícího z Versailleské smlouvy, kterým přešla Jihozápadní Afrika do její správy.
„Zřejmě to bude opět nějaký nudný a pompézní staroch jako Jeho předchůdce."
Ještě jsem se s ním nesetkal," přiznal Abe. „Přijel do
„idhoeku převzít úřad teprve před pár dny. Oficiálně nastoupí až po přísaze prvního příštího měsíce. Ale naše nová žádost o koncesi pro dolování v oblasti Tsumebu mu již leží na stole a čeká na podpis."
Zbystřila, a tak zaútočil. „Dva tisíce čtverečních mil exkluzivních kutacích práv - to už stojí za pár hodin nudy!"
Nevzdávala se snadno, snažila se o protiútok. „Musíme se dnes večer připojit k expresu. Saša ve středu ráno nastupuje do školy." Centaine vstala a začala přecházet salonem svého vagónu. Občas se zastavila, urovnala růže ve vázách a snažila se, aby se na právníka nemusela podívat.
„Příští expres odjíždí v úterý večer. Učinil jsem potřebná opatření, aby váš vůz mohl být zařazen k soupravě. Mladý pán může klidně odjet dnes večer. Už jsem mu rezervoval kupé. Sir Garry s manželkou jsou stále na Weltevredenu, a tak na něho mohou počkat na nádraží v Kapském Městě. Je zapotřebí pouze zatelegrafovat." Abraham se usmál přes celý salon na Sašu. „Jsem si jistý, mladý muži, že zvládneš tuto obtížnou cestu bez kohokoliv, kdo by tě musel držet za ruku."
Abe je opravdu liška podšitá, pomyslela si Centaine, když viděla, jak syn nabídku rychle přijal.
„Samozřejmě můžu, máti. Klidně zůstaň -je opravdu nutné, aby ses sešla s tak důležitým člověkem. Dostanu se domů bez problémů sám a Anna mi pomůže zabalit do školy."
Centaine rozhodila ruce. „Pokud zemřu nudou, tak mě budeš mít po celý život na svědomí!"
Napřed se chtěla obléknout do šatů zdobených diamanty.
Na poslední chvíli ale tuto myšlenku zavrhla. „Nakonec je to pouhá provinční recepce, kde se objeví tlusté manželky farmářů a chudí státní zaměstnanci. A navíc nechci ty zdejší milé lidi oslepit."
Rozhodla se pro žluté hedvábné večerní šaty, které už kdysi předvedla v Kapském Městě. Stěží tu potká někoho, kdo je na ní viděl.
„Stály dost, aby snesly dvojí vyvětrání," ujišťovala se.
Jsou pro ně stejně až příliš dobré."
Nasadila si drobné diamantové náušnice, které snad ani neupoutají pozornost. Na krk si ale zavěsila velký žlutý diamant v barvě šampaňského na platinovém řetízku. Přitahoval pozornost na půvabně malá a pevná ňadra - tento vždy spolehlivě působící efekt velice milovala.
Starost jí jako obvykle dělaly vlasy nabité statickou elektřinou ze suchého pouštního vzduchu. Přála si mít u sebe Annu ona jediná uměla zkrotit tu rozjeřenou hřívu. V zoufalství se rozcuchala, až vlasy připomínaly svatozář, a pak je stáhla sametovou čelenkou.
„To stačí ažaž." Vůbec se na party netěším, uvažovala. Saša odjel poštovním vlakem, přesně jak Abe naplánoval. Už se

jí po něm stýskalo. Navíc se těšila zpátky do Weltevredenu a chtěla se tam objevit co nejdříve.
Abe se pro ni zastavil hodinu po ohlášeném čase na pozvánce, ozdobené erbem administrátora. Během jízdy je Ráchel zavalovala výčtem různých domácích triumfů a tragédií včetně detailního popisu činnosti nejmenšího potomka i s vyměšováním.
Administrativní budovu Tintenpalast vybudovala německá koloniální správa v těžkém germánském říšském stylu. Centaine se rozhlédla po sále a zjistila, že večírek odhadla správně. Převažovali starší státní úředníci, šéfové a náměstci s manželkami, důstojníci místní posádky a policie. Prominentní podnikatelé a vlastníci velkých pozemků nedaleko Windhoeku uzavírali plejádu pozvaných.
Mezi nimi se pohybovalo i velké množství jejích lidí: několik manažerů s manželkami a svými zástupci - všichni zaměstnáni u Courtney Finance and Mining Company. Abe vypracoval jmenný seznam, takže při představování je Centaine mohla ohromit laskavými poznámkami v osobním duchu.
Všichni zářili a nadšeně se usmívali. Abe kontroloval, aby se u ní nikdo dlouho nezdržel, a v dostatečném intervalu jí poskytoval možnost oddechu.
„Už je načase, abychom pozdravili nového administrátora,
Paní Courtneyová.“ Nabídl jí rámě a odváděl k zástupu těch, kteří se rozhodli k podobnému kroku o něco dřív.
Podařilo se mi zjistit několik nových informací. Blaine alcorness, nyní plukovník, velel batalionu Natalských jízdních střelců. Válka pro něho dopadla dobře, a tak získal další stužku ke svému Válečnému kříži. V soukromém životě je právníkem a...“
Policejní kapela právě s gustem a nadšením hrála Straussův valčík a parket se téměř zaplnil. Centaine s úlevou zaregistrovala své místo na konci řady - budou tedy poslední při oficiálním představování.
Nijak nevěnovala pozornost okolí a postupovala v zástupu po boku svého průvodce. Nakláněla se dopředu, aby slyšela
Ráchel, kterou měl Abe na druhé straně. Právě jí vysvětlovala rodinný recept na dobrou slepičí polévku. Ve shluku těchto nedůležitých informací si plánovala rychlý odchod.
Překvapeně si uvědomila, že na ně už přišla řada. Pobočník administrátora je právě představoval.
„Pan a paní Abrahamsovi a paní Centaine de Thiry-Courtneyová.“ Pohlédla do tváře představovanému muži a bezděčně sevřela pěst. Zaryla tak nehty do paže Abeho, až překvapeně zamrkal. Pohyb nevnímala, zírala totiž do tváře plukovníka.
Vysoký a štíhlý Blaine Malcomess měřil jistě přes šest stop. Stál uvolněně bez jakékoliv vojenské topornosti, připomínal spíše sportovce.
„Paní Courtneyová,“ vztáhl k ní ruku, „velice mě těší, že jste přijala pozvání. Patříte k těm vzácným osobám, s nimiž jsem se obzvlášť toužil setkat.“ Příjemný a kultivovaný hlas nesl malou stopu snad welšského přízvuku, současně jakoby hladil.
Stiskla suchou teplou ruku a cítila v ní utajenou sílu.
Zajistě by mi mohl rozdrtit dlaň jako skořápku, pomyslela si a slastně se zachvěla při pohledu na tu úžasnou tvář.
Pevným mužným rysům vévodil mohutný římský nos.
Husté obočí a velká energická ústa jí připomínaly mladšího, ale mnohem sympatičtějšího Abrahama Lincolna. Určitě ještě nepřekročil čtyřicítku, odhadovala. Jak mladý na tu vysokou hodnost i pozici.
Náhle si překvapeně uvědomila, že stále svírá jeho ruku a zatím ani neodpověděla na pozdrav. Skláněl se k ní a zkoumal ji stejně otevřeně a podrobně. Abe s Ráchel je zvědavě pozorovali. Centaine zatřásla rukou, uvolnila sevření a v šoku ucítila, jak sejí krev hrne do tváří.
Já se červenám! Celá léta nezažila něco podobného.
Měl jsem to štěstí setkat se s vaší rodinou již dříve,“ usmíval se a nespustil z ní oči. Fascinoval ji krásným výrazem tváře. Trochu otřesená úsměv opětovala.
„Skutečně?“ Pochopila, že nezahájila konverzaci příliš duchaplně. Snad z ní veškerý vtip a pohotovost vyprchaly. Stála tam jako školačka, zardívala se a navíc poulila oči. I jeho pohled ji přímo omamoval: tak nádherný odstín zelené dosud neviděla.
„Sloužil jsem ve Francii. Velel mi generál Sean Courtney,“ hrdě přiznal a stále se usmíval. Krátce sestřižené vlasy na skráních odhalovaly velké uši. To jí vadilo - ale přesto se zdál neodolatelný.
„Opravdový gentleman,“ Blaine Malcomess pokračoval.
„Ano, to opravdu byl,“ přitakala a snažila se vrátit zpátky na zem. Stačí pronést něco chytrého a inteligentního - vždyť si musí myslet, že jsi úplný cvok, spílala si v duchu.
Plukovník měl tmavě modrou uniformu plnou zlata, s dvojitou řadou medailových stužek. To ji už od dětství přitahovalo.
„Zaslechl jsem, že jste navštívila i Arras, kde měl generál
Courtney svůj hlavní stan. Prý jste tam strávila několik týdnů vroce 1917. To já byl stále ještě v první linii. Do štábu jsem se dostal až na konci roku.“
Zhluboka se nadechla, aby se uklidnila, a naposledy se rozhodla vzít vše pevně do rukou.
„Jaké turbulentní dny, kdy celý svět se kácel do ruin okolo nás,“ začala sevřeným a ochraptělým hlasem s trochou přehnaného francouzského akcentu. Pokárala se: To snad není možné! Co se to s tebou děje, Centaine? Takhle přece nemůžeš mluvit! Mysli na Michaela a na Sašu. Stačí přátelsky pokývnout a zmizet.
(» Vypadá to, že jsem splnil povinnosti určené pro tuto chvíli, otočil se k pobočníkovi, který souhlasil. Potom promluvil k Centaine: „Pokládal bych si za čest provést vás po parketu, při tomto krásném valčíku, paní Courtneyová.“ Nabídl jí rámě a Centaine naprosto bez váhání přijala.

Ostatní páry odtančily stranou a uvolnily prostor, jakmile se objevili. Nechala se obejmout k tanci. Ještě než vykročil pochopila z jeho držení, že je vynikající tanečník. Cítila se lehce, přímo se vznášela. Prohnula se mu v náručí a jejich těla splynula.
Roztočil ji na parketu, a když odhalil, jak dobře reaguje na každý jeho pohyb, začal zkoušet komplikovanější figury. Následovala ho bez problémů, jako by se sotva dotýkala země.
Doslova očarovaná vířila v kole, odpovídala na každý jeho taneční rozmar.
Skladba skončila a hudebníci padli do sedaček, zpocení lapali po dechu. Centaine litovala - nehráli pro ni dost dlouho.
Blaine Malcomess ji stále držel uprostřed parketu a oba dva se šťastně smáli. Ostatní páry utvořily okolo nich kruh a nadšeně tleskaly.
„Bohužel to vypadalo jako pouhá chvilka," povzdechl a stále ji nepouštěl z náručí. Ta slova ji vzrušila. Už ale neexistoval důvod pro další tělesný kontakt, a tak nerada odstoupila. Přijala aplaus s malou úklonou.
„Mám dojem, že si zasloužíme sklenku šampaňského."
Blaine vyslal signál k číšníkovi v bílém a pak stáli na kraji parketu, upíjeli ze sklenek a během konverzace se dívali jeden druhému do očí.
Jakoby osaměli uprostřed přeplněného sálu. Centaine svým postojem odradila pár odvážlivců, kteří chtěli narušit jejich idylu. Sloužilo to jako výstražný příklad pro všechny ostatní.
Kapela se znovu objevila na pódiu, osvěžená a plná silTentokrát se pustili do foxtrotu a plukovník se nemusel ani ptát. Centaine postavila skoro nedotčené šampaňské na podnos, který číšník nabídl, a zdvihla ruce, jakmile se k ní Blaine natočil.
Klidnější rytmus foxtrotu jim dovolil pokračovat v rozhovoru a měli toho tolik... Plukovník znal generála opravdu dobře a stále k němu pociťoval obdiv a lásku. I Centaine ho milovala téměř jako otce. Proto dopodrobna rozebírali otřesné okolnosti, za kterých byl generál Sean Courtney zavraŽ děn i s manželkou. Zdálo se, že vzájemné pobouření a rozhořčení nad tímto hrůzným činem je sblížilo ještě víc.
Navíc Blaine dobře znal překrásné okolí Arrasu i nádheru ostatních severních provincií. Jeho batalion držel část frontové linie blízko Mort Homme, její rodné vísky. Vzpomínal též na ohořelé ruiny zámečku rodu de Thiry.
Používali jsme ho coby pozorovatelnu pro naše dělostřelectvo," vyprávěl. „Strávil jsem tam mnoho hodin, usazený v severním křídle." Přesný popis místa v ní vyvolal krásné, nostalgické vzpomínky, které společně s lehkým smutkem rozdmýchávaly emoce.
Miloval koně stejně jako Centaine - dokonce patřil mezi vášnivé hráče póla.
„Mého syna to velice potěší! Snaží se hrát už delší dobu," vyhrkla.
„Kolik mu je?"
„Čtrnáct."
„Je dobře začít trénink v mládí. Rád bych ho viděl v akci!"
„To by se vám určitě líbilo," souhlasila a náhle měla pocit, že mu musí o Sašovi vyprávět. Hudba však skončila a to se už divil i plukovník.
„Opravdu hrají velice krátké kousky, co říkáte?"
Náhle ucítila, jak se zarazil a uvolnil sevření. Ačkoliv do něho zůstala stále zavěšená, podivné omamné kouzlo jako mávnutím proutku zmizelo. Něco temného a neznámého se
Jich dotklo jako stín. Nechápala, co se stalo.
.Ach," povzdechl smutně. „Vrátila se. Opravdu se dnes večer necítila dobře, ale vždy je tak kurážná."
..O kom to mluvíte?" udiveně vydechla. Tón hlasu ji měl varovat už dopředu, ale nedokázala se soustředit. Proto jako úder blesku ji šokovala prostá odpověď.
„O manželce."
Centaine se podlomila kolena a usilovně držela rovnováhu, když nechala ruku sklouznout z jeho paže.
„Potěšilo by mě, kdybych vás mohl představit."
Pouze přikývla, protože nedůvěřovala svému hlasu. Opět jí nabídl rámě, ale chvíli váhala, než se ho lehce dotkla.
Vedl ji přes parket ke skupině u schodiště. Jak se blížili horečně se snažila odhadnout, která z žen to asi je. Pouze dvě vypadaly mladě, ale nijak zajímavě - rozhodně tady neměla žádnou konkurenci. Ani jedna s ní nemohla soupeřit vzhledem, postavením, talentem nebo bohatstvím. Sebevědomí se pomalu navracelo a překrylo chvilkovou slabost i celkový zmatek nad tak neuvěřitelnou zprávou. Už v ní plálo jasné rozhodnutí - vrhne se do bezohledného boje. Cítila se plná energie a nadšení, protože výhra za to opravdu stála. Plná odhodlání zdvihla bradu, vypjala prsa a těšila se na odhalení sokyně. Zastavili se.
Skupina se rozestoupila plná respektu a vtom ji uviděla: pohlížela na ni překrásnýma, tragickýma očima. Podstatněé mladší než Centaine a neuvěřitelně krásná. Svůj zjev i laskavost jasně vystavovala na odiv, ale v úsměvu, kterým poctila
Centaine, ležel smutek.
„Paní Courtneyová, mohu vám představit manželku
Isabell?"
„Tančíte dokonale, paní Courtneyová. Sledovala jsem vás po celou dobu s velikou radostí," oznámila. „On tak miluje tanec."
„Děkuji vám, paní Malcomessová," zašeptala Centaine suše, zatímco v duchu běsnila. Ach, ty malá děvko, to není fér. Jak můžu vyhrát? Bože můj, já ji tak nenávidím!
Zdravotní sestra stála za invalidním vozíkem Isabelly
Malcomessové. Pod lemem večerních šatů vyčnívaly bledé kostnaté kotníky ochrnutých nohou... Vypadala křehce a

velice zranitelně.
Ten tě nikdy neopustí. Centaine se přímo zalykala vztekem a bolestí. On je takový solidní - nikdy neopustí mrzáka!
Centaine se vzbudila hodinu před svítáním a přemýšlela.
Přímo ji prostupoval pocit spokojenosti. Náhle se rychle posadila: chtěla den začít co nejdříve. Pohled jí zalétl k zarámované fotografii na nočním stolku, z níž se díval Michael
Courtney.
Micheli, je mi líto," zašeptala. „Miluju tě. Stále tě miluju navždycky. Nemůžu si ale pomoct s tím ostatním - nechtěla 'sem to. Ani jsem to nevyhledávala. Odpusť mi, můj milý, prosím. Už je to taková doba a já jsem velice osamělá. Chci ho, Micheli! Chci se za něho provdat a mít ho pro sebe." Přitiskla si fotografii k srdci. Potom otevřela zásuvku, uložila obrázek tváří dolů pod krajkové spodní prádlo a rychle ji zavřela.
Vyskočila a popadla žlutý čínský hedvábný župánek s ptáčkem z rajské zahrady vyšitým na zádech. Zavazovala si ho cestou do salonu svého vagónu a usedla za pracovní stůl.
Začala formovat text telegrafické zprávy ve svém soukromém kódu. Sir Garry ji totiž dostane po obyčejných poštovních linkách.
Prosím o okamžité zaslání všech informací týkajících se plukovníka Blainea Malcomesse, nedávno ustanoveného administrátorem v Jihozápadní Africe. Odpověď musí být též kódovaná. Juno.
Zazvonila v tuto časnou ranní hodinu na sekretáře a netrpělivě čekala, až se objeví. Po chvíli dorazil ve flanelovém županu, mžoural očima jako sova a nebyl oholený.
„Odešlete zprávu okamžitě," podávala mu list. „A sežeňte
Abrahama Abrahamse k telefonu."
„Centaine, vždyť je šest hodin ráno," protestoval ve sluchátku Abe. „A do postele jsme se nedostali před třetí."
„Tři hodiny pro dobrého právníka bohatě stačí. Abe, dnes večer chci pozvat plukovníka s manželkou na večeři přímo sem."
Nastalo dlouhé a podivné mlčení.
. »Ty a Ráchel jste samozřejmě zváni také," zaplnila vzniklé ticho.
„Těžko přijme," začal opatrně a pečlivě volil slova. „Administrátor je velice zaměstnaný člověk. Určitě nepřijde."
„Doruč mu pozvání osobně!" Centaine naprosto ignorovala jakékoliv protesty. „Je zapotřebí odevzdat pozvání napřed v jeho kanceláři. Za žádnou cenu ho nesmí dostat dřív manželka."
„Určitě nepřijde," Abe tvrdohlavě protestoval. .Alespoň doufám..."
„Co tím myslíš?" vyštěkla.
„Zahráváš si s ohněm, Centaine. Není to žádný plamínek, ale obrovský, vše ničící požár buše."
Našpulila rty. „Starej se o svou práci a já zase..."
Skočil jí do řeči: „... líbej si svého miláčka a já si budu líbat mého." Zakončil známou dětskou říkankou.
Centaine se rozesmála. To ho překvapilo, protože ji nikdy takhle veselou neslyšel.
„Přesně tak, drahý Abe."
Znovu se zachichotala. V hlase mu zněla starost, když konstatoval: „Jsem za své služby placen přímo královsky, Centaine. Ale minulou noc jsi zavdala podnět k rozhýbání stovky klevetivých jazyků - celé město z toho bude paf už dnes ráno. Jsi poznamenaná žena, každý tě sleduje. Tohle si přece nemůžeš jen tak dovolit."
„Abe, ty a já dobře víme, že si mohu dovolit, cokoliv se mi zachce. Doruč to pozvání - prosím!"
Odpočívala celý den. Minulou noc přišla pozdě, a proto se chtěla připravit na dnešní večer, aby vypadala co nejlépe.
Sekretář ji vzbudil krátce po čtvrté, kdy obdržel odpověď na pozvání. Pro administrátora a jeho choť je potěšením účastnit se dnešní večeře. Triumfálně se usmála a uchopila telegram od sira Garryho. Kódovaná zpráva došla během dne.
Pro Juno - stop - plné jméno Blaine Marsden Malcomess. narozený v Johannesburgu 28. července 1893.
Opravdu, je mu skoro třicet devět let, zauvažovala.
Narodil se ve znamení Lva.
Můj velký, hřmící lev! A upřela lačně pozornost na zbývající text:
James Marsden Malcomess, právník a důlní odborník, předseda Consolidated Goldfields a ředitel mnoha spojených firem, zemřel v roce 1922. Jeho druhý syn Blaine vystudoval
St. John College v Johannesburgu a Oriel College v Oxfordu.
Sportovní úspěchy zahrnují vynikající výsledky v kriketu, atletice a pólu. Graduoval v Oxonu 1912. Medailová stužka 1913. Ustanoven velitelem Natalských jízdních střelců 1914.
Služba při vojenské akci v Jihozápadní Africe. Povýšen na kapitána 1915. Ve Francii s Britskou expediční jednotkou 1915. Válečný kříž srpen 1915. Povýšen na majora a další stužka 1916. Povýšen na podplukovníka - velitel třetího batalionu 1917. Generální štáb šesté divize 1918. Versailles příměří ve štábu generála Smutse. Partner v právnické firmě Stirling and Malcomess od roku 1919. Poslanec parlamentu zaGardens 1924. Náměstek ministra spravedlnosti 1926-29.
Dosazený administrátor Jihozápadní Afriky - 11. květen
1932. Manželka Isabella Tara, rozená Harrisonova, 1908.
Dcery Tara Isabella a Mathilda Janine.
Další šok. Děti. Ta možnost jí vůbec nepřišla na mysl.
Naštěstí mu neporodila syna. Věděla, jak je to kruté. Zamrazilo ji. Propočítala si věk dcer. Určitě jsou celá matka.
Hrůzní malí andílci, které zajisté slepě miluje, pomyslela si hořce. Pročítala poslední řádky sira Garryho na konci dlouhé zprávy.
Další informace poskytl Ou Baas. Dotyčná osoba má před sebou skvělou budoucnost. V politice se dostane až do

vládního kabinetu, jakmile Jihoafrická strana získá zpět moc.
Centaine se něžně usmála, když zahlédla jméno generála
Jana Christiana Smutse. Četla dál:
Isabella Tara spadla z koně 1927. Těžké poškození páteře
Prognózy nevypadají slibně. Otec James Marsden zanechal usedlost v hodnotě 655 tisíc liber pro své dva syny rovným dílem. Nynější finanční postavení se odhaduje jako velice dobré. V pólu hrál na pozici kapitána jihoafrického týmu proti Argentině 1929. Doufám a věřím, že veškeré dotazy patří k práci. Pokud ne, je zapotřebí se stáhnout a projevit co největší opatrnost - stop - následky mohou být nedozírné - stop - Saša v pořádku dojel - stop - Anna společně se mnou posílá pozdravení - konec Ovid.
Tenkrát v obrovském nadšení vybrala kódovací jméno s velikým respektem, ale nyní hodila papír vztekle na stůl.
„Proč si každý myslí, že ví, co je pro mne nejlepší - s výjimkou mě?“ ptala se sama sebe. „A proč tu není Anna, aby mi upravila hlavu? Vypadám příšerně.“ Pohledem do zrcadla se ujišťovala o opaku. Stáhla vlasy z čela dozadu a prohlížela si tvář. Hledala stopy po vráskách, ale našla pouze jemné náznaky v koutku očí.
„Proč jsou vždy ti nejatraktivnější muži ženatí? A proč, ach, proč se nemohla ta hloupá skleníková květinka udržet v sedle a musela zrovna nešťastně upadnout na tu krásnou malou prdelku?“
Centaine rafinovaně spojila přivítání Isabelly s přesunutím invalidního vozíku z nástupiště do vagónu. V dohledu čekali čtyři pomocníci a na ně dohlížel sekretář.
Blaine Malcomess mávnutím ruky nervózně zarazil naplánovanou akci a nahnul se nad manželkou. Objala ho kolem krku a on ji zvedl jako malé dítě. Hlavami se téměř dotýkali a on se na ni něžně usmíval. Do jídelny vstoupil, jako by ho nic netížilo. Isabelliny bezvládné nohy se pod dlouhou sukní kývaly a vzbuzovaly soucit. Centaine si náhle uvědomila nečekaný závan lítosti i sympatie.
Vůbec mi jí není líto, ubezpečovala se tvrdě, když je následovala.
Blaine bez zaváhání usadil Isabellu do křesla, které zde dominovalo. Jasně tvořilo centrum uspořádání interiéru a vždy bylo exkluzivně rezervováno pouze pro Centaine.
Plukovník poklekl před manželkou a jemně jí urovnal nohy.
Uhladil sukni na kolenou, jak to dělal už bezpočtukrát předtím.
Isabella ho lehce pohladila po tváři a usmála se s takovou důvěrou a odevzdaností, že se Centaine cítila přebytečná. Propadla malomyslnosti. Těžko se může mezi ty dva plést...
Sir Garry i Abe měli pravdu. Pochopila, že se ho musí vzdát bez boje. A v srdci pocítila téměř náznak svatosti.
V tom na ni Isabella pohlédla. Vlasy měla dlouhé a rovné, jemné jako hedvábí. Splývaly v husté, skoro jednolité vlnící se vrstvě přes obnažená ramena. Zářily barvou kaštanů a při každém pohybu vrhaly červené záblesky. Tvář středověké madony vyzařovala naprostý klid, ze zlatohnědých očí tryskala dobrota.
Náhle se úsměv změnil v naprosto samolibý a velice majetnický. I výraz očí podpořil hozenou výzvu. Centaine měla pocit, jako by Isabella stáhla dlouhou rukavičku pošitou perlami a udeřila ji přímo do tváře.
Ty hloupá husičko - tohle jsi tedy opravdu dělat neměla!
Všechna svatá předsevzetí se dokonale rozplynula. Už jsem se rozhodla ti ho nechat, opravdu! Ale jestli chceš bojovat dobře ti tak. Dám se do toho! Tvrdě se jí zahleděla do očí, tiše přijala danou výzvu.
Večeře sklidila obrovský úspěch. Centaine obezřetně vlastnoručně připravila nejdůležitější části menu: neprojevila dostatek důvěry vlastnímu šéfkuchaři dresink na humra a omáčku na polití pravé svíčkové zvládla sama. Předkrm zapíjeli šampaňským a perfektní, skoro sametový richebourg provázel maso.
Abe i Blaine si mohli oddechnout, jelikož Centaine obdivuhodně vycházela s Isabellou. Z překvapivě příjemného chování vyplývalo, že se z nich stanou opravdu dobré přítelkyně. Centaine pomáhala ochrnuté ženě, dokonce i vylepšila uložení polštářů za jejími zády a pod nohama.
Líčila též příhody ze svého života - ty zábavné, i které ji trochu zesměšňovaly. Jak přežila pochod pouští, o svém těhotenství i společnosti Křováků.
„Jak jste statečná!“ Isabella ocenila napínavý příběh.
„Jsem si naprosto jistá, že málokterá žena by to přežila tak šťastně a našla v sobě tolik síly a odhodlání.“
„Plukovníku, byl byste tak laskav a nakrájel pečeni?
Ovšem někdy osamělost ženy přináší i drobné nevýhody.
Musím však připustit, že některé věci muži dělají lépe.
Zajisté souhlasíte, paní Malcomessová?“
Ráchel seděla tiše a napjatě všechno sledovala. Jediná kromě obou hlavních hrdinek celého představení chápala, co se tu právě odehrává. Její sympatie se klonily k Isabelle - dovedla si velice živě představit, jak by její vlastní rodinné hnízdečko mohla ohrozit obcházející šelma.
„Máte dvě dcery, paní Malcomessová?“ sladce se zeptala
Centaine. „Tara a Mathilda Janine, taková krásná jména.“ Tím dala sokyni nepokrytě najevo, co všechno ví o jejich soukromí. „Nepochybně musíte souhlasit, že s děvčaty není snadné vyjít tak jako s chlapci. A je s nimi mnohem více práce.“
Ráchel sebou trhla: touto jednoduchou poznámkou trefila přímo do černého. Odhalila tak selhání při zajištění mužského potomka a nástupce rodu!
„Ach, mám dost času, a tak se mohu věnovat domácnosti,“ ujišťovala Isabella. „Pracovat nemusím, navíc mám obě dcery hodné a poslušné. Ale samozřejmě že to jsou tatínkovi mazlíčci.“
Isabella je ve slovních soubojích opravdu zkušená, pochopila Centaine. Při slově práce začala její aristokratická krev kypět. Snažila se emoce zakrýt, i když musela ocenit i mistrovský tah, jak spojila své dcery s otcem. Při zmínce o nich

Centaine zaznamenala blažený výraz v plukovníkově obličeji.
Otočila se k němu a raději změnila předmět hovoru. Vrhla se do politiky. „Nedávno nás na Weltevredenu, v mém domově, navštívil milý host, generál Jan SmutsTen je opravdu hluboce znepokojen růstem agresivních a zatím tajených spolků ustavujících se z nižších vrstev Afrikánců.
Nejznámější z nich je Ossewa Brandwag - Noční hlídka putujících vozů a Afrikaner Broederbond - Afrikánské bratrstvo. Plně s ním souhlasím. Pro zájmy celého národa je to velice nebezpečné a škodlivé. Nemáte také takový dojem, plukovníku?!“
„Samozřejmě, paní Courtneyová, dokonce jsem vypracoval speciální studii tohoto zvláštního fenoménu. Ale obávám se jisté nepřesnosti - tyto ideje se nerozmáhají pouze mezi nižšími vrstvami Afrikánců. Právě opak je pravdou: členství je podmíněno čistokrevným afrikánstvím i pozicí v možném či aktuálním vlivu na politiku, vládu, náboženství nebo vzdělání. Souhlasím plně s vaším závěrem. Jsou nebezpeční - více nebezpeční, než si kdo myslí. Jejich hlavním úkolem je dostat pod kontrolu každou část našeho života, od smýšlení mladých až po rozjetou mašinérii vlády a celého soudnictví.
Zvýhodněni by měli být členové těchto organizací, a ne ti, kteří svých pozic dosáhli pílí a zásluhami. V mnoha směrech je toto hnutí protějškem nové vlny Národního socialismu v Německu, které vede herr Hitler.“
Centaine se naklonila přes stůl, aby vychutnávala každé slovo i každičkou nuanci hlasu, přitakávala doplňujícími otázkami nebo chytrými a bystrými krátkými komentáři.
Takhle, pomyslela si, strhne nejenom mě, ale i další milion voličů.
Náhle si uvědomila, že se oba chovají, jako by seděli u stolu sami. Ihned se natočila k Isabelle. „Souhlasíte s vývody studie vašeho manžela, paní Malcomessová?“
Blaine se okamžitě zasmál a odpověděl za ni: „Obávám se, že má žena vidí v politice pouze nudu - je to tak, drahá? A pravděpodobně se v tomto přesvědčení zviklat nedá.“
Vytáhl zlaté hodinky z kapsičky vesty večerního obleku.
„Už je po půlnoci - tak se nám tu zalíbilo, že jsme ani nepostřehli, jak utíká čas.“
»To je pravda, drahý,“ Isabella si radostně oddechla ve vidině blízkého konce. „Tara se necítila dobře. Stěžovala si na bolest bříška, než jsme odešli.“
„Tara, ta malá dračice, si stěžuje na bříško, kdykoliv jdeme na návštěvu,“ uchechtl se. Všichni ale vstali.
„Nesmíte odejít, aniž byste ochutnali mé brandy a doutníky,“ namítla Centaine. „Zároveň odmítám akceptovat barbarský zvyk nechat muže s těmito radostmi samotné, zatímco jejich ubohé ženušky se chichotají a společně rozmlouvají o dětech. Proto přejdeme do salonu všichni.“
Vyšli za ní. V té chvíli zahlédla nervózního sekretáře, jak jí dává znamení.
„Ano, co se děje?“ sykla nakvašeně a všimla si telegramu.
Držel ho jako rozsudek k vlastní popravě.
„Od doktora Twentyman-Jonese, madame, a je to velmi důležité.“
Vzala složenou depeši. Potom zkontrolovala, zda všichni hosté mají kávu i brandy a Blaine i Abe třímají v rukou havana. Pak se na chvíli omluvila a zmizela v ložnici.
Zpráva pro Juno — stávkový výbor pod vedením Gerharda
Fourie odvolal všechny bílé zaměstnance - stop - těžba i zpracování zeminy zastaveno a dodávka materiálu ignorována - stop - stávkující vyžadují návrat všech propuštěných bílých zaměstnanců a chtějí garanci pracovních jistot pro všechny - stop - požaduji instrukce - konec Vmgt.
Centaine dosedla na postel. Ruce sejí třásly. V životě neměla takový vztek. Je to rána pod pás, obrovská a neodpustitelná zrada. Byl to její důl, její diamanty. Ona platila mzdu, a proto měla absolutní právo si pronajímat i propustit, koho chce. „Dodávka materiálu“ skrývala informaci Twentyman-Jonese o balíčku diamantů, na němž závisela její budoucnost. Tyto požadavky, pokud by jim vyhověla, zlikvidují i ten malý zisk dolu. Kdo to je, ten Gerhard Fourie, pomyslela si, ale hned si vybavila šéfa dopravy.
Šla ke dveřím a otevřela. Sekretář na ni čekal v chodbě.
„Zavolejte pana Abrahamse, ať sem přijde.“ vstoupil a Centaine, plná vzteku, mu podala osudný telegram. jak si tohle mohli dovolit? Na to přece nemají právo!“ zasyčela a netrpělivě čekala, až dočte zprávu.
.Bohužel, Centaine, právo na to mají. Industríal Conciliát
Mcízrokul924...“
„Nesyp ze sebe ty paragrafy právě ted, Abe,“ přesekla proud znalostí. „To ta bolševická sebranka - zakusuje se do ruky, která ji krmí.“
„Centaine, není zapotřebí nic uspěchat. Pokud musíme...“
„Abe, nech okamžitě vyložit můj vůz. Dále je nutné zatelegrafovat doktoru Twentyman-Jonesovi, že přijedu. Do té doby nesmí nic podnikat, žádné smlouvy nebo sliby.“
„Odjezd ráno, předpokládám.“
„Rozhodně ne,“ odsekla. „Vyrazím za půl hodiny, jakmile se hosté rozejdou.“
„Vždyť je hodina po půlnoci...,“ zahlédl její výraz a rázem utnul další plejádu argumentů. „Ihned telegrafuji první stanici na cestě, aby se připravili.“
„Zajímá mě pouze doplňování paliva. Nezdržím se, pojedu nonstop,“ prohlásila a vyšla ze dveří. Na okamžik se zastavila, zhluboka se nadechla, nasadila obvyklý úsměv a vkročila do salonu.
„Stalo se něco, paní Courtneyová?“ nedal se zmást plukovník a rychle vstal. „Je tu snad něco, s čím bych vám mohl pomoci?“
„Ach, pouze taková otravná maličkost. Nějaké problémy na dole, a tak tam musím bezprodleně vyrazit.“

„Ale ne teď v noci?“
„Bohužel, právě teď...“ vj»A sama?“ Vypadal znepokojeně a jeho starostlivost ji potěšila. „Vždyť je to dlouhá a zlá cesta.“
„Dávám přednost cestování o samotě.“ Pak dodala s jasnou výzvou: „Nebo si vybírám spolucestující velice opatrně-“ Na chvíli se odmlčela a potom pokračovala: „Někteří z mých zaměstnanců vyvolali stávku. Docela bezdůvodně. Nijak tento čin nemohou ospravedlnit. Jsem si naprosto jistá, že Jim to dokážu rozmluvit. Samozřejmě se někdy tyto věci mohou vymknout z rukou - může dojít i k násilí či bezhlavému vandalství.“
Blaine ihned reagoval: „Mohu vám zaručit svoji plnou podporu a spolupráci vlády. Okamžitě vyšleme policejní sbor, pokud si budete přát.“
„Děkuji, to mi opravdu spadl kámen ze srdce. Uklidnil jste mne -jsem ráda, že se na vás mohu spolehnout.“
„Brzo ráno to vyřeším hned na prvním místě,“ ujistil ji.
„Samozřejmě to pár dní potrvá.“ Opět se začali chovat, jako by tu byli sami. Mluvili tiše za obapolného vzrušení. Viseli si přímo na rtech, protože obsah vyřčených slov naznačoval daleko víc.
„Drahý, musíme vyrazit, aby se paní Courtneyová mohla připravit na svou dlouhou cestu.“ Isabella promluvila a Blaine se zarazil. Zdálo se, jako by úplně zapomněl na manželčinu přítomnost.
„Ano, samozřejmě. Okamžitě odcházíme.“
Centaine je vyprovodila až za nástupiště, kde parkovali pod jediným světlem na ulici. Kráčela vedle Isabelly na invalidním vozíku.
„Mám obrovskou radost, že jsem vás poznala, paní Malcomessová. Také bych ráda viděla vaše děvčata. Nechcete se stavit u nás na Weltevredenu, až se příště objevíte v Kapském
Městě?“
„Nemám tušení, kdy se nám to podaří,“ odmítla jemně Isabella. „Mého manžela čeká zajisté mnoho práce v novém postavení.“
Došli k vozu, a zatímco šofér držel otevřené zadní dveře,
Blaine zdvihl Isabellu a posadil ji dovnitř na kožené sedadlo.
Opatrně zabouchl dveře a otočil se k Centaine. Stál zády k manželce a šofér skládal vozík do kufru. Konečně měli chvíli pro sebe.
„Je velice kurážná a zároveň krásná,“ prohlásil s dojetím, když svíral ruku Centaine. „Z celého srdce ji miluju a nikdy ji neopustím, ale přál bych si...,“ uvolnil pevný stisk, který téměř bolel.
„Ano,“ roztouženě vydechla. „Také bych si přála...“ Pak se oddávala bolesti toho stisku. Vše skončilo příliš brzo, když Přešel na druhou stranu vozu. Proto se nahnula k otevřenému oknu.
Nezapomeňte, prosím, na mé pozvání,“ začala, ale Isabela se k ní naklonila. Klidná a překrásná maska náhle popraskala šíleným strachem a nenávist z ní přímo čišela.
Je můj,“ zasyčela. „A já ti nedovolím, abys mi ho vzala!“ Opřela se do sedadla. Blaine se uvelebil vedle a vzal ji za ruku.
Chevrolet se rozjel, administrátorská vlajka na chladiči se začala třepotat. Centaine stála pod pouliční svítilnou a sledovala je pohledem, dokud světla vozu nezmizela.
Lothar De La Rey spal se sluchátky na uších, srolovanou ovčí kůži pod hlavou. První pípnutí telegrafu ho rázem probralo. Vykřikl: „Zapal svíčku, Hennie! Začínají vysílat. Takhle v noci to musí být opravdu důležité.“
Zdaleka nebyl připraven na závažnost zprávy, kterou překládal z teček a čárek: Stávkový výbor pod vedením Gerharda Fourie odvolal všechny bílé zaměstnance...
Informace Twentyman-Jonese ho naprosto šokovala.
„Gerhard Fourie. S čím si to ten zatracenej bastard zahrává,“ ptal se nahlas sám sebe. Vyskočil a nervózně začal přecházet v písku vyschlého řečiště. Snažil se vydedukovat, oč vlastně jde.
„Stávka - proč zrovna teď by měli vyhlašovat stávku? Dodávka materiálu - to je jasné, jedná se o diamanty. Stávkující nechtějí pustit zásilku ven.“ Náhle se zastavil a uhodil pěstí do dlaně. „To je ono. Chce se z toho vykroutit. Snaží se vyvléknout z naší dohody. Nervy mu povolily, ale ví dobře, že ho za to zabiju. Doufá, že se z toho takhle dostane - nechce spolupracovat. Pravděpodobně se celý plán zhroutil,“ zuřil.
Stál v písku a zmocňoval se ho temný a bezmocný vztek.
Veškeré riziko, které jsem na sebe vzal, všechna má tvrdá práce přijdou vniveč. I koně ukradli úplně zbytečně. A to všechno proto, že jeden posranej zbabělec... Kdyby se tu
Fourie objevil, odstřelil bych ho jako prašivýho psa.“
„JBaas“ zaječel náhle Hendrick: „Honem! Telegraf zase pracuje!“
Lothar vystřelil a bleskově zapadl do doupěte. Nasadil si sluchátka a slyšel vysílání operátora z Courtney Mining and Finance Company ve Windhoeku.
Vingt - vracím se zpět nejvyšší rychlostí - stop - neuzavírat žádné dohody nebo sliby - stop - zajistit všem loajálním zaměstnancům zbraně a ochranu před násilím - stop - ujistit je mou vděčností a materiální podporou - stop - okamžitéé uzavřít tovární obchod a zastavit prodej jídla i ostatních potřeb stávkujícím a jejich rodinám - stop - vypnout elektřinu a zavřít vodu do domů stávkujících - stop - informujte stávkový výbor o policejním sboru vyrážejícím na cestu - konec Juno.
Zuřivost s Lotharem cloumala, ale přesto se musel začít smát. S naprostou chutí a požitkem.
„Fourie a ostatní stávkující asi vůbec nepochopili, do čeho se pouštějí,“ zalykal se. „Bože můj, raději bych šimral vydrážděnou černou mambu krátkým klacíčkem, než stál v cestě Centaine Courtneyové.“ Uklidnil se a chvíli přemýšlel. Potom zavolal Hendricka i Manfreda a tiše vysvětloval:
„Diamanty tudy pojedou do Windhoeku, ať je stávka nebo ne. Rozhodně si však nemyslím, že je poveze Fourie.

Dokonce jsem přesvědčen o jeho mizivé šanci ještě někdy usednout za volant. Musíme tedy zapomenout na krásně spolupracující doprovod při předání diamantů, jak jsme plánovali. Ale ten poklad se tu objeví. A postarám se, abychom byli připraveni na vhodný okamžik."
Obrovský žlutý vůz opět proletěl jejich pozicí v jedenáct hodin následující noci. Lothar už zdálky sledoval zář reflektorů poskakující po písečné pláni. Náhle zmizela a skryla se ve vyschlém řečišti. Potom se pruhy bílého světla zabodly do temné, bezměsíčné oblohy. Daimler totiž namířil svůj nos ke hvězdám. Vynořil se z koryta a hnal se ostrými zatáčkami vzhůru. Motor zabíral naplno. Potom se zvuk změnil v pouhé vrnění, když se vůz přehoupl a zmizel směrem na severovýchod.
Lothar škrtl zápalkou a zkontroloval čas na hodinkách.
Pokud odjela z Windhoeku hodinu po telegrafické zprávě minulou noc, objevila se tu po dvaadvaceti hodinách nepřetržité jízdy. A po těchhle cestách v noci!" Tiše hvízdl. „Pokud tempo udrží, dorazí na Hani Mine zítra před polednem.
Ta dokáže i nemožné."
Modré pahorky se v dálce vynořily z fáty morgány. Tentokrát na Centaine ale jejich kouzlo nezapůsobilo. Seděla totiž za volantem dvaatřicet hodin pouze s několika krátkými přestávkami k doplnění paliva. Jednou musela zastavit na pokraji cesty a na dvě hodiny se propadla do hlubokého spánku.
Obrovská únava ji přímo bolela, zavrtávala se jí až do morku kostí. Oči pálily a přehoz na ramenou tížil. Tiskl ji do koženého sedadla jako těžký balvan. Zlost ji však poháněla.
Jakmile zahlédla první záblesky plechových střech dolu, únava jakoby zázrakem opadla.
Zastavila, vysoukala se z auta a začala se protahovat. Mávala rukama, aby rozproudila krev. Zkontrolovala obličej ve zpětném zrcátku: tmavé kruhy pod zarudlýma očima, v koutcích plné prachu. Vypadala smrtelně bledá, navíc obalená světlým jemným prachem.
Namočila šátek do chladné vody v plátěném vaku a otřela si tváře. Z neceséru vylovila lahvičku, jejímž obsahem si pročistila oči. Při nové kontrole v zrcátku vypadaly čisté a svěží.
Proklepala si líce, až se znovu prokrvily a zrůžověly. Upravila šál okolo hlavy a svlékla zaprášený cestovní plášť. Vypadala čistě a odpočatě, připravená do boje.
Míjela malé skupinky žen a dětí na rozích uliček. Zaraženě na ni zíraly, když projížděla okolo k administrativní budově. Držela se upjatě a dívala se pouze dopředu.
Když se dostala do blízkosti kanceláře, zahlédla rychlé
Přeorganizovávání protestujících dělníků. Bylo jich asi dvacet'vvětšinou bílí řemeslníci z dolu. Drželi se za ruce a v jedné řadě stáli čelem proti ní: blokovali cestu. Zlověstné tváře neVěstící nic dobrého.
„Nic se nedostane dovnitř! Nic se nedostane ven!" začali skandovat, jakmile zpomalila. Všimla si, že jsou vyzbrojeni holemi a násadami od krumpáčů.
Centaine se opřela rukou o houkačku a ta se rozezněla jako rozzuřený poraněný slon. Zamířila na střed živé překážky a naplno sešlápla plyn. Stávkující zahlédli její výraz a hned pochopili, že nekapitulovala - byla odhodlaná je i srazit.
V posledním momentě se zbaběle rozprchli.
Jeden z nich zaječel: „Chceme naši práci!" A trefil se násadou přímo do zadního okna. Sklo prasklo a vysypalo se na kožené sedadlo, ale Centaine již dosáhla území svého závodu.
Zastavila před verandou ve chvíli, kdy se Twentyman-Jones hnal z kanceláře a cestou si upravoval sako i kravatu.
„Nečekali jsme vás tak brzo, paní Courtneyová - měli jsme dojem, že se neobjevíte dřív než zítra."
„Naši zaměstnanci mě ale čekali," ukázala na rozbité okno.
Doktorův hlas přešel do fistulky: „Oni na vás zaútočili?
To je neodpustitelné!"
„Souhlasím," přitakala. „Rozhodně nepatřím k těm, kteří budou odpouštět!"
Twentyman-Jones měl obrovskou služební pistoli zavěšenou v pouzdře na kostnatém boku. Za ním stál malý pa Brantingham, důlní účetní. Hlavu měl holou jako pštrosí vejce a trochu větší, než by se hodilo pro útlá ramena. Oči za zlatými obroučkami se připravovaly k pláči, ale přesto v úřednických ručkách třímal dvouhlavňovou brokovnici.
„Jste stateční muži," komentovala Centaine. „Nezapomenu na vaši oddanost."
Zavedla Twentyman-Jonese do své kanceláře. Usadila se za stůl: „Kolik dalších mužů je s námi?"
„Pouze administrativa - celkem osm. Všichni z dolu i řemeslníci jdou s nimi, ale hádám, že mnozí pouze z donucení."
„Dokonce i Rodgers a Maclear?" ptala se na starší předáky. „Ti jsou také s nimi?"
„Obávám se, že ano. Oba dva jsou členy stávkového výboru."
„OniaFourie?"
Všichni tři jsou v hlavním vedení."
^Postarám se o to, aby už nikdy nepracovali," oznámila s hořkostí v hlase.
Uhnul očima a začal mumlat: „Bohužel musíme pamatovat na to, že neporušili žádný zákon. Mají legální právo zdržet se práce a kolektivně se snažit dohodnout..."
„Rozhodně ne v době, kdy se snažím udržet důl v chodu.
A obzvlášť ne, když se pokouším zachovat pro některé z nich zaměstnání. Rozhodně ne po tom všem, co jsem pro ně udělala."
„Obávám se, že oni to právo mají," trval na svém.
„Na čí straně stojíte, doktore Twentyman-Jonesi?"
Zůstal jako opařený. „Takhle jste se nikdy neměla ptát," posmutněl. „Od prvního dne našeho setkání jsem byl váš. Víte to dobře. Pouze jsem se snažil poukázat na legálnost celé situace."

Centaine okamžitě vyskočila a položila mu omluvně ruku na rameno.
„Promiňte. Jsem unavená a podrážděná.“ Vstala moc rychle, takže jí krev vyprchala z obličeje. Zbledla a začala se sesouvat. Zachytil ji.
„Kdy jste naposledy spala? Zajisté jste řídila z Windhoeku bez odpočinku.“ Odvedl ji ke koženému sofa a jemně usadil.
„Teď se musíte vyspat - alespoň osm hodin. Přinesu vám čisté oblečení z vašeho bungalovu.“
„Musím okamžitě mluvit se stávkovým výborem.“
„Ne,“ zavrtěl hlavou a zatáhl závěsy. „Napřed se musíte osvěžit a nabrat sil. Jinak můžete udělat chybu ve svém odhadu.“
Natáhla se a přitiskla si prsty na zavřená víčka. „Máte
Pravdu-jako vždy.“
„Vzbudím vás v šest večer. A zároveň budu informovat stávkový výbor, který přijmete v osm. Zůstanou nám tak dvě hodiny k promyšlení strategie.“
Tři členové stávkového výboru přišli do kanceláře. Centaine si je dlouhé minuty prohlížela bez jediného slova. Nechala odklidit všechny židle s výjimkou své a Twentyman-Jonese
Stávkující tak před ní museli stát jako školáci.
„V těchto těžkých dobách máme v celé zemi přes sto tisíc lidí bez práce,“ začala bezvýrazně. „Každý z nich je ochotný padnout na kolena, jen aby dostal práci.“
„Na to se můžeme vysrat,“ zareagoval Maclear, muž středního vzrůstu, neurčitého věku i vzhledu. Centaine znala jeho neobvyklou bystrost, tvrdošíjnost a chytré nápady. Přála by si ho mít na své straně raději než v opozici.
„Pokud zde chcete používat vulgární slova, pane Macleare,“ upozornila, „můžete okamžitě odejít.“
„Ani tak to nepůjde, paní Courtneyová.“ Smutně se pousmál, jako by ocenil jejího bojovného ducha. „Znáte svá práva, ale my naše známe také!“
Centaine se podívala na druhého. „Jak se má vaše žena, pane Rodgersi?“ Loni jí totiž zaplatila cestu do Johannesburgu na urgentní ošetření jedním z význačných internistů Jihoafrické Unie. Manžel ji doprovázel, aniž přišel o mzdu, a navíc mu veškeré výdaje zaplatila.
„Je v pořádku, paní Courtneyová,“ odpověděl rozpačitě.
„Copak si ona myslí o vašem chování?“ Zadíval se raději na špičky bot. „Je to přece rozumná žena,“ pokračovala Centaine. „Určitě má obavy o vaše tři děti.“
„Táhneme všichni za jeden provaz,“ přerušil ji Fourie.
„Jsme pevní a manželky stojí za námi. Zbytečně se namáháte...“
„Pane Fourie, nepřerušujte mne, prosím.“
„Nehrajte si na vysoce postavenou a důležitou osobnost, stejně se s tím nikam nedostanete,“ chvástal se. „My už máme celého vašeho zasraného dolu i těch idiotských diamantů po krk. To vy musíte poslouchat, když mluvíme my!“ ušklíbl se a pohledem si vyžádal souhlas stoupenců. Vždyť nad ním visela hrozba Lothara De La Reye. A pokud nenajde opravdu pádný důvod, který omluví jeho nepřítomnost v celé akci,je už nyní prakticky mrtvý. Tu stávku musí rozjet za každou cenu! Transportu se pak ujme někdo jiný. „Nedostanete ani jeden z vašich podělanejch kamenů ven, dokud s tím nebudeme souhlasit my, dámo! Podržíme si je coby rukojmí. Víme dobře, jak cenný balíček ukrýváte dole v trezoru. A tam také zůstane, dokud nezačnete naslouchat našim požadavkům.“
Vcelku dobře odhadl charakter Centaine Courtneyové i její reakci na podobnou hrozbu.
Dívala se mu do tváře a uvažovala, proč se v jeho proslovu objevuje ten falešný tón. Z jeho chování vyplývalo cosi podezřelého a spletitého. Snadno odhalila ten úmyslně agresivní a provokativní postup.
„Dobrá,“ s klidem souhlasila. „Můžete mě seznámit s vaší žádostí - poslouchám.“
Seděla tiše, zatímco Fourie předčítal celý list požadavků.
Nehnutě naslouchala, ale Twentyman-Jones ze zkušenosti poznal, jak v ní roste vztek. Červené skvrny na krku a rytmické podupávání nohou mu to potvrdily.
Fourie dospěl ke konci pamfletu a rozhostilo se dlouhé mlčení. Podával jí dokument.
„Tohle je vaše kopie.“
„Položte to na stůl!“ nařídila. Přezíravě odmítla jeho gesto, nechtěla se papíru ani dotknout. „Zaměstnanci, kteří museli odejít z dolu minulý měsíc, dostali odstupné ve výši tříměsíční výplaty,“ konstatovala. „Třikrát více, než si zasloužili - to dobře víte. Dále obdrželi ta nejlepší doporučení, což je vám snad rovněž známo.“
„Patří ale k nám,“ pokračoval Fourie tvrdohlavě. „Někteří z nich jsou dokonce příbuzní.“
„Vyjádřili jste se už dost jasně. Můžete odejít,“ rázně vstala.
^ Zmateně se dívali jeden na druhého. „A to nedostaneme žádnou odpověď?“ ptal se Maclear. -Možná,“ přikývla.
„A kdypak?“
»Až budu připravená - rozhodně ne dřív.“
Odcházeli. U dveří se Maclear otočil a vzdorovitě na ni
Pohlédl. „Zavřeli obchod, neteče voda ani nejde elektřina, upozornil provokativně.
Podle mého nařízení,“ přitakala.
„To přece nemůžete udělat!“
„Nechápu, proč ne. Vždyť vlastním obchod, generátor čerpací stanici, a dokonce i vaše domky.“
„Máme manželky a děti, které potřebujou jíst.“
„Na to jste měli myslet, dřív než jste se pustili do stávky.“
„Můžeme si vzít všechno, co chceme. To víte dobře
Dokonce i ty vaše diamanty. Nemůžete nás nijak zastavit!“

„Uděláte mě velice šťastnou," povzbudila ho. „Zkuste to.
Vyrabujte obchod a seberte všechno, co kde leží. Vyhoďte do vzduchu sejf a ukradněte mé diamanty. Dokonce můžete napadnout i loajální zaměstnance. Nic mi nezpůsobí větší radost než vidět vás tři odsouzené nadoživotí - či viset na šibenici."
Když odešli, otočila se na Twentyman-Jonese.
„Má pravdu. Jediná a nejdůležitější věc jsou diamanty.
V první řadě je musíme dostat do bezpečí bankovního sejfu ve Windhoeku."
„Ovšem pouze pod policejním dohledem," namítl. Centaine ale zavrtěla hlavou.
„Policejní sbor sem nedorazí dřív než za pět dní. Ti jejich úředníci se totiž musí prokousat celou kupou byrokratických předpisů, než se vůbec pohnou. Ne, chci mít diamanty pryč, než se rozední. Víte velice dobře, že pojištění nekryje vzpoury a různé demonstrace. Pokud by se s nimi něco stalo, jsme zruinováni, doktore Twentyman-Jonesi. Ty kameny jsou pro mě životně důležité. Nemohu si dovolit riskovat, aby padly do rukou těch hloupých arogantních barbarů."
„Co máte v úmyslu?"
„Daimlera zavezte dozadu do garáže. Všechno zkontrolujte a doplňte benzin. Diamanty naložíme zadními dveřmi."
Ukázala přes kancelář na skryté dveře používané pouze v případě, kdy nechtěla být viděna při vstupu či odchodu.
„Okolo půlnoci budou stávkující jistě spát. Přestřihnete plot z ostnatého drátu přesně naproti garáži."
„Dobrá," odsouhlasil vše. „Tak se dostaneme do zadní uličky. Stávkující střeží hlavní bránu přesně na opačné straně. Vzadu hlídky nejsou. Jakmile z uličky vyjedeme, dostaneme se přímo na hlavní cestu do Windhoeku. Zmizíme v několika vteřinách."
Ale ne my, doktore Twentyman-Jonesi," upozornila ho.
Strnule na ni zíral. přece nechcete jet sama?"
Vždyť už jsem celou cestu sama projela - naprosto rychle a bez jakéhokoliv náznaku sebemenšího problému. Nevidím důvod, abych se zase sama nevrátila. Vás nutně potřebuju tady. Víte dobře, že nemohu nechat celý důl na starost Brantinghamovi nebo jiným úředníkům. Musíte zůstat a čelit stávkujícím. Bez vaší přítomnosti mohou poškodit závod nebo provést sabotáž na dole. Stačí jim k tomu pouhých pár šišek dynamitu."
Třel si spánky a těžce se rozhodoval. Na jedné straně jeho chlouba, důl vybudovaný doslova z ničeho. Na druhé straně žena, kterou miloval tak silně jako vlastní dceru, nebo dokonce i manželku - tu ale nikdy neměl. Nakonec si povzdychl.
Měla pravdu, není jiné cesty.
„Vezměte si s sebou alespoň jednoho muže," doporučoval.
„Brantinghama? Ne, chraň nás sám Všemohoucí!" pronesla a nadzdvihla význačně obočí. Navíc mávla rukou v takovém gestu, že si okamžitě uvědomil nesmyslnost svého návrhu.
„Zajedu s vozem dozadu a hned potom pošlu telegrafickou zprávu do Windhoeku. Abrahams může zajistit urychlené vyslání policejního doprovodu a sejdete se cestou. Doufám, že stávkující ještě nepřestřihli dráty."
„Netelegrafujte dřív, než zmizím ve tmě," dodala Centaine.„Mohou mít dost důvtipu na to, aby odposlouchávali posílané zprávy. Možná právě proto je telegrafní linka stále ještě v provozu."
. Twentyman-Jones souhlasně přikývl. „Máte pravdu. V kolik hodin vyrazíte?"
Ve tři ráno," pronesla bez váhání. To je přesně ta kritická doba, kdy je vitalita člověka v největším útlumu. V ten čas nebudou stávkující vůbec připraveni na nějakou rychlou akci.
„Výborně, paní Courtneyová. Kuchař vám přichystá lehkou večeři a potom bych vám doporučoval krátký odpočinek. Všechno připravím a vzbudím vás o půl třetí."
Vzbudil ji jemný dotek na rameni. Posadila se.
„Je půl třetí," zašeptal Twentyman-Jones. „Daimler je připraven, diamanty naloženy a ostnatý drát přestřižen. Koupel už na vás čeká společně s čistým oblečením.
„Stačí mi patnáct minut."
Kryti vozem si šeptali ve ztemnělé garáži. Otevřenými vraty viděli měsícem osvětlené nádvoří.
„Označil jsem mezeru v oplocení," ukázal Twentyman-Jones na bílé visačky necelých padesát metrů před nimi.
„Průmyslové diamanty máte v kufru, ovšem ty nejlepší kusy leží na sedadle vedle vás." Nahnul se otevřeným oknem a pohladil černou krabici. Připomínala malý kufřík, ale ve skutečnosti to byl lakovaný ocelový sejf.
„Dobrá." Centaine si zapnula cestovní plášť a natáhla jemné kožené řidičské rukavice.
„Brokovnice je nabitá ptačími broky číslo deset, takže můžete vystřelit na kohokoliv, kdo by vás chtěl zastavit. Nikoho tím nezabijete - dáte pouze pořádná žihadla. Pokud však nastane nutnost se bránit, máte uloženou plnou krabici nábojů s hrubými broky v přihrádce palubní desky."
Centaine se vsunula za volant a potichu zavřela dveře, aby neporušila ticho noci. Položila brokovnici na sejf a natáhla oba kohoutky.
„V kufru je také koš s jídlem a v termosce káva."
Vážně se na něj podívala: „Vy jste moje jediná záchrana."
„Nesmí se vám nic stát," pokračoval. „Diamanty klidně mohou jít k čertu, vykopeme další. Vy jste ale unikát -jedna jediná na celém světě." Impulzivně si odepjal služební revolver od pasu, nahnul se dovnitř a zastrčil ho do kapsy zadní strany opěradla. „To je jediná pojistka, kterou vám mohu nabídnout. Pamatujte - náboj je v komoře," dodal. „Modlete se, abyste ho nemusela použít." Odstoupil a lakonicky zasalutoval: „Sbohem!"
Nastartovala a obrovský sedmilitrový motor se tiše rozběhl. Odbrzdila, rozsvítila světla a vůz vyrazil otevřenými vraty garáže přes dvůr. Rychlosti zařazovala jako při závodech.
Maskota na kapotě zamířila přesně doprostřed bílého znaČení, na tachometru už měla skoro šedesát. Ucítila, jak volné

konce přestřiženého ostnatého drátu dřou karoserii. Dupla na brzdy a stočila volant. Ocitla se v prašné uličce, vyrovnala smyk a sešlápla plynový pedál až na podlahu. Prolétla jí v plné rychlosti. I přes hukot motoru zaslechla výkřiky a zahlédla poskakující stíny stávkujících. Hnali se podél oplocení od hlavní brány a snažili sejí zkřížit cestu. Opřela brokovnici do otevřeného okna. Ve svitu reflektorů zahlédla běsnící obličeje a rozeřvaná ústa, připomínající temné, zející otvory.
Rychlejší dva dobíhali na roh přesně v okamžiku, kdy se přiřítila. Jeden jí hodil násadu do cesty. Zasáhl světlo i kapotu. Centaine neotálela a vystřelila z obou hlavní, mířila přitom na nohy. Oranžový záblesk a rachot střelby splynuly s jekotem raněných. Šokem z překvapení i bolesti jen taktak uskočili a vůz prolétl kolem nich na hlavní cestu směřující do pouště.
Pettifogger- urgentní příkaz - stop - Juno bez doprovodu odjela z tohoto konce ve tři ráno s materiálem - stop - okamžitě jí vyšlete naproti ozbrojenou eskortu - konec Vingt.
Lothar De La Rey nevěřícně zíral ve světle svíčky na zprávu vyrůstající mu před očima z teček a čárek.
„Bez doprovodu," zašeptal., Juno bez doprovodu. S materiálem. Bože všemohoucí, ona se tu objeví úplně sama - a navíc ještě s diamanty!" Rychle kalkuloval: vyjela už ve tři ráno a tak sem dorazí pravděpodobně hodinu po poledni.
Vyškrábal se z úkrytu a vyšel na břeh. Usedl do místa, kde si bez obav mohl zapálit své oblíbené viržinko. Pozoroval oblohu a sledoval srpek měsíce mizející v poušti. Jakmile svítání proměnilo východní horizont v rozzářenou paletu barev, seběhl zpět do úkrytu a vyfoukal oheň z nočního, jen rozžhaveného popele. Ovambo se vyhrabal ze svého brlohu a kdesi za keřem hlučně vyměšoval. Vrátil se zpátky, zapínal si kalhoty, široce zíval a nasával vůni kávy.
„Měníme plán," oznámil Lothar a Hendrick překvapeně zamrkal.
„Proč?"
„Diamanty veze samotná žena. Snadno se jich nevzdá a já bych ji nechtěl nijak zranit."
„Ale já..."
„Na to ti seru! Když se rozdovádíš, hned střílíš," tvrdě ho přerušil Lothar. „To ale není ten jediný důvod." A začal vypočítávat na prstech: „Za prvé - jedna žena vyžaduje pouze jednoho muže. Budu mít moře času včas strhnout balvany do cesty. Za druhé - ta žena tě zná, což zdvojnásobuje riziko odhalení. A za třetí," zaváhal. Ten pravý důvod tkvěl v touze setkat se s Centaine o samotě. Bude to naposled. „Už jsem se takhle rozhodl a dost! Zůstaneš s Manfredem u koní, připravený vyrazit okamžitě, jakmile dokončím celou akci."
Hendrick pokrčil rameny. „Pomůžu ti s lany," zabručel.
Centaine zastavila vůz na vrcholu cesty svažující se do úvozu. Motor nechala běžet, vyskočila a prohlížela si přechod přes koryto.
Stopy minulého průjezdu se tu stále jasně a ostře rýsovaly.
Dobře viděla v tom jemném žlutém prachu, že tu nikdo jiný nejel. Od minulé noci se nic nezměnilo. Vzala plátěný vak s vodou a třikrát si pořádně lokla. Zavřela ho a zase zavěsila zpátky k rezervnímu kolu. Usedla za volant, zabouchla dveře a odbrzdila.
Daimler pomalu sjížděl úvozem a začal nabírat na rychlosti. Vtom se objevil oblak prachu. Těsně před ní se dokutálely kameny. Dupla na brzdu.
Celý břeh se snad sesul a téměř vyplnil úvoz.
Merde!" zaklela. Hrozilo jí zpoždění. Buď musí odklidit kameny, nebo najít jiné místo k překročení koryta. Zařadila zpátečku, otočila se a pohlédla ven zejícím otvorem, kde ještě nedávno měla zadní okno. Chystala se vyjet, když náhle vycítila první známku nebezpečí.
I břeh vzadu se sesul, a tak zůstala vlastně zablokována v úvozu. Nahnula se z okna a nervózně se rozhlížela. Zvířený prach ji nutil ke kašli.
Když se viditelnost zlepšila, všimla si vzniklé mezery v předním zátarasu. Pro její vůz však nebyla dostatečně široká. Daimler měl bohudíky ve standardním vybavení i lopatu.
Několik hodin práce na žhavém slunci a prorazí. Při pomyšlení na tolik úsilí se v ní hnula žluč. Sáhla na kliku u dveří a opětovně ji zarazil pocit nebezpečí: podívala se nahoru.
Tam stál muž a pozoroval ji. Měl zaprášené jezdecké boty a propocenou modrou košili. Držením těla připomínal spíš vojáka nebo lovce. Nešokovala ji pouze puška, kterou jí mířil přímo do obličeje, ale také nasazená maska.
Bílý, látkový pytel od mouky. Klidně si mohla přečíst červenomodrý nápis: Premiér Milling Co. Ltd. Ten nejobyčejnější, naprosto neškodný a bezvýznamný obal z vybavení každé kuchyně pozměněný nekonečnou hrozbou: dvěma vystřiženými otvory pro oči. Maska společně s puškou jí řekly jasně, oč běží.
Myšlenky jí letěly hlavou, když ztuhlá za volantem zírala na lupiče.
^Diamanty nemám pojištěné. Blesklo jí na prvním místě.
Příští stanice je čtyřicet mil přede mnou, objevila se druhá úvaha A potom další: Zapomněla jsem nabít brokovnici °bě hlavně jsou prázdné.
Muž promluvil hlasem ztlumeným maskou.
„Vypni motor!" Pohnul puškou, aby dodal příkazu důraz.
„Vystup!"
Poslechla a zoufale se rozhlížela kolem. Šokující strach už
Ji opustil - zmizel s potřebou uvažovat a reagovat. Oči se zastavily vpředu na úzkém průchodu v sesuvu. Připomínal záměrně vybudovaný nájezd zakončený prudkým srázem na druhé straně
Mohu projet skrz, pomyslela si, nebo se o to alespoň pokusit. Skočila zpátky do vozu.
„Stop!" Zaječel lupič, ale to už vůz vyrazil.
Zadní kola se protočila v jemném žlutém prachu, až zdvih, la dvojitou prachovou fontánu. Daimler poskakoval ze strany

na stranu, prokluzoval, ale nabíral rychlost. Centaine si to namířila přesně mezi sráz a sesutou hromadu balvanů. Uslyšela ještě výkřiky i varovný výstřel - vše ale ignorovala a zaměřila se pouze na vysvobození vozu z rozpálené pasti.
Hnala ho jednou stranou po náspu, až se málem převrátila.
Rychlost se však zvyšovala a Centaine povolit nechtěla. Svírala volant ze všech sil.
Úzká mezera odhodila kola do sutiny. Daimler se divoce otřásl, zamířil nosem vzhůru a zdálo se, že vyletí. Centaine byla vržena proti přednímu sklu, ale stačila se udržet vztaženou rukou, ve druhé svírala volant.
Vůz se skřípěním dopadl na zem, opět se otřásl a Centaine zapadla do polstrování. Vespod náhle ucítila tvrdý náraz. Zadní kola se opět protočila a pneumatiky v plných otáčkách ječely, hledaly mezi sutí místo, kde by se mohly opřít. Podařilo se. Daimler poskočil dopředu.
Dopadl na druhé straně překážky, ale zaplatil za to. Centaine zaslechla, jak se cosi láme. V řízení zapraskalo a volant se bez odporu roztočil. Těžký vůz se sice probojoval přes barikádu, avšak utržil smrtelné zranění. I spojení mezi plynovým pedálem a karburátorem se přerušilo.
Centaine se s výkřikem chytila dřevěné palubní desky.
Daimler se totiž rozjel dolů, k vyschlému korytu. Neovladatelný poskakoval v zářezu cesty jako zdivočelé zvíře a rozbíjel si boky o skály.
Zoufale se snažila vypnout zapalování. Ručička tachometru se vyšplhala k padesátce. V tom ji náraz odhodil na vedlejší sedačku. Ocelový roh sejfu její zarazil do žeber.
Dveře se vytrhly z pantů a Centaine vyletěla ven. Instinktivně se schoulila do klubíčka, jako by padala přímo z cválajícího koně. Kutálela se v měkkém bílém písku. Nakonec se zastavila, naprosto otřesená.
Daimler se stále divoce hnal přes koryto řeky, motor řval zaseknutý v otáčkách. Naražené přední kolo se náhle urvalo a osaměle vyrazilo vpřed.
Vůz padl na kolena, nos zabodl do písku a udělal salto. Přistál na střeše a tři zbývající kola smutně mířila k nebesům. Pořád se točila, sklo se vysypalo a horký olej z motoru vytékal rovnou do písku.
Centaine se rychle zorientovala, vyskočila a rozběhla se k vraku. Bořila se až po kotníky. Hrůza ji vybičovala, ale písek brzdil. Připadala si jako ve snu, kdy se veškerý děj podobá zpomalenému filmu.
Netroufla si ani se ohlédnout. Lupič je určitě velice blízko.
Zajisté ji každou chvíli sevře silná ruka anebo ucítí kulku v zádech. Konečně dopadla na kolena těsně vedle převráceného vozu.
Vsunula se do kabiny otvorem po dveřích. Brokovnici zaklíněnou mezi sedadly se jí podařilo uvolnit. Otevřela i přihrádku, odkud vypadla krabice nábojů. Horečně trhala obal a červené nábojnice s mosazným koncem se rozsypaly. Uchopila zbraň, vyhodila prázdné nábojnice - a v tu chvíli o ni přišla.
Muž v masce stál nad ní. Pohyboval se snad rychlostí leoparda, když stačil v tak krátké chvíli seběhnout dolů a překonat řečiště. Mrštil prázdnou brokovnicí daleko do písku. Tento pohyb ho nepatrně vyvedl z rovnováhy, čehož okamžitě využila. Vrhla se na lupiče jako šelma.
Zavrávoral a oba padli na zem. Přesto se Centaine podařilo bleskově zvednout a přiskočit k vozu. Motor stále běžel a modravý kouř stoupal vzhůru.
Revolver! Zoufale rvala zadní dveře, cloumala s nimi celou vahou svého těla. Služební revolver doktora Twentymanjonese určitě všechno přežil. Dveře se ale vzpříčily.
Vrhla se tedy do zejícího otvoru po předních dveřích a snažila se dostat k zadní sedačce. Vtom ji pevné kostnaté prsty sevřely rameno a vyvlekly ven. Okamžitě sebou mrskla a dostala se tak k násilníkovi blíž. S pytlem od mouky připomínal člena Ku-klux-klanu. Temné otvory podobné prázdným důlkům v lebce skrývaly oči člověka. Zdály se však v tom stínu vzdálené, a tak po nich sekla dlouhými nehty.
Ucukl, přesto ukazováčkem zachytila masku a roztrhla ji až po bradu. Uchopil Centaine za zápěstí, ale místo aby se snažila vytrhnout, vrhla se proti němu. Snažila se zasáhnout útočníka pravým kolenem do slabin. Prudce se stočil a zachytil výpad stehnem. Ucítila otřes úderu, ale sevření nepovolilo -jako by ji ruku drtila železná past.
Zakousla se do šlachovitého zápěstí jako zdivočelý predátor, kopala a snažila se ho zasáhnout do rozkroku. Většinu úderů však odrážely tvrdé, vypracované svaly.
Mručel a snažil seji zkrotit. Vůbec nebyl připraven na tak divoký odpor. Navíc bolest v zápěstí dostoupila vrcholu. Čelisti jí téměř praskaly od toho, jakou sílu vkládala do stisku. Cítila, jak zuby rvou maso a do úst jí vniká krev, slaná a horká.
Lupič ji volnou rukou chytil za vlasy a snažil sejí zvrátit hlavu dozadu. Dýchala nosem, funěla jako buldok a zuby vší silou drtily vše, co jim přišlo do cesty. Konečně narazila na kost. Zuby zaskřípaly. Muž sebou trhal, cloumal s ní a přitom úpěl bolestí i vztekem.
Zavřela oči a očekávala úder pěstí do spánku, který by vše vyřešil. K tomu však nedošlo. Lupič se choval velice podivně: reagoval dost nepřiměřeně na děsivý útok, dokonce ji snad nechtěl ani zranit, ani způsobit bolest. Snažil seji prostě pouze odtrhnout.
Náhle pod zuby cosi prasklo. Prokousla mu tepnu. Krev se vyvalila a ona měla pocit, že se utopí. Nechala ji vytékat koutky úst, aniž by stisk povolila.
Krev stříkala všude. Teď už v agónii sténal a nakonec se rozhodl použít sílu. Sevřel jí čelist - prsty měl jako ze železa. Bolest vystřelila do celé hlavy. Centaine otevřela ústa a ucukla. Tím útočníka opět překvapila, vytrhla se mu a vrhla se do vozu.
Tentokrát popadla revolver a rozechvělými prsty se ho snažila odjistit. To už ji zase držel za vlasy. Škubl s ní tak prudce, až jí těžká zbraň vypadla z prstů a zarachotila na střeše obrácené kabiny.

Opět zaútočila s vyceněnými zuby zbarvenými jeho krví.
Roztržená maska se mu posunula, na okamžik ztratil přehled.
Zapotácel se, sevřel ji v náručí a upadl. Kopala a škrábala, ale svou vahou ji zalehl. Podařilo se mu chytit ji za ruce.
Náhle ztuhla.
Maska se rozevřela a Centaine zahlédla oči. Ty známé oči, s dlouhými černými řasami - zděšeně vyhrkla: „Lothare!“
Trhl sebou. A tak leželi na sobě, podobní milencům. Přitisknutí k sobě lapali po dechu, celí od krve mlčky zírali jeden na druhého.
Najednou ji pustil a vstal. Sundal masku a odhalil stříbřitě zlatavé vlasy. Vlnily se mu okolo uší a padaly až do očí, když plátnem masky stahoval pochroumané zápěstí. Rozpoznal neobyčejně těžké zranění: viděl kost i potrhané šlachy. Jasně červená krev z tepny prosákla bílým hadrem a kanula do písku. Centaine si sedla a pozorovala ho. Motor se konečně zastavil a nastalé ticho přerušoval pouze jejich dech.
„Proč to děláš?“ zašeptala.
„Vždyť to dobře víš!“ Snažil se utáhnout obvaz zuby.
Vtom se Centaine vymrštila a zmizela v kabině. Už se dotkla revolveru, když ji opět vyvlekl ven.
Uchopil zbraň, odepnul šňůru a obtočil si ji okolo předloktí. Spokojeně odfrkl, když zjistil, že se prosakování krve zmenšilo.
„Kde jsou?“ pohlédl na Centaine ležící v písku.
„Nevím, o čem mluvíš!“
Sehnul se do kabiny. Vytáhl černý lakovaný kufřík.
„Klíče?“
Hleděla mu sveřepě do očí, a tak položil sejf na zem.
Ustoupil o krok. Odjistil a vystřelil. Odezva byla v pouštním tichu ohromující, až Centaine zalehly uši. Kulka roztrhla zámek.
Lothar si zastrčil revolver do kalhot, poklekl a otevřel víko. Uvnitř našel malé balíčky, každý pěkně zabalený v hnědém papíře a označený červenou pečetí. Zdravou rukou jeden vytáhl a nahlas přečetl ozdobný rukopis kaligrafického stylu Twe“tyman-Jonese:
156 KUSŤT, CELKEM 382 KARÁTŮ
Zuby roztrhl papír a na dlaň zraněné ruky si nasypal celý obsah. Diamanty měly ve slunečním světle svůj typický, matný lesk nebroušených kamenů.
„Vypadají pěkně,“ zamumlal a uschoval je do kapsy.
Prázdný balíček vložil zpět do sejfu.
„Věděla jsem, že jsi vrah,“ provokovala. „Nikdy jsem si ale nepomyslela, že jseš obyčejnej zloděj.“
„To tys ukradla mé čluny a zničila celou firmu. Takže mi tady nic nevyprávěj o zlodějích.“ Sebral trezor. Přešel k převrácenému vozu, otevřel kufr a zkontroloval obsah.
„To je dobré,“ poznamenal. „Mám radost, že jsi myslela na všechno - máš tu i zásobu vody. Vystačí ti na celý týden, ale najdou tě rozhodně dřív. Abrahams posílá ozbrojený doprovod, který se má s tebou sejít. Zachytil jsem instrukce Twentyman-Jonese.“
„Ty svině!“ zasyčela vztekle.
„Přeštípnu telegrafní dráty dřív, než odjedu. Tak na obou stranách zjistí, že se něco přihodilo. Určitě se ti nic nestane.“
„Bože můj, já tě tak nenávidím!“
„Zůstaň u vozu. To je hlavní zásada přežití v poušti. Nesmíš odejít. Do dvou dnů tě určitě zachrání - a já budu mít alespoň trochu náskok.“
„Věděla jsem, že tě strašně nenávidím, ale teprve teď chápu plný význam toho slova.“
„I to jsem tě mohl naučit,“ pronesl tiše a zvedal odhozenou brokovnici z písku. „Také já pochopil jeho plný význam během let, kdy jsem se staral o tvého syna. Potom ses v mém životě objevila znovu a opět jsi zničila všechno, co jsem si vysnil, na čem jsem tak tvrdě pracoval.“ Máchl brokovnicí jako sekerou proti nejbližšímu balvanu. Pažba se rozletěla, ale pokračoval, až se ohnula i hlaveň a zbraň nebyla k použitíPotom ji odhodil.
Zavěsil si mauzerovku na rameno, sevřel sejf pod paží a přidržel si zraněnou ruku v zakrváceném obvazu na prsou. Bolest to byla nesnesitelná a bledost obličeje pronikala bronzově opálenou kůží. Už i souvislá řeč mu dělala potíže.
Nechtěl jsem tě zranit - kdybys nezápasila...,“ těžce oddychoval. „Už se nikdy nesejdeme. Sbohem, Centaine!“
„Ještě se uvidíme,“ odporovala. „Znáš mě velice dobře, takže si musíš uvědomit jedno: nevzdám se, dokud se za tohle příkoří nepomstím!“
Pokýval hlavou. „Vím, že to zkusíš.“ Otočil se.
„Lothare!“ zvolala ostře, ale ztišila hlas, když se zarazil.
„Dávám ti výhodnou nabídku - zbavím tvoji firmu i čluny všech dluhů, když mi vrátíš mé diamanty.“
„Je to dost špatná nabídka,“ smutně se usmál. „Továrna na rybí konzervy společně s čluny nemá dnes už žádnou cenu, zatímco tvé diamanty...“
„Navrch přidám padesát tisíc liber a ještě slib, že nic neohlásím policii.“ Snažila se potlačit zoufalství vkrádající se do hlasu.
„Tehdy jsem to byl já, kdo žadonil - vzpomínáš si? Kdepak, Centaine, i kdybych chtěl, nejde to už vrátit. Spálil jsem za sebou všechny mosty,“ pomyslel na kradené koně. „Už žádné další výhodné nabídky, Centaine. Skutečně musím jít.“
„Polovinu diamantů - nech mi alespoň polovinu,
Lothare!“
„Proč?“

„Pro lásku, která kdysi mezi námi byla.“
Hořce se usmál: „To bys musela udat nějaký lepší důvod než tenhle.“
»Poslyš, když mi je všechny vezmeš, zničíš mě, Lothare.
Nevydržím takovou ztrátu. Už teď jsem na dně. Potom budu naProsto zruinovaná.“
„Přesně to se stalo i mně, když jsi mi vzala čluny.“ Otočil
Se a pomalu odcházel pískem. Centaine se postavila.
„Lothare De La Reyi!“ křičela ze všech sil. „Odmítl jsi nabídku - vyslechni si tedy mou přísahu. Přísahám při
Bohu všemohoucím a všech svatých, že se nevzdám a budu tě pronásledovat tak dlouho, pokud se nebudeš houpat na
Šibenici!“
Neotočil se, ale dobře si všimla, jak sebou trhl při té výhrůžce. Se zraněnou rukou a pod tíhou sejfu i pušky ztěžka vyšel na vysoký břeh a zmizel jí z očí.
Sesula se do písku a zachvátilo ji zoufalství. Divoce a bezmocně se roztřásla. Reakce na ponížení ji zavalovala jako vlny v bouři, kdy moře buší do nehybného pobřeží, bičuje ho, strhává zpět a všechno bez přestání opakuje s cílevědomou pravidelností. Slzy její valily proudem po tvářích a mísily se s Lotharovou krví. Té už měla v krku plno.
Už jenom nekontrolovaně vzlykala. Příšerná pachuť v ústech ji donutila vstát a dopotácet se k vozu. Opravdovým zázrakem vak s vodou stále visel u rezervy. Opláchla si obličej a snažila se tu hnusnou příchuť vykloktat. Růžově plivala do písku.
Začala uvažovat, jak ho bude pronásledovat. Revolver už nemá, roztříštěná brokovnice se stala jenom kusem zahnutého železa.
„Zatím ne...,“ syčela, „ale brzo k tomu dojde. Však jsem přísahala. Těš se, Lothare De La Reyi!“
Přešla ke kufru a po chvíli se jí podařilo vytáhnout dva kanystry s vodou a průmyslové diamanty. Vše přemístila do stínu srázného břehu a s pomocí lopaty zahrabala do písku.
Chtěla cennost skrýt a vodu chránit před sluncem.
Vrátila se k vozu a netrpělivě rozbalovala další věci důležité k přežití, které vždy vozila s sebou. Děsila se při pomyšlení, že přípojku k telegrafu někde zapomněla či ji někdo nedopatřením vyložil - našla ji ale v krabici s nářadím.
Popadla klubko drátů i brašnu a vydala se po Lotharových stopách. Našla místo, kde vsedl na koně.
Chtěl někde přecvaknout dráty. Zaclonila si oči a dívala se podél koryta. Měl by vědět, že všechno důležité vozím s sebou. Takhle přijde o své dva dny náskoku.
Pohledem překontrolovala řadu telegrafních sloupů, které mizely v záhybu řečiště. Rozběhla se podél stop a sledovala očima vedení.
Přerušení zahlédla asi dvě stě metrů před sebou. Přeštípnuté měděné dráty visely líně k zemi. Zrychlila. Dostala se k místu, kde linka přecházela koryto řeky a všimla si zbytků
Lotharova úkrytu. Z ohniště se stále kouřilo, ačkoliv ho někdo narychlo zaházel pískem.
Odložila brašnu i dráty a prozkoumávala okolí. Našla další úkryty, a tak pochopila, že jich tu pobývalo víc. Dokonce objevila i tři lůžka z trávy.
Tři? Chvíli ji to mátlo, ale rychle záhadu rozluštila: měl tu s sebou toho svého bastarda. Stále se nemohla vžít do role Manfredovy matky. A ten druhý byl jistě Swart Hendrick, ten je s Lotharem všude.
Nerozhodně uvažovala. Chvíli potrvá, než se napojí na přerušenou telegrafní linku. Zároveň je velice důležité zjistit, kam Lothar zamířil. Pronásledování musí začít najisto, dřív než úplně zmizí.
Konečně se rozhodla. Napojím se na telegraf, jakmile vypátrám, kterým směrem se dali.
Určitě ne na východ, do Kalahari. Tam čeká pouze poušť.
Nejspíš se stočí zpět na Windhoek, odhadovala, a proto vyrazila tím směrem. Po chvíli ale narazila na spoustu stop koní i mužů. Strávili tu nejméně dva týdny, pomyslela si.
Zrak, vytrénovaný Křováky, jí pomohl porozumět veškerému dění.
Tudy se tedy nedali, usoudila konečně. Museli se pustit na jih, na Gobabis a k řece Orange.
Propátrávala v kruzích jižní část od ležení, ale nikde nenarazila na stopu čerstvější než z minulého dne. Zastavila se a Pohlédla k severu.
„Tam už vůbec ne,“ zaúpěla zmateně. Není tam nic až k řece Okavango - potom portugalské území. A koně se nikdy nedostanou přes nekonečné pláně Bushmanlandu.
Neústupnost ji donutila i k tomuto zdánlivě zbytečnému kroku. Vydala se k severu a vzápětí narazila na čerstvou a jasnou stopu, perfektně vyznačenou v měkkém písku.
Tři jezdci a každý má náhradního koně - pohnuli se před necelou hodinou. Lothar se přece jen rozhodl vyrazit na sever- Zbláznil se, anebo vymyslel něco jiného. Následovala čerstvou stopu po celou míli, aby se ujistila, že v tom není ně jaký uskok. Mířili přesně a jasně k tetelícímu se obzoru rozpálených severních plání. Otřásla se při vzpomínce, jaké to tam tenkrát bylo.
„Musel zešílet,“ zašeptala, ačkoliv dobře věděla, že je v pořádku. Směřuje tedy k hranici Angoly. Tam má starou základnu z dob, kdy pytlačil a obchodoval se slonovinou. Pokud se dostane k Okavangu, už ho nikdy neuvidím. Mezi Portugalci má mnoho přátel, kteří od něho kupovali slonovinu.
Tentokrát má s sebou diamanty v hodnotě celého milionu liber. S takovým pokladem si může vybrat jakékoliv místo na světě. Musím ho dostat dřív, než se tam dostane.
Trochu ztratila odvahu, když si uvědomila, jak těžký úkol ji čeká. Všechno perfektně naplánoval - vše mu hraje do ruky. Už ho nikdy nechytíme! Bránila se další vlně zoufalství.
„Ale ano, podaří se nám to. Musí to vyjít. Musím ho přechytračit a pobít. Je to úplně jednoduché - musím přežít!“

přesvědčovala se nahlas.
Hnala se zpět k telegrafickému vedení. Přeštípnuté konce ležely stočené na zemi. Drátem z klubaje propojila, aby nahradila vzniklou mezeru, zároveň je trochu i napjala. Zaklapla na ně držáky cívky.
Napojila se do elektrického obvodu a upevnila vývody suchých baterií. Měnila je před odjezdem z Windhoeku, měly by tedy mít dostatek energie. Náhle se zděsila nad prázdnotou v hlavě: nemohla si vybavit ani jediný znak morseovky. Snažila se uklidnit, vydechla a položila ruku na telegrafní klíč. Automaticky začala vyťukávat:
Tady Juno. Kdo je tam. Odpověz.
Dlouhé vteřiny naprostého ticha ve sluchátkách přerušilo náhle vzdálené pípnutí:
Tady Vingt. Pokračujte.
Tvořila co nejkratší slova a zkrácené fráze, aby se Twentyman-Jones dozvěděl co nejvíce o přepadení, a určila mu svou pozici. Potom pokračovala: Okamžitě se domluvte se stávkujícími. Nutná spolupráce k získání materiálu. Pro obě strany životně důležité. Pošlete nákladní auto do severního výběžku
O'chee Pan a najděte křovácký tábor. Vůdce Křováků
Nutné mu sdělit Nám kaleya. Opakuju Nám kaleya. - V duhu děkovala, že slovo kaleya lze napsat latinskou abecedou neobsahuje žádné komplikované tóny nebo dokonce mlaskavky křováckého jazyka. Kaleya znamenalo volání nejvyšší nouz.e, prosbu o pomoc, kterou žádný křovácký rod nemůže ignorovat. „ Vezměte Kwi s sebou,“ pokračovala a upřesňovala další instrukce. Zakončila zprávu, kterou Twentyman-Jones potvrdil. Končil:
Jste v pořádku a nezraněná. Otazník. Vingt.
Odpověď pozitivní. Konec. Juno.
Otřela si pot z tváře žlutou hedvábnou šálou. Seděla přímo na slunci. Procvičila si prsty a opět se nahnula k telegrafnímu klíči. Vyťukala volací znak operátora kanceláře Courtney
Mining and Finance Company ve Windhoeku.
Odpověď přišla vzápětí. Operátor určitě zachytil spojení s dolem, ale přesto se ptala:
Sledoval jste rozhovor. Otazník.
Ano, přišlo zpět.
Celá předchozí zpráva ku vědomí administrátora. Plukovník Blaine Malcomessje žádán o pomoc. Je potřebná spolupráce k zadržení zločinců a objevení ukradeného materiálu.
Možná souvislost se zmizením většího množství koní či jejich nákupem Lotharem De La Reyem za poslední tři měsíce. Otazník. Prosím a čekám na zprávu. Konec. Juno.
Operátor odsouhlasil příjem a pokračoval:
Pettifogger pro Juno. Abe se určitě objevil u telegrafu v první minutě, kdy dosáhla spojení. Všude velká starost o tvou bezpečnost. Udej přesně nynější pozici. Stop.
Centaine nakvašeně reagovala: Malou násobilku jsem zvládla už dávno, Abe. Přesto stručně odpověděla:
Ozbrojený doprovod vyrazil l Windhoeku okamžitě v pět hodin ráno. Měli by dorazit zítra poránu. Počkej na plukovníka. Stop. Pettifogger.
Dráty dostačovaly k tomu, aby si vše přenesla do sporadického stínu pod břehem. Zatímco čekala na další zprávu, Promýšlela následný postup.
Jistá fakta hovořila jasně: Nikdy nechytí Lothara De La
Reye přímým pronásledováním. Už je vcelku dost dlouho na cestě a přitom směřuje do nitra oblasti, kterou velice dobře zná. Lovil tam a pobýval téměř polovinu svého života. Zná ji tak dobře jako nikdo jiný, dokonce lépe než ona sama. Ale rozhodně ho předčí malý Křovák Kwi.
Je zapotřebí si ujasnit přesně, kudy chce jet, a včas ho odříznout. Musíme použít koně, protože auta v takovém terénu nejsou k ničemu. Lothar o tom ví a spoléhá se na to. Rozhodně si vybere směr, kudy ho žádný vůz nemůže sledovat.
Přivřela oči a snažila se vybavit si mapu severního teritoria: obrovské, rozžhavené pláně pouště nazývané Bushmanland.
Znala pouze dvě místa s povrchovou vodou. Jedno se jmenovalo Elephant Pan a druhé se skrývalo pod kopečkem jílovité břidlice. Byla to posvátná místa Křováků, která jí stařeček O'wa ukázal před patnácti lety. Uvažovala, zda by tyto zdroje vody ještě nalezla. Jistě o nich ví i Lothar. Určitě jede přímo k nim a pravděpodobně zná i jiné, o nichž nemá nikdo tušení.
Zapípání telegrafuji probralo, a tak začala psát:
Malcomess pro Juno. Policejní zpráva o krádeži dvaceti šesti koní z vojenského depa Okahandja třetího minulý měsíc. Nalezeni pouze dva. Upřesněte další požadavky. Stop.
Měla jsem pravdu! Lothar si na poušti zřídil podpůrné stanice, rozbřesklo sejí. Opět přivřela oči a odhadovala vzdálenosti a časy v severním teritoriu. Potom se opět sehnula nad telegraf:
Ujištěna o směru uprchlíků k řece Okavango. Vyžaduji malý oddíl v poušti trénovaných mužů a náhradní koně. Rendez-vous na misijní stanici Kalkrand co nejdříve. Objevím se s křováckými stopaři. Konec.
Twentyman-Jones k ní dorazil ještě před ozbrojeným doprovodem z Windhoeku. Tábořiště Křováků leželo pouze několik mil od cesty. Důlní nákladák rachotil po pláni a Centaine mu běžela vstříc. Mávala a smála se úlevou. Převlékla se už do kalhot a jezdeckých bot, které vezla v cestovní brašněTwentyman-Jones vyskočil z kabiny a přímo se vznášel na svých Čapích nohách. Objal ji a přitiskl k sobě.
Bohudíky,“ mumlal zaníceně. „Bohudíky, že jste v pořádku.“
Objal ji úplně poprvé, což ho šokovalo. Okamžitě odstoupil. Aby zakryl rozpaky nad tak opovážlivým činem, nasadil znovu obvyklý chmurný výraz.
Je s vámi Kwi?“

„Sedí nahoře.“
Centaine běžela dozadu. Kwi s bratrem byli úplně zděšeni hroznou jízdou. Vypadali jako uštvaná divoká zvěř v kleci, oči veliké a vytřeštěné.
„Nám!“ zaječel Kwi a oba se k ní hnali jako kuřata ke kvočně. Radostně poskakovali, mlaskali a klikali. Centaine je objímala a chlácholivě klikala také.
„Teď už zůstanu s vámi. Ničeho se nebojte. Jsou to dobří lidé a já vás neopustím. Uvidíte, jaké historky budete moct vyprávět, až se vrátíte. Stanete se hrdiny rodu San, vaše jména půjdou od úst k ústům po celé Kalahari.“ Radostně se chichotali jako malé děti, na strach už samozřejmě dávno zapomněli.
„Čeká mě mnohem větší sláva než jeho,“ vychloubal se
Kwi. „Jsem totiž starší, rychlejší a chytřejší než on.“ Bratr uraženě odstoupil.
„Oba dva budete slavní!“ Centaine se rychle snažila zažehnat počínající nesvár. „Půjdete nyní po stopě mužů páchajících zlo. Velice mně ublížili, proto je budete pronásledovat a dovedete mě k nim. Potom dostanete takové dary, jaké jste neviděli ani ve snu. Všichni muži vašeho rodu se shodnou, že ještě nikdy nežili tak slavní lovci a stopaři jako Kwi a jeho bratr. Musíme si ale pospíšit, než zlosyni uprchnou.“ Vrátila
Se k Twentyman-Jonesovi a malí Křováci se jí drželi za patami jako věrní psíci.
»De La Rey tu nechal průmyslové kameny. Zahrabala jsem je v řečišti.“ Zarazila se, když si všimla dalších dvou mužů. Gerhard Fourie totiž řídil a pomáhal mu Maclear. Ještě nedávno hrdí členové stávkového výboru nyní vypadali zkormouceně.
„Máme radost,“ Maclear se ujal slova, „že jste v bezpečí a nezraněná, paní Courtneyová. Nebylo jediného muže na celém dole, který by se o vás nestrachoval.“
„Děkuju vám, pane Macleare.“
„Cokoliv pro vás můžeme podniknout, uděláme! Jsme v tom všichni společně, paní Courtneyová.“
„Přesně tak, pane Macleare. Bez diamantů nebude žádná výplata. Je důležité dopravit zpátky zachráněné průmyslové kameny a potom zamíříme na Kalkrand. Máte všechno s sebou, abyste nás tam mohl zavézt, pane Fourie?“
„Dostaneme se tam k ránu, paní Courtneyová,“ slíbil řidič.
Kalkrand ležel na konci cesty i civilizace. Vyjeté koleje odtud už nikam dál nevedly.
Cesta, kterou Fourie vybral, se táhla širokým obloukem.
Vyhýbala se tomu nejhoršímu v centru Bushmanlandu. Postupovala na sever, potom zahnula na západ a zase zpět na východ. Takže se ocitnou sto padesát mil od místa přepadení.
Přemístí se pouhých sedmdesát mil dál na západ, ke Kalkrandu. Na Lothara si tak najedou necelých osmdesát mil, možná i méně, pokud vyrazil dál na východ. Existovala i možnost špatné úvahy a odhadu, pokud Lothar zmizel jiným směrem.
Na tuto eventualitu nechtěla ani pomyslet.
„Podle stop se zdá, že už tady něco jelo,“ poznamenala při pohledu z kabiny. „Vypadá to na další dva vozy. Myslíte, doktore Twentyman-Jonesi, že je to ten přislíbený policejní doprovod?“
„Pokud ano, je plukovník Malcomess opravdový zázrak, když je sem dostal tak rychle.“
„Mohlo se jim to podařit v případě postupu hlavní cestou na sever, než by se stočili naším směrem,“ snažila se ujistit samu sebe, i když Twentyman-Jones potřásal nevěřícně hlavou.
„Spíš jde o konvoj zásobovacích vozidel pro misijní stanici. Domnívám se, že se tam budeme muset zastavit a počkat na příjezd policie i náhradních koní.“
Plechové střechy misie se náhle objevily v ranním oparu přímo před nimi. Naprosto opuštěné místo pod nízkým hřbetem kopců z červené břidlice snad vybrali kvůli zásobám podzemní vody. Pár větrníků se tyčilo k nebi jako korunovaní strážci hlubokých studní, z nichž stanice čerpala životodárnou tekutinu.
„Němečtí dominikáni,“ upřesnil Twentyman-Jones, když poskakovali na posledním úseku cesty. „Slouží nomádům kmene Ovahimba v této oblasti.“
„Támhle!“ Centaine ho nadšeně přerušila. „Vozidla stojí vedle kostela - právě napájejí koně. A vedle, podívejte! Policejní uniformy. To jsou oni! Už na nás čekají - plukovník
Malcomess opravdu předčil veškerá očekávání!“
Fourie zastavil u nákladních vozů v barvě písku. Centaine seskočila a zamířila k policistovi, který se blížil od napajedla.
„Haló, konstáble, kdo je vaším velitelem...,“ náhle se zarazila a nevěřícně zírala na vysokou postavu tyčící se na verandě kamenného domu hned vedle malého kostelíka.
Měl jezdecké kalhoty a vyleštěné hnědé jezdecké boty, přes ramena přehozený důstojnický plášť. Lehce sbíhal po schodech přímo k ní.
„Plukovník Malcomess! Nikdy mě nenapadlo, že se tu objevíte osobně.“
„Přece jste si přála plnou spolupráci, paní Courtneyová.“
Stiskli si ruce a statická elektřina přeskočila mezi nimi jako modrá jiskra. Centaine se zasmála a ucukla. Stále však držel ruku napřaženou, a tak se jí opět chopila. Sevření bylo pevné ajisté.
„Určitě s námi nepojedete do pouště, že ne? Máte přece své povinnosti administrátora.“
„Pokud nepůjdu, nesmíte ani vy.“ Usmál se: „Dostal jsem striktní instrukce od premiéra, generála Hertzoga, a také od vůdce opozice, generála Smutse. Nesu osobní zodpovědnost za to, že nevyrazíte do pouště. Zdá se, madame, že máte velice nebezpečnou reputaci - tvrdohlavě dotahujete své nápady až do konce a ti dva staří gentlemani jsou tím velice znePokojeni.“
.Ale já tam musím,“ přerušila ho. „Nikdo nezvládne křovácké stopaře. A bez těch nám zločinci zmizí.“
Naklonil souhlasně hlavu: „Je mi vcelku jasné, že oba naši drahocenní generálové chtějí, abychom se nikam nehnali.

Já si ale mohu vyložit jejich nařízení tak, že máme vyrazit společně.“ Náhle se uličnicky usmál jako rozjívený záškolák. „Obávám se, že musíme zůstat spolu.“
Představila si naprosto jasně, jak se s ním ocitne sama uprostřed nekonečné pouště, velice daleko od jeho manželky. Zapomněla na Lothara i diamanty a náhle si všimla, jak se stále drží za ruce. Všichni je pozorovali. Uvolnila stisk a rychle se ptala: „Kdy můžeme vyrazit?“
Místo odpovědi se otočil a zavelel: „Nasedat! Nasedat!
Vyjíždíme okamžitě!“
Potom se otočil k ní a promluvil neosobním tónem. „A nyní, paní Courtneyová, buďte tak laskavá a sdělte mi své úmysly. A kam že to vlastně máme jet?“
Zasmála se. „Máte mapu?“
„Tudy!“ Odvedl ji do misijní kanceláře a rychleji představil oba německé řeholníky. Naklonil se nad obrovskou mapu, položenou na stole.
„Ukažte mi, jak si to představujete,“ povzbudil ji. Přistoupila blíž, ale zachovala mezi nimi odstup.
„Přepadení se udalo zde.“ Zabodla ukazováček do mapy.
„Stopy vedly tímto směrem, k portugalskému teritoriu. Jsem si tím naprosto jistá. Mají, ale před sebou tři sta mil.“
„Zatím jste je obloukem objela, a tak jsme vlastně před nimi,“ pochvalně zakýval hlavou. „Nyní zamýšlíte vyrazit na východ do pouště a úplně je odříznout. Toto území je však velice rozsáhlé: budeme hledat jehlu v kupce sena, nemyslíte?“
„Napajedla,“ upozornila. „Zanechal náhradní koně u vody.
To je mi naprosto jasné.“
„Chápu, jsou to ty ukradené armádě. Ale tam přece nikde žádný pramen není.“
„Ale je,“ vysvětlovala. „Není sice zaznamenán na mapě, ale on o napajedlech ví velice dobře. Moji Křováci ta místa znají také. U těchto vodních zdrojů je můžeme dopadnout nebo přetneme jeho stopu, pokud nás předehnal.“
Postavil se a sroloval mapu. „Opravdu si to myslíte?“
„To, že už by mohli být před námi?“ ujistila se Centaine.
„Musíte brát v úvahu tvrdost a zkušenost toho člověkaVyzná se v poušti, je v ní jako doma. Nikdy ho nesmíte podceňovat, plukovníku. To by byla osudná chyba.“
„Prostudoval jsem veškeré záznamy.“ Zasunul mapu do kožené brašny a nasadil si na hlavu tropickou přilbu ze silného korku se širokým okrajem, chránící krk proti slunečním paprskům. Zakrývala uši a navíc přidala další centimetry už tak majestátní výšce. „Vím dobře, jak je nebezpečný. Už jednou na jeho hlavu vypsali odměnu deset tisíc liber. Nečekám, že to bude jednoduché.“
Opálený policejní seržant se objevil ve dveřích., Jsme připraveni, plukovníku!“
„Osedlal jste koně pro paní Courtneyovou?“
„Ano, pane!“ přitakal štíhlý svalnatý policista. Pod nosem mu visel mohutný knír. Centaine jeho vzhled uspokojil, čehož si Blaine Malcomess všiml.
„To je seržant Hansmeyer. Bojovali jsme spolu pod generálem Smutsem.“
„S radostí vás poznávám, paní Courtneyová. Už jsem o vás slyšel, madame,“ zdvořile zasalutoval.
„Těší mě vaše přítomnost, seržante!“
Rychle se rozloučili s misionáři a vyrazili do slunce. Centaine seřídila třmeny hnědákovi, kterého jí plukovník vybral. Blaine Malcomess zavelel k odjezdu a Centaine se ještě rychle otočila na doktora.
„Přál bych si jet s vámi, paní Courtneyová,“ smutně oznámil Twentyman-Jones. „Před dvaceti lety by mě od toho nic neodradilo.“
Mile se usmála: „Držte nám palce. Pokud nedostanu zpět diamanty, vrátíte se zase k De Beers a já budu vyšívat kapesníčky někde v chudobinci.“
„Ať shnije ta svině, která vám tohle provedla,“ rozvášnil se doktor. „Dovlečte ho zpět v okovech!“
Centaine naskočila do sedla. Cítila se dobře s koněm pod sebou. Popojela k plukovníkovi.
„Můžete vypustit své lovecké psy, paní Courtneyová,“ usmálsenani.
„Utíkej k vodě, Kwi,“ zaklikala a oba Křováci otočili tváře k východu. Malé, jakoby dětské nožky se rozkmitaly, luky a jedovaté šípy zavěšené na nahých zádech začaly poskakovat. Hlavičky pokryté tmavými kudrlinkami a vyboulené zadky vykukující ze zástěrek doplňovaly celkový vzhled.
Byli zrozeni k běhu, a tak se koně museli pustit do cvalu aby jim nezmizeli.
Centaine a Blaine se drželi bok po boku v čele oddílu. Seržant a další čtyři je následovali v zástupu, každý měl dva náhradní koně nesoucí zásobu vody pro všechny. Měla vydržet jim i zvířatům na celé tři dny, pokud s ní budou šetrně zacházet. Muži i koně však měli poušť v krvi.
Centaine a Blaine cválali beze slov, i když po něm každou chvíli zamžourala koutkem oka. Plukovník sice působil mohutně, ale v sedle byl naprosto majestátní. Na koni se stával kentaurem, téměř součástí zvířete, na němž seděl. Pochopila, proč získal mezinárodní reputaci hráče póla. Dokonce si sama upravila některé nedostatky držení těla v sedle při pohledu na něj. Náhle odbourala špatné návyky, kterých se po celá léta nedokázala zbavit. Po chvíli se už držela v sedle jako on.
Chtěla by s ním cválat věčně. Ve své milované poušti a s tímto mužem po boku se cítila naprosto spokojená.
Přejeli kopce a Blaine poprvé promluvil: „Měla jste pravdu. Sem bychom se s vozy nikdy nedostali. Dá se tu projet pouze na koni.“
„A to jsme ještě nenarazili na jemný vápenný prach, po němž přijde zase písek - donekonečna bychom vyhrabávali zapadlá kola,“ souhlasila.

Míle ubíhaly a Křováci před nimi běželi naprosto jistě.
Drželi směr bez rozmýšlení či uhýbání - věděli přesně, kde se nachází jejich daleký cíl.
Každou hodinu Blaine zastavil celý oddíl a nechal koně oddechnout. Rozmlouval tiše se svými muži, naslouchal jim a kontroloval náklad. Chtěl mít jistotu, že se nikde neobjeví žádná závada nebo odřenina. Po pěti minutách všichni nasedli a vyrazili opět na cestu.
Jeli dlouho, až do tmy. Dohlédl na vydávání vody, podíval se na koně a teprve potom přišel k malému ohni. Tam už seděla Centaine, která zajistila vše potřebné pro Křováky. Nyní připravovala jídlo pro sebe a plukovníka. Podala mu jídelní misku, jakmile se uvelebil naproti ní.
„Je mi líto, sire, bažant s kaviárem již není k dispozici.
Mohu ale z celého srdce doporučit hovězí lunchmeat.“
„Zajímavé, jak to dobře chutná takhle výborně upravené.“
Spořádal všechno s opravdovou chutí, potom vydrhl misku suchým pískem a vrátil ji zpět. Zapálil si kouskem doutnajícího dřívka. „A jak to viržinko úžasně chutná, když se okolo vznáší kouř ze dřeva.“
Vše poklidila a zabalila, připravená na rychlý start brzy ráno. Vrátila se k ohni a chvíli váhala, zda si má sednout naproti. Plukovník se však posunul na pokrývce a nechal polovinu volnou. Beze slova přešla k němu a uvelebila se vedle - dělily je pouze centimetry.
„Jak je to překrásné,“ zamumlala s pohledem upřeným na noční oblohu. „Hvězdy jsou tak blízko. Mám dojem, že se jich mohu dotknout. Mohla bych je dokonce i utrhnout a nosit okolo krku jako krásný věnec z divokých květů.“
„Ubohé hvězdy,“ zašeptal měkce. „Jejich zář tam nahoře naprosto pohasne.“
Obrátila se k němu a usmála se. Nechala jeho kompliment ležet mezi nimi bez odpovědi. Po chvíli zdvihla opět tvář k obloze. „To je má vlastní hvězda!“ ukázala na Acrux v souhvězdí Jižního kříže. Michael ji pro ni vybral. Michael - ucítila bodnutí viny, ale už ne tak velké.
„A která je vaše?“ ptala se.
„Měl bych nějakou mít?“
„Ach ano,“ přitakala. „Je to opravdu nutné.“ Odmlčela se a potom s dívčí stydlivostí dodala: „Mohla bych vám jednu vybrat?“
„Byla by to pro mne opravdová pocta.“ Nedělal si legraci, myslel to smrtelně vážně, stejně jako ona.
„Tam!“ Ukázala směrem k severu, kde cesta zvěrokruhu
Procházela oblohou. „Tamhleta - Regulus v souhvězdí Lva, který je vaším znamením. Vybrala jsem ji a je tvoje, Blaine.“
Poprvé ho oslovila jménem.
„Vděčně přijímám, a kdykoliv ji uvidím, vzpomenu si na tebe, Centaine.“
Tiché vyznání lásky bylo dáno i přijato, rozuměli tomu oba. Jednoznačně je umlčela důležitost tohoto převratného okamžiku.
„A jak víš, že jsem se narodil ve znamení Lva?“ zeptal se konečně. „Našla jsem si to,“ odpověděla bezelstně. „Myslela jsem si, že je důležité to vědět. Narodil ses 28. července roku
1893.“
„A ty,“ odvětil, „ses narodila prvního dne našeho nového století. Proto také neseš jeho jméno. Našel jsem si to. Rovněž jsem se domníval, že je důležité to vědět.“
Jeli už poměrně dlouho, než se konečně rozednilo. Pokračovali stále na východ a jako předvoj běželi oba Křováci. Slunce vyšlo a paprsky se do nich opřely. Vysoušely pot na kůži koní, až na ní zůstaly pouze bílé slané krystalky. Muži jeli schýlení, jako by na zádech nesli těžké břemeno.
Slunce vystoupilo do zenitu a pomalu začalo sestupovat k západu. Stíny se protáhly daleko dopředu a pouště se opět vrátily barvy s odstíny okrové, broskvově narůžovělé a sytě jantarové.
Náhle se Kwi zastavil a širokým chřípím začal nasávat vzduch. Bratr ho napodoboval - připomínali pár loveckých psů, který vyčenichal kořist.
„Co to dělají?“ vyzvídal Blaine, když k nim dojeli. Než se dočkal odpovědi, Kwi zaklikal a rozběhl se. Bratr ho ihned následoval.
„Zkoumají složení vzduchu.“ Centaine se postavila do třmenů. „Ucítili totiž vodu.“
„Myslíš to vážně?“ udiveně zamrkal.
„Ani já jsem tomu napoprvé nechtěla uvěřit,“ rozesmála se. „O'wa cítil vodu na dobrých pět mil. Jedeme, já ti to dokážu.“ Pobídla koně.
Před nimi, v nenápadné terénní vlně, se v tetelivém oparu objevil kopec skoro purpurové břidlice, kompletně holý s výjimkou prehistorického stromu na vrcholu: kokerboom s podivnou kůrou připomínající kůži plazů. Centaine pocítila záchvěv nostalgie - paměť jí toto místo dobře připomněla.
Sem přišla s dvěma malými žlutými lidmi, které tak milovala A tenkrát právě nosila Sašu ve svém lůně.
Ještě než se dostali ke kopci, Kwi s bratrem se zastavili.
Bok po boku prohlíželi zem okolo nohou. Vzrušeně debatovali. Když k nim Centaine dojela, začala plukovníkovi tlumočit. Hlas jí radostí přeskakoval.
„Právě jsme přetnuli stopu Lothara De La Reye. Není o tom pochyb. Tři jezdci přijeli od jihu a postupují k prameni. Už mají nejvyšší čas vyměnit schvácená zvířata - ženou je proto bezcitně dál. Koně se sotva potácejí. De La Rey nám konečně padl do rukou.“
Centaine nedokázala zakrýt uspokojení nad svým perfektním odhadem Lotharova myšlení. Opravdu mířil k portugalské hranici, a tak se nedostal s uloupenými diamanty příliš daleko.
„Kdy tu projížděli, Kwi?“ ptala se úzkostlivě, když seskočila z koně a sama si prohlížela stopu.

„Slunce stálo tam, Nám," ukázal malý Křovák místo na obloze.
„Těsně po svítání. Mají asi osm hodin náskok," upřesnila.
„Musíme se tedy pohnout." Blaine vypadal vážně. „Každá minuta nám přijde vhod. Oddíle, vpřed!"
Asi půl míle od kopce s tím podivným stromem na vrcholu upozornila Centaine plukovníka: „Další koně se tu pohybovali okolo. Strávili zde několik týdnů. Všude vidím jejich stopy. Je to přesně podle našeho odhadu. De La Rey vyslal jednoho ze svých mužů, aby se o ně u vody staral." Přerušila vyprávění a zadívala se dopředu. Zahlédla tři tmavé kupky pod kopcem.
»,Co to je?" Blaine byl zmaten stejně jako ona. Teprve když
Se přiblížili, zjistili pravdu.
„Mrtví koně!" konstatovala. „De La Rey musel zastřelit ty, které ztrhal."
„Ne." Plukovník seskočil a prohlížel si zdechliny. „NenaŠel jsem žádné stopy po kulkách."
Centaine se rozhlédla. Rozeznala primitivní ohradu, patr. ně sloužící čerstvým koním čekajícím na Lothara. Malý úkryt se střechou ze suché trávy používal hlídač.
„Kwi!" zavolala. „Bratr ať najde stopu vedoucí odtud. Ty prohlédni celý tábor. Podívej se na všechno, z čeho bychom se mohli dozvědět další podrobnosti o zločincích, které pronásledujeme." A rozjela se k prameni.
Jezírko se usadilo pod kopcem. Podzemní voda se zachytila v tmavočervené břidlici a dostala se napovrch. Kopyta divokých zvířat i bosé nohy Křováků, kteří sem společně chodili pít již stovky let, dohladka obrousily břidlicový okraj. Hladina vody ležela v pětimetrové hloubce na dně prudce se svažující kónické prolákliny.
Z boku vrstva břidlice jako střecha verandy stínila vodu před přímými slunečními paprsky a chránila ji od rychlého vypařování. Jezírko nepřesahovalo svými rozměry velikost běžné vany, ale zemní pramen obsah neustále doplňoval. Centaine znala ze zkušenosti, jak taková voda může být znečištěna rozpuštěnými minerály i solemi společně s výkaly a močí ptáků i zvířat, kteří sem chodí pít.
Jezírko udrželo její pozornost pouze několik vteřin - náhle v sedle ztuhla a zděšeně si přitiskla ruku na ústa. V naprostém šoku zírala na lidský výtvor.
Oloupaná silná větev se tyčila jako sloupek. Dole zatížená pyramidou z kamení, nahoře nesla prázdný, několikalitrový kanystr jako přilbu. Pod tím přibité prkénko, na němž hlásala rozžhaveným kusem drátu vypálená písmena:
VODA JE OTRÁVENA
Jasně červený kanystr s černou lebkou a zkříženými hnáty byl opatřen nápisem:
ARZENIK
Plukovník přijel k ní a v naprostém tichu nevěřícně hleděli na tu hrůzu. Centaine měla dojem, že slyší rozpálenou břidlici jemně praskat, když Blaine konečně promluvil.
„Mrtví koně," zasyčel. „Tím se vše vysvětluje. To je ale grázl!" Hlas se mu chvěl vztekem. Otočil se a cválal k oddílu. Centaine ho slyšela volat: „Seržante, zkontrolujte množství zbylé vody. Tahle je otrávená."
Seržant Hansmeyer tiše hvízdl.
„Aha, tím tedy končí naše pronásledování. Jestli budeme mít dost štěstí, vrátíme se bez problémů do Kalkrandu."
Centaine se bezmocně třásla zuřivostí. „Zdá se, že nám zase zmizí," cedila skrz zuby. „Zvítězil hned prvním trikem."
Její hnědák ucítil vodu a snažil se k ní dostat. Silou ho otočila a poplácala po krku. Dostala ho k řadě koní, kde mu naměřila příděl ovsa a šrotu do pytlíku na píci, který měl upevněný u hlavy.
Přišel Blaine. „Je mi to opravdu líto, Centaine," potichu se omlouval. „Musíme se vrátit. Pokračovat dál bez vody by byla sebevražda."
„To vím."
„Opravdu šíleně hnusný trik." Potřásl hlavou. „Otrávit vodu, na níž závisí život v poušti, je něco neodpustitelného. Celkový dopad bude děsivý. Viděl jsem to pouze jednou: zažil jsem tuhle situaci při pochodu z Walvis Bay v roce 1915..." Přerušil vyprávění, protože se přihnal malý Kwi a vesele štěbetal. „Co to povídá?" vyzvídal.
Jeden z pronásledovaných je nemocný," přeložila rychle.
»Kwi našel tyhle obvazy."
Křovák třímal jako kořist plnou hrst špinavých a zkrvavených cárů a snaživě je nabízel Centaine.
..Hoď to na zem, Kwi!" nařídila ostře, neboť ucítila nevábný Pach. Pustil je. Blaine vytáhl bajonet z pouzdra na opasku a špicí rozprostřel kusy obvazu na písku.
„To je ta maska!" zvolala. Poznala totiž pytel od mouky který měl Lothar natažený přes hlavu - nyní špinavý od zaschlé krve a žlutého hnisu. Mezi cáry našli i roztrhané kusy košile barvy khaki.
„Nemocný muž ležel, zatímco ostatní sedlali nové koně.
Potom ho museli zdvihnout a pomáhat mu do sedla." Tohle všechno Kwi vyčetl ze stop.
„Kousla jsem ho," oznámila klidně Centaine. „Při našem střetnutí jsem se mu zakousla do zápěstí, až jsem ucítila kost. Způsobila jsem mu velice hlubokou ránu."
„Kousnutí od člověka je skoro stejně nebezpečné jako hadí uštknutí," souhlasně přikývl. „Pokud není ošetřeno včas, nastane vždy otrava krve. De La Rey musí mít ruku doslova v jednom ohni, jak se tak dívám." Dotkl se odhozených obvazů špičkou boty. „Mohli jsme ho dostat. Při jeho kondici je samozřejmé, že bychom ho chytili ještě dřív, než se dostaneme k Okavangu. Mít tak dostatek vody..." Otočil se, aby se nemusel dívat na nešťastný výraz své společnice. Ostře promluvil k seržantovi: „Poloviční příděl vody! Vyjedeme zpět na misii v noci. Využijeme nočního chladu."
Centaine se nemohla uklidnit. Pochodovala k jezírku a zpět, stála na pokraji a stále nevěřícně zírala na tu hrůzu.
„Jak jsi to jen mohl udělat, Lothare?" šeptala. „Byl jsi vždy tvrdý a mnohokrát ses dostal do zoufalého postavení, ale otrávit pitnou vodu..."
Sešla dolů po příkrém břehu a usadila se u hladiny. Dotkla se vody, chladné jako smrt. Uvědomila si to a opatrně prst

otřela o kalhoty. Upřeně zírala do jezírka.
Uvažovala o plukovníkových slovech, že něco podobného už viděl. A dávno zapomenutý rozhovor vyplul z hloubi paměti, kde ležel zavalen po celé roky. Lothar De La Rey sejí tehdy zpovídal u ohně a oči mu blýskaly děsem.
„Museli jsme to udělat - nebo tenkrát jsem si to alespoň myslel. Vojska Jihoafrické Unie na nás tvrdě doléhala. Pokud bych si tenkrát dokázal představit následky...“ Přestal vyprávět a zadíval se do ohně. Tehdy ho tak milovala, vždyť mu patřila. To ještě netušila, že nosí pod srdcem jeho dítě. Natáhla se k němu a vzala ho za ruku, aby ho uchlácholila.
„Už na to nemysli,“ zašeptala. Otočil k ní bolestně staženou tvář.
„Musím na to myslet pořád, Centaine,“ zoufal si. „Nic strašnějšího jsem v životě neudělal. Vrátil jsem se tam o měsíc později a připadal si jako vrah. Puch se nesl do daleka: zdechliny se povalovaly všude. Zebry, oryxové, šakalové i pouštní lišky, ptáci a dokonce i supi, kteří na nich chtěli hodovat. Tolik smrti jsem nikdy neviděl a nezapomenu na tu hrůzu do konce života. Opravdu se za svůj čin stydím a jednou se za něj budu zodpovídat.“
Centaine pomalu vstala. Ucítila, jak vztek a zoufalost pomalu ustupuje přicházejícímu vzrušení. Dotkla se opět vodní hladiny a pozorovala rozbíhající se kruhy.
„Opravdu to myslel vážně,“ uvažovala nahlas. „Opravdu se za to styděl. Jistě by už nikdy nic takového neudělal.“
Otřásla se, když si uvědomila, co ji napadlo. Vlastní kuráž ji překvapila a roztřeseným hlasem se ujišťovala: „Je to podvod! Chytře zinscenoval divadlo! Musí...“ Zarazila se při myšlence na tři mrtvé koně. „Otrávil je sám. Uštval je a pak použil jed, aby se stali součástí této scény. Dal jim napít otrávené vody z nádoby, a ne z jezírka. Určitě by to už podruhé neudělal...“
Pomalu sundala klobouk z hlavy a širokým okrajem odhrnula plovoucí vrstvy prachu a špíny z hladiny. Potom nabrala čistou vodu. Musela se přemáhat. Zhluboka se nadechla a dotkla se vody svými rty.
„Centaine!“ přiřítil se běsnící plukovník. Vytrhl jí klobouk, voda vyšplíchla a smáčela mu kalhoty. Chytil ji za ruce a strhl k sobě. V zrudlé tváři mu svítily oči vztekem. „Zbláznila ses, ženská!“ zařval.
Brutálně s ní třásl a prsty jí zatínal do ramen.
„Tobolí.“
„Bolí? Jsem schopný tě zabít, ty bláznivá...“
„Blaine, to celé je podvod, jsem si tím naprosto jistá!“
Bála se ho. Vždyť ho snad posedl amok. „Blaine, prosím!
Poslouchej, prosím, co ti říkám!“
Poznenáhlu se začal uklidňovat. „Bože na nebesích,“ vydechl, „myslel jsem si...“
„Pořád to bolí,“ stupidně opakovala, až ji konečně pustil.
„Odpusť!“ lapal po dechu, jako by běžel maratón. „Už se o to nikdy nepokoušej - opravdu nevím, co bych příště udělal.“
„Blaine! Poslouchej už konečně. To celé je divadlo. Voda není vůbec otrávená. Vsadím se, o co chceš, že mám pravdu.“
„Málem jsi vsadila život,“ stále ještě vrčel, ale konečně začínal vnímat. „Jak jsi na to přišla?“ Naklonil se k ní plný zájmu, připravený nechat se zviklat.
„Kdysi jsem ho dobře znala. Slyšela jsem dokonce jeho přísahu. To on tenkrát otrávil vodu, o které jsi mluvil. Dokonce později spatřil i následky. Proto se zapřísáhl, že už nikdy nic podobného neudělá.“
„A co ti koně,“ ukázal, „jak si potom vysvětlíš jejich smrt?“
, Jistě, otrávil je! Musel je zabít tak jako tak. Byli k nepotřebě a nemohl je tu jen tak nechat, aby je lvi roztrhali.“
Přistoupil na kraj jezírka a zadíval se na hladinu.
„A tys chtěla risknout...,“ zmlkl a celý se otřásl. Otočil se a ostře zavolal: „Seržant Hansmeyer!“
„Ano, pane,“ přibíhal od koní.
„Seržante, přiveďte mi tu zraněnou klisnu!“
Napadala na pravou přední a její dny byly sečteny.
„Nechte jí napít!“ nařídil Blaine.
„Pane?“ Hansmeyer vypadal naprosto zmateně. Vtom pochopil úmysl plukovníka a doslova ztuhl. „Z jezírka? Vždyť je otrávené, pane!“
„Přesně to potřebujeme zjistit,“ potvrdil zasmušile Blaine.
„Pusť ji, ať pije!“
Černá klisna nedočkavě sehnula hlavu.
Začala hlučně chlemtat, nemohla přestat. Zdálo se, že její břicho roste přímo před očima.
„Nenapadlo mě zkoušet vodu na koních,“ zašeptala Centaine. „Ach, bude to opravdu hrozné, pokud jsem se zmýlila.“
Seržant nechal klisnu napít podle libosti, pak plukovník rozkázal: „Odveďte ji zpátky k ostatním!“
Zkontroloval čas na hodinkách. „Dáme jí celou hodinu,“ rozhodl se. Vzal Centaine za ruku a vedl ji do stínu pod skalní převis, kde se usadili.
„Naznačila jsi, žes ho znala,“ zeptal se posléze., Jak dobře?“
„Pracoval pro mne - už je to dost dávno. Otevřel vlastně celý můj důl. Je inženýr, víš to?“
„Ano, vím. Z jeho materiálů.“ Odmlčel se. „Musela jsi ho znát opravdu velice dobře, když se ti přiznal k něčemu takovému. Vina muže je velice intimní věc.“
Neodpovídala. Co na to říci? uvažovala. To, že jsem se stala Lotharovou milenkou, že jsem ho tak milovala, až jsem mu porodila syna?
Náhle se Blaine zachechtal: „Přece jenom žárlivost není krásná vlastnost, což? Odvolávám dotaz. Choval jsem se opravdu nevhodně. Odpusť.“
Položila mu ruku na paži a usmála se.

„To ale neznamená odpuštění toho, jak jsi mě vyděsila," dodal rozpustile. „Pořád bych tě s radostí přehnul přes koleno."
Tato myšlenka se jí vcelku zalíbila - dokonce ji vyvedla z rovnováhy. Jeho běsnění ji zděsilo a současně i vzrušilo.
Zadívala se mu do tváře: neholil se od doby, co opustili misii.
Nový porost se zdál hustý a temný jako kožich vydry, s výjimkou jednoho stříbrného vousu. Vyrůstal přesně v koutku úst a svítil jako hvězda na nebi.
„Na co se tak díváš?"
„Uvažovala jsem, jestli by tvé strnisko škrábalo, kdyby ses mě rozhodl políbit místo toho naplácání."
Bojoval jako člověk topící se v přílivu vášně. Zaznamenala jasně strach, pochyby i další niterná hnutí: vše se doslova vařilo za těma zelenýma očima. V klidu čekala, tvář natočenou k němu - ani neuhýbala, ani mu nešla vstříc. Prostě čekala na jeho rozhodnutí.
Zmocnil se jejích rtů s takovou vášní, až to vyznělo drsně.
Zdálo se, jako by se vztekal nad neschopností jí odolat. Možná se zlobil i na ni - zavedla ho do nebezpečné pouště nevěry.
Přesto jí vysával všechnu sílu z těla, až poklesla v jeho objetí.
Pevně ho však svírala kolem krku, ústa měla hluboká, vlhká,
Poddajná a otevřená. To vše si mohl ověřit...
Konečně se odtrhl a vyskočil. Pohlédl na ni a zašeptal: „Ať se sám Bůh nad námi smiluje." Vyrazil zpět a nechal ji o samotě s radostí i vinou, s rozrůstajícím se plamenem spalující vášně, kterou on rozdmýchal.
U jezírka se objevil seržant Hansmeyer.
„Plukovník Malcomess vás volá, madame."
Následovala ho ke koním a připadala si jako v jiném světě.
Snad se ani nedotýkala nohama země, všechno jí připadalo velice vzdálené -jako ve snu.
Blaine držel černou klisnu za uzdu a plácal ji po krku. Frkala a oždibovala mu uniformu. Pohlédl na Centaine, která přicházela z druhé strany. Zadívali se jeden na druhého.
„Už se nemusíme vracet," oznámil měkce a ona klidně akceptovala dvojsmyslnost těch slov. „Půjdeme stále kupředu, společně!"
„Ano, Blaine," souhlasila bez jediné námitky.
„A do háje se všemi následky," pronesl rozhodně.
Ještě několik vteřin si hleděli do očí, potom zvýšil hlas:
„Seržante, napojte všechny koně a doplňte láhve. Máme devět hodin zpoždění v pronásledování."
Hnali se dál celou noc. Křováci se drželi stopy jen za svitu hvězd a měsíce. Pak vyšlo slunce a otisky pronásledovaných se stále táhly před nimi.
Nyní už prchali čtyři jezdci - přibyl hlídač od vody. Každý navíc vedl náhradního koně.
Hodinu po svítání narazili na místo, kde zločinci nocovali.
Lothar tu zanechal dva další koně, ztrhané tvrdou jízdou v těchto krutých podmínkách. Postávali u zbytků zasypaného ohniště. Kwi se rozběhl, odstranil písek a vkleče začal foukat do popele. Malé plamínky se pod jeho dechem roztančily a Křovák se radostně zasmál.
„Nahnali jsme pět až šest hodin, zatímco spali," zabrumlal plukovník a zpytavě se zadíval na Centaine. Okamžitě se napřímila, ale stejně vypadala bledá a unavená.
M Využívá koně do krajnosti a marnotratně je rozhazuje," upozornila a oba pohlédli na dvě opuštěná zvířata. Kaštanové klisny skláněly hlavy, až se nozdry skoro dotýkaly země. Jedna měla bílou skvrnu na čele, druhá u kopyt. Pohybovaly se velice obtížně a s bolestí, jazyky měly oteklé a černé.
„Šetřil na nich vodou," podotkl Blaine. „Chudinky."
„Musíme ukončit jejich trápení."
„Proto je tady taky nechal, Centaine," naznačil jemně.
„Nerozumím."
„Výstřely," snažil se vysvětlit. „Doufá, že včas uslyší výstřely."
„Ach Blaine! Co budeme dělat? Nemůžeme je tu přece takhle nechat."
„Připrav kávu a snídani. Už jsme všichni unavení - koně i muži. Musíme si několik hodin odpočinout, než budeme pokračovat." Seskočil ze sedla a odvázal srolovanou přikrývku.
„Mezitím se postarám o ty chudinky."
Došel k první klisně. Zastavil se, vytáhl služební zbraň a přikrývkou si omotal pravou ruku i s pistolí.
Zazněla tlumená rána a zvíře padlo. Centaine odvrátila zrak a měřila porci kávy do plechovky, když Blaine ztěžka přecházel k druhé.
Snad jen slabý pohyb vzduchu, vcelku ani ne zvuk. Lehký závan jako od křídel kolibříka, ale Swart Hendrick i Lothar De La Rey napřímili hlavy a zastavili koně. Lothar zvedl ruku a všichni ztichli, zadrželi dokonce i dech.
Ozvalo se to opět - vzdálený tlumený výstřel. Pohlédli na sebe.
„Ten trik s jedem nezabral," odfrkl si rozložitý Ovambo.
„Měl jsi tu vodu opravdu otrávit, nejenom předstírat," ale Lothar zavrtěl unaveně hlavou.
»,Sedí v sedle a jede naplno - řítí se za námi jako dračice.
Máme pouhé čtyři hodiny náskok, možná i méně, pokud poPoženou koně. Nikdy mě nenapadlo, že se tu může objevit, tak rychle."
„Přece nemáš jistotu, jestli je to skutečně ona," nadhodil

Hendrick.
„Ale je," Lothar ani na chvíli nezapochyboval. „Přísahala totiž, že mě najde." Hlas měl chraplavý, rty suché a rozpukané. Oči zarudlé nevyspáním a únavou, horečnaté jako celé tělo, v koutcích plno hnisu. Neupravené vousy se dlouhým strádáním zbarvily: zlatavá se mísila s hnědou a šedivou.
Ruka ovázaná až po loket odpočívala ve volné smyčce z nábojového pásu, žlutý hnis prosakoval skrz obvazy. Zraněná paže mu tak visela na krku a zároveň se opírala i o černý kufřík přivázaný k sedlu.
Otočil se, aby zkontroloval holou písečnou pláň s několika sporadicky rozhozenými keři. Ten pohyb mu způsobil další bolest. Téměř se zakymácel, a tak se rychle zachytil sejfu, aby nespadl.
„Tati!" Manfred mu sevřel zdravou ruku, tvář staženou starostí. „Tati, jsi v pořádku?"
Lothar přivřel oči, než dokázal odpovědět. „Je to dobré," zasípěl. Cítil, jak infekce proniká hlouběji a hlouběji do paže. Ruka i předloktí obrovsky opuchly. Kůže se zdála velice tenká a napjatá, jen taktak že nepraskla. Horkost otravy prostupovala celé tělo. Bolestně mu cukalo v podpaží. Z rány se infekce šířila do těla a způsobovala nebývalé pocení, pálení očí, tlak ve spáncích i kmitající pouštní přeludy v mozku.
„Pokračujeme," zašeptal. „Musíme pokračovat," Hendrick chytil šňůru, za kterou vedl jeho koně.
„Počkej!" zavrčel Lothar a zakymácel se v sedle. „Jak je daleko k další vodě?"
„Dorazíme tam zítra před polednem."
Lothar se snažil zkoncentrovat myšlenky, ale horečka jako by vyplňovala celou mysl.
„Přišel čas použít železa!"
Ovambo přikývl. Vezli je z úkrytu ve skalách. Vážila skoro půl metráku a velice koně zatěžovala. Přišel čas se tohoto břemene zbavit.
„Připravíme dobrou návnadu, aby na ně najeli," zachrčel
Lothar.
Krátký odpočinek, rychlé jídlo a dokonce i silná horká a přeslazená káva jenom zvýšily její únavu.
Nedám to najevo, rozhodla se Centaine tvrdě. Neukážu takovou slabost, dokud ji nepřipustí i ostatní. Zdálo sejí, že kůži má tak vyschlou, že by se mohla roztrhnout jako papír.
Třpyt pouště doslova oslepoval, hlava jí třeštila.
Po očku se podívala na plukovníka. Seděl vzpřímeně v sedle, neporazitelný a plný síly. Otočil se a oči mu při pohledu na ni zjihly.
„Zastávku k napití uděláme za deset minut," usmál se něžně.
„Ale já jsem v pořádku," zaprotestovala.
„Všichni jsme unavení," uklidňoval ji. „Není třeba se za to stydět." Zarazil se, zaclonil oči a díval se kupředu.
„Co vidíš?"
„Nejsem si jistý." Zdvihl dalekohled, který se mu houpal na prsou a zaostřil na tmavou skvrnu daleko vpředu. „Ani tak to nedokážu rozpoznat." Podal dalekohled Centaine.
„Blaine!" vykřikla. „Diamanty! To je sejf s diamanty! Oni je odhodili."
Vyčerpanost z ní rázem spadla, a než ji mohl kdokoliv zastavit, vyrazila prudkým cvalem vpřed. Předjela křovácké stopaře a oba náhradní koně dohnala ke stejně šílenému tempu - zásoby vody se jim divoce komíhaly na hřbetech.
„Centaine!" zařval plukovník a vbodl koni ostruhy do slabin - snažil seji dostihnout.
Seržant Hansmeyer zapadlý v sedle se rázem probral, když zahlédl pádit oba vedoucí jezdce.
„Oddíle, vpřed!" vykřikl a celá skupina vyrazila. Náhle hnědák pod Centaine zaržál bolestí a prudce se zastavil. Málem vyletěla ze sedla, jen díky své jezdecké zkušenosti se udržela. To už sebou i náhradní koně zmítali a kopali v agónii.
Blaine chtěl otočit, ale už bylo pozdě. I jeho kůň se složil a náhradní bolestně řičeli.
»Stůjte!" zoufale se snažil zastavit oddíl, signalizoval
°běma rukama. „Stůjte! Všichni stůjte!" Seržant okamžitě zareagoval a stočil svého koně, aby zablokoval ostatní. Vráželi jeden do druhého a prach se nad nimi zdvihal jako jemný opar.
Centaine seskočila a zkontrolovala přední nohy hřebce.
Zdály se v pořádku. Pak zdvihla zadní, podívala se na kopyto a nevěřícně strnula. Uprostřed trčel kus rezavého železa, tmavá krev se valila z rány a tvořila s jemným pouštním prachem mazlavou hmotu. Centaine se snažila bodec vytáhnout. Zarazil se však hluboko a hnědák se třásl bolestí. Kroutila a viklala tou věcí, ale dávala si pozor na další hroty po stranách. Konečně ho vyrvala, celá od krve. Narovnala se a pohlédla na plukovníka. I on zápasil, vydoloval už dvě pichlavá zakrvácená železa.
„Koňské bodce," konstatoval. „Neviděl jsem tyhle pichláky od konce války." Tvarem a ostřím připomínaly běžné čertovy trny v africké buši: čtyřcípé hvězdy s hroty vybíhajícími tak, aby vždy jeden mířil kolmo vzhůru. Osm centimetrů naostřeného železa dokáže zchromit muže i zvíře, stejně jako zničit pneumatiku auta.
Centaine se rozhlédla. Celá plocha je přímo posetá těmito hroty, uvědomila si. Lehký poprašek je zakryl před zběžným pohledem, ale nijak nezabránil děsivému účinku.
Rychle se opět sehnula, aby ulevila dalším koním. Hnědák si hroty zabodl do obou zadních, náhradní kůň měl poškozená dokonce tři kopyta a jiný dvě. Vyrvala ty hrůznosti a vztekle je odhodila.
Seržant Hansmeyer i ostatní již sesedli a snažili se pomoci.
Opatrně postupovali mezi bodci, které by jim lehce prorazily podrážku. Vyčistili úzký koridor, kudy koně vyvedli. Zvířata trpěla, pohybovala se pomalu a s bolestí, těžce našlapovala.
„Všech šest," zašeptal hořce Blaine. „Počkej, až mi ten grázl padne do rukou!" Vytáhl pušku ze sedla a nařídil seržantovi: „Osedlejte dva náhradní koně. Přeneste všechny zásoby vody a dva muži ať označí celý nebezpečný prostor.

Je zapotřebí jednat rychle. Nemůžeme ztrácet ani minutu.“
Centaine je nechala a postupovala kupředu, opatrně obcházela nástrahy. Dostala se k černému trezoru, který ji tak svedl. Zdvihla ho a víko se otevřelo. Zel prázdnotou. Pustila ho z ruky a smutně se podívala zpět.
Muži horlivě pracovali a seržant už skončil sedláni koní. právě jí vedl vraníka. Objížděli past, nahýbali se ze sedel a pozorně sledovali, kam až bodce sahají. Tušila, že už si cestou neodpočinou. Lothar určitě nevyplýtval všechno a Centaine měla chmurnou jistotu, že brzy opět narazí na podobnou nástrahu.
Hansmeyer došel až k ní. „Jsme připraveni, madame.“ Podal jí uzdu od nového koně. Vyšvihla se do sedla a ohlédla se.
Blaine stál s puškou u řady šesti zraněných. Vypadal, jako by se modlil nebo se snažil sebrat všechny své síly. Hlavu měl skloněnou.
Zasadil pažbu pevně do ramene, zalícil a vystřelil. Pravá ruka se mihla na závěru dozadu a dopředu, potom se ozvala další rána. Následovaly rychle za sebou, skoro splývaly. Koně padali jeden na druhého, cukali nohama. Plukovník se otočil. I na takovou vzdálenost Centaine rozpoznala jeho chmurný výraz.
S překvapením si uvědomila, že se jí po tvářích valí slzy.
Nemohla je zastavit. Blaine dojel k ní. Pohlédl na ni, ale při spatření slz se zadíval do dáli, aby ji nerušil.
„Ztratili jsme téměř celou hodinu,“ oznámil. „Oddíle, vpřed!“
Ještě dvakrát se před soumrakem stopaři zastavili a celý oddíl se pak musel opatrně proplétat mezi koňskými bodci. Pokaždé přicházeli o drahocenné minuty.
„Ztrácíme výhodu, kterou jsme měli,“ uvažoval Blaine.
Uslyšeli výstřely, a tak jsou v pohotovosti. Navíc dobře vědí, kde mají vpředu ukryté čerstvé koně, proto mohou jet rychleji - mnohem rychleji, než si my můžeme dovolit.“
Vzhled krajiny se změnil přímo dramaticky. Konečně překonali nekonečné pláně Bushmanlandu a vjeli do křovinatého Kavanga.
Podél zvlněných hřbetů pravěkých, již ztuhlých dun vyrůstaly též vysoké stromy: combretum - připomínající vrbu i albizia - s listím na dotek hebkým jako peří. Občas se mezi nimi objevil také mopani. Mělká údolí pokrývala jemná pouštní tráva, jejíž stříbrorůžové vršky se otíraly o třmeny.
Voda už nebyla hluboko pod povrchem a sama příroda jako by reagovala na její přítomnost. Poprvé po dlouhém putování zahlédli opět život: zebry a červenozlaté impaly. Dobře věděli, že životodárná tekutina už je nedaleko - snad pouhých několik mil, neboť tato zvířata musí pít denně.
Však už bylo načase - koně nemohli dál a slábli. Pomalu ani neunesli jezdce. Trocha vody jim v nádobách ještě zůstala, a tak šplouchání při každém kroku bolestivě násobilo jejich žízeň.
Lothar De La Rey se již neudržel v sedle bez pomoci.
Swart Hendrick jel po jedné straně a jeho syn Klein Boy po druhé. Podpírali nemocného, kdykoliv ho přepadaly náhlé záchvaty horečnatého deliria. Občas se chechtal, někdy nabubřele vykřikoval a pokaždé mu hrozil pád z koně. Manfred celou skupinku uzavíral s očima upřenýma na otce. Naprosto vyčerpán a úplně vyprahlý nemohl nijak pomoci.
Stěží vyjeli další vlnu v nekonečné řadě dun. Ovambo se postavil v sedle a díval se dolů před sebe.
Ani nedoufal v možnost dorazit k cíli jejich cesty v tom pustém kraji, kde každý výhled je vlastně zrcadlovým odrazem pohledu minulého. Řídit se mohli jedině podle slunce a vlastního instinktu tvorů znalých pouště.
Srdce se mu rozbušilo: před nimi se tyčily vysoké stromy mopani. Vypadaly jako obři nad hladinou vody. Vedle stály čtyři obrovité akácie přesně tak, jak je měl vryté do paměti.
Hendrick měl však před očima jenom blýskající se vodní hladinu.
Koně zvládli posledních pár rychlých kroků dolů svahem, prodrali se mezi stromy a dorazili na vyschlou hlínu obklopující zmenšenou louži uprostřed.
Voda byla bahnitá, kávově hnědá. V nejširším místě mělo toto přírodní napajedlo maximálně deset kroků, hloubku ne větší než po kolena. Okolo viděli nepřeberné množství stop od těch nejmenších až po největší, kulaté sloní, připomínající otisk vědra. Všechny byly doslova vytlačeny do jílovité země a potom vypáleny sluncem, až ztvrdly na beton.
Hendrick a Klein Boy vjeli na koních přímo do středu louže a zde padli do vlažné a husté vody. Chroptěli a kuckali, když si s divokým smíchem nalévali dlaněmi vodu do úst.
Manfred pomohl otci spustit se z koně a honem utíkal nabrat vodu do klobouku. Lothar se sesul do sedu a opřel se o kolena.
Pil těžce, zalykal se a kašlal, když špatně polkl. Tvář měl zrudlou a oteklou, oči svítily horečkou a otrava krve ho spalovala.
Swart Hendrick se vypotácel z koupele, v botách mu čvachtalo a voda crčela z úplně promočeného oblečení. Blaženě se šklebil - dokud ho nenapadla strašná myšlenka.
Úsměv mu strnul ve tváři.
„Nikdo tu není,“ zavrčel. „Buvol a Nohy - kdepak jsou?“
Rozběhl se a cákal vodu kolem sebe, jak se hnal k primitivnímu úkrytu ve stínu nejbližší akácie.
Prázdno! Ohniště rozmetáno a nejčerstvější stopy staré několik dnů - ne, týdnů. Proběhl lesíkem a vrátil se. Mezitím Klein Boy a Manfred pomohli Lotharovi do stínu a opřeli ho o kmen stromu.
„Dezertovali!“ ohodnotil Lothar jeho zprávu. „Měl jsem to tušit. Deset koní, každý za padesát liber - opravdu veliké pokušení.“ Chvíle odpočinku a voda ho posílily. Opět měl jasnou hlavu.
„Prchli během prvních dní, kdy jsme se rozešli.“ Ovambo se posadil vedle něho. „Je to jasné: sebrali koně a prodali je Portugalcům. A potom klidně vyrazili domů ke svým manželkám.“
„Slib mi, že jestli je ještě někdy uvidíš, zabiješ je pomalu,

Hendricku. Velice pomalu.“
„Sním o tom, jak to udělám,“ zašeptal. „Napřed je donutím, aby snědli své vlastní mužství. Uříznu ho velice tupým ložem a začnu je krmit po malých kouscích...“
Seděli tiše a pozorovali vysílené koně na okraji louže. Břicha se jim nadouvala vodou, ale hlavy visely smutně a málem se dotýkaly vyschlé hlíny.
„Už jenom sedmdesát mil k řece - pouhých sedmdesát.“
Lothar přerušil mlčení a začal si rozvazovat obvazy.
Opuchlá ruka připomínala velikostí i tvarem zralý meloun.
Prsty groteskně čněly z namodralého masa a otok zasahoval celé předloktí. Popraskanou kůží prýštil hnis. Stopy po kousnutí se změnily v hluboké, žluté, silně zapálené jámy. Šířil se z nich hrůzný puch, kterého měl Lothar plný nos i krk - žaludek se mu zdvihal.
Nad loktem již ruka tak zduřelá nebyla, ale pod kůží se táhly jasné rudé linky do podpaží. Jemně si ohmatal nateklé lymfatické uzliny: zdály se tvrdé jako kulky zbloudilé v těle.
„Gangréna,“ pronesl a uvědomil si, že roztok kyseliny karbolové, kterým si vymýval rány po kousnutí, celou situaci zhoršil. „Moc silný,“ zamumlal. „Moc silný roztok.“ Zničil totiž vlásečnice okolo rány, čímž připravil cestu pro sněť.
„Čeká mě amputace ruky!“ podíval se pravdě do očí. Na chvíli dokonce uvažoval, že se bude operovat sám. Začne u loketního kloubu a potom musí řezat...
„Nezvládnu to,“ povzdechl nakonec. Už na to nedokážu ani myslet. Musím vyrazit a vydržet tak daleko, jak mě gangréna nechá. Musím to udělat pro syna. Podíval se na chlapce.
„Potřebuju obvazy.“ Chtěl promluvit silným a jistým hlasem, ale vyšlo z něho pouhé zakrákání. Manfred se vyděsil a odtrhl oči od oteklé ruky.
Posypal si zahnívající ránu posledními krystalky karbolu.
Vše ovázal cáry roztrhané přikrývky - už nebylo nic, co by se dalo použít jako obvaz.
„Jak daleko je za námi, Henny?“ optal se, jakmile si zavázal ruku.
„Získali jsme náskok,“ odhadoval Ovambo. „Musejí šetřit koně. Podívej se ale na naše!“ Jeden už ležel na zemi -jasný znak naprosté kapitulace.
„Jsou pět nebo šest hodin za námi.“ Pouhých sedmdesát mil k Okavangu. Ovšem s naprostou jistotou, že pronásledovatelé nebudou ctít hranici a poženou se za nimi i v cizí zemiLothar nemusel ponuré myšlenky ani pronášet nahlas, každý chápal situaci dost jasně. jvlanfrede,“ zašeptal. „Přines diamanty.“ Chlapec položil plátěnou brašnu vedle otce a opatrně ji otevřel.
Uvnitř bylo dvacet osm malých balíčků v hnědém papíře, zapečetěných červeným voskem. Lothar je rozdělil na čtyři hromádky - sedm v každé.
„Všichni dostaneme stejně,“ oznámil. „Nelze odhadnout cenu každého balíčku, a tak je rozdělíme do čtyř skupin a necháme nejmladšího, ať si vybere první. Souhlasíte?“
Swart Hendrick pochopil: dělení kořisti je přece jenom náznak, že ne každý se dostane k řece. Sklopil oči. On a tenhle zlatovlasý šílenec s bílou kůží se drželi pohromadě již od mládí. Nikdy neuvažoval, co je k tomu vede. Vždyť cítil hluboký a přímo vrozený odpor a nedůvěru k bělochům, s výjimkou tady toho. Riskovali toho spolu tolik, viděli toho tolik a dělili se spolu o tolik. Nepřemýšlel o jejich vztahu jako o náklonnosti či přátelství. Nyní však stál tváří v tvář rozchodu. To ho naplňovalo naprosto devastujícím zoufalstvím a připadalo mu, jako by se ho dotkla sama smrt.
„Souhlasím,“ pronesl hlubokým sytým hlasem a podíval se na chlapce. Ten muž a jeho syn byli v jeho myšlení jedno. Co v srdci cítil k otci, to samé cítil i k Manfredovi.
„Vyber si, Mánie,“ nařídil.
„Já nevím,“ schoval obě ruce za záda. Nechtěl se dotknout žádné hromádky.
„Dělej,“ nařídil mu otec, a tak poslušně natáhl ruku a sáhl na nejbližší.
„Zdvihni je,“ pokračoval Lothar. Potom se podíval na mladého černocha: „Vyber si, Klein Boy.“
Zůstaly poslední dvě hromádky a Lothar se zašklebil poPraskanými rty: „Kolik ti vlastně je, Henny?“
.Jsem starý jako rozpukaná skála a mladý jako první kvítek na jaře,“ ozval se Ovambo. Oba se zasmáli.
„Kdybych měl diamant za každý okamžik společného smíchu,“ začal Hendrick uvažovat, „byl bych nejbohatším mužem na světě.“ S velkým úsilím udržoval úsměv na tváři.
„Musíš být mladší než já,“ zažertoval. „Dobře pamatuju,
Jak jsem se o tebe staral jako chůva. Ber!“
Lothar vybrané balíčky předal synovi. „Dej je do brašny!“ nakázal. Manfred zabalil jejich podíl do plátěného vaku a řemínky pevně stáhl. Černoši si nacpali balíčky do kapes.
„Naplňte všechny nádoby vodou. Čeká nás pouhých sedmdesát mil.“
Připravili se na cestu. Hendrick se nahnul, aby Lotharovi pomohl vstát. Ten ho však znechuceně odstrčil a využil opory stromu.
Jeden z koní už nevstal, a tak ho nechali ležet. Další se složil během první míle, ale zbývající dva se drželi vcelku dobře. Žádný však už nemohl unést váhu jezdce. Na jednom měli zásoby vody, o druhého se Lothar opíral: držel se zdravou rukou za hřívu.
Ostatní se střídali ve vedení koní, mířili na sever. Občas se
Lothar bezdůvodně zasmál, jindy silným a jasným hlasem cosi zpíval. Melodie zněla tak krásně, že se Manfred opravdu radoval z otcova uzdravení. Náhle se mu hlas zlomil a začal sípat. Křičel, nadával a hádal se s horečnatými vidinami, které se na něho valily. Manfred k němu doběhl, vzal ho kolem pasu a Lothar se zase uklidnil.
„Jsi opravdu dobrý chlapec, Mánie,“ sípal. „Vždycky jsi byl dobrý syn. Čeká nás nádherný život. Začneš chodit do

pěkné školy a bude z tebe mladý gentleman - pojedeme spolu do Berlína, tam je opera...“
„Ach tati, nemluv. Šetři si síly, tatínku!“ Lothar opět zmlkl a změnil se v mechanickou hračku tahající nohy za sebou. Pohyboval se pouze tahem jdoucího koně. Syn ho chránil před pádem do horkého písku Kalahari.
V dálce před nimi se objevila první žulová kopje, která vévodila nad řídkým lesíkem. Kopec byl zakulacený jako perla a hladká skála se blýskala stříbřitou šedí ve slunečním žáru.
Centaine zastavila vraníka na vrcholu vy výšeniny a dívala se do kotliny. Ihned poznala vysoké stromy, kde před mnoha lety zahlédla poprvé afrického slona. Vše bylo tak nové a vzácné, že si to dodnes pamatovala. Potom zahlédla vodu a na všechno ostatní zapomněla. S obtížemi udržela hřebce, jakmile ji ucítil. Slyšela už o cestovatelích v poušti, kteří zemřeli žízní u vodního zdroje. Pustili totiž své koně či dobytek k napajedlu, a tak se ještě před jejich příchodem stalo z vody husté bahno. Ale plukovník i seržant měli dobrou praxi a drželi zvířata zkrátka. Jakmile se napojili, Centaine sundala jezdecké boty a oblečená zapadla do vody až po krk, aby nasála vlhkost. Šťastně se oddávala chladu bahnité vody.
Na druhé straně se Blaine právě svlékl do půl těla a po kolena se brodil ve vodě. Rukama ji nabíral a lil na hlavu, Centaine ho pokradmu hodnotila: poprvé ho viděla svlečeného.
Tmavé a husté chlupy na prsou se blýskaly vodními kapkami, pod pravou bradavkou zaregistrovala malé černé mateřské znaménko, které, aniž věděla proč, ji přitahovalo. Svaly pevné a vypracované - připomínal Michelangelova Davida.
Slunce mu vypálilo tmavohnědé véčko pod krkem a ruce měl snědé až do míst, kde končily krátké rukávy. Připadal jí velice atraktivní, a tak rychle sklopila oči.
Vykročila a plukovník si ve spěchu natáhl košili, na níž se okamžitě objevily mokré skvrny. Taková stydlivost jí vykouzlila úsměv na rtech.
„De La Rey tu žádné náhradní koně nenašel,“ oznámila a Blaine vypadal zmateně.
„Jak to víš?“
„Kwi objevil stopy dvou mužů s mnoha koňmi. Ti ale odjeli už před několika dny. Nedokáže spočítat větší množství, než je deset prstů na rukou - prý je to více dnů. Ano, jsem si jista, že Lothar De La Rey tu koně nenašel.“
Plukovník si přihladil oběma rukama mokré vlasy. „Něco mu narušilo plány, hádám. Nikdy by přece neštval koně tak, Jak jsme vyčetli ze stop, kdyby neměl zajištěnou náhradu.“
„Odešli odtud pěšky,“ odhalil ještě Kwi. „Táhnou zesláblé koně za sebou.“
Zarazila se, když Křovák nadšeně halekal mezi stromy.
Oba se k němu rozběhli.
„Teče jim do bot!“ konstatoval nad kupou odhozených věcí pod akátem. „Sedla i konzervy, přikrývky a jídelní misky.“ Rozkopl hromadu. „Dokonce zahodili i munici - a opravdu,
Bože můj, zase ty bodce.“ Malá dřevěná bedna skrývala poslední kilogramy ostrých nebezpečných hrotů. „Všeho se zbavili a vrhají se na poslední kus cesty - chtějí dosáhnout hraniční řeky.“
„Podívej se, Blaine!“ volala. Přišel k ní a pohlédl na použité obvazy.
„Jeho stav se zhoršuje,“ mumlala Centaine a kupodivu jí v hlase nezaznívala žádná radost. Ani oči jí nezářily triumfem. „Asi opravdu umírá...“
Automaticky ji uklidňoval. „Jestliže najdeme včas doktora...,“ okamžitě přestal. Jak šokující nápad: přece pronásleduje šíleného zlosyna, který je schopný ho bez zaváhání odstřelit při první příležitosti.
„Seržant Hansmeyer,“ vyštěkl. „Zkontrolujte, zda mužstvo jedlo a koně jsou napojeni. Vyrážíme za hodinu.“ Otočil se a potěšil ho pohled na už docela uklidněnou Centaine.
„Hodina k odpočinku nestačí - proto musíme využít každé minuty.“
Usedli do stínu. Vedro a vyčerpání jim vzaly i chuť k jídlu.
Blaine vytáhl své oblíbené viržinko z koženého pouzdra, ale potom si to rozmyslel. Zastrčil ho zpátky do kapsy.
„Už při prvním setkání jsem pochopil, jak jsi překrásná, skvělá a tvrdá jako jeden z tvých vlastních diamantů...“
„A nyní?“ optala se.
„Viděl jsem tě plakat pro zraněné koně, zahlédl jsem i hluboký soucit s mužem, který tě krutě zranil,“ odpověděl. „Při vyjetí z Kalkrandu jsem byl do tebe jenom zamilován. Vlastně jsem se zamiloval hned tenkrát - napoprvé. Nemohl jsem si pomoct. Teď tě však miluju a respektuju.“
, Je v tom velký rozdíl?“
„Ano, je to od zamilovanosti obrovský skok,“ ujistil ji.
Chvíli seděli mlčky a pak se ona rozhodla popsat svou situaci.
„Blaine, velice dlouho jsem žila osaměle. Starala jsem se o malé dítě, musela jsem ho chránit a připravovat mu budoucnost. Objevila jsem se tady jako dívka a složila tvrdou a náročnou zkoušku právě v téhle poušti. Pochopila jsem tu nejdůležitější pravdu: Nikdo mi nepomůže, na nikoho se nemohu spolehnout. Věděla jsem, že přežít mohu pouze vlastní silou a podle vlastního rozhodnutí. Moc se to nezměnilo: stále nemám nikoho, o koho bych se mohla opřít. Je to tak mám pravdu, Blaine?“
„Přál bych si, aby tomu tak nebylo.“ Nesnažil se uhnout před jejím přímým pohledem. Oči vyzařovaly upřímnost: „Přál bych si...“
Zarazil se. Centaine zakončila jeho vyznání: „Ale máš
Isabellu a své dcery.“
Pokýval hlavou. „Máš pravdu, nemohou se samy o sebe postarat.“
„Ale já mohu -je to tak, Blaine?“
„Nevyčítej mi nic, prosím. Víš dobře, že jsem to nevyhledával. Nikdy jsem ti také nic nesliboval.“

„Promiň," okamžitě se omlouvala. „Máš pravdu, nikdy jsi mi nic neslíbil." Podívala se na hodinky. „Naše krátká hodina vyprchala," povzdechla si a vstala.
Musím pokračovat ve svém stylu - musím být silná a tvrdá, připomněla si. Nakonec poznamenala: „Ale už nikdy, prosím, na mě nesvaluj vinu. Už nikdy, Blaine!"
Při dalším postupu přišli ještě o pět koní. Plukovník střídal jízdu s chůzí, aby co nejvíc ušetřil zbývající. Jeli půl hodiny, potom sesedli a další půlhodinu je vedli.
Pouze Křováci nebyli žízní ve vražedném horku nijak dotčeni. Ani se netvářili vyčerpaně - naopak zastávky je rozčilovaly, protože narušovaly jejich obvykle šílené tempo.
„Jedinou útěchou je nám bídný stav toho lotra -je na tom ještě hůř než my." Ze stop jasně vyčetli, že se uprchlíci opírají o jednoho koně, čímž zpomalili. „A stále je čeká víc než třicet mil k řece." Blaine zkontroloval hodinky: „Obávám se, že opět nadešel čas k chůzi."
Centaine si povzdychla. Seskočila a cítila v těle každý sval. Šlachy pod kolenem i lýtka se bolestně ozývaly.
Táhli se kupředu, na každý krok se museli usilovně soustředit. Při vdechnutí si uvědomila pálení v krku: sliznici měla suchou a oteklou. Jazyk jí snad vyplňoval celá ústa.
Snažila se vyprodukovat trochu slin, ale bezvýsledně - naopak žízeň se ještě prohloubila.
Už zapomněla, co znamená opravdová žízeň. Šplouchání vody v nádobách před ní se stávalo mučením. Myslet už dokázala pouze na další přestávku k pití. Neustále pohlížela na hodinky a snažila samu sebe přesvědčit, že se zastavily. Asi je zapomněla natáhnout - určitě každou chvíli zvedne plukovník ruku a celý oddíl se zastaví. Potom konečně otevřou láhev a napijí se.
Nikdo zbytečně nemluvil. Všechny povely se staly jednoslabičné, každé slůvko navíc totiž odčerpávalo zbytek sil.
Nebudu první, kdo se vzdá, poručila si tvrdě Centaine. Ta myšlenka ji vyděsila. Vždyť se přece nikdo nemůže vzdát. Musíme je chytit před řekou a ta už není daleko.
Zírala pouze na zem pod nohama a začala ztrácet zájem o své okolí. Vtom si uvědomila, jak je to nebezpečné - její první malá prohra. Donutila se podívat dopředu: Blaine šel těsně před ní. Za těch pár chvil už zůstala pozadu. Znásobila zbytek sil, aby ho dostihla. I s koněm se jí to podařilo. Okamžitě ucítila radost z dalšího malého vítězství nad křehkostí těla.
Blaine se na ni usmál, ale poznala, jaké úsilí do toho vložil.
„Ty kopje ani nejsou zaneseny na mapě," ukazoval.
Zatím si jich nevšimla, ale při jeho poznámce pohlédla do dálky, kde necelou míli před nimi vystupovaly žulové vrcholy připomínající lesklé plešaté hlavy. Zvedaly se nad okolní krajinou. Dosud se nedostala tak daleko na sever - bylo to pro ni nové, dosud neobjevené teritorium.
„Tohle území pravděpodobně ještě nikdo neproměřil," zachrčela. Odkašlala, aby si pročistila krk. „Zeměměřiči asi zakreslili na mapu pouze řeku."
„Napijeme se u úpatí nejbližšího kopce," přislíbil.
„Mrkev, která láká osla," zamumlala a Blaine se lišácky zasklebil.
„Mysli na Okavango. To je zahrada plná mrkve." A ponořili se do mlčení - zatímco Křováci je vedli přímo ke kopcům.
Na úpatí žulového kuželovitého masivu našli posledního z Lotharových koní.
Ležel na boku jako mrtvý. Klisna odfrkla a vyčerpané zvíře se nepatrně nadzdvihlo snahou odpovědět. Ten pohyb se ukázal nad jeho síly. Hlava mu padla zpět na zem a krátkým, těžkým dechem vířil prach okolo nozder. Křováci obešli umírajícího koně a vzrušeně se rozklikali. Kwi popoběhl k šedivé stěně kopje a podíval se nahoru.
Všichni pohlédli tím směrem: zírali na strmou, oblou masu
Žuly, určitě sto metrů vysokou. Povrch už jim nepřipadal tak hladký, jak se jevil zdálky. Rozbrázdily jej hluboké trhliny, některé vodorovné, jiné běžící svisle od úpatí až kamsi k vrcholu. Skála se loupala jako cibule - zapříčiňovaly to velké rozdíly teplot během dne a noci. Praskliny tvořily jakési ostré schody, o které se vcelku bez problémů mohla opřít noha stoupajícího člověka. Avšak znamenalo by to poměrně nebezpečný výstup.
Na vrcholu seskupení perfektně kulatých balvanů, každý o velikosti menšího domu, zformovalo symetrickou korunu.
Stavba patřila k běžným přírodním útvarům, i když působila uměleckým dojmem díla naplánovaného a vybudovaného lidskou rukou. Valouny silně připomínaly starokeltské obětní kameny, které Centaine viděla jako dítě někde ve Francii. Podobaly se také starodávným chrámům Mayů v jihoamerických džunglích - ty však znala pouze z obrázků v cestopisech.
Blaine ji nechal stát a odvedl svého koně k úpatí skály.
Koutkem oka ale zaznamenala na vrcholu, ve stínu obrovských balvanů, jakýsi podezřelý pohyb. Hned varovně vykřikla.
„Blaine, pozor! Tam nahoře...." Stál před koněm, uzdu držel přes rameno a pohlížel vzhůru. Než mohl zareagovat na její zvolání, ozval se podivný dutý zvuk. Centaine nepochopila, že to letící střela trhá živé maso. Koni se podlomily Přední nohy a padl. Plukovníka strhl na zem.
Stála jako solný sloup, dokud nezaslechla třesk mauzerovky z vrcholu. Teprve potom si uvědomila, že kulka předstihla zvuk výstřelu.
Všichni zděšeně vykřikovali a snažili se udržet panikařící zvířata. Centaine se otočila k vraníkovi: ani nevěděla, jak se °citla bez použití třmenů v sedle. Pobídla koně.
„Blaine, jedu pro tebe!" zavyla. Právě se postavil, u nohou mu leželo mrtvé zvíře. Dorazila k němu. „Chytni se za třmen!" ječela. Mauzerovka na kopci zatím rozsévala smrt.
Seržant vyletěl ze sedla, když pod ním hřebec padl.
Blaine přiskočil a zachytil se. Otočila koně a hnala ho do jediného úkrytu stromů mopani, asi sto metrů od nich.

Blaine doslova visel na třmenu, nohama se odrážel a snažil se obrovitými skoky zmizet z dosahu střelby.
„Jsi v pořádku?“
„Nezastavuj!“ sotva se držel a Centaine se ohlížela. Stále je doprovázely výstřely. Kdosi se snažil pomoci seržantovi, ale než k němu dojel, i pod ním kůň padl.
„Střílejí na koně!“ zvolala Centaine, jakmile postřehla, že má posledního živého. Všichni ostatní padli zásahem do hlavy. Byla to od těch nahoře perfektní ukázka profesionální střelby na terč.
Před sebou zahlédla Centaine mělkou proláklinu. Několik padlých stromů zde utvořilo přírodní palisádu, kam se svým ztrhaným zvířetem zajela. Seskočila a chytila ho za hlavu, aby se uklidnilo.
Plukovník se sbíral ze země. „Vjel jsem do pasti jako nějakej zelenáč!“ vyčítal si. „Tou šílenou únavou mi to přestalo myslet.“ Vytrhl pušku ze sedla a okamžitě zalehl na okraj úkrytu. Před ním leželi mrtví koně pod srázným svahem kopje a seržant Hansmeyer s mužstvem ustupoval směrem k nim.
Mauzerovka duněla, střely jim při dopadu zvedaly žlutý prach u nohou. Prchali a snažili se krýt. Kulky svištěly. Křováci jakoby mávnutím kouzelného proutku zmizeli.
Při prvním výstřelu se ti malí, hnědí, pohádkoví skřítkové úplně vypařili. Centaine věděla, že už je neuvidí. Určitě jsou na cestě k domovu.
Blaine nastavil hledí a zamířil na vrchol kopje, kde obláčky modrého kouře prozrazovaly úkryty střelců. Pálil rychle, aby kryl ústup svých mužů. I na tu dálku zahlédl bílé kousky žuly létat vzduchem. Znovu nabil rozpálenou pušku. Dorazil závěr a pokračoval v palbě na vrchol.
Jeden po druhém padali muži do úkrytu, zpocení a lapající po dechu. Se zadostiučiněním zaznamenal, že každý má svou pušku a dostatek nábojů v bandalíru přivázaném na zádech.
Disponovali tedy pětasedmdesáti náboji na muže.
„Všichni koně to dostali rovnou do hlavy a přitom nikoho z nás kulka ani neškrábla,“ sípěl seržant a v krku mu hvízdalo, jak zápasil se slovy.
„Okolo mě neproletěla jediná střela,“ přiznala Centaine.
Lothar si určitě dal záležet, aby ji nepřivedl do nebezpečí.
S hrůzou si uvědomila, jak ji s klidem mohl přesně zasáhnout, když prchala.
Plukovník opět nabíjel a podíval se na ni s hořkým úsměvem: „Není to žádný idiot. Ví dobře, co udělal, a nechce si přitížit ještě vraždou. Však už má proti sobě celý seznam trestných činů, které spáchal!“ Pohlédl na seržanta: „Kolik jich je nahoře?“
„Přesně nevím,“ pokrčil rameny Hansmeyer. „Rozhodně víc než jeden. Rychlost střelby tomu odpovídala, dokonce se některé výstřely překrývaly.“
„Takže musíme zjistit jejich počet,“ začal jim vysvětlovat svůj plán.
Centaine uchopila dalekohled a přesunula se stranou, kde se ukryla v trávě. Zaostřila, a jakmile měla vrcholek před očima, vydechla: „Jsem připravená!“
Blaine usadil přilbu na konec pušky a vysunul ji nad palisádu. Seržant navíc dvakrát vystřelil, aby přivábil pozornost. Zareagovali skoro okamžitě a prach začal vyletovat do vzduchu pouhé centimetry od nástrahy. Odražené kulky hvízdaly mezi stromy.
„Dva nebo tři,“ odhadoval Hansmeyer.
„Tři,“ souhlasila Centaine a odložila dalekohled. „Viděla jsem tři hlavy.“
„Dobře tedy,“ přikývl plukovník. „Máme všechny, teď, už záleží jenom na čase.“
„Blaine,“ ukázala Centaine na polní láhev s vodou. „To je vše, co máme.“ Zatřásla téměř prázdnou nádobou. Všichni ji sledovali a podvědomě si olizovali rty.
„Dostaneme se k dalším, jakmile se setmí,“ hbitě je ubezpečoval plukovník. „Seržante, vezměte ještě dva muže a snažte se dostat na druhou stranu kopje. Musíme mít jistotu, že nám nikdo neuteče zadními vrátky.
Lothar De La Rey se opíral o obrovský kulatý žulový balvan na vrcholu kopje. Seděl ve stínu prostovlasý a dlouhé stříbřitě zlaté vlasy mu padaly do očí. Mauzerovku měl položenou na klíně.
Zíral před sebe směrem na jih. Za plání rostly stromy mopani, odkud mohl očekávat útok pronásledovatelů. Výstup na vrchol skály nebyl jednoduchý a stál ho zbytek sil. Ještě se z něj úplně nevzpamatoval.
„Nech mi tu jenom jednu láhev s vodou!“ nařídil a Hendrick ji položil vedle něho.
„Slil jsem zbytky,“ ukázal na hromadu prázdných nádob.
„I my máme plnou, a to bohatě stačí až k řece.“
Lothar přikývl a překontroloval si všechno, co mu zůstalo.
Nachystal si čtyři ruční granáty archaického vzezření s dřevěnou rukojetí. Ležely v bedně společně s koňskými bodci a další výzbrojí po celých dvacet let, takže se na ně nemohl příliš spoléhat.
Klein Boy mu nechal pušku a celou zásobu munice společně s granáty. Celkem tu měl dvě pušky a sto.padesát nábojů víc než dost, pokud granáty nezklamou. A i kdyby, tak to na konci bude stejně jedno.
„Mám všechno, co je třeba. Už můžete jít,“ oznámil tiše
Lothar.
Ovambo se otočil a zadíval se také k jihu. Připadal si jako na rozhledně vysoko nad okolním světem. Horizont se rozkládal dvacet či více mil v dáli a nikde nespatřil žádnou známku pohybu.
Začal se zvedat a náhle se zarazil: zaostřil zrak do horkého tetelícího se vzduchu v jasu slunce. „Prach!“ ohlásil. Vznášel se ještě v dálce a připomínal jemný opar.
„Vidím,“ souhlasil Lothar. Všiml si toho již před několika minutami. „Může to být jenom stádo zeber nebo obyčejný větrný vír, ale nevsadil bych na to ani jedinej kámen z mého podílu. Hněte už sebou!“

Hendrick neuposlechl ihned. Zíral upřeně do očí bílého muže.
Ani neargumentoval, ani neprotestoval, když mu Lothar vysvětlil, co musí udělat. Bylo to jasné a logické. Vždycky nechávali zraněné za sebou, častokrát se zbraní pro případ zhoršení bolesti či objevení hyeny. Ale právě teď, v tuto chvíli, Hendrick pocítil touhu něco říci. Žádná slova mu však nešla na jazyk, nedokázal vyjádřit podivnost celé situace. Věděl dobře, že na této sluncem rozpálené skále opouští část svého vlastního života.
„Postarám se o chlapce," oznámil nakonec prostě a Lothar přikývl.
„Chci mluvit se synem!" olízl si rozpraskané okoralé rty, zatímco jím otřásla zimnice z otravy krve. „Jenom krátce počkejte na něho dole."
„Pojď!" Hendrick pohnul hlavou a Klein Boy vyrazil.
Rychlostí leoparda se dostal ke srázu a zmizel. Ovambo se naposledy zastavil a pohlédl zpět. Zdvihl pravou ruku k pozdravu.
„Zůstaň v pokoji," rozloučil se.
„Běž v pokoji, starý kamaráde," zamumlal Lothar. Ještě nikdy ho takhle neoslovil a černoch sebou trhl. Pootočil hlavu, aby běloch nezahlédl výraz jeho očí - a po chvíli zmizel.
Lothar se za ním díval několik dlouhých vteřin, potom se opět otřásl ve snaze zahnat sebelítost a dorážející sentimentalitu z celkového utrpení. Horečka ho oslabovala. Obával se, že ho docela opanovala.
„Manfrede," promluvil a syn zpozorněl. Seděl tak blízko, jak jen mohl. Sledoval otcovu tvář, visel mu na rtech a vrýval si do paměti každičké jeho gesto.
„Tati," zašeptal. „Já ale nechci jít. Já tě tu nechci nechat.
Nepůjdu bez tebe."
Lothar netrpělivě mávl rukou a snažil se zakrýt dojetí:
„Uděláš, co říkám!"
„Tati..."
„Ještě jsi mě nikdy nezklamal, Mánie. Vždycky jsem na tebe mohl být pyšný. Nezkaz to! Nechtěj, abych prohlásil, že můj syn je zbabělec..."
„Nejsem zbabělec!"
„Potom tedy poslechneš," rozkázal tvrdě. Než mohl chlapec opět protestovat, nařídil: „Podej mi brašnu s diamanty."
Položil si ji před sebe a zdravou rukou otevřel. Vytáhl jeden z balíčků a zuby roztrhl tvrdý papír. Vysypal kameny a rozprostřel je po skále. Vybral z nich deset těch největších a nejčistších.
„Sundej si bundu!" Potom nožem nepatrně nařízl podšívku.
„Tyhle kameny mají cenu tisíce liber. Bohatě stačí k tomu, abys vyrostl a získal vzdělání," konstatoval. Přitom vkládal dovnitř diamant po diamantu.
„Ty zbývající jsou moc velké a těžké - nedají se dobře ukrýt. Nesou s sebou také velké nebezpečí: pokud je u tebe najdou, stanou se ti jasnou poukázkou na smrt." Namáhavě, s vynaložením veškerých sil, vstal: „Pojď!"
Vedl Manfreda do seskupení obrovských balvanů. Opíral se o skálu, zatímco syn mu pomáhal z druhé strany.
„Tady!" zamručel a svezl se na kolena. Chlapec přidřepl vedle otce u trhliny, do které se vešla lidská paže, ale hloubka se odhadnout nedala. Táhla se do nitra žuly snad i deset metrů, postupně se zužovala a ztrácela v tmavé hlubině.
Lothar přistrčil plátěný vak s diamanty k prasklině. „Zapamatuj si tohle místo dobře," zašeptal. „Často se ohlížej, až vyrazíš na sever. Jedině tak najdeš znovu cestu k téhle skále.
Diamanty tě tu budou čekat pokaždé, když je budeš potřebovat."
Postrčil brašnu a ta zmizela. Slyšeli, jak se tře o skálu, a potom všechno utichlo. Zasekla se kdesi v hloubce, v nejužším místě pukliny.
Dívali se dovnitř a stěží rozpoznali světlejší skvrnu v temnotě. Nikdo ji nemohl najít, pokud nevěděl přesně, kde hledat.
„To je můj odkaz tobě, Mánie," šeptal Lothar a snažil se opět postavit. „Jdi, Hendrick čeká. Nadešel čas, abys vyrazil. Pospíchej!"
Toužil syna ještě naposledy obejmout, políbit a přitisknout k sobě - věděl však, jak by tím oběma rozloučení jenom ztížil. Obejmou-li se, už se nedokážou rozejít.
„Běž!" nařídil, ale Manfred se rozvzlykal a vrhl se k otci.
„Chci zůstat s tebou," naříkal.
Lothar ho chytil za zápěstí a držel si ho na délku paže od těla.
„Copak chceš, abych se za tebe musel stydět?" vrčel. „Copak chceš, abych si tě pamatoval takového? Fňukáš tu přede mnou jako holka!"
„Tati, neposílej mě pryč, prosím! Nech mě tady u sebe!"
Lothar se zhluboka nadechl, povolil sevření, rozmáchl se a uhodil. Otevřenou dlaní udeřil syna do tváře a zpětným švihem hned přidal další. Dvojitý úder vyvedl Manfreda naprosto z rovnováhy a zanechal červené skvrny v bledém, vyděšeném obličeji. Z nosu mu malý pramínek krve stékal ke rtu.
Nevěřícně zíral na otce, naprosto šokován.
„Vypadni už!" zasyčel Lothar a snažil se posbírat veškerou kuráž. Hlas měl drsný a výraz obličeje zdivočelý. „Nechci žádného ubulenýho, rozmazlenýho mazlíčka. Vypadni, než ti nařežu páskem!"
Chlapec se zapotácel a pomalu ustupoval se stále stejným děsem v očích.
„Hni sebou! Vypadni!" otec nezakolísal a tvrdě hrál svůj vztek. „Mazej už konečně!"
Manfred se otočil a vlekl se k okraji skály. Ještě naposled se obrátil s prosebně vztaženýma rukama: „Tati! Prosím, prosím..."
„Dělej, ty zasranče! Padej!" Chlapec zmizel za skálou.

Zvuk nejistého sestupu se pomalu vzdaloval.
Teprve teď se Lothar schoulil, zoufale zavyl a potom se potichu rozplakal. Celé tělo se mu chvělo bolestí.
»To je určitě horečkou," utěšoval se nahlas. „Horečka mě oslabila." Ale obraz synkovy tváře, vždy tak milé a překrásné, znetvořené naprostým zoufalstvím i hrůzou, mu nešel z mysli.
Jako by se mu v hrudi cosi trhalo, přepadla ho nepopsatelná fyzická bolest. „Odpusť mi to, synáčku," Šeptal v slzách. „Nedalo se opravdu nic jiného dělat. Musel jsem tě přece nějak zachránit. Odpusť mi to! Snažně tě o to prosím..."
Lothar zřejmě upadl na chvíli do bezvědomí. Probral se totiž a vůbec si nemohl vzpomenout, kde vlastně je a jak se sem dostal. Náhle ucítil příšerný puch své vlastní ruky a zvedl se mu žaludek. Bleskově si všechno vybavil: začal se plazit k okraji skály a pohlédl k jihu. Poprvé zahlédl pronásledovatele, vzdálené necelou míli. Naprosto jasně rozeznal dvě maličké figurky poskakující v čele skupiny.
„Křováci," zašeptal. Konečně se mu rozbřesklo - proto postupovali tak rychle. Centaine nasadila na stopu své ochočené Křováky. Náhle chápal, proč vůbec neuspěl se zahlazováním stop ani žádným jiným trikem, kterých se v životě tolik naučil. Ti divoši běželi najisto, kořist před sebou jako obvykle přímo viděli i v nejhorším skalnatém terénu.
Přenesl pohled za stopaře, aby spočítal své nepřátele. „Sedm jich je," zasyčel a oči se mu zúžily, když zahlédl drobnou postavu ženy. Právě vedli koně, ale výhled mu zastínily stromy.
Rychle zaměřil pozornost ke svým vlastním přípravám.
Musí se soustředit na to, aby je co nejdéle zdržel. Dál je musí přesvědčit, že na vrcholu kopje jsou stále všichni. Každá hodina náskoku zvýší synkovu šanci na zdařilý útěk.
Šlo mu to pomalu, mohl používat pouze zdravou ruku a zuby. Jednu pušku zaklínil pod žulovým kamenem, mířila na pláň. Ke kohoutku přivázal šňůru od polní lahve a natáhl ji k místu, které si vybral jako své střelecké stanoviště ve stínu balvanu.
Musel si chvíli odpočinout - opět se o něho pokoušela slabost, mžitky se mu dělaly před očima. Nohy odmítaly poslušnost. Pohlédl dolů, kde již skupina postupovala otevřenou plání. Naprosto jasně rozeznal Centaine - její štíhlou, skoro chlapeckou postavu v jezdeckých kalhotách. Zaznamenal i známý žlutý šátek okolo krku.
Přes naprostou vyčerpanost, horečku a chvilkové mdloby, přes hrůzné okolnosti, v nichž se nacházel, cítil stále tu hořkosladkou náklonnost k ní. „Bože můj, opravdu se nikdy nevzdá," zamumlal. „Ta mě snad bude pronásledovat i do pekel!"
Doplazil se k hromadě polních lahví. Postavil z nich tři samostatné hromádky u okraje skály, které šňůrami propojil, aby s nimi mohl v případě potřeby pohnout.
„Nic jiného už mi nezbývá," povzdechl si, „než střílet přesně." Hlava mu však horečkou třeštila, před očima se mu dělaly kruhy. Žízeň oslabovala celé tělo žhnoucí jako vysoká pec.
Otevřel láhev a napil se. Snažil se kontrolovaně upíjet: nechával vodu v ústech a teprve po chvíli ji polkl. Okamžitě se cítil lépe, i zrak se mu opět zostřil. Nádobu odložil ke kupičce střeliva. Potom složil bundu a použil ji na skalní hraně jako opěrku pro mauzerovku. Pronásledovatelé právě rokovali nad nálezem posledního padlého koně.
Lothar natáhl zdravou ruku před sebe, aby zkontroloval, zda se mu nechvěje. Pak si zasadil pažbu do ramene a zamířil.
Nejdůležitější jsou koně, připomínal si. Bez nich nemohou
Manfreda pronásledovat. Z hluboka se nadechl, zadržel dech a plukovníkův kůň se skácel.
Ozvěna výstřelu se stále ještě odrážela mezi skalami, když bleskově pohnul závěrem a opět stiskl spoušť. Tentokrát trhl za šňůru, aby se obě rány překryly. Zkušený voják podvědomě zaregistruje přítomnost většího počtu střelců.
S podivem konstatoval, že horečka ustupuje. Zrak sloužil dokonale, bez problémů posunoval mušku mauzerovky od jednoho koně k druhému. Káceli se s čistým průstřelem hlavy. Dostal všechny s výjimkou jejího.
Sledoval Centaine přes hledí mauzerovky, jak cválá zpět do úkrytu stromů. Ležela na krku koně a na jednom třmenu visel plukovník. Odsunul ukazováček z kohoutku naprosto instinktivně - nedokázal vystřelit do tak nebezpečné blízkosti.
Raději přesunul naměř na další terče: opěšalí jezdci se snažili dospět k úkrytu. Panické výkřiky se nesly až k němu. Jak snadný cíl - dostal by každého jedinou ranou. Místo toho se ale rozhodl pro zajímavější hru: vyzkouší, jak blízko může střelit, aniž by ublížil. Uskakovali, kličkovali a hnali se ke stromům. Připadalo mu to komické, takže se rozchechtal.]
Náhle mu divoký, skoro až hysterický smích začal stoupat do hlavy. Snad šílím, pomyslel si. Musím ještě vydržet.
Poslední běžec zmizel mezi stromy a Lothar si uvědomil-,! jak se třese. Pot z něho přímo lil.
Musím je hlídat, musím myslet, dodával si kuráže. Nemohu se zastavit, nesmím to vzdát.
Odplazil se k druhé pušce, opět nabil a přesunul se do stínu svého stanoviště.
Teď začnou zkoušet, kolik nás je a kde ležíme, odhadoval.
Přestanou zbytečně střílet a zahájí pozorování...
Spatřil přilbu, vtipně nabídnutou jako terč. Ušklíbl se nad starodávným trikem: ani angličtí zelenáči se zrudlými krky na to neskočili před více jak třiceti lety, v počátcích burských válek. Prakticky to považoval za urážku.
„Uvidíme, kdo koho přechytračí!" procedil skrz zuby.
Vypálil z obou pušek naráz a po chvíli cukl šňůrou od polních lahví. Oblé a potažené filcem se budou jevit proti obzoru jako hlava ukrytého střelce.
Teď pošlou někoho okolo kopce, dobře odhadoval další strategii pronásledovatelů. Zbystřil a s připravenou mauzerovkou číhal na pohyb mezi stromy. Zamrkal, aby pomohl očím.
„Už jenom pět hodin do tmy," povzdechl si. „Hendrick a Mánie dorazí k řece zítra ráno. Do té doby se musím udržet."
Zahlédl rychlý pohyb. Pár mužů kličkovalo stranou ke skále. Zamířil jim nad hlavy a vypálil. Kůra na stromě se rozprskla.
„Držte si kloboučky, pánové!"

Lothar se opět zachechtal, hystericky, jako v deliriu. Okamžitě se ale zarazil, před očima mu vyvstala synova tvář: ty krásné oči topící se v slzách, krev na horním rtu.
„Mánie," zahořekoval. „Bože můj, jak bez tebe dokážu žít!"
Ani teď si nechtěl přiznat, že umírá. Obestřela ho temnota a hlava mu padla na páchnoucí obvazy na ruce. Dusící puch odumírající paže se mu dostal až do divokých přeludů, které se ho zmocnily v propadu do bezvědomí.
Znovu se probral a okamžitě ucítil slabý vánek. Hrůzné horko polevilo a vzduch se hýbal. Zhluboka ho nasával coby příjemné osvěžení. Uvědomil si i žízeň. Natáhl se pro láhev a postřehl, že se mu chvěje ruka. S obrovským úsilím nádobu otevřel a zdvihl k ústům. Jednou polkl a vyklouzla mu z ruky.
Padla na skálu, přičemž se drahocenná tekutina začala rozlévat a okamžitě odpařovat. Než ji zachytil, ztratil skoro polovinu obsahu. Popadl ho vztek, nejraději by ji rozdupal. Velice opatrně však utáhl závěr, nadzdvihl hlavu a zaposlouchal se.
Po skále někdo leze. Dobře slyšel okované jezdecké boty škrábající o kámen. Uchopil granát a s puškou přes rameno se odplazil za balvan. Opřel se o něj, vztyčil se a rozhlédl po vrcholu s připraveným granátem v ruce.
Nikoho neviděl. Zadržel dech a opět zaslechl pohyb, tentokrát již doprovázený těžkým dechem.
Přicházejí odzadu, pomyslel si naprosto vyčerpaný. Raději začal zvažovat postup - probíral vše, jako by mluvil s malým dítětem. Granát má sedm vteřin zpoždění - to je moc dlouhá doba. Ti, co lezou nahoru, jsou už velice blízko.
Zubama se snažil vyrvat zarezavělou pojistku. Vztekle s ní cloumal, až náhle uslyšel cvaknutí.
Jednadvacet, dvaadvacet... U páté vteřiny se nahnul a hodil granát přes okraj skály. Velice blízko kdosi vyděšeně zařval.
„Do prdele! Granát!" Lothar se divoce zachechtal.
„Sežerte si to, vy angličtí mrchožrouti!" Slyšel, jak prchají a kloužou dolů. Čekal na výbuch, ale nic se neozvalo.
Granát selhal! přestal se smát. To je v prdeli!
Náhle se daleko dole ozvala exploze. Střepina hvízdla vzduchem a kdosi vykřikl.
Lothar se doplazil k okraji, aby se podíval. Muži v uniformách už dobíhali na pláň. Popadl mauzerovku a rychle pálil. Kulky zanechávaly olověné čmouhy na tvrdé skále, v těsné blízkosti zděšených a prchajících policistů. Jednoho vlekli, raněného šrapnelem.
Skoro celou hodinu ležel Lothar naprosto vysílený, než se mu podařilo dobelhat zpět na jižní okraj skály. Podíval se pod sebe. Mrtvoly koní se už nafoukly, ale láhve s vodou stále visely u sedel. „To se teď stane magnetem," zašeptal si spokojeně. „Až budou mít opravdovou žízeň, tohle je začne přitahovat."
Měl dojem, že na něho jdou znovu mrákoty: před očima se mu dělalo temno. Otočil se k západu a zahlédl poslední oranžový záblesk zapadajícího slunce. Setmělo se a náhlá temná africká noc ho zavalila.
Ležel a poslouchal, kdy se pokusí dostat k vodě. Vnímal všechny tak typické a téměř mystické noční zvuky: tlumené tóny hmyzího orchestru, doprovázeného výkřiky ptáků i pípáním lovících netopýrů. V dálce se neslo žalostné kvílení šakala a Lothar se snažil rozeznat zvuk způsobený člověkem.
Zaslechl cinknutí třmenu. Byl připraven. Okamžitě vrhl dolů granát. Vybuchl a záblesk mu ukázal tmavé stíny kolem zdechliny koně. Určitě jsem alespoň dva dostal - nebyl si však jistý, zda tam nejsou ještě další. Pro jistotu poslal dolů druhý pozdrav."
V záblesku oranžového světlaje zahlédl mizet zpátky mezi stromy. Zdálo se, že prchají bez lahví.
„Zapoťte se trošku," vysmíval se. Zbyl mu už poslední granát, který si držel jako drahocenný poklad. „Musím být připraven, až se zase objeví. Nesmějí se dostat k vodě!" Mluvil nahlas a uvědomil si, že je to opět příznak přicházejícího deliria. Po chvíli se probral a snažil se zaostřit na hvězdy.
Musím vydržet, přemýšlel o své situaci vážně. Stačí, když je tu udržím do zítřejšího poledne. Chtěl spočítat čas Manfredova náskoku v závislosti na vzdálenosti, ale to už se nedalo zvládnout. Vždyť Hendrick a Mánie jsou pryč nejméně osm hodin. Jistě půjdou celou noc a dostanou se ráno k Okavangu.
Stačí ještě dalších osm hodin... Vyčerpání a horečka se do něho opět zakously plnou silou. Položil si hlavu na ruku.
„Lothare!"
Zase přelud, pomyslel si. Náhle jeho jméno zaznělo znovu: „Lothare!" Zvedl hlavu a otřásl se nočním chladem i vzpomínkami, které ten hlas vyvolal.
Otevřel ústa, potom je zase zavřel. Neozve se, alespoň nic neprozradí. Bedlivě ale naslouchal jejímu hlasu.
„Lothare, máme tu zraněného muže!" Stojí někde před stromy, odhadoval. V duchu ji viděl zřetelně: odhodlanou, se statečně zvednutou bradou, v temných očích neohrožený svit.
„Proč jen tě stále tak miluju?" zaúpěl.
„Potřebuje vodu!" neslo se perfektně nocí. Jasně vnímal i její francouzský přízvuk, což ho dojalo: ucítil zrádné slzy na tvářích.
„Lothare! Musím jít pro vodu."
Její hlas se blížil, stával se silnější a zvučnější. Opustila úkryt mezi stromy.
„Jsem sama, Lothare!" oznámila, pravděpodobně v polovině otevřené pláně.
„Vrať se!" snažil se zařvat, ale z úst se mu vydralo pouhé mumlání. „Varoval jsem tě, musím to udělat!" Uchopil granát.
„Nesmím tě nechat, abys jim přinesla vodu - je to kvůli
Manfredovi. Musím to udělat!"
Zahákl prst do kroužku pojistky.
„Jsem u prvního koně," zvolala. „Beru pouze jednu láhev.
Pouze jednu, Lothare!"
Měl ji ve své moci. Stála pod ním na úpatí. Nemusí ani házet daleko. Stačí překulit granát přes okraj a ten už sám poletí

jako po toboganu přímo k ní.
Představil si záblesk výbuchu: sladké tělo, které ho hýčkávalo a na které nemůže zapomenout, to tělo mu přece porodilo syna - a nyní ho trhají střepiny granátu, ostré jako břitva.
Přesvědčoval sám sebe, jak moc se proti němu provinila, jak strašně ji nenávidí. Uvědomil si ale pouze to jediné: stejnou měrou ji miluje. Slzy ho docela oslepily.
„Vracím se nazpět, Lothare. Mám jenom jednu láhev," oznamovala a on slyšel náznak vděku i pochopení za to vzájemné sepjetí, které nezničil ani čas, ani jeho provinění.
Promluvila znovu, ale ztišila hlas, takže se k němu nesl pouze její šepot. „Bůh ti odpusť, Lothare De La Reyi." A dál už nic.
Ta krásná slova ho ranila mnohem víc než cokoliv jiného.
Dostalo se mu konečného rozsudku, byl to naprostý konec.
Hlava mu padla do obvazů, čímž se utlumil ten nešťastný výkřik čirého zoufalství. Dral se mu přímo ze srdce. Pak se nad ním rozestřela tma jako křídla černého supa. Začal se propadat kamsi do hlubin...
„Tenhle je už mrtvý," poznamenal potichu plukovník k ležícímu tělu. Ještě potmě vyšplhali na kopje ze dvou stran. Při svítání zaútočili, načež zjistili, že vrchol vlastně nikdo nebrání. „Kde jsou ostatní?"
Seržant Hansmeyer vyběhl ze stínu balvanů: „Už tu nikdo není, pane. Všichni zmizeli."
„Blaine!" volala starostlivě Centaine. „Kde jsi? Co se děje?" Plukovník jí nařídil zůstat dole, než se jim podaří zajistit vrchol. Ačkoliv nedal signál k výstupu nahoru, už stála vedle nich. Opozdila se snad jen o pouhou minutu za plánovaným útokem.
„Tady," odsekl. Jakmile se k němu rozběhla, vyštěkl:
„Neuposlechla jste rozkazu, madame!"
Výčitku ignorovala: „Kde jsou?" Otočila se a zahlédla tělo: „Bože můj, vždyť to je Lothar!" Sehnula se k němu.
„Tak to je De La Rey? Bohužel, obávám se, že je mrtev," mínil Blaine.
„A kde jsou všichni ostatní?" Centaine zděšeně vyjekla.
Strašilo ji pomyšlení na chvíli, kdy najde toho Lotharova bastarda. Stále se nemohla donutit, aby použila jeho jméno byť jen v duchu.
„Obávám se, že tady ne." Blaine smutně potřásl hlavou.
„Zřejmě nám vyklouzli. De La Rey nás bohužel obelstil a zaručil jim dostatečný náskok. Zajisté již překročili hraniční řeku."
MANFRED! Centaine kapitulovala a překvapeně zaregistrovala změnu toku myšlenek. Manfred, můj syn. Náhle pocítila tu strašlivou ztrátu, vždyť ho chtěla mít u sebe. Toužila mu pohlédnout do očí. Podívala se na jeho otce a vše, co tak dlouho potlačovala, jako by se dralo ven.
Lothar ležel tváří k zemi. Ruce rozhozené, jednu ovinutou v cárech. Dotkla se ho na krku za uchem a ucítila horkost horečkou rozpáleného těla.
„Ještě žije!"
„Myslíš?" Blaine k ní přidřepl. Obrátili Lothara na záda a spatřili granát. Měl ho pod sebou.
„Odhadlas to dobře," řekl něžně. „Měl ještě další a mohl tě v noci klidně zabít!"
Centaine se zachvěla a prohlížela si Lothara. Už nebyl ani krásný, ani statečný. Horečka ho naprosto zruinovala. Jeho vzhled se změnil, připomínal scvrklou šedivou mrtvolu.
„Je úplně dehydrovaný," konstatovala. „Zůstalo nám ještě trochu vody?" Zatímco mu Blaine kapal životodárnou tekutinu do úst, Centaine odstraňovala obvazy.
„Otrava krve!" komentovala okamžitě zrudlé čáry pod kůží i pach hnijící tkáně. „Ta ruka se bude muset amputovat!"
Snažila se o pevný a neosobní tón - přesto na ni dopadl děs z toho, co způsobila. Zdálo se neuvěřitelné, že obyčejné kousnutí zapříčinilo takovouhle zkázu. Svými zuby se vždy pyšnila, starala se o ně a udržovala je čisté. Ta ruka ale vypadala jako pohryzaná mrchožravou šelmou.
„Portugalská katolická misie by měla ležet v Cuangaru, přímo u řeky," uvažoval plukovník. „Pokud bude mít velké štěstí, dostane se tam ještě živý. Máme přece jenom jednoho koně a kdoví, zda tam vůbec sami dojedeme." Postavil se: „Seržante, pošlete jednoho muže pro brašnu s první pomocí.
Ostatní ať propátrají celý kopec. Je potřeba prohlédnout každý centimetr - scházejí totiž diamanty v hodnotě milionu liber."
Hansmeyer zasalutoval. Spěšně vykřikoval rozkazy na své muže.
Blaine k ní opět poklekl: „Zatímco čekáme na první pomoc, měli bychom mu asi prohledat oblečení, jestli náhodou nenajdeme nějaké ty diamanty."
„To je opravdu mizivá šance," vzdychla Centaine s hořkou rezignací., Jistě je má jeho syn a ten černoch. My bez našich křováckých stopařů..." Pokrčila rameny.
Plukovník rozprostřel Lotharovo zaprášené oblečení na skále a kontroloval švy, zatímco Centaine mu ošetřovala zraněnou paži. Pomalu ji zavinovala čistými obvazy z brašny.
„Nic jsme nenašli, pane," hlásil udýchaně Hansmeyer.
„Prolezli jsme opravdu každý centimetr téhle skály, prohledali jsme každou škvíru."
„Víc dělat nemůžeme, seržante. Teď ale musíme dopravit tady toho špinavého vandráka dolů z kopje, aniž by nám upadl a zlomil si vaz."
„Vždyť si nic jiného nezaslouží!"
Plukovník se ušklíbl: „Ano, zasloužil by si to. Ale nepřipravíme přece mistra popravčího o zaslouženou výplatu, co myslíte, seržante?"

Trvalo celou hodinu, než vyrazili na další pochod. Lothar
De La Rey ležel upoután k větvím stromů, které za sebou táhl jejich jediný kůň. Zraněný se střepinou v zádech mu navíc seděl na hřbetě.
Centaine ještě stála na úpatí kopje, když se skupina pohnula směrem k severu, k Okavangu. Blaine za ní přišel a vzal ji za ruku.
Povzdechla si a opřela se mu o rameno: „Ach, tolik toho pro mě skončilo tady v té Bohem zapomenuté pustině. Přímo tady, na těch sluncem rozpálených skalách."
„Mám dojem, že chápu, co pro tebe znamená ta obrovská ztráta všech diamantů."
„Opravdu si to myslíš, Blaine? Já ani nevím, ještě jsem o tom pořádně nepřemýšlela. Všechno se změnilo - dokonce i ta nenávist k Lotharovi..."
„Pořád ještě existuje šance, že ty kameny najdeme."
„Už ne, Blaine. Oba to víme velice dobře. Diamanty jsou pryč."
Ani nesouhlasil, ani se nesnažil nabízet falešnou útěchu.
„Ztratila jsem všechno! To, pro co jsem doposud pracovala a žila - vše, co bylo pro mne a mého syna. Opravdu všechno je pryč!"
„To jsem plně nechápal...," odmlčel se a pohlédl na ni s lítostí a hlubokým porozuměním. „Považoval jsem to jenom za tvrdou ránu osudu. Ale že to zahrnuje všechno, mě nenapadlo. Skutečně je to tak špatné?"
„Ano, Blaine," řekla prostě. „Všechno! Není to přesně tak, ale stane se to začátkem konce. Vše se mi začne rozpadat pod rukama, budu si muset půjčovat, běhat a prosit o strpení.
Ovšem ty základy, na nichž jsem stála, zmizely. Milion liber,
Blaine, to je vskutku astronomická suma. Napřed se pokles dostaví pomalu, možná to bude trvat i několik měsíců, či dokonce celý rok. Potom se ale postup zrychlí -jako domeček z karet se všechno začne hroutit a nakonec mě to zavalí."
„Centaine, nejsem nijak chudý," začal. „Mohl bych ti nabídnout. .." Položila mu ukazováček na rty.
„O jedinou věc tě žádám," zašeptala. „Nejde vůbec o peníze - v příštích dnech budu potřebovat útěchu. Nebude to vždycky, pouze tehdy, když se situace opravdu zhorší."
„Budu stát při tobě, kdykoliv mě budeš potřebovat, Centaine. To ti slibuju! Stačí pouze náznak."
„Ach drahý," otočila se k němu. „Opravdu pouze?"
„Ano, Centaine - pouze!" přivinul ji k sobě. Necítila se provinile ani vystrašeně, pouze ta šílená hrozba úplného zruinování a destrukce, která nad ní visela, se v jeho náručí jakoby oddálila.
„Víš, ani by mi nevadilo být zase chudá, jenom kdybys mě nikdy neopustil," šeptala. Nemohl odpovědět. V zoufalství sklonil hlavu a zastavil její rty svými...
Portugalský kněz na misii v Cuangaru byl zároveň doktor.
Odoperoval Lotharovu ruku pět centimetrů pod loktem. Pracoval při jasném bílém světle petrolejové lucerny. Centaine mu stála po boku, pot se jí valil za operační rouškou a bystře reagovala na všechny doktorovy povely ve francouzštině.
Snažila se netuhnout hrůzou při zvuku pilky řezající kost ani neomdlít pachem chloroformu a hnijící tkáně, které naplnily domorodou chýši sloužící za operační sál. Na konci amputace vyklouzla rychle ven k jámě nahrazující záchod a zvracela svou hrůzu i lítost. Zalezla si pod moskytiéru v přiděleném rondavelu a stále cítila v ústech tu příšerně nasládlou pachuť.
I vlastní kůže jí připadala tím puchem přímo impregnovaná a vlasy napuštěné. Modlila se, aby to už nikdy nemusela cítit.
Modlila se, aby už nikdy nemusela být přítomna hrůzné přeměně kdysi tak krásného muže v mrzáka. Muže, kterého tenkrát tolik milovala.
Modlitba vyslyšena nebyla, a tak se v poledne následujícího dne objevil kněz a s lítostí zamručel: „Madam, je mi líto, ale nepodařilo se mi zastavit infekci. Je zapotřebí operovat ještě jednou!"
Podruhé se to zdálo mnohem horší - věděla už totiž, co ji čeká. Zatínala nehty do dlaní, aby neomdlela, když doktor vzal do ruky třpytící se pilku a začal řezat odhalenou kost pár centimetrů pod ramenním kloubem.
Tři dny poté ležel bledý Lothar v komatu a zdálo se, že již překročil hranici mezi životem a smrtí.
„Nemohu nic zaručit," pokrčil kněz rameny, když se ho ptala na výsledek. „Vše je v rukou Páně."
A opravdu: třetí den navečer k němu Centaine vešla a safírově žluté oči se na ni upřely. Zahlédla v nich záblesk poznání těsně předtím, než je opět bez zájmu zavřel.
Trvalo ještě další dva dny, než kněz dovolil plukovníkovi vejít dovnitř. Blaine Malcomess seznámil Lothara s podstatou způsobeného trestného činu a formálně ho zatkl.
„Seržant zkompletuje veškerá obvinění proti vám do té doby, než Otec Paulus vydá povolení k převozu. S ozbrojenou hlídkou vás dostaneme lodí po proudu k pohraničnímu přechodu v Rundu. Odtud vás dopravíme po silnici do Windhoeku před soud."
Lothar ležel bledý a na kost vyhublý. Obvazy na pahýlu prosakovaly jódem. Beze stopy jakéhokoli zájmu zíral na plukovníka.
„Nyní, De La Reyi, vám rozhodně není zapotřebí namlouvat, jak šťastně vyváznete, jak uniknete šibenici. Zajisté chápete -jakékoliv zmírnění trestu může přinést pouze přiznání, kam jste ukryl diamanty či co jste s nimi udělal."
Čekal celou minutu, těžce snášel pohled těch nezkrotných očí.
„Rozumíte, co se vám snažím vysvětlit, De La Reyi?" prolomil ticho a Lothar odvrátil hlavu, díval se oknem k řece.
„Pravděpodobně víte, že jsem administrátorem tohoto teritoria. Mám moc překontrolovat rozsudek a rozhodně mé doporučení ohledně milosti ministr spravedlnosti bez problémů akceptuje. Nebuďte hlupák - vraťte diamanty. Tam, kam

právě směřujete, je nebudete vůbec potřebovat a za to vám garantuju záchranu života.“
Lothar zavřel oči.
„Dobře, De La Reyi. Už vidím, že si rozumíme. Nedoufejte v nějaké milosrdenství.“ Zavolal Hansmeyera: „Seržante, vězeň nemá žádná privilegia, vůbec žádná! Zůstane pod dohledem ozbrojené stráže dnem i nocí, dvacet čtyři hodin denně, dokud ho nepředáte příslušným úřadům ve Windhoeku.
Jste za vězně osobně zodpovědný! Rozumíte?“
„Ano, pane!“
„Hlídejte pořádně, seržante! Chci ho mít - bez něho se mi neobjevujte na očích.“
Blaine zašel k Centaine, osamoceně sedící na břehu řeky v otevřené setengi, stíněné střechou ze suché trávy. Uvelebil se v židli vedle a zapálil si viržinko. Vdechl kouř, chvíli ho zadržel a pak vztekle vyfoukl.
„Ten chlap je neústupný,“ procedil skrz zuby. „Slíbil jsem mu na svou čest shovívavost při řešení jeho případu výměnou za tvé diamanty, ale on se neobtěžoval mi ani odpovědět. Nemám zase takovou moc, abych mu nabídl svobodu, ale věř mi, pokud by to šlo, neváhal bych. Pro tebe udělám všechno.“
Opět zatáhl a zíral přes širokou, zelenou řeku: „Přísahám draze zaplatí za to, jak ti ublížil, zaplatí úplně za všechno.“
„Blaine,“ pohladila mu ruku. „Zloba není ta správná emoce pro muže tvého postavení.“
Po očku se na ni podíval a přes své rozčilení se musel usmát: „Nemyslete si, že jsem zase tak šlechetný, madame. Jsem schopný všeho, ale rozhodně ne svatý.“
Vypadal jako chlapec, když se usmíval, a v zelených očích se mu zajiskřilo.
„Ólala, pane, mohlo by být opravdu velice zajímavé otestovat hranice vaší šlechetnosti a svatosti -jednoho dne.“
Nadšeně se zachechtal. Jaký to necudný, ale docela zajímavý návrh.“ Potom opět zvážněl: „Centaine, víš dobře, že jsem neměl nikdy souhlasit s touhle expedicí. Zanedbal jsem své povinnosti administrátora. Rozhodně si zasloužím pokárání od mých nadřízených v Pretorii, a tak se musím vrátit zpět tak brzy, jak jen je možné. Proto jsem dohodl s Otcem Paulem vypůjčení člunů i s veslaři, kteří nás dopraví do Rundu. Tam už bude k dispozici policejní vůz. Seržant Hansmeyer se svými muži zůstane u vězně na stráži a dopraví ho do Windhoeku, jakmile bude schopen přepravy.“
Centaine přikývla: „Ano, musím se také dostat zpátky, začít dávat dohromady kousky, které mi zůstaly, a snažit se překlenout všechny trhliny.“
„Vyrazíme zítra, než se rozední.“
„Blaine, ráda bych promluvila s Lotharem - myslím De La
Reyem. Ještě než vyrazíme.“ Netvářil se nijak nadšeně, a tak pokračovala: „Pouhých několik minut s ním chci být o samotě. Prosím, Blaine, je to pro mne opravdu velice důležité.“
Centaine se zastavila ve dveřích a počkala, až se oči přizpůsobí šeru uvnitř.
Lothar tam seděl svlečený do půl těla, nohy zakryté dekou.
Byl hubený a bledý, žebra mu pod kůží vystupovala. Infekce mu snad strávila veškeré svalstvo.
„Seržante Hansmeyere, můžete na minutu odejít?“ otázala se Centaine a ustoupila stranou.
Když ji míjel, zašeptal: „Zůstanu na doslech, paní Courtneyová.“
V nastalém tichu hleděli jeden na druhého. Centaine promluvila první.
„Pokud ses mě rozhodl zruinovat, pak jsi zvítězil,“ prohlásila a Lothar zahýbal pahýlem. Patetické gesto se dalo vyložit i obscénně.
„Kdo zruinoval koho?“ ozval se potichu a Centaine sklopila zrak.
„Nevrátíš mi alespoň část toho, co jsi ukradl?“ zeptala se.
„Už kvůli tomu, co jsme spolu kdysi prožili.“
Místo odpovědi zdvihl ruku a dotkl se prastaré jizvy na hrudi. Překvapeně zamrkala. To ona tenkrát vypálila kulku z pistole - úplně zničená a zdrcená smrtí svých adoptivních křováckých rodičů.
„Ten kluk má také diamanty, je to tak?“ vyzvídala. „Ten tvůj...,“ měla na jazyku slovo „bastard“, ale včas ho změnila.
„Tvůj syn.“
Lothar neodpověděl a Centaine impulzivně pokračovala:
„Manfred, náš syn.“
„Nikdy jsem nedoufal, že to od tebe někdy uslyším.“ Nemohl zapřít potěšení v tónu svého hlasu. „Vzpomeneš si, že Manfred je náš syn, počatý z lásky, až budeš cítit pokušení zničit ho tak jako mě?“
„Proč bych to dělala?“
„Protože tě znám, Centaine!“
„Ne,“ prudce zavrtěla hlavou. „Ty mě neznáš!“
„Pokud se ti postaví do cesty, klidně ho zničíš!“ konstatoval suše.
„To si skutečně myslíš?“ oči jí plály. „Opravdu věříš, že jsem tak bezcitná a pomstychtivá, abych se dokázala mstít i vlastnímu synovi?“
„Nikdy sis ten fakt o něm nepřiznala!“
„Teď jsem to ale učinila! A nejednou v těchto několika minutách.“
„Slibuješ mi, že mu nic neuděláš?“
„Nemusím ti nic slibovat, Lothare De La Reyi. Já ti pouze říkám - Manfredovi se nic nestane.“
„A samozřejmě čekáš, že ti to vynahradím,“ nahnul se k ní. Dýchal přerývaně, potil se a usilovně přemáhal slabost.
„Nabídneš mi tedy za to něco?“ vydechla tiše.
„Ne,“ zašeptal. „Vůbec nic!“ Padl zpět naprosto vysílen, ale nezlomený. „A teď samozřejmě zrušíš slib.“
„Nic jsem neslibovala,“ namítla. „Ale znovu opakuju:
Manfred, náš syn, je přede, mnou naprosto bezpečný. Nikdy neudělám nic, abych mu úmyslně ublížila. Na tebe se však

tohle nevztahuje!“
Otočila se a zvolala: „Děkuji, seržante, skončili jsme náš rozhovor.“ Pomalu odcházela.
„Centaine...!“ zasípal. Chtěl jí říci: Tvé diamanty jsou v rozsedlině na vrcholu toho kopce. Když se otočila, spolkl ta slova a pouze zašeptal: „Sbohem, Centaine. Vše skončilo.“
Okavango je jednou z nejkrásnějších afrických řek. Pramení v Angole na náhorní plošině, v nadmořské výšce skoro čtrnáct set metrů. Teče na jih a potom se stáčí na východ: ši. roka a hluboká masa zelené vody, jako by chtěla svou mohutností a rychlostí dosáhnout oceánu. Přesto kontinent neopustí. Napřed se stává obrovskou oblastí nekonečného množství jezírek a lagun, nesprávně pojmenovanou bažiny - Okavango Swamps. Břehy porostlé papyrem a vysokými palmami, divokými fíkovníky a bujnou vegetací dodávají celé krajině téměř tropický ráz. Potom se řeka opět objeví - už ale není tak majestátní. Zmenšila se, zeslábla a ústí do opuštěné pouště Kalahari - tam beze stopy mizí pod příkrovem věčného písku.
Místo, kde se nalodili, patřilo do úseku nad bažinami, kde řeka plynula v plné své síle. Plavili se na domorodé mukoro kánoi vydlabané z jednoho kusu kmene, přes sedm metrů dlouhé. Oblá i různě zakřivená svým tvarem kopírovala vzhled původního stromu.
„Pejsek a kočička vyrazí na moře v překrásné lodce typu banánu,“ konstatoval Blaine. Centaine se tomu nezasmála. Později se však její obavy rozplynuly, když na vlastní oči viděla, jak mistrně veslaři ovládají toto podezřele vyhlížející plavidlo.
Řídili ho dva domorodci, černí jako uhel, z kmene žijícího u řeky. Balancovali na lodi jako gymnasté: svalnatá těla tento způsob života zformoval do linií řeckých atletů. Celý život drželi v rukou odpichovací bidla. Obvykle stáli na zádi jako gondoliéři v Benátkách, zpívali své melodické písně a jejich úzké vratké plavidlo se proplétalo kolem všech překážek se skoro instinktivní snadností.
Uprostřed seděl plukovník na koženém polštáři, vycpaném měkkým říčním rákosím. Stísněná rozměrem loďky musela sedět Centaine za ním, jako na tandemu. Blaine držel na klíně svou pušku, připravenou k použití. Tou mohl odradit jakéhokoliv příliš dotěrného hrocha, jimiž se řeka jen hemžila.
„Hroch je to nejnebezpečnější zvíře v Africe,“ vysvětloval
Centaine.
„A co lvi, sloni, jedovatí hadi a jiná nebezpečná zvířata?“ snažila se odporovat.
„Takový^starý hroch má na svém kontě dva lidské životy za každý ukončený všemi těmi ostatními dohromady.“
Centaine se prvně setkala s tímto typem africké divočiny.
Znala velice dobře poušť, avšak ještě nikdy neviděla řeku a bažiny, které udržovaly život v širokém okolí. Blaine zato znal tato místa velice dobře. Při vojenském tažení s generálem Smutsem roku 1915 tento kraj poznal dopodrobna. Později se vrátil, aby lovil v divočině a studoval život tohoto území. Znal snad každé zvíře, letícího ptáka či rostlinu. O všech něco věděl: vyprávěl o nich různé historky či krásná podobenství - Centaine tak zůstávala v neustálém okouzlení.
Povaha Okavanga se měnila: na zúžených místech se rozběhlo mezi skalami a dlouhé mukoro letělo jako šíp. Veslaři loďku spolehlivě usměrnili okolo vyceněných zubů skalních čelistí a bezpečně, pomocí jemných dotyků bidel, objížděli napěněné víry. Za soutěskou se opět objevila nezčeřená hladina, která svým klidem připomínala zelený samet. Centaine prožívala jízdu celou bytostí: chvílemi se opravdu bála, chvílemi pociťovala rozkoš. Připadala si jako dítě na horské dráze. Potom se dostali do širokých, mělkých vodních kanálů, kde proud řeky rozmělnily ostrůvky s písečnými okraji. Okavango se rozlévalo do šíře a zaplavilo i bujnou vegetaci. Tam přežvykovalo stádo buvolů, působících hrozivě svým majestátním zjevem. Nezvykle černí, netečně vyhlížející, pokrytí příkrovem zaschlého bahna, s obrovskými, jakoby smutně prohnutými rohy nad trumpetami svých uší tu stáli po břicho ve vodě. Úplně komicky zdvihali hlavy, z nozder jim kapala voda a kuriózně se dívali na mukoro plující kolem.
„Ach Blaine! Co to je za antilopy? Takové jsem nikdy neviděla.“
„Vodušky. Najdeš je až takhle daleko na jihu.“
Pozorovali obrovská stáda mohutných vodních antilop.
Samci s podivně zahnutými rohy svou graciézností zastiňovali bezrohé družky, chundelaté jako dětská plyšová zvířátka. Rozbíhaly se, aby prchly před přítomností člověka a dusot tak velikého počtu zvířat připomínal hřmící parní loko-^j motivu.
Téměř na každém vysokém stromě podél vody seděl párek orlů jasnohlavých. Bílé hlavy se jim zatřpytily ve slunci, když je naklonili a vyrazili svůj typicky halasný vítězný pokřik rozléhající se široko daleko.
Na bílém písku břehu se objevovaly dlouhé, prehistorické siluety krokodýlů. Jejich odporný a zákeřný vzhled vynikl v okamžiku, kdy se zvedli na pařezovitě zahnutých deformovaných nohách a nečekaně rychle se rozběhli k vodě. S podezřelou tichostí mizeli pod hladinou a pouze pár šupinatých výstupků prozrazovalo místo, kde bdělýma očima sledovali pohyb na řece.
Náhle Centaine v mělké vodě zahlédla seskupení oblých balvanů. Zaujaly ji až ve chvíli, kdy Blaine vykřikl: „Pozor na ně!“
Veslaři bravurně uhnuli ze směru - vtom se náhle jeden z balvanů pohnul a zdvihl hlavu, velkou jako pivní sud. Rozevřel se a obrovská tlama s výrazně žlutými špičáky, připomínajícími kly, odhalila nitro hroších útrob. Snad sarkastický škleb jakéhosi bájného říčního božstva.
Blaine cvakl závěrem a náboj vklouzl do hlavně: „Nenechal se oklamat tím žoviálním úsměvem - nemají se vcelku čemu smát.“
Než stačil domluvit, obrovský hroch vyrazil proti nim. Blížil se s podivným šklebem, čelisti rozevřené, ostré zuby připravené. Dokáže překousnout vláknitý kmen papyru či rozdrtit křehké boky mukora, stejně tak přeseknout

plovoucího muže na dva kusy - to vše se stejným podílem vynaložené energie.
Loďka vystřelila vpřed, urychlena pevnými záběry domorodců, ale hroch byl rychlejší. Plukovník se postavil a snažil se vyrovnat kymácení plavidla. Vypálil několik ran tak rychle za sebou, až se výstřely slily v jeden. Centaine se otočila s obavou, že uvidí kulky trhající to obrovské zvíře a krev tryskající z hlubokých ran. Blaine však mířil pouze několik centimetrů nad hlavu. Malá ouška říčního obra sebou trhala a točila se jako křidélka třepetajícího se kolibříka, když nad nimi kulky prolétávaly. Hroch se okamžitě zastavil, zavřel tlamu a komicky mrkal za mizící kořistí.
Mukoro se už dostalo do bezpečné vzdálenosti, když se říční obluda potopila ve víru zelené vody, aby skryla svůj nezdar a utajila špatný výsledek útoku.
„Jsi v pořádku, Centaine?“ ujistil se.
„Vyšlo to jen taktak,“ snažila se odpovědět pevným hlasem pouze s částečným úspěchem.
„Nebylo to tak nejhorší - vypadalo to ale hrůzostrašně.“
Usmál se na ni.
„Dobře, žes ho nezabil.“
„Nemělo by vcelku smysl přeměnit takového buclatého čtyřtunového dobráka na horu hnijícího masa a udělat z jeho dvaceti macatých žen vdovy.“
„Tak proto se na nás vrhl a pronásledoval nás - chránil pouze své manželky?“
„Možná, ale u divokých zvířat se to nikdy nedá přesně odhadnout. Třeba jedna právě rodí nebo se mu vybavily nepěkné zážitky s lovci či se už dnes dlouho nudil.“
Plukovníkova chladnokrevnost v takových situacích Centaine fascinovala právě tak jako lidskost, s níž ušetřil život útočícího zvířete.
Snad jen školačky obdivují hrdiny svých snů, kárala se.
Vydlabaná kánoe uháněla kupředu a Centaine se opět přistihla při obdivných pohledech, které vrhala na plukovníka: přitahovala ji nejenom šíře ramen, ale i hrdé držení hlavy.
Černé vlasy měl ostříhané nakrátko, takže vynikala mohutná šíje. Pocítila nutkání ho políbit, ale s vědomím vrtkavé základny se jen zachichotala a včas zarazila.
Otočil se: „Copak je tu k smíchu?“
„Dívka se po prožitém šoku vždy chichotá úlevou a navíc je oslabená, když ji pohádkový princ zachrání před ohněm dštícího draka.“
„Draci jsou však mytická stvoření.“
„Mýlíš se,“ opravila ho. „Tady je možné všechno - dokonce i draci a princové. Jsme v pohádkové zemi: Santa Claus a dobré víly určitě čekají za příštím zákrutem řeky.“
„Mám dojem, že trpíš bujnou představivostí - víš o tom vůbec?“
„Samozřejmě,“ přikývla. „Je to běžné a dokonce jsem tě měla už dopředu varovat jak silně nakažlivé.“
„Varování přišlo pozdě,“ pokýval smutně hlavou. „Nákaza už postupuje...“
„To je dobře,“ vydechla, nahnula se opatrně kupředu a jemně ho políbila za ucho.
Teatrálně se otřásl: „Podívej, cos způsobila!“ Natočil se a ukázal husí kůži na ruce. „Musíš slíbit, že už to nikdy neuděláš. Vidíš, je to velice nebezpečné!“
„Přesně jako ty. Nikdy nebudu nic slibovat.“ Zahlédla mu v očích stín lítosti a viny. Okamžitě ji vyřčená slova zamrzela - nechala se tolik unést a pokazila tak krásný souzvuk jejich duší.
„Ach Blaine, podívej - ti ptáčkové, copak jsou opravdoví?
Že jsou z pohádky?“ Snažila se navrátit ztracenou atmosféru.
Pomalu míjeli vysoké břehy z červeného jílu proděravělé tisíci perfektně kulatými, jakoby vyvrtanými otvory. Obrovské množství barevně vyzdobených krasavců se míhalo okolo břehu jako oblak. Vlétali a vylétali z děr, kde hnízdili.
„Včelojedi,“ upřesnil a nadšeně je sledoval. Jako blýskající se šipky hořícího karmínu a tyrkysové modři krájeli vzduch svými špičatými křidélky a ocásky. „Vypadají přímo nadpozemsky, konečně ti už začínám věřit,“ prohlásil nakonec s úsměvem. „Možná jsme už překonali bludný kořen a dostali se do bájné říše divů.“
Potom, ohromení nádherou, pouze mlčeli. Nastalé ticho je opět sblížilo. Centaine mu položila ruku na rameno dlaní vzhůru a Blaine na ni jemně vložil svou.
Krátce promluvil na domorodce ve špici.
„Co je, Blaine?“
„Řekl jsem, aby vyhlédli nějaké vhodné místo, kde bychom se utábořili.“
„Není ještě trochu brzo?“ Podívala se na slunce.
„Máš pravdu,“ provinile se usmál. „Musíš ale pochopit, že se na téhle trase snažím zlomit rekord.“
„Jaký rekord?“
„V pomalosti!“
Vybrali jeden z větších ostrovů. Bílý písek dokonce utvořil menší lagunu s nazelenalou, dokonale průhlednou vodou. Stínily ji pouze vlající koruny papyru. Oba veslaři posbírali naplavené suché dřevo vhodné pro oheň a papyrus jim posloužil k vybudování nočního úkrytu. Plukovník popadl pušku a chystal se vyrazit.
„Kam jdeš?“
„Chtěl bych se poohlédnout, zda nestřelím nějakou antilopu k večeři.“
„Ach Blaine, nezabíjej nic - alespoň dneska ne. Vždyť je to náš slavnostní večer.“
„Copak už nejsi přejedená konzervami?“
„Prosím, prosím,“ žadonila dojemně. Odložil tedy zbraň a s úsměvem potřásl hlavou. Raději překontroloval stavbu přístřešku i správné zavěšení moskytiér nad lůžky. Spokojený s výsledkem se rozloučil s domorodci, kteří naskočili do

loďky.
„Kam pojedou?“ vyzvídala Centaine, když viděla, jak se odpichují směrem do proudu.
„Poslal jsem je tábořit jinam,“ odpověděl a oba sklopili oči. Přepadl je jakýsi stud a nesmělost, když si s mizející kánoí uvědomili své naprosté osamocení.
Centaine se otočila a přešla k přístřešku. Klekla si k sedlovým brašnám, svým jediným zavazadlům. Ani na něj nepohlédla, když prohlásila: „Nemyla jsem se už od včera. Jdu si zaplavat do laguny.“ V ruce držela kousek žlutého mýdla.
„Máš už napsanou poslední vůli, aby doma věděli, co si mají bez tebe počít?“
„Co tím myslíš?“
„Tohle je Okavango, Centaine. Krokodýlové tu požírají malé holčičky jako teplý předkrm.“
„Vždyť mě přece můžeš s puškou hlídat...“
„S radostí uposlechnu!“
„... ale oči musíš mít zavřené!“
„To se pak těžko strefím!“
Propátral břeh laguny a ujistil se, že v mělké vodě na podkladu bílého písku uvidí přibližujícího se krokodýla naprosto zřetelně. Uvelebil se na vrchol černého kamene s odjištěnou puškou.
„Teď jde o tvou čest. Nedívej se!“ vyslala poslední varování za jeho zády. Snažil se zahledět na hejno letících divokých hus - právě se hnaly ve své formaci proti slunci chýlícímu se k západu. Přesto zaslechl sklouzávat oblečení.
Vzápětí se voda rozčeřila a Centaine vydechla: „Ted už můžeš hlídat krokodýly.“
Seděla na písečném dně zády k němu, pouze hlava s vyčesanými vlasy vyčnívala z vody.
„Ach, jak božské - krásně chladné a osvěžující,“ pootočila se a usmála. Určitě zahlédl záblesk bělostného těla, měl dojem, že už to nevydrží. Úmyslně provokovala, ale on se nemohl donutit odtrhnout od ní oči. Věděl, že je bezvýhradně v její moci.
Manželka Isabella spadla z koně téměř před pěti lety. Od té doby se jako muž a žena prakticky neznali. Vzpomněl si na jeden pokus, ale nechtěl ani pomyslet na tu agónii a ponížení z oboustranného nezdaru.
Zdravé silné tělo s nesmírnou chutí k životu ho stálo obrovskou dávku energie a přemáhání, aby se podřídil nové, nepřirozené situaci - nedobrovolnému celibátu. Podařilo se mu přímo vojenskou disciplínou utlumit v tomto směru tělesné požadavky, ale nebyl vůbec připraven na jejich vzpouru v této nenadálé situaci.
„Oči opět zavřít,“ se smíchem upozorňovala. „Musím se postavit a trochu namydlit.“
Nedokázal odpovědět. S bídou potlačoval zaúpění, derouci se z hloubi duše, a snažil se udržet pohled na zbrani v klíně.
„Blaine!“ s hrůzou zaječela.
Okamžitě vyskočil. Strnulá děsem stála v zeleně průzračné vodě a svůdně oblé pozadí, přecházející do ladně útlého pasu, se objevilo nad hladinou.
Krokodýl se řítil z hlubin, skoro tak dlouhý jako jejich mukoro - téměř sedm metrů od tlamy po konec pancéřovaného ocasu.
„Utíkej, Centaine - běž na břeh!“ zařval naplno, ale ona vyrazila rovnou k němu. Ještěr plul plnou rychlostí, hnal se jako kůň v trysku. Nozdrami rozrážel vodu na hladině jako torpédo a prchající Centaine blokovala možnost výstřelu.
Seskočil z kamene a vrhl se po kolena do vody, aby jí pomohl, pušku připravenou k výstřelu.
„Lehni!“ křikl. „Padni do vody!“ Ihned zareagovala. Zahřměla rána a kulka jí proletěla těsně nad zády. Lekl se, jestli ji svým výstřelem neporanil.
Náboj plnou silou prorazil pancíř krokodýlí hlavy. Ještěr se prohnul a jako by explodoval. Plukovníka zasáhla sprška vody, zatímco přes Centaine se převalily zpěněné vlny. Krokodýl doslova stál na svém masivním ocasu a snažil se drápy zoufale něčeho zachytit. Krémově zbarvené břicho, pokryté symetrickým vzorem šupin, podivně zářilo v zapadajícím slunci a hranaté čelisti marně cvakaly vzhůru k obloze. Náhle se zhroutil.
Blaine zdvihl Centaine a s rukou kolem jejího pasu couval z vody. V druhé ruce svíral na boku pušku, zamířenou na umírající bestii. Krokodýl sebou zmítal ve smrtelných křečích, jeho primitivně malý mozek se rozletěl, roztříštěný perfektním zásahem. Přesto se stále převaloval a hrabal pod sebou, zmítal se v nekontrolovatelných kruzích. Zažloutlé ostré zuby cvakaly jako ze železa.
Blaine postrčil Centaine za sebe a uchopil zbraň oběma rukama. Ještě jednou střelil zvíře do hlavy. To sebou konečně přestalo mlátit a zmizelo v temně zelených hlubinách, odkud se tak nečekaně objevilo.
Centaine se třásla děsem, zuby jí cvakaly a nemohla ani promluvit. „Hrůza! Takové monstrum!“ vrhla se k němu, aby našla oporu. „Ach Blaine, děs mě ochromil.“ Tiskla se k němu, ani jí pořádně nerozuměl.
„Už je zase dobře.“ Snažil seji uklidnit: „Neboj se, miláčku, už je to pryč.“ Opřel pušku o kámen a sevřel Centaine v náručí.
Hladil ji a uklidňoval bez jakéhokoliv vzrušení: jako by šlo o dceru, vyděšenou v noci zlým snem. Náhle si však uvědomil hebkost jejího mokrého těla. Pomalu jí přejížděl dlaní po zádech, až se naprosto automaticky dopracoval dolů, ke krásnému, pevnému zadečku.
Ačkoliv se utišila, nepřestala lapat po dechu, jako by vzlykala. Při jeho doteku se prohnula a přitiskla k němu. Objal ji oběma rukama a přitáhl pevně k sobě. Nevzpírala se, snažila se mu vyjít vstříc. „Blaine,“ vydechla a zaklonila hlavu.
Divoce ji líbal s vášní čestného muže, který pochopil, že nemůže dostát svému slibu. Mocněji svíral, jejich ústa neměla čas se ani nadechnout, jazyky se jim splétaly... Zdálo se, že se navzájem udusí.
Vytrhla se mu. „Ted, musí se to stát teď!“
Blaine ji zdvihl, uchopil do náruče jako dítě a běžel s ní jemným bílým pískem k přístřešku. Poklekl u připraveného lůžka a jemně ji položil na pokrývku.

„Musím se na tebe dívat," šeptal. Dosedl na paty.
„Později - nemohu už víc čekat - Blaine!" vrhla se k němu. „Teď je ta pravá chvíle!" Snažila se mu rychle rozepnout košili - ve spěchu se jí to nedařilo. Zoufala si plná vášně, která ji opanovala.
Trhl za propocenou košili a odhodil ji. To už ho ale opět líbala, zatímco oba zápasili s přezkou u opasku. Divoce se smáli, lapali po dechu, vráželi nosy do sebe a rozdírali si rty nárazem zubů.
„Honem, pospěš si - Blaine!"
Odtrhl se a poskakoval na jedné noze, když se snažil rychle strhnout mokré, přilepené kalhoty. Vypadal směšně a málem se ve spěchu překotil. Všemu se smála ještě víc, nemohla ani popadnout dech. Vypadal tak legračně a překrásně a zajímavě a zoufale ho chtěla. Kdyby se snad jenom o vteřinu opozdil, cosi uvnitř by se mohlo protrhnout - a to věděla, že by zemřela.
„Ach Blaine - pojď honem ke mně!"
Stejně nahý jako ona se konečně objevil u ní. Položila mu jednu ruku na rameno a položila se. Pokrčila nohy a roztáhla kolena. Druhou rukou ho uchopila a bezpečně vedla...
„Ach Blaine, jsi takový - ach ano, přesně tak, nemohu chtěla bych křičet..."
„Poslož si!" dodal jí kuráže, aniž oslabil svou činnost.
„Nikdo tě tady neuslyší. Můžeš vříškat za nás za oba!"
Otevřela tedy ústa dokořán a vykřičela všechnu svou samotu a touhu i neuvěřitelnou radost ve zvyšujícím se crescendu, ke kterému se připojil na samém konci i on.
Tiše mu plakala na prsou, což ho mátlo. Nevěděl, co se stalo.
„Byl jsem snad moc drsný - odpusť mi! Nechtěl jsem tě zranit."
Zavrtěla hlavou a polkla slzy. „Ne, neboj se, nezranil jsi mě. Zažila jsem to nejkrásnější.
„Tak proč pláčeš?"
„Protože všechno, co je dobré a krásné, snad jen proletí to ošklivé a hrozné zůstává navěky."
„Neuvažuj tak, má milá."
„Opravdu si neumím představit žít dál bez tebe. Prožila jsem peklo, a teď mě čeká asi tisíckrát horší..."
„Sám opravdu nevím, kde vezmu sílu, abychom se rozešli," dumal souhlasně. „Čeká mě asi nejtěžší rozhodnutí v životě."
„Kolik času nám ještě zbývá?"
„Už jenom jeden jediný den - potom dorazíme do Rundu."
Jako malé holčičce mi dal táta jantarový šperk se zalitým broučkem. Přála bych si, abychom dokázali tuhle krásnou chvíli zachytit takovým způsobem v jantaru naší lásky navždy!"
Jejich loučení se táhlo v poměrně dlouhém časovém rozmezí. Zamilovanost neukončil milosrdný úder gilotiny, ale přicházející další dny s novými událostmi i lidmi, vše je pomalu oddalovalo. Prožívali každou slzu či nenápadný stisk v detailech společné agónie rozchodu.
Ráno dorazili na hraniční přechod v Rundu. Vyšli na břeh, aby se setkali s velícím policistou. Snažili se mít na pozoru a kradmé pohledy, každé slovo i nepatrný dotek jim připomínaly proces loučení. A tak, když v zaprášeném policejním nákladním voze projížděli posledními kopci na cestě do Windhoeku, jejich utrpení se dovršilo.
Ocitli se opět každý ve svém světě.
Isabella, krásná a tragická na invalidním vozíku, její dcery plné smíchu. Právě soutěžily, kolikrát je tatínek obejme.
Hned vedle stál náčelník policie, zástupce administrátora a další hodnostáři, reportéři a fotografové.
Doktor Twentyman-Jones, Abe Abrahams a sir Garry s manželkou, kteří přijeli ze své rezidence v Ladyburgu, jakmile se dozvěděli o loupeži. Přišly celé hory vzkazů od známých, telegramy přímo od premiéra, generála Smutse a stovek dalších přátel i známých podnikatelů.
Centaine se cítila vzdálená těmto oslavám. Vše jakoby pozorovala přes jakousi záclonu, která tlumila všechny zvuky a zahladila obrysy. Zdálo se jí, že částí své bytosti stále ještě pluje po zelených vodách Okavanga, miluje se v teplé, měkké noci, zatímco moskyti pištík kdesi venku za moskytiérou.
Procházela se tam ruku v ruce s mužem, kterého milovala byl vysoký a silný, měl krásné zelené oči a něžné ruce.
Ze svého vagónu telefonovala Sašovi a snažila se projevit zájem o jeho novinky - stal se kapitánem kriketového mužstva a povedlo se mu zlepšit známku z matematiky.
„Opravdu nevím, kdy se objevím ve Weltevredenu, chéri.
Musím toho tolik udělat. Diamanty se nenašly - smůla. Je třeba promluvit s bankou a sjednat nové smlouvy. Zajisté ne, hlupáčku! Samozřejmě nejsme chudí -ještě ne - ale milion liber je spousta peněz. Také dojde k soudu! Ano, je to skutečně zlý člověk, Sašo - ne, opravdu nevím, jestli ho oběsí. Bože můj, ne! Určitě nás nenechají se dívat..."
Snažila se dvakrát během dne zatelefonovat rezidenci
Malcomessových v naději, že Blairie zvedne sluchátko. Vždy se ale ozvala žena, snad služebná či sama Isabella, proto pokaždé beze slova zavěsila.
Potkali se až druhého dne v kanceláři administrátora. Při svolané tiskové konferenci všude postávalo plno žurnalistů a fotografů. Opět tu seděla Isabella ve vozíku a vedle ní Blaine plný svědomité pozornosti. Vypadal tak neodolatelně
Centaine stálo veškeré úsilí, aby mu potřásla rukou jenom přátelsky. Potom lehce zažertovala s představiteli tisku a nakonec s ním pózovala před fotografy. Neměla ani chvíli možnost ho mít sama pro sebe. Nakonec odjela do kanceláří své firmy Courtney Mining and Finance Company a cestou musela zastavit, aby se uklidnila. Zdála se jí až neskutečná ta náhlá vzdálenost mezi nimi.
Abe již na ni čekal u hlavních dveří a následoval ji po schodech do kanceláře. „Centaine, jdeš pozdě. Čekají tam už celou hodinu a nejsou nijak zvlášť trpěliví."

„Necháme je čekat!“ oznámila suverénně, ačkoliv se tak necítila. „Musí si zvykat.“
„Ztráta diamantů jim způsobila deset různých odstínů nezdravě žluté, Centaine.“
Největším věřitelem byla banka, a proto se ředitelé snažili o setkání ihned, jakmile se dozvěděli o jejím návratu do města.
„Kde je doktor Twentyman-Jones?“
„Chlácholí je a snaží se hasit v místech, kde by náhle mohl vypuknout požár.“ Podal jí tak důvěrně známý tlustý pořadač. „Tady je kompletní rozpis velice zajímavě sestavených splátek.“
Podívala se na něj. Znala vše téměř zpaměti: mohla recitovat data, čísla i procenta. Už dávno si připravila tuto strategii do všech detailů - tenkrát to však byla teorie a připadalo jí to jako dětská hra.
„Ještě něco, co bych měla vědět, než vstoupím do jámy lvové?“ optala se.
„Velmi dlouhá telegrafická zpráva od pojišťovny Lloyds z Londýna: veškeré nároky zanikají pro nepřítomnost ozbrojeného doprovodu.“
Centaine přikývla. „To jsme předpokládali. Začneme se s nimi soudit, co tomu říkáš?“
„Nejsem si jistý, ale osobně se domnívám, že by to znamenalo pouze ztrátu času a peněz.“
„Co dalšího?“
Beers“ odpověděl. „Ohlásil se sám sir Ernest Oppenheimer.“
„Už čenichá okolo, co?“ povzdechla a snažila se vypadat ustaraně. Přitom ale nemohla vypudit z mysli obraz, jak se Blaine skláněl nad manželkou. Potlačila celou scénu a koncentrovala se na informace právníka.
„Sir Ernest vyjíždí z Kimberley. Má dorazit do Windhoeku ve čtvrtek.“
„Jaké to štěstí,“ zasmála se cynicky.
„Vyžaduje setkání co nejdříve.“
„Má čich jako hyena a zrak bystrý jako sup,“ komentovala to Centaine. „Cítí krev a zahlédne umírající zvíře ze vzdálenosti sta mil...“
„Samozřejmě, chtěl by Hani Mine, Centaine. Však už se na důl třese celých třináct let.“
„Všichni jdou po mém dolu, Abe. Banka, sir Ernest, všechny ty krvelačné šelmy se ženou... Bože můj, budou mít se mnou těžkou práci.“
Abe se zeptal: „Jsi nachystaná?“
Centaine pohlédla do zrcadla: dotkla se vlasů, olízla rty a jasně věděla, že se vrhá do bitvy. Protřibila si myšlenky, zbystřila vnímání a nasadila široký, spokojený úsměv. Byla připravená.
„Můžeme jít!“ prohlásila a vyrazila do zasedací místnosti.
S bradou vyzývavě zvednutou a blýskajícíma očima procházela kolem obrovského dřevěného stolu. Míjela šest magicky lyrických obrazů od Pierneefa visících na zdi a zobrazujících místa v poušti. Zářila z ní arogantní sebedůvěra.
„Promiňte mi, pánové,“ začala sebejistě okamžitým útokem s plnou silou své osobnosti i sex-appealu, „ale ujišťuji vás, že jsem vám nyní plně k dispozici na tak dlouho, jak mě budete potřebovat.“
Kdesi uvnitř, hluboko v ní, zůstávalo stále prázdné a bolavé místo, které Blaine vyplnil pouze v několika prchavých okamžicích. Opět ho však opevnila, a tak se stala nezranitelná jako za starých časů. Opřela se o kožené křeslo v čele stolu a tiše si recitovala jednoduchou větu coby modlitbičku:
Hani Mine je můj - nikdo mi ho nesmí vzít!
Manfred De La Rey se pohyboval tmou stejně rychle jako oba dospělí muži, kteří ho vedli k severu. Ponížení a bolest rozchodu s otcem v něm probudily vzdor i nové rozhodnutí.
Vlastní táta ho nazval fňukající holkou.
Jsem už ale chlap, přesvědčoval sám sebe a postupoval za tmavou siluetou Swart Hendricka. Už nikdy nebudu brečet. Jsem muž a budu to dokazovat každým dnem svého života.
Já tě přesvědčím, tati! Pokud se na mě z nebe díváš, ukážu ti, že se už za mě nikdy nebudeš muset stydět.
Myslel na něj, jak tam opuštěný umírá na vrcholku vyprahlé skály, a smutek ho přemohl. I přes pevné rozhodnutí cítil znovu slzy v očích a snažil seje vší silou zadržet.
Jsem přece opravdový muž, opakoval si pořád. Nakonec se přece jenom upokojil: vždyť je skoro stejně vysoký jako Hendrick. Dokonce i nohy ho nesly náhle bez únavy vpřed.
Ještě na mě budeš pyšný, tati. To ti přísahám před samotným
Bohem!
Ani nezkrátil krok, ani si nepostěžoval během té dlouhé noci. Slunce vystoupilo nad vrcholky stromů a oni se objevili u řeky.
Uhasili žízeň a Ovambo je zase hnal dál na sever. Kličkovali - během dne se odkláněli od řeky a snažili se ukrýt mezi stromy mopani. Za soumraku opět pili a postupovali podél vody.
Překonali dlouhých dvanáct nocí usilovného pochodu, než Hendrick usoudil, že už je nikdo nemůže pronásledovat.
„Kdy překročíme řeku, Hennie?“ ptal se Manfred.
„Nikdy!“
„Ale táta chtěl, abychom ji přešli a dostali se k Portugalcům. Alves De Santos je překupník slonoviny a ten nám pomůže. Od něho máme zamířit na Luandu.“
„Tak zněl původní plán,“ souhlasil Hendrick. „Ale tvůj otec s námi už není. A tam nahoře na severu není místo pro cizího černého muže, jako jsem já. Portugalci jsou horší než
Němci, Angličani a Búrové dohromady. Vyslechnou nás, oblafnou a pak nám diamanty seberou. Navíc nás zbijou jako toulavé psy a pošlou do nějakého pracovního tábora. Kdepak,
Mánie, půjdeme zpět - zpátky do Ovamba, kde žije můj kmen. Tam jsou mí bratři, každý je naším přítelem - tam můžeme

žít jako lidi, ne jako zvířata.“
„Policie nás ale dopadne,“ argumentoval Manfred.
„Nikdo nás neviděl - tvůj otec to tak naplánoval!“
„Každý ale ví, že jsi byl tátův přítel, a tak si pro tebe klidně přijdou.“
Černoch se zakřenil: „Ovamboland je má rodná země a Hendrick není mé jméno. Tisíc svědků odpřisáhne, že jsem se nehnul z kraalu, a potvrdí, že jsem žádného bílého lupiče nikdy neznal. Pro bílý policisty vypadá každý černoch stejně. A navíc mám bratra, opravdu chytrýho bratra, který nám poradí s prodejem našich diamantů. Za ty kameny si můžu koupit stovku krásných krav a deset tlustých manželek. Ne ne,
Mánie, jdeme domů.“
„A co se stane se mnou, Hendricku? Přece nemohu jít s tebou někam do kraalu v Ovambu.“
„Vím o místě pro tebe a mám taky chytrej plán,“ položil mu ruku na rameno v otcovském gestu. „Tvůj otec mi tě svěřil, a tak se nemusíš bát. Dostaneš se do bezpečí ještě dřív, než tě opustím.“
„Pokud odejdeš, Hennie, zůstanu úplně sám. A nebudu mít nic.“ Na to velký černoch neuměl odpovědět. Spustil ruku a rychle rozhodl: „Je čas vyrazit - čeká nás znovu těžký a namáhavý pochod.“
Tu noc opustili řeku a stočili se zpět na jihozápad. Postupovali okrajem nekonečných pustin Bushmanlandu, ale drželi se stále poblíž vodních zdrojů. Už nepochodovali naplno, avšak stále se vyhýbali osadám i jakémukoliv kontaktu s lidmi. Dvacátý den poté, co opustili umírajícího Lothara, dorazili k zalesněným kopcům. Před setměním je už přivítala ovambská vesnice.
Kónické chýše s čepičkami suché trávy stály rozhozené po čtyřech či pěti vedle sebe. Skupiny vzájemně oddělovaly pletené rohože a dohromady obklopovaly centrální kraal.
V něm ohraničovala palisáda křivých kmenů, zaražených do země, největší poklad - dobytek. Kouř stoupal z ohnišť vzhůru k nebi jako modré stužky. Cítili ho všude, mísil se s kyselým pachem hnoje i vůní kukuřičných placek pečených na ohni. Smích dětí a melodické hlasy žen dokreslovaly idylickou atmosféru. Zahlédli mihnutí sukní jasných barev, když se ženy v zástupu blížily od pramene. Každá měla perfektně vyváženou a důstojně usazenou hliněnou nádobu s vodou na temeni.
Nesnažili se přiblížit. Leželi skrytí a pozorovali život v kraalu. Hledali jakýkoliv náznak nebezpečí, jakýkoliv podezřelý pohyb. Hendrick se synem tiše hodnotili každé hnutí a každý zvuk, které se k nim donesly. Manfred začal být netrpělivý.
„Proč otálíme, Hennie?“
„Pouze mladá a nerozumná antilopa se horlivě žene do pasti,“ zabručel. „Sejdeme k nim, až budeme mít stoprocentní jistotu.“
Těsně před setměním se objevil nahý pasáček a hnal před sebou stádo koz. Na krku mu visel prak. Hendrick jemně pískl.
Dítě sebou trhlo a ustrašeně pohlédlo směrem k jejich úkrytu. Ovambo hvízdnutí zopakoval a klučina se k nim pomalu přiblížil. Náhle se mu tvář rozjasnila a v drobném obličeji se objevil obrovský úsměv bílých zubů. Nadšeně se k Hendrickovi rozběhl.
Ten se začal chechtat a chytil ho do náruče. Klučina cosi horlivě vysvětloval.
„Můj syn,“ chlubil se pyšně Manfredovi. Položil mu ještě několik otázek a pozorně sledoval odpovědi.
„Nikdo cizí u nás v kraalu není,“ pochvalně zamručel.
.„Policie tu čenichala - dokonce se na mě ptali, ale už odešli.“
Se synem v náručí ho vedl dolů k největšímu seskupení chýší. Sehnul se a vešel mezi rohožemi na zametený dvůr. Všechny vchody směřovaly dovnitř. Čtyři ženy v barevných sukýnkách se kolébaly v rytmu krásného chóru a bušily kůly do dřevěných hmoždířů. Drtily suchá kukuřičná zrna na mouku. S každým úderem se nahá prsa pohupovala v rytmu melodie.
Jedna radostně vyjekla a hnala se k nim. Byla to stařena celá svraštělá a bezzubá, temeno pokryté šedivými kudrlinkami jako bílá vlna. Padla před ním na kolena, objala mu nohy a radostně kvílela celá bez sebe.
„Moje matka,“ usmál se Hendrick a zdvihl ji. Náhle ho obklopil celý roj radostně švitořících žen, ale po několika minutách nepředstavitelného hluku je rázně zklidnil a odehnal.
„Mánie, jsi opravdu šťastný člověk,“ zašklebil se šibalsky.
„Vy bílí nemůžete mít víc než jenom jednu manželku!“
U vchodu do nejvzdálenější chýše seděl jediný muž v celém kraalu na nízké vyřezávané stoličce. Držel se stranou ječivého vítacího obřadu. Vypadal mnohem mladší a světlejší barva kůže připomínala barvu medu. Svaly však měl pevné a ztvrdlé těžkou fyzickou prací. Vyzařovala z něho sebedůvěra. Z tohoto muže činu jako by vycházelo jakési fluidum, jeho inteligentní výraz připomínal obraz mladého egyptského faraóna. Navíc držel na klíně tlustou a častým používáním dost potrhanou knihu History ofEngland.
A Hendrick k němu právě mířil. Přijal ho s chladnou rezervovaností, ale vzájemná náklonnost zaujala i bílého chlapce, který je pozoroval.
„To je můj chytrý mladší bratr: stejný otec, jiná matka.
Mluví afrikánsky a o mnoho lépe anglicky než já. A dokonce čte i knihy. V angličtině se jmenuje Moses.“
„Vidím tě, Mosesi.“ Manfred se cítil nesvůj pod pronikavým pohledem tmavých očí.
„Vidím tě, malý bílý chlapče.“
„Neříkej mi tak,“ odporoval Manfred. „Už dávno nejsem kluk.“
Muži na sebe pohlédli a rozesmáli se. „Moses je předákem na dole Hani Mine“ vysvětloval Hendrick.
„To už je historie, můj Velký bratře,“ vrtěl hlavou a odpovídal ve své mateřštině. „Vyhodili mě před měsícem. A tak

sedím tady na slunci, popíjím pivo, čtu si a přemýšlímMusím plnit všechny obtížné úkoly, které přísluší muži našeho kmene!“ Začali se chechtat. Moses zatleskal a zavolal panovačně na ženy.
„Přineste rychle pivo - copak nevidíte, jak můj Velký bratr žízní?“
Hendrickovi se ulevilo: konečně se zbavil nepohodlného evropského oblečení, nasadil si zástěrku a vplul do obyčejného denního života kraalu. S nádherným pocitem vychutnával z hliněného hrnce zkvašené nakyslé čirokové pivo, husté a chladné. Přitom potichu rozprávěli o dobytku i divoké zvěři. O úrodě a deštích, co je nového u příbuzných a přátel: kdo zemřel, kdo se narodil a s kým kdo co má. Plynul tak dlouhý a poklidný čas povídání i vzpomínek, než se dostali k hlavnímu tématu.
„Je to tak,“ přikývl Moses. „Policisté nás navštívili: dva prašiví psi bílých mužů ve Windhoeku, kteří by se měli stydět za zradu vlastního kmene. Ani neměli uniformy, ale stejně z nich táhnul ten policejní smrad. Zůstali tu několik dní a vyptávali se na jakéhosi Swart Hendricka. Napřed se přátelsky usmívali, pak změnili taktiku a začali zuřit a hrozit. Zmlátili několik žen, dokonce i tvou matku...“ Hendrick ztuhl a zatnul zuby - proto Moses rychle pokračoval: „Držela se dobře.
Však měla dobrý trénink - jak víš, náš otec byl přísný muž.
Přes těžké bití ji jméno Swart Hendrick nic neříkalo. Ani nikomu jinému z nás. Prašiví policejní psi odtáhli s nepořízenou.“
„Určitě se vrátí,“ poznamenal Hendrick a Moses rozvážně přikývl.
„Máš pravdu - bílý muž nikdy nezapomíná. Pět let, deset let... V Pretorii prý pověsili muže, který někoho zabil před pětadvaceti lety! Ti psi se tu určitě zase objeví.“
Spokojeně popíjeli a předávali si hliněnou nádobu z ruky do ruky.
„Taky sem dorazila zvěst o obrovské loupeži diamantů na cestě z Hani Mine. Přitom padlo jméno toho bílýho ďábla, který ti stál vždycky po boku. Spolu jste kamsi cválali na koních, s kýmsi bojovali. Dokonce jste i vypluli na velikou zelenou vodu chytat ryby. Tvrdí se, žes byl u krádeže i ty pověsí tě, jakmile tě najdou.“
Hendrick se ušklíbl a pustil se do protiútoku: „Taky jsem slyšel zvěsti o někom, kdo mi není neznámý, a ne že by nebyl se mnou v příbuzenském poměru. Vypráví se o jeho schopnostech se takových diamantů výhodně zbavit. Dokonce prý všechny kradené kameny z Hani Mine prošly jeho rukama.“
„Kdo ti moh něco tak ohavnýho nalhat?“ usmál se nejistě
Moses a Hendrick máchl rukou. Klein Boy přinesl kožený vak z úkrytu a položil ho před otce. Ten ho otevřel a pomalu, jeden po druhém, začal vybírat malé balíčky. Pokládal je do prachu vedle sebe - celkem čtrnáct.
Moses vzal do ruky první a rozlomil pečeť. „Znak Hani
Mine,“ konstatoval. Opatrné balíček otevřel - výraz ve tváři se mu nezměnil při podrobné inspekci obsahu. Položil ho na zem a otevřel další. Mlčky rozbalil všech čtrnáct. Dlouho na ně zíral, načež tiše pronesl: „Smrt. Vidím ortel smrti. Stovky smrtí-ba celé tisíce!“
„Můžeš ty kameny nějak prodat?“ zeptal se a bratr jen zavrtěl hlavou.
„Nikdy jsem jich ani tolik pohromadě neviděl. Pokusit se o prodej znamená přivolat hrůzu, neštěstí a smrt na nás na všechny. Musím všechno dobře promyslet, ale mezitím nesmíme ani uvažovat o možnosti skrývat smrtonosné kameny tady někde v kraalu.“
Druhý den všichni tři - Hendrick, Moses a Klein Boy opustili vesnici ještě před svítáním a vyšplhali na jeden z blízkých kopců. Tam rostl velice starý rozložitý strom, který si Hendrick pamatoval ještě z dětství, kdy tu běhával jako nahý pasáček. Nahoře, asi deset metrů nad zemí, znal duté místo v kmenu sloužící coby soví hnízdo.
Zatímco stáli na stráži, Klein Boy šplhal nahoru s koženým vakem.
Po několika dalších dnech Moses oznámil výsledek svých úvah.
„Velký bratře, ty a já už nepatříme k tomuhle životu, ani do těchhle míst. Dobře jsem si všiml, jak tě zachvacuje nepokoj, jak se toužebně díváš k dalekému obzoru. Život tady je na první pohled sladký, ale rychle se stává nudným. Dokonce i výtečná chuť piva jako by na jazyku vyčichla a pravý muž začíná vzpomínat na své bravurní kousky, které kdy učinil. A navíc další, určitě ještě zajímavější zážitky, kdesi čekají.“
Hendrick se usmál. „Jsi muž mnoha zajímavých vlastností, můj bratře - dokonce umíš i nahlédnout do cizí duše a prohlédnout skryté myšlenky.“
„Zůstat tady nemůžeme, kameny smrti jsou opravdu nebezpečné. Ať je tu máme ukryté, neboje prodáme -jsou pro nás hrozbou.“
„Poslouchám, bratře.“
„Jsou věci, které musím udělat. Je to něco, v co věřím něco, co se stane mým osudem. Nikdy jsem o tom nemluvil, ani tobě jsem nic nenaznačil.“
„Promluv tedy, bratře!“
„Chci mluvit o umění, jemuž bílý muž říká politika a odkud my černí jsme automaticky vyloučeni.“
Hendrick otráveně máchl rukou. „To máš z toho, jak pořád čteš nějaký knihy. V politice není žádnej zisk, žádná odměna. Klidněji nech bělochům.“
„Nemáš pravdu, můj bratře. V tomhle umění leží takové poklady, že tvé mrňavé bílé kamínky jsou proti nim naprosto bezcenné. Netrop si z toho posměšky!“
Hendrick otevřel ústa a zase je pomalu zavřel. Nikdy o tom opravdově nepřemýšlel, ale tenhle mladý muž před ním mluvil velice přesvědčivě. Ačkoliv plně nepochopil význam všech jeho slov, pocítil v srdci nadšení.
„Velký bratře, učinil jsem rozhodnutí. Odejdeme odtud.
Je to tu pro nás už příliš malé.“
Hendrick souhlasně přikývl. Podobný názor ho nijak nepřekvapil: celý svůj život trávil jako nomád a byl kdykoliv

připraven vyrazit.
„Ale nejenom odtud, z tohoto kraalu, Velký bratře. Musíme opustit i tuhle zem!“
„Cože? Odejít z naší země?“ Hendrick se vyděsil a dosedl zpátky na stoličku.
„Musíme to udělat. Tady už je to těsné nejen pro nás, ale i pro ty kameny.“
„Kam půjdeme?“
Moses pozdvihl ruce. „Brzy si o tom promluvíme, ale nejdřív se musíme zbavit bílého chlapce, kterého jsi s sebou přivedl. Ten je dokonce ještě nebezpečnější než diamanty. Přiláká sem bílou policii, proto je třeba ten problém vyřešit. Potom se můžeme zabývat tím, co budeme dělat a co udělat musíme.“
Swart Hendrick byl muž obrovské síly, fyzické i duševní.
Prakticky se ničeho nebál, ochotně zkusil cokoliv. Klidně i trpěl, pokud se k něčemu rozhodl, ale vždy musel někoho následovat. Stále ho musela vést osobnost ještě tvrdší a nebojácnější než on sám.
„Uděláme, jak jsi řekl, bratře,“ souhlasil a instinktivně vytušil, že opět našel člověka, jenž zaplní mezeru po vůdci, kterého nechal umírat na vrcholu kopje daleko v poušti.
„Počkám do zítřejšího východu slunce,“ slíbil Swart
Hendrick bílému chlapci. „Pokud se do té doby nevrátíš, budu vědět, že jsi v bezpečí.“
„Uvidím tě ještě někdy, Hennie?“ vyzvídal dychtivě Manfred a Ovambo se zarazil na pokraji nesplnitelného slibu.
„Naše kroky pravděpodobně povedou po jiných stezkách,
Mánie.“ Položil chlapci ruku na rameno. „Často si na tebe vzpomenu - kdoví, třeba se naše stopy někde setkají.“ Sevřel mu rameno a uvědomil si, jak pevné má chlapec svaly téměř jako dospělý. „Jdi v pokoji a staň se takovým mužem, jako byl tvůj otec!“
Postrčil lehce Manfreda, který však váhal. „Hendricku,“ zašeptal, „mám toho tolik na srdci, co bych ti chtěl povědět nemůžu ale najít ta správná slova.“
Jen běž,“ uklidňoval ho Ovambo. „Máme je v duši oba a není zapotřebí je říkat nahlas. Klidně jdi, Mánie.“
Manfred si hodil brašnu přes rameno a uchopil srolovanou pokrývku. Vylezl z křovisek na cestu a vyrazil po prašné cestě směrem k osadě. Nedaleko před ním ho jako maják naváděla věž kostela. Chápal ji jako nový symbol své další existence.
V zákrutu cesty se otočil. Po velkém černochovi nebylo ani památky. Vyrazil tedy hlavní cestou ke kostelu na vzdáleném konci.
Nemusel se ani rozhlížet. Automaticky zahnul okolo fary, jak si dobře pamatoval z poslední návštěvy s otcem. Obcházel v úzké uličce koše s odpadky a před vstupem do dvora se zarazil: odhákl vrátka a pomalu vykročil po známé cestičce ke dveřím.
Asi uprostřed ho zarazil obrovský řev. Polekaně se rozhlédl. Další lví zařvání se k němu neslo z polorozpadlé kůlny na dvoře.
Manfred popošel a nahlédl do otvoru po dveřích. Oči se za chvíli přizpůsobily tmě uvnitř, a tak si všiml kovadliny, kovářské výhně a různého nářadí visícího na stěnách. Uprostřed na udusané zemi klečel Tromp Bierman - Trouba Boží. V tmavých kalhotách a bílé košili s kolárkem vzpínal ruce k nebi. Sako viselo na kovářských kleštích těsně nad kovadlinou. Hustá a špičatá bradka směřovala ke stropu, oči měl zavřené - vypadal jako prosebník, ale tón hlasu tomu neodpovídal.
„Ach Bože, Pane celého Izraele, volám k Tobě v nouzi nejvyšší: odpověz na prosby věrného a oddaného služebníka a veď ho po svých cestách. Jak mohu plnit Tvou vůli, když nevím, jaká je? Jsem pouze Tvůj nevděčný nástroj a netroufám si udělat rozhodnutí sám. Podívej se na mne, můj Pane, smiluj se nad mou neznalostí i hloupostí a dej mi poznat své úmysly...“
Tromp se náhle zarazil a otevřel oči. Obrovská, rozcuchaná lví hříva se otočila a pohled, stejný jako v očích zanícených proroků Starého zákona, začal propalovat Manfredovu duši.
Rychle strhl z hlavy beztvarý propocený klobouk a přidržel ho na hrudi.
„Vrátil jsem se, strýčku,“ oznámil. „Přesně tak, jak jsi tenkrát předpověděl.“
Pastor divoce zíral na štíhlého mladíka se širokými rameny, plného svalů, s hlavou pokrytou zaprášenými zlatými kučerami. Prohlížel si to kontrastující černé obočí nad podivnýma topazově zbarvenýma očima a snažil se proniknout až kamsi za ně. Ihned pocítil auru rozhodnosti a inteligence, která ho obklopovala.
„Pojď sem,“ nařídil. Manfred odhodil brašnu a šel k němu.
Tromp ho uchopil za ruku a táhl k zemi.
„Klekni sijong, padni na kolena a děkuj svému Stvořiteli.
Chval našeho Pána, Boha našich otců, který vyslyšel prosby svého nehodného služebníka!“
Chlapec pokorně zavřel oči a sepjal ruce.
„Ach Pane, promiň mi mou smělost, s níž jsem tu vyřvával své triviální požadavky v momentě, kdy jsi byl zatížen podstatně důležitějšími věcmi. Proto Ti děkujeme za to, že jsi dovedl k našemu prahu tuto mladou osobu, kterou zakalíme a překujeme v meč. Stane se tím neporazitelným ostřím, jež udeří na Filištínské. Stane se zbraní bojující pro Tvou slávu ve spravedlivém zápasu Tvého vyvoleného národa, kterým je náš afrikánský Volk.“ Potom probral Manfreda vražením kostnatého ukazováčku do žeber.
„Amen!“ zavyl chlapec bolestí.
„Budeme šířit Tvou slávu a neustále děkovat po všechny dny našeho života, ó Pane, a proto Tě prosíme, abys shlédl na tohoto vyvoleného syna našeho lidu...“
Modlitba, promísená Manfredovým „Amen“ trvala tak dlouho, až ho kolena začala tlačit - asi padne hladem a slabostí. Náhle ho strýc uchopil, vyzdvihl na nohy a vykročil s ním směrem ke kuchyni.

Mevrou," rozezněl se Trouba Boží. „Kde jsi, ženo?"
Trudi Biermanová bez dechu vpadla dovnitř a zůstala stát jako solný sloup. Zírala na špinavého chlapce v potrhaném oblečení.
„Má kuchyň," zaúpěla. „Má překrásná, čisťoučká kuchyň - právě jsem navoskovala podlahu."
„Náš Pán poslal tady jonga k nám," informoval Tromp.
„Proto ho bereme do našeho domu. Bude jíst u našeho stolu, bude jako náš vlastní!"
„Ale vždyť je špinavej jako kafr!"
„Tak ho umyj, ženská - a pořádně!"
Vtom vešla do dveří dívka a zarazila se, jako když do ní udeří blesk.
Manfred málem Sarah nepoznal. Změnila se: už to nebyla ta kostnatá a hubená holka. Její kdysi pobledlé tváře zrůžověly, oči zjasněly a blonďaté vlasy doslova svítily. Měla je spletené do dvou copánků a přichycené na temeni hlavy. Obyčejná, ale dokonale čistá sukně jí sahala až ke kotníkům.
Z úst se jí vydral nadšený výkřik. Okamžitě se rozběhla k Manfredovi s rozevřenou náručí, ale Trudi ji zezadu uchopila a tvrdě s ní zatřásla.
„Ty lenošné třeštidlo, ihned se vrať ke svým počtům!"
Nekompromisně ji vystrčila a otočila se zase k Manfredovi.
Založila si ruce v bok a našpulila ústa.
„Vypadáš hrozně," přivítala ho. „Vlasy máš dlouhé jako holka. A to oblečení...," zasmušila se ještě víc. „Jsme křesťanská rodina. Žijeme tu v klidu a míru pod jednou střechou.
Nedržíme se divokých a bezbožných cest, kterými se ubíral tvůj otec - rozumíš?"
„Mám hlad, teto Trudi."
„Najíst dostaneš jako každý druhý v daný čas. A nedostaneš nic, dokud se neumyješ." Podívala se na manžela: Meneer, ukaž chlapci, jak se rozdělává oheň pod kotlem na vodu."
Stála ve dveřích malé koupelny a nemilosrdně dohlížela na
Manfredovu očistu. Kontrolovala průběh mytí, upozorňovala na nedostatečné drhnutí a nevnímala protesty nad vřelostí vody. Pokud začal umdlévat, převzala aktivitu sama: popadla kostku modrého mýdla a vydrbala všechna, i ta nejměkčí a nejskrytější tělesná zákoutí.
S pouhým ručníkem okolo pasu ho odvedla k zadním schodům a posadila na bedničku od ovoce. Ozbrojila se nůžkami na stříhání ovcí a Manfredovy zlaté kučery padaly jako pšenice pod kosou sekáče. Sáhl si na hlavu a ucítil pouze pichlavý skalp, na krku ho záblo.
S jasnou nechutí a odporem Trudi posbírala zbytky oblečení a otevřela dvířka kotle. Manfred na poslední chvíli zachraňoval drahocennou bundu s takovým výrazem v obličeji, až teta polekaně ucouvla.
„Tak dobře - možná, když se vypere a hodí se na ni trochu záplat, ještě poslouží. Zatím ti najdu nějaké věci po muži."
Trudi Biermanová pojala chlapcův apetýt jako osobní výzvu svému kulinářskému umění. Starala se o neustálé doplňování jeho talíře. Stála za ním - v jedné ruce hrnec, v druhé naběračku. Když už konečně nemohl a usadil se pohodlně na sedačce, s vítězným jasem v očích odběhla rychle do špižírny pro dort.
Sarah se sotva dotkla večeře, až si vysloužila rozzlobenou poznámku: „Nevařila jsem proto, aby ses v jídle nimrala, mladá dámo. Budeš tu sedět tak dlouho, dokud talíř nevyprázdníš - i kdyby to mělo trvat třeba celou noc." A tak dívka mechanicky žvýkala, přitom pohledem visela na tváři nově příchozího.
Poprvé v životě musel Manfred „zaplatit" za pokrm dvojitou modlitbou: před i potom. Snad až nekonečně dlouhou, takže se pohupoval na stoličce a přestával se soustředit.
Posléze ho probrala dělostřelecká salva, to Tromp Bierman vyřkl své konečné „Amen".
Fara již praskala ve švech, obsazená dvěma potomky a adoptovanou Sarah. Pro Manfreda tak zbyl kout kovářské dílny v kůlně na dvoře. Teta Trudi mu darovala starý kufr sloužil mu jako skříň i stůl. Ke všemu dostal železnou postel s tvrdými matracemi a vybledlý starý závěs k zakrytí své ložnice.
„Dávej pozor na svíčku," varovala teta Trudi. „Dostaneš novou vždycky prvního každého měsíce. To víš, žijeme spořádaně, a ne jako tvůj otec. Žádné extravagance - děkuju předem!"
Manfred si přetáhl šedivou deku přes hlavu, aby chránil zubožený skalp před chladem. Poprvé v životě měl svou vlastní postel i vlastní pokoj. Líbila se mu i zvláštní vůně jakési vazelíny, kombinovaná s petrolejem a uhlím. Usnul jako špalek.
Probral ho lehký dotyk na tváři a strachy vykřikl, zmatený ze snů, které ho právě děsily. Viděl otcovu ruku mokvající hnisem sněti vylézat odkudsi z hrobu, snažila se mu dostat do postele.
„Mánie, Mánie - to jsem já!" hlas Sarah zněl zděšeně jako jeho. Viděl pouze siluetu dívky při měsíčním světle, které pronikalo dovnitř jediným oknem bez záclon. Třásla se v bílé noční košili, vlasy rozčesané na zádají zakrývaly jako stříbrný oblak.
„Co tu děláš?" zamumlal. „Víš dobře, že sem nesmíš chodit. Pokud na to přijdou...," zarazil se. Nebyl si jistý trestem, ale instinktivně vytušil cosi hrozného. Rozhodně by ten podivný, ale hřejivý pocit bezpečí.a zázemí ztratil.
„Byla jsem tak nešťastná!" Z tónu jejího hlasu jasně vycítil pláč. „Od té doby, cos odešel. Ty jejich holky jsou tak kruté nadávají mi, jako bych byla nějakej šmejd. Vysmívají se mi, protože neumím číst a počítat jako ony, a navíc prý legračně mluvím. Plakala jsem každou noc, co jsi odešel."
V Manfredovi se probudila mužská galantnost. I přes obavy z odhalení ji přitáhl k sobě na postel. „Neboj se, Sarie, vždyť jsem se vrátil a ochráním tě," šeptal. „Neboj, nikdo už tě trápit nebude."
Začala mu vzlykat na krku - prohlásil tedy rozhodným hlasem: „Nechci žádné další brečení, Sarie, přece nejseš dítě - musíš se chovat statečně!"

„Já ale pláču štěstím," pofňukávala.
„Řekl jsem, žádnej brekot - ani když jsi šťastná!" nařídil.
„Rozumíš tomu?" A Sarah horlivě kývala, až se přitom málem udusila, jak chtěla své slzy a vzlyky ukončit.
„Myslela jsem na tebe každý den," špitala. „Modlila jsem se k Bohu, aby tě přivedl zpátky, jak jsi slíbil. Můžu si vlézt k tobě do postele, Mánie? Je mi chladno."
„Ne," odmítl pevně. „Musíš se hned vrátit - nebo tě tady načapají."
„Jenom chviličku," prosila. Než se vzmohl na další protest, schoulila se mu pod dekou.
Přitiskla se v tenké noční košilce, naprosto studená. Chvěla se a Manfred se nemohl donutit, aby ji zahnal.
„Pouze pět minut," zamumlal. „Potom už opravdu musíš jít."
Docela rychle se zahřála. Vlasy se měkce dotýkaly jeho tváře a krásně voněly. Zmocňoval se ho nepopsatelný pocit poho-' dy - zároveň se cítil dospělý a velice důležitý. Hladil ji po hlavě skoro otcovským a zároveň i vlastnickým pocitem.
„Myslíš si, že Bůh odpovídá na naše modlitby?" vyzvídala tiše. „Prosila jsem tak usilovně, jak jsem jen uměla. A najednou jsi tu - přesně tak, jak jsem se modlila," na chvíli ztichla.
„Trvalo to ale dlouho a proseb bylo bezpočet."
„Nevím skoro nic o modlitbě," přiznal se Manfred. „Můj táta se nikdy moc nemodlil, ani mě to nenaučil."
„Budeš tedy muset začít," varovala ho. „V tomhle domě se každý modlí! A pořád!"
Když se konečně vyplížila z kovárny nazpět do domu, nechala za sebou ohřáté místo nejen na matraci, ale také v Manfredově srdci.
Ještě za tmy Manfreda probudil přímo osobně Trouba Boží.
„Deset vteřin a potom mám pro tebe kbelík studené vody, jong." Pak ho vedl roztřeseného a pokrytého husí kůží ke korytu u stáji.
„Studená voda je ta nejlepší léčba na všechny hříchy mladého těla, jong," vysvětloval strýc Tromp s uspokojením. „Před snídaní vykydáš stáj a vyhřebelcuješ koně, rozumíš?"
Den ubíhal ve vysilujícím rytmu práce a modlitby: zpěv doma se střídal s dlouhým vysedáváním nad učením a ještě delším modlením na kolenou. Strýc i teta vzývali neustále
Boha, aby na ně shlédl a odměnil je různými tresty.
Koncem týdne se Manfredovi podařilo prosadit autoritu mezi oběma děvčaty. Dosáhl toho pronikavým pohledem žlutých očí, před kterým se trapičky stáhly do pozadí.
Nad učebnicemi to však vypadalo jinak. Sestřenky již patřily k trénovaným školačkám, pod pevným dohledem studovaly od útlého dětství. Jakmile vzal zachmuřený Manfred do rukou tlustý svazek německé mluvnice či matematiku pro měšťanské školy, cítily se jako na koni. Škodolibě se usmívaly i nad odpověďmi z katechismu.
Však já jim ukážu, sliboval v duchu a snažil se jim v učení vyrovnat. Proto mu trvalo celé dny, než si všiml, jak terorizují Sarah. Dívčí krutost byla rafinovaná a velice utajená: dělaly na ni pošklebky, zahrnovaly nadávkami, štípaly ji a vymýšlely různá trápení. Sabotovaly její zpěv, vyráběly skvrny na právě vyžehleném prádle, rozhrabávaly ustlané postele a obratně špinily nádobí, které umyla. Vítězoslavnými úšklebky provázely matčino peskování pro neopatrnost a lajdáctví.
Nadšená teta Trudi přímo jásala při plnění svého božského poslání, k němuž používala nejčastěji zadní stranu kartáče na vlasy.
Manfred si sestřenky postupně odchytil, jednu po druhé.
Čapl je za copánky a z několika centimetrů se jim podíval pevně do očí. Přesně odměřeným hlasem zasyčel své varování, které končil slovy „... a ne abys utíkala a žalovala mamince!" Tím zatrhl ty kruté hry přímo dramaticky - pod Manfredovou ochranou se Sarah ocitla v bezpečí.
Po páté bohoslužbě této hrozně se vlekoucí neděle se jedna ze sestřenek objevila v kovárně, kde se trápil s německou gramatikou.
„Otec chce, abys přišel do studovny," naznačoval posel rukou jakýsi hrozící trest.
Manfred strčil hlavu pod vodu a snažil se přičísnout zbytky rozježené kštice. Podíval se do střepu zrcadla, který měl zaražený nad postelí. Vlasy se vyhnuly jakékoliv úpravě a ježily se stejně jako dřív. Raději vyrazil, aby splnil tlumočený příkaz.
Zatím nikdy mu nebylo dovoleno vstoupit do předního pokoje fary, téměř svatyně. Pastorova studovna byla totiž nedotknutelná. Věděl velice dobře z téměř morbidního varování sestřenic, že návštěva této místnosti je vždy spojená s trestem a bolestí. Tušil prozrazení nočních návštěv, a tak se mu nohy třásly už předem. Trhlo s ním zahřmění jako odpověď na nesmělé zaklepání. Otevřel pomalu dveře a vstoupil.
Strýc Tromp stál trochu nahnutý za pracovním stolem a opíral se o sevřené pěsti. „Pojď dál, jong. Zavři za sebou. Nestůj tady jako solnej sloup!" zařval a těžce dosedl na židli.
Manfred stál jako odsouzenec a snažil se zformovat omluvná slova i celé pokání, když Trouba Boží opět zahlaholil.
„Poslouchej, jong, mám docela dobré zprávy," začal nezvyklým tónem. „Tvá teta mi potvrdila, jak velice je tvoje výuka zanedbána - máš však pevnou vůli a snažíš se vše dohnat!" Manfred měl dojem, že radostí omdlí, a nestačil ani pořádně sledovat pokračování tohoto dlouhého proslovu.
„My jsme ti vyděděnci,jong, my jsme oběti násilí a milnerismu." Manfred cosi věděl o existenci lorda Milnera, známého anglického guvernéra, notorického odpůrce všeho, co zavánělo afrikánstvím - to už slyšel od otce. Lord Milner zavedl za své vlády ve všech školách tresty za používání rodné afrikánštiny. Přistižený provinilec dostal na hlavu kápi s oslíma ušima a na krk cedulku Jsem osel - mluvím holandsky. Strýc
Tromp pokračoval: „Je pouze jediná cesta jak předstihnout naše nepřátele. Musíme se stát chytřejší, silnější a

bezohlednější než oni!“
Pastor se tak rozvášnil svými slovy, až mu oči plály ve svatém nadšení promíseném politikou. Manfred tak pohodlně získal čas, aby se porozhlédl po přeplněné studovně.
Všechny tři stěny zakrývaly police plné náboženských nebo seriózních knih či svazků. Převažovala díla Kalvína a autoři presbyteriánští. Vše doplňovaly dějiny a filozofie, civilní právo i slavné životopisy, různé slovníky a encyklopedie.
Další prostor zabíraly zpěvníky a sebraná kázání v holandštině, němčině i angličtině.
Čtvrtou zeď, přesně za strýčkovými zády, zdobila galerie fotografií: v první řadě pastorovi předchůdci, dále snímky celých kongregací a různých seskupení synodu. Všechny měly jedno společné: Tromp Bierman tvořil vždy jejich střed od útlého mládí, přes vyholené tváře až po poslední lví hřívu doplněnou špičatou bradkou.
Uprostřed výstavky se skvěla zarámovaná zažloutlá fotografie, ze všech největší. Stál na ní mladík svlečený do půl těla, přepásaný obrovitým opaskem, na němž zářila stříbrná přezka.
Muž na snímku byl opravdu Tromp Bierman ve věku pětadvaceti let, hladce oholený, vlasy připlácnuté brilantinou a rozčísnuté uprostřed pěšinkou. Stál přikrčený s rukama zdviženýma a sevřenýma v pěst. Před ním na malém stolku ležel pravý poklad blýskavých pohárů a sportovních trofejí.
Sportovec se na fotografii usmíval, přímo zářil a chlapeckým očím se jevil jako romantický hrdina.
„Ty jsi boxer,“ vypadlo z Manfreda, který nebyl schopen zadržet svůj údiv i obdiv. To stýrce zachytilo uprostřed výbuchu emocí. Rozevlátá hříva se přestala chvět, lví hlava se sklonila. Zamžikal očima, když se musel znenadání přizpůsobit okolní realitě. Sledoval Manfredův pohled.
„Nejenom boxer, ale šampión. Opravdový šampión v polotěžké váze celé Jihoafrické Unie.“ Podíval-se opět na chlapce, a když zahlédl jeho posvátnou úctu, tvrdý výraz v obličeji přímo roztál vzpomínkami.
„To jsi vyhrál všechny ty poháry - a také ten pás?“
„Samozřejmě, jong. Pobil jsem tvrdě všechny Filištíny.
Všechny jsem poslal k zemi.“
„Ty jsi bojoval jenom s Filištíny, strýčku Trompe?“
„Však to byli jenom Filištíni, jong. Jakmile vstoupili do ringu, stali se z nich Filištíni a já je bez smilování napadl jako kladivo a meč samotného Všemohoucího.“ Tromp Bierman zdvihl zaťaté pěsti před sebe a vypálil krásnou dávku perfektně rychlých úderů, které se zastavovaly pouze několik centimetrů před Manfredovým nosem.
„Těmihle pěstmi jsem si tvrdě vydělával, jong. Za deset liber si se mnou mohli všichni zaboxovat. I Mike Williams se přede mnou objevil, v šestém kole jsem ho poslal k zemi.“
Radostí chroptěl, mával rukama a boxoval do vzduchu: „Ha!
Ha! Levý hák! Pravý! Levý! Rozdrtil jsem černého Jephta a sebral jsem titul, který držel Jack Lalor v roce 1916. Pořád nu zní v uších radostný jásot, když Lalor padl na zem. Stálo to za to Jong, opravdu sladký pocit...“ Odmlčel se, složil ruce do klína, nasadil opět důstojný výraz a pokračoval: „Potom mě tvá teta Trudi a náš Pán, Bůh celého Izraele, z ringu odvolali. Byl jsem povolán k důležitější práci.“ Radostná zář vyhraných zápasů mu smutně dohasínala v očích.
„Boxování - stát se šampiónem, to je to nejdůležitější, co bych v životě chtěl,“ vydechl Manfred a pastorův zrak na něm zamyšleně spočinul. Přejel ho očima od zježené hla-; vy až po velké a silné nohy v rozedraných botách.
„Chceš se naučit boxovat?“ ztišil hlas, pohlédl na dveře1 a konspirativně gestikuloval.
Manfred nemohl odpovědět. Hrdlo se mu sevřelo nadšením, a tak pouze divoce přikyvoval. Strýc Tromp se však vzchopil a okamžitě nasadil obvyklý trumpetí hlas.
„Tvá teta Trudi nedoporučuje žádné zápasy. Však to je taky správné! Mlácení pěstí je vhodné pouze pro chuligány. Musíš tu myšlenku zapudit, jong. Mysli na vyšší cíle!“ Potřásl hlavou tak divoce, až se mu bradka rozcuchala. Snažil seji prsty pročísnout a upravit, načež pokračoval.
„Abych se vrátil ke svému proslovu: tvá teta a já si myslíme, že by ses měl na chvíli vzdát příjmení De La Rey. Měl by ses podepisovat Bierman, než utichne veškerý poprask okolo soudu s tvým otcem. Už tolikrát se jeho jméno objevilo v novinách, které nejsou nic jiného než výplod samotného Lucifera. Tvá teta má naprostou pravdu, když nikoho nepustí do domu. Bude to velká senzace, až příští měsíc začne ve Windhoeku soud s tvým otcem. Mohlo by to přinést hanbu a výsměch nejenom tobě, ale i celé naší rodině.“
„Soud s mým otcem?“ zíral nevěřícně Manfred. „Vždyť táta umřel!“
„Mrtvý? To je to, co sis myslel?“ Tromp se postavil a obešel stůl. „Odpusť mi, jong.“ Položil své obrovské tlapy na Manfredova ramena. „Přivodil jsem ti zřejmě zbytečné trápení, když jsem ti tuto skutečnost neoznámil. Tvůj otec nezemřel. Zatkla ho policie a postaví ho před Nejvyšší soud ve
Windhoeku, kde mu teprve půjde o život. Soud se koná dvacátého příštího měsíce.“
Zachytil Manfreda, který se začal hroutit pod náporem těchto zpráv a pokračoval již něžnějším hřmotem: „Už zajisté chápeš, proč chceme, abys změnil příjmenijong.“
Sarah rychle zvládla žehlení a bleskově zmizela z domu.
Seděla na hromadě dříví, kolena pod bradou. Dívala se na pracujícího Manfreda. Strašně se jí líbilo, jak mává dlouhou sekerou s lesklým ostřím. Však ji nabrousil na mokrém kameni, až s ní dokázal oholit drobné zlaté chloupky na hřbetu ruky.
Hlídala mu košili, kterou si svlékl. Tělo mu zářilo potem a Sarah tu vůni milovala - připomínala jí čerstvě pečený chléb nebo sluncem rozpálený fík právě utržený ze stromu.
Postavil další poleno na špalek a připravil se. Plivl si do dlaní. Zdvihl sekeru a dívka se napnula.
„Násobilka pěti,“ vykřikl a rozmáchl se. Ostří se zablesklo ve vzduchu, dřevo se rozevřelo a v té chvíli si Manfred spokojeně odfrkl.

„Pětkrát jedna je pět," začala recitovat do úderů sekery.
Poleno se rozpadlo právě v okamžiku, kdy Sarah končila:
„Pětkrát deset je padesát." Manfred odstoupil, opřel se o topůrko a zašklebil se.
„To se ti ale povedlo, Sarie, žádná chybička."
Rozhořela se radostí, náhle mu však pohlédla přes rameno a výraz v tváři se jí změnil. Provinile seskočila z hromady a rychle zmizela v domě.
Manfred se otočil - pastor ho sledoval z kovárny.
„Je mi líto, strýčku Trompe," sehnul hlavu. „Vím, že by tu neměla sedět, ale nemohl jsem ji poslat pryč."
Pomalu přicházel k němu, obešel ho a přemýšlivě mručel.
Manfred ho podezíravě sledoval a jenom hekl, když mu zarazil oblíbený kostnatý prst do břicha.
Odpověděl a Trouba Boží přikývl. „Tři roky ti schází do
Plného vzrůstu. Vypadáš na polotěžkou váhu, pokud se na
Poslední chvíli nezměníš a nedostaneš se do těžké."
Manfred cítil, jak mu srdce poskočilo. Slastí mu přeběhl mráz po zádech. Strýc se otočil, svlékl sako, pečlivě ho složil a položil na hromadu dříví. Navrch posadil kolárek. Otočil se a vyhrnoval si rukávy bílé košile.
„Tak ty bys chtěl být boxer?" vyzvídal a chlapec pouze kýval, neschopný odpovědi.
„Odlož sekeru!" Zasekl ji do špalku a otočil se ke strýci. f
Ten proti němu vztáhl pravou ruku s dlaní otevřenou.
„Udeř!" nařídil a Manfredova zaťatá pěst vyletěla na terč.
„Vypadá to, že pleteš ponožky, jong. Přece jsi chlap, a ne služka v kuchyni. Říkám udeř, člověče. Prašť! To už je lepší. Nehoupej s rukou - musíš vystřelit! A tvrdě! Ještě víc. A teď zkus levou. To je ono! Levá! Pravá! Levá!"
Tromp Bierman už držel obě ruce před sebou, poskakoval a uhýbal. Manfred ho sledoval svými údery - pálil do těch obrovských, otevřených dlaní.
„To stačí," spustil ruce. „A teď se mě pokus zasáhnout.
Snaž se udeřit do tváře. Začni, tvrdě, přímo na nos. Schválně zkus, jak padnu na záda."
Manfred spustil ruce a ustoupil.
„To přece nemůžu udělat, strýčku," protestoval.
„Co nemůžeš udělat,jong? Proč?"
„Nemůžu tě uhodit. To není správné. Snížil bych tím svou úctu k tobě."
„Takže najednou mluvíme o úctě, a ne o boxu. Povídáme si o pudru a rukavičkách, co?" Kazatel už zase řičel. „Myslel jsem si, že chceš bojovat. Myslel jsem, že chceš být muž, ale našel jsem ufňukané a ukňourané mimino." Změnil hlas a pisklavě ho napodoboval: „Nemůžu tě uhodit. To není správné. Snížil bych tím svou úctu k tobě, strýčku."
Náhle mu pravá ruka vyletěla a otevřená dlaň udeřila Manfreda do tváře. Štiplavá rána zanechala rudý otisk prstů.
„Kde je tvá úctajong? Jseš zelenáč. Jseš ještě malej, potácející se hošík. Ještě nejsi muž! Nikdy nebudeš bojovník!"
Obrovská tlapa se opět mihla vzduchem, ani ji nezahlédl.
Pouze bolest úderu mu vehnala slzy do očí.
„Začneme hledat sukni, stane se z tebe docela hezká děvečka." Strýc Tromp ho bedlivě pozoroval, sledoval jeho oči a potichu se modlil, aby se to stalo. Viděl před sebou zaskočeného, napůl vyděšeného a nejistého chlapce. Uhodil opět a rozsekl Manfredovi dolní ret, až se mu objevila krvavá šmouha na bradě.
Tak se už rozhýbej, žadonil v duchu, zatímco ho častoval přívalem urážek. Pohni se už, prosím!
Náhle, s radostnou explozí v hrudi, si všiml, že k tomu opravdu došlo. Chlapec sehnul hlavu, pohled očí se změnil. Žhnuly chladným, žlutým světlem jako oči lva ve chvíli, kdy se vrhá do útoku. Vyrazil.
Ačkoliv se na výpad připravoval, přál si ho, modlil se za něj a očekával ho - překvapila ho rychlost i síla útoku. Pouze instinkt starého boxera ho zachránil a podařilo se mu jenom o chlup vyhnout vražednému výpadu. Cítil tu obrovskou sílu v rukou, které se mu míhaly okolo hlavy a cuchaly bradku.
V prvních zoufalých vteřinách neměl ani čas se nad tím zamýšlet. Vše, co uměl, musel vsadit na jedinou kartu: udržet to divé zvíře, které sám vydráždil, pěkně v kleci.
Dávno zapomenutá praxe z ringu se v mžiku vrátila. Stačil se včas uhýbat a poskakoval těsně na hranici divokých úderů.
Navíc ještě všechny rány objektivně hodnotil jako návštěvník zápasu.
Od přírody je to bijec, používá obě ruce! Neprosazuje pravačku a ramenem se cpe do úderu tak, jako kdyby ho někdo učil.
Pohlédl mu opět do očí a celý se zachvěl z toho, co spatřil.
Je to zabiják, uvědomil si. Má instinkt leoparda, který zabíjí pro chuť krve a čistou radost. Už mě ani nevidí, má před sebou pouze kořist.
Vyvedený z rovnováhy okamžitě dostal ránu do ramene, až mu cvakly zuby. To bude modřina od ramene až k lokti.
Uvědomil si, jak lapá po dechu, nohy se zdály jako z olova a navíc mu snad srdce vyskočí z krku. Dvaadvacet let již uplynulo od chvíle, kdy stál naposledy v ringu. Dvaadvacet let ho Trudí vykrmovala a trénoval jedině za pracovním stolem či při hromovém kázání. Zatímco mladík před ním připomínal spuštěný stroj: pěsti se míhaly, žluté oči mluvily o vraždě.
Pastor vyčkal, až se Manfred po úderu pravačkou otevřel, a vypálil svou proslavenou levačkou. Chlapec padl na kolena, naprosto šokován, a vražedná žluť v očích pomalu vyprchávala. Náhle vypadal zmateně, jako by se probouzel z transu.
„To je dobře, jong" Trouba Boží už nehřměl, pouze sípěl.

„Jsi na kolenou, a tak vzdávej díky svému Stvořiteli!“ Poklekl vedle, rukou objal Manfreda kolem ramen, zdvihl tvář k nebi a roztřeseným hlasem začal: „Všemohoucí Bože, vzdáváme Ti díky za toto silné tělo, kterým jsi obdařil svého mladého služebníka. Děkujeme Ti také za tu překrásnou přirozenou levačku, i když víme, že ji čeká ještě hodně dlouhý trénink. Poníženě Tě prosíme, abys na nás shlédl z výšin a pomohl nám vylepšit důležitou práci nohou. Jeho pravačka je ale Tvým opravdovým požehnáním, za což jsme vděční.
Také se budeme snažit, aby netelegrafoval svůj úmysl pět dní předem, než udeří.“
Manfred se stále třásl a masíroval si tváře: přesto ihned zareagoval na kostnatý prst v žebrech „Amen“.
„Začneme trénovat okamžitě, můj Pane, a proto vybudujeme ring v kovárně. Poníženě Tě žádáme o Tvé požehnání, o Tvou spolupráci a také o utajení tohoto činu před manželským partnerem Tvého služebníka, Trudi Biermanovou.“
Většinou každé odpoledne, pod záminkou návštěvy jedné z oveček své farnosti, vyvedl strýc Tromp koně ze stáje. Zapřáhl ho do bryčky, usedl a horlivým máváním se loučil s manželkou, stojící na verandě. Manfred čekal za trnitými keři na hlavní cestě do Windhoeku, bosý a v krátkých kalhotách. Strýc Tromp dokonce přinutil i obtloustlého koně do klusu.
„Dnes si dáme pět mil, jong - dolů k mostu přes řeku a zpátky. Budeme se snažit zvládnout to rychleji než včera.“
Stářím rozpraskané boxerské rukavice propašoval z truhly na půdě. Podařilo se jim je slepit lepidlem na dřevo. Když mu je poprvé šněroval, chlapec je zdvihl k nosu a očichával.
„Jsou cítit po kůži, potu a krvi, jong. Nasaj si tu vůni, protože od nynějška s ní budeš žít.“
Manfred uhodil rukavicemi o sebe a na chvilku se mu opět objevilo to žluté světlo v očích. Potom se radostně zašklebil.
„Cítím se v nich dobře.“
„V ničem se nebudeš cítit lépe,“ souhlasil pastor a odvedl ho k těžkému plátěnému pytli naplněnému říčním pískem, který visel v koutě kovárny.
„Pro začátek bych rád viděl, aby tvá levačka také něco pořádného dělala. Je to jako s divokým koněm: musíme ho zlomit a trénovat. Naučit ho, aby neplýtval zbytečně energií.“
Ring vybudovali společně - vešla se ho do kovárny jenom čtvrtina. Rohové sloupy zakopali hluboko do země a zabetonovali. Potom pokryli podlahu plátnem, které podobně jako cement získali od bohatších farníků. „Pro větší slávu Páně a pro Volk“ - tomuto určení se prakticky nikdo nemohl vzepřít.
Sarah musela přísahat na vše, co Manfred společně se strýcem vymyslel, aby je mohla sledovat. Přesto se zdála zaujatá - fandila vždy bez ostychu tomu mladšímu.
Po dvou tréninkových dávkách, z nichž si neodnesl ani modřinu, strýc Tromp supěl jako parní lokomotiva. Potřásal hlavou: „Takhle to dál nejde, jong - buď ti musím najít lepšího partnera, nebo začnu trénovat sám.“
Kůň tedy zůstával uvázán v křoví, zatímco pastor chrčel a funěl po Manfredově boku na dlouhé trati. Pot mu stříkal ze zašpičatělé bradky jako první letní déšť.
Každopádně se ale jeho kondice zlepšovala: pod nánosem tuku se už trochu začaly rýsovat svaly. Prodloužili si i kola v ringu ze dvou minut na čtyři. Za oficiálního časoměřiče zvolili Sarah, ta odměřovala každé kolo strýčkovými stříbrnými kapesními hodinkami.
Trvalo skoro měsíc, než Tromp Bierman mohl říci Manfredovi slova, o nichž se mu ani nesnilo: začínáš opravdu vyPadat jako boxer. Místo toho však oznámil: „Je načase trénovat rychlost. Musíš být rychlý jako mamba a statečný jako jezevec.“
Mamba patří k nejobávanějším hadům v Africe. Dorůstá délky až šesti metrů o síle lidské ruky. Její uštknutí přivodí ve čtyřech minutách velice bolestivou smrt. Mamba dokáže předstihnout cválajícího koně, rychlost jejího útoku je pro lidské oko skoro nezachytitelná.
„Rychlý jako mamba a statečný jako jezevec,“ opět opakoval své oblíbené rčení, které v budoucích letech ještě bezpočtukrát použil.
Jezevec medový je africký druh kunovité šelmy připomínající evropského jezevce. Je ale vcelku malý, obalený tuhou a volnou kůží, která dokáže oblafnout i zuby loveckého psa či ostré tesáky leoparda. Má masivní placatou lebku, od níž se i ten nejmohutnější kyj bez úspěchu odrazí. Má srdce lva a kuráž obra. Normálně je klidný, ale podrážděný zaútočí při jakékoliv známce provokace i na podstatně většího soupeře.
Legenda praví, že je obdařený zvláštním instinktem - proto může s jistotou zaútočit přímo do slabin, takže odtrhne varlata jakémukoliv samci: ať je to buvol, či muž, lev nebo slon, který ho rozzuřil.
„Ještě tu mám něco, co ti musím ukázat, jong,“ pastor vedl
Manfreda k velké dřevěné truhle u zdi. Otevřel víko: „To je pro tebe, objednal jsem to z Kapského Města. Přišlo to včera vlakem.“
Vložil mu do náruče chumel kůže a gumy.
„Co to je, strýčku?“
„Pojď, ukážu ti to.“
Za několik minut sestavil komplikovaný rám.
„Nu, co si o tom myslíš, jongT poodstoupil a přímo zářil pýchou.
„Je to ten nejlepší dárek, co jsem kdy dostal, strýčku.
Ale co to je?“
„Říkáš si boxer a nevíš, co je cvičný pytel na rychlost, když ho vidíš před sebou?“
„Opravdu? Ale to muselo stát hodně peněz!“
„Samozřejmě jong a nezmiňuj se o tom tetě Trudi!“
„Co se s tím dělá?“
„Tohle!“ zaječel strýc Tromp a začal bušit do zavěšeného pytle jako divý. Rychlými údery obou pěstí ho rozkmital do

drnčícího staccata. Uskočil a zalapal po dechu.
„Rychlost, jong - rychlý jako mamba!“
Povzbuzen kazatelovou velkodušností a zaujetím se Manfred rozhodl se vší kuráží vyslovit slova, která ho pálila na jazyku již celé týdny.
Čekal do té nejposlednější chvíle, do nejposlednějšího dne: „Musím odejít, strýčku!“ Okamžitě spatřil nevěřícně zděšený výraz v obličeji strýce Trompa.
„Ty chceš pryč? Ty chceš odejít z mého domu?“ Trouba
Boží zůstal jako zasažen bleskem v prachu cesty na Windhoek: „Proč jong, proč?“
„Můj táta - soud mu začíná za tři dny. Musím tam, strýčku, musím tam jít. Vrátím se ale, přísahám, že se vrátím, jakmile to půjde.“
Strýc vyrazil, dupal a supěl, Manfred těsně v závěsu za ním. Zastavil až u bryčky a udýchaně se vyšplhal nahoru. Pohlédl na chlapce.
„Přál bych si, jong, mít takhle oddaného syna,“ měkce zabručel a rozhýbal koně do klusu.
V noci, dlouho po večeři i večerních modlitbách, ležel
Manfred na posteli. Svíčku měl na poličce skrytou, aby ani záblesk neupozornil bdělou tetu. V ruce držel knihu od Goetheho, otcova oblíbeného autora. Znalost němčiny se mu podstatně vylepšila. Dva dny v týdnu se v celém domě mluvilo pouze německy - tak nařídila teta Trudi. Sama u večeře zavedla konverzaci v tomto duchu a každý se mohl, či byl donucen, nepřímo účastnit. Goethe se však nečetl lehce, proto se musel koncentrovat na všechna neznámá slova s velkým úsilím a zaujetím. Ani si nevšiml pastora, dokud jeho stín nepadl na postel a kniha mu nezmizela z ruky.
„Zkazíš si oči, jong.“
Manfred se rychle posadil a shodil nohy z postele, zatímco strýc Tromp dosedl vedle něho.
Chvíli listoval v knize. Potom promluvil, aniž pozdvihl zrak: „Rautenbach jede zítra do Windhoeku ve své fordce. Má naloženou stovku krůt, veze je na trh. Udělá ti vzadu místo. Připrav se na spousty peří a krůtí trus, aleje to lacinější než vlak.“
„Děkuju moc, strýčku.“
„Ve městě žije stará vdova, zbožná žena - a také dobrá kuchařka. Vezme tě k sobě. Napsal jsem jí o tobě.“ Vytáhl přeložený list zapečetěný červeným voskem. Jako obyčejný kazatel v naprostém zapadákově si nemohl dovolit luxus používat obálku.
„Opravdu děkuju, strýčku.“ Nedokázal říci nic jiného.
Nejraději by se mu vrhl okolo krku a opřel si tvář o tu šedivou bradku. Snažil se ale ovládnout.
„Možná tě tam čeká ještě nějaké další vydání,“ zabručel
Tromp. „Nevím přesně, jak se dostaneš zpátky. Každopádně...“ Sáhl do kapsy, uchopil Manfreda za zápěstí a cosi mu vtiskl do dlaně.
Chlapec uviděl dvě krásné půlkoruny. Zavrtěl pomalu hlavou.
„Strýčku...“
„Nic neříkej, jong - obzvlášť ne tvé tetě!“ Začal se pomalu zvedat, ale Manfred ho chytil za rukáv.
„Strýčku Trompe, já se ti můžu odměnit - za tohle i za všechno ostatní.“
„Já vím, jong. Odměníš se mi jednou tisíckrát, až na tebe budu hrdý a pyšný.“
„Ne ne! Ne jednou, já myslím ted. Můžu zaplatit ještě dnes!“
Vyskočil a utíkal ke kufru stojícímu na čtyřech cihlách.
Strčil ruku do mezery pod ním a vytáhl žlutý pytlík na tabák.
Přiběhl zpátky k pastorovi a ruce se mu třásly radostí i snahou ho překvapit.
„Tady, strýčku Trompe, nastav ruku!“
Kazatel s úsměvem rozevřel medvědí tlapu.
„Copak to tam máš, jongT ptal se žoviálně a úsměv mu pomalu mrzl na rtech, když mu Manfred začal sypat celou kaskádu blýskajících se kamínků do dlaně.
„To jsou diamanty, strýčku Trompe,“ šeptal. „Dost na to, aby ses stal bohatý. Můžeš si za ně koupit všechno, co chceš.“
„Kdes je vzal, jong?“ Pastorův hlas zněl chladně a bez nadšení. „Jak ses k nim dostal?“
„Můj táta - můj otec. Schoval mi je do podšívky. Jsou pro mě na zaplacení vzdělání i celé výchovy. Prý mi nahradí vše, co chtěl pro mě udělat on sám, ale nevyšlo mu to.“
„Tak!“ začal Trouba Boží měkce. „Tak přece je to pravda to všechno, co jsem četl v novinách. Nejsou to tedy pouhé anglánské lži. Tvůj otec je bandita a lupič.“ Obrovská ruka se sevřela v pěst a zakryla kameny. „A tys byl s ním, jong. Musel jsi mu stát po boku, když dělal ty hrozné věci, z nichž ho viní. Přiznej se,jong! Odpověz mi!“ Hlas sílil jako vítr v bouři a po chvíli už opět řval: „Byl jsi u toho ďábelského kousku s nímjong?“ Chytil chlapce za košili. Přitáhl ho k sobě a díval se mu do očí: „Zpovídej se, jong! Řekni mi vše, každou maličkost. Byl jsi tam, když tvůj otec zaútočil na anglickou dámu a okradl ji?“
„Ne! Ne!“ Manfred divoce vrtěl hlavu. „To není pravda.
Můj táta by tohle nikdy neudělal. To jsou naše diamanty.
On mi všechno vysvětlil. Bral si pouze to, co nám právem náleželo!“
„Byl jsi tam, když to udělal, jong! Pověz mi pravdu,“ přerušil ho dalším zařváním. „Přiznej se, byl jsi tam?“
„Ne, strýčku Trompe. Šel sám. A vrátil se zraněný. Celá ruka-zápěstí...“
„Díky Tobě, Bože!“ kazatel vzhlédl s úlevou k nebi. „Odpusť mu, protože nevěděl, co činí, ó Pane. To proradný muž ho s vedl k hříchu!“

„Můj táta není proradný," zaprotestoval živě Manfred.
„Podvedli ho a okradli."
„Ticho, jong!" Trouba Boží se postavil a zaujal polohu biblického proroka: „Tvá slova jsou rouháním před zrakem našeho Pána, musíš se proto za to kát - tady a teď!"
Vyvlekl Manfreda před černou kovadlinu.
„Nepokradeš! To je příkaz, který nám dal sám Bůh." Položil jeden z diamantů doprostřed ocelové plochy. „Tyto kameny jsou jedovatým plodem hrozného činu." Sáhl za sebe a vzal pořádný perlík. „Proto musí být zničeny!" Podal kladivo Manfredovi.
„Modli se za odpuštění, jong. Pros našeho Pána o milosrdenství i zproštění viny - a uhod!"
Manfred svíral perlík a zděšeně zíral na diamant.
„Uhoď, jong! Rozdrť tu prokletou věc, nebo tě čeká prokletí skrze ni," řičel pastor. „Uhoď ve jménu Páně. Zbav sám sebe viny i hanby!"
Manfred pomaličku zvedal kladivo nad hlavu a potom se zarazil. Bezradně se otočil na soptícího pastora.
„Rychle, uhoď!" ječel. „Teď!" A chlapec máchl perlíkem, přesně jako kdyby štípal dříví. Otřásl se, když kladivo zazvonilo na kovadlině.
Opět ho nadzvedl. Z diamantu se stal bílý prášek, jemnější než cukr, ale stále v sobě odrážel plamen svíčky. Trouba Boží setřel prach z kovadliny rukou a ten padal jako zářivý duhový mrak na hliněnou podlahu.
Potom položil další kámen na kovadlinu - bohatství, které jen málo mužů dokázalo nahromadit za deset let nepřetržité práce - a ustoupil.
„Uhoď!" zavelel pastor a perlík zasvištěl vzduchem, kovadlina opět zazněla jako velký gong. Drahocenný prach byl smeten a na řadu přišel další kámen.
„Udeř!" zařval kazatel a chlapec se zase pustil do práce.
Zalykal se a vzlykal při každém smrtícím úderu, dokud strýc
Tromp nevyrazil vítězoslavný pokřik.
„Chvalte Pána, vše je hotovo!" padl na kolena. Manfreda strhl k sobě a bok po boku klečeli před kovadlinou jako před oltářem. Bílý diamantový prach jim pokrýval kolena, když se modlili.
„Ach Pane Ježíši, shlédni na akt našeho pokání s laskavostí. Ty, který jsi daroval svůj život pro naši spásu, odpusť Tvému mladému služebníku jeho neznalost a dětskost, která ho zavedla do smrtelného hříchu!"
Přišla půlnoc a svíčka se přeměnila v loužičku horkého vosku. Strýc Tromp se zdvihl a postavil i Manfreda.
„Běž spát, jong. Udělali jsme pro záchranu tvé duše vše prozatím."
Pozoroval chlapce, který se svlékl a zalezl pod hnědou deku. Potom se tiše zeptal: „Pokud ti zakážu jet zítra ráno do Windhoeku, poslechneš?"
„Můj otec," zašeptal Manfred.
„Odpověz mi, jong, poslechneš mě?"
„Nejsem si jistý, strýčku Trompe, ale nemyslím si... Můj táta..."
„Máš toho tolik k pokání. Proto nechci přidat ještě hřích neposlušnosti. Nechci ti už více přitížit. Musíš udělat, co ti tvá oddanost i svědomí diktují. Ale pro své vlastní dobro a také pro mé, používej ve Windhoeku příjmení Bierman, a ne De La Reyjong! Slyšíš mě?"
„Rozsudek bude vynesen dnes! Držel jsem se vždy zásady nepředvídat žádné rozhodnutí soudu dopředu," vysvětloval
Abe Abrahams. „Dnes však tuto svou zásadu poruším. Ten chlap dostane provaz. Neexistují totiž žádné polehčující okolnosti."
„Kde bereš tu jistotu, Abe?" zeptala se Centaine tiše a on na ni pohlížel se skrytým obdivem. V jednoduchých hedvábných šatech módního střihu vynikala její malá ňadra i útlé boky. Jak stála proti oknu, jasné, skoro bílé africké slunce jí zformovalo jakousi svatozář okolo hlavy. Abe se musel silou vůle donutit, aby od ní odtrhl zrak a koncentroval se více na zapálené viržinko, kterým dodával důraz své dedukci.
„Za prvé: ohledně viny není žádných pochyb. Ani obhájce se nemohl ničeho chytit. Je vinen úmyslem a jeho vykonáním, je vinen plánováním všeho do detailu i provedením celého činu. Je vinen vším, co udělal za přitěžujících okolností, včetně útoku na vojenskou jezdeckou základnu a krádeže tamtéž, střelbou na policejní oddíl i zraněním jednoho policisty granátem. Obhajoba sama přiznala nedostatek polehčujících okolností, i když má jakousi představu, že by mohla něčím ohromit nebo dojmout hlavního soudce."
Centaine si povzdychla. Už dva dny stála coby korunní svědek ve svědecké kóji, kde se snažila zůstat chladná a neotřesitelná. Musela čelit občas těm nejagresivnějším, a dokonce i ponižujícím otázkám při křížovém výslechu. Cítila se už unavená a vyčerpaná, navíc ji tížilo svědomí: nemohla se zbavit dojmu, že to ona svým jednáním přivedla Lothara na dráhu profesionálního bandity. Navíc na něho poštvala celou tu loveckou smečku.
„Za druhé: trestní rejstřík." Abe mávl viržinkem. „Během války se z něho stal zrádce a rebel - dokonce vypsali i odměnu na jeho hlavu. Jasný desperát s velice dlouhým seznamem kriminálních činů."
„Tohle provinění mu ale bylo odpuštěno - dostalo se mu plného omilostnění, podepsané premiérem a ministrem spravedlnosti."
„Přesto se to dá použít proti němu," pokyvoval Abe znalecky hlavou. „Navíc mu to omilostnění ještě přitíží: výsměch do tváře těm, kteří se nad ním tehdy smilovali, urážka majestátu soudu - věř mi, ani soudci se to nebude líbit."
Abe zkontroloval viržinko, které správně hořelo s rovnoměrně rozloženým šedým popelem na konci. „A za třetí," pokračoval ve snášení důkazů, „ten chlap neprojevil vůbec žádnou lítost nad svým činem ani náznak výčitek svědomí. Dokonce ještě nikomu nesdělil, co udělal s kořistí."

Přešel k dalšímu bodu, když si všiml, jak Centaine zmínkou o ztracených diamantech trpí. „Za čtvrté: emocionální aspekt zločinu - celé jeho provedení apeluje na city! Útok na ženu stojící na nejvyšším stupni společenského žebříčku.“
Náhle se zašklebil: „Bezbranná žena, tak bezmocná před tímto zabijákem - a ukousne mu ruku.“ Úplně ztuhla, a tak Abe honem seriózně pokračoval: „Tvá vlastní kuráž i hrdinné počínání mu přitíží a pozvedne tvou důstojnost ve svědecké kóji, už jsi to viděla v novinách: Johanka z Arku a Florence
Nightingaleová v jedné osobě - tak zněly titulky. Novináři dokonce naznačovali, že útok mohl vypadat i hůř, než tvá hrdost a stud dovolily vypovědět. Soudce tě bude chtít za vše odškodnit naservírováním viníkovy hlavy přímo na talíři.“
Mrkla na hodinky: „Soud se sejde za čtyřicet minut. Měli bychom vyrazit.“
Abe se okamžitě postavil: „Tak rád pozoruji právo, které má možnost pomalým, ale jistým krokem postupovat za spravedlivým cílem. Přímo rituální obřad, promílání celé evidence, oddělování plev od zrna...“
„To už stačí, Abe,“ přerušila ho a upravila si před zrcadlem klobouček. Černý závoj jí splývал přes pravé oko, vypadala opravdu elegantně. Popadla kabelku z krokodýlí kůže a zasunula ji do podpaží. „Můžeme vyrazit bez dalších tvých expertiz a kázání k dokončení celé té hrozné záležitosti.“
Ford Abe Abrahamse je vyvezl nahoru k soudní budově.
Novináři už na ně čekali před vchodem a blesky fotografických aparátů ji oslepovaly. Zastínila si oči kabelkou a vystoupila z vozu. Celá horda se hnala za ní a zasypávala ji otázkami.
„Jaký bude váš pocit, když ho pověsí?“
Jak je to s diamanty? Může vaše firma bez nich přežít, madame Courtneyová?“
„Myslíte si, že nakonec prozradí, kam je ukryl?“
„Co cítíte?“
Abe se snažil některé zodpovědět a přitom jí prorážel cestu davem do majestátního ticha soudní budovy.
„Počkej na mě, Abe,“ nařídila a dala se chodbou kolem soudní síně. Prošla shlukem čekajících na otevření. Otáčeli se za ní, slyšela jejich komentáře celou cestu k dámským toaletám. Kancelář obhajoby se nacházela přímo naproti. Rozhlédla se, zda ji nikdo nepozoruje, zamířila ke dveřím, rázně zaklepala a vstoupila. Zavřela za sebou a pohlédla na členy obhajoby. „Promiňte mi můj vpád, pánové, ale musím s vámi nutně mluvit.“
Centaine se po pár minutách vrátila.
„Dostavil se plukovník Malcomess,“ informoval Abe a všechny ostatní přípravy se náhle rozplynuly.
„Kde je?“ zeptala se chladně. Neviděla ho už od druhého dne soudního procesu, kdy svědčil svým zvučným hlasem, který Centaine tak rozechvíval. Obhajoba se snažila vydolovat podrobnosti o střelbě na koně i útoku s granátem, ale brzo
Pochopila, že z plukovníka nic pozitivního nedostane. Po pár minutách křížového výslechu opustil soudní síň a od té doby ho nespatřila.
„Kde je?“ opakovala.
„Už šel dovnitř,“ upřesnil Abe. „Můj asistent nám drží místa - není zapotřebí spěchat.“ Nabídl Centaine rámě a vešli: soudní zřízenci ji ihned poznali a snažili se uvolnit uličku, aby se pohodlně dostali do třetí řady, kde na ně čekal Charlie.
Centaine se zoufale rozhlížela, zda někde nezahlédne známou siluetu administrátora. Náhle ho spatřila na druhé straně přes uličku, také po ní pátral. Zareagovali okamžitě: dívali se jeden druhému do očí, dělilo je pouze pár metrů. Přesto se zdálo, jako by mezi nimi ležel celý nekonečný oceán. Hleděli si do očí - ani se neusmáli. Po chvilce se dav v přeplněné soudní síni opět uzavřel a Centaine ztratila spojení. Otevřela kabelku a snažila se zakrýt rozrušení přehrabováním se v ní, aby se znovu uklidnila.
„Támhle je,“ zašeptal Abe. Blesklo jí hlavou, že myslí plukovníka, ale pak si uvědomila, že dozorci přivádějí Lothara. Ačkoliv ho viděla každý z těch pěti dnů soudního přelíčení, stále si nemohla zvyknout na tu hroznou změnu. Dnes přišel ve vybledlé modré haleně a černých kalhotách. Oblečení na něm plandalo a prázdný rukáv měl připnutý ke košili. Pohyboval se jako stařec a dozorce mu dokonce musel pomáhat do schodů.
Vlasy mu zbělely, dokonce i tmavé obočí prokvetlo stříbrem. Zdál se zoufale vyhublý a zšedlá kůže vypadala jako bez života. Visela ochable kolem tváří i na krku. Bronzové opálení se úplně vytratilo.
Usedl na lavici, zdvihl hlavu a prohlížel si osazenstvo nahoře na galerii. V očích se mu skrývala patetická úzkost, když zkoumal hlavu po hlavě. Vždy ale zaznamenala v jeho pohledu záblesk radosti, jakmile našel to, co hledal. Tato scéna se pravidelně opakovala den co den. Pokaždé se pootočila, aby viděla, na koho se dívá. Ze svého místa ale na galerii dobře neviděla a nechápala, co tolik přitahuje Lotharův zájem.
„Ticho v soudní síni!“ zvolal soudní zřízenec a ihned se rozlehl šum vstávajících. Objevil se soudce Hawthorne, malý prošedivělý muž se zářícíma očima. Vypadal spíše jako
Školní inspektor než ten, co obstarává práci pro kata -jak ho líčil Abe. Došel s oběma přísedícími ke křeslům.
Ani jeden neměl paruku či typické soudní róby anglického tribunálu. Římské právo mělo pochmurnější zvyklosti: nosili pouze černé taláry a kolem krku zavázané prosté bílé stužky.
Zasedli a počali rokovat. Opět se ozval šum usedajících, spojený s pokašláváním. Potom se soudce Hawthorne rozhlédl po soudní síni a prošel všechny formality. Znovu se pročetla celá obžaloba.
Zavládlo mlčenlivé napětí, reportéři se nakláněli s připravenými papíry v rukou. Bledý Lothar se bez pohnutí díval soudci přímo do očí.
Hawthorne se probíral svými poznámkami a zvyšoval napětí v soudní síni. Pozdvihl hlavu a vysvětlil okolnosti ovlivňující jeho rozhodnutí.
Napřed zdůraznil nejdůležitější body obžaloby: třikrát pokus o vraždu, dvakrát těžké ublížení na těle, jednou ozbrojená

loupež. Celých dvacet šest bodů četl dlouhých dvacet minut.
„Žaloba prezentovala všechna tato obvinění přesně podle předpisu.“
Růžolící prokurátor se přímo nadýmal pochvalou, což Centaine připadalo krajně nevhodné.
„Tento soudní proces obzvlášť ovlivnila výpověď hlavního svědka obžaloby. Jeho Excelence administrátor nám velice pomohl. Měli jsme opravdové štěstí, že svědčil odborník takového kalibru, který perfektně osvětlil veškeré detaily pronásledování i konečného zatčení provinilého.“ Soudce se podíval směrem, kde seděl Blaine. „Přál bych si poznamenat, že svědectví plukovníka Malcomesse je akceptováno bez jakékoliv pochybnosti.“
Centaine ze svého místa zahlédla, jak se při pronášení pochvaly začervenal. Rozněžnilo ji to.
Potom soudce pohlédl na ni.
„Korunní svědek celého procesu svědčil beze strachu.
Soud si je vědom nelehké úlohy, jíž se musela paní Centaine
Courtneyová zhostit, a proto ocenil její kuráž nejenom v této soudní síni. Ještě jednou musím prohlásit - i toto svědectví nám pomohlo dosáhnout konečného verdiktu.“
Zatímco mluvil, Lothar De La Rey otočil hlavu k Centaine. Bledé vyčítavé oči ji zahanbily, sklopila zrak a začala si prohlížet kabelku.
„Na rozdíl od žalující strany obhajoba získala pouze jediného svědka, obviněného. Po těžkém rozhodování jsme se ujistili, že většinu výpovědi nemůžeme akceptovat. Choval se po celou dobu nepřátelsky a odmítal jakoukoliv spolupráci. Obzvlášť tvrzení, že vše provedl sám a bez pomoci spolupachatelů, je nepravdivé. Naopak výpovědi plukovníka Malcomesse, paní Courtneyové i členů policejního sboru hovořily velice jednoznačně.“
Lothar De La Rey stočil pohled zpět na soudce a bez jediného mrknutí na něho zíral. Hawthorne tento nepřátelský výraz po pět dlouhých dní celého přelíčení snášel těžce. Nezakrýval svou antipatii a dlouze se na Lothara zadíval.
„Probrali jsme všechna fakta, porovnali výpovědi svědků a jednomyslně dospěli k závěru: obviněný Lothar De La Rey je ve všech dvaceti šesti trestných činech přesně tak, jak zní žaloba - vinen.“
Lothar ani nemrkl, ale z řad přihlížejících se ozval přidušený hukot komentářů. Tři reportéři dokonce vyskočili a hnali se ven ze soudní síně. Abe pokýval hlavou a nahnul se k Centaine.
„Jak jsem říkal, provaz,“ zamumlal. „Zhoupne se, je to jisté!“ Soudní zřízenci se za asistence soudce snažili nastolit klid.
„Nechám vyklidit soudní síň...,“ varoval Hawthorne a hned se rozhostilo napjaté ticho.
„Před vynesením rozsudku ještě vyslechnu poslední připomínky obhajoby, které by mohly zmírnit trest.“ Pokynul a mladý právník okamžitě zareagoval.
Lothar De La Rey nebyl schopen se sám hájit. Proto dostal pan Reginald Osmond pověření k obhajobě. I přes své mládí a nedostatek praxe - šlo o jeho první obhajobu v hrdelním procesu - odvedl pořádný kus práce. Výslechy svědků vedl chytře, a přestože nemohl pro svého klienta získat mnoho, rozhodně žalobě nic nedaroval.
„Chtěl bych předvolat svědka, jehož výpovědí by mohlo dojít ke zmírnění trestu.“
„To snad ne, pane Osmonde, přece nepřivedete svědka v tomto konečném stadiu! Máte pro svůj postup nějaké odůvodnění?“ ztuhl soudce.
„Chtěl bych připomenout vašemu lordstvu precedens v případě Koruny versus Van der Spui v roce 1923 a další Koruna versus Alexander roku 1914.“
Hawthorne se poradil s přísedícími a s přídechem znechucení prohlásil: „Dobře tedy, pane Osmonde, povoluji předvedení svědka.“
„Děkuji, vaše lordstvo.“ Reginalda Osmonda svolení téměř zaskočilo a málem se zakoktal, když volal: „Prosím paní Centaine de Thiry-Courtneyovou do svědecké kóje.“
Tentokrát se nikdo ani nepohnul. Soudce se překvapeně opřel do křesla, načež se síň rozšuměla údivem a nadšením z přicházející senzace. Novináři se snažili zachytit Centaine, když povstala, a z galerie se ozval hlas lidu: „Hod tomu bastardovi smyčku na krk, kočko!“
Soudce Hawthorne zbystřil a zadíval se nahoru, aby identifikoval výtržníka.
„Nebudu tolerovat žádné výkřiky a narušování soudního jednání. Existují jasné tresty za opovrhování soudem,“ vyštěkl, a dokonce i žurnalisté se rychle posadili s připravenými poznámkovými bloky.
Zřízenec zavedl Centaine do svědecké kóje, kde odpřisáhla, že bude mluvit pravdu a nic než pravdu. Muži ji hltali s rozevřenýma očima, většinou s obdivem - pouze pár z nich, včetně plukovníka a Abrahama Abrahamse, s rozpačitým zmatkem.
Reginald Osmond se připravil k výslechu. Hlasem plným nervózního napětí položil otázku:
„Paní Courtneyová, můžete prosím říci soudu, jak dlouho znáte obžalovaného...“ Okamžitě se opravil, protože nyní Lothar De La Rey už nebyl obžalován, „...jak dlouho znáte odsouzeného?“
„Znám Lothara De La Reye skoro čtrnáct let.“ Podívala se přes soudní síň na schýlenou šedivou postavu na lavici obžalovaných.
„Mohla byste nám popsat vlastními slovy za jakých okolností jste se poprvé setkali?“
„V roce 1919 jsem se ocitla uprostřed pouště. Po ztroskotání lodě Prótea Castle mě moře vyvrhlo na pobřeží Skeleton Coast. Žila jsem v Kalahari se dvěma Křováky.“ Všichni její historii znali, vždyť to byla tenkrát senzace. Nyní ale její vyprávění, podepřené slabým francouzským přízvukem, vše znovu oživilo.
Mluvila o zoufalství i osamělosti a soudní síň tiše naslouchala. Dokonce i soudce Hawthorne si podepřel bradu o sevřenou pěst v naprostém soustředění. Všichni s ní prožívali utrpení ve všudypřítomném písku rozlehlé Kalahari, kde oblečená v kůži divokých zvířat se svým dítětem poprvé zahlédla stopu okovaného koně, která jí po dlouhé době připomněla civilizaci.
Všichni s napětím chápali její zoufalství v temné africké noci, kdy putovala kamsi k táborovému ohni, aby našla oporu a

pomoc. Zdálo se jim, že dokonce slyší ten hrůzný zvuk i vidí obrysy divokého zvířete, které ji chtělo zabít: to hladový lev ji sledoval.
Celá audience doslova zalapala po dechu při popisu šplhání na strom. Lev se za ní sápal jako kočka za vrabčákem na větvi. Líčila zvuk horkého dechu ve tmě i trvání šílené agónie, když její dlouhé žluté drápy zasekly do nohy a váha šelmy ji stahovala dolů.
Nemohla už dále pokračovat a Reginald Osmond se snažil okamžitě pomoci: „V té chvíli se objevil na scéně De La Rey?“
Centaine se vzchopila. „Je mi líto, ale všechno se mi tak vrátilo...“
„Paní Courtneyová, nepřepínejte se, prosím,“ přispěchal také soudce Hawthorne na pomoc. „Mohu odročit jednání, pokud potřebujete čas...“
„Ne ne, vaše lordstvo. Jste velice laskav, ale není to zapotřebí.“ Napřímila se a pokračovala: „Ano, tenkrát se objevil Lothar De La Rey. Zaslechl vzteklý řev lva a přispěchal mi na pomoc. V poslední chvíli ho zastřelil.“
„Zachránil vám život, paní Courtneyová!“
„Zachránil mě od naprosto šílené smrti a hlavně zachránil život mému dítěti.“
Obhájce mlčky sehnul hlavu, aby všichni mohli plně prožít drama této chvíle, a potom se měkce zeptal: „Co se stalo dál, madame?“
„Po pádu ze stromu jsem po mnoho dní zůstala v bezvědomí: rána na noze se zanítila, nedokázala jsem se postarat ani o sebe, ani o dítě.“
„Jak reagoval odsouzený?“
„Staral se o mě, obvázal mi rány. Uspokojil veškeré mé potřeby, opatroval i dítě.“
„Zachránil vám tedy život podruhé?“
„Ano,“ přikývla. „Zachránil mi opět život.“
„A nyní dál. Roky uplynuly a vy jste se stala bohatou dámou, milionářkou.“ Centaine mlčela a Osmond pokračoval: „Jednoho dne, před třemi lety, se odsouzený u vás objevil s žádostí o finanční pomoc při budování své rybářské flotily a továrny na konzervy. Je to tak?“
„Navštívil mou firmu Courtney Mining and Finance Company ohledně půjčky,“ přitakala a Reginadl Osmond ji pomalu vedl celou sérií událostí, jež se odehrály, až do chvíle, kdy mu zavřela továrnu.
„Takže, lze říci, že Lothar De La Rey měl důvod k domněnce, že mu bylo ublíženo či byl přiveden na mizinu úmyslně?“
Centaine se zarazila: „Veškeré akce probíhaly v souladu s prosperujícím podnikáním a jeho principy. Každopádně se dá připustit, že z pohledu Lothara De La Reye se vše mohlo zdát úmyslné.“
„Mluvil s vámi o tom - nebo vás dokonce obvinil z úmyslu ho zničit?“
Sklonila hlavu a cosi nezřetelně zašeptala.
„Je mi líto, paní Courtneyová, ale musím vás požádat, abyste tu větu opakovala.“
Oči jí zaplály a hlas napětím přeskakoval: „Ano - zatraceně! Vyčetl mi, že ho chci zničit.“
„Pane Osmonde!“ Soudce se napřímil a tvářil se nevlídně.
„Musím vás upozornit, abyste bral na svědka větší ohled.“
Usadil se opět pohodlně v křesle a pozdvihl hlas: „Přerušuji j soudní jednání na patnáct minut, aby se paní Courtneyová mohla uklidnit a nabrat sil.“
Soud se znovu sešel a Centaine vstoupila do svědecké kó-' je. V tichosti vyčkávala, až obhájce připraví vše potřebné k pokračování výpovědi.
Blaine Malcomess se na ni ze třetí řady povzbudivě usmíval. Centaine věděla, že pokud z něj okamžitě nespustí oči, všichni v soudní síni odhalí jejich vztah. Donutila se odvrátit zrak a pohlédla nad sebe, na galerii.
Byla to pouhá náhoda. Zapomněla už, jak Lothar při každém sezení pohlížel tam vzhůru. Náhle spatřila v nejzapadlejším koutě pár očí, upřený na ni. V šoku si uvědomila, že se dívá do těch samých očí, které spatřila, když se poprvé sešli s Lotharem. Nažloutlé jako topaz, divoké a jasné, orámované černým obočím - mladé, nezapomenutelné a nezapomenuté oči. Nepatřily ale k jeho obličeji, protože seděl na lavici obžalovaných, sehnutý, zlomený a celý zešedlý. Tato tvář svítila mládím, silou a nenávistí. Centaine mateřským instinktem okamžitě pochopila: Manfred! Nikdy svého mladšího syna neviděla - na její žádost ho odejmuli okamžitě po porodu.
Dokonce tenkrát otočila hlavu, aby nespatřila ani kousek z toho nahého, bezbranného tělíčka. Teď však měla pocit marného uhýbání: je to krev její krve - otřásla se bolestí. Zakryla si ústa, aby utlumila výkřik zoufalství, deroucí se přímo z duše.
„Paní Courtneyová! Paní Courtneyová!“ Soudce ji vyzýval a v tónu jeho hlasu zaslechla znepokojení. S obtížemi se k němu otočila.
„Jste v pořádku, paní Courtneyová? Cítíte se dost silná na pokračování?“
„Děkuji, vaše lordstvo, je mi vcelku dobře.“ Měla dojem, jako by její hlas přicházel z velké dálky. Usilovně se snažila nedívat na galerii, tam kde seděl její syn...
„V pořádku, pane Osmonde. Můžete pokračovat.“
S vynaložením všech sil se soustředila na pokládané otázky, jimiž ji Osmond provedl ještě jednou celou loupeží i zápasem na dně vyschlé řeky. takže, paní Courtneyová, se vás ani nedotkl, dokud jste se nesnažila vytáhnout brokovnici -je to tak?“
„Ano, nedotkl!“
„Už jste vypověděla o brokovnici v ruce. Měla jste v úmyslu ji nabít?“
„Ano, to je pravda.“
„Použila byste zbraň, kdyby se vám to podařilo?“

„Samozřejmě.“
„Můžete nám říci, madame, zda byste vystřelila tak, abyste zabila?“
„Protestuji, vaše lordstvo!“ Prokurátor vztekle vyskočil:
„Tato otázka je naprosto hypotetická.“
„Paní Courtneyová, nemusíte odpovídat, pokud se tak rozhodnete,“ upozornil ji soudce Hawthorne.
„Odpovím,“ pronesla jasně Centaine. „Ano, zabila bych ho!“
„Domníváte se, že to odsouzený věděl?“
„Vaše lordstvo, protestuji! Svědek nemůže vědět, co si dotyčný myslel.“
Než se mohl soudce vyjádřit, ozvala se opět zvučným hlasem Centaine: „Znal mě - znal mě dobře. Jasně tedy věděl, že ho zabiju, pokud se mi naskytne šance.“
Soudní síň tímto vyznáním přímo explodovala a trvalo celou minutu, než se opět nastolil klid. Ve zmatku Centaine přece jenom pohlédla na galerii, tam do toho vzdáleného kouta.
Místo už zelo prázdnotou. Manfred zmizel a Centaine jeho dezerce zmátla. Uvědomila si další Osmondův dotaz.
„Je mi líto, ale mohl byste ještě jednou opakovat otázku, prosím?“
„Ptal jsem se, paní Courtneyovár jestli útok odsouzeného na vás začal ve chvíli, kdy jste měla brokovnici v ruce a chtěla ho zabít...“
„Vaše lordstvo, protestuji! Svědkův úmysl zahrnoval pouhou obranu své osoby a majetku,“ upozorňoval prokurátor.
„Musíte lépe formulovat otázku, pane Osmonde.“
„Dobře, vaše lordstvo. Paní Courtneyová - síla, kterou odsouzený proti vám použil se zdála neslučitelná s úmyslem vás odzbrojit?“
„Promiňte.“ Centaine se nemohla soustředit - chtěla si znovu prohlédnout galerii. „Nerozumím přesně vaší otázce.“
„Použil odsouzený více síly, než bylo zapotřebí k vašemu odzbrojení, aby se zachránil?“
„Ne -jednoduše mi brokovnici vytrhl.“
„A potom, když jste se mu zakousla do zápěstí a drtila zuby vše až na kost a tím infikovala ránu tak, že mu později musela být amputována ruka - udeřil vás či nějak zranil?“
„Ne!“
„Ta bolest v ruce musela být šílená - a přesto vám nijak neublížil?“
„Ne!“ zavrtěla hlavou. „Byl...“ Centaine hledala slova:
„... choval se podivně ohleduplně, až jemně.“
„Rozumím. A než vás odsouzený opustil, přesvědčil se, zda máte dostatek vody k přežití v poušti? A dal vám jasné instrukce, jak se máte chovat na tom opuštěném místě?“
„Zkontroloval zásoby vody a nařídil mi zůstat u vraku vozu, dokud nepřijede záchrana.“
„Nyní, paní Courtneyová,“ Reginald Osmond se na chvíli odmlčel, „bych se chtěl zmínit o některých spekulacích v novinách. Prý vám odsouzený ublížil i jakýmsi nemravným činem...“
Centaine ho vztekle přerušila: „Ty zprávy jsou nechutné a naprosto lživé.“
„Děkuji, madame, ale ještě mám jednu otázku. Znala jste odsouzeného dobře: viděla jste ho lovit tenkrát v poušti, když obstarával potravu pro vás i vaše dítě. Víte, jak střílel?“
„Ano.“
„Podle vašeho úsudku a znalostí: Kdyby odsouzený chtěl plukovníka či některého člena policejního oddílu, který ho pronásledoval, zastřelit - mohl tak učinit?“
„Lothar De La Rey je jeden z nejlepších střelců, jaké jsem kdy poznala. Mohl nás postřílet naprosto všechny! A to nejenom jednou!“
„Už nemám žádné další dotazy, vaše lordstvo.“
Soudce Hawthorne zapisoval poznámky na papír, chvíli přemýšlivě poťukával tužkou o stůl a potom se zahleděl na prokurátora.
„Máte i vy nějaké otázky?“
Prokurátor se pomalu postavil: „Nemám žádné dotazy pro paní Courtneyovou.“
Opět se posadil, založil si ruce a vztekle zíral na pomalu se otáčející ventilátor na stropě.
„Paní Courtneyová, soud vám děkuje za vaše svědectví.
Můžete se vrátit na své místo.“
Centaine chtěla ještě jednou propátrat galerii, a tak se stalo, že při výstupu z kóje zakopla. Blaine i Abe vyskočili na pomoc. Abe se k ní dostal první a bezpečněji dovedl na místo, zatímco Blaine se schoulil do sedačky.
„Abe,“ šeptala naléhavě. „Zahlédla jsem prve na galerii mladíka. Blond, asi třináctiletý, ačkoliv vypadá na sedmnáct. Jmenuje se Manfred - Manfred De La Rey. Najdi ho - potřebuju s ním nutně mluvit!“
„Teď?“ vyděsil se Abe.
„Přesně tak-teď!“
„Vždyť se právě podává žádost o milost, nerad bych to propásl.“
„Běž!“ odsekla. „Najdi ho!“ Právník poslušně vyskočil, vyběhl z řady a opustil soudní síň právě ve chvíli, kdy se Reginald Osmond opět postavil.
Obhájce mluvil s úctou i rozechvěním o výpovědi Centaine Courtneyové. Několikrát dokonce přesně citoval její slova a pokračoval: „Odsouzený věří, že si zaslouží laskavost a dobrodiní ze strany paní Courtneyové. Zmíněnou půjčkou se jí naprosto dobrovolně vydal do rukou. Její pozdější chování otřáslo důvěrou mého mandanta.“ Žádost o milost pokračovala a zabrala skoro celou půlhodinu. Centaine jí nevěnovala velkou pozornost, protože stále myslela na Manfreda. Vzpomínky na pohled plný záště ji zneklidňovaly. Znovu ji zaplavil pocit viny, který, jak se domnívala, už tak

dávno pohřbila.
Určitě je osamělý a bude potřebovat pomoc, myslela si.
Musím ho najít. Musím k němu vyhledat cestu.
Chtěla vzpomínku na syna zcela vypudit ze svého srdce, proto o něm vždycky uvažovala jako o bastardovi. Ačkoliv se snažila vyhnout jakémukoliv kontaktu, nedokázala zničit mateřský cit. Zareagovala podvědomě: stačil jediný pohled do synovy tváře a veškeré obranné valy, tak pracně vybudované, se zhroutily. Mateřský instinkt v ní vytryskl netušenou silou.
„Najdi ho pro mne, Abe," šeptala. Až teď zaregistrovala konec závěrečné řeči Reginalda Osmonda. „Lothar De La Rey se bránil nespravedlivému potrestání. Vyplynula z toho celá řada kriminálních činů, které jsou neodpustitelné a neobhajitelné. Ale, vaše lordstvo, v mnoha z nich se ukázal Lothar
De La Rey jako spravedlivý muž plný vášně, zachycený bouřlivými okolnostmi, kterým se nemohl nijak bránit. Jeho činy jsou odsouzeníhodné podle zákonů této společnosti. Ale apeluji na vaše lordstvo, aby ukázalo též trochu křesťanské shovívavosti, kterou nám tu před chvílí dokázala paní Courtneyová, a neuvalilo na tohoto osudem pronásledovaného muže, který již přišel o ruku, ten nejvyšší zákonný trest."
Posadil se. Několik dlouhých vteřin se rozhostilo hrobové ticho. Soudce Hawthorne se zadíval na obhájce a nepohnul ani brvou.
„Děkuji vám, pane Osmonde. Soudní přelíčení se přerušuje a soud se sejde ve dvě hodiny odpoledne. Potom vyneseme rozsudek."
Centaine vyrazila ven a zoufale hledala již známou siluetu svého syna. Abe stál na předním schodišti soudní budovy a mluvil s policistou. Jakmile ji zahlédl, okamžitě k ní přiskočil.
„Našel jsi ho?" ptala se s obavami.
„Lituju, Centaine. Nikdo takový tu není."
„Musím toho chlapce najít. Přiveď mi ho, Abe. Použij k tomu tolik lidí, kolik potřebuješ. Nezajímají mě výdaje. Prohledej celé město a udělej vše, co je v tvých silách, abys ho vypátral. Někde přece musí být!"
„Samozřejmě, Centaine. Hned se do toho pustím - říkalas
Manfred De La Rey? Není nějak příbuzný s odsouzeným?"
„Je to jeho syn!"
„Á, chápu." Abe se zamyslel a pokračoval: „Mohl bych vědět, proč ho tak zoufale hledáš? A co s ním chceš dělat, až ho najdeš?"
„Nemohl - neptej se! Jenom ho najdi!"
Proč ho chci? opakovala si otázku s podivem. Proč ho najednou chci, teď po tolika letech? A přišla jednoduchá, jediná odpověď: Vždyť je to přece můj syn!
A co si s ním počnu, až ho najdou? Je plný jedu - nenávidí mě. Viděla jsem mu to v očích. Přitom ani neví, že jsem jeho matka. Co budu dělat, až se setkáme tváří v tvář? A v mysli jí vytanula stejně jednoduchá odpověď: Nevím! Opravdu nevím!
„Nejvyšší trest daný zákonem pro první tři body obvinění je smrt oběšením," začal soudce Hawthorne. „Odsouzený je uznán vinným nejenom z nich, ale i dle ostatních bodů celého obvinění. Za normálních okolností by soud neváhal a použil nejvyššího trestu. Stali jsme se však svědky mimořádně pozoruhodné výpovědi kromobyčejné dámy. Naprosto dobrovolně zde paní Centaine de Thiry-Courtneyová vypovídala ve prospěch odsouzeného, ačkoliv právě ona utrpěla nejvíce - fyzicky, emocionálně i materiálně.
Již třiadvacet let sloužím spravedlnosti, avšak ještě nikdy jsem neměl tu čest vyslechnout tak důstojné a lidské svědectví, jež se stalo i pro nás krásným příkladem." Lehce se uklonil k místu, kde Centaine seděla, sundal si cvikr z očí a pohlédl na viníka.
„Odsouzený vstaňte!" zvolal.
„Lothare De La Rey i - jste shledán vinným ve všech bodech obžaloby, kterou Koruna proti vám vznesla. Kvůli rozsudku je na všechny její body pohlíženo společně: rozsudek tohoto soudu zní - doživotí!"
Poprvé za celé přelíčení Lothar reagoval - zasažen slovy soudce. Tvář se mu zkřivila, rty se roztřásly, v oku začalo nekontrolovaně cukat a pomalu napřáhl jedinou ruku směrem k tribunálu v černých róbách.
„To mě raději zabte!" Zoufalý výkřik se vydral přímo z hlubin duše: „Pověste mě! Nezamykejte mě někam do klece jako divé zvíře..."
Dozorci se ho okamžitě chopili a třesoucího se odváděli pryč. V soudní síni se rozhostilo soucitné ticho - dokonce i soudce zůstal těmi slovy zasažen. Nakonec vstal a odešel s přísedícími. Centaine zůstala sedět a zírala na prázdnou lavici obžalovaných, zatímco návštěvníci opouštěli síň jako smuteční hosté.
To mě raději zabte! Tohoto výkřiku se nezbaví po celý zbytek života, uvědomovala si. Sehnula hlavu do dlaní a zakryla si oči. Vybavil se jí Lothar tak, jak ho viděla poprvé: pevný a štíhlý jako lev na Kalahari, se světlýma očima upřenýma kamsi daleko k horizontu. A nyní pomýšlela na tu hrůzu: navíc ještě v uzamčené cele, bez životodárného slunce a pouštního vánku.
Ach Lothare, zaúpěla z nejtajnějších hlubin svého nitra.
Jak jen se mohlo stát, že něco tak krásného a nádherného skončilo právě takhle?! Zničili jsme jeden druhého, zničili jsme i dítě, počaté v tom blaženém čase naší vzájemné lásky.
Otevřela oči. Soudní síň zela prázdnotou. Měla dojem naprosté samoty. Přesto se podvědomě otočila. Vedle stál Blaine Malcomess.
„Teprve nyní jsem pochopil správnost svého rozhodnutí milovat tě," vydechl něžně, nachýlený nad ní. Pomalu zdvihla hlavu a podívala se mu do očí. Uvědomila si, že se náhle veškerá lítost i bolest začínají ztrácet.

Blaine uchopil její ruku do svých dlaní: „Zápasil jsem sám se sebou v těchto posledních dnech a snažil se najít dostatek síly ke konečnému rozchodu. Málem jsem zvítězil. Ale tím, cos učinila dnes, jsi všechno změnila. Má čest, povinnost i to ostatní už neznamenají zhola nic, když se dívám na tebe.
Stala ses částí mého já - musím být s tebou.“
„Kdy?“
„Co nejdříve -jak jen to bude možné!“
„Blaine, během svého krátkého života jsem způsobila tolik škod, zapříčinila tolik bolesti... Už nikdy víc! Nedokážu žít bez tebe, ale naše láska nesmí zničit nic jiného. Chci tě celého, ale přijmu i méně - musíš přece chránit svou rodinu!“
„Bude to těžké, možná skoro nemožné,“ varoval ji jemně.
„Souhlasím ale s tvými podmínkami - nesmíme zavinit bolest ostatních. Chci tě tak moc...“
, Já vím,“ zašeptala a vstala. „Obejmi mě, Blaine - alespoň na okamžik.“
Abe Abrahams ji hledal po celé budově. Nakonec otevřel dveře do soudní síně.
Centaine a Blaine Malcomess se tam objímali a nevnímali okolí. Ztuhl, potom tiše vyšel, zavřel dveře a zůstal na stráži plný obav o Centaine.
„Zasloužíš si lásku,“ zašeptal. „Bože dej, ať tě tenhle muž miluje navěky.“
Ráj musel vypadat podobně, pomyslela si Centaine. A Eva se asi cítila stejně jako já dnes.
Jela pomaleji než kdy jindy, ačkoliv srdce toužilo po spěchu.
„Vydržela jsem celých pět měsíců,“ šeptala. „Dalších pět minut udělá naše setkání mnohem sladší - až mu padnu do náruče.“
Přes veškerou snahu její události vymkly z rukou. Kromě té chviličky v prázdné soudní síni se nemohli sejít.
Oddělovaly je stovky mil: Blaine trávil čas se svými povinnostmi ve
Windhoeku, Centaine na Weltevredenu. Tam bojovala dny i noci o přežití své finanční říše, nyní zhroucené v troskách ztrátou diamantů, ze kterých se nic nenašlo. Připadala si jako štvané zvíře, zasažené jedem křováckého šípu. Připadala si jakoby paralyzovaná, ležela už vlastně na zemi a pouze čekala na příchod lovců, kteří ji pomalu a jistě obkličovali.
Všechny ty měsíce bojovala naplno, ovšem vyčerpanost
Pronikla až do morku kostí. Natočila si zpětné zrcátko a téměř se nepoznala: unavené oči s tmavými kruhy, vysedlé lícní kosti a vrásky v koutcích úst.
Dnes ale zoufalství odložím, nesmím na to myslet. Čeká na mě Blaine a já se těším.
Vyjela z Weltevredenu za svítání a už měla sto dvacet mil za sebou. Směrovala na sever od Kapského Města a projížděla nekonečnými pláněmi Namaqualandu. Blížila se k místu, kde zelený Benguelský proud hladil západoafrické skalnaté pobřeží. Oceán ještě nebyl v dohledu.
Deště se zpozdily, a tak se i jarní exploze květů opozdila.
Vánoce byly až za týden a africký veld pokrýval hustý koberec různobarevných květin. Většinu roku se na těchto holých nehostinných pláních prohánět pouze vítr. Nyní se ale vlnily poseté jasnými barvami, až oči přecházely. Divoké květy padesáti různých druhů pokrývaly zem a držely se u sebe přesně podle odstínů. Celé území vypadalo jako Bohem sešívaný patchwork - naskýtala se tak různorodá podívaná, až oči bolely od tolika zářivých barev.
Drsná a klikatící se cesta vedla touto překrásnou scenérií, květy vyrašily i mezi vyjetými kolejemi. Dotýkaly se vozu a jejich šustění připomínalo hukot horského potůčku. Centaine dosáhla vrcholu stoupání a náhle zastavila. Vypnula motor.
Před ní se rozprostíral oceán: obrovská zelená plocha rozčeřená vlnami, obklopená v zálivech druhým oceánem rozkvetlých květin. Otevřeným oknem profukoval větřík od moře, cuchal Centaine vlasy a zároveň se stal důvodem jednotného přikyvování všech květů
Jako by z ní únava za poslední měsíce spadla dotekem této nebeské krásy: začala se smát a zaclonila si oči před oslepující září oranžové, červené a jasně žluté.
„Je to rozvalina,“ varoval Blaine v posledním dopise.
„Pouze dva pokoje, bez tekoucí vody a záchodu, topí se jen v krbu. Je to ale mé nejmilejší místo, v dětství jsem tam trávíval každé prázdniny. Zamiloval jsem si ho a od otcovy smrti jsem tam jezdil sám. Staneš se tak mým prvním hostem.“
Přiložil i nakreslenou mapku.
Zahlédla budovu okamžitě, přímo na kraji oceánu. Postavená z hrubých kamenů, vybledlých sluncem a vodou, stála na skále, pod níž se rozprostíral mělký záliv. Proužek kouře stoupal z komína.
Vzadu zahlédla pohyb a rozpoznala titěrnou lidskou postavičku. Popadl ji spěch.
Motor nechtěl naskočit. Startovala tak dlouho, až baterie zeslábla.
„JMerde! Double merde!“ Starý vehikl používal jeden z jejích manažerů až do doby, než zničila svého nádherného daimlera. To jí znovu připomnělo, v jak tíživé finanční situaci se nachází - dřív mívala nové auto každý rok.
Sešlápla spojku, zařadila rychlost a povolila ruční brzdu.
Stařeček se pomalu rozjížděl. Když pedál pustila, vůz poskočil, motor zaprskal a z výfuku se vyvalil modrý kouř.
Přihnala se dolů jako vítr a zaparkovala.
Vyrazila k černým skalám u vody, tam, kde se na hladině pohupoval celý koberec mořských řas. Mávala, křičela a snažila se přehlušit vítr i hukot oceánu. Blaine ji zahlédl a hned se rozběhl. Skákal po slizkých kamenech z jednoho na druhý.
Svíral v ruce celý svazek humrů. Objevil se u ní v krátkých kalhotách, vlasy mu od posledně poporostly a vlhké se vlnily.
Smál se, zuby mu svítily a pod nosem bujel nový knír. Ani nevěděla, zda se jí tak líbí - přesto se mu vrhla do náruče.

„Ach Blaine," zavzlykala. „Bože můj, jak jsem tě postrádala." Dívala se mu zblízka do očí - tvář měl smáčenou vodní tříští a sůl na rtech. Knírek pichal. Nelíbilo sejí to, ale to už ji držel v náručí a odnášel domů. Pevně se k němu tiskla, svírala ho pažemi kolem krku. Dech se jí tajil štěstím a dlouho potlačovanou touhou.
Blaine seděl na trojnožce před plápolajícím krbem, odkud vycházela krásná vůně hořícího dřeva. Centaine stála před ním a vyráběla holicí štětkou pěnu v porcelánové misce, zatímco si Blaine stěžoval.
„Celých pět měsíců jsem se tak staral - a jak jsem se s ním
Pyšnil!" Kroutil si konečky knírku, tentokrát naposled.
„Je takový elegantní, nemyslíš?"
„Nemyslím," rozhodla pevně Centaine. „Raději bych se nechala líbat dikobrazem." Nahnula se a natřela mu ho pěnou. Potom ustoupila a prohlížela si dílo kritickým okem.
Blaine seděl nahý ještě z jejich vášnivého milování. Náhle se Centaine významně usmála, a než prohlédl zrádný úmysl, plácla mu štětkou kupu pěny přímo do klína.
Podíval se zaraženě dolů s otázkou: „Ten také?"
„Nedokázala bych řezat do vlastního těla," zachichotala se. Nahnula hlavu a vydala znalecký posudek: „Ten malý čertík vypadá s knírkem rozhodně lépe než ty."
„Pozor na přídavné jméno malý, mohl by se urazit!" bránil ho a sáhl pro ručník. „Tak pojď, kamaráde - nenecháme se tu zesměšňovat," utrousil a opásal se.
„To je lepší - konečně se mohu soustředit na práci bez rozptylování." Vzala do rukou břitvu, připravenou na stole. Profesionálním pohybem ji začala obtahovat na řemenu.
„Kde ses to naučila? Začínám žárlit."
„Můj papá," vysvětlovala. „Vždycky jsem mu zastřihávala kníry. A už se nevrť!"
Stiskla mu špičku velkého nosu ukazováčkem a palcem, potom zatáhla nahoru.
„A co za to...," s ucpaným nosem zněl hlas tlumeně. Raději zavřel oči, a přesto stačil ještě mrknout, když se mu ocel objevila u rtu. Po chvíli Centaine ustoupila, utřela pěnu i vousy z břitvy, odložila ji a očistila mu horní ret. Potom přezkoušela kvalitu své práce prstem.
„Je to dobré na pohled i na dotek," upozornila. „Stejně tu ale ještě máme konečný test," políbila ho.
„Hmmm!" pochvalovala si novou hebkost rtu a bez přerušení dotyku rtů se mu uvelebila na klíně.
Jejich objetí trvalo dlouho. Opět se zavrtěla a pohlédla do míst, odkud se ručník sesunul: „Hele, zase se nám tady objevil malý kníratý čertík. Copak asi chce?" Sáhla dolů a odstranila jemně zbytky pěny.
„Vidíš! I on vypadá lépe hladce oholen."
Blaine ustal a sevřel ji v náručí: „Mám dojem, ženská, že už je načase tě tvrdě naučit, kdo je tady pánem." Odnesl ji na palandu u stěny.
Mnohem později seděli bok po boku na lůžku, přes ramena si přehodili barevně vyšívanou basutskou přikrývku. Opírali se o sebe a sledovali stíny vytvářené plápolajícím ohněm v krbu. Naslouchali hvízdajícímu větru od moře a drželi kouřící misky voňavé polévky.
„To je jedna z mých specialit," chlubil se Blaine. Plavaly v ní kousky čerstvého rybího masa společně s delikátním humrem, kterého dnes ulovil. „Má kouzelné omlazovací účinky obzvlášť pro ty, kteří dospěli do stadia naprostého vysílení."
Ještě dvakrát si přidal. Centaine potom došla ke krbu, aby mu přinesla kousek doutnajícího dřeva k zapálení oblíbeného viržinka. Nahé tělo se blýskalo v záři ohně. Schoulila se k němu pod pokrývku, jakmile se viržinko pravidelně rozhořelo.
„Našla jsi tenkrát toho chlapce?" zeptal se měkce. „Abe
Abrahams mě požádal o pomoc při pátrání."
Nepostřehl, jak se jí tato prostá otázka dotkla. Snažila se zakrýt napětí, a tak potřásla pouze hlavu. „Nenašla - beze stopy zmizel!"
„Zajisté syn Lothara De La Reye - předpokládám."
„Ano," přikývla. „Měla jsem o něho starost. Po tom rozsudku zůstal určitě sám."
„Podívám se po něm ještě," sliboval Blaine. „Dám ti vědět, jakmile něco objevím." Pohladil ji po vlasech: „Jseš opravdu velice laskavá, ale pravděpodobně není důvod, aby ses o něho tak starala."
Seděli opět potichu, avšak myšlenka na okolní svět narušila tu překrásnou atmosféru. Přesto museli v tomto nepříjemném hovoru pokračovat.
„Jak je na tom Isabella?" zeptala se. Trhl sebou a zhluboka potáhl z viržinka.
„Její stav se zhoršuje, zakrňují nervy na spodní části těla.
Dochází k ulceraci. Už od pondělí leží v nemocnici Groote
Schuur v Kapském Městě. Vředy na kostrči se vůbec nechtějí hojit."
„To je mi opravdu líto, Blaine."
„Proto jsem se tady mohl na pár dnů objevit. Děvčata jsou totiž u babičky."
„Z toho nemám zrovna dobrý pocit."
„Cítil bych se mnohem hůř, kdybych tě neuviděl," poznamenal tiše.
„Blaine, musíme dodržovat naši dohodu. Nesmíme zranit í ani ji, ani tvé dcery!"
Opět se odmlčel a náhle hodil zbytek viržinka do ohně. l
„Vypadá to na odjezd do Anglie. V Guy's Hospital operuje:j
. jakýsi význačný chirurg - prý dělá úplné zázraky."
„Kdy?" Srdce sejí prudce rozbušilo.
„Těsně před Vánocemi - záleží na výsledku testů."

„Pojedeš s ní?“
„To by znamenalo rezignovat jako administrátor a ztratit tak šance...,“ ztichl. Nikdy spolu nediskutovali o politických ambicích.
„Na místo v budoucím kabinetu a jednoho dne i na funkci premiéra,“ dokončila.
Zavrtěl se, jemně ji k sobě natočil a pohlédl jí hluboko do očí. „Tys to věděla?“ zarazil se a Centaine přikývla.
„Zdá se ti to ode mne kruté?“ ptal se. „Nechat odjet Isabellu samotnou kvůli tak sobeckým ambicím?“
„Vůbec ne,“ reagovala vážně. „Chápu možnosti tvé politické kariéry a rozumím ti.“
„Nabídl jsem jí doprovod, ale odmítla. Chce, abych tu zůstal.“ Přitáhl si její hlavu na prsa a hladil ji po vlasech. „Je to obdivuhodná osoba - má tolik odvahy. Pro neustálou bolest používá laudanum. A čím víc utrpení, tím víc bere drogy.“
„Cítím se provinile, Blaine. A přitom jsem s tebou tak šťastná. Nic jí vlastně neberu.“
Nemluvila pravdu a dobře to věděla. Ještě dlouho zůstala vzhůru a poslouchala tlukot jeho srdce, když už dávno spal. Procitala a on se již oblečený chystal na další rybářský výpad. V ruce třímal bambusový prut a sliboval: „Snídaně se podává za dvacet minut.“ Objevil se ještě dřív a vlekl přes metr dlouhou stříbrnou rybu. Nasadil mřížku grilu nad řežavé uhlíky, přešel k Centaine a stáhl z ní pokrývku.
„Jdeme si zaplavat!“ sadisticky se zašklebil nad nešťastnými protesty.
„Ty ses zbláznil. Vždyť mrzne! Umřu na zápal plic!“ Naříkala celou cestu ke skalám, kde ji v přírodním bazénu ponořil do vody čisté jako nebe nad nimi a studené, jak je v Atlantiku zvykem.
Těla jim zčervenala chladem. Ledová voda v nich probudila chuť k jídlu, a tak nadšeně polévali citrónovým džusem horké, šťavnaté rybí maso. Zajídali ho kousky chutného hnědého chleba se slaným, žlutým, farmářským máslem.
Seděli už sytí a Blaine si prohlížel Centaine v jeho modrém rybářském roláku, sahajícím jí téměř ke kolenům. Zmáčené vlasy si podvázala žlutou stužkou.
„Můžeme se projít,“ nabízel, „nebo...“
Pár vteřin přemýšlela, než se rozhodla: „Myslím, že raději vezmu to ‚nebo'...“
„Vaše přání je mi rozkazem, madam,“ uctivě odpověděl, vstal a stáhl jí svetr přes hlavu.
Před polednem již ležel znaveně na zádech, zatímco Centaine, opřená o loket, ho lechtala na rtech i víčkách peříčkem, vytaženým někde z polštáře.
„Blaine,“ začala potichu. „Prodávám Weltevreden.“
Otevřel oči, chytil ji za zápěstí a rychle se posadil: „Prodáváš? A proč?“
„Musím,“ odpověděla prostě. „Celou usedlost, dům a veškeré příslušenství.“
„Ale proč, drahoušku? Vím dobře, co pro tebe znamená.
Proč to chceš prodat?“
„Protože Hani Mine pro mě znamená víc! Pokud prodám usedlost, mám pořád šanci, docela malou šanci zachránit důl.“
„To jsem nevěděl,“ zašeptal vlídně. „Netušil jsem, že je to tak zlé...“
Jak bys mohl, má lásko?“ pohladila ho po tváři. „Nikdo o tom neví!“
„Stejně tomu nerozumím. Hani Mine přece musí dostatečně vydělávat...“
„Kdepak, Blaine. Nikdo už diamanty nechce. Prakticky nikdo nic nekupuje. Krize! Podstatně nám snížili kvótu výkupu a ceny navíc klesly na polovic. Hani Mine už nezaplatí ani režii, a tak tratíme každým dnem. Pokud bych však udržela důl v provozu, než se světová hospodářská situace zlepší...,“ odmlčela se. „Jedinou šanci vidím v prodeji Weltevredenu. Potom bych pravděpodobně dokázala vydržet do poloviny příštího roku a to už snad světová krize skončí!“
„Samozřejmě musí skončit!“ souhlasil a po chvíli dodal.
„Mám nějaké peníze, Centaine...“
Přiložila mu ukazováček na rty, smutně se usmála a rozhodně zavrtěla hlavou.
Chytil ji za ruku, ale trval na svém: „Pokud mě miluješ, musíš mi dovolit, abych ti pomohl!“
„Pamatuj na naši smlouvu, Blaine. Nikdo jiný nesmí být o nic připraven. A ty peníze patří tvé manželce a dcerám.“
„Mluvím o svých,“ ubezpečil ji. „A pokud se já rozhodnu...“
„Blaine! Blaine!“ zarazila ho. „Pouze milion liber mě může zachránit - pouze celý milion! Copak tolik máš? Jakýkoliv menší obnos je pouhým vyhazováním peněz: jednoduše zmizí v bezedné propasti mých dluhů.“
Zavrtěl pomalu hlavou: „Tolik?“ A smutně dodal: „Máš pravdu, nemám ani třetinu této částky, Centaine.“
„Už o tom nemluvme,“ rozhodla pevně. „Teď mi ukážeš, jak se chytá humr, kterého potřebujeme k večeři. Nic smutného už nechci poslouchat po celou dobu, kdy budeme spolu.
Na chmurné myšlenky mám dost času doma, až se vrátím!“
Poslední odpoledne vyšplhali na svah nad oceánem. Procházeli se barevným mořem rozkvetlých květů. Pyl jim obarvil nohy a vyrušené včely vylétaly, aby se po chvíli znovu k hostině vrátily.
„Podívej, Blaine, jak každý kvítek sleduje pohyb slunce na obloze. Jsem jako jedna z nich a ty jsi mé slunce, má lásko.“
Vrátili se zpátky. Blaine svázal ty nejkrásnější květiny do věnečku a posadil jí ho na hlavu. „Korunuju tě na Královnu mého srdce,“ prohlásil, a i když se usmíval, oči se dívaly vážně.
Milovali se na koberci divokých květin, zahaleni omamnou vůní. Centaine v jeho náručí se s úsměvem zeptala: „Víš, co udělám?“
„Řekni,“ povzbudil ji.
„Všem poskytnu něco, o čem se bude ještě dlouho povídat,“ svěřovala se. „Ani po létech nezapomenou, jak se Ceňtaine Courtneyová rozloučila. Vždy k tomu budou muset dodávat: ale v grandiózním stylu.“
„Co máš na mysli?“
„Místo obvyklé vánoční slavnosti jsem rozhodnutá do toho pořádně praštit: otevřu Weltevreden na celý týden. Šampaňské poteče proudem a tančit se bude každý večer.“

„To tedy pěkně zmate veškeré věřitele na dost dlouhou dobu," zašklebil se. „Předpokládám, že i na tuhle variantu jsi myslela, liško podšitá!"
„To ale není jediný důvod! Naskytne se nám i dobrá výmluva objevit se spolu na veřejnosti. Doufám, že se tam rozhodně objevíš!"
„To záleží na mnoha okolnostech." Opět zvážněl. Isabella, věděli oba, ale ani jeden se o ní nezmínil. „Musím si najít opravdu velice pádný důvod."
„Ten ti poskytnu," zajásala. „Uspořádám totiž turnaj v pólu a pozvu týmy z celé země a všechny přední hráče. Ty jako kapitán národního mužstva můžeš těžko odmítnout, což?"
„To máš pravdu," souhlasil. „A to jsem před chvílí mluvil o vychytralosti!" potřásal hlavou, plný obdivu.
„Konečně se ti naskytne možnost poznat Sašu. Už jsem ti přece vyprávěla, jaké s ním mám potíže - neustále žadoní o setkání s tebou."
„To je opravdu skvělé."
„Musím pro něho taky něco vymyslet."
„Uspořádej juniorský turnaj," doporučil Blaine. „S radostí budu sledovat tvého syna."
„Ach Blaine! Opravdu krásný nápad!" zatleskala nadšeně.
„Můj chudáček Saša se tak alespoň pořádně projede na svém koni. Je to poslední šance, protože i ten bude prodán se vším všudy." Stín jí přelétl po tváři, ale oči opět zajiskřily: Jak jsem řekla, hlavně v grandiózním stylu."
Saša se rozhodl nevzít do hlavního zápasu svého oblíbeného koně Piům Puddinga, protože v soupeřově mužstvu jezdil už téměř dospělý Max na svém černém hřebci Nemesis.
S ním prakticky terorizoval celou juniorskou ligu po celé poslední čtyři dny. Svým stylem vyděsil nejmladší jezdce došlo i k několika ošklivým pádům, při kterém si jeden hráč dokonce zlomil ruku v zápěstí a vymkl rameno.
„Ábele, nestůj jen tak," volal Saša na svého barevného trenéra. „Osedlej Tiger Sharka!" Mladý hřebec měl za sebou pouhý rok tréninku. Vypadal však dost ošklivě, hlava připomínala kladivo. Také povahu měl podivnou: bezdůvodně a bez varování kopal a kousal,
Blaine Malcomess se pro Sašův styl přímo nadchl. Nejvíc si na něm cenil vůle zvítězit. Samozřejmě s radostí pozoroval Sašovo perfektní držení v sedle. Odhadoval, že s větší praxí se z chlapce může stát perfektní hráč póla. Teď ale ještě neuměl skrýt tvrdost své hry, takže byl často od rozhodčích penalizován.
Aby se mohl stát hráčem mezinárodního týmu, potřeboval vytrvalost, která přichází až s věkem a životní zkušeností. Proto nejlepší hráči dosahovali vrcholu své kariéry teprve okolo čtyřicítky i později.
Blaine na něm poznal hořký vztek z dosavadního neúspěšného výsledku, a tak se mu snažil poradit: „Nechováš Maxe, aby si z vás utahoval. Vždycky se dostaneš na vnější stranu, kde je silný. Prohod si místa s tvým partnerem a snaž se využít Maxovy slabiny."
„To ho mám jako oblafnout, pane?" Saša nestačil zírat. Celý život mu vtloukali do hlavy, jak se musí chovat mladý gentleman. A nyní se mu dostalo takové zvláštní rady.
„Přestaň na to myslet!" mrkl plukovník. „Snaž se hlavně naučit prohrávat..."
Už od prvního setkání se stali dobrými přáteli. Navíc získal Sašův respekt a obdiv ještě dřív, než se uviděli.
Blaine s ním chtěl udržovat dobré vztahy - nejenom jako se synem své milované, ale sám chlapec za to opravdu stál. Navíc věděl, že už se nikdy nedočká vlastního mužského potomka.
„Drž se blízko Maxe a snaž se hrát stejně jako on s vámi,' zakončil strategický plán a Saša přímo zářil.
Blaine se opět vydal k hlavní tribuně a instinktivně očima hledal jasně žlutý klobouk Centaine.
Našel ji ve skupině mužů: Sir Garry Courtney, generál
Smuts a tři další vlivní hosté - bankéř, ministr kabinetu Hertzogovy vlády a Maxův otec.
Pozvání od Centaine obdrželi nejenom nejlepší hráči v zemi, ale též vysoce postavené osobnosti: politici, akademici, důlní magnáti, podnikatelé, vlastníci velkých pozemků, vydavatelé novin, a dokonce i umělci a spisovatelé.
Nemohla je všechny ani ubytovat, proto musel vypomoci sousední hotel. Hostů se dostavilo přes dvě stovky a byl dokonce vypraven zvláštní vlak, aby mohli přijet i se svými koňmi na celých pět dní.
Juniorská liga se hrála dopoledne. Potom následoval banket pod širým nebem, senioři hráli odpoledne a večer se otevřel úžasně bohatý bufet. Celou noc se tančilo.
Centaine objednala půl tuctu orchestrů, aby se zajistila nonstop hudba po celé dny i noci. Občas hosty bavil kabaret, módní přehlídka, charitativní prodej uměleckých děl, archivních vín či jednoročáků, módní přehlídka motorových vozidel i s jejich dámskou obsluhou, honba za pokladem, maškarní ples, tenis, turnaj v bridži, stěna smrti s motocykly a další atrakce.
Zřejmě já jediný znám zákulisí toho všeho, pomyslel si
Blaine. Je to šílené a naprosto nemorální, ale miluju Centaine pro tu odvahu i v neštěstí.
Chtěl se k ní přiblížit, chtěl ucítit její vůni a poslouchat ten krásný hlas s příchutí francouzského akcentu. Přemohl se však a vyrazil k Isabelle na invalidním vozíku. Poprvé po dlouhé době se dnes cítila natolik silná, aby se přišla podívat na turnaj.
Isabellina matka, stříbrovlasá dáma, jí seděla po boku obklopená přáteli. Obě dcery náhle radostí vyjekly, když spatřily otce, a hned se k němu hnaly. Jednou rukou si držely sukýnky a druhou slamáčky. Každá se chopila jedné ruky a vlekly ho k matce.
Obřadně Isabellu políbil na bledou tvář, kterou mu nabídla- Kůži měla chladnou, v dechu ucítil drogy. Rozšířené zorničky dávaly jejímu pohledu pohnutý a zranitelný výraz.
„Stýskalo se mi po tobě, miláčku," zašeptala po pravdě.
Jakmile totiž odešel, sledovala dění okolo Centaine Courtneyové. Trochu sejí ulevilo, když ho tam nezahlédla.

„Musel jsem si trochu popovídat s tím chlapcem," omlouval se Blaine. „Cítíš se lépe?"
„Ano, děkuju. Laudanum zase zabralo." Usmála se tak tragicky, že se musel nahnout a políbit ji na čelo. Okamžitě se však vzpřímil a provinile pohlédl směrem k Centaine. Doufal, že si ničeho nevšimla, ale mýlil se: pečlivě ho sledovala a ihned odvrátila pohled.
„Tati, sportovní týmy přijíždějí!" Tara radostně nadskakovala a křičela: „Do toho, Weltevreden!" Blaine se tedy mohl více soustředit na zápas než na své vlastní dilema.
Saša vedl svůj tým podél tribuny, stál ve třmenech a očima hledal plukovníka. Jakmile ho zahlédl, nasadil úsměv od ucha k uchu a Blaine mu lakonicky ukázal zvednutý palec.
Konečně se uvelebil v sedle a Tiger Shark vyrazil k týmu
Natalu. Jeho hráči právě přijížděli v bílých jezdeckých kalhotách i čapkách, černé boty a košile s krátkým rukávem jim dodávaly tvrdý, profesionální výraz.
Maxe zarazila změna Sašova místa, a tak dal rukou pouze signál číslu dvě ve svém týmu. Vtom se už objevil rozhodčí a vhodil do hry bílý míček z bambusových kořenů.
Hra začala neuvěřitelným zmatkem. Střelba se nedařila, míček poskakoval mezi kopyty. Náhle se Bunty ze Sašova týmu nahnul a vypálil. Jeho kůň se hnal instinktivně vpřed.
Byla to jeho rána, a tak měl Bunty přednost ve směru vypáleného míčku. To už se ale Max hnal v plném cvalu na Nemesis. Otec přece zbytečně nezaplatil tisíc liber. Velký a silný hřebec se na protivníka řítil jako nezadržitelná lavina. Bunty se ohlédl a Saša viděl strachem zbledlou tvář.
„Je to tvůj směr, Bunty," zaječel ve snaze dodat mu odvahy. „Drž si ho!" V té chvíli však Max zarazil Nemesis, který změnil úhel cvalu. Byl to nebezpečný manévr, postrach každého mladého hráče. I Bunty se lekl, strhl koně a přenechal volné pole Maxovi. Ten zvedl triumfálně pálku nad hlavu a zaměřil se na poskakující bílý míček před sebou.
Vůbec nepostřehl Sašu, jehož Tiger Shark perfektně reagoval na pobízení jezdce a hnal se k míčku ve správném úhlu. Ani jeden z nich se předtím míčku nedotkl, takže oba měli stejné právo ho zasáhnout. Koně naplno cválali vedle sebe, pouze Tiger Shark se držel o hlavu za černým hřebcem. V ten moment dostal tajný signál patou. Radostně změnil úhel a vrazil do druhého koně s takovou vervou, až mu Saša padl na krk.
Blaine mělpravdu: z téhle strany byl soupeř velice zranitelný. Nemesis zakopl, hlava se mu dostala mezi přední nohy a jezdec letěl. Na okamžik se Saša obával, že Maxe zabil.
Ten se ale v letu otočil jako kočka a těžce dopadl na zem.
Pískání rozhodčích se ozvalo z obou stran hrací plochy a přidal se i otřesený, ale hystericky ječící Max.
„To udělal schválně, překřížil mi cestu. Mohl mě zabít!" přímo zsinalý se třásl, prskal a poskakoval na místě jako vzteklé děcko. Nemohl ovládnout své pokoření i prožitý strach.
Rozhodčí se radili a Saša potlačil nutkání přesvědčovat je o své nevině. V klidu jel přes celé hřiště a s pohledem upřeným před sebe ignoroval jásot davu.
Nemohli se však shodnout. Nakonec se radili s hlavním sudím na tribuně.
„Prima, Sašo!" objevil se Bunty. „Teď má ten blbeček alespoň o čem psát domů."
„Mohou mě také vyloučit ze hry, Bunty," zareagoval na pochvalu.
„Rozhodně jsi mu dráhu nekřížil," bránil ho spoluhráč.
„Viděl jsem to jasně."
Saša se uklidnil a přemýšlel, co by asi řekl děda či dokonce matka, pokud by ho přede všemi hosty vyloučili. Tím by velice zneuctil čest jejich domu, a tak se nervózně potil. Nakonec se rozhodčí dohodli a jeden z nich jel rovnou k němu.
„PaneCourtneyi!"
„Sire!" Saša ztuhl, připravený na nejhorší.
„Toto je formální varování, pane. Jste oficiálně varován
Pro nebezpečnou hru!"
„Přijímám, sire," snažil se potlačit jásot v srdci.
„Pokračujte ve hře, pane Courtneyi," pronesl rozhodčí a spiklenecky mrkl.
Zbývaly tři minuty do konce zápasu a Max se právě hnal s míčkem hluboko na jejich území, aby střelil penaltu. Sašova trojka ale míček zachytila a vystřelila z hrací plochy ven.
„Výborně, Stuffsi!" nadšeně vřískl Saša. Až dosud se tento hráč od ostatních nijak neodlišoval. Již několikrát se stal obětí týmu Natalu a nebezpečné Maxovy hry. To bylo poprvé, co se Stuffs takhle předvedl.
Už máme jenom půl minuty, pomyslel si Saša. Bunty se těšil na konec toho utrpení, když se u něho objevil míček. Rozmáchl se, ale netrefil. To už se k němu řítili hráči Natalu a pouze Stuffs stál mezi nimi a brankou. Saša se hnal ho podpořit, ale příliš svým šancím nevěřil. Stuffs přece nedá dva čisté údery za sebou. Ten však vletěl do centra natalského útoku, tvář bledou strachem, ale plný nadšení. Úder se podařil a míček dopadl před Buntym, který ihned zareagoval.
„Nech to pro mě, Bunty!" křičel Saša stojící ve třmenech.
Tiger Shark sebou nervózně cukal a vypoulenýma očima sledoval míček, který poskakoval po povrchu hrací plochy. Saša ho bez problémů dostihl a udeřil pálkou tak, aby dostal horní rotaci a letěl nízko nad terénem, směrem k brance Natalu, asi dvě stě metrů vzdálené.
„Ha!" vykřikl a Tiger Shark zamířil plnou rychlostí k soupeřově brance. V tutéž chvíli v dáli Max stočil Nemesis a hnal se proti němu.
Prováděli nejnebezpečnější a naprosto hazardní kousek, kdy se cválající zvířata hnala přímo proti sobě. Pokřik i skandování náhle utichlo, všichni na tribuně povstali.
Saša viděl srážku takhle se ženoucích koní jenom jednou.

Došlo k tomu loni při zápasu s Argentinou. Stál nahoře na tribuně a i ze svého místa slyšel praskot kostí. Jeden z jezdců si zranil slezinu a později zemřel v nemocnici. Druhý měl zlámané obě nohy. Oba koně zastřelili uprostřed hrací plochy.
„To je můj směr!“ ječel.
„Seru na tebe, Courtneyi!“ Max s obnovenou kuráží zavile zíral na Sašu. Ten zahlédl v jeho očích jasné odhodlání ke srážce. Proto se pohnul v sedle, Tiger Shark to vycítil a připravil se na vybočení. Náhle - naprosto bez jakéhokoliv varování - Sašu popadl záchvat vražedné zběsilosti.
Dokonce i na tribune to Blaine Malcomess vycítil. Nešlo o sportovní statečnost, ale přímo záchvat šílenství. To ho jednou hnalo na území nikoho s jediným granátem v ruce proti štěkajícímu německému kulometu Maxim.
Saša se už stočil přesně proti černému hřebci. Čas se pro něho zastavil. Viděl jasně růžovou membránu nozder velkého hřebce, bublající pěnu okolo tlamy a vyvalené bělmo očí.
Spatřil i Maxovu tvář staženou vztekem. Pot mu stékal po bradě, sevřené rty plné zloby a upřený pohled. Zachytil ho a vydržel.
Už je pozdě, odhadoval Saša, už se nedá kolizi zabránit.
Náhle se Maxova tvář zbortila šokem a šíleným strachem, ústa se mu otevřela: trhl sebou v sedle a Nemesis v poslední chvíli vjel doprava.
Saša se přehnal kolem něho tak blízko, až se koně o sebe málem otřeli. Postavil se ve třmenech a poslal míček přesně doprostřed soupeřovy branky.
Blaine pořád stál, když Sašův tým, rozzářený vítězstvím, projížděl okolo. Sice na chlapce pouze zamával, ale oba věděli, že jejich nadšení nemá konce.
„Bože můj, ten mladík to opravdu umí!“ opět usedl vedle
Isabelly. Sledovala manželův výraz a věděla, jak zoufale toužil po synovi. Proto se nechala unést hněvem.
„Ten kluk je bezohledný a naprosto nezodpovědný.“
Nemohla si pomoci, i když věděla, že to bude mít právě opačný účinek. „Nikomu nic nedaruje, což je nakonec běžně známo o celé rodině Courtneyů.“
„Někteří lidé tomu říkají odvaha,“ zamumlal.
„Nevhodné slovo pro špatný charakter!“ Věděla, že se přibližuje k samé hranici mužovy trpělivosti, ale nemohla odolat nutkání ho nějak zranit. „Je stejný jako jeho matka...“
Zahlédla v manželových očích vztek. Vstal a přerušil ji.
„Jdu se podívat, zda seženu něco k obědu, miláčku,“ vyrazil. Chtěla za ním zavolat: Promiň, dělám to jenom
Proto, že tě stále miluju!
Isabella nejedla obyčejné maso, neboť zhoršovalo její zdravotní stav. Blaine proto sháněl specialitu a zastavil se před uměleckým výtvorem: pyramida vyšší než on, sestavená z krevet, mušlí, ryb a dalších darů moře. Skutečně působila esteticky a zdálo se mu hříšné narušit tuto krásu jako první.
Množství hostů okolo si neobvyklé dílo s obdivem prohlíželo. Proto si nevšiml, že se k němu blíží Centaine. Náhle se ozvala těsně za ním.
„Nevím, co jste řekl mému synovi, plukovníku, ale po rozhovoru s vámi se proměnil v divocha!“ Rychle se otočil a provinile zakrýval radostné překvapení z její blízkosti.
„Nezapírejte, dobře jsem vás viděla.“
„Šlo jenom o chlapské povídání. Nic pro jemná ouška, obávám se.“
Líbezně se usmála: „Ať už to bylo cokoliv - splnilo to svůj účel. Díky, plukovníku!“
„Není zapotřebí děkovat - ten mladík vše perfektně zvládl sám. Tu poslední branku, kterou dal s takovou námahou a nadšením - něco takového jsem už dlouho neviděl. Roste z něho vskutku dobrý hráč.“
„Víš, co jsem si myslela, když jsem ho sledovala?“ zašeptala. Blaine zavrtěl hlavou a naklonil se k ní, aby lépe slyšel odpověď.
„Myslela jsem na Berlín,“ špitla. To ho na chvíli zmátlo.
Náhle vše pochopil.
Berlín 1936 - olympijské hry. Rozesmál se nad tím vtipem - od juniorské ligy k seniorům je téměř astronomická vzdálenost. Smích ho přešel při pohledu na ni.
„Ty to snad opravdu myslíš vážně?!“
„Samozřejmě, ovšem nebudu mít možnost mu poskytnout koně. Sir Garry se však rád dívá na Sašu, když hraje, a pokud bych zajistila odborný dohled opravdového profesionála...“ pokrčila rameny a chvíli trvalo, než se dočkala odpovědi.
„Ty mě snad vždycky překvapíš. Existuje vůbec něco, po čem bys nechtěla sáhnout?“ Hned si všiml potměšilého výrazu v očích, které se hladově rozzářily. Snažil se rychle pokračovat: „Ruším nevhodný dotaz, madam.“ Na chvíli se zadívali jeden druhému do očí a předstíraná formálnost se začala bortit. Centaine se vzpamatovala jako první.
„Generál Smuts se po vás již ptal!“ změnila rychle téma hovoru. „Sedíme pod těmi vysokými stromy. Nepoctíte nás návštěvou společně s manželkou?“ Otočila se a dav hostí se před ní rozevřel.
Blaine tlačil Isabellu pomalu po hladkém koberci sestříhané trávy. Počasí celému turnaji opravdu přálo: nebe modré jako šmolka s trochou stříbrných mráčků zavěšených u vrcholu
Muizenbergu. Další matrace mraků nehnutě ležela na Stolové hoře a ukazovala jasně, proč její přezdívá „ubrus“.
Bylo větrno jako vždy v prosinci, ale Weltevreden ležel zastrčený v chráněném koutě údolí Constantia Valley. Vánek skoro ani nepohnul dámskými sukněmi, přesto zmírňoval vedro, které by bez něj nastalo. Však také získal přezdívku „kapský doktor“.
Zahlédla je, jak se blíží, a okamžitě nalila šampaňské do skleničky pro Isabellu.

„Děkuji, pro mne ne," sladce odmítla a Centaine stála rozpačitě před jejím vozíkem.
Blaine ji ihned zachránil. „Pokud bych mohl poprosit, paní
Courtneyová," vzal jí sklenku z ruky. Šťastně se usmála, zatímco zaparkovali invalidní vozík v kruhu hostů, kde právě chrlil monolog prezident Standard Banky.
„Ten americký Hoover se svou politikou intervencionismu nezničí pouze Spojené státy, ale i nás. Kdyby nás nechal na pokoji, byli bychom už z krize venku. Namísto toho se jenom v Americe položilo pět tisíc bank, nezaměstnanost vyletěla na dvacet osm milionů a obchod s Evropou ustrnul. Donutil skoro veškeré země opustit systém měny podložené zlatem.
Dokonce i Británie se podvolila. Jsme jednou z mála zemí s dostatkem zlata, což činí jihoafrickou libru příliš drahou. Zdražuje se náš export i náklady na dolování zlata. Bůhvíjak dlouho to ještě potrvá." Zaměřil se na generála Smutse sedícího naproti: „Co si myslí Ou Baas - jak dlouho se ještě můžeme držet zlata?"
Ou Baas se rozesmál a bílá kozí bradka se mu roztřásla:
Můj drahý Alfrede, nesmíš se ptát mne. Jsem botanik, ne ekonom." Smíchem nakazil všechny, ačkoliv dobře věděli, že jeho brilantní myšlení zvládá každou oblast na počátku tohoto rychle se ženoucího dvacátého století. Věděli o jeho doporučení Hertzogovi co nejdříve následovat postup Británie.
„Potom si ale musíte prohlédnout mé růže, Ou Baas, je to lepší než se unavovat ekonomikou," nařídila Centaine.
Odhadla náladu hostů. Odborná diskuse by je co nejdříve rozladila. Denně se museli dívat neradostné skutečnosti do očí, celý svět stál na pokraji bankrotu, a tak alespoň nyní prožívali bezstarostnou zábavu.
Konverzace přešla do lehčího tónu, podporována jiskřením šampaňského ve sklenkách na dlouhých stopkách, připomínající tulipány. Centaine vedla ve vyprávění i smíchu, ačkoliv cítila v zádech mrazivou hrůzu konce.
Blaine pohlédl za ni a začal tleskat. Okamžitě se všichni přidali.
„Bud pozdraven, vítězný hrdino...," zasmál se kdosi a Centaine se otočila. Saša přišel čistě oblečený, vlasy ještě mokré ze sprchy. Decentně se usmíval.
„Ach chéri, jsem na tebe tak pyšná!" vyskočila a políbila ho tak vášnivě, až se začervenal.
„Prosím tě, máti, zanech svých francouzských zvyků."
Zdál se jí tak překrásný, chtěla ho obejmout. Přemohla se však a raději zavolala číšníka se šampaňským. Saša se na matku udiveně podíval, protože měl povolené jen pivo, a to pouze jednu pintu.
„Zvláštní příležitost," stiskla mu ruku. Blaine pozdvihl číši k přípitku.
„Pánové, připíjím na obdivuhodné vítězství juniorů z Weltevredenu!"
Saša chtěl zaprotestovat, ale všichni už pili a sir Garry mu udělal místo vedle sebe.
„Pojď sem a sedni si, chlapče. Vyprávěj, jaký máš pocit z vítězství."
„Omluvte mě, prosím, ale ještě musím zaskočit za svým týmem. Připravujeme překvapení!"
„Překvapení?" matka vyletěla ze židle. Pamatovala si jich mnoho - obzvlášť jedno se jí nesmazatelně vrylo do paměti. Zkoušel amatérský ohňostroj, kdy shořela i stodola, a navíc lehlo popelem pět akrů plantáže. Zdálky to vypadalo docela hezky, i když takový rozsah neplánoval... „Jaké překvapení, chériW
„Pokud to prozradím, už to přece nebude překvapení, máti. Neboj se, vyklidíme pouze hrací plochu k předávání cen mám dojem, že ti to včas řeknu." Polkl zbytek šampaňského:
„Musím běžet, uvidíme se později." Chtěla ho zachytit, ale to už se hnal ke spoluhráčům, kteří ho netrpělivě očekávali. Všichni se nacpali do jeho staré fordky a vyrazili k usedlosti.
Sledovala je, dokud nezmizeli.
Blaine a generál Smuts právě opustili společnost a procházeli se pod stromy s hlavami nakloněnými k sobě. Tvořili zvláštní pár: malý státník s bílou bradkou a mohutný právník vojenského vzezření. Centaine občas zaslechla i útržky rozhovoru.
„Manželka odplouvá do Southamptonu za dva týdny.
Vrátím se okamžitě do Windhoeku, jakmile poštovní parník vypluje."
„Nemůžeš počkat?" ptal se generál. „Řekněme do Nového roku? Očekávám jisté změny."
„Mohl bych vědět, jaké?"
„Potřebuju tě zpátky ve Sněmovně," vyhnul se zatím přímé odpovědi. „Zastáváš excelentní postavení ve Windhoeku, buduješ si osobní prestiž a získáváš kontakty i moc. Ptám se tě, zda bys nebyl ochoten to vše obětovat a rezignovat na úřad administrátora. Opravdu bych tě potřeboval jako kandidáta f« v doplňkových volbách za Gardens pro Jihoafrickou stranu."
Blaine váhal. Ou Baas po něm žádal oběť obrovských rozměrů.
Gardens měli křeslo ve Sněmovně, získané těsným počtem hlasů. Jednalo se opravdu o riskantní záležitost, protože všechno mohlo padnout vniveč vítězstvím Hertzogovy strany.
„Jsme ale v opozici, Ou Baas" odpověděl prostě a generál
Smuts pouze švihl hůlkou.
„Blaine, teď se dozvíš něco důležitého. Je to však pouze
Pro tvé uši."
„Samozřejmě!"
„Pokud mně uvěříš, staneš se do půl roku ministrem." Nevěřícně zíral a generál se zastavil., Jak vidím, potřebuješ více informací. Vznikne koalice - Hertzog a já pracujeme na koaličním kabinetu. Vypadá to naprosto jistě: vše oznámíme v březnu příštího roku. To je za tři měsíce. Budu mít pod sebou celou justici a z mé strany vyjdou čtyři ministři. Jsi na mém seznamu."
„Teď už chápu," přikyvoval Blaine. Vždyť vždycky snil o pozici v kabinetu.

„Nerozumím ale, Ou Baas, proč by Hertzog chtěl s námi jednat?“
„Ví totiž velice dobře, že ztratil důvěru národa a jeho vlastní strana se mu vymyká z rukou.“
„Ano, Ou Baas, je to zajisté naše příležitost! Ale je zapotřebí se také podívat na změny z minulého měsíce: doplňkové volby v Germistonu a provinční v Transvaalu jsme vyhráli na celé čáře. Přece se nemusíme dávat do koalice s Národní stranou. Můžeme sami vyhrát jako Jihoafrická strana.“
Starý generál na chvíli ztichl, bílá bradka se zabořila do košile a ve tváři se usadil smutný výraz: „Máš asi pravdu, Blaine. Vyhrát můžeme, ale ne tím, co deklarujeme. Získané hlasy nebudou pro nás, ale pouze od nespokojenců s Hertzogem. A této výhody nechci zneužít.“
Plukovník se nezmohl na odpověď: cítil se pokořen důvody muže, který se otočil zády k možnosti vydělat politický kapitál na utrpení své země.
„Žijeme v zoufalých časech, Blaine.“ Generál mluvil rozvážně a tiše. „Všude okolo nás narůstají bouřková mračna. Potřebujeme se proto sjednotit. Potřebujeme silný koaliční kabinet, a ne parlament rozbitý řevnivostí stran. Naše hospodářství visí nad propastí, zlaté doly jsou před zavřením. Pokud dojde k nejhoršímu, tak Jižní Afrika končí - ta země, kterou dobře známe a tolik milujeme. Navíc ještě ceny dalších hlavních exportních produktů, jako vlny a diamantů, prudce klesly.“
Plukovník smutně přikývl. Mezi experty se o tom všeobecně vědělo, nikdo ale neznal odpověď.
„Nemusím se snad ani zmiňovat o nálezu oficiální komise: pětina naší bílé populace dospěla suchem a primitivními metodami při farmaření do stadia bídy. Dvacet procent produktivní půdy zničila eroze a nezájem - způsobené škody jsou většinou nevratné.“
„Chudáci bílí,“ zamumlal Blaine. „Stane se z nich masa žebráků a chudáků bez práce a kvalifikace. Dokonce i bez jakékoliv naděje.“
„Také máme naše černé, kteří jsou rozštěpeni do dvaceti kmenových oblastí. Prchají z venkova a hledají snadnější a lepší život - ženou se do měst. Zvětšují tak pouze řady nezaměstnaných a místo vysněného sladkého života se z nich stávají oběti kriminality, alkoholismu a prostituce.“
„To je problém, o kterém jsme se ještě zatím nezmínili.
Dokonce jsme se mu nesnažili ani porozumět,“ souhlasil plukovník. „Měli bychom se modlit, aby nás za to naše děti i vnoučata neproklely.“
„Vskutku, je zapotřebí se modlit,“ přitakal Ou Baas.
„A při modlitbě bychom neměli pustit ze zřetele chaos na celém světě.“ Hůlkou bodal do země ve snaze zdůraznit každou myšlenku.
„V Americe se systém kreditu rozpadl a obchod s Evropou i zbytkem světa se zastavil. Celé armády nezaměstnaných se bezcílně potloukají kontinentem. V Německu se hroutí Výmarská republika poté, co se jim rozpadla ekonomika. Sto padesát miliard marek této republiky se mění za jednu zlatou - což znamená naprostý konec veškerého spoření celého národa. Navíc se z popele zdvihá nová diktatura, jejímž základem je násilí a krev.
V Rusku se dostal k moci vše pohlcující netvor, který zlikvidoval miliony svých vlastních občanů. Japonsko je na pokraji anarchie. Armáda svrhla Zelenou vládu, zabrala Mandžurii a vraždí tamější obyvatele po stovkách tisíců. Dokonce mají tu drzost, že chtějí opustit Ligu národů, když proti jejich zločinům svět protestuje. Anglická banka donutila Velkou
Británii opustit zlatý standard, a navíc se z trezoru historie dostala na svobodu velice stará pohroma - antisemitismus!“
Generál Smuts se zarazil a potom dodal: „Všude číhá neštěstí a smrtelné nebezpečí. Proto se nemohu donutit k získání profitu z této situace ani z rozdělení naší země. Věřím v koalici a spolupráci - ne v přímý konflikt.“
„Jak se vlastně stalo, že se všechno tak rychle zvrtlo,
Ou Baas Vždyť ještě včerejšek se zdál prosperující a život šťastný.“
„V Jižní Africe se člověk naplní nadějí za svítání a v poledne už může onemocnět zoufalstvím...,“ odmlčel se.
„Potřebuju tě, Blaine. Chceš čas na rozmyšlenou?“
Plukovník zavrtěl hlavou: „Není třeba, můžete se mnou počítat, OuBaas“
„V to jsem doufal!“
Blaine pohlédl k Centaine sedící pod stromy. Snažil se zakrýt nadšení a potlačit zahanbení: na rozdíl od generála on z této situace těžit bude. Dostane se do kabinetu, z pusté divočiny plné písku se vrátí zase zpátky do Kapského Města, do tohoto čarokrásného zákoutí plného zeleně. Do města, kde žije Centaine Courtneyová!
Rozjásanou představu mu pokřivil obraz bledé ženy. Křehká krása už mizela pod náporem bolesti a drog. Vina i zahanbení však ihned vyvážily počáteční nadšení a jásot.
„Zůstanu zde jako host ještě další čtyři dny,“ informoval generál. „Sir Garry mě donutil, abych mu dal souhlas k sepsání mého životopisu. Budu s ním spolupracovat na osnově celého rukopisu. Také mě čeká několik tajných jednání s Barry Hertzogem - musíme domluvit poslední detaily naší koalice. Weltevreden je opravdu ideální místo k setkání. Rozhodně by naší věci pomohlo, kdybys zůstal k dispozici - určitě si tě zavolám.“
„Samozřejmě,“ stěží zakrýval radost. „Zůstanu tady tak dlouho, jak bude třeba. Mám už sepsat rezignaci na funkci administrátora?“
„Napiš dopis,“ souhlasil generál. „Vysvětlím Hertzogovi tvé důvody a ty mu osobně rezignaci předáš.“
Blaine se podíval na hodinky a starý generál spěšně dopověděl: „A je to - teď se musíš připravit na zápas. Jaká pošetilost uprostřed děsivých událostí. Připomíná hraní na housle v hořícím Římě. Musíme ale dbát na zachování dekora dokonce i já předávám ceny: Centaine Courtneyová je velice přesvědčivá dáma. Doufám, že vložím vítězný pohár do tvých rukou.“
Kapské „Áčko“ pod plukovníkovým vedením opravdu zvládlo nápor transvaalského „Áčka“ a zvítězilo o tři góly.

Vzápětí se všechny týmy shromáždily u tribuny, kde je čekalo téměř nepřehledné množství blyštících se pohárů. Jeden vítězný tým ale scházel: Junioři.
„Kde je Saša?“ dožadovala se matka rozčíleným, ale dosud tichým hlasem. Před ní stál Cyril Slaine, organizátor turnaje. Bezmocně máchal rukama a vypadal nejistě: „Sliboval, že zůstanou nedaleko.“
„Jestli je tohle to jeho překvapení...“ Centaine skryla vztek za líbezný úsměv -pro dobro hostů. „Nedá se nic dělat. Začneme bez něho.“ Postavila se před tribunu vedle generála a gesty upoutávala pozornost.
„Milý generále, dámy a pánové, vzácní hosté, drazí přátelé!“ Zmlkla a nejistě se rozhlédla. Proslov se začal mísit s podivným bzučením ve vzduchu. Sílilo a měnilo se v řev.
Všichni zvedli tváře k nebi, většinou se zmateným výrazem.
Náhle se nad stromy, na vzdáleném konci hřiště, objevila křídla nízko letícího letadla. Centaine okamžitě poznala puss-moth: malý, jednomotorový stroj. Právě nalétával na tribunu, a když už vypadalo, že skončí mezi diváky, zdvihl prudce nos vzhůru. Polovina hostů na tribuně již ležela, ženy vřeštěly.
Centaine nad sebou zahlédla rozzářený Sašův obličej a mávající ruku. V tu chvíli se ocitla v jiném čase - přenesla se o mnoho let zpět.
Obličej nepatřil synovi, ale nahradil ho Michael Courtney, jeho otec. Před očima měla to vojenské letadlo, které nalétávalo nad stromy. Hrůza se rozrůstala a srdce jí pukalo děsem, když viděla propadající se stroj. Stalo se to u jejich zámku ve
Francii a motor letadla vynechával.
Michaeli! vykřikla to jméno v mysli. Jakoby v záblesku agónie zahlédla ten smrtelně raněný stroj padající z nebe, chytající o větve - vše skončilo úderem o zem. Opět vytryskly plameny jako překrásný, ale jedovatý květ, svírající zdeformované zbytky dřeva a plátna. Silueta muže snažícího se vyprostit z kabiny zůstala viset na půl cesty a oranžové plameny ji měnily v uhel.
Michaeli! svírala čelisti, až ji zuby bolely od tlaku. Rty se jí odkrvily, ze všech sil se bránila výkřiku.
Náhle se obraz změnil a místo hrůzné vidiny se objevilo malé modré letadélko dosedající na zelené hřiště. Motor spokojeně předl, stroj se ještě při popojíždění trochu kymácel.
Zastavil se, ztichl a v posledním konečném škytnutí se vyvalil z výfuku namodralý obláček.
Dveře kabiny se otevřely. Vyskočil Saša Courtney, za ním tři šklebící se spoluhráči. Nestačila se ani divit, jak se tam všichni vecpali.
„Překvapení, překvapení pro každého!“
Všude plno smíchu a nadšení, všichni tleskali a někteří i hvízdali. Přece jenom letadlo bylo ještě novinkou a pro mnohé něčím naprosto nevídaným. Celá vřava téměř zakryla slavnostní chvíli, kdy Saša se svým týmem kráčel k tribuně pro stříbrný pohár z rukou generála Smutse.
Vtom se z kabiny vyhrabal i pilot a rázem se setkal s jedovatým pohledem rozzuřené matky. Nechápal, že nevěděla, co Jock Murphy také počítá mezi své koníčky.
Centaine se vždy snažila udržet Sašu co nejdál od létání a letadel vůbec. Jak vidno, nebylo to snadné. Navíc měl Saša fotografii otce v pilotní kombinéze hned u postele. A model tátova letadla mu visel ze stropu nad postelí. Tato fakta ji měla už předem varovat, ale práce ji zatěžovala natolik, že se o takové drobnosti příliš nestarala. Nyní za to zaplatila šokem.
S vítězným pohárem v ruce zakončil Saša krátký projev specifickým ujištěním:
„Dámy a pánové, zajisté jste si mysleli, že letadlo pilotoval Jock Murphy. To ale není pravda! Řízení se ani nedotkl je to tak?“ obrátil se na plešatého instruktora, který horlivě kýval hlavou. „Tak vidíte!“ Saša zářil. „Abychom si to ujasnili, učinil jsem rozhodnutí - stane se ze mne pilot, jako byl můj otec!“
Tentokrát se Centaine nezúčastnila ani radostného potlesku, ani nadšených ovací.
A náhle, stejně jak přijeli a změnili život na Weltevredenu, hosté zase zmizeli. Zůstal po nich zruinovaný trávník pro hraní póla, odpadky a hory prázdných lahví od šampaňského.
Hromady špinavého prádla strašily v prádelně. U Centaine se dostavil antiklimax: radovánky skončily, poslední dávka adrenalinu proběhla v žilách a v sobotu přistál v zálivu pod Stolovou horou poštovní parník. Přivezl pozvaného, ale nevítaného hosta.
„Ten podivín mi připomíná pohřebního zřízence, který vyplňuje daňové přiznání,“ znechuceně mumlal sir Garry a vtáhl generála Smutse do své pracovny. Tuto místnost používal vždy, když pobýval na Weltevredenu. Začali společně konzultovat přípravy na knihu a neukázali se až do oběda.
Návštěvník se objevil už u snídaně, jakmile se Centaine a Saša přihnali z ranní projížďky. Tváře měli ošlehané větrem, v žaludku jim kručelo. Právě prohlížel punc na stříbrných příborech, když vešli, rozesmátí na celé kolo. Nálada se změnila a Centaine sevřela rty.
„Můj syn Michael Saša Courtney - pan Davenport z Londýna.“
„Těší mě, že vás poznávám, pane. Vítejte vřele na Weltevredenu.“
Davenport pohlédl na chlapce se stejným zanícením, jako před chvílí studoval příbory.
„Pan Davenport je ze Sotheby's, Sašo,“ vyplnila Centaine hluchou pauzu. „Přišel mi poradit ohledně našich obrazů a nábytku.“
„To je výborné,“ rozzářil se Saša. „Viděl jste tenhle, pane?“ ukázal na krajinu malovanou olejem. „Ten má matka nejraději: pochází z míst, kde se narodila. Mort Homme, blízko Arrasu.“
Davenport si posunul kovové brýle a nahnul se, aby obraz
Prostudoval zblízka. Mezitím se jeho nezanedbatelné břicho ocitlo v míse se smaženými vejci, takže si přisvojil mastné otisky.

„Podepsáno v roce 1875," oznámil chmurně. „To patřilo mezi jeho nejlepší údobí."
„Maloval to jakýsi chlapík, Sisley," Saša opět dobrovolně pomáhal. „Alfred Sisley je docela známý umělec -je to tak, máti?"
„Chéri, pan Davenport toho malíře určitě dobře zná."
Ale ten je zrovna neposlouchal.
„Za to bychom mohli dostat pět set liber," brumlal, když vytahoval poznámkový blok z kapsy.
„Pouze pět set?" ozvala se nešťastně Centaine. „Dala jsem za něj podstatně víc." Nalila kávu do šálku a nesla si ji ke stolu.
„Bývávalo, paní Courtneyová. Měli jsme minulý měsíc v aukci jeho lepší dílo a nedostalo se ani na tu rozumnou cenovou úroveň, kterou jsme rezervovali. Kupující, obávám se, jsou dnes na tomto trhu pány."
„Netrapte se s tím, pane." Saša si naložil smažená vejce na talíř a ozdobil je křupavou slaninou. „Stejně není na prodej. Matka by ho nikdy neprodala, viď?"
Davenport chlapce ignoroval a nesl si jídlo k Centaine.
„Ten Van Gogh v předním salonu je něco jiného," rozpovídal se. Do uzené ryby se pustil s podstatně větším zájmem, než zatím předvedl. S plnými ústy předčítal z poznámek.
„Zelené a fialové obilné pole se zlatým vycházejícím sluncem," zaklapl blok. „V Americe je po něm stále poptávka, i v těchto nejistých časech. Je nutné obraz ofotografovat a snímky poslat našim nejdůležitějším klientům ve Státech. Čekal bych klidně čtyři až pět tisíc liber."
Saša odložil příbor a nedůvěřivě na oba zíral. Vypadal zmateně.
„Navrhuji, pane Davenporte, abychom si o všem promluvili později. Máme celý den. Teď si v klidu užijeme snídani."
Saša náhle odstrčil nedojedenou porci a Centaine vstala od stolu s ním. „Kam jdeš, chériT
„Do stáje. Kovář bude překovávat oba koně."
„Doprovodím tě."
Šli stezkou podél spodní zdi, za kterou se rozkládala vinice, kde zrály jejich nejlepší hrozny. Nemluvili. Saša čekal, až začne, ale matka nemohla najít ta pravá slova.
Před vraty stáje ho vzala za ruku a vedla k plantážím. „Ten muž," začala vysvětlovat, ale hlas ji zradil. Musela začít znovu. „Sotheby's je jedna z největších aukčních firem na světě.
Specializuje se na vzácná umělecká díla."
„To přece vím, nejsem takový nedouk, máti."
Odvedla ho k dubové lavici u pramene. Křišťálově čistá voda bublala v malé skalní rozsedlině, pak stékala mezi kapradím a zeleným mechem pokrytými balvany do vybudované nádrže. Téměř půlmetrový pstruh se přihnal k hladině a čekal na krmení.
„Sašo, chéri - přijel, aby pro nás prodal Weltevreden!"
Vyslovila to jasně a nahlas. Teprve teď ucítila hrůzný dopad těchto slov.
„Myslíš ty obrazy?" ujišťoval se.
„Nejenom obrazy, ale i nábytek, koberce, stříbro...," musela se zastavit a nadechnout, aby zadržela chvění rtů.
„Také náš dům, celou usedlost, tvé koně, zkrátka všechno!"
Syn se nevěřícně díval na matku - nechápal celý význam těch slov: žil přece na Weltevredenu od svých čtyř let, jak si docela dobře pamatoval.
„Sašo, ztratili jsme vše. Od té loupeže našich diamantů jsem se snažila vydržet - ale nešlo to. Proto musíme prodat Weltevreden, abychom splatili dluhy. Nezůstane nám nic. Už nejsme bohatí, chéri, všechno je pryč. Jsme na dně!"
Čekala, kdy se rozpláče, ale místo toho ji objal a položil hlavu na rameno.
„Víš co, máti," konečně promluvil. „Znám několik chudých chlapců u nás ve škole, ale nezdá se mi, že by jim to nějak vadilo. Většinou jsou to docela dobří kamarádi. Myslím, že si na to budeme muset zvyknout!"
„Já ale ne," zašeptala rozhodně. „Už teď to slovo nenávidím!"
„Mám stejný pocit - kdybych jenom byl starší a mohl ti pomoct!"
Nechala Sašu u kováře a pomalu se vracela. Zastavovala se u svých barevných dělníků: ženy s dětmi vycházely z domků, aby ji pozdravily. Muži se narovnávali při práci a radostně se usmívali nad milou návštěvou, protože se za tu dobu stali částí její rodiny.
Zastavila se v rohu vinice, vyšplhala na kamennou zeď a dívala se na dlouhé řady keřů prohýbající se pod váhou nových hroznů. Potěžkala jeden, jako by se loučila - přitom se jí slzy valily po tvářích.
Zoufalství ji naprosto oslabilo a vyčerpalo poslední rezervy životních sil. Pracovala tak tvrdě a zůstala úplně sama. A na konci veškeré snahy číhal neúspěch. Cítila se unavená až do morku kostí - už nikdy nenajde tolik sil, aby začala znovu. Věděla, že prohrála a její život se změní ve smutnou, šedivou existenci. Stane se z ní chudák závislý na dobročinnosti druhých.
Jak by bylo krásné si lehnout, zavřít oči - zatoužila po klidu a míru. To pokušení začalo postupně zaplňovat celou její duši a nemohla se ho zbavit. Opustila vinici a zrychlila krok.
Bude to, jako bych spala. Spánek beze snů. Představila si samu sebe na saténových polštářích, oči zavřené, klidná a bez problémů.
Zrychlila krok. Po trávníku u domu už skoro běžela, a když otvírala dveře do své pracovny, divoce lapala po dechu. Vytrhla zásuvku psacího stolu.
Pistole jí kdysi daroval sir Garry. Ležely v etuji z modré vepřovice s mosazným štítkem na víku. Nesl vyryté její jméno. Byl to soubojový pár, ručně dělaný Berettou v Itálii. Pro větší dámskou eleganci pažby vyložili perlami, umělecky ozdobili rytinami a osázeli diamanty z Hani Mine.

Vybrala z nich jednu a otevřela ji. Obě komory byly nabité.
Spokojeně pistoli zase zacvakla. Potom natáhla kohoutek.
Ruce se jí netřásly a dech se ztišil. Cítila se naprosto klidná a nezúčastněná, když si přiložila chladnou hlaveň ke spánku.
Měla dojem pohybu mimo své tělo - pozorovala samu sebe bez jakéhokoliv pohnutí či lítosti.
Chudák Centaine, pomyslela si. Jakého smutného konce se dožila po tom všem. Podívala se do zrcadla na zdi. Po obou stranách stály vázy s čerstvými žlutými růžemi, a tak její obraz, orámovaný květy, připomínal mrtvou v rakvi. Bílá tvář volala smrt. Vložila ukazováček na kohoutek.
„Opravdu vypadám jako mrtvola," konstatovala nahlas.
A vyřčená slova změnila její touhu po zapomnění v odporné znechucení nad sebou. Sklonila pistoli a zírala na sebe v zrcadle - všimla si, jak jí horká vlna vzteku začíná zabarvovat tváře.
„Ne, merdel" téměř na sebe zaječela. „Tak snadno se z toho nedostaneš." Otevřela pistoli a vyhodila mosazné náboje na koberec, zbraň pohodila na desku stolu a prudce vyrazila z místnosti.
Barevné služebné zaslechly klapot podpatků jezdeckých bot, který se rozléhal při styku s mramorovými schody zaobleného schodiště. Už tam stály v řadě, hned u vchodu do jejího apartmá. Šťastně se usmívaly a obřadnými pukrlaty ji zdravily.
„Lily, ty líná kůže, ještě jsi mi nepřichystala koupel?" chtěla vědět Centaine. Služebné na sebe komicky koulely očima. To už se ale Lily hnala do koupelny a snažila se přesvědčovat pantomimou o své poslušnosti a spolehlivosti, zatímco ta hezká menší následovala svou paní do oblékárny.
Cestou zdvihala ze země části oblečení, které Centaine nonšalantně za chůze odhazovala.
„Gladys, teď běž a zjisti, zda už je ve vaně dost horké vody," nařizovala. Obě služebné stály nedočkavě vedle obrovité mramorové vany, když se objevila jejich paní ve žluté hedvábné róbě a kontrolovala vodu prstem.
„Lily, chceš si ze mne udělat polévku?" prohodila Centaine, ale služebná se jen blaženě šklebila. Voda měla přesně tu správnou teplotu a podobná otázka to jenom dosvědčovala bylo to vlastně její oblíbené vtipkování. To už měla Lily při ruce plnou odměrku koupelové soli a hned ji do kouřící vody vhodila.
„Raději mi to dej," ozvala se Centaine a vyprázdnila téměř
Polovinu celé sklenice. „Už žádné úzkostlivé odměřování," upřesnila a sledovala, jak se krystalky pomalu rozpouštějí. To už se ale usazovala na mramorovém dnu v perverzní satisfakci.
Obě služebné se rozesmály nad takovým šílenstvím, musely však rychle opustit koupelnu, když po nich paní hodila svou róbu. Pomalu se oddávala vodě, která jí dosahovala až k bradě.
Ležela a viděla před sebou stále obraz té pistole s perletí vykládanou rukojetí - silou vůle se jí ho však podařilo odehnat.
„Zbabělec si opravdu nikdy nebyla, Centaine Courtneyová," promluvila sama k sobě.
Po návratu do oblékárny si vybrala šaty veselých letních barev. Usmívala se po celou cestu dolů po schodech.
Tam na ni čekali Davenport a Cyril Slaine.
„Bude to trvat trochu déle, gentlemani. Můžeme začít."
Každá jednotlivá věc v tomto obrovském sídle musela být očíslována, popsána, cena odhadnuta - ty důležitější kusy dokonce ofotografovány a vše se pomalu vkládalo do příslušného katalogu. Všechno muselo být zkompletováno do deseti dnů, než Davenport odjede zpět do Anglie poštovním parníkem. Po třech měsících se vrátí, aby vedl celkový prodej.
Když přišel čas jeho odjezdu, Centaine všechny překvapila oznámením svého úmyslu doprovázet ho okolo Stolové hory k přístavu, odkud poštovní parník vypluje. Tuto službu měl ale běžně poskytnout Cyril.
Odjezd poštovního parníku patřil vždy ke vzrušující události společenského kalendáře všech obyvatel Kapského Města. Loď tu kotvila plná pasažérů s tucty hostů, kteří se dostavili, aby jim popřáli bon voyage.
U vstupu pro cestující první třídy si Centaine překontrolovala seznam a pod „M" našla ta správná jména:
Malcomess, Miss I., Kabina A 16
Malcomess, Miss T, Kabina A 17
Malcomess, Miss M., Kabina A 17
Blaineova rodina odjížděla, jak bylo v plánu. Podle dohody se spolu neviděli už od posledního dne turnaje v pólu, přesto se ho snažila podloudně najít a prodírala se salony pro kuřáky i dalšími místnostmi vyhrazenými první třídě. Nemohla ho však nikde najít, a tak nakonec pochopila, že je pravděpodobně v apartmá u manželky. Představa jejich intimní blízkosti ji trýznila, a proto měla sto chutí objevit se v kabině A 16 a předstírat touhu po rozloučení s Isabellou, aby uchránila Blainea před další minutou strávenou manželským hovorem. Místo toho se ale usadila v hlavní společenské místnosti a sledovala pana Davenporta, jak do sebe hází růžový gin. Také se usmívala a přikyvovala těm přátelům, kteří procházeli veřejnými prostorami parníku proto, aby si vše prohlédli či byli viděni.
Zaregistrovala však s tichým uspokojením hřejivé pohledy plné respektu. Bylo jasné, že ten její extravagantní turnaj v pólu opravdu posloužil dobře a vtipně zakryl jakékoliv podezření ohledně nějakých finančních problémů. Zatím se tedy do pomluv ještě nedostala.
Brzo se to však změní, uvědomovala si, a to ji už dopředu hnětlo. Naprosto okatě si nevšímala nejodhodlanější kapské dámy, která chtěla proniknout do nejvyšší vrstvy společenské smetánky. Ihned rozpoznala, jak jí tato malá krutost zvýšila respekt u ostatních žen. Ačkoliv se zabývala složitými a komplikovanými společenskými tahy, stačila sledovat mezi ostatními, zda se neobjeví Blaine.
Lodní siréna odhoukala poslední varování a námořní důstojníci v bílých tropických uniformách s velikou úslužností upozorňovali: „Toto plavidlo odjíždí během patnácti minut.

Žádáme laskavě ty, kteří necestují, aby loď opustili.“
Centaine si potřásla rukou s panem Davenportem a připojila se k celému procesí na strmém můstku spojujícím je s pevninou. Tady se zastavila v žoviální tlačenici návštěvníků a dívala se vzhůru k palubě. Snažila se objevit Isabellu s dcerami mezi těmi, kteří se tam shromáždili.
Jasně zbarvené papírové stuhy házené seshora dolů a zachycované nadšeně těmi na břehu spojovaly celé plavidlo s pevninou miriádou křehkých pupečních šňůr. Konečně zahlédla jeho starší dceru. Na dálku se Tara zdála už docela vyspělá a hezká v černých šatech a módním účesu. Její sestra vedle už téměř prostrčila hlavu zábradlím a divoce mávala růžovým kapesníčkem na někoho dole.
Zastínila si oči rukou a všimla si postavy na invalidním vozíku. Isabella tam seděla za nimi s tváří ve stínu. Centaine připadalo, jako by se tato žena stávala konečným zvěstovatelem tragédie, kdy škodící síla byla vyslána k jejímu ohrožení a jí tím navždy bude odepřeno štěstí.
„Ach, jak bych si přála ji zcela jednoduše nenávidět,“ šeptala a očima sledovala směr, kam se obě děti dívaly. Začala se protlačovat davem.
Už ho zahlédla. Vystoupil na podvozek jednoho z obrovských nákladních jeřábů. Měl na sobě krémově zbarvený tropický oblek, zelenomodrou kravatu svého regimentu a v ruce svíral panamák se širokou obrubou, kterým na své dcery mával.
Centaine se stáhla do davu, odkud ho mohla s větším,klidem skrytě sledovat.
„O něj se připravit nenechám,“ šeptala si, a to ji uspokojovalo. „Vždy bude můj, i když přijdu o Weltevreden a Hani Mine.“' Náhle však zapochybovala: je to skutečně pravda?
Miluje mě, nebo má rád to, čím jsem? Bude mě milovat pořád, i když se stanu obyčejnou ženou bez bohatství, bez dosažené pozice ve společnosti a ještě s cizím dítětem?
Pochyby ji zaplavily. Navíc na ni dosedla úděsná vlna žárlivosti, když si všimla, jak Blaine přikládá prsty ke rtům a posílá vzdušný polibek směrem k té nemocné postavě na invalidním vozíku. Připadala si naprosto zbytečná a pro něj určitě postradatelná.
Pomalu se začala mezera mezi lodí a nábřežím zvětšovat.
Orchestr na promenádní palubě zahrál Bůh bud s tebou, dokud se zase nesejdeme a papírové stuhy se začaly přetrhávat, jejich konce se kroutily a pomalu padaly dolů jako její neuskutečnitelné sny i naděje. Lodní sirény zapěly sbohem a tažné čluny zamířily se zaoceánským kolosem do úzkého vjezdu protivlnové bariéry. Potom se už obrovský poštovní parník rozjel silou své vlastní páry, u přídě se objevila vlna a loď se majestátně natočila směrem k severozápadu podél
Robben Islandu.
Dav se pomalu rozcházel a v několika minutách tu Centaine stála naprosto sama. Pouze Blaine pod jeřábem si stínil oči svým kloboukem a zíral přes celý záliv Table Bay. Už se neusmíval. Nesl to břímě bolesti, o které se s ním dělila. Navíc k tomu dodala váhu svých pochyb, což se jí zdálo až nesnesitelné - chtěla se otočit a utéci. Náhle však odtrhl zrak od pomalu se ztrácející siluety parníku a pohlédl na ni.
Pocítila vinu, že ho sledovala v té nejintimnější chvíli.
I výraz jeho tváře se změnil. Jako by litoval, či ještě něco horšího? Opravdu nic netušil. Náhle seskočil a dopadl s lehkostí, kterou by od tak velkého muže nikdo neočekával. Přešel pomalu k ní. Už si nasadil i klobouk, který mu vrhal stín do očí.
Nebyla si jistá, co by v nich viděla - obávala se až do chvíle, než se před ní zastavil.
„Kdy budeme konečně spolu?“ vydechl tiše. „Další minutu bez tebe už nevydržím.“
Veškeré pochyby, všechen strach z ní spadl a zůstal pouze jasný pocit téměř dívčího štěstí.
Stále mě miluje, zpívalo její srdce. A vždycky mě bude milovat.
Generál James Barry Munnik Hertzog se objevil na Weltevredenu v uzavřeném a neoznačeném voze, takže se nedalo na první pohled odhadnout, jak významná osobnost je navštívila. Jako starý kamarád ve zbrani přijel navštívit Jana Christiana Smutse. Oba dva bojovali proti Britům během jihoafrické války a zároveň se zúčastnili i jednání o míru ve Vereenigingu, jímž tento konflikt skončil. Potom sloužili společně
Národnímu shromáždění, které vedlo k vytvoření Jihoafrické
Unie. Oba se dostali do prvního kabinetu vlády, které předsedal Louis Botha.
Od tohoto okamžiku se ale jejich cesty začaly rozcházet.
Hertzog se zasazoval o doktrínu ve stylu , Jižní Afrika na prvním místě“, kdežto Jan Smuts jako politik se postaral v mezinárodním měřítku o zformování Britského Commonwealthu.
Zároveň se stal i zakládajícím členem při zrození Ligy národů.
Hertzog, militantní Afrikánec, zajistil pro afrikánštinu rovnoprávné postavení s angličtinou jako oficiálním jazykem.
Jeho politika typu „Dva potoky“ oponovala absorbci vlastního Volku do větší Jižní Afriky a v roce 1931 donutil
Brity k odsouhlasení Westminsterského statutu, jímž se zlikvidovalo právní omezení suverenity dominií, včetně práva odtržení se od Commonwealthu.
V celé své důstojné velikosti vešel do knihovny, kterou jim
Centaine poskytla k užívání. Jan Smuts vstal a šel ho přivítat.
„Tak!“ odfrkl Hertzog poté, co si potřásli rukama. „Nebudeme asi mít tolik času na diskusi i manévrování, jak jsme doufali.“
Generál Smuts pohlédl na muže sedící u stolu: Blaine Malcomess, Deneys Reitz a další dva kandidáti do nového kabinetu. Nikdo z nich nepromluvil, dokud se Hertzog a Nicolaas
Havenga, ministr financí, neusadili u protilehlé strany dlouhého stolu. Ve svých sedmnácti letech se Havenga účastnil

útoku Hertzogova komanda na Brity a zároveň pracoval jako jeho sekretář - od té doby se stali nerozlučnými přáteli. Havenga si držel svou pozici už od roku 1924, kdy se Hertzogova Národní strana uchopila moci.
„Nemůže nás někdo odposlouchávat?“ ptal se velikán a podezíravě se podíval na mahagonové dveře na vzdáleném konci knihovny.
„Velice těžko,“ ubezpečoval ho Smuts. „Můžeme mluvit otevřeně, za to vám osobně ručím.“
Havenga pohlédl na svého vůdce a čekal na souhlas. Když premiér přikývl, zahájil rozmluvu s jasnou nechutí.
„Tielman Roos rezignoval,“ oznámil a posadil se. Nemusel to už nijak rozebírat. Tento člověk byl v zemi nejznámější a velice barvitou osobností. Přezdívali mu „Lev severu“ a patřil k těm nejloajálnějším podporovatelům Hertzoga.
Když se členové Národní strany dostali k moci, stal se ministrem spravedlnosti a zároveň místopředsedou vlády. Zdálo se, že z něj bude nástupce Hertzoga, ale zdravotní důvody i nesouhlas se zachováváním zlatého standardu pro Jižní Afriku ho přiměly k odchodu z politické scény. Akceptoval pouze post u odvolacího oddělení Nejvyššího soudu.
„Kvůli zdraví?“ chtěl vědět Jan Smuts.
„Ne, kvůli zlatému standardu,“ pochmurně odvětil Havenga. „Chce vystoupit proti našemu rozhodnutí o zachování zlatého standardu.“
„Jeho vliv je obrovský,“ upozorňoval Blaine.
„Nemůžeme ho nechat, aby zpochybňoval naši politiku,“ souhlasil Hertzog. Jakékoliv prohlášení od Roose může být katastrofické. Proto jako prioritu je zapotřebí odsouhlasit náš postoj vůči zlatu. Musíme mu společně oponovat či jeho pozici obsadit. Je životně důležité být jednotní,“ podíval se přímo na Smutse.
„Souhlasím. Nesmíme dovolit diskreditaci naší nové koalice ještě předtím, než se zrodí.“
„Tohle je však krize,“ vmísil se Havenga. „Musíme ji zvládnout. Chtěli bychom ale znát váš názor, Ou Baas.“
„Vždyť ho znáte. Určitě si vzpomenete na můj příklad Velké Británie, která zlatý standard opustila. Nechci vám to zase připomínat, ale já svůj náhled od té doby nezměnil.“
„Mohl byste nám, prosím, ještě jednou přednést veškeré důvody, Ou Baas.“
„Dokonce jsem předvídal, že dojde k přesunu od jihoafrické zlaté libry k libře šterlinků. Špatná měna vždy zahání dobrou a měl jsem pravdu. Přesně to se stalo,“ oznámil Smuts a muži na druhé straně stolu znervózněli. „Výsledkem ztráty kapitálu bylo ochromení našeho průmyslu a připojení desetitisíců dělníků k řadám nezaměstnaných.“
„Existují ale miliony nezaměstnaných v samotné Británii,“ vypíchl Havenga podrážděně.“
„Naše odmítnutí vázat se na zlato vyvolalo nezaměstnanost. A ohrozilo těžbu zlata. Ceny diamantů a vlny klesly. To prohloubilo celkovou krizi až do tak tragické hloubky, kde se nyní nacházíme.“
„A pokud tedy odstoupíme od zlatého standardu, jaké výhody to naší zemi přinese?“
„Předem to nejdůležitější: znovu vzkřísíme těžbu zlata.
Pokud se jihoafrická libra bude porovnávat s librou šterlinků, potom dostaneme za unci zlata sedm liber místo dnešních čtyř. Téměř dvojnásobek. Doly, které se musely zavřít, mohou opět rozjet těžbu. Ostatní rozšíří svou výrobu. Nové doly zaměstnají desetitisíce bílých i černých a do naší země začne proudit kapitál. A to bude znamenat bod zvratu, kdy se zase dostaneme na cestu prosperity.“
Argumenty pro i proti se setkávaly. Blaine a Reitz podporovali starého generála a ti dva naproti postupně ustupovali jejich logice. Chvíli po poledni se náhle ozval Barry Hertzog:
„Načasování je důležité. Jinak dojde k obrovskému zmatku na burze. Vždyť nám zbývají jenom tři pracovní dny před Vánocemi. Proto musíme oddálit naše prohlášení na dobu, kdy bude burza uzavřena.“ Atmosféra v knihovně se zdála naprosto jasná. S Hertzogovým prohlášením pochopil Blaine, že
Smuts se svou argumentací konečně prorazil. Jižní Afrika opustí zlatý standard ještě předtím, než bude burza znovu otevřena v novém roce. Cítil to úžasné nadšení z dosažení cíle. První akt této nové koalice spočíval tedy v možnosti ukončení krizové agónie a příslibu návratu prosperity a naděje.
To už všichni vstali od stolu a Blaine si s nimi potřásal rukou před bílým průčelím Weltevredenu. Věděl, co ho vlastně přitahovalo do politické arény: povědomí možné pomoci při změně světa. Zde vlastně docházelo k využití celé síly jako moci meče proti démonům, které trápily jeho lid i zem.
Stal jsem se tak součástí historie, pomyslel si a toto nadšení v něm zůstalo, když vyjížděl tou nádhernou bránou jako poslední člen malého konvoje.
Dojel ale pouze na počátek klikatící se cesty, která se plazila jako had nahoru na Wynberg Hill. Seděl za volantem po několik minut, a zatímco motor tiše předl, sledoval ve zpětném zrcátku, zda ho náhodou někdo nesleduje.
Potom opět zařadil rychlost, otočil se do protisměru a zmizel na boční cestě, která označovala hranici Weltevredenu.
V několika minutách se znovu objevil na území, kde panovala Centaine, avšak skrytý od sídla i hlavních budov lesem borovic.
Forda zaparkoval mezi stromy a vyrazil po stezce tak nedočkavě, až téměř běžel. Za chvíli před sebou spatřil bílé stěny bungalovu, osvětlené zlatou září zapadajícího slunce.
Vypadalo to přesně tak, jak mu to popsala.
Ve dveřích se zastavil. Centaine ho neslyšela. Klečela před sporákem a rozfoukávala kouřící plameny, které vycházely z hromádky borovicových šišek. Chvíli ji od vchodu pozoroval nadšený skutečností, že si ji může prohlížet, aniž by to tušila. Byla bosá a chodidla měla růžová a hebká, kotníky štíhlé, lýtka pevná z jízdy na koni i od chůze. Dolíčky v podkolení ho fascinovaly. Nikdy předtím si jich nevšiml. Zalila ho taková vlna něžnosti, kterou až dosud cítil snad jenom ke svým vlastním dcerám. Chtěl na ni zavolat, ale hrdlo mu vyschlo.
Centaine se otočila, vyskočila a v tu chvíli ho zahlédla.
„Už jsem myslela, že nepřijdeš.“ Hnala se k němu, tvář zdviženou, oči jí svítily a teprve po dlouhé době se odtrhla z vášnivého polibku. Stále v objetí mu zkoumavě hleděla do tváře.

„Jsi unavený.“
„Však to byl dlouhý den.“
„Tak pojď.“ Chytila ho za ruku a vedla ke křeslu u sporáku.
Než usedl, pomohla mu svléknout sako a ve stoji na špičkách její podařilo uvolnit mu i kravatu.
„Vždy jsem pro tebe chtěla něco takového udělat,“ mumlala, zatímco mu věšela sako do malé skříně ze žlutého dřeva.
Poté přešla ke stolku a nalila do sklenky whisky s trochou sody.
, Je to tak správně?“ vyzvídala úzkostlivě.
Usrkl a přikývl: „Perfektní.“ Rozhlédl se kolem sebe, ocenil čerstvě nařezané květiny ve vázách a zaznamenal i lesk navoskované podlahy a pěkného jednoduchého nábytku.
„Překrásné,“ ohodnotil.
„Pracovala jsem tu celý den, abych to pro tebe připravila,“ informovala, zatímco mu chystala oblíbené viržinko. „Anna tu bydlela, než si vzala sira Garryho. Od té doby to nikdo nepoužíval. Žádný sem nechodí, Blaine, je to tvé.“ Přinesla mu viržinko společně se zažehnutou tenkou svíčkou, kterou přidržovala, dokud si nezapálil. Potom položila kožený polštář na podlahu a usadila se u jeho nohou.
, Jak dlouho tu můžeš zůstat?“
„Hm...,“ vypadal, že se rozmýšlí. „Na jak dlouho mě chceš? Hodinu? Dvě? Či déle?“
Centaine radostně zatleskala. „Na celou noc,“ rozplývala se. „Na celou úžasnou noc!“
Už předtím přinesla celý koš jídla, a tak pojídali studený rostbíf i krocaní plátky a zapíjeli to vínem z vlastních vinic.
Potom otrhávala obrovské žluté Hanepoortské hrozny, vkládala mu jednotlivé kuličky do úst a prokládala je jemnými polibky.
„Hrozny jsou sladké,“ usmíval se, „ale dávám přednost polibkům.“
„Naštěstí, pane, je obojího dostatek.“
Nakonec na plotně uvařila kávu a pili ji společně na koberci. Nemluvili, ale Blaine hladil její nádherné jemné temné vlasy, špičkami prstů se dotýkal hebkého krku. Nakonec jí začal sjíždět po zádech dolů, až se otřásla a vstala.
„Kam jdeš?“ chtěl vědět.
„Dokuř a pak se přijď podívat.“
Když se objevil v malé ložnici, seděla už uprostřed postele.
Nikdy ji neviděl v noční košili. Satén světle citrónové barvy společně s krajkou okolo krku a rukávků v barvě slonoviny zářil ve světle svíčky.
„Jsi překrásná,“ vydechl.
„To je tvá zásluha,“ zašeptala a vztáhla k němu ruce.
Tentokrát probíhalo jejich milování v kontrastu s předešlými divokými nocemi pomalu, téměř posvátně. Nikdy ji ani nenapadlo, co všechno vypátral o jejím těle i o zvláštních potřebách. Velice zručně to zvládal, takže její důvěra v něj byla kompletní. Naprosto jemně odsunul veškerou poslední rezervovanost a dovedl ji až za povědomost sebe samé.
Jeho tělo ponořené v jejím splývalo tak, že se zdálo, jako by se jejich krev propojila a srdce mu tlouklo v jejím rytmu.
Snad i dechem jí naplňoval hrud“ a myšlenky se stávaly společné.
Slyšela svá vlastní slova jako ozvěnu v jeho uších: „Miluju tě, drahoušku - ach jak já tě miluju.“
A jeho hlas odpovídal, vycházel z hlubin nitra a objevoval se na jejích rtech: „Miluju tě. Miluju tě.“
A byli jedno tělo jedna duše.
Vzbudil se, když už ptáci zpívali mezi jasně oranžovými květy keřů pod okny. Paprsek slunce našel cestu mezi závěsy aprošel vzduchem nad jejich hlavami jako ostří zlatého rapíru.
Pomalu, velice pomalu, aby ji neprobudil, otočil hlavou a zkoumal její tvář. Odhodila polštář a tváří spočívala na matraci - rty se téměř dotýkaly jeho ramene, jednou rukou ho objímala.
Oči měla zavřené, dýchala rovnoměrně, ale zdálo se mu, že je trochu zamračená. Všiml si jemných vrásek starostí a napětí, které se vplížily do koutků očí i úst během posledních měsíců.
„Ty můj chudáčku,“ pouze vydechl, aby ji nevyrušil.
Náhle ten nádherný pocit z prožité noci zmizel jako odvátý písek. Objevila se tvrdá realita.
Ty můj statečný chudáčku, pomyslel si. Nepoznal podobný smutek od doby, kdy stál nad otevřeným hrobem svého otce. Kdyby jenom existovala nějaká možnost jak jí pomoci v těch pro ni tak krušných časech. Při pomyšlení na všechny těžkosti se otřásl natolik, až se Centaine od něho ve spánku odvrátila. Dokonce cosi zamumlala.
Blaine ležel celý strnulý, všechny svaly napnuté, pěsti zaťaté, rty pevně stisknuté, plný vzteku i děsu. Oči měl otevřené. Zíral na tu zlatou minci slunečního světla na protější zdi, ale neviděl ji. Zdálo se mu, že ho natahují na skřipec.
Čest a služba... slova, která se mu míhala v mysli - čest a služba. Téměř zaúpěl, když stejně divoce se ozvalo slovo: láska.
Žena ležící vedle po něm nic jiného nechtěla. Žádné podmínky, žádné dohody, pouze se mu jednoduše oddala bez jakéhokoliv nároku. Než by něco vyžadovala, raději ho odměňovala - nechtěla, aby někdo ničil jejich štěstí. Naprosto svobodně ho zahrnula veškerou sladkostí své lásky, aniž by za to chtěla to nejmenší, nevyžadovala zlaté prsteny ani manželské sliby. A on jí až dodnes nenabídl vůbec nic.
Na druhé straně byl však vybrán tím dobrým velikánem, který do něj vložil neotřesitelnou důvěru. V jedné ruce čest a služba - v druhé láska. Tentokrát nebylo útěku před bičem svědomí. Koho má zradit: muže, kterého obdivuje, či ženu, kterou miluje? Už nedokázal v klidu ležet, a tak potichu odhrnul přikrývku. Centaine sebou trhla, ale opět se ponořila do hlubokého spánku.
Včera večer mu tam položila nový holicí strojek i zubní kartáček a tato malá pozornost ho znovu zasáhla hluboko do srdce. Agónie neschopnosti se rozhodnout ho tížila po celou dobu, kdy se holil a oblékal.

Po špičkách vešel do ložnice a stoupl si k posteli.
Mohu klidně odejít, rozvažoval, a nikdy se nedozví o mé zradě. Podivoval se těm slovům. Byla to zrada, když chtěl uchovat v čistotě svou čest a službu? Odsunul však myšlenky stranou a rozhodl se.
Sehnul se k ní a pohladil ji. Otevřela oči. Dívala se na něj těmi obrovskými černými kukadly. Usmála se.
„Miláčku, kolik je hodin?“
„Centaine, jsi vzhůru?“
Rychle se posadila a lítostivě vydechla: „Ach Blaine.
Ty už jsi oblečený - tak brzo!“
„Poslyš Centaine. Je to velice důležité. Opravdu mě posloucháš?“
Přikývla a poslušně zamrkala očima, aby zahnala poslední stopy spánku.
„Centaine, opouštíme zlatý standard,“ oznámil a do hlasu se mu vkradl chraptivý přídech sebeopovržení a viny. „Včera se tak dohodl Ou Baas s Barry Hertzogem. Jakmile se v novém roce otevře burza, už nebudeme závislí na ceně zlata.“
Nehnutě na něj zírala po dlouhých pět vteřin, než sejí rozjasnilo: rozevřela oči dokořán, ale náhlý jas z nich pomalu začal vyprchávat.
„Bože můj! Drahý, co tě to muselo stát, abys mi to oznámil,“ zareagovala a hlas sejí třásl soucitem. Chápala totiž jeho pojem cti a znala i hloubku oddanosti službě. „Ty mě opravdu miluješ, Blaine. Teď už tomu věřím.“
Pořád na ni zíral. Dosud neviděla podobný výraz v jeho tváři. Snad ji nenáviděl za to, co udělal. Nemohla ten pohled vydržet. Poklekla na rozházené posteli a zdvihla ruce jakoby v prosbě.
„Blaine, já to nezneužiju. Nebudu těžit z toho, cos mi řekl...“ Ale on jenom zavrčel, tvář staženou pocitem viny:
„Pak jsem tedy celou oběť vykonal pro nic.“
„Nesmíš mě za to nenávidět, Blaine,“ prosila a jemu hněv zmizel z tváře.
„Nenávidět tě?“ opakoval smutně. „Ne, Centaine, to se nikdy nestane.“ Otočil se a vyšel z ložnice.
Chtěla za ním vyběhnout, pokusit se ho upokojit, ale chápala, že všechno se už dostalo mimo sílu její obrovské lásky. Šestým smyslem vycítila, že jako zraněný lev musí zůstat sám, a tak pouze naslouchala těžkým krokům, které se pomalu ztrácely venku na stezce.
Centaine seděla na Weltevredenu za svým pracovním stolem, na němž stál pouze starobylý mosazný telefon vykládaný slonovinou. Byla tu sama.
Bála se. Připravovala se na krok, který ji posune dost daleko za hranice zákonů společnosti i soudu. Ocitla se na samém počátku pouti do nezmapovaného teritoria, na osamělé a nebezpečné stezce, která ji může dovést až do hanby a vězení.
Telefon zazvonil. Nehnutě ho pozorovala se strachem v srdci. Ozval se znovu. Zhluboka se nadechla a zdvihla sluchátko.
„Máte na drátě makléřskou firmu Rabkin and Swales, paní
Courtneyová,“ informoval sekretář.
„Díky, Nigele.“ Cítila dutý tón svého hlasu, a tak si raději odkašlala.
„Paní Courtneyová, rád bych vám popřál hezké prožití vánočních svátků,“ začal Swales, kterého okamžitě poznala po hlase.
„Díky, pane.“ Hlas jí už ztvrdl, snažila se o obchodní tón.
„Chtěla bych po vás, abyste provedli nákup, pane Swalesi.
Mělo by se to uskutečnit ještě dnes, než se burza zavře.“
„Samozřejmě,“ ubezpečoval ji. „Vše provedeme okamžitě.“
„Prosím, nakupte za pět set tisíc East Raná Proprietary
Mine,“ nahlásila a v telefonu se rozhostilo ticho.
„Pět set tisíc, paní Courtneyová, u ERPM představuje téměř šest set tisíc liber.“
„Přesně tak,“ odsouhlasila.
„Paní Courtneyová...,“ Swales se zarazil.
„Je tu nějaký problém, pane?“
„Ne, samozřejmě že ne. Vůbec nic se neděje. Jenom mě to trochu překvapilo. Myslím velikost té objednávky. Už se do toho vrhám.“
„Pošlu vám šek v plné hodnotě, jakmile obdržím vaši zprávu o provedené transakci.“ Potom se na chvíli odmlčela a ledově pokračovala: „Pokud ovšem nevyžadujete, abych vám zálohu poslala ihned.“ Zatajila dech. Věděla dobře, že nikde tak obrovskou sumu není schopna sehnat.
„Ach, drahá paní Courtneyová! Doufám, snad si nemyslíte - musím se upřímně omluvit, zda jsem vás nechtěně přivedl na ideu, že pochybuji o vaší platební schopnosti. Rozhodně to nespěchá. Pošleme vám zprávu o transakci jako obvykle.
Váš kredit u naší firmy Rabkin and Swales byl vždy vynikající. Doufám, že potvrdím provedení transakce nejpozději do zítřejšího rána. Zítra je totiž poslední pracovní den před vánoční uzávěrkou.“
Ruce se jí třásly tak divoce, že se nemohla trefit ani sluchátkem do vidlice.
„Co jsem to udělala?“ vydechla. Odpověď znala: Dopustila se trestného činu podvodu, kde maximální výměra dosahovala deseti let vězení. Právě provedla smluvní závazek, o němž věděla, že ho nemůže splatit. Přece zbankrotovala a nyní si ještě přibrala další půlmilión liber dluhu. Náhle ji začalo hryzat svědomí a pomalu sahala po telefonu. Vtom však sám zazvonil.
„Paní Courtneyová, mám na lince pana Andersena od firmy Hawkes and Giles.“
„Propoj ho prosím, Nigele,“ promluvila a překvapeně zjistila, že se jí hlas už vůbec nechvěje. „Pane Andersene, mám pro vás kupní příkaz.“

Okolo poledne už obtelefonovala sedm různých makléřských firem v Johannesburgu, které pro ni nakoupily akcie zlatých dolů v celkové hodnotě pět a půl milionů liber. Nakonec už ale s nervy nevydržela.
„Nigele, zrušte ty poslední dva hovory, prosím," požádala klidně sekretáře a vyrazila do své soukromé koupelny na konci chodby, ruce si tiskla na ústa.
Stihla to včas. Sotva doklekla u porcelánové mísy, začala zvracet. Dostávala tak ze sebe celou tu hrůzu, hanbu i vinu žaludek se jí stále obracel, přestože už byl dávno prázdný.
Bolelo ji na hrudi a v krku pálilo, jako by vypila kyselinu.
Vánoce byly vždy velice speciálními svátky už od dob
Sašova dětství. Přesto se na Boží hod probudila v melancholické náladě.
Stále v noční košili a županu si vyměnila se synem dárky.
Namaloval pro ni nádherné blahopřání a ozdobil je vylisovanými lučními květinami. Navíc ji obdaroval knihou, do které vepsal věnování:
Ať se děje cokoliv, stále máme jeden druhého.
Saša
Ona pro něj měla koženou leteckou přilbu s brýlemi a to ho téměř šokovalo. Vždyť byla proti jeho touze po létání.
„Ano, chéri, pokud se chceš učit létat, já ti v tom bránit nebudu."
„A můžeme si to dovolit, máti? Myslím, však víš.
„To je moje starost."
„Ne, máti," rozhodně zavrtěl hlavou. „Už nejsem dítě.
Od teď ti budu pomáhat. Už nebudu chtít nic, co by situaci pro tebe a pro nás jenom zhoršovalo."
Přeběhla k němu a prudce ho objala - opřela se tváří o jeho, aby nezahlédl slzy v očích.
, Jsme bytosti pouště. Vždycky přežijeme, miláčku."
Nálada se jí během dne vylepšila, a tak opět začala hrát svou roli grande dáme na svém sídle Weltevreden. Vítala každého, kdo se objevil, nabízela sherry, sušenky a podávala dárky, smála se plná šarmu. Pak se vymluvila na kontrolu služebných, zmizela v domě a zamkla se ve studovně. Tam za staženými závěsy zápasila s tou děsivou náladou, pochybami i hrůzně ochromujícími předtuchami. Zdálo se, že Saša pochopil a podporuje ji. Náhle dospěl a poznal zodpovědnost.
Těsně před polednem se objevila vzácná návštěva, takže mohla na veškeré starosti na chvíli zapomenout. Přijel reverend Canon Birt - ředitel školy v Bishops. Hned si je vzal oba stranou.
„Paní Courtneyová, dobře víte, jaké skvělé jméno si váš syn u nás udělal. Bohužel, příští rok se stane pro něho tím posledním. Bude nám scházet. Proto vás určitě nepřekvapí, když se vám svěřím s tím, že jsem ho vybral jako zástupce všech žáků v příštím školním roce."
„Přece ne před ředitelem, máti," šeptal Saša v agónii, když ho matka radostně svírala v náručí. Přesto ho po francouzském způsobu políbila na obě tváře.
„Ale to není vše, paní Courtneyová." Canon Birt přímo zářil při takové ukázce mateřské pýchy. „Byl jsem též pověřen školní radou, abych vás pozval k nám. Stanete se první ženou - ach promiňte, dámou, která u nás bude zasedat."
Centaine už téměř přikývla, když její v mysli jako stín objevila exekuční sekera blížící se finanční katastrofy, a tak zaváhala.
„Vím, že jste velice zaměstnaná..."
„Jsem přímo poctěna, pane řediteli," zareagovala, „ale existují tu jisté soukromé záležitosti. Mohu vám odpovědět až v novém roce?"
„Hlavně když to není okamžité odmítnutí..."
„Ne, to vás mohu ubezpečit. Pokud budu moci, ráda vaši nabídku přijmu."
Jakmile poslední návštěvník odjel, odvedla Centaine sira
Garryho, Annu a nejbližší rodinné přátele k hřišti póla, kde probíhala další část tradičních vánočních oslav na Weltevredenu.
Veškeré barevné služebnictvo se tu shromáždilo s dětmi i svými rodiči, kteří už tu kvůli stáří dožívali. Všichni byli oblečeni v tom nejlepším, co měli na neděli, a tak tu zářila neuvěřitelná směs všech možných stylů a barev, děvčátka měla stuhy ve vlasech a chlapci boty.
Dokonce tu hrála i celá kapela na housle, harmoniky a bendža. Vítali Centaine zpěvem, tím opravdovým hlasem Afriky, tak melodickým a nádherným. Měla dárek pro každého z nich. K tomu ještě přidala obálku obsahující vánoční prémii. Některé stařeny ji při této příležitosti objímaly a ve své pochmurné náladě jí tato spontánní gesta vehnala slzy do očí. To zase dojímalo ostatní.
Oslava se zvrhávala ve smuteční obřad, a tak Saša divoce signalizoval kapele změnu repertoáru. Vybrali si velice známou píseň Alabama, která připomínala vjezd válečné lodi do kapských vod, když zajala Sea Bride v Table Bay dne 5. srpna 1863.
Tam připlouvá Alabama
Daar kom die Alabama To už ale Saša asistoval při narážení prvního sudu sladkého vína z vlastní úrody - slzy téměř oschly, atmosféra se změnila.
Zároveň se na venkovním grilu nad žhavým uhlím otáčela celá ovce. Narážel se druhý sud. Všichni se roztančili, veškeré starosti zmizely a mladé páry se občas ztrácely v houští vinných keřů.
Centaine se s ostatními pomalu vracela ke svému sídlu a cestou slyšela to chichotání za zídkou. Dokonce i sir Garry neodolal a komentoval: „Dalo by se říci, že Weltevreden nebude mít v blízké budoucnosti nedostatek pracovních sil. Zní to, jako by zasévali pro dobrou úrodu."

„Nestydíš se zrovna tak jako oni," pokárala ho Anna.
Vzápětí vypískla, když jí manžel stiskl obtloustlý pas a cosi zašeptal.
Tyto malé něžnůstky ale mučily Centaine, která vzpomínala na svého milého a chtělo sejí plakat. Saša to vycítil, vzal matku za ruku a snažil seji rozesmát hloupými vtipy.
Večeře patřila k rodinné tradici. Před jídlem Saša četl nahlas z Nového zákona, tak jak to dělával o každých Vánocích už od svých šesti let. Potom společně s matkou začali rozdělovat z hromady dárků pod vánočním stromkem. Sváteční papíry tajemně šustily a pokojem se neslo nadšené óóch společně s áách.
Pak se teprve vrhli na pečenou krůtu a svíčkovou pečeni vše doplňoval tradiční vánoční nákyp. Saša jako vždy našel ve své porci zlaťák, aniž tušil, že to na něj matka při servírování nastražila. Všem se začaly přivírat oči, a tak se pomalu rozešli do svých ložnic. Centaine však zamířila do studovny, kde se mohla francouzským oknem protáhnout ven. Celou cestu utíkala a vřítila se do bungalovu.
Blaine tam na ni už čekal. Hnala se k němu. „Měli bychom být spolu nejenom o Vánocích, ale každý další den."
Před dalším náporem slov ji zastavil polibkem, zatímco ona se mu omlouvala za tak pošetilé jednání. V jeho náručí se už jenom usmívala. „Nemohla jsem ti dárek k Vánocům zabalit. Ten tvar je takový divný, ani stuha se na tom neudrží. Musíš to vzít au naturel."
„Kde to je?"
„Následujte mě, pane, a vše se dozvíte."
„A teď," vydechl o něco později, „musím přiznat, že to je ten nejkrásnější dar, který mi kdo kdy dal, a navíc je velice užitečný!"
Na Nový rok žádné noviny nevyšly, ale Centaine poslouchala rádio každou hodinu. Ve zprávách se však nic nového nedozvěděla. Blaine byl pryč - celý den trávil na politických schůzkách a diskusích ohledně své kandidatury na přicházející parlamentní dodatečné volby v Gardens. Byla tak sama se vším svým strachem a obavami.
Četla si až do půlnoci a potom už jenom ležela ve tmě.
Občas usnula, ale s trhnutím se probouzela z těžkých nočních můr.
Ještě dlouho před rozedněním se vzdala pokusu o další odpočinek, oblékla se do jezdeckého a hodila přes sebe ovčí kožíšek. Osedlala toho nejmilejšího hřebce a cválala téměř deset kilometrů k železniční stanici předměstí Claremontu, aby stihla první vlak z Kapského Města.
Stála na nástupišti, když balíky novin vyhazovali z nákladního vagónu na peron. Malí barevní kameloti mezi sebou zápasili, chechtali se a nakonec si vše rozdělili. Jednomu z nich hodila stříbrný šilink. Nestačil ani vydechnout, když odmítla vracené mince. Velice úslužně jí podal jeden výtisk.
Tučná písmena na titulní straně s ní přímo otřásla.
JIŽNÍ AFRIKA OPOUŠTÍ ZLATÝ STANDARD
OBROVSKÁ INJEKCE PRO ZLATÉ DOLY
Přejela celý článek pouze pohledem, nebyla schopná pročítat podrobnosti. Cválala zpět na Weltevreden. Teprve až u brány to plně pochopila. Weltevreden je pořád její a pořád bude: postavila se ve třmenech a radostně zavýskla. Kůň vystřelil jako divý, přeskočila s ním zídku a hnala se středem vinice.
Nechala ho ve stáji a běžela do svého sídla. Musela s někým promluvit - kdyby jen tu tak byl Blaine. Ale sir Garry už seděl v jídelně, protože byl vždy první u snídaně.
„Drahá, slyšela jsi tu úžasnou novinu?" vykřikoval rozjařeně. „Dozvěděl jsem se to ve zprávách o šesté. Už nejsme vázáni na zlato. Hertzog s tím souhlasil! Bože můj, to bude dnes zase výher i proher! Každý, kdo vlastní akcie zlatých dolů, zdvojnásobí či dokonce ztrojnásobí své bohatství. Ach drahá, není ti něco?"
Centaine se sesula na židli, čelo si chladila o desku stolu.
„Ne, ne," vrtěla divoce hlavou. „Nic se neděje, teď už vůbec nic. Všechno je v pořádku - v nádherném, magnificentním, přímo úžasném pořádku."
V čase oběda Blaine zatelefonoval. Tohle nikdy předtím neudělal. Jeho hlas se zdál podivný v praskotu přístroje. Nepředstavil se, pouze prostě ohlásil: „O páté v bungalovu."
„Ano, budu tam." Chtěla toho říci víc, ale sluchátko se odmlčelo.
Dorazila tam o hodinu dříve s čerstvými květinami, vyžehlila čisté povlečení a donesla i značkové šampaňské Bollinger. Pak seděla a čekala, až vejde.
„Neexistují slova, která mohou adekvátně vyjádřit mou vděčnost," přivítala ho.
„To je způsob, jak jsem to chtěl, Centaine," odpověděl vážně. „Žádná další slova! Nikdy už o tom nebudeme mluvit. Budu se snažit přesvědčit sám sebe, že se to nikdy nestalo. Prosím, slib mi, že se o tom nikdy nezmíníš po celou tu dlouhou dobu, kdy budeme žít a milovat jeden druhého."
„Přísahám," potvrdila mu a potom už ji zavalila vlna úlevy. Radost v ní přímo bublala, a tak ho se smíchem líbala.
„Nechceš otevřít šampaňské?" A když zdvihala třpytící se sklenku, kterou ji podal, použila jeho vlastní slova jako přípitek: „Na dlouhou dobu, kdy budeme žít a milovat jeden druhého, miláčku!"
Johannesburská burza se znovu otevřela druhého ledna.
V první hodině se tu moc neobchodovalo, protože hala připomínala spíš bojiště. Makléři se rvali jeden s druhým, aby upoutali pozornost. Trh se otřásl a usadil se na nové úrovni.
Rabkin and Swales se ozvali první. Zrovna tak jako na trhu, i tón hlasu pana Swalese zněl rozjařeně.
„Má drahá paní Courtneyová," zahájil a Centaine byla připravená tuto familiárnost přehlédnout, „má velice drahá paní Courtneyová - vaše načasování této transakce bylo téměř zázračné. Jak už asi víte, nebyli jsme schopni plně splnit váš příkaz ke koupi. Získali jsme pouze čtyři sta čtyřicet tisíc
ERPM v průměrné cenové hladině dvaceti pěti šilinků. Obsah vaší koupě cenu o něco zdvihl. Každopádně," téměř

viděla, jak praská pýchou nad svým oznámením, „každopádně jsem přímo nadšen tou skutečností, že dnes ráno se hodnota
ERPM vyšvihla na padesát pět šilinků a stále stoupá. Očekávám růst až na šedesát koncem týdne...“
„Prodejte je,“ oznámila tiše Centaine a slyšela, jak se na druhém konci linky dusí.
„Pokud byste mi dovolila vám nabídnout radu...“
„Prodejte je,“ opakovala. „Prodejte je všechny.“ Zavěsila, dívala se z okna a snažila se vykalkulovat zisk. Telefon však znovu zazvonil a jeden po druhém sejí triumfálně hlásili makléři se svými úspěchy. Náhle se objevil hovor z Windhoeku.
„Doktore Twentyman-Jonesi, jak ráda slyším váš hlas,“ zajásala.
„Nevím, paní Courtneyová, ale téměř všechno mě brní,“ pronášel suchopárně. „Hani Mine už nebude ztrátový. Dosáhneme zisku i s omezenou kvótou od De Beers.“
„Konečně jsme se odrazili ode dna,“ přitakala. „Doktore, já vás zbožňuju,“ radostně se zasmála. Rozhostilo se šokující ticho, které se jako ozvěna táhlo tisíci mílí drátů. „Objevím se u vás hned, jakmile to tady skončím. Máme před sebou hodně práce.“
Zavěsila a šla se podívat za Sašou. Našla ho ve stájích, kde si právě povídal se svým barevným štolbou.
„Chéri, vyrážím do Kapského Města. Pojedeš se mnou?“
„Proč tam jedeš, máti?“
„To je překvapení.“
To jediné mohlo přilákat Sašovu pozornost, a tak předal postroj Ábelovi.
Matčina radost ho nakazila, takže se oba smáli, když vstupovali do salonu Porters Motors na Strand Street. Manažer jim už běžel naproti.
„Paní Courtneyová, tak dlouho jsme vás neviděli. Chtěl bych vám popřát šťastný a prosperující nový rok.“
„V obou směrech už to začalo,“ usmála se. „Pane Timsi, když už mluvíte o štěstí, jak brzo mi můžete doručit nového daimlera?“
„Bude žlutý, samozřejmě?“
„S černými doplňky, samozřejmě!“
„A obvyklé dodatky - toaletka a bar?“
„Přesně tak.“
„Okamžitě telegrafuji do Londýna. Řekněme za čtyři měsíce, paní Courtneyová?“
„Řekněme raději za tři, pane Timsi.“
Saša se už nedokázal udržet a hned na chodníku začal na matku dorážet.
„Máti, šílíš? Jsme přece žebráci!“
„Podívej se, chéri, budeme žebráci, ale styl a třídu si přesto udržíme.“
„A kam jdeme teď?“
„Na poštu.“ U telegrafní přepážky napsala Centaine telegram adresovaný Sotheby 's na Bond Street:
Prodej už nemám v úmyslu. Stop. Prosím zastavte veškeré přípravy.
A potom šli na oběd do hotelu Mount Nelson.
Blaine jí slíbil, že se setkají, jen co se mu podaří prchnout ze schůzky ohledně připravovaného nového koaličního kabinetu. Slovo dodržel. Čekal na ni u bungalovu.
„Tak co je, Blaine?“
„Napřed se půjdeme projít, Centaine. Strávil jsem celý den zavřený v budově.“
Stoupali po svahu Karbonkelbergu za jejím sídlem. Na vrcholu si sedli na padlý kus kmene a sledovali neuvěřitelně nádherný západ slunce.
„Byl to ten nejpohádkovější mys, který jsme objevili při všech našich toulkách po zemi...,“ nesprávně citovala z lodního deníku Vasco dá Gamy. Blaine ji neopravil, ačkoli v to doufala.
„Tak po vídej...“
Otočil se k ní: „Isabella.“
„Už jsi od ní dostal nějakou zprávu?“ poklesla na duchu jen při zaslechnutí toho jména.
„Doktoři pro ni nemohou nic udělat. Vrátí se příštím poštovním parníkem ze Southamptonu.“
V tichosti se slunce ponořilo do stříbrného oceánu a vzalo světu barvu. Vše potemnělo jako její duše.
„Jak je to ironické,“ zašeptala. „Tvým přičiněním jsem získala všechno na světě s výjimkou toho, po čem toužím nejvíce - tebe, má lásko.“
Ženy bušily dřevěnými tlouky do kukuřičných zrn v hmoždíři, aby je svými údery přeměnily v hebkou bílou mouku. Naplnily s ní jeden z kožených vaků.
Swart Hendrick si ho přehodil přes rameno a následován bratrem Mosesem opustil kraal, jakmile se na obloze objevil úplněk. Potichu vystoupili nahoru na kopec. Zatímco Hendrick hlídal, Moses se vyšplhal do starého orlího hnízda na stromě, odkud snesl dvě papírové krabice od nábojů.
Postupovali dál do kopců, až se dostali na odlehlé místo, kde je snad už nikdo z vesnice nemohl vidět. I potom rozdělali pouze malý ohýnek v závětří obřích valounů. Hendrick krabičky otevřel a vysypal blýskavé kamínky do nádoby z tykve, zatímco ve druhé Moses připravoval polentu z kukuřičné kaše.
S pečlivou úzkostlivostí Hendrick spálil veškerý papír z obalů a klacíkem zpracovával zuhelnatělé zbytky, až vše změnil v jemný prach popele. Když skončil, přikývl a jeho mladší bratr nalil obsah své misky na stále žhavé ohniště. Vše začalo bublat a Hendrick pohřbil diamanty v placce z nekynutého těsta.
Moses si při bublání a tvrdnutí svého výtvoru smutně mumlal. „Jsou to kameny smrti. Nikdy se z nich nebudeme

radovat. Bílý muž je miluje až moc - proto jsou to kameny smrti a šílenství.“
Hendrick ho ignoroval a snažil se vytvořit z pečeného těsta malé bochníčky, mrkal očima, v nichž štípal kouř, ale sám pro sebe se usmíval. Poté co každý bochníček ztvrdl a zhnědl, otočil je na druhou stranu, až z nich zůstaly tvrdé cihličky. Potom je odnesl z ohniště a nechal vychladnout. Nakonec všechno naložil do koženého vaku a potichu se vrátili do spící vesnice.
Ráno velice brzo vyrazili na cestu a ženy je po celou první míli doprovázely svým typickým trylkováním, teprve potom zazpívaly píseň na rozloučenou. Když se zastavily, žádný z mužů se už neotočil. Pokračovali dál, směrem k nízkému hnědému horizontu, na hlavách nesli perfektně vybalancované rance. Vůbec neuvažovali o tom, že podobné scény se dějí téměř každý den v tisíci vesnicích po celé jižní části tohoto kontinentu.
O den později se oba muži dostali až k náborové stanici.
Jako součást obchodu se vším tu stála na křižovatce cest na samém pokraji pouště. Bílý obchodník si tu vlastně přivydělával tím, že nejenom nakupoval hovězí kůže od nomádských kmenů okolo, ale prováděl i nábor pro organizaci zvanou
„Wenela“.
Byla to vlastně zkratka pro Witwatersrand Native Labour
Association, která sloužila zlatonosné oblasti Bílých vod.
Tím její chapadla dosahovala až do nedozírných dálek africké divočiny. Od vrcholů Dračích hor v Basutolandu až k močálům u řeky Zambezi a Chobe - od vyschlé Kalahari až k bujnému porostu náhorní plošiny Nyasalandu, jako kapka po kapce rostl zástup černých mužů, měnící se napřed v potůček a nakonec v obrovskou řeku, ženoucí se ve své nekonečnosti k vybájeným zlatým polím Transvaalu.
Obchodník netečně pohlédl na své dva nové přírůstky. Stáli tu před ním v bezvýrazném a poníženém postoji, oči sklopené, což sloužilo každému černému Afričanovi jako perfektní obrana v přítomnosti bílého muže.
Jméno?“
„Henry Tabaka.“ Hendrick si chytře vybral nové jméno, aby zakryl jakoukoliv příbuznost s Mosesem a zároveň už v zárodku vyloučil možnou spojitost s Lotharem De La Reyem a loupeží.
„A ten druhý?“
„Moses Gama.“
„Už jsi dělal předtím na dolech? Mluvíš anglicky?“
„Ano, baas.“
Chovali se servilně, a tak se obchodník šťastně zasklebil.
„Dobře! Výborně! Budou z vás bohatí muži, až se vrátíte domů z Goldi. Móóře manželek, hóódně hopsání na nich, co?“ Mlsně se šklíbil, když jim vydával zelenou přihlašovací kartu a lístek na autobus. „Objeví se tu hned. Čekejte venku,“ nařídil a rázem o ně ztratil zájem. Získal tak odměnu jedné libry na hlavu, což bylo docela snadné, a tím jeho povinnosti k nováčkům skončily.
Čekali ve sporém stínu trnovníku u obchodu postaveného z vlnitého plechu celých osmačtyřicet hodin, než se s rachotem, skřípotem a v oblaku modrého kouře objevil autobus železnic.
Jen na chvíli zastavil, a tak svěřili zavazadla ohraničenému prostoru na střeše, kde se už tyčila celá hromada krabic, ranců, různých nádob - mezi tím vším ležely i spoutané kozy a v klecích upletených z kůry kdákaly slepice. Motor zařval a autobus vyrazil opět do širých plání se svými temnými pasažéry, tísnícími se v tom nedostatečném prostoru jeden vedle druhého.
O dva dny později zastavil před branou z ostnatého drátu u shromaždiště Wenely. Většina pasažérů, všechno mladí muži, vystoupila. Stáli tu a nehnutě zírali před sebe, dokud se neobjevil obrovský černoch s mosazným odznakem na hrudi a dlouhým sjambokem v ruce. Podařilo se mu je seřadit do zástupu a potom je vedl branou dovnitř.
Bílý manažer seděl na verandě kancelářské budovy, nohy
Pohodlně natažené a opřené o zídku, láhev černého německého piva vedle sebe. Ovíval se kloboukem. Černý boss-boy předváděl své nové rekruty před něj jednoho po druhém, aby je šéf mohl ohodnotit. Odmítl pouze jednoho, hubeného a kostnatého, který nemohl ani vyjít po schodech na verandu.
„Ten bastard je plnej tubery,“ odplivl si manažer a upil piva. „Zbavte se ho. Ať táhne zpátky, odkud přišel.“
Když přišel na řadu Hendrick, hned zbystřil. „Jak se jmenuješ, chlapče?“
„Tabaka.“
„Ha, ty mluvíš anglicky.“ Přivřel oči. Dokázal odhalit problematickou osobu na první pohled - vždyť to byla jeho práce. Už podle výrazu v očích odhadl pravděpodobný stupeň inteligence i agrese, skrytý v nově příchozích. Podle jejich chůze odvozoval možnost následných problémů.
„Máš nějaké pletky s policií, chlapče?“ zeptal se znovu.
„Ukradl jsi někomu dobytek? Zabil jsi svého bratra? Nebo jsi rajtoval na jeho ženě, co?“
Hendrick ho bezvýrazně pozoroval.
„Odpověz mi, chlapče.“
„Ne.“
„Musíš mě nazývat baas, jakmile se mnou budeš mluvit, chápeš to?“
„Ano, baas,“ vydechl Hendrick opatrně a manažer vzal do ruky policejní seznam, ležící vedle na stolku. Pomalu ho pročítal a občas se podíval na rekruta, zda u něj nezahlédne náznak viny či strachu ze zatčení. Ten si však udržoval typický výraz prostého Afričana.
„Bože, ti ale smrdí,“ odfrkl a odložil seznam. „Odveďte je!“ přikázal černému předákovi, vzal do ruky pivo a zmizel ve své kanceláři.

„Určitě se v tom vyznáš líp, než jsi předvedl, můj bratře," šeptal mu Moses při přesunu k chýškám s deskovou střechou.
„Když potkáš hladovou bílou hyenu, nestrkáš jí přece ruku do huby," ale Hendrick neodpověděl.
Měli štěstí, protože výběr téměř skončil. Tři sta černochů se tady shromáždilo a čekalo, někteří tu už byli deset dní a očekávali další etapu své pouti. Hendrick a Moses se tohoto čekání účastnit nemuseli. Už v noci se objevily tři železniční vagóny a černí předáci je budili ještě před svítáním.
„Vezměte si své věci. Shayile! Hodina udeřila. Vlak vás odveze do Goldi, města stojícího na zlatě."
U vagónu zase velel jiný bílý muž. Byl štíhlý, vysoký a opálený - vyhrnuté rukávy khaki košile odhalovaly pevné svaly. Zpod beztvarého černého klobouku naraženého do čela vykukovaly blonďaté vlasy. Široký obličej v sobě nesl slovanské rysy. Zuby zežloutlé tabákem spíš děsily, i když ve světle modrých očích plápolal výsměch. Svíral v ruce sjambok a bez jakéhokoliv důvodu občas udeřil tímto bičem z hroší kůže do nahých nohou mužů procházejících okolo. Šlo spíš o návyk než vykalkulovanou krutost, i když každý úder pálil jako bodnutí sršně. Oběť většinou spolkla výkřik a hnala se nahoru po schůdcích do nitra vagónu s mnohem větší rychlostí.
Hendrick se dostal na jeho úroveň a předák okamžitě nasadil co nejširší úsměv - to je ten z kmene Ovambo, o němž manažer mluvil.
„Bacha na něj," varoval. „Sleduj ho. Nenech ho zdivočet."
A tak jenom použil pohyb zápěstí, aby švihl směrem k podkolenní jamce.
„Che-cha!" vykřikl předák. „Pospěšte si!" A ozvalo se zasvištění biče, který obtočil Hendrickovu nohu. Úder neroztrhl kůži, protože předák byl na to odborník - zanechal však nafialovělou podlitinu.
Hendrick se zarazil, nohu už měl opřenou o schůdek.
Pomalu se otočil a pohlédl předákovi přímo do očí.
„Tak co!" provokoval ho tiše běloch a poprvé se mu objevil v očích zájem. Změnil svůj ležérní postoj do střehu.
„Tak dělej!" opakoval. Chtěl si to rozdat s tímhle černým bastardem přede všemi. Vždyť budou ve vagónech celých pět dní, pět žíznivých dní, během nichž budou nervy
Praskat a vztek bublat. Pokaždé měl radost z toho, když se mohl na počátku cesty předvést. Aby se zbavil mnoha problémů, potřeboval k tomu pouze jednoho obětního beránka. Šlo totiž o názorný příklad. Takhle všichni pochopí, co mohou očekávat, pokud si začnou - podle své zkušenosti dobře věděl, jak je to poučí.
„Tak pojď, katre," snažil se ho dohnat k reakci. Tahle část práce se mu velice líbila. Až to s tím bastardem dotáhne do konce, nebude schopný ani transportu. Nikdo už o něj nebude stát, když bude mít pár žeber zlomených a pochroumanou čelist.
Ale Hendrick byl na něj až moc rychlý. Vyběhl po žebříku do vagónu a nechal ke všemu připraveného předáka venku. Tím ho kompletně vyvedl z rovnováhy, takže další úder sjamboku zasyčel ve vzduchu naprázdno, snad o půl vteřiny později.
Moses následující bratra si všiml vražedného výrazu bělochovy tváře. „Tím to neskončilo," varoval Hendricka, když si ukládali rance nahoru nad dřevěnou lavici táhnoucí se po celé délce vozu. „Ten tě má v merku."
Před polednem už všechny tři vagóny připojili na konec dlouhého nákladního vlaku a po několika hodinách všelijakého posunování a falešných startů se konečně pomalu rozjely nahoru do kopců a potom dál, směrem na jih.
Pozdě odpoledne vlak zastavil na půldruhé hodiny u malé stanice, kde naložili do prvního vozu jídlo. Pod dohledem bílého předáka popojížděl černý boss-boy s kolečkem středem vagónů a každý z rekrutů dostal malou plechovou misku kukuřičné polenty zalité gulášem s fazolemi.
Když se dostali k místu, kde seděl Swart Hendrick, běloch černocha odstrčil a vzal misku do ruky sám, aby ho obsloužil.
„Tady toho kafra si musíme vážit," promluvil nahlas.
„Chceme, aby byl při práci v Goldi silný," přidal ještě další porci guláše a obřadně mu vše nabídl.
„Tady to máš, katre." Jakmile se však Hendrick natáhl, upustil misku. Horké jídlo se rozlilo a předák do něj ještě šlápl. Potom ustoupil s rukou na obušku za opaskem a rozjařeně se zašklebil.
„Dávej si bacha, ty nemotornej černej ťulpasi - vždyť jídlo je jenom jednou denně. Pokud to ale chceš slízat, tak se můžeš nažrat."
Nedočkavě čekal na reakci své oběti a zatvářil se znechuceně, když Hendrick sklopil oči, nahnul se a začal vše prsty shrabovat do misky. Podle domorodého zvyku polentu s přílohou zpracoval do tvaru koule a spokojeně začal přežvykovat.
„Vy zasraní negři sežerete všechno, dokonce i své vlastní hovno," vypěnil běloch a pokračoval dál.
Okna vagónu byla otevřená, ovšem dveře na obou stranách měly zámky. Předák měl hromadu klíčů na opasku a pečlivě za sebou zamykal. Dobře z vlastní zkušenosti věděl, jak si mnoho nováčků na počátku cesty začne svůj krok promýšlet, dolehne na ně stesk po domově a děs z neznámého a jsou schopni vyskočit i z rychle se pohybujícího vlaku. Procházel vagóny každých pár hodin a pečlivě počítal hlavy, dokonce i uprostřed noci. Nikdy se neopomněl zastavit u Hendricka a s gustem mu svítil lucernou do očí, aby ho probudil.
Neunavil se neustálými pokusy ho vyprovokovat. Byla to výzva, přímo neohlášená soutěž mezi nimi. Věděl, co v těch očích zahlédl - divokost, násilí a sílu, a proto se rozhodl je vydolovat napovrch. Jedině tak je může rozdrtit a zničit.
„Trpělivost, můj bratře," šeptal Moses. „Zadržuj svůj hněv. Snaž se o něj pečovat. Nech ho růst až do plnosti a potom pro tebe může pracovat."
Hendrick začal být čím dál více závislý na bratrových radách, a tak spolu každý den diskutovali. Moses byl inteligentní a přesvědčivý, jeho jazyk velice rychle vybíral správná slova a ta zvláštní influence, kterou byl obdařen, nutila ostatní, aby mu naslouchali.

Však tento mimořádný talent mohl předvést během dalších dnů. Napřed mluvil pouze s těmi, kteří seděli v jeho blízkosti. Vyprávěl, jak vypadá místo, kam jedou, i jak se k nim budou bílí muži chovat. Vysvětloval, co vše se může stát, pokud nějak zklamou své nové zaměstnavatele.
Černé tváře plné napětí pečlivě sledovaly každé vyřčené slovo a velice brzo se ozývalo z nejzazších koutů vagónu: »Gamo, mluv trochu hlasitěji, ať tě mohou slyšet všichni.“
Moses Gama tedy pozdvihl svůj hlas do čistého podmanivého barytonu a všichni mu s respektem naslouchali. „V Goldi pracuje mnoho našich černých bratrů. Dokonce tomu ani neuvěříte, dokud to nespatříte na vlastní oči. Zulu, Xhoza,
Ndebele, Swazi a Nyasa, padesát různých kmenů mluvících tak rozdílnými jazyky, že jste něco takového nikdy neslyšeli.
Některé kmeny budou pro vás tak vzdálené jako my pro bělochy. Jiní jsou členy kmenů našich tradičních nepřátel, a tak čekají jako hyeny na šanci, aby vám mohli uškodit. Budete pracovat hluboko v zemi, tam, kde je pořád noc, a budete závislí na jejich slitování. Proto je zapotřebí chránit se tím, že se obklopíte muži, jimž můžete věřit. Pouze silný vůdce vás ochrání a jako protislužbu mu dáte svou poslušnost a loajalitu.“ Velice záhy všichni pochopili, že Moses Gama je tím silným vůdcem. Během pár dní se jím opravdu stal ve vagónu číslo tři. Se všemi neustále rozprávěl, odpovídal na dotazy, osvětloval obavy i nepochopení. Přitom odhaloval jejich hodnoty, prováděl selekci a zařazoval je. Dokonce začal měnit i zasedací pořádek ve voze, aby ti vybraní seděli k němu co nejblíž. Tak získali prestiž a stali se elitními pretoriány nového vládce.
Hendrick bratra sledoval, viděl, jak s nimi manipuluje a vystavuje je síle své vůle i osobnosti. Přetékal obdivem i pýchou nad mladším sourozencem, odsunoval veškeré své poslední pochyby a cítil k němu stoprocentní loajalitu, lásku i poslušnost.
Spojením s Mosesem získal též respekt a obdiv všech ostatních mužů ve vagónu. Stal se tak kapitánem i nohsledem svého bratra a přesně tak na něj pohlíželi i všichni okolo. Náhle pochopil, jak si během několika krátkých dní Moses Gama zorganizoval své impi, skupinu bojovníků, na které se může bez výhrad spolehnout. Vše zvládl bez jakéhokoliv velkého úsilí.
Hendrick tak seděl v tomto přecpaném vagónu, páchnoucím už jako zvířecí klec potem a puchem z latríny v rohu, fascinován spasitelským pohledem i slovy svého vlastního bratra. Pomyslel na historické postavy velkých černých vládců, které se vynořovaly z oparu africké minulosti. Napřed to byla malá skupina, potom celý kmen a nakonec nepředstavitelná masa bojovníků, kteří postupovali kontinentem a vše plenili a plundrovali.
Defilovali před ním Mantatisi, Čaka a Mzilikazi z kmene
Shangaan i Angoni. Téměř je viděl, jak na počátku seděli u ohňů kdesi v divočině, obklopení malou skupinkou svých věrných, které opřádali jako hedvábnou smyčkou slovy a idejemi - rozpalovali v nich ty nejodvážnější sny.
Stál jsem vlastně na počátku svého bytí, uvažoval. Šlo však pouze o zkoušku, kdy veškerý boj i zabíjení patřilo pouze k tréninku. Nyní se stávám článkem něčeho většího a Moses Gama mě povede. Ani nepotřebuju vědět, oč přesně jde. Důležité je, abych následoval svého vůdce.
Dychtivě naslouchal jménům, o nichž mluvil Moses veškeré ideje byly pro něj nové a podivně vzrušující.
„Lenin, to nebyl obyčejný člověk, ale bůh, který sestoupil na zem,“ líčil bratr. Naslouchali vyprávění o zemi na severu, kde se veškeré kmeny sjednotily pod tímto bohočlověkem
Leninem, smetly svého krále, a tak se staly i částí samotného božství.
Vzrušovalo je vyprávění o válce, kterou na zemi ještě nikdo nezažil, a jejich atavistická obliba v boji rozpumpovávala všechna srdce, žhnulo to v nich jako ostří válečné sekery, které vychází rudé a zářící z kovářské výhně. Tu válku jmenoval Moses „revolucí“ a trpělivě vysvětloval, jak se všichni mohou stát částí této obrovské bitvy, pokud srazí tyrany i krále a stanou se součástí božství.
Náhle se otevřely dveře vagónu, vstoupil bílý předák a s rukama v bok se šklebil. Všichni hned sklonili hlavy, aby zakryly své planoucí zraky. Ale ti sedící okolo Mosese, ti vybraní, ta elita - začali najednou chápat, kde by mělo k té bitvě dojít a kdo jsou ti králové, kteří mají padnout.
Bílý předák vycítil změnu v atmosféře. Nebyl to pouze jasný pach nemytých černých těl, ale elektrický náboj ve vzduchu, který se vždy objevuje v poledne těch sebevražedných listopadových dnů, těsně předtím, než první kapky deště dopadnou na zem. Rychle se podíval, kde sedí Hendrick.
Jeden shnilý brambor, pomyslel si hořce, a celý pytel je zkažený. Opřel se rukou o obušek za pasem, ten půlmetr opracovaného tvrdého dřeva, jehož konec byl navrtán a vyplněn olověnými broky. Lze s ním přerazit kost, rozbít lebku či pouze ochromit při delikátním využití rovnováhy. V tom byl přece mistr, zrovna tak jako se sjambokem, který však ve stísněném prostoru použít nemohl. Pomalu začal postupovat vagónem, předstíral, že Hendricka ignoruje, a prohlížel si tváře ostatních. Zahlédl v nich náznak rebelie, a to ho ještě víc popudilo proti muži, který mu práci takhle stěžoval.
Měl jsem si to s ním vypořádat hned na začátku, uvažoval vztekle. Teď už je skoro pozdě. Mám rád tichý a jednoduchý život, proto se do toho musím pustit okamžitě.
Při svém postupu nenápadně pohlédl na Hendricka a koutkem oka zahlédl, jak si ten velký Ovambo viditelně oddechl, když ho minul.
Ty na to čekáš, chlapče. Dobře víš, co se bude dít, a já tě rozhodně nezklamu.
Na konci vagónu se jakoby rozmyslel a zase se uličkou vracel. Nyní se zastavil před Hendrickem a halasně ho pobídl: „Kafre, podívej se na mě.“ Ten zdvihl bradu a jenom zíral. „Kde máš zavazadlo?“
To s Hendrickem zacloumalo - přece jen se strachoval o svůj diamantový poklad nad hlavou. Naprosto automaticky pohlédl tím směrem.
„Výborně,“ pochválil ho předák, popadl vak a mrštil s ním na podlahu.

„Otevři to," nařídil mu s úšklebkem ve tváři. Rukou se opíral o obušek.
„Tak dělej." Škleb se změnil ve zvířecí, když se Hendrick ani nepohnul. „Kafre, rozbal to. Podíváme se, co tam schováváš."
Tento postup ho nikdy nezklamal. I ti nejposlušnější černoši zareagují, když chtějí chránit své vlastnictví, ať si je naprosto bezcenné a nedůležité.
Hendrick se pomalu nahnul, rozvázal provaz a opět se pasivně opřel o sedačku.
Předák chytil vak, zdvihl ho a divoce s ním třásl. Rozhazoval obsah po podlaze a nespouštěl oči z černochovy tváře. Napřed vypadla srolovaná deka. Špičkou boty ji rozkopl a uvnitř se ukázala vesta z ovčí kůže, čisté prádlo a přes dvacet centimetrů dlouhý nůž v kožené pochvě.
„To je nebezpečná zbraň," zareagoval běloch. „Víš, že se takové zbraně do vagónu brát nesmějí." Popadl nůž, ostří zasunul do okenního rámu a rukojeť odlomil - oba kusy vyhodil ven.
Hendrick se ani nepohnul, i když předák čekal téměř celou minutu v provokativním postoji. Jediným zvukem ve vagónu zůstal pouze klapot železných kol. Všichni ostatní při tomto dramatu zachovali ve tvářích nehnuty výraz, oči měli téměř nevidoucí.
„A co je tohle za odpadky?" začal opět běloch a dotkl se špičkou boty tvrdé upečené kostky chleba. I když se Hendrickovi ve tváři nepohnul ani sval, předák přesto zaznamenal první zajiskření v jeho očích.
Aha, pomyslel si nadšeně. Tady to máme. Ted se pohne.
Sehnul se tedy pro chléb a přičichl k němu.
„Kaferské žrádlo," zamumlal. „Není povoleno. Firemní pravidla zakazují jídlo ve vlaku," prohodil chléb ven mřížemi v okně.
To už Hendrick nevydržel. Cosi v něm prasklo, a navíc ztráta diamantů mu dodala. Téměř šílel. Skočil po bělochovi, ale ten byl na útok připravený. Vypálil proti němu pravačkou, v níž držel obušek, a udeřil ho přímo do krku. Jakmile chroptící Hendrick padl zpět, držíce se za krk, praštil ho obuškem přímo do čela. Nebyl to žádný zabijácky manévr, přesto se černoch nahnul a padal na podlahu. Předák ho ale včas levačkou zachytil, narazil ho zpět na lavici a pomocí obušku ho zpracovával.
Vypadal jako dřevorubec v lese, který se ohání sekerou.
Naťukl mu i tenkou kůži na lebce, takže krev z něj přímo crčela. Potom ještě tři vypočítané údery a nakonec mu vrazil konec obušku rovnou do úst. Tím mu zarovnal zuby s dásní.
Vždy je zapotřebí je viditelně označit, opakoval si své pravidlo. Ocejchuj je, aby nezapomněli.
Teprve potom ho pustil, takže muž v bezvědomí konečně padl na podlahu.
V mžiku se otočil a jako kobra připravená k útoku pohlížel na ostatní. S obuškem v ruce zíral do šokovaných očí černochů kolem. Velice rychle je sklopili.
Hendrickova krev pod hlavou pomalu tvořila loužičku.
Předák se usmíval. Díval se na tu zkroucenou postavu s téměř otcovskou pýchou. Bylo to skutečně nádherné představení, rychlé a kompletní, přesně tak, jak si naplánoval. Opravdu měl z toho radost. Ta bytost u nohou se stala jeho tvůrčím dílem, na které byl tak pyšný.
Z krve ještě vybral zbylé kostky chleba a vyhodil je ven.
Potom přisedl k raněnému a o košili si otřel poslední stopy krve z obušku. Pak vstal, zasunul zbraň za pásek a pomalu prošel uličkou.
Už to bylo dobré. Nálada se změnila, výbušná atmosféra se zklidnila. K žádným dalším problémům nedojde. Odvedl svou práci skutečně výborně.
Vyšel ven na plošinu, zavřel za sebou dveře a pečlivě zamkl.
V té chvíli muži uvnitř opět ožili. Moses vydal příkazy naprosto jasně: dva zvedli Hendricka, další došel k vodní nádrži na latríně a on sám otevřel svůj vak, odkud vytáhl vyplněný roh.
Zatímco raněnému přidržovali bezvládnou hlavu, Moses sypal z rohu hnědý prášek. Byla to směs popele a rozdrcených bylin, kterou vtíral do otevřených ran. Krvácení ustalo.
Vlhkým hadříkem mu otřel rozbitá ústa. Potom vyčkával.
Moses sledoval konflikt s bělochem s téměř klinickým zájmem, až ke konečnému explozivnímu klimaxu. Jeho postoj k bratrovi byl vcelku nejasný. Vždyť jejich vitálně smyslný otec, místní boháč, udržoval všech svých patnáct manželek naprosto pravidelně v jiném stavu. Takhle získal třicet sourozenců. Pouze k některým cítil opravdovou náklonnost, která se lišila od běžné kmenové a rodinné povinnosti. O mnoho let starší Hendrick odešel z kraalu, když on byl ještě dítě. Od té doby se líčení bratrových zážitků dostalo i k němu a Hendrickova reputace rostla na základě divokých a dost zoufalých činů. Příběhy jsou však jen vyprávění, dokud se nedají prokázat, a pověst tak může být vybudována na pouhých slovech, a ne skutcích.
Tento test se mu velice dobře hodil. Promýšlel jen, jak se jejich bratrský vztah v blízké budoucnosti může touto zkušeností prohloubit. Potřeboval jednoho z tvrdých mužů na místo pobočníka, muže z ocele. Vždyť i sám Lenin si vybral Stalina. On to provede podle původního vzoru: nutně musí mít po boku soudruha, coby sekeru, s níž bude moci osekávat a upravovat své vlastní plány v těžkém a temném lese blízké budoucnosti. Pokud Hendrick v testu propadne, odhodí ho bez lítosti jako obyčejný nástroj, jehož ostří se otupilo již při prvním úderu.
Zraněný najednou otevřel oči a pohlédl na bratra. Cosi zamumlal a dotkl se zranění na hlavě. Bolestí sice zamrkal, ale hněv v nitru už vzplál. Hned se posadil.
„Diamanty?" procedil mezi zuby.
„Jsou pryč," sykl Moses.
„Musíme pro ně zpátky - musíme je najít." Moses však zavrtěl hlavou.

, Jsou rozházené jako semena trávy, nemůžeme si označit místo jejich dopadu. Ne, můj bratře, jsme vězni v tomhle vagónu. Nemůžeme jít zpátky. Diamanty jsou navěky ztracené.“
Hendrick jen tiše seděl a jazykem ohmatával rozdrcené zbytky předních zubů. Přitom uvažoval nad bratrovou chladnou logikou. Moses tiše vyčkával. Tentokrát nevydal žádný příkaz ani neukázal směr. Hendrick se k závěru musí propracovat sám.
„Máš pravdu, můj bratře,“ usoudil nakonec. „Diamanty zmizely. Ale já zabiju toho muže, který nám to udělal.“
Moses nijak nereagoval. Nenabídl ani učenou radu či morální podporu. Pouze vyčkával.
„Udělám to ale chytře. Však si způsob najdu a nikdo o tom nebude vědět -jen on a my.“ Moses stále čekal. Hendrick zatím postupoval po vytyčené cestě. Každopádně ještě musí udělat další krok.
„Souhlasíš s tím, že bych měl toho bílýho psa zabít, můj bratře?“ ptal se. Uznal tak Mosese Gamu za svého vůdce a dal se plně do jeho služeb. Moses se usmál a dotkl se jeho ruky, jako by ho značkoval.
„Udělej to, můj bratře!“ nařídil. Pokud se to nepovede, bílý muž ho oběsí. Pokud zvítězí, prokáže se jako sekera, muž z ocele.
Hendrick seděl v tichosti po celou další hodinu. Občas si masíroval skráně, aby zmírnil pulsující bolest v hlavě. Potom vstal, prošel pomalu vagónem a podrobně si prohlédl všechna zamřížovaná okna. Nakonec se zase posadil. Po chvíli se zvedl a přešel ke kabince s latrínou.
Zavřel se tam a prohlížel si otevřenou díru dole v podlaze.
Viděl ubíhající kamení kolejového lože. Mnoho chlapů už latrínu použilo, ale do díry se netrefilo. Podlaha byla znečištěná temně žlutou močí a výkaly.
Zaměřil pozornost na jediné okno, jehož otevřenou část zakrývalo pletivo v rámu, přišroubovaném ke stěně vagónu. Vrátil se na své místo a zašeptal: „Ten bílej pavián mi sebral nůž. Potřebuju jinej.“
Moses nereagoval. Šlo přece o test. Hendrick musí vše zvládnout sám, a pokud se to nezdaří, je nucen akceptovat veškeré důsledky, aniž by očekával jeho pomoc. To už ale starší bratr tiše rozmlouval s ostatními a po několika minutách vítězoslavně třímal v ruce kapesní nůž.
Vrátil se zpět na latrínu a pomalu uvolnil všech osm šroubků. Vyčkával, až se vlak dostane do ohybu, aby mohl vyhlédnout ven. Vystrčil hlavu a pohlédl na konec střechy. Rukou ho ohmatal a dokázal se pevně zachytit. Potom se přitáhl tak, až se nohama opíral o rám okna. Konečně mohl prozkoumat očima střechu. Vše si zapamatoval, než se opět vsunul na latrínu. Mřížku umístil zpět, ale šroubky naplno neutáhl. Vrátil se na své místo.
S nadcházejícím večerem se opět objevil bílý předák a jeho pomocníci tlačili kolečko s jídlem. Když se dostal k Hendrickovi, povzneseně se usmíval.
„Kafre, teprve teď vypadáš k světu. Černý panny tě láskou přímo sežerou.“ Otočil se a mlčky zírajícím černochům oznámil: „Kdyby kdokoliv z vás chtěl také opravit fasádu, dejte mi vědět. Udělám to zdarma.“
Před setměním se ještě objevili pomocníci, aby jim odebrali prázdné misky.
„Zítra večer už budeme v Goldi,“ oznámil jeden z nich
Hendrickovi. „Tam je bílý lékař, který ti rány ošetří.“ Zdálo se, že má v hlase i trochu sympatie pro černého obra.
„Nebylo od tebe moudré, žes našeho předáka vydráždil. Říkáme mu
Tshayela - Bijec. Dostals za vyučenou, bohužel v tom nejhorším slova smyslu. A vy všichni ostatní si to taky pamatujte.“ Potom za sebou zavřel dveře.
Hendrick sledoval přes okno západ slunce. V minulých čtyřech dnech cesty se krajina změnila, když se vlak vyšplhal na náhorní plošinu highveldu. Vysoká tráva byla světlehnědá působením mrazivých zimních svítání, červená země potrhaná otevřenými koryty eroze a rozdělená do geometrických obrazců ostnatým drátem. Izolované farmy se zdály naprosto ztracené v rozlehlé planině, kde plechové větrné mlýny, neustále pumpující vodu, stály na obřích nohách coby pochmurní strážci vyzáblého dobytka s dlouhými rohy a skvrnami červené, černé i bílé po těle.
„Počkej, až uvidíš Goldi,“ ozval se Moses, když všechno ztemnělo. Muži okolo už zalehávali a připravovali se na noc, zakrývali se dekami aby odolali chladu highveldu proudícímu dovnitř otevřenými okny.
Hendrick čekal na první obhlídku bílého předáka, který mu opět svítil lucernou do obličeje. Ani nepředstíral spánek, jenom zamrkal.
Potom opět bouchly dveře. Hendrick se potichu posadil.
Moses se vedle něj zavrtěl, ale nepromluvil. Hendrick prošel opatrně chodbičkou a zamkl se na latríně. Zručnými prsty odšrouboval rám a už se nahýbal z okna. Studený noční vzduch ho vzpružoval, i když si musel dávat pozor na žhavé jiskry vyletující z komína lokomotivy.
Opět se zachytil okraje střechy. Vytáhl se, jak nejdál dokázal, zakomíhal nohama ve vzduchu a jednou rukou se mu podařilo zachytit krytu ventilátoru. Na chvíli zůstal ležet na břichu. Odpočíval. Potom se pomalu začal plazit k okraji střechy na druhém konci vagónu.
Noční obloha byla naprosto čistá, krajina se oděla stříbrem světla hvězd i temnou modří stínů. Podařilo se mu pokleknout a poté i vstát. Tyčil se na střeše rozkročený, dařilo se mu vyrovnávat cloumání vagónu. Náhle ho jakási předtucha srazila k zemi, když nad ním prosvištěla tmavá silueta ocelového ramene železniční vodní pumpy. Při vteřinovém zpoždění by asi přišel o hlavu. Ucítil, jak mu přeběhl mráz po zádech.
Po minutě se oklepal a pro jistotu přikrčeně postupoval kupředu. Na konci zalehl a opatrně shlížel mezerou mezi střechami vagónů dolů na plošinu. Ujistil se, že kdokoliv bude tudy přecházet, musí mu projít doslova přímo pod rukama.
Spokojeně odfrkl a opět se přesunul k nejbližšímu ventilátoru. Vytáhl z kalhot kožený opasek a udělal z něj smyčku, kterou na něm zachytil. Potom do ní zahákl nohu. Odplazil se zase zpátky k mezeře mezi vagóny, kotník pevně ukotvený.

Ještě jednou si ověřil, jestli rukama dosáhne až na zábradlí plošiny. Elektrické žárovky v drátěném krytu je dobře ozařovaly.
Trochu se stáhl a ležel na střeše tak, aby dokázal sledovat místo pod sebou. Věděl, že světla oslepí kohokoliv, kdo by chtěl pohlédnout do prostoru mezi střechami vagónu, a tak tu ležel jako leopard připravený na stromě u napajedla. Uběhlo několik hodin, což rozpoznal podle pomalého přesunu hvězd na obloze. Chlad se do něj zakusoval, vítr se opíral do nechráněného těla. Vše snášel se stoickým klidem ani si nezdříml, aby neztratil koncentraci. Čekání totiž patřilo mezi nejdůležitější část jakéhokoliv lovu, kdy se hrálo o smrt, a on se této hry zúčastnil již stokrát předtím.
Náhle i přes rachot kol zaslechl kovové cvaknutí v zámku, dveře se hned nato rozletěly. V tom okamžiku se pod ním objevila hlava bílého předáka.
Hendrick bleskově zaútočil a padl tak hluboko, jak mu řemen dovolil. Okamžitě zasekl předloktí pod bradu bílého muže a rukou sevřel loket u druhé, kterou se vší silou opíral o zátylek oběti - Lothar ho naučil dvojitého nelsona dokonale.
Ve smrtelném sevření ho tiskl a současně zdvihal od podlahy. Běloch sebou škubal a divoce kopal. Škrábal ty svalnaté ruce, které ho vytahovaly vzhůru jako oprátka šibenice.
Hendrick ho dostal až na úroveň očí, v mohutných tlapách ho pootočil a široce se usmál, když zahlédl v očích své oběti poznání.
„Ano, můj příteli," zasyčel. „Jsem to já, ten odbojný kafr."
Popotáhl ho ještě o kousek výš a zaklínil bradou na obrubě střechy. Pak už stačilo jenom tlačit. Běloch sebou zmítal jako ryba na háčku, ale Hendrick mu hleděl přímo do očí a stále stlačoval centimetr po centimetru hlavu dozadu.
Ozvalo se zapraskání, jako by se z kmene odlamovala suchá větev. Spojení páteře a hlavy nevydrželo. Bílý muž se ve vzduchu komíhal jako hadrová panenka, život z očí se vytratil.
Hendrick stisk konečně uvolnil a spustil tělo do prostoru mezi vagóny, přímo na kolejnici pod otáčející se kola. Ta vtáhla oběť pod sebe jako kus masa do nožů masového strojku.
Chvíli ležel a nabíral dech. Věděl, že předákovy zbytky budou rozmetány dobrou půlku míle po železničním náspu.
Potom povolil opasek u stříšky ventilátoru a pomalu si ho opět zasunul do kalhot. Začal se plazit k rohu vagónu, kde na něj čekalo otevřené okno latríny. Spustil se dovnitř. Vrátil zpět rám s pletivem a šroubky pevně utáhl. Zamířil ke svému místu a Moses Gama sledoval, jak si dekou zahaluje ramena.
Kývl na svého bratra a přetáhl mu roh přikrývky přes hlavu.
V několika minutách usnul.
Vzbudily ho výkřiky černých předáků i cukání vagónu, s nímž opět posunovali. Všiml si též názvu místa, kde zastavili.
Z bílého podkladu zářila na nástupišti černá písmena
Vriburg, ale to mu nic neříkalo.
Velice brzo se objevily modré uniformy železniční policie a rekrutům nařídili vystoupit na nástupiště. Museli se postavit do řad, napůl rozespalí se třásli pod jasným osvětlením.
Zjistilo se, že nikdo neschází.
Hendrick nenápadně šťouchl bratra loktem a bradou pohnul směrem k podvozku jejich vagónu. Náboj kola i osa byly potřísněné krví, dokonce se na nich sem tam usadily i drobné kousky krvavého masa a tkání.
Celý následující den tu vlak stál, zatímco policie individuálně vyslýchala každého rekruta v místnosti výpravčího. Pozdě odpoledne došli k názoru, že smrt předáka nebyla úmyslná, a tak ztratili zájem o jakékoliv další protahování výslechů. Jasný důkaz zamčených dveří a zamřížovaných oken byl
Přesvědčivý a svědectví černých boss-boyů i každého rekruta byla jednomyslná a neotřesitelná.
V předvečer opět nastoupili do svých vagónů, které se znovu rozjely do noci vpřed, k pohádkovému Witwatersr randu.
Hendrick se probral vzrušenými výkřiky mužů okolo, a tak se hned protlačil k oknu. Napřed uviděl vysokou horu, tak velkou, že zabírala celou severní oblohu. Vypadala velice podivně - zářila blýskavým žlutým světlem v ranním slunci, s perfektně vodorovným vrcholem a symetrickými boky.
„Co to je?" divil se Hendrick.
„Hora vzatá z břicha země," vysvětloval Moses. „To je důlní halda, můj bratře - hora postavená horníky ze skály, kterou dole kopou."
Ať se Hendrick díval kterýmkoliv směrem, všude stály podobné kopce a kolem nich vykukovaly vysoké kovové stavby připomínající dlouhokrké žirafy. Úplně nahoře se neúnavně točila obrovská kola na pozadí bledé oblohy highveldu.
„Těžní věže," opět ho informoval Moses. „Pod každou je otvor zasahující do vnitřností země, do skalnatých střev, kde se nachází žluté Goldi, pro které se bílý muž tak potí, lže, podvádí - a velice často zabíjí."
A jak se vlak pohyboval, viděli další zázraky. Až neuvěřitelně vysoké budovy, silnice připomínající řeky plné jedoucích vozidel, vysoké komíny, které plnily oblohu černými bouřkovými mraky, a obrovské množství lidí, které přesahovalo snad i migrační stáda antilop na Kalahari. Černí muži ve stříbřitých přilbách a vysokých gumovkách pochodovali k těžním věžím při změně směny a střídali ty unavené, kteří se rojili ze šachet zalití od hlavy k patě žlutým bahnem.
Zahlédli i bělochy a jejich ženy ve vesele barevných šatech. Bylo toho k vidění až moc a těžko se něco takového dalo chápat.
„Kde jsou ženy?" vyhrkl náhle Hendrick a Moses se usmál.
„Bratře, jaké ženy?"
„Z našeho kmene."
„Takové tu nejsou, alespoň ne ten typ, co znáš. Jsou tu pouze ženy prodejné, a ty to dělají za zlato. Všechno je tady vlastně za zlato."

To už se ale jejich vagóny přesunuly z hlavní koleje na vedlejší a zastavily v ohraničené prostoře, podél které stála řada dlouhých bílých budov. Nápis na bráně hlásal:
WITWATERSRAND NATIVE LABOUR ASSOCIATION
CENTRAL RANDINDUCTION CENTRE
Nacházelo se tu zaškolovací středisko domorodých pracovníků, kam je šklebící se boss-boyové zavedli. Radostně jim oznamovali, aby se svlékli.
Řada naháčů tak stála ve frontě pod otcovským dohledem předáků, kteří s nimi laškovali.
„Někteří jste si přinesli domácí zvířectvo s sebou i ve vlasech a chlupech," vtipkovali, když namáčeli štětce do fialové dezinfekce a natírali jim hlavy i rozkroky. To nováčky alespoň rozveselilo.
Potom každý dostal malý kousek karbolového mýdla.
„Vaše matky si myslí, že voníte jako mimóza v květu, ale dokonce i kozel se otřese, když projdete okolo po větru," lichotili jim a zaměřovali je do horkých sprch.
Jakmile se vydrbaní a čistí vynořili z vody, čekali už na ně doktoři. Museli provést první důkladná vyšetření.
„Co se ti stalo se zuby a hlavou?" vyptával se Hendricka jeden. „Vlastně ne, ani mi to neříkej. Nechci to vědět."
Podobná zranění viděl už předtím. „To dělají ta hnusná zvířata, co velí transportům. Neboj se, pošlu tě k zubaři, aby ty kořeny vytáhl - na tržné rány na hlavě je už pozdě, takže budeš mít nádherné jizvy! Ale jinak jsi perfektně vybavený," poplácal Hendrickovy tvrdé lesklé svaly. „Pošlu tě pod zem a dostaneš za to ještě příplatek."
Každý vyfasoval šedivou kombinézu a okované boty.
Potom se zúčastnili obrovské hostiny, kde mohli jíst co hrdlo ráčí.
„Nevypadá to tak zle, jak jsem si představoval," brumlal mezi sousty Hendrick. „Dobrý jídlo, bílí muži co se usmívají, žádný bití -jako v tom vlaku."
„Bratře, pouze hlupák své tažné voly trápí hladem a bije a tihle běloši hlupáci nejsou."
Jeden z Ovambů vzal Mosesovu prázdnou misku do kuchyně a vrátil se s přídavkem. Už nebylo zapotřebí vydávat příkazy pro podobné služby. Přispěla k tomu i smrt Bijce, jehož osud se mnohým opakováním stával legendou posilující postavení i autoritu Mosese Gamy a jeho pobočníka. Muži kráčeli okolo nich po špičkách a s plným respektem skláněli hlavy, když k nim Moses či Hendrick promluvili.
Při svítání druhého dne, poté co vstali z kavalců na ubytovně a po obrovské snídani skládající se z pečené kukuřičné placky a tučného kyselého mléka, je odvedli do dlouhých tříd zakrytých střechou z vlnitého plechu.
„Jsou tu černí bratři ze všech konců naší země - mluví téměř čtyřiceti různými jazyky od Zulu po Tswana, od Herero k Basuto a pouze jeden z tisíce rozumí slovu z angličtiny či afrikánštiny," vysvětloval potichu Moses bratrovi, když jim ostatní muži s plným respektem dělali místo na jedné z lavic.
„Teď nás naučí zvláštní řeč Goldi, jazyk, kterému rozumí všichni, bílí nebo černí."
Objevil se starý zulský boss-boy, jehož temeno pokrývaly zářící stříbrné vlnky - ten jim měl jako expert předvést, co je tofanakalo -linguafranca na zlatých dolech. Název byl převzatý ze zulského slovníku a ve skutečnosti znamenal „jako tohle, jako tamto" - fráze, které nováčci slyšeli velice často:
„Dělej jako tohle! Pracuj jako tamto! Sebenzafanakalo!"
Zulský instruktor byl obklopen na stupínku veškerým nářadím, které horník potřeboval. Ukazovátkem se dotýkal jednotlivých kusů a rekruti museli vykřikovat názvy nahlas a jednotně. Přilba a svítilna, kladivo a krumpáč, páka a škrabka - vše budou intimně znát ve chvíli, kdy půjdou na svou první směnu.
Ale teď se starý Zulu dotkl své hrudi a zvolal: „Mina!"
Potom ukázal na třídu a řekl: „Wena!"
A Moses všechny vedl ve skandování: „Já! Vy!"
„Hlava!" pokračoval odborník. „Noha! Ruka!" Dotýkal se různých částí těla a žáci ho s velikým nadšením imitovali.
Učili se až do oběda, potom je rozdělili po dvaceti. Moses a Hendrick se svou skupinou se dostali do vedlejší stejné budovy, lišící se pouze vybavením. Zaplňovaly ji pracovní stoly. Po chvíli se objevil běloch s rezavými vlasy, knírkem a zelenýma očima. Měl na sobě dlouhý bílý plášť, podobný jako doktoři předtím. Usmíval se a tvářil se přátelsky, když je rozděloval k jednotlivým stolkům. Mluvil anglicky, čemuž rozuměl pouze Moses a Hendrick, ale snažili se to nedat najevo.
„Tak dobře, přátelé. Jmenuju se doktor Marcus Archer a jsem psycholog. Udělám tu s vámi několik testů, abych poznal, ke které práci se nejlépe hodíte," vysvětloval s úsměvem, zatímco boss-boy překládal: „Uděláte, co vám Bomvu, ten ryšavý, řekne. Jedině tak může přijít na to, jak jste hloupí."
První test zahrnoval cvičení s dřevěnými kostkami, který
Marcus Archer sám vynalezl, aby mohl otestovat základní schopnosti i představivost nováčků. Dřevěné kostky různých barev i tvarů měly vytvořit rám - šlo vlastně o skládačku. Vymezený čas byl šest minut. Předák vše znovu vysvětlil, něco předvedl a potom už Marcus Archer zvolal: „Enza! Začněte!"
Pak stiskl stopky.
Moses zvládl své puzzle za minutu a šest vteřin. Podle doktora Archera to byl přímo rekord mezi těmi 116 816 účastníky, kteří zde doposud seděli. Nikdo neskončil dříve než za dvě a půl minuty. Opustil stupínek a sešel dolů k Mosesovi, aby výtvor překontroloval. Vše bylo správně, a tak jenom spokojeně pokyvoval. Přitom studoval nováčkovu bezvýraznou tvář.
Samozřejmě si ho všiml už ve chvíli, kdy vešel dovnitř.
Nikdy v životě tak krásného muže neviděl, černého nebo bílého - a doktor rozhodně preferoval černé. To byl jeden hlavních důvodů, proč se před pěti lety objevil v Africe, tor Marcus Archer byl totiž homosexuál.
Teprve ve třetím roce na Magdaleně College si přiznal, že muž, který ho vystavil těm hořkosladkým zážitkům, stimuloval

i jeho intelekt s novou doktrínou Karla Marxe a dalšími úpravami tohoto učení, Vladimírem Iljičem Leninem. Jeho milenec ho tajně přihlásil do Britské komunistické strany, a jakmile opustil Cambridge, představil ho svým soudruhům v Bloomsbury. Každopádně mladý Marcus se v intelektuálním Londýně necítil doma.
Proto se raději začlenil do divočiny na Manchester University, kde začal studovat novou vědu industriální psychologie.
V Manchesteru také zahájil dlouhé a lyricky šťastné spolužití s jamajským hráčem na trombon, takže spojení se stranou ho už tak nevzrušovalo. Přesto musel pochopit, že strana nikdy nezapomíná na své vyvolené, a tak ve svých osmatřiceti letech, kdy to ve vědě daleko nedotáhl a navíc romance skončila téměř tragicky sebevraždou, strana natáhla jedno ze svých chapadel a jemně ho přivinula na svá prsa. Oznámili mu, že se v jeho oboru otvírají nová pole u jihoafrické Hornické komory, kde by mohl pracovat s černými dělníky. Navíc mladičká Jihoafrická komunistická strana potřebovala další posilu. Ani na minutu nezaváhal a do měsíce odplul do Kapského
Města.
Následujících pět let prováděl důležitou průkopnickou práci u Hornické komory, kde získal nejenom uznání, ale sám v sobě pociťoval i hluboké uspokojení. Spojení se stranou udržoval skryté, ale jeho marxistické ideály byly posíleny, když si všiml nelidského jednání i rasové diskriminace černého proletariátu ve srovnání s neuvěřitelným bohatstvím a privilegii bílé buržoazie. Chápal, že tato bohatá, nádherná země je ve svém jádru nemocná a podmínky dělníků neúnosné.
A právě teď, když Marcus Archer pozoroval toho noblesního mladého černocha s tváří egyptského boha a tělem v barvě temného medu - pocítil v sobě touhu.
„Ty umíš anglicky, že ano?“
„Ano, umím,“ vydechl Moses a doktor se musel obrátit a přejít ke stupínku. Už nemohl svou vášeň více zakrývat, prsty se mu třásly, takže raději uchopil křídu a začal psát na tabuli další testovací otázky.
Okolo páté vše skončilo a všichni vyrazili nadšeně ven.
Doktor Archer si však Mosese odchytil: „Gamo!“ jméno si našel na registrační kartě., Ještě tu mám jeden úkol, o který by ses mohl pokusit.“
Odvedl ho přes verandu ke své kanceláři.
„Umíš číst i psát?“
„Ano, doktore.“
„Jsem přívržencem jisté teorie, kdy podle písma lze najít klíč k osobnosti dotyčného jedince,“ vysvětloval. „Rád bych od tebe viděl něco napsaného,“ podal mu standardní text dětské říkanky.
Moses namočil pero, doktor se k němu nahnul a sledoval, jak píše. Všímal si, jak formuje ostré vrcholy hlásek, a sledoval i další znaky prokazující duševní odhodlání i neobvyklé množství energie.
Pilně studoval každý jeho tah, dokonce si i přisedl a přitom mu nenápadně položil ruku na stehno. Cítil, jak se sval pod sametovou kůží pohybuje. Potom Moses psaní skončil. Odložil opatrně pero a poprvé se podíval doktorovi přímo do zelených očí.
„Gamo,“ prohlásil rozkolísaným hlasem Marcus Archer a prsty ho sevřel ještě pevněji, „jsi příliš inteligentní, než abys ztrácel čas rýpáním v zemi.“ Odmlčel se a posunul ruku o kousek výš.
Moses na něj pořád zíral, výraz v obličeji nezměnil. Pomalu ale začal nohy rozvírat a doktorovo srdce se divoce rozbušilo.
„Chci, abys pracoval jako můj osobní asistent,“ vydechl a Moses okamžitě uvažoval nad obrovskou výhodou této nabídky. Bude mít přístup ke všem složkám o každém zaměstnanci v celých zlatých dolech. Bude chráněn a privilegován, dostane se tam, kam druzí budou mít vstup zakázán. Ty výhody jsou tak obrovské, že si momentálně jejich množství nemůže ani představit. Pokud si bílý muž přeje, aby se k němu choval jako k ženě, tak mu podobnou službu klidně poskytne.
„Ano, doktore - s radostí pro vás budu pracovat,“ odpověděl pevně.
O poslední noci v ubytovně výcvikového centra si Moses povolal všechny své vyvolené pobočníky. Shromáždili se okolo jeho kavalce.
„Velice brzo odtud odjedete do Goldi. Nepůjdete všichni společně, protože existuje mnoho dolů v celém Randu. Někteří budete fárat pod zem, jiní zůstanete na povrchu. Rozdělí vás, ale nesmíte zapomenout na to, že jsme bratři. Ani já, váš starší bratr, na vás nezapomenu. Mám pro vás velice důležitou práci. Vyhledám vás, ať jste kdekoliv, a vy budete pouze připraveni, jakmile se k vám má výzva dostane.“
„Á, ha!“ vyjádřili sborově souhlas i oddanost. „Jsme tví mladší bratři a tvému hlasu budeme naslouchat.“
„Musíte si pamatovat, že jste pod mou ochranou, a kdokoliv vás ohrozí, dojde trestu. Už jste viděli, co se stalo těm, kteří narušili naše bratrství.“
„Viděli jsme to na vlastní oči,“ zamumlali. „Viděli jsme to, a je to smrt.“
„Je to smrt,“ odsouhlasil Moses. „Je to však i smrt pro každého, kdo by naše bratrství zradil. Smrt zrádcům.“
„Smrt zrádcům,“ vydechli unisono, opět pod magickým kouzlem svého vůdce.
„Vybral jsem také znak našeho bratrství,“ pokračoval Moses. „Zvolil jsem buvola, protože je černý, silný a všichni muži se ho bojí. Jsme tedy Buvolové.“
„Jsme Buvolové,“ nadšeně provolali nad takovým vyznamenáním. „Jsme černí Buvolové a všichni muži se naučí nás bát.“
„Poznáme se rovněž podle tajného znamení,“ ukázal jim dvojitý stisk pravou rukou, podobný bělošskému pozdravu u druhého však netiskl dlaň, nýbrž zápěstí. „Podle toho poznáte své bratry, když se objeví. Brzo o mně uslyšíte. Než se ale ozvu, musíte pracovat přesně podle pokynů bílého muže.

Tvrdě pracovat a učit se, dokud vás nezavolám.“
Potom se rozešli na své ubikace a Moses se usadil vedle
Hendricka. „Ztratil jsi ty malé bílé kamínky a teď jsou roztroušené díky ptákům a zvířatům kdovíkde. Prach a tráva je zakryjí. Zmizely, můj bratře.“
„Ano, jsou fuč,“ odsouhlasil Hendrick. „Po takovým úsilí a prolévání krve jsou rozmetaný jako semena ve větru.“
„Však byly prokleté,“ chlácholil staršího bratra. „Od chvíle, co jsem je uviděl, jsem tušil, že přinášejí pouze hrůzu a smrt. Jsou to hračky bílého muže. Co bys s bohatstvím bílého muže dělal? Pokud by ses je pokusil utratit, byla by ti neustále v patách bílá policie. A nakonec by na tebe stejně čekala jenom vězeňská cela a smyčka na šibenici.“
Hendrick mlčel a uvažoval nad tou prostou pravdou. Co by si za ně vlastně mohl koupit? Černý muž si přece nemůže koupit vlastní zem, a pokud by měl víc než sto krav, tak už by nejbližší místní kmenový vůdce začal žárlit. A manželky už má - dokonce víc, než si přál. Navíc černý muž nejezdí v autě a nesnaží se na sebe upoutat pozornost, pokud je jenom trošku moudrý.
„Ne, můj bratře,“ přerušil tok jeho myšlenek mladší bratr.
„Opravdu pro tebe nebyly určeny. Děkuj duchům našich předků, že ti je odejmuli a rozhodili po zemi, k níž patří.“
„Stejně bych se cítil lip, kdybych si moh na ten poklad občas sáhnout, třeba jenom potají,“ nespokojeně mručel.
„Existují ještě jiné poklady, dokonce mnohem důležitější než diamanty a zlato bílého muže, můj bratře.“
„A jaký?“
„Následuj mě a já tě k nim dovedu.“
„Řekni mi ale, který to jsou.“
„Objevíš je, až přijde čas,“ usmál se Moses. „Nyní, můj bratře, si musíme promluvit o důležitých věcech, poklady přijdou na řadu až později. Dobře poslouchej. Bomvu, ten ryšavý doktůrek, který se mi nabízí jako žena, tě určil pro práci na zlatém dole Central Rand Consolidated. Je to jeden z nejbohatších, s mnoha hlubokými šachtami. Sfáráš pod zem a nejlepší bude, když si tam získáš jméno. Doporučil jsem
Bomvu, aby poslal deset našich nejlepších mužů z Buvolů do
CRČ. Ti se stanou tvými impi, vyvolenými bojovníky. Musíš s nimi sice začínat od píky, ale snaž seje předčit. Budou s tebou rychlí, silní a neohrožení.“
„A na co je mám připravit?“
„Udržuj je v pohotovosti. Uslyšíš o mně brzo, velice brzo.“
„A co ostatní Buvolové?“
„Bomvu je poslal, podle mého doporučení, v desetičlenných skupinách na další doly v Goldi po celém Randu. Malé skupinky našich mužů pomalu porostou a brzy se z nich stanou velká stáda buvolů, na něž si ani ten nejbestiálnější lev netroufne.“
Poprvé v životě se Swart Hendrick spouštěl pod zem.
Nebyl schopný ani promluvit či dokonce myslet - sestup ho děsil tak, že nebyl s to se ani výkřikem bránit.
Hrůza začala už v dlouhé frontě černých horníků oblečených v šedivých kombinézách, na nohou gumovky a na hlavě stříbřité helmy s lampou. Připadal si jako uprostřed stáda dobytka vedeného na porážku. Po chvíli se objevil před železnou bránou s pletivem, která střežila vstup do šachty.
Dál už zahlédl pouze ocelová lana vinoucí se dolů jako hrůzné krajty. Když zdvihl hlavu, viděl kostru železné věže a obrovská kola, která se neustále roztáčela a opět zastavovala.
Náhle se brána otevřela a masa těl ho vnesla do těžní klece.
Stáli tu namačkáni jeden vedle druhého, celkem sedmdesát.
Dveře se zavřely, podlaha pod nohama jenom kousek popojela a už slyšel dupot nohou nad sebou, kam se do druhého patra cpalo dalších sedmdesát mužů.
Podlaha mu opět začala mizet pod nohama, jakmile se ozvalo čtvero dlouhé zazvonění - signál k sestupu. Těžní klec se rozletěla tak rychle, až mu připadalo, že se pohybuje volně ve vzduchu. Žaludek mu vletěl do krku.
V temnotě se těžní klec hnala dolů s rachotem a bubnováním jako rychlík v tunelu. Děs vzrůstal vteřinu po vteřině trvalo to celou věčnost. Dusil se, snad je přímo drcen tou neuvěřitelnou váhou skály nad nimi. V uších mu praskalo a přitom překonával jenom míli do hlubin země.
Těžní klec se zastavila tak prudce, až se mu nohy podlomily. Svaly se snažily urvat od kostí, obličej se mu protáhl jako gumový. To už se ale všichni drali ven, do obrovské jeskyně, kde ve světlech zářila mokrá skála. Viděl stovky jemu podobných -jako krysy v kanálu postupovali v nekonečném proudu a mizeli v tunelech protínajících břišní dutinu země.
Všude tekla voda, kapala i z kamenného stropu. Dokonce i ve vzduchu cítil vlhkost společně s pachem použitých výbušnin. Vše na něj přímo padalo, nemohl se zbavit děsu ani během pochodu na vzdálené stanoviště. Tam už se skupiny mužů rozcházely, aby se rozplynuly v temnotě chodeb.
Konečně se objevili na dobývce, kde se ta zlatonosná ruda těžila. V nastalé kaverně byl vybudován vzpěrami podepřený dřevěný strop, který prakticky následoval šikmý postup zlaté žíly procházející celou oblastí Randu.
Muži z jeho skupiny se zastavili a pod světlem elektrické žárovky čekali na bílého předáka. Ve stěně chodby byl vykutaný malý prostor s lavicí a kbelíkem, sloužícím coby záchod.
Objevil se Afrikánec a dva boss-boyové, kteří provedli prezenci. Bílý šéf se optal v jazyce fanakalo: „Kdo je ten nový určený pro kladivo?“ Hendrick se postavil. Cronje k němu popošel a přeměřil si ho pohledem. Rozdrcený nos naznačoval rváče, mohutností postavy se nijak nelišili. Nahoře, na slunci, by to byl černoch a běloch. Tady dole šlo pouze o dva obyčejné chlapy.
„Umíš pracovat s vrtacím kladivem?“

„Umím," odpověděl Hendrick v afrikánštině.
Cronje uslyšel svou mateřštinu a radostně zamrkal. „Mám pod sebou tu nejlepší partu lamačů na celém CRČ," prohlásil a neustále se šklebil. „Naučíš se rozbíjet skálu, příteli, nebo ti rozmlátím hlavu až u samé prdele. Rozumíš tomu?"
„Samozřejmě," ušklíbl se Hendrick. To už Cronje svolával ostatní: „Kladiváři, ke mně!"
Z lavice se jich zvedlo pět, všichni velcí jako Hendrick.
Bylo zapotřebí obrovské fyzické síly k zvládnutí tohoto úkonu - však brali téměř dvojnásobnou výplatu a ještě prémii za dosažený postup. Navíc s tím přišla i reputace.
Cronje napsal jejich jména na tabulku: Zama, velký Zulu coby číslo jedna, Henry Tabaka jako poslední.
„Ha!" ozval se zulský obr a pohlédl na Hendricka. „Objevil se nám tu i malý ovambský šakal, přišel až z pouště."
Muži okolo se hlasitě rozesmáli, neboť Zama stál na samém vrcholu a každý musel zareagovat na jeho vtip.
„Měl jsem dojem, že zulský pavián si hledá blechy pouze na vrcholcích Dračích hor, aby byl jeho hlas slyšet co nejdál," odfrkl Hendrick a v tu chvíli se rozhostilo ledové ticho.
„Dobře, dobře, vy tlachalové," přerušil je Cronje, „už se konečně můžete pustit do skály." Odvedl je na předek, kde zlatá žíla vystupovala napovrch jako obyčejný úzký šedivý pruh, aniž by zablýsknutím dala najevo, co v sobě skrývá.
Chodba ve skále se zužovala, takže se museli shýbat. Nakonec se přece jenom dostali do míst, kde uslyšeli práci další skupiny. Jejich lampy házely kolem dokola podivné stíny.
„Tabaka!" zaječel Cronje. „Tady!" Označil bílou křídou díry, které se musí vyvrtat pro uložení trhavin. Navíc k nim připsal směr i hloubku vrtu.
Docházelo opravdu k velice složitému výbuchu - zahajovaly jej náplně otvorů po obvodu, které vlastně jakoby vykrajovaly vnější tvar chodby. O zlomek vteřiny později se musely odpálit vnitřní nálože, které výbuchem rozdrcenou žílu vymetly z předku.
„Do útoku!" zavelel Cronje. „Vrhni se na to!" a chvíli sledoval, jak se Hendrick postavil k vrtacímu kladivu.
Připomínalo spíš těžký kulomet s hadicemi přivádějícími stlačený vzduch a vodu z centrálního důlního systému.
Hendrick s naprostou lehkostí vsunul do čelistí vrtacího kladiva neuvěřitelně dlouhý ocelový vrták a společně s pomocníkem donesli nástroj ke skále. Hrot vrtáku opřel o vyznačený bod.
Potom se vší silou vzepřel. Otevřel kohout.
Vrtací kladivo se rozeřvalo v okamžiku, kdy stlačený vzduch toto monstrum rozhýbal. Dlouhý ocelový vrták se zakousl do skály.
Hendrick se celý roztřásl: snažil se opírat vahou celého těla, hlava mu doslova drnčela. Pomalu přestával vidět, přesto jen přivřel oči a hnal vrták přesně v předepsaném úhlu. Voda vháněná vnitřkem vrtáku se vracela ven, vybublávala plná špíny a cákala mu přímo do obličeje.
Navíc se začal potit. V několika minutách ho svědilo celé tělo. To proto, že se mu kůže natřásala dopředu i dozadu tisíckrát za vteřinu divokou vibrací kladiva, a tak se každou minutou agónie zvyšovala.
Ocelový vrták pomalu pronikal do skály, až se dostal do správné hloubky, takže Hendrick kohout uzavřel. Nerozhostilo se však ticho - ušní bubínky stále registrovaly ozvěnu těch okolo, ačkoliv měl uši ucpané.
Pomocník přispěchal, a tak společně vytáhli vrták z otvoru a nasadili ho na další značku. Hendrick otevřel kohout a agónie opět začala. Takhle se to opakovalo po celou směnu dlouhých šest hodin bez jakékoliv přestávky. Když skončili, opustili předek pokrytí žlutým bahnem od hlavy až k patě, unavení k smrti.
U tabule už Cronje zapisoval dokončené dílo: Zama vyvrtal šestnáct otvorů, Henry dvanáct a další nejlepší pouze deset.
„Podívejme se," mumlal Zama, když se blížili napovrch s těžní klecí. „Po první šichtě se šakal stal vrtačem číslo dvě."
„A při druhý bude jednička," vydechl z posledních sil
Hendrick.
Nikdy však k tomu nedošlo. Ani jedenkrát se mu nepodařilo navrtat víc skály, než zvládl Zulu.
Na konci prvního měsíce se Hendrick usadil v tovární pivnici s ostatními Ovamby, členy Buvolů, když k němu dorazil mohutný Zulu s dvěma obrovskými mázy kvašeného piva, které firma svým dělníkům prodávala - husté jako kaše a zrovna tak výživné, pouze se středním obsahem alkoholu.
Postavil máz před Hendricka a prohlásil: „To jsme to ty skále za měsíc nandali, co, šakale?"
„A další měsíc budeme pokračovat, co, paviáne?"
Oba se rozeřvali smíchem, zdvihli mázy a vypili až do dna.
A tak Zama, první Zulu, byl přijat do bratrstva Buvolů nebylo to ale nijak snadné kvůli kmenovým bariérám, které podobně jako hraniční horstva nebylo snadné překročit.
Trvalo další tři měsíce, než se Hendrick opět sešel s bratrem. To už rozšířil svůj vliv po celém osazenstvu CRČ a Zama se stal jeho pobočníkem. Buvolové už přijali mezi sebe mnoho členů různých kmenů, jako Zulu, Shangaan či Matabele. Jediná kritéria přijetí zahrnovala tvrdé a schopné muže s nějakým vlivem na skupinu černých bratrů v té mase osmi tisíc horníků. Dokonce sem patřili i někteří z administrativy: úředníci, předáci či firemní policie.
Někteří se ale nechtěli nechat přesvědčit. Jeden z nich, starší zulský boss-boy s třicetiletou službou a nepotlačitelným smyslem loajality k firmě, spadl do výpusti vyrubané rudy na šestnáctém patře, když podobnou nabídku odmítl. Tělo našli rozemleté do blátivé kaše tunami skály, která ho zasypala.
Jiný z policistů, který též bratrstvu odporoval, byl nalezen mrtvý s nožem v hrudi ve strážní budce, zatímco druhý uhořel v kuchyni. Tři z Buvolů hravě dosvědčili, jak si dotyčný všechno zavinil vlastní neopatrností a neschopností. Od té doby se jim už nikdo nevzpíral.
Dle vládního rozhodnutí nebylo černým horníkům povoleno opouštět prostory důlního komplexu, ohraničené ostnatými dráty. Nešlo pouze o názor Hornické komory, ale i Johannesburské radnice. Všichni chápali, že desetitisíce

osamělých černých mužů bez dohledu by přivodily katastrofu.
Však už zažili lekci od Číňanů. V roce 1904 bylo do Jižní
Afriky importováno téměř padesát tisíc čínských kuliů, aby nahradili nedostatek pomocných pracovních sil ve zlatých dolech. Přesto se Číňané ukázali až moc inteligentní a nespokojení, takže se nedali omezovat. Navíc byli vysoce organizovaní ve svých tajných společenstvích. Výsledkem se stala vlna bezvládí a teroru, která se přehnala zlatonosnou oblastí: drancování a loupení, hry o peníze a drogy. Proto byli s vynaložením obrovských nákladů už v roce 1908 seskupeni a odesláni zpět do Číny. Nyní se vláda snažila zabránit jakémukoliv opakování této nešťastné události a veškeré hornické komplexy byly důkladně střežené.
A přesto Hendrick prošel branou komplexu CRČ jako neviditelný, když obdržel bratrovu zprávu ohledně schůzky. Pod svitem hvězd našel zarostlou stezku a následoval ji až k opuštěné těžní věži. Černý sedan byl ukrytý za polorozpadlým přístřeškem z vlnitého plechu. Hendrick se k němu opatrně blížil, když ho náhle na chvíli oslepilo prudké světlo.
Zůstal stát jako přikovaný. Záře však hned zmizela a tmou se nesl Mosesův hlas: „Vidím tě, můj bratře."
Impulzivně se objali a Hendrick se zachechtal: „Ha! Ty už řídíš i automobil jako bílý muž."
„Vlastní ho však Bomvu," vysvětlil a usadil ho dovnitř.
Bratr se rozvalil na kožené sedačce a spokojeně prohlásil:
„Rozhodně je to lepší než chodit po svých."
„Řekni mi, Hendricku, můj bratře, jak ti to jde na CRČ?"
A potom naslouchal jeho dlouhému vyprávění. Pokýval hlavou.
„Rozhodně jsi pochopil mé cíle. Přesně tak jsem si to přál.
Bratrstvo musí zahrnovat muže všech kmenů, nejenom z Ovamba. Musíme se dostat ke každému kmenu, na každý pozemek, do každého koutu zlatonosných polí."
„To už jsi říkal předtím," odfrkl Hendrick. „Nikdy jsi mi to ale nevysvětlil, můj bratře. Já ti věřím, jenže další muži, ti impi, které jsem si vybral, se mě pořád vyptávají: Proč?
Co z toho budou mít? Proč existuje tohle bratrstvo?"
„A jaká je tvá odpověď, můj bratře?"
„Pokouším se jim domluvit a nabádám je k trpělivosti," zakabonil se. „Vždyť ani já odpověď neznám, přesto se snažím vypadat chytře. Pokud mě ale budou dál otravovat, nařežu jim jako nezvedeným dětem." Moses se nadšeně zachechtal. Hendrick zavrtěl hlavou: „Nesměj se, můj bratře. S tím se přece nikam nedostanu."
Bratr ho poplácal po zádech. „Však už to bude jinačí. Teď mi ale pověz, co ti za ty měsíce v práci nejvíc scházelo?"
„Ženská."
„Tu budeš mít, ještě než se rozední. Co dál?"
„Dobrý chlast, který by mě zahřál, a ne ty splašky, co pijeme v kantýně."
„Můj bratře," pokračoval Moses vážně, „odpověděl sis sám na své vlastní otázky. Ženy i alkohol naši muži dostanou z bratrstva - pouhé zbytky odhozené psům. Samozřejmě peníze budou pro nás, kteří stojíme v čele všech Buvolů," řekl a nastartoval.
Zlatonosná žíla Witwatersrandu se táhne v rozkročeném oblouku do vzdálenosti sta kilometrů. Jedny z prvních dolů ve východní části, jako East Daggafontein, se nacházejí v místě, kde žíla vychází napovrch. Nové dolovací komplexy vyrostly na západě, kde se žíla obrací a mizí hluboko v zemi, jako třeba Blyvooruitzicht. Všechny doly se rozrostly podél tohoto bájeslovného vyklenutého oblouku, obklopené přístavbami pro ty, kteří se nechali zlákat zlatem.
Moses mířil na jih, pryč od dolů i budov bílého muže. Cesta se velice brzo zúžila a téměř zmizela. Povrch byl rozrušený děrami, které po sobě zanechala poslední bouře.
Městská světla zůstala v dálce za nimi. Tady prostor osvětlovalo něco jiného - záře stovek ohňů produkujících obrovský oblak kouře. Všude stály polorozpadlé chýše, vystavěné ze starého vlnitého plechu propojeného lepenkou.
„Kde to jsme?" chtěl vědět Hendrick.
„Dostali jsme se do města, které nikdo nezná a které teoreticky neexistuje."
Ve světle reflektorů viděli skupinu černých dětí házejících kameny po raněném psu -jakési tělo leželo u cesty, snad opilec či mrtvý - žena ve dřepu u plechové stěny právě močila dva muži spolu tiše zápasili - a další množství temných stínů se objevovalo a zase mizelo.
„Tohle je Drake 's Farm," informoval ho konečně Moses.
„Jedna z neoficiálních osad obklopujících Goldi bílého muže."
„Kolik našich tu žije?"
„Pět tisíc, deset tisíc. Nikdo neví, nikoho to nezajímá."
Moses zastavil, vypnul světla i motor.
Venku nepanovalo ticho, ale lomoz připomínající šumění moře: nářek malých dětí, štěkání psů, zpěv žen, nadávky mužů i slova těch, kteří se zrovna hádali či milovali, těch kteří umírali, vyměšovali, chrápali či hráli o peníze při pijatyce.
Moses vystoupil z auta a křikl do tmy. V mžiku se objevila skupina temných postaviček.
„Pohlídejte mi auto," nařídil a hodil jim malou minci.
„Ano, baba!" jásaly děti, zatímco Moses odváděl bratra asi o sto metrů dál, kde se puch zpocených těl i odhozených odpadků mísil s pronikavou vůní alkoholu a pečeného masa.
U podivně dlouhé stavby Moses zaťukal na dveře, které se otevřely.
„Můj bratře, pojd dovnitř," vedl ho dál. „Tohle je tvůj první shebeen - ilegální bar s alkoholem a ženami."
Všude se válela oblaka tabákového kouře, bylo nabito.
Černé tváře vyzařovaly vzrušení. Byli to horníci, kteří pili, zpívali a těšili se s ženami. Ti nejopilejší už leželi na podlaze

ve vlastních zvratcích. Ženy ze všech možných kmenů byly dokonce nalíčené podle vzoru bílých - navlečené do podivných šatů zpívaly, tančily a natřásaly své vnady. Zkušeně lovily ty, kteří měli peníze, a hned je protlačovaly zadními dveřmi.
Moses se prodírat nemusel, dav se před ním rozestoupil přímo zázračně. Hendrick bratra následoval a získal tak obdiv ostatních, který si on vysloužil během krátkých tří měsíců.
Stráž u dalších dveří též rozpoznala důstojného muže, uctivě zatleskala a odhrnula závěs oddělující je od další místnosti.
Tady už nebyl takový nával a dokonce tu stály i stoly a lavice pro zákazníky. Dívky zářily mládím, z jasných očí jim šlehaly šibalské plamínky.
U samostatného stolu v koutě seděla neuvěřitelně tlustá žena. Zulské rysy zakrývalo sádlo. Jakmile je zahlédla, hbitě se postavila a vítala Mosese jako náčelníka typickým tleskáním.
„To je Mama Nginga," dozvěděl se Hendrick. „Největší majitelka shebeenu a bordelmamá na Drake 's Farm. Brzo už tu bude kralovat úplně sama."
Teprve nyní si všiml, že všechny ty muže u stolu zná.
Vždyť to byli Buvolové, kteří s nimi tenkrát jeli ve vlaku.
Nadšeně ho vítali.
„Henry Tabaka přišel mezi nás," pro jistotu všechny informoval Moses. „To je jeden z naší legendy. Muž, který přemohl Bijce..." A Hendrick hned zaregistroval okamžitý respekt v očích nových Buvolů.
„Můj bratr neměl ženu ani neochutnal dobré pití během třech měsíců," upozorňoval Moses, když si sedal do čela stolu uprostřed. „Mama Nginga, nebudeme pít tvůj skokiaan.
Dělá ho totiž sama," vysvětloval Hendrickovi a hlasitě dodával, „a dává do něj karbid, metylalkohol, mrtvé hady a nenarozené děti, aby to dostalo tu správnou příchuť."
Bordelmamá téměř sípala v záchvatu smíchu. „Můj skokiaan je známý od Fordsburgu až k Bapsfonteinu. Dokonce i někteří bílí mabuni si ho rádi dávají."
„Pro ně je to dobré," souhlasil Moses, „ale můj bratr potřebuje něco lepšího."
Mama Nginga k nim poslala jedno z děvčat s láhví kapské brandy. Moses chytil servírku okolo pasu a klidně jí rozepnul blůzku, takže se objevila obrovská kulatá ňadra lesknoucí se ve světle lampy jako mokré uhlí.
„Tohle bude náš začátek, moji Buvolové - děvče a láhev.
V Goldi máme padesát tisíc osamělých mužů odtržených od svých žen a všichni touží po sladkém mladém mase. Těch padesát tisíc mužů také žízní ze své práce v zemi a bílí muži jim zakazují žízeň uhasit," mával láhví nazlátlé lihoviny.
„Padesát tisíc roztoužených a žíznivých černých mužů v Goldi a všichni mají peníze. Buvolové jim dodají, po čem prahnou." Postrčil dívku k Hendrickovi - usadila se mu v klíně a profesionálně se k němu tiskla.
Svítání nad touto pochmurnou chudinskou čtvrtí zastihlo oba bratry už na cestě k vozu. Děti ho stále hlídaly, vypadaly jako šakalové okolo lví kořisti. Oba strávili celou noc v shebeenů, kde se jim podařilo vše naplánovat. Každý z pobočníků dostal přiděleno svou oblast i zodpovědnost.
„Pořád toho máme ale ještě dost na práci, můj bratře," oznamoval Moses, když nastartoval. „Musíme najít alkohol i ženy. Musíme rozprostřít všechny ty malé shebeeny a bordely v našem budoucím kraalu, podobně jako to děláme s domácími zvířaty.
„S tím nám pomohou impi."
„A také induna, generál, který jim bude velet," Moses významně pohlédl na bratra. „Čas přišel, a tak opustíš CRČ, můj bratře. Budeme teď potřebovat veškerý tvůj čas i sílu.
Už nebudeš slábnout pod zemí kvůli žebrácké almužně bílého muže. Nebudeš lámat skálu, ale jenom hlavy, abys získal moc a jmění." Stáhl rty do pohrdlivého úsměšku. „Už nikdy nebudeš vzpomínat na malé bílé kamínky, protože já ti dám víc, mnohem víc."
Marcus Archer dokázal zařídit pro Hendricka zrušení kontraktu s CRČ a vydal mu i cestovní doklady pro jeden z těch speciálních vlaků odvážejících vracející se horníky zpět do rodných oblastí a vzdálených vesnic. Hendrick se však nikdy do podobného vlaku nedostal. Místo toho pouze zmizel ze záznamů bílého muže a splynul s podsvětím plným stínů přilehlých černošských osad.
Mama Nginga připravila přístavek hned za svým shebeenem k exkluzivnímu použití a jedna z jeho dívek byla vždy při ruce, aby poklidila či vyprala, uvařila a zahřála postel.
Šest dní po jeho příchodu na Drake 's Farm buvolí impi zahájili svou akci. Veškeré cíle byly prodiskutovány a pečlivě Hendrickem vysvětleny. Drake's Farm se navíc stala i jejich vlastní citadelou.
První noc shořelo dvanáct konkurenčních shebeenů. Pro jistotu s nimi spálili i majitele společně s náhodnými návštěvníky, kteří byli tak opilí, že ani nebyli schopni se odplazit ze šlehajících plamenů. Drake's Farm ležela mimo sektor obsluhovaný bílými hasiči, takže se o to nikdo nestaral. To spíš obyvatelé této čtvrti se seběhli, aby se podívali na takové představení. Jako by přijel cirkus, aby jim poskytl zábavu.
Děti radostně tančily ve světle požáru a nadšeně ječely nad výbuchy lahví s alkoholem, což připomínalo spíš ohňostroj.
Většina dívek však plamenům uprchlá a ty zaměstnané prací zůstaly úplně nahé. Naříkaly nad ztrátou svého jediného majetku i úspor. Přesto je muži uklidňovali a hned je odváděli do laskavé péče, kterou poskytovala Mama Nginga.
Do osmačtyřiceti hodin povstaly z popele nové shebeeny a dívky už opět pracovaly. Jejich situace se podstatně vylepšila: měly dostatek jídla i oblečení a Buvolové je chránili před dotěrnými zákazníky, pokud chtěli podvádět či je zneužít. Ovšem jakmile je přistihli při nekalém obchodu, byly halasně zbity.
Hendrick jim ponechával jistou část platby a vyžadoval, aby jeho muži respektovali jejich práva.

„Štědrost vyvolává loajalitu a odhodlané milující srdce," vysvětloval Buvolům. Proto svou taktiku vnesl i do ulic, kde už začínala starost o potenciálního zákazníka. Černí horníci, kteří se tu objevili, byli zrovna tak chráněni jako samotné dívky. Za vcelku krátkou dobu se jim podařilo zbavit se všech drobných zlodějíčků, kapsářů i podvodníků. Kvalita alkoholu se zlepšila. Teď ho měla Mama Nginga pod svým osobním dohledem.
Silný jako slon, hryzal jako vzteklá hyena - už neoslepoval ani neničil mozky. Protože ho vyráběli ve velkém, dokonce i cena se zdála přiměřená. Za dva šilinky se člověk mohl opít tak, až padl pod stůl, nebo si za stejnou cenu pořídil dobré a čisté děvče.
Hendrickovi muži se setkávali s každým autobusem i vlakem ze vzdálených oblastí - mladé černé dívky prchaly ze svých vesnic, pryč od svého kmene, aby se dostaly do blízkosti třpytivého Goldi. Ty hezké vysílali na Drake's Farm. Když tento zdroj už nestačil a požadavky se neustále zvyšovaly, Hendrick posílal své muže daleko do divočiny, aby sladkými slovy i sliby naverbovali další dívky.
Johannesburský magistrát i policisté věděli o podsvětí v přilehlých osadách, které rostly jako houby po dešti na jižní straně zlatých polí. Neměli však žádnou možnost je úředně uzavřít a najít příslušné ubytování pro tisíce tuláků a ilegálních přistěhovalců. Proto přivírali oči a své svědomí uklidňovali občasnými nájezdy, zatčením a pokutami. Když ale došlo k podivuhodnému snížení kriminálních činů, postavili se k tomu zcela pragmaticky. Policejní nájezdy ustaly a celá oblast získala reputaci bezpečného místa, kde je možné se dobře zabavit. Tato novinka se samozřejmě roznesla mezi desetitisíci černými horníky po celém Randu. Pokud měli povolenou vycházku ze svého důlního komplexu, cestovali i třicet či čtyřicet mil, aby se do toho pozemského ráje dostali.
Každopádně však existovalo několik stovek tisíc dalších potenciálních zákazníků, které se na Drake's Farm nemohli nikdy objevit. Moses Gama se tedy zaměřil i na ně.
„Pokud nemohou oni k nám, musíme my navštívit je," vysvětloval Hendrickovi. Proto nakoupili ojeté dodávky, zaměstnali barevného mechanika a ten celou jejich dopravní flotilu udržoval v dobré kondici.
Každý večer vyrážely konvoje vozidel naložené alkoholem a dívkami do všech možných nejtajnějších míst mezi haldami v okolí starých uzavřených šachet. Strážní u bran důlních komplexů patřili k Buvolům, takže jim zajišťovali prakticky stoprocentní bezpečí.
„Můj bratře, pořád je ti ještě líto těch malých bílých kamínků?" zeptal se Moses po dvouletém provozu.
„Přesně tak jsi to sliboval," uchechtával se Hendrick.
„Máme všechno, co si jenom člověk může přát."
„Necháš se velice snadno uspokojit," pokyvoval hlavou
Moses.
„Copak je toho ještě víc?"
„Vždyť jsme teprve začali."
„Co tedy bude dál, můj bratře?"
„Už jsi slyšel o odborové organizaci?" popíchl ho Moses.
„Víš, co to je?"
Hendrick vypadal trochu zmateně, mračil se. „Vím, že běloši na dolech mají odbory, a také na železnici. Zaslechl jsem cosi, ale nic o tom nevím. To je problém bílého muže, a tak mě to nezajímá."
„Mýlíš se, můj bratře," zašeptal Moses. „Africán Mine
Workers Union je velice důležitá. To je vlastně důvod, proč jsme si my dva Goldi vybrali."
„Měl jsem dojem, že šlo o peníze."
„Padesát tisíc členů odborové organizace bude platit jeden šilink z týdenní výplaty - copak to nejsou peníze?" nadhodil a sledoval, jak bratr bleskově kalkuluje. Hrabivost pokřivila jeho úsměv tak, že bezzubá ústa vypadala jako temný jícen šachty.
„Vskutku, to už je pěkné jmění!"
Moses se poučil ze svého neúspěšného pokusu o založení odborů v Hani Mine. Horníci však byli jednoduché duše a neměli pojem o politickém postavení - navíc je rozdělovala kmenová loajalita a rivalita. Vůbec se nepovažovali za část jednoho národa.
„Tribalismus je jedna z nejhorších překážek na naší cestě," zdůraznil. „Pokud bychom se stali jedním národem, vytvořili bychom černý oceán nedozírné síly a mohutnosti."
„Ale my přece nejsme jeden národ," upozornil Hendrick.
„Zrovna tak běloši. Zulu se liší od Ovamba podobně jako
Skot od ruského kozáka či Afrikánec od Angličana."
„Ha!" usmál se Moses. „Vidím, že sis přečetl knížky, které jsem ti dal. Než jsme přišli do Goldi, tak jsi nikdy o kozácích neslyšel..."
„Naučil jsi mě toho tolik o lidech i o světě, ve kterém žijeme," souhlasil Hendrick. „Teď mě naučíš, jak bude moct Zulu nazývat Ovamba svým bratrem. Řekni mi, jak bude možné sebrat bílému muži veškerou moc, kterou drží tak pevně v rukou?"
Je to možné. Sovětští lidé jsou různí zrovna tak jako my tady v Africe: Asiati i Evropané, Tataři a Slované - pod velkým vůdcem se z nich však stal jeden národ, který svrhl tyranii dokonce ještě horší, než pod kterou trpíme my. Černí bratři potřebují pouze velkého náčelníka, který ví, co je pro ně dobré, a donutí je, aby svého cíle dosáhli, i kdyby jich deset tisíc či milion mělo zemřít."
„Vůdce, jako jsi ty, můj bratře?" chtěl se ujistit Hendrick, ale Moses ho obdařil zase tím svým záhadným úsměvem.
„Napřed hornické odbory," prohlásil. „Jako dítě se učí chodit, krok za krokem. Zrovna tak lidé musí být donuceni k tomu, co je pro ně dobrého v delším časovém úseku, i když je to zpočátku bolestivé."

„Nejsem si jistý...," vrtěl Hendrick zmateně hlavou.
„Co vlastně hledáme, můj bratře? Je to bohatství, nebo moc?"
„Máme štěstí, protože ty chceš bohatství a já moc. A toho společně dosáhneme."
Dokonce ani pro Buvoly nebyl snadný proces unionizace všechno postupovalo pomalu, s pocitem marnosti. Nejenom zákony zakazovaly jakékoliv sdružování, ale objevila se opozice i u samotných horníků, vzniklá podezíráním a vrozeným antagonismem.
Přesto podle rady doktora Archera a díky jeho konzultacím s Buvoly se jim podařilo postupovat vpřed a překonávat překážky. Setkávali se však s neochotou darovat ten stříbrný šilink. Samozřejmě došlo k různým zraněním, někteří dokonce zahynuli, ale brzo již zformovali dvacet tisíc platících členů Afričan Mine Workers Union.
Hornická komora byla náhle postavena tváří v tvář fait accomply. Její členové se napřed zděsili a přímo instinktivně chtěli toto rakovinové bujení zničit. Nakonec však zvítězil soudný rozum: vždyť toužili po co největším zisku s co nejmenšími výdaji. Rychle pochopili, že jakékoliv katastrofické události nepatří do jejich zájmu, a tak provedli první informativní kroky s právně neexistující unií. Dokonce si oddechli, když našli v generálním sekretáři inteligentní racionální osobu.
V jeho proslovech nenalezli žádnou bolševickou dialektiku či touhu po radikálních postupech - mluvil s respektem, propagoval spolupráci.
„To je chlap, se kterým se dá mluvit," říkali jeden druhému. „Zdá se, že má i vliv. Stejně jsme potřebovali nějakého mluvčího pro horníky a tenhle je velice decentní. Mohl by to být někdo stokrát horší. Ale tady toho zvládneme."
Jakmile se kdekoliv vyskytl nějaký problém, vždy se objevil Moses Gama a vše vyřešil. Jeho pozice se den ode dne upevňovala.
„Chápete, moji bratři?" vysvětloval Moses na první schůzi ústředního výboru odborového svazu, kterou měli ve svém oblíbeném shebeenu. „Pokud by na nás vyrazili plnou silou, tak neobstojíme - jsme stále ještě slabí a oni by nás zničili. Ten Smuts je ale ďábel a opravdu slouží vládě jako ocel v oštěpu. Neváhal poslat vojáky s kulomety tenkrát v roce 1922, když odbory stávkovaly. A co by udělal s černými stávkujícími dnes? Zalil by zem naší krví. Ne, musíme je ukolébat. Trpělivost je obrovská síla našeho lidu. Máme na to sto let, zatímco bílý muž žije pouze ze dne na den. Časem černí mravenci v buši vybudují hory a rozeberou pozůstatky celého slona. Čas je naší zbraní, ale nepřítelem bílého muže. Trpělivost, mí bratři -jednoho dne se bílý muž podiví, že už nejsme tažný dobytek, který může zapřahat do chomoutu svého vozu. Velice brzy pochopí, že jsme lvi s černou hřívou, obávaní lidožrouti bílého masa."
„Jak rychle uběhly roky od té doby, kdy jsme přijeli vlakem ze západních pouští do Goldi," uvažoval nahlas Hendrick a pozoroval haldy okolo. Ford jeho bratra potichu bručel ve slabém provozu nedělního rána. Moses řídil tak, aby nejel ani rychle, ani pomalu, uposlechl všech dopravních značek a včas zastavoval před semaforem, což byl ten nejúžasnější výmysl technického věku, který byl instalován na hlavních silnicích během posledních pár měsíců.
„Nikdy k sobě nepřitahuj pozornost, můj bratře," vysvětloval. „Nikdy nedej možnost bílému policistovi, aby tě zastavil. Už tak tě nenávidí, protože řídíš vůz, který si on nemůže dovolit. Nepokoušej zbytečně jeho moc."
Mířili na sever Johannesburgu, jeli podél golfového hřiště, kde sametově zelené trávníky vynikaly jako oáza v hnědě vyschlé buši kolem. Moses zpomalil a zabočil za golfovým klubem na prašnou cestu označenou ukazatelem Rivonia Farm.
Na konci měl doktor Marcus Archer pozemek. Nefarmařil jako ti ostatní okolo. Stála tam pouze jednoduchá budova s doškovou střechou a širokou verandou po všech čtyřech stranách. Výhled na dům zakrývala řada nádherně vzrostlých eukalyptů.
Několik aut již pod stromy parkovalo. „Ano, můj bratře, ty roky uplynuly velice rychle," souhlasil. „To se stává vždy, když se člověk pustí do svého úkolu a svět se začíná měnit.
Podobně docházelo i k těm obrovským událostem. Vždyť je to devatenáct let, co vypukla revoluce v Rusku a Trockij byl poslán do exilu. Dokonce pan Hitler začal okupovat Porýní a v Evropě se mluví o válce - mohla by s konečnou platností zničit prokletí kapitalismu a revoluce by pak zvítězila všude."
„To je ale daleko, to nás nemůže zajímat."
„Opět se mýlíš, můj bratře. Neboj se, vysvětlím ti to. Proto tě beru teď sem, je to tvůj další krok k porozumění světu," otevřel dveře, aby vystoupili. „Bude moudré, můj bratře, když budeš držet ústa zavřená - musíš se jen pořádně dívat a poslouchat. Jenom tak se toho hodně naučíš."
To už ale vycházeli po schodech na zadní verandu a Marcus Archer běžel přivítat svého miláčka. Láskyplně ho objímal a držel kolem pasu. Obrátil se na Hendricka.
„Ty jsi určitě Henny - častokrát jsme už o tobě mluvili.
Já jsem Marcus, říkej mi tak, protože ses stal členem naší rodiny."
Hendrickovi připomínal spíš novomanželku, která se vychloubá před svým mužem. I když věděl o bratrovu soužití s doktorem, přesto to v něm nevzbuzovalo žádný odpor. Chápal velice dobře, jak je funkce psychologa životně důležitá a kolik toho už pro ně udělal.
„Moses je zlobivý chlapec, že tě nepřivedl už dříve," hravě ho plácl přes ruku. „Máme tu mnoho zajímavých a velice důležitých osob, s nimiž jste se měli setkat už před lety. Pojďte, ať vám je představím."
Uvnitř sedělo u dlouhého stolu jedenáct mužů, z toho pět bělochů. Marcus vedl Hendricka pomalu kolem obou stran stolu a představoval jednoho po druhém.
„Tohle je reverend John Dube, ale často o něm uslyšíš pod jménem Mafukuzela," řekl a Hendrick uvnitř pocítil neuvěřitelnou vlnu nadšení.
„Hau, Baba- Otče!" pozdravil zulského starce s plným respektem. Vždyť to byl politický vůdce celého národa Zulu, navíc se stal šéfredaktorem natalských novin, a to nejdůležitější: byl prezidentem ANČ, politické organizace, která se

pokoušela mluvit za všechny černé národy na jihu afrického kontinentu.
Potom ho seznámil s mladým černým mužem, nemohlo mu být víc než dvacet.
„To je náš právník...“
„Ještě ne! Ještě ne!“ protestoval mladík.
„Dobře, tak brzký právník,“ usmál se doktor., Je to Nelson
Mandela, syn náčelníka Henryho Mandely z Transkei. Potřásali si rukama a Hendrick si při pohledu do jeho očí pomyslel: Tohle je opravdu mladý lev.
401Běloši na něj žádný velký dojem neudělali. Byli tu nějací právníci, žurnalisté i chlapík, který údajně píše básně. V životě o nich neslyšel. Zaujalo ho pouze jejich chování k němu: klidně mu potřásali rukou a v rozmluvě s ním používali titulu soudruh či bratr.
Potom přišlo na řadu jídlo: maso tak rozemleté a smíchané, dekorované a polité omáčkami, že Hendrick nemohl přijít na to, jestli je to ryba, drůbež nebo něco čtyřnohého. Všichni však nad doktorovým kuchařským uměním přímo jásali.
Moses opět upozornil Hendricka, ať si raději v ústech nechává jídlo než slova - odpovídat měl pouze jednoslabičně, když se ho někdo bude na něco ptát. Celkem ho hovor ani moc nezajímal, protože se mluvilo o Španělsku a sjednocení trockistů, socialistů, levicových republikánů a komunistů, které ohrožoval jakýsi generál Franko. Dokonce ten bílý básník a žurnalista prohlásili, že odjíždějí do Španělska bojovat s ostatními soudruhy.
„Vy šťastlivci. Hnal bych se tam také, ale strana mě potřebuje zde,“ komentoval kdosi.
Ještě mnohokrát se mluvilo o „straně“ během toho dlouhého nedělního odpoledne. Hendrick konečně pocítil radost, že ho bratr donutil k přečtení Kapitálu a některých Leninových děl.
Proto vcelku obstál, když s ním zapředli rozhovor. Zdálo se mu, jako by ho testovali.
„Samozřejmě už zformování odborové organizace mezi černými horníky je ukázkou triumfu naší revoluce,“ podpořil jeho vyprávění Marcus Archer.
„Nesouhlasím,“ zavrčel a všichni ztichli. „Historie proletářského boje je nám svědkem, že dělníci bez asistence se pozdvihnou jenom k ideji svých odborů, a ne k boji se zaměstnavateli a kapitalistickou vládou. K tomu přece potřebují profesionální revolucionáře, kompletně loajální svým ideálům, a zároveň i disciplínu vojenského typu, aby se boj mohl změnit v konečné vítězství.“
To byla téměř citace Lenina a navíc Hendrick promluvil anglicky. Dokonce i Moses vypadal překvapeně, zatímco ostatní se radostně usmívali. To bohatě stačilo.
Hendrick se stal plnoprávným členem Jihoafrické komunistické strany i ANČ.
Marcus Archer připravil ložnici pro hosta, kterou nyní okupoval Hendrick. Ten okamžitě usnul, i když v sobě cítil nadšení.
Moses, který spal s doktorem, ho vzbudil ještě v ranní temnotě. Vyšli ven a kráčeli k vozu. Ford tu stál se zamrzlým oknem, jinovatka pokrývala veškerou trávu okolo.
Doktor se s nimi však stačil rozloučit: „Kupředu, soudruzi - budoucnost náleží nám.“
Nejeli přímo do města. Zaparkovali pod jednou haldou a společně vylezli nahoru, do výše téměř sto metrů nad terénem.
„Teď už chápeš?“ chtěl vědět Moses, když tu stáli těsně vedle sebe na samém kraji plochého vrcholu.
„Ty nechceš jenom kousek tady toho,“ zašeptal Hendrick.
Rozpřáhl ruce, které snad dosahovaly až k horizontu. „Přece chceš všechno. Celou zem naprosto se vším.“
Moses se jenom usmíval. Jeho bratr konečně porozuměl.
Pomalu se vraceli k vozu. Jeli v naprosté tichosti domů, na Drakes Farm. Cestou si všimli černého kamelota, který jim hodil dovnitř noviny. Dostal za to niklák.
Hendrick si je rozložil a na první straně zahlédl obrovský titulek:
JIHOAFRICKÝ TÝM BYL VYBRÁN
PRO OLYMPIJSKÉ HRY V BERLÍNĚ
CELÝ NÁROD JIM PŘEJE HODNĚ ŠTĚSTÍ
„Znám tady toho bělocha,“ zareagoval, když zahlédl fotografii jednoho z účastníků.
„Já taky,“ souhlasil Moses, ale každý se díval na jinou bílou tvář v té dlouhé řadě reprezentantů.
Samozřejmě Manfred věděl, že strýc Tromp je podivín.
Vždyť ani pravidelně nespal. Kdykoliv se Manfred během noci probudil, aby si došel na malou ven, k živému plotu, zahlédl ve studovně zářící světlo.
Jednou mu už zvědavost nedala, a tak se protáhl záhonkem tetina zelí. Strýc seděl za pracovním stolem celý rozcuchaný, s brýlemi na nose, cosi mumlal a naprosto vehementně něco zapisoval na jednotlivé listy, které měl rozházené všude.
Manfred měl dojem, že pracuje na některém svém kázání, i když se mu zdálo divné, že to trvá již celé dva roky.
Jednoho rána se objevil barevný pošťák na jízdním kole.
Vlekl neobvykle velký balík plný razítek, nálepek a červeného pečetního vosku. Teta Trudí položila záhadnou zásilku hned v hale na stůl a všechny děti našly nějaké výmluvy k tomu, aby se mohly podívat.
„Máš tu balíček, tati,“ vítaly ho, když se po páté objevil.
Stály okolo něj a sledovaly, jak si zásilku napřed prohlédl a vše přečetl. Potom vzal do ruky perletí vykládaný nožík, otestoval palcem ostří a přeřízl provázek.
„Knihy!“ zajásala Sarah, kdežto ostatní dívky se zklamaně přesunuly jinam.
Bylo to šest tlustých výtisků, všechny naprosto identické, vázané v červené a titul vyvedený ve zlatě. Manfred dokázal přečíst i dlouhý název - Afrikánec: jeho místo v historii i Africe.
Napsáno afrikánsky, v té mladičké řeči stále zápasící o uznání. Manfredovi se to zdálo neobvyklé, protože i ve škole

cokoliv napsali Afrikánci, bylo holandsky. Užuž na to chtěl upozornit, když vtom si všiml jméno autora - strnul a polkl.
„Strýčku Trompe!“
Stařec se jenom zachichotal.
„Tos napsal ty!“ v Manfredově tváři zářila pýcha. „Ty jsi napsal knihu!“
„Já, jong - dokonce i starý pes se dokáže naučit novým kouskům,“ odklidil neforemnou hromadu na svém stole. Položil tam knihy. S údivem pohlédl na Manfreda, který ho následoval do studovny.
„Je mi to líto, strýčku,“ uvědomil si chlapec svůj přestupek. Zatím se tu objevil pouze jednou v životě, a to na zvláštní pozvání. „Vždyť jsem se ani nezeptal. Mohu vejít, prosím, strýčku?“
„Zdá se, že už jsi tady,“ snažil se vypadat přísně. „Přesto můžeš zůstat.“
Manfred tu stál s rukama za zády. V tomto domě se naučil respektovat psané slovo. Pochopil, že knihy jsou ty největší poklady lidstva, schránkou Bohem daných talentů.
„Můžu si na jednu sáhnout?“ Když strýc přikývl, okamžitě s pomocí ukazováčku pročítal celé autorovo jméno: Reverend Tromp Bierman.
Náhle knihu uchopil do ruky. Téměř se zděsil a očekával domluvu. K ničemu však nedošlo, a tak ji otevřel a díval se na drobný tisk na laciném, žlutém papíře.
„Mohl bych si ji přečíst, prosím, strýčku?“ žadonil a předpokládal jasný zákaz. Ovšem strýc Tromp se zamyslel.
„Ty chceš číst?“ překvapením až zamrkal a opět se uchechtl. „Dobře - mám dojem, že proto jsem psal, aby si to lidé přečetli.“
Náhle se šibalsky ušklíbl a vytrhl knihu z chlapcových rukou. Usadil se za stůl, nasadil brýle, namočil pero a na přední stránku otevřeného spisu vepsal:
Manfredovi De La Reyi, mladému Afrikánci, který pomůže našemu lidu bezpečně se umístit v historii a v Africe jednou provždy.
Tvůj milující strýc Tromp Bierman
Manfred si přitiskl knihu na hruď, jako by se bál, že mu ji zase může někdo vytrhnout. „Je moje - opravdu má?“ šeptal.
A když strýc Tromp přikývl, otočil se a zmizel, aniž by si vzpomněl na slova díků.
Mladík četl knihu po celé tři následující noci, přikrývku hozenou přes ramena hltal slova při blikající svíčce. Vždyť to bylo pět set stran plných citací z Písma svatého, ale napsáno naprosto jednoduchým, nijak nekomplikovaným stylem. Obsah se mu vléval přímo do srdce. Četbu skončil a překypoval pýchou nad odvahou, silou i památkou svého národa - žhnul také hněvem nad krutým chováním nepřátel.
Nakonec seděl se zavřenou knihou na klíně a snažil se v duchu projít celou historii tohoto trpícího mladého národa. Prožíval agónii za barikádou vozů, odolávající černým vlnám hord vrhající oštěpy a bubnující na mohutné štíty. Podílel se i na nádheře cesty travnatým oceánem náhorní plošiny v té nezkažené a neosídlené divočině. Prožíval hořké utrpení, když jim tato svobodná země byla vyrvána z rukou arogantními cizinci, kteří jako starodávné legie opět vnesli do země otroctví ekonomické i politické. Cítil se zemí svých otců, kterou získali a v níž se narodil.
Náhle zaskřípal písek a ve stodole se objevil strýc Tromp.
Na chvíli se zastavil ve dveřích, než si oči zvykly na světlo svíčky. Potom přešel k Manfredovi a posadil se na postel. Celých pět minut v tichosti uvažoval, teprve potom se strýc otázal: „Tak jsi to zvládl a všechno přečetl?“
Manfred měl co dělat, aby se dostal zpět do přítomnosti.
„Mám dojem, že je to ta nejdůležitější kniha, která byla kdy napsána,“ zašeptal. „Zrovna tak důležitá jako Bible.“
„To je rouhání, jong,“ strýc se snažil vypadat přísně.
Přesto ho ta chvála dojala.
„Poprvé jsem se vlastně dozvěděl, kdo jsem - a proč jsem tady,“ pokračoval chlapec nadšeně.
„Potom mé úsilí nebylo marné,“ zamumlal strýc. Seděli dál v tichosti. „Psát knihu je velice osamělá záležitost,“ uvažoval nahlas. „Jako bys naříkal z celého srdce do noci, kde nikdo není, jenom temnota - nikdo tvůj pláč neslyší, nikdo ti neodpovídá.“
„Já jsem tě ale slyšel, strýčku.“
„Jnjong - ale jenom ty.“
Strýc Tromp se zmýlil. Našli se i další posluchači venku v temnotách.
Příjezd cizinců do osady se stal velkou událostí - k něčemu takovému ještě nikdy nedošlo, a tak se zdvihla vlna úvah a spekulací, všichni toužili odhalit jejich tajemství.
Dorazili od jihu poštovním vlakem, který jezdil jednou za týden. Z jejich ostře řezaných a bezvýrazných tváří se nedalo nic vyčíst. Zatím pouze přešli se svými zavazadly z nádraží do penzionu vdovy Vorsterové. Nikdo je neviděl až do nedělního rána, kdy se objevili na chodníku v černém oblečení holandské reformované církve.
Prošli uličkou v kostele a usedli do první lavice, hned pod kazatelnou. Rodiny sedávající tam po celé generace si musely zcela potichu najít volná místa vzadu.
Komunita je vtipně překřtila na „Tři krále“ - a dokonce i ti, kteří nezavítali do kostela po celý rok, se náhle objevili: chtěli být přítomni rozluštění této záhady. Věřících se shromáždilo ještě víc než při oslavě posledního dne náčelníka Dingaana - Dne úmluVy s Bohem, kdy se děkovalo za vítězství nad zulskými hordami. To byl jeden z nejoslavovanějších svátků v kalendáři reformované církve.
Zpěv se stal požitkem. Manfred stál vedle Sarah a byl přímo unesen křišťálovou krásou jejího sladkého kontraaltu. To ho inspirovalo k přechodu do netrénovaného, ale zvučného tenoru. Dokonce i pod široce převislým tradičním kloboučkem voortrekkerů Sarah vypadala jako anděl: nádherná zlatovláska přímo zářící náboženským vzrušením. Ve čtrnácti letech právě rozkvétala v dívku, takže Manfred měl takový divný pocit u srdce, když se na ni díval přes zpěvník. Dokonce i ona na něj pohlédla a usmála se.

Vše skončilo a kongregace se usadila. Rozhostilo se napjaté ticho očekávání, protože strýcova kázání byla známá po celé Jihozápadní Africe. Stále to bylo nejlepší představení i přes nově otevřený biograf ve Windhoeku. Strýc Tromp byl dnes přímo na výši, navíc ho provokovaly tři kamenné tváře gentlemanů v přední řadě, kteří neměli ani tolik slušnosti, aby pastora navštívili. Opřel se sevřenou pěstí o pulpit a nachýlil se nad svými ovečkami.
„Hříšníci!“ zařičel, až cizinci v lavicích poskočili. „Boží dům je plný hříšníků, kteří nelitují svých činů...“ To už se dostal na svou oblíbenou cestu: bičoval je všemožným obviněním, vyhrožoval úděsnými tresty a potom je kolébal sliby spasení, dokud se některé z žen nerozplakaly. Občas se ozvalo spontánní „Amen“ nebo „Chvalte Pána“ či „Aleluja“.
Na konci kázání všichni rozechvěle padli na kolena, když se modlil za své duše.
Při východu z kostela byla na všech patrná obrovská úleva, jako by právě přečkali nějakou přírodní katastrofu podobnou zemětřesení či bouři na moři. Tři cizinci odcházeli poslední.
Čekal na ně, aby jim mohl alespoň potřást rukama, a každý z nich k němu tiše a vážně promlouval.
Strýc Tromp je poslouchal se zachmuřenou tváří, poté se na chvíli otočil k manželce, aby s ní vše prodiskutoval.
„Bude mi ctí, navštívíte-li můj dům a přijmete moje pohoštění.“
Všichni čtyři muži pomalu kráčeli v jakémsi důstojném procesí. Teta Trudi a děti následovaly v uctivém odstupu.
Přesto ještě stačila děvčatům dát jasné instrukce, takže mohly včas zmizet a roztáhnout záclony v jídelně, používané jedině při vzácných příležitostech.
Cizinci však nevyužili možnosti ochutnat tetino kuchařské umění. Napili se pouze kávy, vykouřili dýmku na přední verandě, a to už se strýc Tromp chystal na další nedělní bohoslužbu.
Tentokrát si vybral pro druhé kázání pasáž na téma „Pán vás povede pustinou po přímých stezkách“. Vrhl se do tohoto úkolu vší silou i rétorikou, tentokrát však přidal některé pasáže ze své vlastní knihy. Ujistil kongregaci, že právě oni byli vybráni Pánem, aby mu sloužili. Opět Manfred viděl ty kamenné tváře v první řadě.
Cizinci odjeli poštovním vlakem na jih v pondělí ráno. Od té doby strýc Tromp očekával každý den nějaký dopis a trvalo celou věčnost, než se po třech týdnech vysněná obálka objevila. Okamžitě se na ni vrhl a zmizel ve studovně. Po dvaceti minutách vyšel, na tváři vítězoslavný úsměv.
„Amen!“ vykřikl. „Má drahá ženo, byla jsi trpělivá a nestěžovala sis po celá ta léta.“ Teta Trudi zčervenala. „Přece nebudeš mluvit před dětmi,“ vydechla.
„Dostal jsem Stellenbosch,“ vyrazil ze sebe a poté zavládlo ticho. Všichni dobře věděli, o co se jedná.
„Stellenbosch,“ opakoval a válel to slovo po jazyku, jako by ochutnával archivní víno.
Stellenbosch je malé městečko asi tak třicet mil na východ od Kapského Města. Budovy tam jsou v holandském stylu, bílé jako sníh s doškovými střechami. Ulice široké a olemované krásnými duby, které guvernér Van Stel nařídil zasadit už v sedmnáctém století. Město obklopují vinice a celou tu nádheru uzavírají horské hřebeny.
Vcelku malé městečko, krásné a pitoreskní, ale byla to citadela samotného afrikánství. Tady stála jejich univerzita, zde se nacházelo centrum afrikánského intelektualismu. Tady ukuli svou řeč, zde teologové vedli rozpravy a debaty.
Sám Tromp Bierman tu pod těmi úžasnými duby studoval.
Všichni velcí mužové tudy prošli: Louis Botha, Hertzog, Jan
Christian Smuts. Každý ve vládě toto místo znal. Vždyť to byl přímo Oxford a Cambridge celé jižní části Afriky a zde dali farnost Trompu Biermanovi. Jaká pocta! Nyní se před ním otevřou všechny dveře, nebudou existovat žádná omezení ani hranice. Všechno bude možné.
„To kvůli té knize?“ vydechla teta. „To by mě nikdy nenapadlo. Vůbec jsem nechápala...“
„Ano, byla to ta kniha,“ uchechtl se strýc. „Třicet let tvrdé práce. A teď budeme bydlet v krásné budově na Eikeboom Straat. A tisícovku ročně. Každé z našich dětí bude mít svůj pokoj i místo na univerzitě zaplacené církví. Má kázání dojdou k uším nejmocnějších mužů v zemi a k těm nejchytřejším z mladých. Získám post v univerzitní radě. A ty, má drahá ženo, budeš mít u stolu profesory i ministry, jejich manželky ti budou dělat společnost...“ Náhle se zarazil.
„Musíme se pomodlit a vyprošovat od Boha skromnost, aby nás uchránil od smrtelných hříchů pýchy a hrabivosti. Dolů na kolena!“ zaječel.
Polévka už byla dávno studená, než opět zasedli ke stolu.
O dva měsíce později předal strýc Tromp veškeré své povinnosti mladému reverendovi, který právě dostudoval na teologické fakultě univerzity, kam se tento starý muž nyní odebíral.
Zdálo se, že všichni lidé i děti ze vzdálenosti dobrých sto mil se objevili na nádraží, aby se s nimi rozloučili. Manfred si nikdy neuvědomoval, jak důležité postavení jeho strýc zastává - až když spatřil dojaté tváře farníků i plačící ženy, které přinesly neuvěřitelné množství potravin.
Po čtyřech dnech jízdy přestupovali v Kapském Městě.
Měli málo času, a tak si jen zaskočili na Adderley Street, aby pohlédli na legendární plochý vrchol Stolové hory. Potom už pokračovali v té kratší etapě přes kapskou nížinu a rozsáhlé vinice k horám, zdvíhajícím se v dálce.
Jáhni i polovina kongregace už stáli na nástupišti ve Stellenboschi, aby je přivítali. Po krátké době celá rodina přišla na to, jak se jejich životy dramaticky změnily.
Od prvního dne se Manfred kompletně ponořil do příprav k přijímacím zkouškám na univerzitu. Dva měsíce studoval od časného rána do pozdní noci, aby prožil ten bolestivý zkouškový týden a ještě bolestivější čekání na výsledky. Byl první v němčině, třetí v matematice a osmý ve všem ostatním. Studijní systém, jemuž se naučil za ta léta ve strýcově domě, nyní přinášel ovoce. Přijali ho na právnickou fakultu do semestru začínajícího koncem ledna.
Teta Trudi se však tvrdě postavila proti jeho záměru ubytovat se na koleji s ostatními chlapci. Tvrdila, že střechu nad hlavou má, dokonce i svůj vlastní pokoj.
„Vždyť dům plný žen by po čase dohnal chlapce k šílenství,“ rozhodl však strýc Tromp pevně., Jenom mu prospěje, když se zúčastní plného života na univerzitě s ostatními vrstevníky.“

A tak se 25. ledna Manfred objevil před průčelím impozantní stavby v holandském kapském stylu s názvem Růst en Vrede - Klid a mír. Už pár minut po svém příchodu pochopil, jakou ironií se stal tento výběr ubytování a jak barbarských rituálů se coby nováček musí zúčastnit.
Hned mu vzali normální jméno a dostal přezdívku Poep společně s devatenácti dalšími zelenáči. Volně by se dala přeložit jako „střevní plyn“. Měl zakázáno používat zájmena „já“ a místo toho se musel označovat jako „tento plyn“. Povolení k čemukoliv si vyžadoval nejen od starších druhů, ale i od předmětů: „Velectěné dveře, tento plyn si přeje projít“ či „Velectěný záchode, tento plyn si přeje na vás sednout“.
Uvnitř rezidence jim nebylo dovoleno nic normálního: museli chodit pozpátku dokonce i po schodech. Nepovolili jim ani spojení s přáteli či rodinou a rozhodně bylo zakázáno promluvit s dívkou. Pokud někoho přistihli, pověsili mu na krk výstražnou cedulku s nápisem Varování! Sexuální maniak v akci.
Pokoje nováčků se staly terčem nájezdů téměř každou hodinu od šesté večer do šesté ráno. Veškeré ložní prádlo jim naházeli doprostřed světnice a smáčeli vodou. To zasypali obsahem nočních stolků. Mazáci jim projevovali pozornost dokonce ve směnách, aby se neunavili, dokud nebohé nováčky nedostali do takového stavu, až usínali i na holých dlaždičkách chodby.
„Jste ten nejnechutnější oblak střevního plynu, který kdy znevažoval tuhle univerzitu,“ promlouval k nim vůdce studentů Roelf Stander při formální kontrole jejich pokojů.
„Máte hodinu na to, abyste si všechno uklidili a dali do perfektního pořádku. Potom vyrazíme na pochod jako trest za vaše neuvěřitelně hnusné chování.“
Teprve kolem půlnoci se Roelf Stander uspokojil vzhledem ubytovacích prostor, a tak se mohli připravit na noční pochod.
Museli se svléknout do spodního prádla, na hlavu natáhnout povlak z polštáře a v zástupu je spoutali k sobě provazem, omotaným kolem krku. Svázali jim též vzadu ruce. Poté vyrazili na pochod ulicemi spícího městečka směrem k horám. Na kamenité cestě často padali a strhávali ty nejbližší.
Okolo čtvrté ranní procházeli opět městečkem, z bosých nohou jim crčela krev a krky měly rozedřené od provazů. Na rezidenci je uvítaly následky dalšího nájezdu, a tak Roelf Stander vyhlásil novou kontrolu v pět hodin. Vyučování na univerzitě jim začínalo v sedm, takže se nestačili ani nasnídat.
Toto vše se dalo pod hlavičkou takzvané univerzitní tradice, a dokonce i příslušní činitelé ve vedení školy nad tím přivírali oči. Vždyť to byl nepsaný přijímací rituál, připravující nováčky k pochopení vzájemného studentského ducha. Samozřejmě v atmosféře podobné benevolence se mohli plně vyřádit všichni s náklonností k násilí a sadismu. Občas došlo i k těžkému bití a jednoho mladíka dokonce polili asfaltem a vyváleli v peří. Manfred sice o tomhle trestu slyšel, ale nedovedl si představit, jak může ve skutečnosti oběť potřená horkým asfaltem dopadnout. Dotyčný chlapec byl dokonce hospitalizován a už nikdy se na univerzitu nevrátil. Aféru však velice rychle ututlali.
Jiný, astmatik, byl odsouzen k trestu utopení v záchodové míse. Na akt dohlíželi i dva studenti medicíny, kteří sledovali puls oběti. Ovšem nepočítali s astmatickou reakcí, kdy se srdce opravdu zastavilo. Pouze usilovnou snahou místního doktora a intravenózní injekcí se srdce opět rozběhlo. Oběť opustila univerzitu hned další den a nikdy se nevrátila.
Manfred se i přes dobrou fyzickou kondici a vzhled nenechal za žádných okolností vyprovokovat. Se stoickým klidem přijímal veškeré týrání, dokud se na nástěnce neobjevila zajímavá zpráva:
Všechny střevní plyny se ohlásí v univerzitní tělocvičně v sobotu v 16.00 k boxerskézkoušce.
Roelf Stander, kapitán boxu
V daný čas se v tělocvičně okolo ringu sešlo nejméně tři sta diváků. Všichni očekávali velikou zábavu. Mezitím si Roelf Stander prohlížel všechny zúčastněné a odhadoval jejich možnosti. Nakonec se zastavil před Manfredem.
„Snad neexistuje silnější a smradlavější prd, než je tenhle,“ pronesl hlasitě. „Kolik vážíš, plyne?“
„Tento plyn patří do polotěžké váhy, pane.“
Roelf přimhouřil oči, protože si Manfreda už dávno vytipoval a technická znalost ho potěšila.
„Už jsi někdy boxoval, plyne?“
„Tento plyn nikdy v ringu neboxoval, pane, ale má určitou praxi.“
„Dobrá! Já jsem také polotěžká váha. Nikdo jiný tu není, kdo by tě vyzkoušel, a tak si s tebou rozdám pár kol já, pokud mi slíbíš férový zápas, plyne.“
Roelf Stander se stal kapitánem univerzitního týmu -jako amatér byl provinčním šampiónem a jednou z jihoafrických nadějí v olympijském týmu. Šlo tedy o žert a všichni studenti radostně aplaudovali.
Mezitím si Manfred uvědomil, že se kdosi z prvních řad snaží na sebe upozornit. Zaostřil zrak a tu si v shluku diváků všiml Sarah, která na něj nadšeně mávala a dokonce mu poslala vzdušný polibek. Vedle ní postřehl mohutnou siluetu strýce Trompa.
Přišli se oba podívat! To ho povzbudilo, a až teď si uvědomil, jak osaměle se vlastně cítil během těch několika týdnů.
Reverend pokývl hlavou a významně se na Manfreda zašklebil.
„Dámy a pánové. Nemáme tu nikoho, kdo by mohl oponovat naší skvělé boxerské hvězdě, ale pokud to se mnou vydržíte, trochu si s ním pohraju,“ ohlásil se Roelf Stander.
Ovace nebraly konce a občas se dalo zaslechnout zvolání:
„Měj s ním slitování, Roelfe!“ či „Nezabíjej toho chudáka!“
Ten je máváním rukou nad hlavou ujišťoval o svém milosrdenství a koncentroval pozornost zejména na přední řady Plné dívek.
Manfred se už dostal k ringu a stačil ještě koutkem oka pohlédnout na Sarah a.strýce. Dokonce i ve všeobecné vřavě zaslechl jejich povzbuzování. „Dostaň ho, Mánie - Vat hom!“ volala, zatímco reverend vykřikoval to známé: „Rychlý jako mamba, Statečný jako jezevec!“ Manfred zdvihl bradu a pocítil v celém těle nádhernou lehkost, když se shýbal

pod lanem ringu.
Jeden ze starších studentů vzal na sebe povinnosti rozhodčího: „V tomto rohu je sto osmdesát pět liber těžký náš kapitán - Roelf Stander! V druhém rohu sto sedmdesát tři liber lehký nováček - Manfred De La Rey.“ Ozval se gong.
Roelf vyrazil, jako by tančil, s úsměvem na rtech, na všechno připravený. Jakmile si ale všiml bezpečného Manfredova krytí, rty se mu stáhly do tenké linky.
Vždyť je to opravdu bojovník, pomyslel si a rozpálil se hněvem. Ten plyn lhal - dobře ví, co dělá.
Zatím jenom kroužili po ringu, ani jeden z nich se nepokusil o úder. Povzbuzování davu sílilo. Diváci totiž vycítili, že se bude dít něco zvláštního. Všimli si změny v Roelfově chování a zaregistrovali jeho smrtelně vážný úmysl.
Roelf zkušebně vypálil levačkou, ale ten druhý se ani nekryl - pouze mu ruku lehce odmrštil. Zamrazilo ho v zádech, když si uvědomil protivníkovu sílu. Pohlédl mu přímo do očí.
Ten trik používal často, aby navázal dominující kontakt.
Tenhle zelenáč má podivné oči - zářily jako topaz či žlutý safír. Roelf si náhle vzpomněl na barvu očí leoparda, kterého kdysi chytili do železa, když jim zabil tele. Teď viděl stejný pohled, navíc žhnul chladným zlatavým světlem - téměř nelidský pohled.
Nebyl to strach, co ho v hrudi sevřelo, ale spíš předtucha úděsného nebezpečí. Vždyť se s ním v ringu objevilo zvíře. Všiml si i hladu v těch očích, a tak téměř instinktivně opět vypálil levačkou.
Ta byla jeho silnou stránkou, proto ji hnal tvrdě do těch nesmiřitelně žlutých očí. Úder se však zastavil ve vzduchu, a tak se snažil zoufale o přesun. Zůstal ale na zlomek vteřiny odkrytý a kdesi uvnitř cosi okamžité explodovalo. Vůbec tu pěst neviděl, ani to nezaregistroval jako ránu, protože něco takového nikdy nezažil. Zdálo se mu, že na něj něco padlo a snad mu zlámalo i žebra, trhalo plíce na kusy a vyhánělo vzduch z krku v syčící agónii, když se potácel zpět.
Lana ho včas zachytila a mrštila zpátky jako kámen z praku. Čas se zastavil. Vidění se mu náhle zjasnilo, jako by použil drogu. Přesně zaregistroval tu pěst, ale přitom měl dojem, že to není lidská ruka, nýbrž černý kus železa. Nebyl schopný se úderu vyhnout a šok nárazu byl téměř neuvěřitelný, předčil i ty nejdivočejší představy. V jeho nitru se cosi protrhlo a kosti v nohou se změnily v rozehřátý vosk.
Chtěl křičet, ale hrdlo měl stažené. Toužil padnout, než se znovu objeví ta pěst, avšak provazy ho držely. Další úder s ním opět otřásl a lana ho zase vymrštila do ringu.
Už ani neudržel ruce před obličejem, a tak jasně zahlédl boxerskou rukavici o velikosti balonu. Ránu již necítil. Pomalu se sesouval jako omráčený.
Vše se udalo po pár vteřinách, dav strnule seděl v naprostém tichu. Přesto Manfred stále křepčil ve svém bojovém tanci, nemohl uspokojit tu niternou touhu po zabíjení.
Náhle jakási žena zaječela a rázem vypukla vřava. Všichni nadšeně poskakovali, židle se kácely na podlahu. Hnali se k ringu, podlézali lana, obklopili Manfreda a poplácávali ho po ramenou. Pohozenou figurínu u jeho nohou opatrně zdvihli a pomalu odnášeli. Dívky šílely, stále ještě bledé z prožitého hororu, ale v očích už jim zářilo nádherné vzrušení. Některým se dokonce podařilo dotknout se Manfredových svalů.
Strýc Tromp musel chytit Sarah za ruku, aby se konečně uklidnila, protože skákala a ječela jako derviš.
„Tak úžasný - rychlý a překrásný. Ach, nikdy v životě jsem neviděla něco tak úžasného. Že je perfektní?“
Raději cosi zabrumlal, aby nemusel událost komentovat.
Teprve když prošli po schodech na verandu, zastavil se a pohlédl zpět.
„Jeho život se změnil a náš se změní též,“ zamumlal pochmurně. „Modlím se k Bohu všemohoucímu, aby nikdo z nás nemusel litovat dnešní události, neboť já jsem její příčinou.“
Ještě tři dny je čekaly k ukončení rituálu. Manfred stále nemohl nikoho kontaktovat s výjimkou okolních zelenáčů. Pro ně se však stal božským hrdinou: doufali v záchranu a pateticky se okolo něho shromažďovali při těch posledních záchvěvech ponížení a degradace, které prožívali.
Poslední noc byla nejhorší. Zavázali jim oči a odepřeli spánek. Museli sedět na úzké kládě, kbelík na hlavě a trpět pod nečekanými údery mazáků. Potom přišlo svítání a mohli si kbelíky sundat společně s páskou přes oči. Před nimi stál RoelfStander.
„Chlapi!“ začal a oni šokovaně zamrkali nad tímto oslovením. „Chlapi!“ opakoval Stander. „Jsme na vás pyšní, protože jste se stali tou nejlepší zatracenou bandou nováčků, kteří přišli od doby, kdy já sám byl zelenáč. Brali jste všechno, co jsme na vás házeli, a nikdy jste nekňučeli ani neselhali. Vítejte proto v Rust en Vrede, který se teď stal vaším domovem a my vašimi bratry.“ A to už se k nim všichni hrnuli, smáli se, poplácávali je po zádech a objímali.
„A nyní, chlapi, pojďte! Vyrážíme do baru - my to platíme!“ zahřměl Roelf a sto silných paží se spojilo při zpívání hymny domu. Jejich cílem se stal starý Drosdy Hotel, kde se museli do baru dobývat, protože ještě nenadešla otvírací hodina.
Nevyspalý a unavený, s pintou piva v žaludku se Manfred mžouravě šklíbil v koutě u baru. Náhle měl pocit, že se něco děje. Rychle se otočil.
Všichni se rozestoupili a v koridoru k němu kráčel sám
Roelf Stander se zasmušilou tváří. Manfredovi se rozbušilo srdce, když si uvědomil, že to bude jejich první konfrontace od zápasu v ringu před třemi dny. Rozhodně to nebude nic pěkného.
Roelf se před ním zastavil a všichni ostatní se přiblížili, aby jim neuniklo jediné slovo. Napětí rostlo a po několik dlouhých vteřin se nikdo neodvážil ani nadechnout.
„Dvě věci si chci s tebou vyřídit,“ zavrčel a Manfred se stáhl do obranného postoje. Vtom se protivník rozesmál a podal mu ruku. „Za prvé bych ti chtěl potřást rukou - za druhé bych ti chtěl koupit pivo. Bože můj, Mánie, ty biješ jako nikdo předtím.“ Ozval se chechtot a celý den zmizel v oparu pivní pěny a dobrého přátelství.
Další večer, hodinu před večeří, se v jeho pokoji zjevil

Roelf. Usadil se v jediném křesle, položil nohy na stolek a rozpovídal se o boxu, studiu práva i zeměpisu Jihozápadní Afriky.
„Vzbudím tě zítra ráno okolo páté. Musíme trénovat. Během dvou týdnů budeme boxovat s Ikeys. To je přezdívka anglických studentů z University of Cape Town, my jsme jejich stabilní protivníci. Oni nám zase říkají Maties," vysvětloval. „Abych nezapomněl, jsi členem našeho týmu."
Konečně nadešel den slavného zápasu. Mánie poprvé oblékal barvy své univerzity, zatímco autobusy svážely příznivce plné piva a rozjásaného nadšení.
Manfredovým protivníkem se stal Laurie King, zkušený borec v polotěžké váze, který zatím ještě neprohrál. Do té doby téměř nikdo neslyšel historku o Manfredově slavném utkání s Roelfem - svědci to navíc považovali jenom za šťastnou náhodu.
Laurie King o tom však věděl, a tak si první kolo svého rivala jenom testoval. Z obecenstva se ozývalo nespokojené bučení a nakonec Laurie získal dojem, že fáma přehání.
Určitě není tak nebezpečný, jak se o něm povídá. Rozhodl se, že mu vypálí levačkou přímo do hlavy. Jakmile se ale pokusil tuto teorii uplatnit, stalo se cosi nečekaného. Pamatoval si jenom ty žhnoucí žluté oči a potom drsnost plátna, když se válel na podlaze ringu. Na žádný úder si nevzpomínal. Gong se naštěstí ozval ještě předtím, než ho začali odpočítávat. Do druhého kola nemohl nastoupit, neboť mu hlava neustále padala jako opilci. Proto ho podepřeli a odvedli do šatny.
Strýc Tromp v první řadě řičel jako raněný buvol, zatímco
Sarah jásala, až slzela.
Další den se objevil článek v afrikánských novinách Die
Burger- Občan, kde nazývali Manfreda „Lvem z Kalahari".
Napsali nejen, že jeho strýc je generál Jacobus Hercules De
La Rey, hrdina Volku, ale že je též spřízněný s reverendem
Trompem Biermanem, boxerským šampiónem, spisovatelem a novým pastorem ve Stellenboschi.
Na univerzitě ho obklopili všichni členové boxerského týmu. „Tos nám zatajil, Mánie," vztekal se Roelf. „Nikdy jsi neřekl, že tvůj strýc je Tromp Bierman. Bože na nebesích, člověče, vždyť to byl národní šampión po celých pět let! Ani Slaterči Black Jephta s ním v ringu nevydrželi!"
„To že jsem neřekl?" Mánie se přemýšlivě zamračil. „Asi jsem na to zapomněl."
„Musíš nás představit," prosil zástupce kapitána. „Všichni se s ním chceme setkat, prosím, člověče."
„Myslíš, že by mohl koučovat náš tým? Optáš se ho? Kdyby se tak stal Tromp Bierman naším koučem..." Roelf se odmlčel. Ta myšlenka ho přímo ohromila.
„Poradím vám," nabídl Mánie. „Pokud dostanete celý tým v neděli do kostela, tak vás teta Trudí pozve na nedělní oběd.
Řeknu vám, gentlemani, že nevíte, co to je nebeská rozkoš, dokud neochutnáte tetiny koeksisters."
Čistě umytý, oholený, s pomádou ve vlasech se boxerský tým objevil ve svých nejlepších nedělních šatech v kostele. A jejich odpovědi i zpěv téměř otřásaly stropem.
Teta Trudí se už těšila na tyto kulinářské orgie a celý týden s dívkami všechno připravovala. Hosté, ve své nejlepší fyzické kondici, žili na univerzitě už dost dlouho, aby ohromeně zírali na nadcházející banket. Přesto se nemohli rozhodnout, zda zaměřit pozornost na vyprávění strýce Trompa či červenající se dívky, nebo obrovské hromady pečeného masa a ostatních příloh.
Na konci slavnosti se zdvihl Roelf Stander, který spíš připomínal krajtu trávící zhltnutou antilopu a vyslovil vřelé díky za celý tým. Asi tak v polovině proslovu změnil náplň své řeči a pustil se do procítěné prosby směřované k pastorovi, aby akceptoval jejich návrh a stal se honorárním koučem.
Tromp Bierman takovou myšlenku žoviálně odmítl jako absolutně nemožnou, ale celý tým na něj začal chrlit veškeré důvody, proč by se tak mělo stát. Nakonec s těžkým povzdechem rezignace kapituloval. Během akceptování jejich divoké radosti i srdečných potřásání rukou se přece jenom jeho vážnost zlomila a přímo zářil nebetyčnou radostí.
„Povídám vám, chlapci, nevíte, jaký bič jste si na sebe upletli. Některým slovům, jako „únava" či „už toho mám dost", vůbec nerozumím, varoval je.
Mánie a Roelf společně odcházeli po večerní bohoslužbě ztemnělou ulicí pod šumícími duby. Dlouho nemluvili.
„Hele, Mánie, kolik je té tvé sestřenici?" zeptal se náhle
Roelf.
„Které? Ta tlustá je Gertruda a pihovatá Renata..."
„Ne! Ne, Mánie, nebuď tupec!" usadil ho Roelf. „Té krásné s modrýma očima a hedvábně zlatými vlasy. Tu si vezmu za ženu."
Manfred se zarazil, hlavu stáhl mezi ramena a nahrbil se.
Rty se mu zkřivily vztekem. „Něco takového už nikdy neříkej! Neopovaž se tak hnusně mluvit. Varuju tě -ještě jednou se o Sarah otřeš a já tě zabiju."
Přitáhl si Roelfa, až se jejich oči dostaly na stejnou úroveň, pouze pár centimetrů od sebe. Opět se v jeho pohledu objevil žlutý žár, ten vražedný vztek.
„Hej, Mánie," špitl Roelf. „Co se ti stalo? Vždyť jsem nic hnusného neřekl. Copak jsi zešílel? Já bych přece Sarah ani slovem neublížil."
Manfred pomalu vychládal a uvolnil sevření. Potřásl hlavou, jako by si chtěl uvnitř vše pročistit. Potom promluvil:
„Vždyť je to ještě dítě. Takhle o ní nemůžeš mluvit, člověče.
Vždyť je to malá holčička."

„Dítě?“ uchichtl se Roelf a uhlazoval si pomačkané sako.
„Copak jsi slepý? Je to překrásná...,“ ale to už se Manfred vztekle otočil a běžel k bráně.
„Ach tak, příteli,“ zašeptal Roelf, „tak to tedy je!“ Povzdechl a vrazil si ruce hlouběji do kapes. Hned mu bylo jasné, proč se Sarah během oběda na Manfreda tak oddaně dívala, dokonce se ho dotkla na krku při odnášení prázdných talířů. Cítil, jak na něj padá melancholie. „Tisíce nádherných dívek jsou tady okolo,“ ujišťoval se, aby se zbavil špatné nálady. „Všechny dychtí po Roelfu Standerovi...,“ konstatoval, pokrčil však rameny a na rtech se mu objevil pokřivený úšklebek. Znovu vzdychl a následoval svého soka.
Manfred zvítězil ve všech dalších dvanácti zápasech v naprosto nepřerušené řadě - veškerá vítězství skončila k.o. nejpozději ve třetím kole. Všichni sportovní komentátoři nyní už akceptovali jeho přezdívku „Lev z Kalahari“.
„Je to dobré, jong, vyhrávej, dokud to jde,“ nabádal ho strýc Tromp. „Ale pamatuj - nebudeš pořád mladý a v delším časovém odstupu pochopíš, že není všechno jen ve svalech a pěstích. To nejdůležitější je v hlavě, jong - na to nezapomínej !“ Manfred se nadšeně vrhl do akademických studií stejně jako do tréninkové rutiny.
Němčinu už ovládl téměř tak dobře jako afrikánštinu a v angličtině se též vyznal, ačkoliv ji používal neochotně, s těžkým přízvukem. Navíc zjistil, že římské právo uspokojuje jeho logický i filozofický náhled. Justiniánovy Institutiones si pročítal jako literární novelu. A zrovna tak ho začala fascinovat politika i sociologie. Společně s Roelfem vše nekonečně prodebatovávali, čímž se jejich přátelství utužovalo.
Boxerské úspěchy z něj udělaly na univerzitě známou osobnost. Část profesorů ho zahrnovala obzvláštní laskavostí, zatímco ostatní se chovali opačně.
„Možná se náš dobře známý rohovník s námi podělí o část svého intelektu a vrhne trochu světla na koncept národního bolševismu.“ Profesor sociologie a politologie se narodil v Holandsku - rodiče ho coby dítě přivezli do Afriky - nyní se z něj stal vysoký, štíhlý a asketický vzdělanec s pronikavým pohledem. Doktor Hendrik Frensch Verwoerd byl jedním z vedoucích afrikánských intelektuálů a zároveň nejlepší kandidát celého Volku. Jako lektor učil pouze v prvním semestru a jinak si rezervoval veškerý čas jenom pro studenty s vyznamenáním. Proto se teď povýšeně usmíval, když se
Manfred postavil a v hlavě si rovnal myšlenky.
Doktor Verwoerd čekal několik vteřin na odpověď a už ho chtěl odmávnout, když se Manfred pustil velice pečlivě do gramatické stavby vět. Dosazený stellenboschský akcent mu pomáhal vytříbit Roelf - to vlastně byl ten „oxfordský“ přízvuk afrikánštiny.
, Jako protiklad revoluční ideologii konvenčního bolševismu vytvořeného pod vedením Lenina se národní bolševismus stal původním termínem používaným v Německu: politika odporu versailleské smlouvě...“ Doktor Verwoerd zamrkal a přestal se usmívat. Tenhle chytrák tu past prohlédl hned na začátku a oba koncepty okamžitě separoval.
„Můžete nám říci, kdo je inovátor tohoto konceptu?“ chtěl vědět profesor.
„Myslím že poprvé tuto ideu použil v roce 1919 Karl Radek. Šlo vlastně o alianci síly párií proti obvyklému západnímu nepříteli - Británii, Francii a Spojeným Státům.“
Doktor Verwoerd se nahnul kupředu jako dravec vyhlížející si kořist. „Podle vašeho názoru, pane, má podobná doktrína nějaký vliv na dnešní politickou situaci na jihu Afriky?“ oťukával jeho znalosti dál.
Takhle pokračovali během celého sezení, zatímco spolužáci si oddechli. Mohli vypnout své myšlení a zaobírat se nudou.
Následující sobotní večer Manfred zvítězil v univerzitním turnaji polotěžké váhy před nabitou tělocvičnou. Doktor Verwoerd seděl ve druhé řadě. Bylo to poprvé, kdy ho někdo viděl na nějakém atletickém podniku s výjimkou zápasů v ragby, jimž žádný správný Afrikánec nemůže odolat.
O několik dní později s ním profesor opět prodiskutovával jistou esej týkající se historie liberalismu. Potom mu podal knihu: „Tohle si pročtěte, protože se k tomu jinde nedostanete. Mějte ji u sebe, jak dlouho chcete, ale podělte se se mnou o svůj názor, až skončíte.“
Manfred spěchal do posluchárny, a tak si v rychlosti ani titul nepřečetl. Když se dostal na pokoj, Roelf už na něj čekal kvůli večernímu tréninku. Kniha tedy zůstala na stolku až do doby, než se v pyžamu uvelebil v posteli.
Konečně si ji mohl prohlédnout: Mein Kampf, napsal
Adolf Hitler - byl to originál v němčině.
Četl až do rána. Téměř v transu se přihnal během oběda, aby mohl pokračovat. Autor mluvil přímo k němu, poukazoval na jeho německou a árijskou krev. Opravdu získával dojem, že tu knihu napsal pan Hitler jenom pro něj. Pročítal tak úžasné pasáže, jako:
Vcelku je chápáno jako přirozené, že se čestný mladý muž učí šermu a podstupuje souboj. Pokud však boxuje, je to vulgární! Proč? Neexistuje přece žádný jiný sport, který podporuje ducha útoku, vyžaduje blesková rozhodnutí a trénuje celé tělo... Především se však mladé zdravé tělo musí naučit přijímat rány - není přece funkcí lidového státu, aby pěstoval kolonii mírumilovných estétů a tělesných degenerovanců...
Společně s trénováním těla se musí objevit i boj proti otravě duše. Náš život na veřejnosti je dnes přímo semeništěm sexuálních idejí a stimulací...
Jak hluboká pravda, uvažoval. On sám trpěl všemi těmi vyvěšenými plakáty, které v té degenerované angličtině hlásaly zpustlost a ukazovaly polonahé ženy. Vždyť tu před námi leží obrovské pravdy pro celé lidstvo. Musíme být čistí a silní.
Srdce se mu rozbušilo, když si vzpomněl na opuštěný tábor nedaleko kolejí ve Windhoeku, kde zahlédl novinovou karikaturu, jak Hoggenheimer vede Volk do otroctví. Ruka se mu chvěla vzteky, když četl:
Se satanickou radostí ve tváři ten černovlasý židák číhá na nic netušící dívku, kterou chce znesvětit svou krví, a tak ji ukrást vlastnímu národu.

Ve své představivosti viděl nádhernou Sarah, jak leží pod chlupatým Hoggenheimerovým tělem, a byl schopný zabíjet. To už ale autor pouštěl žilou jeho afrikánskou krev s takovou zkušeností, že Manfredova duše na konci stránky téměř vykrvácela.
Stalo se a Židé přivedli negry do Porýní vždy s tím samým utajeným cílem: naprosto jasně chtěli zruinovat nenáviděnou bílou rasu bastardizací...
Otřásl se. „Swartgevaar! Černé nebezpečí!“ Taková hesla skandoval jeho lid už celá století pobytu v Africe a jeho atavistické srdce bilo v tom samém rytmu.
Dočetl knihu naprosto otřesený a více zmožený než v boxerském ringu.
Ačkoliv už bylo pozdě, přece jenom nevydržel a běžel za člověkem, který mu knihu půjčil. Zůstal tam až přes půlnoc.
Další den se profesor zmínil o nováčkovi na nejvyšších místech: „Našel jsem někoho, u něhož předpokládám možnost stát se velice cenným rekrutem - vlastní vynikající myšlení a velice brzy dosáhne velkého vlivu mezi ostatní mládeží.“
Manfredovo jméno položili napsané před nejvyššího radu tohoto tajného společenství:
„To je jeden z našich nejlepších mladých mužů na univerzitě, student senior z Rust en Vrede je po jeho boku...“
„Přijměte ho,“ nařídil vůdce.
Pět dní v týdnu Roelf a Manfred běhali do hor po náročné, příkré stezce. Po pěti mílích se zastavili, aby se napili z jezírka, do něhož se snášel sněhobílý vodopád. Roelf sledoval
Manfreda, jak zaklekl na kluzké skále a nabírá křišťálově čistou vodu.
Byl to opravdu dobrý výběr, uvažoval tiše nad rozhodnutím svých nadřízených. Viděl vytrénované tělo v kraťasech a chápal, že zlatavý svit očí je klíčem k jeho osobnosti.
Dokonce i Roelf se cítil, pokud šlo o sebedůvěru a jistotu, vývojem tohoto mladíka zastíněn. Stane se silným vůdcem, je to přesně ten typ, který potřebujeme.
Manfred vyskočil a otřel si rty hřbetem ruky. „Tak dělej, ty líný zadku,“ zachechtal se. „Kdo doběhne domů poslední, je bolševik.“
Roelf ho však zarazil. „Dnes bych si chtěl s tebou promluvit,“ přiznal a Manfred se zakabonil.
„Doprčic, Člověče, vždyť neděláme nic jiného, než si povídáme. Proč zrovna tady?“
„Protože nás tu nikdo nezaslechne. A trochu se mýlíš,
Mánie, někteří z nás dělají mnohem víc, než pouze mluví.
Připravujeme se na úkol, tvrdou bojovou akci - něco takového se ti bude líbit.“
Manfred se zarazil, zaujatý poznámkou. „Kdo? Jaká akce?“ chtěl vědět.
„Tajná elita oddaných Afrikánců, vůdci našeho lidu, muži na těch nejvyšších místech ve vládě, vzdělávacích institucích i obchodě. To je odpověď na kdo, Mánie. A nejenom vůdci dneška, ale i zítřka. Muži jako ty a já.“
„A jaké tajné společenství?“
„Ne, Mánie, nic takového - naprosto tajná armáda, připravená bojovat za naše chudé a na dno padlé spolubratry. Jsou schopni zemřít, aby pozdvihli velikost našeho národa.“
Manfred cítil, jak mu mráz běhá po zádech.
„Vojáci, Mánie. Elitní úderné oddíly našeho národa,“ pokračoval.
„Jsi jedním z nich, Roelfe?“
„Ano, Mánie - jsem, a ty také. Upoutal jsi totiž na sebe pozornost naší nejvyšší rady. Proto jsem pověřen tě pozvat, aby ses připojil k osudovému pochodu v našem boji za vyplnění tužeb celého národa.“
„A kdo jsou naši vůdci? Jak se jmenuje ta tajná armáda?“
„To se dozvíš. Řekneme ti vše, jakmile stvrdíš přísahu věrnosti. Budeš akceptovat břímě povinností? Spojíš se s námi, Manfrede De La Reyi? Oblékneš si uniformu a budeš bojovat v našich řadách?“
Manfredův německý původ už dlouho toužil po pořádku a autoritě společnosti plné odvážných válečníků, rytířů bojujících za Boha a vlast. Aniž si toho byl vědom, přece jenom po své matce zdědil i francouzskou okázalost, a tak se cítil přitahován vojenskou pompou, uniformami a leskem výložek.
Položil kamarádovi ruku na rameno a pohlédl mu pevně do očí.
„Z celého srdce,“ pronesl jasně. „Připojím se k vám s velkou radostí.“
Úplněk zářil vysoko nad okolními horami, zaléval stříbrem zemský povrch, veškeré trhliny a rokliny se topily v té nejtemnější černi. Na jihu se třpytil Jižní kříž, ale jeho majestátnost zakrývala blízkost hořícího obrovitého kříže.
Vybraný přírodní amfiteátr, stíněný borovicemi před zraky nezvaných, sloužil jako perfektní místo k danému účelu.
Pod ním stály úderné oddíly, jejichž vyblýskané opasky i přezky v ohnivém osvětlení doslova zářily. Každý držel v ruce hořící pochodeň. Nebylo jich více než tři sta, ale šlo o elitu. Tvářili se pyšně při pohledu na malou skupinku nových rekrutů, která vypochodovala z lesa k místu, kde na ně čekal generál.
Manfred De La Rey byl první v řadě. Měl na sobě černou košili, jezdecké kalhoty i vyblýskané holínky. Stál tu prostovlasý, bez jakéhokoliv označení s výjimkou dýky v pochvě, připevněné na opasku.
Velitel vystoupil kupředu a zastavil se pouze krok před
Manfredem. Vysoký muž s větrem ošlehanou tváří a ostrými rysy působil už svou impozantní postavou. Sice už dosáhl středního věku a trochu přibral v pase, přesto tu stál jako lev s černou hřívou a velitelská aura i autorita z něho přímo sálaly.
Manfred ho okamžitě poznal, protože jeho tvář viděl už několikrát u politických komentářů celostátních novin. Zastával vysokou funkci ve vládě, pracoval jako administrátor jedné z provincií a jeho vliv dosahoval daleko a hluboko.
„Manfrede De La Reyi,“ začal silným hlasem, „jsi připraven složit přísahu věrnosti podepsanou vlastní krví?“
„Jsem,“ odpověděl pevně a vytáhl stříbrnou dýku.
Z oddílu za ním vypochodoval Roelf Stander, oblečený do uniformy s čepicí na hlavě a označením lomeného kříže na

rukávě. Pomalu vytáhl pistoli z pouzdra, natáhl kohoutek a opřel její ústí o Manfredovu hruď v místě srdce. Ten se ani nehnul. Roelf byl přece jeho sponzor a pistole symbolizovala skutečnost, že by se dotyčný mohl stát i jeho katem, pokud by porušil přísahu.
Velitel podle ceremoniálu podal Manfredovi pergamen se slovy přísahy. Nahoře byl vyobrazený znak celého společenství: stylizovaný roh na střelný prach, používaný voortrekkery, pionýry jejich národa.
Manfred začal číst s dýkou namířenou ke svému srdci, aby tak symbolicky ukázal, že je ochotný položit i život za ideály bratrství.
„Před všemohoucím Bohem a před očima svých druhů se dávám do rukou diktátu Bohem řízeného osudu mého národa. Přísahám věrnost zásadám Ossewa Brandwag, strážnému ve voze chránícímu celou postupující kolonu a poslušnost příkazů svých nadřízených. Na svůj vlastní život přísahám, že budu svatosvatě uchovávat tajemství společně se vším, co se bude dotýkat Ossewa Brandwag. Jsem si dobře vědom, že pokud zradím své druhy, přísahu či můj Volk, pomsta mě bude následovat až do mého zrádcovského hrobu. Volám ke svým druhům, aby vyslechli mou snažnou prosbu.
Pokud postoupím, následujte mě.
Pokud ustoupím, zastřelte mě.
Pokud zemřu, pomstěte mě.
Tak mi pomáhej všemohoucí Bůh!“
A Manfred si přejel ostřím dýky zápěstí, takže krev vytryskla. Ve světle pochodní se zdála tmavě rubínová, když dopadala na pergamen.
Velitel pokročil kupředu, aby ho objal, a za ním černě oděné oddíly propukly v nadšený jásot. Roelf Stander vrátil nabitou pistoli do pouzdra, v očích ho pálily slzy pýchy. Jakmile velitel odstoupil, Roelf přikročil k Manfredovi a stiskl mu ruku. „Můj bratře,“ zajíkal se v šepotu. „Nyní jsme opravdoví bratři.“
V polovině listopadu Manfred zakončil roční zkoušky a prošel v právnické třídě 153 studentů jako třetí.
Tři dny poté, co se výsledky dozvěděl, odjížděl celý boxerský tým se svým koučem na meziuniverzitní turnaj do Johannesburgu. Odehrával se na území University of the Witvatersrand, kde se sjeli zástupci všech dalších univerzit z každé provincie i zákoutí Jihoafrické Unie.
Stellenboschský tým se na nádraží loučil a připravoval na tisícimílovou pouť. Studenti z fakulty zpívali, všichni jásali. Strýc Tromp postupně líbal své ženy: začal od Trudi, až skončil u nejmladší Sarah. Hned za ním následoval Manfred oblečený v barvách svého týmu a vypadal tak nádherně, že už to Sarah nemohla déle vydržet a propukla v pláč, když se u ní zastavil.
„Nehloupni, nebuď malá,“ šeptal jí do ucha, ale pocítil cosi podivného, když se dotýkal té horké tvářičky.
„Ach Mánie, ty jedeš tak daleko,“ snažila se zakrýt uslzené oči. Tiskla se k němu. „Nikdy jsme nebyli od sebe tak daleko.“
„No tak, opičko. Lidé se na nás dívají,“ káral ji něžně. „Dej mi pusu a já ti přivezu dárek.“
„Já nechci dárek, já chci tebe,“ zafňukala a náhle zdvihla milý obličejík a políbila ho přímo na rty. Její ústa doslova žhnula a byla vlhká a sladká jako zralé jablko.
Ten kontakt trval jen pár vteřin, ale Manfred měl dojem, že je v jeho náručí nahá. Otřásl se pocitem viny, znechucením nad zradou vlastního těla. Rychle se odtrhl a její výraz ukazoval, jak ji to zranilo.
To už ale nastupoval do vagónu. Vlak se pomalu rozjížděl a Manfred mával z okna, až se mu ta malá postavička v dálce naprosto rozplynula.
Stáhl se dovnitř a všiml si, jak ho Roelf Stander pečlivě sleduje a přitom se šklíbí. Užuž chtěl otevřít ústa, ale Manfred se k němu divoce otočil a zasyčel: Drž hubu, člověče!“
Turnaj trval celých deset dnů a každý zúčastněný tak bojoval obden.
Manfred byl nasazený jako dvojka ve své váze, což znamenalo, že se pravděpodobně setká ve finále s držitelem titulu. Dosavadní vládnoucí šampión, inženýr strojař, právě graduoval na johannesburské univerzitě a zatím ho žádný neporazil. Vůbec se netajil svým odhodláním dát se na profesionální dráhu, jakmile skončí olympiáda.
„Lev z Kalahari“ projde nejtvrdším testem prozatím závratné kariéry. Dokáže se vrhnout do boje jako doposud? psal korespondent Rand Daily Mailu. Zdá se, že se neobjeví žádný soupeř, který by ho zastavil před finálním zápasem De La
Rey versus Rushmore v sobotu večer 20. prosince 1935.
A Manfred opravdu pobíjel demoralizované oponenty již v druhém kole a ve středu odpočíval.
Opustil rezidenci hostitelské univerzity, dokonce se ani nenasnídal, aby se dostal k rannímu vlaku na stanici Johannesburg Central včas. Cesta netrvala déle než hodinu otevřenou nedozírnou plání.
Na pretorijském nádraží se posilnil skromnou snídaní v bufetu a potom s nechutí vyrazil vpřed.
Pretorijské centrální vězení sídlilo v ošklivé hranaté budově a interiér rovněž nepůsobil nijak vábně. Tady si trestanci odpykávali doživotní tresty a byly zde prováděny veškeré exekuce.
Manfred vyplnil formulář, kde do kolonky „příbuznost s vězněm“ statečně vepsal „syn“.
Dokument předal dozorčímu ve službě a ten si ho pomalu pročítal. „Vždyť po celá ta léta tu žádná návštěva nebyla...“
„Nemohl jsem se dřív objevit,“ snažil se Manfred ospravedlnit. „Měl jsem k tomu své důvody.“
„Všichni se tak vymlouvají,“ znechuceně odfrkl dozorce.
Náhle se ale jeho chování změnilo: „Nejseš náhodou ten slavnej boxer?“
„Přesně tak,“ přikývl a naprosto impulzivně předvedl tajný signál OB. Muž překvapeně zamrkal a znovu se pustil do čtení formuláře.
„Dobře tedy, posaď se. Zavolám tě, až bude připraven,“ a ve stínu přepážky mu odpověděl protisignálem Ossewa Brandwag.

„Zab rooineka každý den, potom budeš spokojen," zašeptal a otočil se. Manfred byl příjemně překvapen, jak široce bratrstvo rozprostřelo své paže, aby objalo celý Volk.
O deset minut později už ho dozorce vedl do zeleně vymalované cely s vysoko položenými zamřížovanými okny. Uvnitř stál jednoduchý stůl a dvě trojnožky. Na jedné z nich seděl stařec, naprosto neznámý cizinec, a Manfred na něj nedočkavě pohlížel.
Náhle se starý muž postavil. Byl shrbený věkem a těžkou prací, kůži měl samou vrásku. Vlasy řídké a vybledlé jako surová bavlna. Tenký krk vyčuhoval z vězeňského mundúru, takže připomínal želvu. V bezbarvých očích, téměř vyhaslých, plavaly slzy.
„Tati?" vyrazil ze sebe Manfred, když si všiml scházející ruky. Náhle se stařec začal třást a rozplakal se.
„Tati!" zavyl syn a hněv ho téměř dusil. „Co ti to udělali?"
Přiskočil k němu, aby ho objal - snažil se zakrýt tu milou tvář před dozorcem, chtěl ho chránit, aby nikdo nespatřil slabost a slzy jeho statečného otce.
„Tati! Tati!" opakoval bezmocně a poklepával hubená ramena v drsných vězeňských hadrech. Otočil se a pohlédl s tichou prosbou na dozorce.
„Nemohu vás nechat o samotě." Muž sice chápal situaci, ale vrtěl hlavou. „Je to jasný příkaz, silnější než mé postavení."
„Prosím," Manfred zašeptal.
„Dáš mi své slovo bratra, že mu nedopomůžeš k útěku?"
„Máš mé bratrské slovo!"
„Deset minut," sykl dozorce. „Víc ti nemůžu poskytnout."
Otočil se, vyšel ven a zamkl za sebou zelené dveře.
„Tati." Manfred odvedl třesoucího se starce zpět ke stoličce a klekl si k němu.
Lothar De La Rey si otřel tváře smáčené slzami a snažil se usmát. Hlas se mu však chvěl: „Podívej se na mě, brečím jako stará baba. To ze šoku, že tě zase vidím. Ale už je to dobré.
Teď se na tebe konečně musím pořádně podívat."
Trochu se odtáhl, aby získal odstup. „Z tebe se stal chlap silák, jako jsem býval já v tvém věku." Pomalu hladil synovu tvář studenými konečky vyschlých prstů.
„Četl jsem o tobě, můj synu. Dovolí nám podívat se i do novin. Některé články jsem si mohl vystříhat a mám je schované pod matrací. Ani nevíš, jak jsem na tebe hrdý. Vlastně my všichni. Každý, kdo tuje. Dokonce i policejní špiclové."
„Tati! Jak se k tobě chovají?" přerušil ho Manfred.
„Dobře, Mánie, docela dobře," ale sklopil oči a rty se mu propadly v tichém zoufalství., Jenomže už to trvá tak dlouho. Mánie, někdy vzpomínám na poušť, vidím před sebou horizont i ten vzdálený kouř proti modré obloze." Odmlčel se. Pokusil se usmát. „A myslím neustále na tebe - není dne, abych se k Bohu nemodlil: Starej se o mého syna."
„Ne, tati, prosím," žadonil Manfred. „Přestaň! Vždyť se rozbrečím taky." Zdvihl se a přitáhl si druhou stoličku, aby se posadil. „Taky na tebe pořád myslím, tati, každý den. Chtěl jsem ti napsat. Mluvil jsem o tom se strýcem Trompem, ale ten mi řekl, že je lepší, když..."
Lothar mu sevřel ruku. „Já, Mánie, bylo to nejlepší. Tromp
Bierman je moudrý muž, zná všechno." Opět se usmál. „Jak jsi vyrostl. A barva tvých vlasů je stejná, jako jsem míval já. Budeš v pořádku, to vím. A jak ses rozhodl ohledně svého života? Pověz mi to rychle, protože máme málo času."
„Studuju právo na stellenboschské univerzitě - první rok jsem zakončil jako třetí."
„Můj synu, to je úžasné - a co potom?"
„Nejsem si jistý, tati, ale chtěl bych se bít za náš národ.
Mám dojem, že jsem povolaný bojovat za spravedlnost pro náš lid."
„Politika?" A když Manfred přikývl, otec pokračoval: „Je to těžká cesta, plná ostrých zatáček a křižovatek. Já vždycky dával přednost rovným cestám s koněm pod sebou a s puškou v ruce." Sarkasticky se uchechtl. „A podívej, kam mě ta cesta dovedla."
„Také budu bojovat, tati. Až nadejde čas, objevím se na bitevním poli podle svého vlastního rozhodnutí."
„Ach synu - historie je tak krutá k našemu lidu. Někdy si v zoufalství myslím, že jsme odsouzeni k záhubě."
„Mýlíš se!" téměř vykřikl Manfred. „Náš den přichází. Už svítá. Už nebudeme ponižovaní," téměř zapomněl na přísahu. Včas se však vzpamatoval.
„Mánie, a co ty diamanty, máš je pořád?" ale to už odpověď zahlédl v synově tváři.
„Co se s nimi stalo? Vždyť to bylo jediné dědictví po mně.
Kde jsou?"
„Strýc Tromp je před lety objevil. Tvrdil, že přinášejí zlo, jsou prý ďáblovými mincemi. Donutil mě, abych je perlíkem na kovadlině rozmlátil napadrť."
V tu chvíli Manfred uviděl otce, jak si ho pamatoval. Běhal po cele a řval: „Trompe Biermane, kdybys mi padl do rukou! Tys byl vždycky paličatej svatouškovskej pokrytec..."
Náhle se zarazil.
„Mánie, jsou tam ještě další. Vzpomínáš si na to kopje, na ten kopec v poušti? Nechal jsem je tam pro tebe. Musíš se k nim dostat."
Manfred zavrtěl hlavou. Celé roky se pokoušel tu vzpomínku ze své paměti vymazat. Vždyť šlo o zlo a souviselo s pocitem viny. Téměř se mu to podařilo a nyní mu slova vlastního otce celou scénu opět oživila. Viděl, jak brašna s pokladem klouže dolů do trhliny v žule.

„Vždyť už jsem zapomněl cestu zpátky, tati. Nikdy to nenajdu.“
„Hendrick!“ zamumlal Lothar. „Swart Hendrick! Ten to dobře ví a může tě tam dovést.“
„Hendrick.“ Manfred zamrkal. Vždyť to jméno už téměř zapomněl. Pouhý fragment mozaiky z minulosti. Náhle se před ním objevila velká plešatá hlava připomínající dělovou kouli: „Ten ale zmizel. Vůbec nevím kam. Asi se vrátil do pouště a nikdy ho nenajdu.“
„Ne! Ne! Mánie, Hendrick je tady, docela nedaleko na
Witwatersrandu. Stal se velkým mužem, náčelníkem svých vlastních soukmenovců.“
„Jak to víš?“
„Povídá se to! Tady se dozvíme všechno. Objeví se tu lidi zvenku, přinášejí novinky i vzkazy. Hendrick mi dokonce poslal zprávu. Nezapomněl na mě. Vždyť jsme byli přátelé.
Ujeli jsme spolu deset tisíc mil a bojovali ve stovkách bitev.
Dokonce určil i místo, kde ho najdu, pokud se mi podaří opustit tyhle zasraný zdi,“ Lothar začal šeptat synovi přímo do ucha. „Musíš ho najít. Ten tě zavede k tomu žulovému kopci nedaleko řeky Okavango - ach, dobrý Bože, jak bych si přál vyjet ještě jednou do pouště.“
Ozvalo se cinkání klíčů v zámku. Lothar mu zoufale tiskl rameno: „Slib mi, že se tam vrátíš, Mánie.“
„Tati, ale ty kameny přinášejí zlo.“
„Slib mi to, synu mé krve - slib mi, že se netrápím ve svém zajetí pro nic za nic. Přísahej, že pro ně půjdeš zpátky.“
„Přísahám, tati,“ šeptl Manfred a dozorce vstoupil dovnitř.
„Čas vyprchal, je mi to opravdu líto.“
„Můžu se přijít podívat na tátu opět zítra?“
Zavrtěl hlavou. „Pouze jedna návštěva za měsíc.“
„Napíšu ti, tati.“ Otočil se a otce objal. „Teď už ti budu psát každý týden.“
Lothar však jenom bezvýrazně přitakal, tvář měl strnulou a oči jakoby zakryté závojem., Já, někdy mi rozhodně napíšeš,“ souhlasil a pomalu vycházel z cely.
Manfred zíral na zavřené zelené dveře, dokud mu dozorce nezaťukal na rameno: „Tak pojď.“ Následoval ho ke vchodu pro návštěvníky, celý spoutaný emocemi. Teprve když vyšel z brány do plného slunečního světla a pohlédl k vysokému modrému africkému nebi, o němž otec s takovou touhou vyprávěl, vynořil se z celé změti pocitů jeden jediný.
Zuřivost - naprosto slepý a zatím bezmocný záchvat vzteku, narůstající s každým následujícím dnem. Všechno vyvrcholilo ve chvíli, kdy postupoval uličkou mezi řadami jásajících a ječících diváků k jasně ozářenému ringu. V blýskavých hedvábných šortkách, s rukama zatnutýma v pěst a s krvavým vražedným běsem v srdci.
Centaine se vzbudila mnohem dříve než Blaine, vzpírala se totiž každé vteřině promarněné spánkem. Venku byla stále tma, protože nedaleká hora je stínila před prvními paprsky svítání. Přesto už se ozývalo první rozespalé čiřikání ptáčků.
Několik měsíců se snažila najít naprosto perfektní dům, který by dokázal diskrétně skrýt nejenom je, ale také jejich vozy. Daimler i Blaineův nový model Bentleye přitahovaly okamžitě pozornost, ať se objevily kdekoliv. Zároveň vzdálenost nesměla příliš přesahovat deset minut chůze do parlamentu, kde měl Blaine kancelář v jednom křídle této impozantní budovy, navržené Herbertem Bakerem. Také se musel nacházet v jedné z úzkých uliček obyčejného předměstí, kam žádný z jejich přátel, společníků či členů parlamentu nemohl zabloudit.
Nakonec svůj sen našla. Dokonce ani neviděla zašlé špinavé tapety a roztřepané koberce na podlaze. Stála v hlavním pokoji s nadšeným úsměvem: „Žili tu šťastní lidé. To je přesně to, co jsem hledala. Vezmu si to.“
Dům registrovala na jméno jedné ze svých firem, ale renovaci nesvěřila ani architektovi či dekoratérovi. Všechno naplánovala a provedla sama.
„Musí to být nejperfektnější hnízdečko lásky, které kdo kdy vybudoval,“ prohlásila a na jednotlivé profese nasadila při konzultacích se stavitelem a odborníky nejvyšší standard.
Strhli zdi u všech čtyř maličkých ložnic, aby vytvořili jedinečný budoár s francouzskými okny a žaluziemi. Výhled měli samozřejmě na Stolovou horu.
Nechala postavit dvě oddělené koupelny obložené italským mramorem a vybavené zlatými kohoutky ve tvaru delfínů.
Postel sama byla vlastně muzeálním kusem - ukázka italské renesanční práce, vykládané slonovinou a zlatými lístky.
„V téhle posteli si můžeme zahrát i pólo, když bude po sezóně,“ konstatoval vtipně Blaine při prvním pohledu.
Ohodnotil i umístění klasických obrazů, které visely na tom správném místě. Interiér doplňoval nádherný křišťálový lustr v jídelně a vystavený historický stříbrný servis.
V domku pro služebnictvo se usídlil malajský kuchař, který uměl perfektně ochutit vše, co mu vycházelo z rukou.
S ním tam ještě bydlel Blaineův osobní sluha a zahradník.
Centaine zásobila i malý vinný sklípek tím nejlepším vínem z Weltevredenu a vybavila spíž chladicím systémem.
Dalo se vejít dovnitř a vybrat si ze všech možných druhů šunky, sýrů, kaviáru, uzeného skotského lososa a dalších potřebných chuťovek.
Stejně jim ale moc času nezbývalo a mohli se tu na noc setkat maximálně jednou za měsíc. Někdy se jim však podařilo ukrást cenné hodiny při nočním přerušení zasedání parlamentu nebo občas i odpoledne, kdy si Isabella myslela, že Blaine trénuje pólo nebo má schůzku kabinetu.
Centaine pootočila hlavou na krajkovém polštáři a zadívala se na Blainea. Svítání zalilo místnost stříbrem, a tak jí připadal jako vyřezaný ze slonoviny: připomínal spícího Caesara s tím římským zahnutým nosem a širokými velitelskými ústy.
Opatrně vstala, aby ho nevyrušila, a zmizela v koupelně.
Před zrcadlem si pročesávala vlasy a mimochodem kontrolovala, zda se v nich neobjevil nějaký šedivý. Pak si vyčistila

zuby a umyla obličej. Po tvářích rozetřela pouze krém, protože Blaine neměl kosmetické úpravy v lásce.
Když se objevila v kuchyni, hned se ptala: „Sehnal jsi je, hadži? Užívala jeho plnoprávný titul patřící těm, co vykonali pouť do Mekky. Malajský kuchař vyloudil na žlutavé tváři pod červeným fezem vychytralý úsměv.
„Přišli poštovním parníkem už včera, madam," nadouval se pýchou a ukazoval pár macatých skotských lososů.
„Hadži, ty jsi opravdu kouzelník," jásala. Blaine je miloval, obzvlášť k snídani, dušené v mléce. To už ale Centaine hrála roli pečlivé manželky a bedlivě sledovala Miriam meloucí kávu i Khalila, který právě dokončil žehlení Blaineova obleku a vrhal se na leštění obuvi.
Nakonec se opět připlížila do ložnice a zblízka pozorovala tu milovanou tvář. Náhle se jeho ruce vymrštily, až vypískla, a stáhly ji k sobě.
„Ty jsi vzhůru?" naříkala. „Ach, jak jsi ošklivý, nikdy ti už nemůžu věřit."
Častokrát upadali do podobně nesmyslného bláznění, přecházejícího do vášnivého šílenství. Většinou se ale ráno stávali zodpovědnější a pevnost jejich lásky zůstala nedotčena.
Neradi potom končili své objetí, když je volalo cinkání příprav ke snídani na verandě.
Přinesla mu dlouhý brokátový župan, který mu darovala k narozeninám.
„To si před nikým na sebe nevezmu," tenkrát odporoval.
Později si však zvykl.
Vyšli na terasu, drželi se za ruce. Hadži i Miriam zářili tou poctou a na pozdrav se ukláněli ve světle ranního slunce.
Centaine bleskově zkontrolovala, jestli je všechno v pořádku - od růží ve váze po sněhobílé prostírání, od čerstvě vymačkané grapefruitové šťávy až k ranním novinám.
„Vidím už na titulní stránce, že jsi včera mluvil v parlamentu o nějakých tajných organizacích," poznamenala při pohledu na noviny.
„Jsou to ty militantní spolky inspirované šaramantním panem Hitlerem a jeho bandou politických gangsterů."
Centaine usrkávala pouze kávu, protože stále nedokázala přimět žaludek k akceptování vydatné anglické snídaně.
, Jen mi pěkně pověz celou pravdu!"
Neměl bych, zauvažoval, ale ona přece jeho důvěru nikdy nezradila. „Máme s tím starosti," nakonec přiznal. „Faktem je, že Ou Baas to považuje za nejvážnější hrozbu od rebelie v roce 1914, kdy De Wet povolal své komando k boji za německého císaře. A právě Ou Baas mě pověřil vedením vyšetřovací komise na úrovni kabinetu - hlavně máme prověřit Ossewa Brandwag, která je ze všech nejextrémnější a roste.
Ještě horší než Broederbond."
„A proč zvolili zrovna tebe, Blaine? Není to rozhodně nic příjemného, že?"
„Přesně tak - vybrali mě jako neafrikánce, nestranného soudce."
„Samozřejmě, slyšela jsem už o tom OB před lety. Nikdo však nic moc neví."
„Extrémní pravicoví nacionalisté, protižidovští, protičernošští - viní ze všech neduhů světa proradný Albion. Mají tajné krvavé přísahy a půlnoční setkání - cosi jako neandrtálští skauti inspirovaní knihou Mein Kampf."
„Já ji ještě nečetla, i když o tom každý mluví. Existuje anglický nebo francouzský překlad?"
„Oficiálně ne, ale mám po ruce překlad ministerstva zahraničí. Je to směs všemožných nočních můr a obscenit, příručka hrubé agrese a slepého fanatismu. Půjčím ti ji, aleje to opravdu nechutné čtení."
„Nemusí být nijak věhlasný spisovatel," připustila. „Blaine, musíš však přiznat, že Hitler postavil po katastrofě Výmarské republiky Německo opět na nohy. Je jedinou zemí na světě, kde je plná zaměstnanost a hospodářství vzrůstá. Mé akcie u firem Krupp i Farben se za posledních devět měsíců téměř zdvojnásobily." Zarazil ji jeho výraz., Je na tom snad něco špatného?"
Položil příbor na talíř a jenom na ni zíral.
„Ty máš peníze v německém zbrojním průmyslu?" zeptal se tiše a Centaine přikývla.
„Byla to ta nejlepší investice od problémů se zlatem..."
„Nikdy jsem tě o nic neprosil, že?"
Přisvědčila.
„Takže teď bych tě rád o něco požádal - prodej své německé akcie."
Vypadala zmateně. „Proč, Blaine?"
„Protože je to stejné, jako bys investovala do propagační akce na podporu rakoviny nebo financovala Cingischánovy nájezdy."
Neodpověděla, ztichla a lehce zašilhala. Poprvé, když ji takhle viděl, ho to vylekalo. Potom ale přišel na to, že právě v tom okamžiku provádí v duchu kalkulace.
Náhle se usmála. „Při včerejších cenách mi vychází profit sto dvacet šest tisíc liber. Stejně už nadešel čas prodeje. Zatelegrafuju do Londýna svému makléři hned, jak pošta otevře."
„Děkuju ti, má lásko." Blaine smutně pokýval hlavou.
„Opravdu bych si přál, abys své peníze vydělávala jinde."
„Možná celou situaci špatně odhaduješ, chéri," nadhodila taktně. „Hitler přece nemusí být tak špatný, jak si myslíš."
„Ani nemusí, stačí to, o čem mluví ve své knize Mein
Kampf, už tím se kvalifikuje do domu hrůzy."
Labužnicky vychutnával lososa a přivíral oči slastí.
S radostí ho sledovala, jako by tu lahůdku polykala sama.
„Už máme dost hororů na tak krásné ráno," usmál se.
„Přečti mi raději něco ze sportovních stránek, ženo!"
Centaine zalistovala v novinách a náhle zbledla. Blaine upustil příbor a přiskočil k ní. „Co se děje, drahá?"

Pohlédl na otevřenou stránku, kde fotografie zachycovala pózujícího boxera. Vždyť se o tento sport nikdy nezajímala, a to ho mátlo. Teprve až popisek mu vše prozradil: Lev z Kalahari, Manfred De La Rey, vyzývatel v meziuniverzitním zápasu polotěžké váhy.
„Manfred De La Rey," zašeptal a rozvažoval, při jaké příležitosti to jméno slyšel. „Aha, není to náhodou ten chlapec, kterého jsi hledala ve Windhoeku?"
Divoce přikývla.
„Centaine, co je s tebou?"
Za jiných okolností by asi odpověděla jinak. V tomhle emocionálním vypětí však nedokázala pravdu zatajit: „Je to můj syn a je to bastard!"
Pocítila, jak jí ruce milovaného muže sklouzly z ramen a zaslechla jen syčivý zvuk nádechu. Šílím, uvažovala. To jsem mu přece nikdy neměla přiznat. Ztratila jsem ho - vždyť je tak bezúhonně ctnostný. Tohle přece nikdy nemůže akceptovat.
Náhle ucítila ty silné ruce, jak ji zdvihají vzhůru a otáčejí čelem k němu.
„Miluju tě," pronesl naprosto jednoduše. Slzy ji téměř dusily, když ho vší silou objímala.
„Ach Blaine, ty jsi na mě tak hodný!"
„Jestli chceš, můžeš mi o tom vyprávět a já ti pomohu pokud ne, pochopím to. Jednu věc si však musíš pamatovat: ať jsi udělala cokoliv, nezmění to můj vztah ani lásku k tobě."
„Musím ti to říct, protože před tebou nechci mít žádné tajnosti. Už jsem o tom uvažovala celé roky, ale v jádru jsem zbabělec."
„Jsi všechno, má lásko, ale nikdy jsi nebyla zbabělá." Opět ji usadil na židli a přisedl si k ní, aby ji mohl držet za ruku.
„Tak začni," vybídl ji.
„Je to dlouhý příběh, Blaine - a ty musíš být v kabinetu už o deváté."
„Státní záležitosti mohou počkat, protože tvé štěstí je pro mě nejdůležitější věcí na světě."
A tak začala vyprávět, jak ji Lothar De La Rey zachránil, o objevu diamantového ložiska, o narození Manfreda v poušti. Nic nezatajila: ani lásku k Lotharovi, kterou pocítila jako opuštěná dívka ke statečnému zachránci - ani jak zavraždil Křováky, vlastně její adoptivní rodiče - ani prudkou nenávist, která se obrátila proti ještě nenarozenému dítěti, a to jak odmítla i jen pohlédnout na novorozeně, které ihned po porodu předali do rukou otce.
„Byla jsem jako očarovaná, zmatená a navíc jsem se obávala, že mě rodina Courtneyů zavrhne, když k nim přivedu nemanželské dítě. Ach Blaine, tisíckrát jsem svého rozhodnutí litovala - samu sebe jsem za to opravdu nenáviděla!"
„Nechceš se na něj jít do Johannesburgu podívat?" nadhodil Blaine. „Můžeme tam přece zaletět."
Ten nápad Centaine šokoval. „My?" vydechla nevěřícně.
„My, Blaine?"
„Přece tě nemohu nechat samotnou. Rozhodně ne při něčem pro tebe tak rozrušujícím."
„Ale jak to chceš udělat? Co Isabella?"
„Tvé potřeby jsou mnohem důležitější," ujasňoval situaci.
„Chceš jet?"
„Ach ano, Blaine. Ach ano, prosím," otřela si poslední slzu do krajkového servítku. Viděl, jak se jí nálada vylepšila. Vždy ho (fascinovaly změny jejího rozpoložení, které následovaly tak rychle, jak si jiné ženy měnily klobouky.
Už se v ní zase objevila ta podnikatelská rozhodnost.
„Saša má dorazit z Jihozápadní Afriky ještě dnes. Zavolám
Abemu do Windhoeku, aby mi řekl, kdy přesně odstartoval, pokud vše dobře dopadne, můžeme odletět do Johannesburgu již zítra. V kolik hodin, Blaine?"
„Tak brzo, jak si budeš přát. Jenom si dnes odpoledne uklidím stůl a dohodnu se s Ou Baasem."
„Počasí by mělo být v této roční době stálé - možná jen nějaká občasná bouřka na highveldu." Pohlédla na jeho rolexky: „Chéri, pořád ještě stihneš sezení kabinetu, pokud si pospíšíš."
Zašla za ním i do garáže - hrála roli poslušné manželky.
Políbila ho přes otevřené okno.
„Zavolám ti do kanceláře, jakmile se Saša objeví," šeptala mu do ucha. Pokud budeš ještě pracovně zaneprázdněný, nechám vzkaz u Doris." To byla sekretářka, patřící k těm pár lidem na světě, kteří o nich věděli.
Jakmile odjel, hnala se do ložnice a hned volala Windhoek. Hovorem prolínaly poruchy a škvrkání, jako by Abe Abrahams žil někde na Aljašce.
„Vyletěli hned při svítání, téměř před pěti hodinami," slyšela nezřetelně odpověď. „Samozřejmě, David je s ním."
„Díky, počkám na ně na letišti."
„Třeba to nebude tak jednoduché," váhal Abe. „Dělali s odletem velké tajnosti - možná mají někoho s sebou."
Centaine přímo reflexivně ztuhla, protože v jádru nemohla souhlasit se Sašovým flirtováním. Ovšem na druhé straně ho omlouvala: vždyť zdědil krev rodu de Thiry a nemůže si pomoct. Hned ji zalil pocit mateřské pýchy. Raději však změnila předmět hovoru.
„Díky, Abe. Podepsala jsem už nové smlouvy ohledně Namaqualandu, a tak můžeš připravit náčrt kontraktů." Věcně mluvili ještě dalších pět minut, než zavěsila. Potom zavolala
Weltevreden a sekretáři nadiktovala čtyři dopisy i stručný obsah telegrafického sdělení: Prodejte veškeré akcie Krupp i Farben za co možná nejvíc.
Potom dodala hadžimu a Miriam poslední instrukce ohledně péče o dům během své absence. Nakonec z hlavy prokalkulovala rychlost dvoumotorového letadla s větrem v zádech a vyšel jí přibližný čas příletu.
„Konečně tedy uvidím, jaký vkus má mladý pán, co se týče žen," polohlasně uvažovala.

Potom usedla do vozu, projela pod úpatím hory a vnořila se do pestrobarevné malajské čtvrti. Tady se křik pouličních prodavačů ryb mísil s výskotem dětí a do toho ještě vpadávalo muezzinovo svolávání věrných k modlitbě. Minula nemocnici Groote Schuur i univerzitní komplex, sousedící s magnificentním pozemkem Cecila Rhodese, odkázaným coby dědictví národu.
Jistě je to nejkrásněji položená univerzita na celém světě, pomyslela si. Kamenné budovy se vypínaly na pozadí temných borovic, nad nimiž se tyčil až do nebe sahající útes Stolové hory, zatímco na loukách se pásla malá stáda různých antilop i zeber.
Myšlenky jí zaletěly k Sašovi. Jak ráda o něm mluvila s Blainem, který byl jako kapitán zároveň členem komise dohlížející na výběr pro olympiádu.
„David určitě pojede do Berlína," nadhodila tenkrát.
„Však také David Abrahams je lidská verze bleskové gazely," upozorňoval ji Blaine. „Dosáhl čtvrtého nejlepšího času na světě na dvě stě metrů a třetího na čtyři sta," vysvětloval.
„Dala bych cokoliv za to, kdyby mohl Saša taky do Berlína," snažila se na něj zapůsobit.
„Ujišťuju tě, má lásko, že...," odmlčel se a ona na něj tehdy pohlédla s napětím, „... se vzdám funkce v komisi, pokud by se Sašovo jméno nějakou náhodou objevilo v nominaci."
„Když on je tak hrozně počestný," vyhrkla nakvašeně a udeřila rukou do volantu. Potom si však vzpomněla na jejich krásně vykládanou postel a musela se ušklíbnout. „Možná že počestný není to nejvhodnější slovo."
Letiště zelo prázdnotou. Daimlera zaparkovala vedle hangáru, aby si ho Saša z výše hned tak nevšiml. Vytáhla z kufru deku a rozložila ji pod stromem na okraji širokého travnatého přistávacího pásu.
Uvelebila se na ni a vrhla se na knihu, kterou už tak dlouho chtěla dočíst. Pouze občas zrakem sjela ze stránek, aby pohledem pročesala severní oblohu.
David Abrahams byl létáním okouzlen stejně jako běháním. To ho vlastně už od začátku sblížilo se Sašou. I když Abe Abrahams pracoval pro Centaine a patřil mezi její nejbližší přátele po celý Davidův život, oba chlapci zaznamenali jeden druhého teprve až v roce, kdy začali navštěvovat univerzitu. Od té doby se z nich stali nerozluční kamarádi a společně založili univerzitní letecký klub, který Centaine vybavila cvičným letounem značky Tiger Moth.
David studoval práva a věděl, že po ukončení studií se mu nabízí možnost připojit se k otci ve Windhoeku, čímž se stane naprosto přirozeně jedním z dalších zaměstnanců u Centaine.
Ta ho zpovzdálí po celé ty roky pozorně sledovala, a protože na něm neshledala žádné vady, souhlasila s jeho přátelstvím se Sašou.
David už přerostl otce a každého zaujala štíhlá postava běžce i atraktivní veselá tvář, husté vlnité vlasy a velký zahnutý nos, přesně takový, jako měl Abe. Na první pohled však upoutaly temné semitské oči a citlivé ruce, svírající právě nyní řízení letadélka Dragon Rapide. Stroj ovládal téměř s nábožnou oddaností, podobný knězi provádějícímu rituál. Choval se totiž k letadlu jako k nádhernému živoucímu tvoru - Saša zase létal jako inženýr s pochopením ,a vynikající zručností, ale bez Davidova mystického zanícení.
David přenesl tutéž vášeň i do běhu a mnoha dalších sfér své existence, proto ho měl Saša opravdu rád. Kořenil tak jeho život v situacích prožívaných společně. Však i ty uplynulé týdny by proběhly v naprosté nudě nebýt Davida. Se svolením Centaine, o něž žadonili už celý rok a náhle ho naprosto neuvěřitelně v poslední chvíli dostali, odletěli na Hani Mine hned den poté, co dopsali závěrečné zkoušky.
Na dole je už očekával doktor Twentyman-Jones, který pro ně zorganizoval dva menší nákladní vozy, plně vybavené veškerými potřebami pro táboření. Jeden z firemních prospektorů, znalý poměrů v divočině, jejich expedici vedl.
Cílem se stal Caprivi Strip, táhnoucí se jako vzdálená stužka divočiny mezi Angolou a Bečuánskem. Vstup do této oblasti byl omezen a lov zakázán. Ojedinělou výjimku tvořili pouze ministři kabinetu vlády Jihoafrické Unie, pro něž se toto místo stalo jakousi soukromou loveckou rezervací. Ovšem
Blaine Malcomess povolení sehnal.
Pod vedením starého prospektora se oba mladí muži dopracovali k bližšímu porozumění i respektu k divočině a zaČali chápat i to fascinující spektrum v ní žijících tvorů.
„Úhyn každého zvířete je smutný, ale nevyhnutelný. Každopádně smrt lesa, močálu nebo planiny, podporující život určitých druhů zvěře, je tragédií," vysvětloval. „Kdyby králové a šlechtici v Evropě nebyli zanícení lovci, potom by tam jelen, divoké prase či medvěd už dávno vyhynuli. Jenom lovci totiž zachránili les před sekerou a pluhem zemědělců," napjatě poslouchali vyprávění u táborového ohně. „Muž lovící z lásky k těmto tvorům chrání zároveň samice dávající nový život i mladé kusy před pytláky - chrání též les před kozami a dobytkem. Je to tak, moji mladí přátelé, Robin Hood byl pouze hnusný pytlák. Šerif z Nottinghamu byl tím skutečným hrdinou."
Strávili tedy úžasné dny v buši - vyráželi z kempu ještě za tmy a vraceli se naprosto utahaní po západu slunce. Každý už zastřelil lva a prožil na vlastní kůži smutek lovce i radostné vzrušení nad úlovkem. Zároveň v nich sílilo odhodlání k ochraně této divoké a nádherné krajiny před všehubícími, nemyslícími, hrabivými lidmi. A Saša, ovlivněný už od narození příslibem velkého bohatství i vlivu, si teprve teď uvědomil, jak mnoho zodpovědnosti mu jednoho dne na bedra dolehne.
Ženy nejsou absolutně nutné, varoval David už dřív. Saša však trval na svém: vezme jednu pro sebe a jednu pro něj. Ta jeho se už blížila třicítce, a proto používal rafinovaného přirovnání: „Nejlepší melodie se dají zahrát na starých houslích."
Měla velké modré oči, smyslná ústa a zaoblenou postavu, přesto ji netížila žádná nadbytečná váha mozku. David jí přezdíval „Jumbo", neboť mu v něčem připomínala slona. Ta jeho si však hrála na dámu - chrastila náramky a na dlouhém krku jí visely korále. Většinou kouřila z cigaretové špičky ze slonoviny a zahalovala se oblakem kouře - mluvila velmi zřídka a převážně jen v případě, když požadovala další dávku ginu.

David ji překřtil na „Camel“ kvůli jejímu neustálému pití.
Každopádně se tato volba ukázala správnou, protože obě poskytly, co se od nich předpokládalo. Navíc zůstávaly v kempu po celý den, nevyžadovaly téměř žádnou pozornost ani nesabotovaly konverzaci okolo ohně.
„Takhle nádhernou dovolenou už asi nikdy nezažije,“ prohlásil Saša a protáhl se v sedačce pilota. „Ještě ale neskončila,“ mrkl na hodinky. „Máme před sebou celou hodinu, než se objevíme nad Kapským Městem. Drž kurs,“ přikázal a rozepnul si bezpečnostní pás.
„Kam jdeš?“ chtěl vědět David.
„Nechci tě uvádět do rozpaků odpovědí na tvou otázku, ale připrav se na to, že se tu objeví Camel.“
„Mám o tebe obavy, Sašo - vždyť může dojít k nehodě, když budeš tímhle tempem pokračovat.“
„Nikdy jsem se necítil silnější,“ ubezpečoval ho, zatímco se hrabal ze sedačky.
„O tebe mi nejde, chlapče - mám obavy o Jumbo,“ pokýval David zasmušile hlavou. Saša se uchechtl, plácl ho po rameni a vytratil se z kabiny.
Camel se na něj podívala a dokonce rozlila i trochu ginu, když se Jumbo začala chichotat a posunula svou prorostlou svíčkovou, aby udělala místo pro Sašu.
Zašeptal jí cosi do ucha a ona hned nasadila zmatený výraz, což vlastně bývalo běžné.
„Klub milné výše - co je to za pitomý název?“
Saša jí opět špitl do ouška a Jumbo pohlédla oknem ven.
„Bože můj! Ani mě nenapadlo, že jsme takhle vysoko.“
„Dostaneš speciální dar, pokud se staneš členem. Zlatou brož s diamanty.“ To ji nadchlo.
„Už se těší m! Jak vypadá ta brož?“
„Jako létající číča se zlatými křídly a diamantovým okem.“
„A proč zrovna číča?“
„Promiň, nějak jsem se přeřekl - mělo to být p...“
Téměř okamžitě pochopila: „Sašo Courtneyi, že se nestydíš!“ Sklopila oči a upejpavě zamrkala.
„Mám dojem, že Davie po tobě něco chce,“ rychle informoval tu druhou.
Camel poslušně vstala a se sklenkou v ruce se s cinkáním náramků kolébala uličkou dopředu.
O hodinu později Saša už přistával na malém letišti tak lehce, jako by máslem mazal horký toast. Během chvíle stál u hangáru a vypnul motory.
Teprve nyní zaznamenal matčin žlutý vůz.
„Ach, při samém Alláhovi, máti je zde! Honem ať si ty krásky lehnou na podlahu.“
„Pozdě,“ zaúpěl David. „Vychytralá Jumbo už na tvou matku mává.“
Saša se připravil na matčinu pomstu, obzvlášť, když chichotavá Jumbo podpírala Camel, které se již nohy značně podlamovaly.
Kupodivu tu však stálo připravené taxi, takže je Saša rychle dirigoval dovnitř. Máti je snad vševědoucí!
„Odvezte je, kam budou chtít,“ končil spěšně celou operaci. Camel se uvnitř celá schoulila, ale rozevlátá Jumbo se nahýbala z okna, mávala a posílala vzdušné polibky.
Oddechl si. Taxík konečně projel letištní branou a zmizel.
Teď už byl plně připraven na matčiny sarkastické poznámky.
„Měl jsi hezký výlet, miláčku?“ začala Centaine sladce a nastavila mu tvář.
„Úžasně!“ Rychle ji políbil, plný díků, úlevy i opravdové radosti, že jsou zase spolu. Už chtěl začít vysvětlovat, ale matka ho přerušila. „Později,“ uklidňovala. „Právě teď je zapotřebí, abys zorganizoval doplnění pohonných hmot a celkovou kontrolu stroje. Zítra letíme do Johannesburgu.“
Ubytovali se v hotelu Carlton. Centaine vlastnila třicet procent kmenových akcií hotelového průmyslu, a tak jí bylo k dispozici pokaždé, když se objevila ve městě, královské apartmá.
Hotel stál přímo v centru Johannesburgu a rozhodně potřeboval zrenovovat. Zatímco se oblékala k večeři, uvažovala nad možností strhnout celou budovu a postavit zde cosi úplně nového - architekti přece musí navrhnout něco chytrého. Odsunula však podnikatelské myšlenky, protože dnešní večer si veškerou její pozornost zaslouží Blaine. Dokonce riskovali i možnost dostat se do řečí díky tanci v nočním klubu v posledním patře hotelu až do druhé hodiny ranní.
Druhý den měl Blaine naplánovanou celou sérii setkání v Union Buildings, vládní budově v Pretorii. To vlastně použil coby hlavní výmluvu pro Isabellu. Centaine tedy celý den strávila se Sašou. Navštívili aukci ročáků, ale vzhledem k přemrštěným cenám nekoupili nic. Odpoledne zase zašli do zoo, kde ji mohl svézt na lodičce.
Celou dobu prodiskutovávali veškeré plány ohledně budoucnosti a Centaine se přímo rozplývala při zjištění, že synův pozitivní postoj k převzetí všech povinností u firmy
Courtney Mining and Finance Company hned po graduaci se nezměnil.
Zpět v Carltonu měli dostatek času k přípravě na boxerské utkání. Blaine už tu seděl ve večerním obleku, popíjel whisky se sodou a sledoval, jak se Centaine připravuje. To její líbilo.
Dokonce mu nechala zacvaknout i náušnice a potom se předváděla v dlouhé sukni.
„Nikdy jsem na boxu nebyla, Blaine. Nejsme oblečení moc slavnostně?“
„Ujišťuju tě, že černá kravata je přímo nutností.“
„Bože můj, jak jsem nervózní. Ani nevím, co říct, pokud by k tomu mělo dojít...“
Objevil se i Saša ve večerním, s bílou hedvábnou šálkou frajersky přehozenou přes rameno.
Vypadá tak úžasně, pomyslela si Centaine a srdce jí radostí poskočilo. Jak ho jenom uchráním před těmi harpyjemi.
Políbil ji na tvář, než zašel k baru a nalil pro ni do skleničky šampaňské.

„Mohu i vám dolít whisky, pane?“
„Díky, jedna sklenka je můj limit,“ odmítl Blaine. Saša si nalil limonádu. V tomhle směru se nemusím strachovat, uvažovala Centaine - alkohol nebude nikdy jeho slabostí.
„Takže, máti,“ Saša pozdvihl sklenici, „připíjím na tvůj nově nalezený zájem o boxerské umění gentlemanů. Víš vůbec, co je jejich cílem?“
„Myslím, že dva mladí muži v ringu se snaží zabít jeden druhého, je to tak?“
„Uhodla jsi,“ rozesmál se Blaine.
Ještě nikdy mi neprokazoval před synem náklonnost, rozvažovala Centaine. Copak si o nás chlapec asi myslí? Rozhodně musí mít nějaké podezření. Přesto ale převládly starosti nad průběhem nadcházejícího večera. Dopila šampaňské a ozdobená zářícími diamanty, zavěšená do dvou pro ni nejdůležitějších mužů na světě, vykročila k čekající limuzíně.
Ulice univerzitního komplexu ucpaly parkující vozy a všude se pohybovaly vzrušené a jásající davy. Ačkoliv bylo doslova nabito a celá hala hlučela, čekala na ně sedadla rezervovaná v první řadě.
Centaine se obávala, že bude jedinou ženou ve večerních šatech, a tak ji mile překvapil opak. Slavnostně oblečení lidé seděli ve všech třech prvních řadách.
Blaine a Saša ji seznamovali s průběhem předzápasů, ale ty malé postavičky jí spíš připomínaly rozdivočelé kohouty. Rozhodně se připravovala na své první setkání s druhorozeným synem.
Hala zahučela. Blaine se podíval do programu a zamumlal: „A je to tady!“
Krvežíznivé zavytí vyšlo z masy diváků.
„Už přichází,“ dotkl se její ruky, ale ona zjistila, že nedokáže otočit hlavu.
Přece jenom jsem to neměla chtít, zoufala si. Nakonec ani nechci, aby on viděl mě.
To už ale Manfred De La Rey, vyzývatel v polotěžké váze, přicházel k ringu. Společně s ním se blížil i kouč a dva sekundanti. Obrovská skupina stellenboschských studentů vyrazila válečný ryk. Divoce mávali vlajkou s univerzitními barvami.
Na to jim odpověděla na protější straně masa studentů
University of the Witwatersrand. Řevem jim oponovali a dokonce i dupali. Vřava propukla naplno, když do ringu vstoupil Manfred, stínově zaboxoval a v pozdravném gestu zdvihl ruce nad hlavu.
Saša zbystřil. Přes zaťaté zuby zašeptal: „Máti, já ho znám.
S tím jsem se přece rval na molu ve Walvis Bay...“ Dotkla se jeho ramene, aby ho uklidnila. Všimla si však výrazu ve tváři plukovníka.
Seděl tu celý zakaboněný a vycítila v něm rostoucí vztek smíšený s bolestí. Pravděpodobně vše chápal v poklidné vzdálenosti tisíce mil, ale tady viděl na vlastní oči živoucí důkaz její nevázanosti. Určitě přemýšlí o otci toho chlapce i o jejím zoufalém - to ne, radostném podílu na celém aktu.
Dobrotivé nebe, proč jsem trvala na tom, abychom sem jeli? mučila se otázkou a náhle jakoby osvícena si dokázala odpovědět. Tělo mého těla, krev mé krve.
Dokonce si vzpomněla i na tu tíži, když ho nosila v sobě a na dobu, kdy ji mateřský instinkt po porodu málem zadusil. Můj synu! téměř vykřikla.
V tom okamžiku se bojovník v ringu otočil a poprvé si jí všiml. Spustil ruce podél těla, zdvihl bradu a zíral na ni koncentrovaným jedovatým pohledem kombinovaným žhnutím zvláštních žlutých očí. Pocítila to jako úder přímo do obličeje. Potom se k ní otočil zády a přešel do svého rohu.
Všichni tři seděli ztuhlí a tiší uprostřed tohoto vroucího kotle. Ani se na sebe nepodívali, pouze Centaine si pohrávala se šálem na klíně a kousala se do spodního rtu, aby předešla chvění.
Šampión skočil do ringu. Ian Rushmore se jevil o pár centimetrů menší než Manfred, ale mnohem silnější v ramenou. Vypadal nebezpečně a divoce.
Zazněl gong. Zápas začal. Centaine polkla, když zaslechla první tupý úder rukavice do lidského těla. Při porovnání s předchozími zápasníky se tu odehrával souboj gladiátorů.
Nemohla vypátrat, kdo z těch dvou má výhodu, protože první hrůzné údery se odrážely od pevných obranných systémů. Oba poskakovali, výborně se kryli a dav šílel.
Gong oznámil konec kola, a to už je masírovali a osvěžovali. Manfred upil z láhve, kterou mu přidržoval jeho vousatý kouč. Náhle se pootočil a opět pohlédl na Centaine, zavěsil se na ni očima a poté obsah úst vyplivl do kbelíku u nohou. Věděla, že je to znamení pro ni, že plive svůj vztek.
„Odhaduju to na remízu. De La Rey nic neztratil a Rushmore si na něj dává pozor,“ zamumlal Blaine.
Boxeři opět stáli na nohou, kroužili okolo sebe jako dravci bojující o kořist. Těla se jim leskla řinoucím se potem a jasné červené skvrny ukazovaly, kde údery přistály. Centaine cítila, jak se jí zvedá žaludek z pohledu na to primitivní běsnění i nad zvuky, pachem i úděsným představením násilí a bolesti.
„Tentokrát má navrch Rushmore,“ konstatoval rozvážně
Blaine, když kolo skončilo. Vlastně ho pro ten chladnokrevný pohled nenáviděla. Cítila, jak se potí, a pocit nevolnosti se zvyšoval. Blaine však pokračoval: „De La Rey to musí zakončit v příštích dvou kolech, jinak ho Rushmore později rozdrtí.“
Chtěla vyskočit ze sedadla a rychle opustit halu, ale nohy jí nesloužily. Gong oznámil další kolo a ona se marně snažila odtrhnout zrak. Fascinovaně registrovala vše, co se dalo, až do těch nejživějších detailů. Věděla, že na to nikdy nezapomene.
Zahlédla, jak boxerská rukavice proletěla obranou a hlava druhého muže sebou trhla dozadu. Viděla každou kapku potu padající z vlasů i vzhled jejich tváří, pokaždé se měnící v jinou, groteskní masku.

Zaslechla zapraskání, snad zlomená kost - hrůzou vykřikla, ale její hlas se ztratil v obrovském přívalu řevu vydávaném tisíci hrdel okolo. Přitiskla si ruku k ústům. Opět zaječela, když si všimla zabijáckého žlutého pohledu svého druhorozeného syna. Vždyť se z něj stává vražedná bestie. Jeho protivník se pomalu kácel jako bezvládná masa. Padl na záda, zíral na světla nad sebou a frkal krev vytékající z rozmačkaného nosu. Manfred De La Rey stále tančil kolem něj, posedlý vztekem zabijáka. Centaine už přímo viděla, jak zvrátí hlavu, zavyje jako vlkodlak a vrhne se na krvavé zbytky u svých nohou, aby tak zpečetil svůj obscénní triumf.
„Vezmi mě pryč, Blaine," vzlykla. „Dostaň mě rychle pryč!" A on ji podepřel a téměř odnesl ven do noci.
Nechali za sebou krvežíznivý řev. Konečně mohla nasát chladný, sladký vzduch highveldu a připadala si, jako by ji zachránil těsně před utonutím.
Lev z Kalahari si vybojoval cestu do Berlína, vykřikovaly novinové titulky a Centaine se otřásla ošklivou vzpomínkou. Spustila noviny na zem a natáhla se po telefonu.
„Sašo, jak nejdřív můžeme odletět?" chtěla vědět, jakmile se ve sluchátku ozval jeho rozespalý hlas. Mezitím vyšel Blaine z koupelny hotelového apartmá a vyčkal, až domluví.
„Už ses rozhodla?"
„Nemá význam se ani pokoušet s ním promluvit," odpověděla. „Viděl jsi sám, jak se na mě podíval."
„Možná se to povede příště...," snažil se ji povzbudit.
Všiml si ale zoufalství v jejích očích, a tak ji pevně objal.
David Abrahams si téměř o celou vteřinu vylepšil svůj čas ve sprintu na dvě stě metrů už první den výběru pro olympiádu. Bohužel se mu nedařilo na čtyři sta metrů, kdy jen taktak zvítězil o půl metru. Přesto stál v čele seznamu všech kandidátů a po pěti dnech vzájemného měření sil mu mohl Saša jako první pogratulovat. David pojede do Berlína.
O dva týdny později se konalo utkání v pólu mezi výběrovým týmem „Béčka", kam patřil i Saša, a plukovníkovým týmem „Áčka", už jasných kandidátů.
Clive Ramsay, Sašův rival na pozici číslo dvě berlínského týmu, hrál po celý týden velice dobře. Ve svých dvaačtyřiceti letech měl za sebou mnoho kvalitních úspěchů a asistoval
Blainemu v téměř třiceti mezinárodních zápasech. Byl právě na vrcholu své kariéry a všichni tušili, že Saša nemá šanci. Při finálovém utkání však došlo ke střetu, Clive vyletěl ze sedla a tvrdě dopadl na zem. Po rentgenu, kdy se zjistila několikanásobná zlomenina stehenní kosti, chirurg prohlásil jasně: „Nejméně rok žádné pólo."
Výběrová komise tedy opět zasedala. A přesně jak Blaine varoval - jakmile přišlo na řadu Sašovo jméno, omluvil se a jednání opustil. Po návratu mu už předseda komise sdělil jasný fakt: „Mladý Courtney se tedy dostal do Áčka."
I přes své zásady pocítil radostné vzrušení a pýchu. Vždyť
Saša mu byl opravdu velice blízký - miloval ho jako vlastního syna, po němž marně toužil.
Jakmile se naskytla volná chvilka, ihned zvedl sluchátko, aby Centaine zvěstoval radostnou novinu. „Oficiální prohlášení vydají až v pátek, ale Saša má Berlín jistý."
„Ach Blaine, miláčku, jak to do pátku vydržím?" přímo úpěla. „Nebyla by to nádhera vyrazit do Berlína společně všichni tři! Můžeme vzít daimlera a projet se Evropou. Saša ještě nikdy nespatřil Mort Homme. Můžeme strávit pár dní v Paříži a podívat se na známá místa - domluvíme se, až se uvidíme v sobotu."
„V sobotu?" Zapomněl na to jako na smrt.
„Sir Garry a jeho narozeniny - vždyť pořádáme piknik na
Stolové hoře!" připomněla vyčítavě. „Ach Blaine, je to přece jedna z mála možností během roku, kdy se můžeme sejít naprosto legálně!"
„To už má zase narozeniny? Co se s tím rokem stalo?" ohradil se.
„Ach Blaine, tys na to zapomněl," odhalila ho. „Nemůžeš mě v tom přece nechat. Tentokrát půjde o dvojité oslavy narozenin i Sašovy nominace na olympiádu. Slib mi, že se objevíš."
Chvíli váhal. Přislíbil totiž Isabelle i dcerám, že je vezme do babiččina domu ve Franschoeku na celý víkend.
„Tak dobře, srdíčko, přijdu tam." Nikdy se nedozví, jak tvrdě za to zaplatí. Isabella ho krutě potrestá.
To medikamenty s ní provedly takovou změnu, ujišťoval se. Bez nich to byla pořád ta sladká a něžná osoba, kterou si vzal. Trpěla neustávající bolestí a drogy ji dostaly až do tohoto stadia.
Snažil si připomenout její láskyplné chování, ale něžnost a éteričnost už vyprchaly a všechno zahalil oblak zmaru. Nasládle nechutné aroma léků jakoby vystupovalo ze všech pórů jejího těla, což v něm vzbuzovalo ošklivost. Musel se silou nutit, aby vydržel v její blízkosti. Pach a pohled na ni ho odrazovaly, ale zároveň naplňovaly i bezmeznou lítostí a hlodavým pocitem viny za jeho nevěru.
Vždyť už z ní zůstala pouhá kostra, křehké nohy připomínaly čápa. Zrovna tak vypadaly i ruce. Dokonce i kůže na hlavě sejí nějak stáhla, takže na obličeji zůstával permanentní úsměšek. Při jakékoliv grimase přecházel ve škleb odhalující téměř bílé dásně.
„Jak sis to mohl dovolit, Blaine?" vyrazila ječivě otázku jako už mnohokrát předtím. „Vždyť jsi mi to slíbil, Blaine. Bůhví, jak málo tě v poslední době vidím. A já se na ten víkend tak těšila...," pokračovala ve výčitkách.
Náhle si vzpomněl na Isabellino kdysi tak krásné tělo: nahou ji nespatřil téměř sedm let. Pouze minulý měsíc vešel do její ložnice v domnění, že je někde na zahradě. Ležela tam však na prostěradle, kde ji masérka procvičovala. Zaznamenal naprosto jasně každé vystupující žebro i ňadra podobná prázdným pytlíkům. Zůstal jako omráčený.
„Vypadni!" vyštěkla. Silou odtrhl oči od té hrůzné podívané a rychle zmizel. „Vypadni! A už sem nikdy nechoď!"
Nyní se tón jejího hlasu vyšplhal na stejnou úroveň. „Běž si s nimi na piknik, když musíš. Dobře vím, jaké jsem pro tebe břemeno. Už nejsi schopný strávit v mé přítomnosti ani pět minut..."
Tohle nemohl vydržet, a tak zdvihl ruce, aby manželku utišil. „Máš pravdu, drahá. Bylo ode mne sobecké se o pikniku

jenom zmínit. Už o tom nebudeme mluvit. Samozřejmě že pojedu s tebou.“ Zahlédl v jejích očích mstivou jiskřičku triumfu a náhle, vlastně poprvé, k ní pocítil nenávist. Nemohl sejí zbavit, když uvažoval: Proč už neumře? Bylo by to pro ni lepší. A pro všechny okolo rovněž. Okamžitě ho ale zalil pocit viny, a tak k ní rychle přistoupil, naklonil se nad invalidním vozíkem, vzal tu kostnatou dlaň do svých rukou a jemně ji stiskl.
„Odpusť mi prosím,“ zašeptal - nemohl však zahnat představu, jak Isabella v klidu a míru leží v rakvi. Pevně zavřel oči a snažil se ten obraz vypudit z mysli.
„Ach, to bude nádhera, když zase na chvíli budeme spolu.
Vždyť si nemůžeme ani popovídat. Máš tolik práce v parlamentu, a pokud ti zbude čas, musíš se věnovat pólu,“ lichotila mu a tváří se tiskla k jeho ruce.
„Vždyť se vidíme každý den, ráno i večer.“
„Ach, já vím, ale nikdy si nepromluvíme. Ještě jsme ani neprobrali ten Berlín a přitom čas přímo letí.“
„Je toho víc, o čem máme diskutovat, drahá?“ zjišťoval opatrně a pomalu ustoupil, aby se zbavil přímého kontaktu.
„Samozřejmě, Blaine,“ usmála se a obdařila ho pohledem na bledé dásně skryté scvrklými rty. „Tolik toho musíme zvládnout. Kdy tým odjíždí?“
„Možná s nimi nepojedu,“ začal opět strategicky. „Vyrazím o několik týdnů dřív a zastavím se v Londýně a Paříži, abych se mohl zúčastnit jednání s francouzskou a britskou vládou, než dojedu do Berlína.“
„Ach Blaine, musíš ještě hodně věcí promyslet, abych mohla jet s tebou,“ prohlásila a on se snažil zachovat si neutrální výraz pod jejím zkoumavým pohledem.
„Ano,“ přikývl. „Bude zapotřebí vše pečlivě naplánovat, protože cestování tvému stavu nijak neprospěje.“
„Ty mě s sebou nechceš?“ téměř vyjekla.
„Máš vynikající šanci se mě zbavit, zmizet ode mě.“
„Isabello, prosím, uklidni se. Vždyť sama. . .“
„Netvař se, že se o mě staráš - jsem tvým závažím už celých devět let. Jsem si jistá, že bys mě nejraději viděl pod drnem.“
„Isabello. ..,“ pravdivost výčitky jím otřásla.
„Blaine Malcomessi, nehraj si přede mnou na svatouška.
Jsem sice připoutaná k vozíku, ale vidím a slyším.“
„Nechci v tomhle už dál pokračovat,“ zvedl se. „Promluvíme si, jakmile budeš schopna kontrolovat...“
„Sedni!“ zavyla. „Nenechám tě zase zmizet za tou francouzskou kurvou, jak to pořád děláš!“ Trhl sebou, jako by dostal ránu, avšak ona vítězoslavně pokračovala: „Konečně jsem to řekla. Bože můj, vůbec nevíš, kolikrát už jsem ti to chtěla vmést do tváře. Ani nevíš, jak mi ta slova dělají dobře -Běhna! Dorota!“
„Pokud budeš takhle pokračovat, okamžitě odejdu,“ varoval ji.
„Mrcha,“ vykřikovala. „Štětka! Šlapka!“
Otočil se a odcházel.
„Blaine,“ zaječela. „Okamžitě se vrať!“
Šel dál. Tón jejího hlasu se náhle změnil.
„Blaine, mrzí mě to. Omlouvám se. Prosím, vrať se. Prosím!“
Tomu odolat nedokázal. S nechutí se otočil a uvědomil si, jak se celý třese šokem a vztekem. Raději strčil ruce do kapes.
„Máš pravdu,“ přisvědčil tiše. „Je to Centaine Courtneyová. A já ji miluju. Je však také pravdou, že jsme udělali vše, co bylo v našich silách, abychom tě uchránili jakéhokoliv zranění či ponížení. Takže už o ní takhle nemluv, jinak tě opustím a budu žít s ní. Ať mi to Bůh odpustí, ale s radostí bych to udělal! Jenom její neskonalá dobrota mě udržela u tebe.“
Byla stejně otřesená jako on. Když ale na něj pohlédla, pochopil, že fingovaná lítost ho měla pouze zarazit, aby se nedostal z dosahu jejího jazyka. „Vím, že nemohu jet do Berlína. Sám doktor mi to zakázal. Přesto si umím představit, co sis naplánoval s tou ženskou. Vím, také, jak jsi využil veškerého svého vlivu, aby se Saša Courtney dostal do olympijského týmu. Odhalila jsem tvé plány na vaši pokoutnou romantickou epizodu a chápu, že tě zastavit nemohu...“
Rozhodil ruce ve vzteklé rezignaci. Nemělo význam protestovat a její hlas se opět zvýšil až na samou mez únosnosti.
„Dobře, povím ti to jasně - nebudou to žádné líbánky, jak si vy dva představujete. Řekla jsem oběma dcerám, že pojedou s tebou. Už se na to těší. Zůstane tedy pouze na tobě, zda budeš tak sobecký a zklameš své vlastní dcery, nebo zůstaneš u dětí a vzdáš se úlohy Romea v Berlíně.“ Hlas se ještě o stupeň zvýšil: „A varuju tě, Blaine Malcomessi! Pokud odmítneš a nevezmeš je s sebou, řeknu jim proč. A budu se dovolávat Boha jako svědka-vysvětlím jim, jaký je jejich milovaný tatínek podvodník, lhář, nemrava a kure vnik!“
Došlo k oficiálnímu ohlášení Jihoafrického olympijského týmu. Přesně jak předvídali, Manfred De La Rey zastupoval zemi v polotěžké váze a Roelf Stander byl nominován v těžké váze. Reverend Tromp Bierman se tak stal oficiálním koučem týmu a celá stellenboschská univerzita prosákla neutuchajícím nadšením a pýchou.
Došlo i k masovému setkání Ossewa Brandwag, kdy velící generál na ně poukazoval jako na vzor afrikánského mužství a do nebes vychvaloval jejich oddanost i bojovného ducha.
„Mladí muži jim podobní povedou náš národ po cestě pravého uznání této země,“ prohlásil na závěr, zatímco uniformovaná masa mu vzdávala poctu gestem OB: zatnutou pěstí pravé ruky přiloženou k srdci.
„Za Boha a Volk,“ vyzýval je vůdce a Manfred nikdy nepocítil takovou pýchu jako při svém rozhodnutí dostát slibu, k němuž se zavázal.
Následující týdny se celkové vzrušení stupňovalo. Krejčí pro ně šili oficiální uniformy skládající se ze zlatozelených sak a bílých kalhot-oblek korunoval široký panamák. V této kombinaci budou pochodovat po olympijském stadionu. Při nekonečných schůzkách se též zaobírali německou etiketou i příslušným chováním, vše doplňovaly charakteristiky soupeřů, s nimiž se mohou setkat.

Manfred i Roelf patřili k hrdinům a jejich fotografie i články o nich se objevovaly ve všech časopisech a novinách po celé zemi. Dokonce je zařadili i do rozhlasového programu s názvem „Toto je tvá země".
Pouze jedna osoba se zdála být nedotčena celonárodní euforií.
„Týdny, které budeš pryč, mi připadají delší než celý můj život," stěžovala si Sarah.
„Nebuď labuť," vysmíval se jí. „Všechno skončí mnohem dřív, než se zdá, a já se vrátím se zlatou medailí na krku."
„A neříkej mi labuť," vztekala se, „už nikdy!"
Přestal se smát.
„Máš pravdu," souhlasil. „Jsi mnohem cennější."
Sarah se stala časoměřičem i asistentem při jejich večerním tréninku. Bosá probíhala všelijakými zkratkami v kopci, aby se včas objevila na vytyčených místech se stopkami, které zapůjčil strýc Tromp. Mokrou houbu i láhev s čerstvě vymačkanou pomerančovou šťávou měla vždy při sobě. Po krátkém osvěžení opět zmizela, aby se vynořila na dalším domluveném místě.
Dva týdny před odplutím Roelf vynechal jeden z obvyklých večerních běhů, protože se musel zúčastnit zvláštní schůzky se zástupci studentů. Manfred tedy běžel sám.
Hnal se příkrou strání, přímo letěl pružnými skoky. Sarah už na něj v dálce čekala a nízké podzimní slunce ji zezadu ozařovalo. Stála tu zalitá zlatem, přes tenké šaty bylo vidět její nádhernou siluetu.
Je kouzelná, pomyslel si Manfred s údivem, protože ho to nikdy předtím nenapadlo. Zarazil se a zmateně na ni zíral. Náhle si uvědomil tu hlubokou touhu, která v něm už dávno rostla a teprve dnes vyrazila napo vrch.
Pár kroků popošla směrem k němu. Všiml si bosých nohou, mnohem menších než jeho. To jeho touhu ještě vyprovokovalo. Podávala mu houbu, ale nemohl se pohnout. Přistoupila k němu ještě blíž, aby mu otřela pot z krku i ramen.
„Zdálo se mi zase o tom táboře," zašeptala. „Pamatuješ se, tam u těch kolejí, Mánie?"
Přikývl. V krku se mu cosi sevřelo a nebyl schopný promluvit.
„Viděla jsem mámu ležet v hrobě. Bylo to hrozné. Potom se to ale změnilo, Mánie - už to nebyla maminka, ale byl jsi to ty. Hrůzně bledý a přitom krásný - věděla jsem, že jsem tě ztratila. Mučila mě taková bolest, že jsem chtěla zemřít také a zůstat s tebou navěky."
Sevřel vzlykající Sarah do náruče. Přitiskla se k němu
Cítil její teplé a poddajné tělo.
„Ach Mánie. Nechci tě ztratit. Prosím, vrať se ke mně bez tebe bych nemohla žít."
„Miluju tě, Sarie." Hlas zněl skřípavě a ona sebou trhla.
„Ach Mánie."
„Nikdy jsem si to neuvědomil," vydechl.
„Ach Mánie, já to ale vždycky věděla. Milovala jsem tě od první minuty prvního dne a budu tě milovat až do poslední," naříkala. Potom k němu zdvihla uslzený obličej: „Polib mě,
Mánie, polib mě, nebo umřu."
Dotek jejích rtů v něm cosi vznítil, až oheň a kouř zamlžily veškeré důvody i realitu. To už leželi na jehličí vedle stezky a čerstvý podzimní větřík mu foukal na holá záda. Nebyl ale tak hebký jako tělo pod ním.
Vůbec nechápal, co se stalo, dokud Sarah nevykřikla bolestí a zároveň radostí. Bylo už pozdě k ústupu, protože se k ní svým výkřikem připojil - nemohl se už stáhnout, a proto se nechal unášet tou obrovskou vlnou, o jejíž existenci neměl ani potuchy.
Procitl však a hned se od ní odtáhl plný děsu. Oblékal se.
„Co jsme udělali je hříšné a nedá se snad ani odpustit..."
„Ne," zavrtěla vehementně hlavou a nahá se po něm natáhla. „Ne, Mánie, není nic zlého na tom, když se dva lidé milují. Jak by to mohlo být bezbožné? Vždyť je nám to dáno od
Boha, je to nádherné a svaté."
Noc před odplutím do Evropy spal Manfred ve svém pokoji u strýce Trompa. Jakmile se dům utišil, objevila se jako duch Sarah. Nechal schválně dveře nezajištěné. A už vůbec neprotestoval, když ze sebe shodila noční košili a rychle vklouzla k němu do postele.
Odešla ještě před rozedněním. Naposledy ho políbila a zašeptala: „Teď patříme jeden druhému - napořád a navždy."
Půl hodiny před vyplutím měla Centaine okolo sebe stále plno hostů. Stevardi neustále nabízeli šampaňské a opravdu se nemohli tím davem ani prodrat. Jediný z jejích přátel se tu neobjevil - Blaine Malcomess. Nechtěli zbytečně poukazovat na to, že i on je přítomen na poštovním parníku. Proto si domluvili první setkání až po opuštění přístavu.
Abe Abrahams pukal pýchou a poplácával syna Davida i doktora Twentyman-Jonese po ramenou. Přijeli až z Windhoeku, aby se s ním rozloučili. Sir Garry i Anna se tu samozřejmě objevili rovněž a s nimi Ou Baas se svou drobnou ženou.
Daleko v rohu oslňoval Saša, obklopený dívkami. Právě líčil jeden ze svých neuvěřitelných příběhů. Děvčata ochotně naslouchala a vyprávění doprovázela výkřiky úžasu se vzdycháním. Náhle ztratil nit, protože oknem kajuty zahlédl na palubě neznámou dívku.
Neviděl jí do obličeje, jenom zaznamenal kaskádu kaštanových vln zakrývající nádherný krk i kouzelně vykukující ouško. Byl to pouhý mžik, ale rázem ztratil zájem o kvokání slípek okolo.
Postavil se na špičky a dokonce rozlil i šampaňské, jak se nahýbal k oknu, aby zahlédl víc. Viděl ji však už jen zezadu: neuvěřitelně útlý pas s krásně zaobleným zadečkem, vlnícím se ze strany na stranu pod vlající sukní. Lýtka přímo nádherná, a ty kotníčky...
„Promiňte, dámy," omlouval se a usilovně se prodíral ke dveřím. Musí spatřit její obličej! Než se mu to však podařilo,

rozhoukaly se sirény. „Poslední zahoukání, dámy a pánové ti kdo nejedou s námi, se musí vrátit na pevninu.“ Pochopil, že čas k pátrání vypršel.
Kdoví, co to bylo za zrůdu - zadek jako nebe samo a obličej jako prdel, utěšoval se. Doktor Twentyman-Jones mu už opět pumpoval rukou a přál mnoho štěstí na olympiádě. Snažil se zapomenout na kaštanové lokýnky a plně se koncentroval na společenské úkony - nebylo to však snadné.
Dokonce se i rozhlížel po palubě, zda dotyčnou krásku nezahlédne v odcházejícím davu. Matka se do něj ale zavěsila, když se vzdálenost mezi břehem a lodí začala zvětšovat.
„Pojd, chéri, půjdeme překontrolovat zasedací pořádek v jídelně.“
„Ty jsi přece pozvaná ke stolu kapitána, máti,“ protestoval. „Pozvánku máš...“
„Ano, ale ty a David jste pozváni nebyli,“ upozornila
„Proto se musíme podívat, kde se můžeme všichni usadit.“
Už zase něco plánuje, uvědomil si Saša. Za normálních okolností je zasedací pořádek téměř nedotknutelný, ale on si všiml toho zajímavého záblesku v jejích očích, kterému přezdíval machiavelistický.
U vchodu do jídelny se rojili cestující. Každý chtěl samozřejmě sedět někde jinde, než hlásal zasedací pořádek. Sám vrchní předváděl magické kousky, když pětilibrové bankovky mizely v jeho kapsách, zatímco gumoval a přepisoval určená jména.
„Božínku, máti,“ podivil se Saša. „Blaine je tu taky - myslel jsem, že jede později s ostatními...“ Zarazil se. Ucítil, jak mu matka sevřela ruku, a zahlédl její úsměv.
Tohle si zaranžovali, překvapeně konstatoval. Náhle se mu rozbřesklo. Vždyť oni jsou milenci. Po celé ty roky a já si toho nikdy nevšiml. Kdo by si to pomyslel. Ovšem ze všech mužů na celém světě bych si ho vybral i já... a v téhle chvíli pochopil, že by Blaine Malcomess mohl stát na místě otce, kterého nikdy nepoznal.
Blížil se k nim. „Centaine, to je ale překvapení!“
A matka se smála a hned mu podávala ruku. „Dobrotivé nebe, Blaine Malcomessi, v životě by mě nenapadlo, že se tu sejdeme na palubě.“
Saša se zachmuřil: To je tedy výkon! Hráli jste své role perfektně. Vedle vás vypadají Clark Gable a Ingrid Bergmanová jako obyčejní ochotníci.
Náhle ho veškeré mudrování přešlo. Všiml si totiž dvou dívek přicházejících společně s Blainem.
„Centaine, jsem si jistý, že si pamatuješ mé dcery. Tohle je
Tara, ta druhá Mathilda Janine...“
Tara, v duchu opakoval Saša. Jak nádherné jméno. Vždyť to je ta dívka, kterou zahlédl - a nyní se mu zdála stokrát krásnější, než ve skrytu duše doufal.
Tara. Štíhlá jako proutek, jen o něco menší než on sám, a ty krásné nohy a útlý pás.
Tara. A tvářička - něžně oválná, pleť připomínající zralé broskve. Po otci zdědila výrazné rty a bystré oči jasně naznačovaly inteligenci i rozhodnost.
Pozdravila se s matkou a potom pohlédla přímo na něj.
„Sašo, vzpomínáš si na Taru?“ upřesňoval Blaine. „Před čtyřmi lety se objevila na Weltevredenu.“
Copak je to tatáž otrava, která tam běhala v krátké sukýnce, pod níž vyčuhovala kostnatá kolena? Nemohl uvěřit vlastním očím, nedůvěřoval ani svému hlasu.
„Taro, jsem rád, že tě po takové době zase vidím.“
Připomněla si: Taro Malcomessová, chovej se ukázněně a blazeovaně. Téměř se otřásla hanbou při vzpomínce, jak okolo něj tenkrát pobíhala jako malé štěně žadonící o pozornost.
Snažila se zachovat si správný odstup, a proto zamumlala:
„Ach, už jsme se potkali? Musela jsem na to zapomenout.
Odpusť mi.“ Podala mu ruku. „Těší mě, že se s tebou opět setkávám, Sašo.“
Přikývl a uchopil její ruku jako posvátný talisman. Proč jsme se od té doby neviděli? ptal se sám sebe a okamžitě pochopil odpověď. Bylo to úmyslné. Blaine a máti si tak totiž zajistili nekomplikovaný vztah - rozhodně nepotřebovali, aby
Tara cokoliv vyševeliía své matce. Přesto ale pocit štěstí převládl, takže se nad vydedukovanými fakty nijak nerozčiloval.
„Máte už rezervace u stolu?“ vyzvídal, aniž pustil její ručku.
„Táta sedí u kapitánova stolu a my jsme byly ponechány bez dozoru,“ postěžovala si.
„Všichni čtyři se tedy můžeme usadit společně,“ navrhl rychle Saša. „Prohodím slovo s vrchním.“ Blaine s Centaine si vyměnili významný pohled - vše postupovalo přesně tak, jak si spolu naplánovali. Pouze jedinou věc přehlédli.
Mathilda Janine celá zčervenala, když podala ruku Davidovi. Z obou sester byla ona tím ošklivým káčátkem, které zdědilo nejen otcova až příliš široká ústa, ale i velký nos a nápadné uši.
Ale vždyť i on má velký nos, uvažovala a studovala Davidův profil. Jestli však Tara prozradí, že je mi teprve šestnáct, tak umřu!
Plavba do Southamptonu byla provázena celou bouří emocí, překvapení, frustrací i agónií. Během čtrnácti dnů Blaine a Centaine mladé téměř nevídali. Občas na ně narazili u baru při bazénu před obědem či během tance po večeři. David i Saša provedli po parketu rozevlátou Centaine, zatímco
Blaine zvládl totéž s dcerami. Potom si však mladé páry vyměnily několik rychlých pohledů a s mnoha vykonstruovanými výmluvami zmizely dole v turistické třídě, kde opravdová zábava vrcholila.
Tara v jednodílných plavkách vystupující z bazénu působila Sašovi téměř rozkošnou bolest - něco takového jeho oči ještě nespatřily. Ta pevná ňadra, malý dolíček pupíku a krásný tvar stehen ho přímo mučily.

Mathilda Janine s Davidem vzájemně objevili lásku k šaškovství i humoru, takže udržovali jeden druhého v záchvatech smíchu. Bez ohledu na pozdní ulehnutí vstávala už o půl páté, aby mohla Davida povzbuzovat při jeho pravidelných padesáti kolečkách na palubě.
Pohybuje se jako panter, uvažovala. Dlouze, lehce a graciézně. Musela vymýšlet dalších několik desítek vtipných poznámek a bonmotů, jimiž ho zahrnovala každé ráno, když probíhal okolo. Honili se kolem bazénu a nadšeně spolu zápasili pod vodou. Přitom ani jeden z nich neuvažoval o pokračování tohoto vztahu. I když David získal určitou praxi s Camel, ani ho nenapadlo, aby si něco podobného začínal s někým takovým, jako je Matty.
Saša na druhé straně byl po sexuální stránce přece jenom na výši, a tak jakmile vyklouzl z opojení krásou, rozhodl se nasadit veškeré síly k dobytí pevnosti Tařina panenství.
Nedosáhl však ani takových úspěchů jako David.
Trvalo téměř týden, než se mu podařilo zahájit intimní dotyky: Tara ho nechala roztírat opalovací krém po zádech a ramenou. V pozdních hodinách při ztlumených světlech v tanečním sále se k ní snažil těsněji přivinout, ale nedotáhl to dál než na sladké líčko na líčko. Pokud seji pokoušel políbit před dveřmi do kabiny, odstrčila ho oběma rukama s dráždivým smíchem.
„Ta malá čarodějnice je totálně frigidní," ulevoval si Saša před zrcadlem, když se holil. „Pravděpodobně má v kalhotkách ledovec." Jakmile pomyslel na tyto oblasti, okamžitě ho roztřásla frustrace, a tak se rozhodl skončit s hanbou. Přece si už dávno všiml dalších pěti či šesti dívek, které na něj pohlížely s jasnou výzvou v očích. „Vždyť můžu mít kteroukoliv z nich, a ne se tu vysilovat pobíháním okolo Miss Plechové kalhotky..."
O hodinu později jí už opět zobal z ruky a snažil se ze všech sil vtírat olejíček. Dělalo se mu až mdlo při dotycích jejího těla a přitom musel neustále odpovídat na dotazy ohledně výhod či nevýhod vládního plánu zbavit barevné voliče jejich práva v Kapské provincii.
Vcelku zmateně chápal, že Tara Malcomessová má vysoce vyvinuté politické mínění. Ačkoliv s matkou už tolikrát probíral svou další politickou kariéru, přesto jeho zájem o celkový problém ve státě nebyl na téže úrovni jako u Tary. Měla totiž názory, které ho rozrušovaly ještě víc než její fyziognomie.
„Věřím zrovna tak jako táta, že místo braní hlasů tak malé populační skupině bychom měli dát toto právo všem."
„Všem!" děsil se Saša. „Tomu přece nevěříš?"
„Samozřejmě že ano. Ne tedy hned, ale na základě civilizačních zásad vládě, která by byla schopná vládnout. Dát hlas těm, kteří mají vzdělání a zodpovědnost. Během dvou generací by se každý muž či žena jakékoliv barvy měli stát voliči."
Saša se až otřásl tou představou i svými aspiracemi na křeslo v parlamentě, které by určitě nepřežilo - snad to ale byl její poslední radikální názor.
„Jak můžeme bránit lidem vlastnit půdu ve své zemi či prodávat jejich práci na trhu nebo jim ubírat zásluhy na celkovém zisku?"
Odbory jsou přece nástrojem Lenina a ďábla. Tenhle fakt už do sebe sál s mateřským mlékem.
Doprčic, snad není bolševička - ale jak překrásný ďábelský nástroj! uvažoval, zatímco ji tahal za ruku, aby se šli vykoupat.
Je to ignorantní fašista, vztekala se, ale když viděla, jak se na něj dívají ty ostatní zpod slunečních brýlí, měla chuť jim vyškrábat oči. V noci na lůžku vzpomínala na dotyky jeho rukou a pocity, když se k ní tiskl při tanci. Možná se i červenala v temnotě nad tím fantazírováním, které se jí odvíjelo v mysli.
Pokud mu ale povolím uzdu, tak to bude jenom začátek.
Vím, že už ho nedokážu zastavit - třeba to ani nechci... a snažila se obrnit proti němu. Ukázněně a blazeovaně, opakovala si v duchu jako zaklínadlo proti zrádným touhám vlastního těla.
A opět se čirou náhodou stalo, že Blaine měl na lodi svého bentleye, zrovna tak jako Centaine daimlera.
„Můžeme jet do Berlína společně," jásala matka, jako by na ten nápad přišla právě teď. Mladí se ovšem začali dohadovat o místa ve vozech, a tak to Centaine šalamounsky vyřešila: ona a Blaine pojedou v bentleyi, za nimi Saša s ostatními.
Z Le Havre jeli po prašných cestách severozápadní Francie, projížděli městy Amiens a Arras, které stále ještě nesly čerstvé stopy po bitvách poslední války. Zelená tráva sice zakryla bahnitá pole, na nichž Blaine bojoval, ale lány bílých křížů svítily jasně jako sedmikrásky na slunci.
„Ať Bůh dopřeje lidstvu, aby už ničím takovým nemuselo procházet," mumlal Blaine a Centaine se k němu nahnula a vzala ho za ruku.
V malé vesničce Mott Homme zaparkovali před místním hotýlkem na hlavní ulici. Centaine vešla dovnitř, aby zjistila možnosti ubytování. Madame v recepci ji okamžitě poznala.
Nadšeně vykřikovala, že mademoiselle de Thiry ze zámku se vrátila, a honem k ní běžela, aby ji políbila na obě tváře. Obchodní cestující byl vypuzen, a tak získali ty nejlepší pokoje. Nikdo se nevyptával, proč Centaine a Blaine chtějí každý své soukromí. Servírovaná večeře byla pro Centaine opravdu nostalgická díky francouzským specialitám a místním vínům. Madame celou dobu stála vedle stolu a chrlila ze sebe přehled veškerých pomluv i událostí, úmrtí i narození, svateb a milostných poměrů či rozpadů manželství za posledních devatenáct let.
Brzy ráno Centaine se Sašou nechali ostatní spát a odjeli k zámku. Spatřili však pouze ruinu, kde polorozbořené zdi s prázdnými otvory oken a stopy po dopadu dělostřeleckých granátů už pomalu zarůstaly zelení. Zůstala stát uprostřed trosek a plakala pro otce, který se raději nechal zavalit hořícím domem, než by ho opustil před postupujícími Němci.
Potom vyšli na nedalekou vyvýšeninu, odkud Centaine synovi ukazovala rozložení starého válečného letiště.
„Letka tvého otce sídlila tamhle, na okraji těch zahrad.
Každé ráno jsem tu stála a čekala, až vzlétnou, abych jim mohla zamávat. Stroj tvého otce zářil jasně žlutou a já Michaela vidím přímo před sebou v pilotní kukle. Vždycky nadzdvihl brýle, abych zahlédla jeho oči, když prolétával

okolo.
Ach Sašo, byl tak šlechetný, plný radosti a mládí -jako vznešený orel stoupal k modrému nebi.“
Sešli k vozu a pomalu projížděli mezi vinicemi. Potom
Centaine zastavila u malé kamenné stodoly s doškovou střechou. Vešla do vrat a několik minut v nich postála. Vrátila se s jemným úsměvem na rtech a podivnou září v očích.
Všimla si synova tázavého pohledu. „Tady jsme se s tvým otcem setkávali.“ Saša téměř okamžitě pochopil, že na tomto místě v téhle cizí zemi byl počat. Podivuhodnost tohoto poznatku si nesmazatelně vryl do paměti.
Potom opět zastavili před malým kostelíkem a zašli na hřbitov. Hrob byl na vzdáleném konci pod mohutným tisem. Centaine objednala náhrobní kámen z Afriky, a proto ho nikdy neviděla. Orel z mramoru třímal ve spárech potrhanou bitevní standartu, křídla rozpjatá do plné šíře, připravený k vzletu.
Pod ním se skvěl nápis:
ZASVĚCENO PAMÁTCE
KAPITÁNA MICHAELA COURTNEYHO RFC
ZAHYNUL PŘI VÝKONU SLUŽBY
19. DUBEN 1917
NIKDO NEMÁ VĚTŠÍ LÁSKU
Plevel se tu rozrostl. Poklekli tedy a dali hrob do pořádku.
Pak vstali a v modlitbě sehnuli hlavy.
Saša očekával niterné pohnutí, ale všechno mu připadalo až příliš vzdálené. Vždyť ten muž pod náhrobním kamenem se proměnil v prach ještě dřív, než on se narodil. Cítil se otci mnohem blíž šest tisíc mil odtud, kde byl jeho domov.
Přišli ke kostelu a tam objevili místního faráře. Vcelku mladík, ne o mnoho starší než Saša. Centaine měla pocit, že jeho mládí ničí to slabé spojení s Michaelem i minulostí.
Každopádně však napsala dva šeky na dost velké sumy: jeden na opravu kostelní měděné věže a druhý jako platbu za čerstvé květiny, které měly být opakovaně kladeny na hrob každou neděli.
Příští den už vyráželi směrem na Paříž, kde společně strávili krásné chvíle na světoznámých místech. Čas však neúprosně ubíhal, a tak se po pár dnech odpočinku objevili na hranicích s Německem.
Na francouzské celnici jim průjezd pouze odmávli svým typickým jižanským šarmem, ovšem na druhé straně se setkali s přísnými úředníky. Perfektně vystrojení, s nablýskanýma botama i čepicemi posazenými v přesném úhlu dle předpisu. Z rukávů bil do očí černý hákový kříž v rudém a bílém poli. Na zdi za nimi visel portrét Vůdce.
Blaine německy pozdravil a položil před ně cestovní pasy.
Davidův byl poslední, a tak úředník zbystřil až nakonec.
Znovu si přečetl každou stránku, přímo pedanticky v něm listoval.
„Nějaký problém?“ chtěl vědět Blaine.
„Abrahams, není to náhodou židovské jméno?“
Než stačil Blaine zareagovat, už se vedle něj objevil
David. „Ano, je to židovské jméno!“ pronesl tiše.
„Takže přiznáváte, že jste Žid?“
„Jsem Žid,“ přisvědčil David.
„V pasu to ale není zapsáno,“ podivoval se úředník.
„A mělo by být?“ vyzvídal David. Úředník pokrčil rameny a pokračoval dál: „Vy si přejete vstoupit na německou půdu a jste Žid?“
„Chci vstoupit do Německa a zúčastnit se olympijských her, k nimž jsem byl pozván německou vládou.“
„Aha! Vy jste olympijský atlet - židovský olympionik?“
„Ne, jsem jihoafrický olympionik. Mé vízum je v pořádku?“
Úředník na otázku neodpověděl. „Počkejte, prosím.“ Odešel dozadu a problematický pas si nesl s sebou. Po chvíli se vrátil se svým nadřízeným, který chtěl znovu vědět, kdo je tím Židem.
David nic netajil. Opět přikázali, aby počkal, a zase zmizeli. Ozvalo se zvonění telefonu a potom se hlas dotazoval kohosi v Berlíně. Vše zakončil ječivý výkřik: „Heil Hitler!“
Potom se už objevili tři úředníci, z nichž ten nejzarudlejší
Davidův pas orazítkoval.
„Vítejte v Třetí říši!“ vyhrkl a zároveň vymrštil pravou ruku dlaní kupředu. Zařičel: „HeilHitler!“
Mathilda Janine se nervózně uchichtla: „To je nějakej šprýmař!“ Otec pevně uchopil dceru za ruku a vypochodoval s ní ven.
Vjeli tedy do Německa v naprosté tichosti, celí zaražení.
Dobrá nálada se však vrátila pohledem na krásnou krajinu, kde vesnice střežily hrady na kopcích jako v pohádkových knížkách. Na loukách a polích pracovali mladí lidé v téměř národní uniformě: chlapci měli krátké kožené kalhoty, děvčata dirndly. Dokonce mávali, když dva obrovské vozy projížděly okolo.
Obědvali v restauraci plné lidí, hudby a smíchu. Vynikající jídlo zapíjeli moselským, které chutnalo po hroznech i slunečním svitu.
„Každý je tak šťastný a přímo září prosperitou,“ poznamenal Saša, když se rozhlédl kolem sebe.
Jediná země na světě bez nezaměstnaných a chudých,“ souhlasila Centaine, zatímco ztichlý Blaine vychutnával víno.
Odpoledne vjeli do severoněmeckých plání a směřovali k Berlínu. Náhle Saša zabrzdil, až se David opřel o přístrojovou desku a děvčata vzadu zapištěla.
Rychle vyskočil a nadšeně jásal: „Davide! Davide! Podívej se na ně - nejsou to ty nejkrásnější stroje na světě?“

Všichni se seskupili okolo něj a dívali se k obloze.
Hned vedle silnice zářily stříbrné budovy hangárů letiště.
Saša však sledoval skupinu třech stíhaček, která se právě ve slunci obracela. Podobné žralokům, nebesky modré zespodu, s kamufláží seshora, se v celé formaci blížily na přistání.
„Které to jsou?“ zajímal se Blaine.
Oba mladí piloti odpověděli doslova jedněmi ústy: „Sto devítky. Messerschmidtky.“
Kulomety vykukovaly z okrajů křídel a oka kanónů výhružně zela ze žlutě natřených středů vrtulí.
„Co bych za to dal, kdybych s něčím takovým mohl letět!“
„Ruku...“
„A nohu...“
„A mou naději ve spasení!“
„Tvrdí, že dokážou až tři sta padesát mil za hodinu...“
„Ach, to je krása! Podívejte, jak letí!“ jásala nadšená děvčata.
„Stálo by za to vyrazit do války a alespoň si na něco takového vystřelit,“ kasal se Saša. Blaine se otočil a zamířil ke svému vozu.
Centaine se okamžitě usadila vedle a celých pět minut jeli mlčky, než poznamenala: Je mladý a občas i hloupý - vím, jak tě to rozladilo.“
Povzdychl si. „Byli jsme naprosto stejní. Říkali jsme tomu
, Velká hra a měli dojem, že to bude náš největší úspěch: stanou se z nás muži a zároveň i hrdinové. Nikdo nám přitom neřekl o pohledu na rozpáraná břicha, o hrůze bitev ani o pachu mrtvého člověka, když leží pátý den na slunci.“
„Už k tomu nedojde,“ tvrdě zareagovala Centaine. „Nesmí se to stát!“ Znovu měla před očima hořící letadlo se zčernalým tělem muže, kterého tolik milovala. Jenže tvář už nepatřila Michaelovi, ale jejich jedinému synovi. Sašův obličej ožehovaly nenasytné plameny, energie mládí z něj vyprchávala...
„Blaine, prosím tě, zastav,“ zašeptala. „Myslím že budu zvracet.“
Ještě téže noci mohli dorazit do Berlína, avšak v jednom malém městečku se připravovaly veliké oslavy místního svatého a Centaine chtěla prožít zdejší atmosféru.
Odpoledne procházelo procesí vyšňořenými úzkými dlážděnými uličkami a hudba vesele hrála. Kráčely tu blonďaté dívky v národních krojích a chlapci v uniformách.
„To je hitlerjugend,“ vysvětloval Blaine, „něco jako Baden-Powellovi skauti, ale s mnohem vyšším důrazem na německé národní aspirace a patriotismus.“
Po průvodu se začalo na náměstí tančit za svitu pochodní.
Ostatní se usadili za připravené stoly a servírovaly se mázy piva či sklenky šampaňského, vše doplňovalo velké množství jídla zahrnující cokoliv od selátek až po uzené makrely a sýr.
Našli stůl v rohu a nechali se unášet radostnou atmosférou.
Tančili v rytmu dechovky, popíjeli dobré německé pivo. Náhle se ovzduší prudce změnilo. Smích se zdál nucený a v očích hodovníků se objevil náznak obav.
Na náměstí dorazili čtyři muži v hnědých uniformách, pásku s hákovým křížem na rukávu. Každý z nich měl menší dřevěnou krabici s otvorem na peníze. Začali obcházet stoly. Lidé sice něco dali, ale raději před výběrčími uhýbali pohledem.
„Kdo to je?“ chtěla vědět Centaine.
„Oddíly SA,“ odpověděl Blaine. „Úderné oddíly Národní socialistické strany. Podívej se tamhle na toho,“ pohlédl směrem k brutálnímu neurvalci. Je pozoruhodné, že se vždy objeví lidé, kteří se vrhnou do podobného typu práce - potřeba si vždy člověka najde. Modleme se, aby se zrovna tahle tvář nestala znakem nového Německa.“
Dotyčný si jejich zájmu všiml a bleskurychle k nim zamířil. „Dokumenty,“ sykl.
Blaine mu podal pas.
„Aha, cizí turisté,“ jeho vzhled se změnil. S úsměvem mu vracel doklady se slovy: „Vítejte v ráji národně socialistického Německa. Uvidíte na vlastní oči, jak je nyní německý národ šťastný a pyšný.“ Na konci své tirády cvakl podpatky, vystřelil pravici a zaječel: „Heil Hitler!“
Mathilda Janine se znovu zahihňala.
Otec se na ni zamračil. „Nemůžu si pomoct,“ špitla.
„Vždycky mě to odrovná, když takhle šaškujou.“
Členové úderného oddílu opustili náměstí a vypjatá atmosféra se opět vrátila k normálu. Lidé se na sebe začali usmívat a chovali se docela přirozeně.
V noci se Centaine k Blaineovi přitulila a zeptala se:
„Všiml sis, jak jsou zdejší lidé polapeni v síti horečnatého smíchu a nervózních slz?“
Chvíli mlčel a potom prohlásil: „Něco je ve vzduchu a to mě znepokojuje. Jako by se tu šířil puch nějaké smrtelné nákazy.“ Otřásl se a přivinul si ji blíž.
Daimler jel v čele. Široký bílý autobahn je vedl do předměstí německého hlavního města.
„Až moc vody, kanálů a stromů.“
„Město je vybudováno na mnoha kanálech řeky, spoutané mezi starými morenami, které se táhly od východu na západ...,“ vysvětlovala Tara.
„Jak to, že vždycky všechno víš?“ přerušil ji Saša.
„Na rozdíl od jiných umím věci pojmenovat a navíc nejsem analfabet,“ odsekla, až David teatrálně zamrkal.
„Au, to bolí, a nebylo to ani namířeno na mě.“

„Tak dobře, Miss Vševědoucí," utahoval si Saša. „Když jsi tak chytrá, co je tamhle napsáno?" ukázal na velkou bílou ceduli v blízkosti dálnice.
„Židé! Pokračujte stále dál! Tato cesta vás dovede zpět do
Jeruzaléma, kam patříte!" snažila se podat co nejlepší výkon
Tara.
Teprve potom pochopila smysl toho, co četla. Nahnula se kupředu a povzbudivě plácla Davida přes rameno.
„Ach Davide, je mi to opravdu líto. Takovou kravinu jsem zrovna nemusela překládat."
Seděl vzpřímeně, zíral oknem před sebe a teprve po pár vteřinách se trochu pousmál,
„Vítejte v Berlíně," zašeptal. „V centru árijské civilizace."
Vítejte v Berlíně! Vítejte v Berlíně! Vlak, který je provezl přes polovinu Evropy, vjel do stanice. Oblaka páry se mísila s pozdravy čekajících davů i hudbou vítající kapely.
Vítejte v Berlíně! Manfred De La Rey byl na plošině vozu téměř zavalen lidmi, kteří mu chtěli popřát- všude plno rozesmátých tváří, přátelských poplácání, usmívajících se děvčat a celých kaskád květin.
Ostatní atleti, všichni v jihoafrických olympijských uniformách, byli také obklopeni vítáním. Náhle se ozval silný hlas.
„Pozor prosím! Mohl bych požádat o vaši pozornost," do popředí vystoupil vysoký muž v tmavé uniformě.
„Napřed vám chci tlumočit vřelé pozdravy od Vůdce a všech obyvatel Německa. Vítáme vás na jedenáctých olympijských hrách moderní éry. Víme dobře, že reprezentujete ducha i kuráž jihoafrického národa, a proto vám přejeme úspěch a mnoho, mnoho medailí." Rozlehl se nadšený potlesk a mluvčí si musel přiložit dlaně k ústům. „Venku čekají vozy, aby vás dopravily do olympijské vesnice. Zjistíte, že veškeré přípravy byly provedeny tak, aby se vám zdejší pobyt vryl nesmazatelně do paměti. Nyní vám ještě s radostí představuji tuto mladou dámu, která vás bude provázet a zároveň se stane i vaší překladatelkou." Mávl na kohosi v davu a mladá žena k němu přistoupila. Otočila se k atletům. Ti vydechli v jednohlasném obdivu.
„Tohle je Heidi Kramerová." Je vysoká a silná, ovšem neodolatelně dívčí. Vlasy má v barvě kalaharského svítání, uvažoval Manfred, když se na ně usmívala. A oči modřejší a čistší než vysoká africká obloha v poledne. Bez jakéhokoliv váhání musel uznat, že tohle je žena, jakou ještě neviděl.
V duchu se omlouval Sarah, která mu v porovnání s touto německou valkýrou připadala jako sladké malé kotě vedle dravé leopardice.
„Nyní vám Heidi zajistí dopravu zavazadel a od této chvíle se stává vaší velkou sestrou či přímo matkou."
Všichni se rozesmáli a radostně hvízdali. Praktická stránka však zakryla další ovace, když se uniformovaní nosiči chopili jejich bagáže. Heidi je vedla pod prosklenou střechou nástupiště až k nádhernému vchodovému portálu železniční stanice, kde stála celá řada černých limuzín značky Mercedes.
Manfred, strýc Tromp a Roelf Stander se vecpali na zadní sedačku jednoho z nich. Řidič se už rozjížděl, když ho Heidi máváním ruky zarazila. Ladně se nesla na vysokých podpatcích, které zdůrazňovaly krásu jejích nohou. Manfred něco takového v životě nezažil.
Otevřela dveře vedle řidiče a zeptala se, jestli jim nebude vadit, když pojede s nimi.
„Ano! Ano! Jen si přisedněte," mladíci bleskově zareagovali a strýc se k nim dokonce přidal.
Usadila se na sedačce, zabouchla dveře a otočila se, aby si je mohla prohlédnout.
„Jsem tak vzrušena setkáním s vámi," vysvětlovala anglicky s německým akcentem. „Tolik jsem toho už o Africe přečetla, o zvířatech i kmenu Zulu. Jednoho dne se tam podívám. Musíte mi slíbit, že mi povíte všechno o vaší nádherné zemi a já vám na oplátku zase o své."
Radostně souhlasili. Náhle se podívala přímo na strýce:
„Nechte mě hádat. Vy jste určitě reverend Tromp Bierman, kouč boxerského týmu," řekla a zmíněný trenér se rozzářil.
„Jste tak chytrá."
„Viděla jsem vaši fotografii," přiznala. Jak bych mohla zapomenout na ten úžasný portrét!" Strýc Tromp vypadal opravdu nadšeně. „Musíte mi ale povědět, kdo jsou ti ostatní."
„Roelf Stander, náš boxer v těžké váze, a Manfred De La
Rey v polotěžké."
Manfred si byl jistý, že na jeho jméno zareagovala-jakoby přimhouřila oči. „Staneme se dobrými přáteli," upozornila a Manfred odpověděl německy.
„Můj národ, Afrikánci, byli vždy loajální přátelé německého národa."
„Ach, vaše němčina je perfektní," vykřikla nadšeně v téže řeči. „Kde jste se naučil mluvit opravdovou němčinou?"
„Otcova babička i má matka byly čistokrevné Němky."
„Potom vás tedy naše země bude zajímat," přešla zpátky do angličtiny. Začala jim ukazovat různé pamětihodnosti města, zatímco ulicí projížděla řada černých limuzín s olympijskými vlaječkami na kapotě.
„Tohle je slavná třída Unter den Linden, kterou Berlíňané tak milují." Opravdu byla široká a působila majestátním dojmem s alejí vzrostlých lip. „Je dlouhá celou míli. A za námi je královský palác a vpředu Brandenburská brána."
Vysoké sloupy monumentu zakrývaly obrovské transparenty visící ze čtyřspřeží na vrcholu: mohutná svastika v rudém a bílém poli společně s mnohabarevnými olympijskými kruhy.
„A tohle je Státní opera vybudovaná v roce 1741..." Heidi je zahrnovala dalšími informacemi a fakty.
„Podívejte se, jak vás Berlíňané vítají," vykřikla s takovým nadšením, které přímo charakterizovalo občany národně socialistického Německa. „Hleďte!"
Berlín se stal městem vlajek a transparentů. Z každé veřejné budovy, obchodního domu, činžáku i soukromé vily vlály tisíce či desetitisíce hákových křížů společně se znakem olympiády.
Při vjezdu do olympijské vesnice stála čestná stráž Hitlerjugend s hořícími pochodněmi a další hudba na chodníku

okamžitě zahrála olympionikům jejich národní hymnu The
Voice of South Africa. Uvnitř jim Heidi vydala svazečky barevných kuponů a vysvětlila veškeré podrobnosti do nejposlednějšího detailu: od přidělené postele až po autobusy, které je budou odvážet do olympijského komplexu. Také se dozvěděli svá čísla skříněk v šatnách na stadionu.
„Tady v domě máte vlastního kuchaře a jídelnu. Pokrmy budou připravovány podle vašich zvyklostí s ohledem na veškeré speciální diety a chutě. Lékařská služba i zubař jsou k dispozici kdykoliv. Čistírnu, prádelnu, rádio i telefon můžete využít stejně jako týmového maséra či sekretářku s psacím strojem...“ Všechno bylo zaranžováno s takovou precizností a puntičkářstvím, až jim oči přecházeli.
„Prosím, najděte své pokoje a potom si vyzvedněte zavazadla, která už na vás čekají. Vybalte si a odpočívejte. Zítra ráno vás vezmu na prohlídku celého komplexu, kterému říkáme Reichssportfeld. Je odtud vzdálený necelých deset mil, takže odjedeme hned po snídani o půl deváté. Mezitím, pokud budete cokoliv potřebovat, se obraťte na mě.“
„Vím dobře, oč bych požádal,“ šeptl jeden ze vzpěračů a protočil panenky. Manfred nad tou nehorázností zatnul pěsti, ale doufal, že Heidi nic nezaslechla.
„Tomu říkám kus ženský!“ zachrčel i strýc Tromp. „Vzdávám díky Bohu, že jsem šťastně ženatý a daleko z dosahu pokušení této Evy. Je však zapotřebí se ovládnout, a tak si, vy lenoši, dáte rychlých deset mil ještě před jídlem, prosím!“
Heidi na ně již čekala, když scházeli dolů na snídani.
Rychle a vtipně odpovídala na otázky, předávala jim dokonce i poštu z domova a bleskově vyřešila asi tucet menších problémů. Potom je dovedla k autobusu.
Většina atletů ze všech koutů světa již byla ubytována, a tak celá olympijská vesnice bzučela napjatým vzrušením. Muži i ženy se při tréninku potkávali na ulicích, volali jeden na druhého v rozličných jazycích a perfektní fyzická kondice ze všech přímo čišela.
Když se objevili na stadionu, ohromila je velikost komplexu hal, tělocvičen i krytých bazénů obklopujících běžecký ovál. Tribuny čněly snad až do nebe a na jedné straně se zdvihala rampa pro olympijský oheň, kde nezapálená pochodeň vzbuzovala dojem jakéhosi oltáře sloužícího ke vzývání krásy lidského těla.
Celé dopoledne jim zabrala prohlídka, ke všemu měli stovky otázek. Heidi je bravurně zodpovídala. Manfred zaznamenal její častou přítomnost ve své blízkosti, a když spolu promlouvali německy, měl dojem jakési vzájemné intimnosti i uprostřed skupiny. Rozhodně nešlo pouze o bujnou obrazotvornost, protože si toho všiml i Roelf.
„Jak se ti líbí výuka němčiny?“ zeptal se nevinně během oběda. Manfred jenom odfrkl, zatímco Roelf se radostně šklíbil.
Hostitelé dokonce zajistili i sparingpartnery z místních boxerských klubů, takže mohli pod vedením strýce Trompa trénovat naplno. Manfred však i při plném vypětí stihl koutkem oka zahlédnout Heidi - neustále ho skrytě pozorovala s podivným výrazem v neuvěřitelně modrých očích. Dokonce spatřil i špičku růžového jazýčku sevřeného dokonale bělostnými zuby.
Už čtvrtý den po tréninku se s ní setkal. Čekala na něj před vchodem na stadion a pak s ním jela autobusem zpět do olympijské vesnice.
„Sledovala jsem boxery z ostatních zemí,“ informovala ho. „Obzvlášť v polotěžké váze, a také jsem si pořádně prohlédla tebe.“
„Ano?“ zarazil se, aby zakryl rozpaky. „Všiml jsem si tě.“
„Nemusíš se nikoho bát, s výjimkou toho Američana.“
„čyrus Lomax,“ přikývl. „Ano, považujou ho za nejlepšího amatéra polotěžké váhy na světě. I strýc Tromp se už na něj díval a souhlasí s tím, že je vynikající. Samý sval a navíc má coby negr od přírody tvrdou lebku.
„Jenom ten ti stojí v cestě ke zlaté medaili,“ nadhodila.
„A já tam budu, abych tě povzbudila.“
„Díky, Heidi,“ nadšeně reagoval, zatímco sledoval obdivné pohledy mužů v autobusu - však se nadýmal pýchou, že právě on ji má po boku.
„Můj strýc je velkým příznivcem boxu. Myslí si zrovna tak jako já, že máš reálnou šanci, abys toho amerického negra pobil. Dokonce by se s tebou rád sešel.“
„To je od něj velice laskavé.“
„Dnes večer pořádá doma malou recepci. Mám ti vyřídit jeho pozvání.“
„Víš, že to není možné,“ vrtěl hlavou Manfred. „Můj tréninkový rozvrh...“
„Strýček je velice důležitá a vlivná osoba,“ trvala na svém.
„Slibuju ti, že do devíti budeš zpátky. Budeme tím oba velmi poctěni.“
„Já tu mám také strýce...“
„Pokud od něj získám povolení, půjdeš?“
Večer už na něj čekala. Mercedes stál hned u dveří jejich ubytovny a řidič držel otevřené zadní dveře. Manfred jenom vklouzl na koženou sedačku.
Usmála se na něj. „Vypadáš skvěle.“
Copy stočené na temeni zdůraznily sněhobílou šíji, která společně s odhalenými rameny přímo zářila.
„Jsi překrásná,“ vydechl uneseně. Ještě nikdy neskládal ženě komplimenty, ale tentokrát pouze konstatoval fakt.
Cudně sklopila oči.
„Na Rupertstrasse,“ oznámila řidiči.
Po chvíli vjeli do tichých ulic západní části města. Tady žili milionáři. Cestou vyzvídala podrobnosti o jeho životě, rodině i Jižní Africe.
Velice dobře znala celou historii války, konfliktů a rebelií i boj jeho lidu proti barbarským černým kmenům a britskému

područí.
„Angličané," s hořkostí v hlase upozorňovala, „jsou všude. Přinášejí válku a utrpení nejen do Afriky, ale i Indie a mého rodného Německa. Také jsme byli utiskováni a perzekvováni. Kdyby nás náš milovaný Vůdce nepozvedl, stále bychom trpěli pod jhem Židů i Angličanů."
„Ano, váš Vůdce je vynikající muž," souhlasil Manfred.
A hned ocitoval: „Musíme bojovat za záchranu naší existence i reprodukci naší rasy a našeho národa, za dobrou výživu pro naše děti, za čistotu naší krve, za svobodu a samostatnost vlasti, aby náš lid dozrál v plnosti své mise, svěřené mu Stvořitelem celého vesmíru."
„To je Mein Kampf" zajásala. „Ty dokážeš zopakovat i slova našeho Vůdce!" Tím jsme se dostali k důležitému mezníku našeho vztahu, uvědomil si Manfred.
„Těmito slovy vlastně zachytil vše, co cítím i já a čemu věřím," upřesnil. „Je to veliký muž a hlava obrovského národa."
Limuzína mezitím projela okolo zahrad na březích jednoho z překrásných jezer a zaparkovala u domu, kde už stálo ve sjezdu asi tucet podobných. Většina měla vlaječku se svastikou na kapotě.
Manfred nabídl Heidi rámě a ta se do něho se samozřejmostí zavěsila. Vešli do domu a kráčeli po mramorové podlaze podél stěn ozdobených parožím. Místnost už byla plná návštěvníků. Smích i konverzace na chvíli ztichly, když se hosté zvědavě otočili, aby si prohlédli přicházející, na první pohled téměř dokonalý árijský pár.
„Tamhle je strýc Sigmund," zajásala a zamířila s Manfredem k vysokému muži v uniformě.
„Heidi, drahoušku," přivítal ji a políbil ruku., Jsi čím dál krásnější."
„Manfrede, toto je můj strýc plukovník Sigmund Boldt.
Strýčku, dovol, abych ti představila pana Manfreda De La
Reye, jihoafrického boxera."
Muži si potřásli rukama. Manfredovi připomínal tou pohublou tváří, bílými vlasy a úzkým aristokratickým nosem spíš akademika.
„Heidi mi už vyprávěla o vašem německém původu."
„To je pravda, plukovníku. Mám velice silné pouto s vaší zemí," osvětloval Manfred.
„A mluvíte perfektní němčinou," usmál se starý muž a vzal ho za rameno. „Mnoho lidí by si dnes večer přálo se s vámi seznámit. Já bych ale chtěl napřed vědět, co si myslíte o tom americkém boxerovi a jakou strategii v zápase s ním použijete?"
Naprosto taktně ho Heidi i plukovník vedli od jedné skupiny ke druhé. Manfred přitom upíjel minerálku, protože nabízené šampaňské odmítl.
Ponechali ho trochu déle v přítomnosti generála Zollera, pruského důstojníka s železným křížem na krku, který navzdory nenápadnému vzhledu prokázal pronikavou inteligenci. Chtěl po Manfredovi vědět vše o politické situaci v Jižní Africe, obzvlášť o pocitech průměrného Afrikánce ohledně vztahů k Velké Británii.
„Promiňte mi, generále," objevila se náhle Heidi, „slíbila jsem koučovi jejich týmu, že tuhle hvězdu vrátím ještě před devátou."
„Mám radost ze setkání s vámi, mladý muži," potřásl mu generál rukou. „Naše země by měly být dobrými přáteli."
Manfred ho ujišťoval: „Udělám vše, co je v mých silách, abych vaše přání podpořil."
„Mnoho štěstí při olympiádě, pane De La Reyi." !
V limuzíně Heidi poznamenala: „Strýčkovi ses líbil a zrovna tak i mnoha jeho přátelům."
„Byl to nádherný večer."
„Máš rád hudbu, Manfrede?"
Otázka ho trochu zaskočila. „Něco se mi líbí, ale nejsem žádný expert."
„A co třeba Wagner?"
„Ten se mi líbí."
„Strýc Sigmund mi dal dva lístky na koncert Berlínské filharmonie na příští pátek. Dirigovat ho bude mladý Herbert voň Karajan. Vím, že je to den tvého zápasu, ale večer můžeme oslavovat." Zarazila se, ale potom rychle dodala: „Promiň mi, jestli myslím až moc dopředu, ale mohu tě ujistit..."
„Ne, ne. Bude mi potěšením být s tebou - ať zvítězím, nebo prohraju."
„Vím dobře, že vyhraješ," ujistila ho pevně.
Vysadila ho v olympijské vesnici a opět se vrátila do Rupertstrasse. Většina hostů již odcházela, a tak jenom vyčkávala, až si na ni strýc udělá čas.
Kývl hlavou a ona ho následovala. Jeho chování k ní se náhle změnilo v panovačnou pozici. Vykročil k dubovým dveřím na opačné straně místnosti. Vešli do menší studovny, kde už seděl generál Zoller a pokuřoval.
„Takže, fraulein," plukovník Boldt se uvelebil v koženém křesle, „posaďte se v domě svého,strýčka."
Se zdvořilým úsměvem se prkenně posadila na okraj gauče. Plukovník se otočil na generála.
„Jaký je váš názor na toho jedince?"
„Zdá se mi trochu zakalená oblast v informaci o jeho matce. Je potvrzeno, že to byla Němka, jak tvrdí on?"
„Obávám se, že něco takového nemůžeme stoprocentně potvrdit. Nedá se prokázat národnost jeho matky ani po všech dotazech mezi našimi lidmi v Jihozápadní Africe. Všeobecně je známa její smrt po narození dítěte kdesi v africké divočině.
Každopádně z otcovy strany je definitivně prokázána příslušnost jeho matky k našemu národu a otec bojoval velice chrabře na straně německého císaře v Africe."
„Ano, je mi to jasné," přikývl generál a pohlédl na Heidi.
„Čeho zajímavého jste si na něm všimla, fraulein?"

„Je velice pyšný na svou německou krev a dívá se sám na sebe jako na přirozeného spojence celého německého národa. Obdivuje Vůdce a dokáže citovat dlouhé pasáže z Mein
Kampf.“
Generál se rozkašlal a zapálil si další cigaretu, než obrátil pozornost k červené složce, označené orlem a svastikou na přední straně.
„Jaký je váš vztah k tomuto jedinci, fraulein?“
„Podle plukovníkových rozkazů jsem s ním navázala přátelské vztahy. Prokázala jsem též znalosti i zájem o boxování a také přiznala povědomost o problémech jeho vlasti.“
„Fraulein Kramerová je jeden z mých nejlepších agentů,“ upřesnil plukovník. „Získala všeobecnou znalost o historii Jižní Afriky i ohledně boxu v našem oddělení.“
Generál přikývl. „Pokračujte, fraulein.“
„Vyjádřila jsem též své sympatie k politickým aspiracím jeho národa a naznačila svou pozici jako přítelkyně s možností více než toto.“
„Došlo mezi vámi k nějakým sexuálním intimnostem?“
„Ne, mein General. Odhaduji, že tento jedinec by se cítil uražen, pokud bych postupovala rychleji. Z jeho složky víme, že pochází ze striktní kalvinistické rodiny. Navíc jsem od plukovníka nedostala žádný příkaz, abych zahájila sexuální kontakt.“
„To je dobře,“ ohodnotil to generál. „V tomto případě jde o nejvyšší stupeň důležitosti, protože sám Vůdce ví o naší operaci. Je totiž jasné, že jižní část Afriky má neuvěřitelně taktickou i strategickou důležitost v našich plánech globální expanze. Střeží tu veškeré lodní cesty do Indie a dál na východ, a pokud Suezský průplav odepře našim lodím službu, zůstane tato cesta jediná otevřená. Navíc je to doslova pokladnice životně důležitých minerálů potřebných pro naše vojenské přípravy - chrom, platina i diamanty. S vědomím toho všeho je zapotřebí v celé operaci pokračovat. Dostává se jí plné podpory našeho oddělení a .červeného zařazení.“
„Výborně, mein General.
„Kódové jméno této operace zní Bílý meč - Das weisse
Schwert.“
„Jawohl, mein General.“
„Fraulein Kramerová, jste exkluzivně zařazena do této operace. Při první příležitosti navážete s tímto jedincem sexuální kontakty takovým způsobem, abyste v něm nevzbudila podezření či ho nepohoršila. Rozhodně je zapotřebí v něm posilovat věrnost naší věci.“
„Správně, mein General.
„V případě služební nutnosti jste schopná se za něho i provdat, pokud bychom to vyžadovali?“
Heidi nezaváhala ani na okamžik: „Můžete plně spoléhat na mou loajalitu. Udělám cokoliv pro naši věc.“
„To slyším s radostí, fraulein“ generál se opět rozkašlal.
„A nyní, plukovníku, přijde velice vhod, pokud námi vybraný jedinec získá zlatou medaili. Dosáhne tím veliké prestiže ve své domovině a zároveň podpoří ideologický aspekt triumfu árijské bílé rasy nad podřadnou černou.“
„Rozumím, mein General.“
„Není náhodou nějaký vážný německý kandidát na tuto medaili v polotěžké váze?“
„Ne, mein General, tento jedinec je jediným vážným bílým kandidátem. Navíc můžeme zajistit, že všechny jeho zápasy budou řídit rozhodčí se stranickou příslušností, podléhající našemu oddělení. Samozřejmě nemůžeme dělat nic v případě knokautu, ale...“
„Ale uděláte všechno, co je ve vašich silách. Fraulein Kramerová bude podávat denně zprávu o svém postupu vám, plukovníku.“
Oba Courtneyovi i klan Malcomessů vyšli z luxusního hotelu Bristol, zatímco David Abrahams se podvolil diktátu atletického kouče a přesunul se do apartmá ke svému týmu.
Saša ho tedy kvůli tvrdému tréninkovému rozvrhu vídal sporadicky.
Mathilda Janine zůstávala v blízkosti Tary - ta s ní sledovala hemžení atletů jenom proto, aby ji zase na oplátku doprovázela k jezdeckému centru. Vzdálenost mezi těmito místy překonávaly co nejvyšší možnou rychlostí, kterou byl schopný vyvinout otcův zelený bentley.
Kupodivu Němci poskytli tak nádherné koně, že Saša i Blaine jimi byli přímo uneseni. I všechno ostatní bylo bez chyby. Pod Blaineovým vedením se celý tým stmelil a koncentroval na trénink.
Ve chvílích volna sledovali protivníky, s nimiž se měli na hřišti setkat. Američané si dokonce přivezli své vlastní koně. Argentinci je však předčili, protože si vzali s sebou i štolby.
„Tyto dva týmy budou nejhorší,“ varoval Blaine, „i když
Němci jsou překvapivě také dobří. Navíc jsou tu i Britové.“
„Klidně je porazíme,“ kasal se Saša, „s trochou štěstí, samozřejmě.“
Tara ho bedlivě sledovala a musela uznat, že vzpřímený v sedle jí spíš připomínal mladého kentaura se zářivým úsměvem v opálené tváři. „Ale je tak arogantní a sebejistý,“ lamentovala. „Kdybych ho jenom dokázala ignorovat. Jenže pak by byl život tak hrůzně fádní.“
Okolo deváté ranní 1. srpna 1936 se na největším stadionu na světě shromáždilo přes sto tisíc lidí. Zeleň trávníku připomínala smaragdový samet, běžecká dráha zářila cihlovou červení. Nad tím vším se tyčila „Tribuna cti“, na protilehlé straně ještě nezapálený olympijský oheň.
Před vstupní branou stála zvonice s nápisem: leh rufe die
Jugend der Welt - Svolávám mládež celého světa. A masa atletů pochodovala po bulváru Kaiserdamm, přejmenovaném

pro tuto jedinečnou událost na Via Triumphalis. Nad tím vším se vznášela obří vzducholoď Hindenburg s transparentem nesoucím olympijský znak pěti propojených kruhů.
Po obou stranách stálo padesát tisíc členů úderných oddílů v hnědých uniformách, kteří jako zeď udržovali tlak jásajícího davu. Po bulváru totiž projížděla kavalkáda černých limuzín a lid radostně zdravil nacistickým pozdravem. To už vedoucí mercedes zastavil před shromážděnými atlety a vystoupil z něho sám Adolf Hitler, také v jednoduché hnědé uniformě.
Tak tohle je ten politický extrémista, pomyslel si Blaine, když zahlédl Hitlera ne dál než pět kroků od sebe. Vypadal přesně tak, jak ho viděl všude na obrazech: černé vlasy sčesané kupředu a malý hranatý knírek. Blaine však nebyl připravený na intenzitu spasitelova pohledu, který se ho na zlomek vteřiny dotkl, když Vůdce procházel kolem. Uvědomil si, jak se mu chlupy na rukou naježily, jako by pohlédl do očí starozákonního proroka - či šílence.
Hned za ním procházeli jeho oblíbenci: Goebbels ve světlém letním obleku a Goering v nebesky modré uniformě luftwaffe. V té chvíli začal dunět obří bronzový zvon, který svolával mládež světa.
Hitler a jeho doprovod vešli do tunelu pod tribunou a o pár minut později se rozezněly zvučné fanfáry, mnohonásobně zesílené reproduktory na celém stadionu. Mohutný pěvecký sbor zapěl Deutschland uber alles a olympionici se pohnuli ke slavnostnímu pochodu.
Saša mrkl na Davida pochodujícího vedle. Zašklebili se na sebe v tom nádherném vzrušení z hudby a ovací statisíců diváků. Vyrazili svižně do rytmu Straussovy hudby.
O skupinu před nimi rázoval Manfred De La Rey, který chtěl před tribunou cti zdvihnout pravou ruku a vykřiknout Heil Hitler. Musel se však ovládnout, protože Blaine Malcomess a ostatní anglicky mluvící členové týmu ho přehlasovali. Místo německého pozdravu jenom otočí hlavu vpravo, až půjdou okolo Vůdce.
Přesně tak to udělali a hned se ozvalo hvízdání a dupání většiny německých návštěvníků. Manfreda v očích pálily slzy hanby, jelikož byl donucen se před tím velkým mužem takhle chovat.
Zarputilý vztek ho neopustil během celého pokračování těch úžasných oslav. Vzplála olympijská pochodeň, následoval oficiální proslov Vůdce a potom se obloha zaplnila bílými křídly padesáti tisíc holubic. K tomu všemu se přidal i ohňostroj, další hudební program a celé představení vyvrcholilo průletem leteckých eskader luftwaffe maršála Goeringa, které zaclonily nebe a zavalily okolí mohutným hřměním.
Blaine a Centaine spolu povečeřeli ve svém apartmá v hotelu a oba dva prožívali vyvrcholení únavy po celodenním vzrušení.
„Jaké neuvěřitelné show pro celý svět!“ poznamenala
Centaine. „Myslím, že nikdo z nás něco tak velkolepého neočekával.“
„Ale měli jsme,“ zareagoval Blaine. „Vždyť nacisté jsou mistři pompéznosti. Ani staří Římané nedotáhli své obřady k tak omračujícímu konci.“
„Mně se to líbilo,“ přiznala Centaine.
„Byla to však pohanská, modlářská a do očí bijící propaganda - pan Hitler prodával světu image svého nacistického Německa i novou rasu supermanů. Souhlasím s tebou, že šlo bohužel o docela dobrou zábavu, okořeněnou výhrůžkami a zlověstným nádechem, což dělalo celou parádu ještě originálnější.“
„Blaine, ty jseš umíněnej starej cynik.“
„Je to má jediná skutečná ctnost,“ dodal a změnil předmět hovoru. „Už bylo rozlosováno první kolo póla. Máme štěstí, že na nás nepadli Argentinci ani Yankeeové.“
Prvními soupeři se stali Australané a naděje jihoafrického týmu ve snadné vítězství se téměř rozplynula, protože Aussies hnali své koně jako útočící kavalerie, čímž dostávali
Blainea i Sašu do zoufalé obrany. Nedokázali se s tím vyrovnat.
Saša se snažil potlačit instinktivní touhu po vyniknutí a plně se podřizoval kapitánovým povelům. Konečně se mu podařilo nahrát míček těsně před ženoucího se Blaineova koně.
A právě v této chvíli došlo k takovému zvratu ve hře, že na konci zápasu si mohli oba dva nadšeně gratulovat. Jejich triumf však pohasl při zjištění, že v druhém kole budou zápasit s Argentinci.
David Abrahams zklamal v rozběžích na čtyři sta metrů a nedostal se do finále. Mathilda Janine odmítla jít na večeři a ulehla do postele dokonce dřív než obvykle. Za dva dny už ale opět bublala štěstím a vzrušením - David vyhrál v rozběžích na dvě stě metrů a do finále se probojoval.
Manfreda De La Reye čekal zápas s prvním soupeřem,
Francouzem.
„Rychlý jako mamba a statečný jako jezevec,“ šeptal strýc
Tromp, když zazněl gong.
Heidi Kramerová seděla vedle plukovníka Boldta ve čtvrté řadě a mráz jí běhal po zádech nepochopitelným vzrušením při pohledu na hru Manfredových svalů.
Až dosud se musela nutit do role obdivovatelky tohoto brutálního sportu. Navíc ji odrazovaly veškeré ty neznámé pachy i zvuky doprovázející box. Nyní se ale ve společenství dobře oblečených kultivovaných diváků objevila sama v hedvábí a krajce a navoněná parfémem - v kontrastu s násilím a bestiálností, které měly přijít.
Manfred De La Rey nezklamal a přeměnou v krvelačnou bestii přetvořil Francouzův obličej na krvácející masku - potom ho srazil na kolena. V té chvíli ucítila Heidi vlnu takového vzrušení, až musela zatnout pěsti a sevřít kolena. I v podbřišku pocítila teplo a vlhkost.
Tento stav přetrval i nadále, kdy už seděli ve Státní opeře a naslouchali Wagnerově heroické teutonské hudbě. Trochu se pohnula na sedadle, až se jakoby nechtíc dotkla loktem
Manfreda. Cítila, jak se pomalu odtahuje, ale nakonec v kontaktu vytrval.

A plukovník Boldt opět půjčil Heidi svou limuzínu na celý večer. Šofér už na ně čekal, když scházeli po schodech opery.
Usadili se na zadní sedačce. Heidi si všimla, jak Manfred při tom pohybu zamrkal.
„Copakje?“
„Ale nic.“
Dotkla se jeho ramene. „Tady - nebolí to?“
„Mám nějak ztuhlý sval - zítra už to bude dobré.“
„Hansi, odvez nás k nám,“ přikázala a Manfred se na ni zmateně podíval.
„Máma mi předala jedno ze svých speciálních tajemství.
Je to herbální mast s léčivým kapradím, má opravdu magické účinky.“
„To skutečně není nutné...,“ protestoval.
„Mé apartmá je při ces^ě do olympijské vesnice. Nebude to trvat dlouho a Hans tě poto,m odveze domů.“
Nevěděla, jak se k němu přiblížit o samotě, aniž by vzbudila podezření - teď však její návrh akceptoval a už neodporoval. Zbytek cesty projeli v tichosti, nesnažila se ho raději ani dotknout.
Manfred vzpomínal na Sarah a snažil si ji vybavit. Obraz byl ale zamlžený. Chtěl nařídit šoférovi, aby jel rovnou do vesnice, avšak nemohl se k tomu donutit. Věděl, že není správné být sám s mladou atraktivní ženou - ale pokoušel sám sebe přesvědčit o nevinnosti podobného jednání. Vzpomněl si však na její dotek v opeře a ztuhl.
„Bolí to?“ vysvětlila si špatně jeho pohyb.
, Jen trochu,“ šeptl a hrdlo se mu sevřelo.
Vždy to bylo po zápase velice složité. Ještě několik hodin po boji zůstával nervózně napjatý a velice citlivý - a v této situaci ho tělo zrazovalo. Vnímal to právě teď. Co by si o něm tahle čistá árijská panna pomyslela, kdyby jen tušila jeho obscénní a hříšné vzrušení? Už otvíral ústa, aby odmítl, ale ona se náhle nahnula kupředu.
„Díky, Hansi. Vystoupíme tady na rohu a vy můžete počkat na druhé straně.“ Vyskočila a vyrazila po chodníku ke vchodu do domu. Neměl jinou možnost než ji následovat.
„Bydlím až nahoře a není tu výtah, promiň,“ omlouvala se.
Výstup po schodech Manfredovi pomohl, a tak nad sebou opět získal kontrolu. Nakonec ho uvedla do malé garsonky.
„To je mé království,“ usmála se. „Není snadné sehnat v Berlíně byt.“ Mávla směrem k posteli: „Posaď se tam.“
Odložila si a zůstala v bílé blůzce. Postavila se na špičky, aby dosáhla na skříň. Ňadra se jí zhoupla a Manfred musel odtrhnout zrak. Nedokázal se však na nic soustředit, stále před sebou viděl tu krásu.
Přešla do koupelny, odkud přinesla malou zelenou lahvičku.
„Musíš si sundat košili,“ upozornila ho. Nebyl schopný odpovědět. Něco takového ho ani nenapadlo.
„To ale není správné, Heidi.“
Něžně se usmála a tiše vydechla: „Nestyd se, Manfrede.
Mysli si, že jsem obyčejná zdravotní sestra.“
Poslechl. Začala mu vtírat léčivou směs do kůže, masírovala ho.
„Uvolni se,“ šeptala. „Už to cítím. Je to tvrdé a jakoby zauzlované. Musíš relaxovat, aby bolest zmizela. Opři si hlavu o mě,“ přikročila blíž.
Cítil to nádherně pružné tělo, poddával se jejím prstům i tomu téměř hypnotickému hlasu.
„Jsi tak pevný a silný, Manfrede - bílý a tuhý a nádherný...“ Trvalo mu chvíli, než si uvědomil, co vlastně říká.
Podvědomě stále cítil tu blahodárnou masáž a zároveň vnímal tělesné vzrušení.
„Heidi,“ zaskřehotal třesoucím se hlasem, „miluju tě.
Ať mi Bůh odpustí, ale strašně tě miluju.“
„Ano, mein Schatz, já vím,“ šeptla. „Taky tě miluju.“
Pomalu ho zvrátila na postel, stoupla si nad něj a začala si rozepínat bílou blůzku. Když se k němu nahnula, viděl před sebou obrovská hedvábná bílá ňadra, zakončená rubíny něco tak krásného v životě nespatřil.
„Miluju tě,“ křičel ještě mnohokrát té noci - pokaždé v jiné tónině probíhající extáze díky jejímu umění, daleko převyšujícímu veškeré jeho představy.
Na běžeckém oválu boj pokračoval. V semifinále David doběhl druhý hned za Američanem Jesse Owensem, kterému přezdívali „Ebenová antilopa“, čímž si zajistil místo ve finále.
„Jsem tak nervózní,“ sípala vzrušením Mathilda Janine a neustále držela dalekohled u očí.
Tara se též vrtěla, ale z jiného důvodu. Kdosi v davu totiž vykřikoval: „Vyhrál další negr. Že se Američané nestydí taková černá sběř nosí jejich národní barvy.“
„Je to hnusné,“ soptila. Otočila se k Sašovi: „Ti nadutí
Němci znevažují výhru medaile takzvanou podřadnou rasou: počítají do ní černochy i Židy.“
„Uklidni se.“
„Tobě to nevadí?“ neposlechla ho Tara. „David je přece
Žid.“
„Samozřejmě, že mě to zajímá,“ šeptl a podíval se raději okolo sebe. „Buď už zticha, vždyť začínají.“
„Tamhle je David!“ zaječela Mathilda Janine.
Saša vyskočil. „Do toho, Davie. Leť jako gazela!“
Hnali se kolem nich - nohy se jen míhaly, ruce pumpovaly - a zase zmizeli směrem k cílové pásce.
„Kdo vyhrál?“ vykřikla Mathilda Janine, aby přehlušila jásot diváků.
„Jesse Owens.“
„A co David?“

„To nevím, v tom chumlu se to nedalo zahlédnout.“
„Achtung! Achtung!“ Z reproduktorů se začala ozývat jména: „Jesse Owens, CarterBrown...“ Náhle na ně dopadlo to třetí: „David Abrahams.“
Mathilda Janine zakvílela: „Podržte mě, nebo omdlím.
David má bronz!“
Všichni čtyři začali slavit ten večer na hotelu. Blaine měl krátký proslov, pak připíjeli Davidovi šampaňským. A na je-•!? ho počest vypil skleničku bublavého lahodného moku i Saša.
Další si dal v kavárně na rohu, kam se uchýlili později.
Veškeré známky dekadence zakázané nacisty, jako americká coca-cola a černošský jazz, se opět objevily - zapovězené ovoce strana povolila jenom po dobu olympiády.
„Mírni se,“ šeptal David Sašovi, s jasným vědomím toho, že kamarád přece alkoholu vůbec neholduje.
„Davie, ty kluku hrdinná, přece se nestává každý den, aby můj nejlepší kámoš vyhrál olympijskou medaili.“
„Tak dobře, ale domů tě neponesu,“ varoval David.
Vyrazili k další kavárně, kde si opět objednali víno. Náhle se okolo nich rozhostilo ticho a jenom Tara zamumlala: „Bože můj, řítí se sem kavalerie.“
Šest členů úderných oddílů v hnědých uniformách se objevilo mezi kavárenskými stolky. Už na první pohled bylo zřejmé, že někde popíjeli. Samozřejmě se usadili u prázdného stolu vedle nich. Majitel kavárny okamžitě přiběhl a velice poníženě je zdravil. Mrskali pravicemi ostošest, podpatky klapaly.
Mathilda Janine jako obvykle vyprskla a začala se nekontrolovatelně hihňat. Tím upoutala jejich pozornost.
Jejich vůdce cosi řekl a Tara mu odpověděla školáckou němčinou.
„Ach, vy jste Angličani,“ hned novinu zvěstoval svým soudruhům.
Potom se k nim opět otočil a lámanou angličtinou začal:
„Nejsi náhodou ten David Abrahams, co vyhrál bronzovou medaili?“
David vypadal překvapeně, ale přikývl.
„Takže ty jseš ten židovskej běžec. Copak se Angličani a Američani nestydí, když za ně vyhrávají medaile židáci a negři?“
Než mohl kdokoliv odpovědět, Saša se postavil a úslužně se usmál.
„Chlapci, štěkáte na špatný strom. On není Žid, ale Zulu.“
„Jak je to možné?“ divil se zmatený seržant. „Zulu jsou přece černí.“
„Zase chyba, kamaráde. Zulu se rodí bílí. Zčernají až na slunci. Tohohle jsme ale drželi ve stínu.“
„Určitě vtipkuješ!“
„Samozřejmě že ftípkuju,“ napodobil Saša jeho přízvuk.
„Copak bys nedělal totéž, kdyby ses musel dívat na takové blbce, jako se dívám já?“
„Sašo, přestaň,“ snažil se ho usměrnit David.
„Vlastně, moji drazí soukmenovci, pokud hledáte Žida, tak já jsem tady jedinej.“
„Vy jste oba židáci?“ vyzvídal seržant a přimhouřil vztekle oči.
„Copak nemáš mozek? Vždyť jsem ti vysvětlil, že on je
Zulu a já Žid.“
„To je lež,“ prohlásil seržant.
To už všichni návštěvníci kavárny bedlivě sledovali slovní potyčku a ti, kteří nerozuměli, si vše nechávali tlumočit.
Saša se rozkurážil, posílený zájmem diváků a šampaňským. „Abych dokázal, že mám pravdu, seznámím tě se starodávným tajemstvím judaismu. Uvažovals vůbec někdy o tom, co dělají rabíni s tím malým kouskem, který zbude po obřízce?
„Sašo, drž hubu!“ vztekal se David.
„O čem to vypráví?“ zajímala se Mathilda Janine.
„Sašo Courtneyi, nebud hnusák,“ syčela Tara.
„Cože?“ divil se zase seržant.
„Tak dobře, vysvětlím ti to,“ Saša Davida i Taru naprosto ignoroval. „Nakládáme je totiž do soli jako ryby a posíláme je do Jeruzaléma. Tam v posvátném hájku na svazích Olivové hory je v den přesnic zasadí v řadách a rabíni nad nimi udělají magické znamení. Potom dojde k zázraku! Začínají růst,“ ukazoval jak vysoko. Nacisté jeho ruku sledovali jako hypnotizovaní. „A víš, co se stane pak?“ Seržant podvědomě zavrtěl hlavou.
„Když jsou z nich opravdu skvostné klenoty - takhle veliké, posíláme je do Berlína, kde vstupujou do nacistických úderných oddílů.“
Zírali na něj a nevěřili vlastním uším. Saša rozevlátě končil: „A tam je učí...,“ vypjal se a vymrštil pravici: „Heil ~ jakže se ten chlapík jmenuje?“
Seržant zařičel, vyrazil a udeřil pravačkou. Saša uhnul, ovšem pozbyl rovnováhu, a jak padal, strhl ubrus i se sklenicemi. To už se na něj ale sypaly rány rozzuřených árijců.
David vyskočil, aby mu pomohl. Podařilo se mu zasáhnout jednoho útočníka do nosu. To už ho ale další dva svírali.
„Nechte ho být!“ zaječela Mathilda Janine a vyškrábala se na záda jednoho z bojovníků. Přetáhla mu brigadýrku přes oči a cloumala mu ušima. „Nech Davida, ty prase!“ bojovně vříškala.
I ostatní ženy začaly po vykovat, a tak se z kuchyně přihnal sám majitel.
Do toho všeho vztekle syčela Tara: „Sašo Courtneyi, chováš se jako chuligán. Okamžitě přestaň!“
Ten však byl pohřbený pod hromadou hnědých uniforem a létajících pěstí, takže nemohl odpovědět. Úderný oddíl se nechal překvapit, ale boj v ulicích patřil k jejich hobby.

Mathilda už také odletěla kamsi do rohu a tři nacisté cloumali se Sašou. Hnali ho ke dveřím do kuchyně. David se nacházel v téže situaci: měl nacistu zavěšeného na každé ruce.
Ten s rozbitým nosem je následoval, krev mu kapala na košili, a tak jenom hořce klel.
Majitel se držel stranou a čekal, až viníky prostrkají kuchyní k zadním dveřím, vedoucím do uličky za kavárnou.
Saša sebou marně cloumal, stačil pouze převrátit popelnici.
Ani jeden z árijských bojovníků nepromluvil. Nebylo zapotřebí dávat příkazy: vždyť byli v tomto druhu sportu, který tolik milovali, profesionálové. Odborně si je přidržovali u cihlové zdi, zatímco je pokrývali ranami od hlavy až k patě.
Mathilda Janine chtěla přátelům pomoci, ale bijci ji lehce odhodili mezi popelnice.
Tara v kuchyni ječela na majitele: „Zavolejte policii.
Copak to nevidíte? Zabíjejí tu dva nevinné lidi.“
„To je marné, fraulein. Policie nepojede,“ bezmocně krčil rameny kavárník.
Pustili Sašu a ten se jenom sesul na chodník. Potom ho začali zpracovávat okovanýma botama. David dopadl obdobně.
Naštěstí trpěli mlčky, takže se úderný oddíl začal nudit - nebavilo je mlátit do tichých obětí, které neprosí o smilování.
Nasadili si čepice a odklusali kolem dvoučlenné policejní hlídky, která stála na počátku uličky a tvářila se zcela nevšímavě.
Mathilda Janine padla na kolena vedle Davida a objala ho.
„Promluv, Davie,“ kvílela. Tara vyšla z kuchyně s mokrou utěrkou, naklonila se nad Sašou a snažila se nedat najevo svou úzkost.
Teprve za pár minut oběti trochu ožily. Saša se dokonce posadil. Celý vyčerpaný jenom kroutil hlavou. David se nadzdvihl a vyplivl zlomený zub.
„Jsi v pořádku, Davie, kamaráde?“ sípěl přes rozbité rty.
„Sašo, nesnaž se mě už nikdy zachraňovat, nebo mě opravdu zabijou,“ skuhral David.
Mathilda Janine jim pomohla se postavit. Tara ale vypadala nazlobeně.
„Sašo Courtneyi, choval ses hrozně - o všechno sis vlastně doslova koledo val.“
To je trochu tvrdé, ty vědmo,“ sykl Saša a společně s Davidem^ kulhavě vyrazili. Když míjeli jednoho z patroly, cosi na ně zavrčel.
„Co to říkal?“ ptal se Saša.
„Zcela správně mi potvrdil, že příště budete zatčeni pro veřejné pohoršení,“ odsekla mrazivě Tara.
Konečně dorazili do hotelu. Mathilda Janine se už uklidnila a vzmohla se na nevinnou otázku: „Sašo, co se to tam v tom hájku vlastně pěstuje? Nechápu to.
Oba mladíci se smíchem málem zhroutili. „Prosím tě,
Matty, už nic neříkej,“ žebronil David. „Víš, jak to bolí, když se musím smát?“
Tara po ní sekla pohledem. „Jen počkej, až povím tátovi o tvé účasti v bitce, milá dámo. To ho určitě pozvedne.“
Samozřejmě měla pravdu, ale Centaine Courtneyová zuřila víc. Ukázalo se totiž, že Saša má zlomená čtyři žebra a klíční kost. A kdoví, zda neprohráli pouze kvůli jeho absenci při zápase s Argentinou.
S výjimkou chybějícího zubu byla Davidova zranění jenom povrchní, takže došlo pouze k otokům a modřinám.
„Tak moc se toho tedy nestalo,“ uklidňovala se Centaine.
„Alespoň se to nedostane na veřejnost - to by ještě scházelo, aby se něco takového objevilo v nějakém bulvárním plátku.“
Mýlila se. V kavárně byl totiž přítomen i johannesburský korespondent pro Reuters, jehož článek o této příhodě si vybrali pro jihoafrický Jewish Times. Nadšeně podpořili Sašovo hrdinství při obraně židovského přítele, nositele bronzové medaile. Když se všichni konečně objevili zase zpátky v Kapském Městě, zjistil Saša, že se stal vyhlášenou osobností. Dokonce společně s Davidem měli promluvit při oslavě u Friends ofZion.
„To je snad zákon nepředpověditelné souhry,“ uvažoval
Blaine.
„Kolik židovských voličů máme na seznamech?“ Centaine opět zašilhala, když v duchu rozjela svou kalkulaci.
„Jsi opravdu nepolepšitelná, lásko,“ uculoval se Blaine.
Hala pro boxerské zápasy v komplexu Reichssportfeld byla při finálovém střetnutí v polotěžké váze zaplněná do posledního místečka. V hnědých uniformách stáli v uličkách členové úderných oddílů nacistické strany jako čestná stráž.
„Domnívali jsme se, že je nutné je zde mít,“ vysvětloval
Heidi plukovník Boldt a významně pohlédl na čtyři německé rozhodčí - členy strany. Musel provést několik delikátních manévrů, aby to mohl takhle zaranžovat.
Jako první do ringu vstoupil Manfred De La Rey, v zelených a zlatých barvách jihoafrického týmu. S rukama nad hlavou zdravil přítomné a většina publika nadšeně jásala.
Němci ho totiž akceptovali jako jednoho ze svých hrdinů tento večer vystupoval coby šampión bílé nadřazené rasy.
Téměř okamžitě spatřil Heidi, ale neusmál se. Hleděla na něj s vážným výrazem a on cítil, jak mu odsává sílu z těla.
490Po všiml si, že přítomna je i ta žena. Takhle vždy uvažoval o Centaine Courtneyové, která nyní seděla pouze tři místa od jeho milované Heidi. Měla na sobě jakési žluté hedvábí a diamanty -byla jako vždy elegantní a vyrovnaná. Jak ji nenáviděl, téměř cítil tu trpkost na jazyku.
Proč po mně tak usilovně jde, podivoval se. Už tolikrát ji zahlédl - vždy se záhadným pohledem v temných očích, a pokaždé se vedle ní pohyboval ten arogantní chlapík s velkým nosem a ušima.
Hloubání však přerušil Cyrus Lomax, který se objevil v ringu. Tento černý Američan předváděl své svalnaté tělo v barvě mléčné čokolády, oblečený v červenobílých pruzích doplněných hvězdami v modrém.

„To je ten nejhorší ze všech, se kterým budeš zápasit," varoval ho strýc Tromp. „Pokud dokážeš pobít jeho, pak už zvládneš všechny."
Rozhodčí je svolal do středu ringu a ohlásil jednoho po druhém. Při Manfredovu jménu se diváci nadšeně rozeřvali. Potom se vrátil do svého rohu.
„Rychlý jako mamba! Statečný jako jezevec!" povzbuzoval ho strýc, zatímco mu natíral obličej vazelínou a strkal červenou gumu do úst.
Ozval se gong a oba borci se do sebe pustili. Zdálo se, že síly jsou vyrovnané. Téměř předvídali své reakce, a tak přímo s nadpřirozenou koncentrací uhýbali hlavou, uskakovali, kryli se a blokovali protivníkovy údery.
Gong jenom ohlašoval prošlá kola - páté, šesté a sedmé Manfred ještě nikdy takhle dlouho nebojoval. Vítězství mu vždy padala do klína na konci obrovské série úderů, jimiž srazil soupeře na zem. Každopádně tvrdý trénink strýce Trompa způsobil, že vydržel s dechem a navíc měl posílené nohy i ruce. Stále se cítil silný a nezranitelný. Vyčkával, až nadejde ten správný okamžik. Musí jenom čekat. Američana začala zmáhat únava. Jeho údery už nesvištěly s předešlou vervou. Stačí malá chybička a Manfred na ni s dychtivostí čekal - toužil po černochově krvi.
Došlo k tomu v polovině sedmého kola.
Američan vypálil instinktivně levačkou. Manfred včas uhnul a pěst se mu mihla okolo tváře. To už ale vložil veškerou sílu do své pravačky, která se hnala vpřed jako kovářské kladivo. Američan byl o zlomek vteřiny pomalejší, takže se nestačil včas stáhnout.
Tento instinktivní úder se hnal za podpory celého těla a vybuchl neuvěřitelnou silou na pravé straně černé hlavy. Bylo v něm vše - celý jeho trénink, praxe, síla, odvaha i srdce. Cítil to. Měl dojem, že mu kosti v pravé ruce snad popraskaly jako suché větve. Zavalila ho bolest. Byla to však bolest triumfu a radosti. Věděl, že vyhrál.
Clona agónie zmizela, a tak se chtěl podívat, jak se černoch svíjí na zemi. Srdce se mu však leknutím málem zastavilo. Cyrus Lomax pořád stál. Byl zraněn, v očích měl tupý výraz, v kolenou rosol, ale přesto stál.
„Zab ho!" vyřvával dav.
Manfred jasně viděl, jak málo by stačilo - snad jenom jeden jediný úder pravačkou. Ta však selhala. Nebyla k použití. Američan se točil jako opilec, narážel do lan, nohy se mu podlamovaly.
„Levačkou," zasyčel Manfred. Musím ho dostat levačkou, přikazoval si. A přes svou vlastní agónii se na soupeře vrhnul. Vypálil, ale černoch se jakýmsi nekoordinovaným pohybem vyhnul, oběma rukama se zavěsil Manfredovi okolo krku, jako by tonul.
Než je rozhodčí odtrhl od sebe, Cyrus Lomax se opět trochu zmátořil. Podařilo se mu ustupovat před Manfredovou levačkou - a zazněl gong.
„Mánie, co je?" vyzvídal strýc Tromp. „Vždyť už jsi ho měl na lopatkách."
„Pravačka," mumlal v bolesti. Strýc sejí dotkl těsně v oblasti zápěstí a Manfred skoro vykřikl. Ruka^otékala.
„Hodím do ringu ručník," šeptal kouč. „S takovouhle rukou nemůžeš bojovat."
„Ne!" zavrčel vztekle Manfred. Oči mu už opět žhnuly.
Ozval se gong. Oznámil začátek osmého kola a Manfred se zoufalstvím v srdci registroval nově probuzenou sílu u protivníka.
Ten si nebyl nijak jistý, pořád očekával Manfredův útok.
Mátla ho nepoužitá pravačka. Náhle se mu oči rozjasnily.
„Copak máš s pravačkou, bílej chlapečku?" vrčel mu do ucha při dalším klinči. „Teď si tě dám k večeři!"
Údery už začaly bolet, levé oko mu otékalo a na jazyku cítil pachuť krve. Američan opět vypálil levačkou a Manfred se instinktivně kryl pravačkou. Zachytil tak plný úder zraněnou paží a bolest ho téměř oslepila. Příště už se obával použít ruku k blokování, takže černochova pěst se opět trefila na zraněné oko. To se už s konečnou platností uzavřelo.
Naštěstí gong odbil konec osmého kola.
„Ještě dvě kola," šeptal strýc Tromp a stlačoval mu oteklé oko ledem. „Vidíš na něj, Mánie?" Přikývl a vyrazil do devátého kola. Američan se už na něj těšil, skoro se nemohl dočkat. V rychlosti tak odkryl pravou stranu, když se připravoval k dalšímu úderu. Manfred chyby využil a levačkou ho bil tak, až se mohutný černoch opět zakymácel. Vydržel však, ale už jen opatrně poskakoval a čekal na svou příležitost. Zaměřil se na Manfredovo obočí, které chtěl rázným úderem rozseknout - podařilo se mu to při poslední ráně v tomto kole. Po Manfredově tváři se řinula clona krve a stékala mu na prsa.
Než mohl soudce prohlédnout zranění, ozval se gong a Manfred se dopotácel do svého rohu.
„Zastavím to," syčel opět strýc. „S tímhle už bojovat nemůžeš - vždyť můžeš přijít o oko."
„Pokud to uděláš, nikdy ti neodpustím," sice jenom šeptal, ale nažloutlá zář v očích Trompa Biermana varovala.
„Můžete pokračovat?" přišel se zeptat sám rozhodčí.
„Pro Volk a Vůdce," vydechl Manfred.
„Jste opravdu statečný muž!" zareagoval sudí a signalizoval pokračování v boji.
Poslední kolo trvalo snad celou věčnost. Byla to nekonečná agónie, kdy Američanovy pěsti bušily do Manfredova těla. Dav řičel omámený krví. Kdosi dokonce vykřikoval, aby soudce takovou ukrutnost zastavil. Manfred však pevně stál na nohou a pateticky se snažil udeřit soupeře levačkou. Ten však dobře mířenými údery stále drtil jeho osleplou tvář i po-i lámané tělo.
Nakonec, až moc pozdě, zazněl gong a Manfred De La
Rey se stále držel na nohou uprostřed ringu. Kýval se ze strany na stranu, nebyl schopný vidět ani cítit. Dokonce ani nenašel cestu do svého rohu.
Strýc Tromp se k němu přihnal a začal ho opatrně objímat.
„Mánie, chudáčku," drmolil. „Nikdy jsem to neměl nechat dojít tak daleko. Měl jsem to zastavit včas."

V protějším rohu se Cyrus Lomax ocitl uprostřed gratulantů. Všichni se smáli a plácali ho po zádech. Dokonce jim i unaveně předvedl vítězný tanec a čekal, až rozhodčí potvrdí jeho vítězství. Hned po vyhlášení byl rozhodnutý pogratulovat protivníkovi za takovou ukázku drsné odvahy.
„Achtung! Achtung!“ ozvalo se v mikrofonu. „Dámy a pánové. Vítězem olympijské zlaté medaile na body je Manfred De La Rey z Jižní Afriky.“ Rozhostilo se neuvěřitelné ticho, náhle však zaburácel uragán protestů a vzteklý řev. Cyrus Lomax se rozběhl a jako šílenec cloumal s lany, křičel na rozhodčí a stovky diváků bylo připraveno vtrhnout do ringu a demonstrovat svou nechuť nad výsledkem.
Plukovník Boldt však jenom kývl a hnědokošiláči se bleskově přesunuli k ringu a neprodyšně ho obklopili. Mezitím se v mikrofonu kdosi snažil takové rozhodnutí ospravedlnit.
„Pět kol bylo připsáno Jihoafričanovi, jedno nerozhodné a čtyři Američanovi...“
Nikdo však neposlouchal - hukot protestů reprodukto ry přehlušil.
„Ta žena musí být o pět nebo šest let starší než ty,“ uvažoval strýc Tromp a opatrně volil slova.
„Je starší o tři roky,“ upřesňoval. „To ale není žádný problém, strýčku. Důležité je, že ji miluju a ona mě.“ Procházeli se po parku a podzimní chlad už byl cítit ve vzduchu. Manfred měl pravou ruku v sádře, zavěšenou na šátku.
„Mánie, vždyť ti ještě není jednadvacet, a tak se nemůžeš oženit bez povolení svého zákonného zástupce.“
„Vždyť ty jseš můj poručník!“
„A jak chceš svou ženu uživit?“
„Říšské ministerstvo kultury mi odsouhlasilo stipendium, abych mohl dokončit studium práva tady v Berlíně. Heidi má dobrou práci u ministerstva informací a dokonce vlastní byt.
Budu profesionálně boxovat, abych vydělal na živobytí, dokud nenastoupím kariéru právníka. Potom se vrátíme do Jižní
Afriky.“
„Všechno to máš perfektně naplánované,“ povzdechl si strýc Tromp. Manfred jenom přikývl - obočí měl stále sešité a zakryté černým strupem. Bude tam mít pořádnou jizvu.
„Přece mi dáš povolení, že? Chceme se vzít ještě předtím, než se vrátíš domů - a oba si přejeme, aby ses účastnil naší svatby.“
, Jsem přímo unesený,“ vyhrkl strýc a dobře věděl, jak je tenhle chlapec tvrdohlavý, když si jednou něco zamane.
„Vždyť jsi pro mě jako otec,“ vydechl Manfred. „A teď dokonce i ještě něco víc. Tvé požehnání bude mít pro nás obrovskou cenu.“
„Mánie! Mánie! Ty jsi můj syn, kterého jsem nikdy neměl.
Chtěl bych pro tebe jenom to nejlepší. Co bych měl říct, abych tě donutil k přemýšlení - nežeň se do toho s plnou vervou,“ hořekoval kouč.
„Nic mě neodvrátí od mého rozhodnutí.“
„Mánie, pomysli naTrudi...“
„Vím, že by si přála, abych se cítil šťastný,“ skočil mu do řeči Manfred.
„Ano, to by si určitě přála. Ale Mánie, vzpomeň si také na malou Sarah...“
„Co je mi po ní?“ oči mu opět zaplály.
„Sarah tě miluje, Mánie. Vždycky tě milovala - dokonce i já jsem si toho všiml.“
„Sarah je má sestra a já ji miluju - ovšem pouze bratrskou láskou. Jako muž miluju Heidi a ona se ke mně taky chová jako žena. Proto si přejeme tvé povolení a požehnání. Dáš nám ho ?“
Stařec smutně pokýval hlavou. „Dám ti obojí, můj synu, a ožením tě s radostí v srdci.“
A tak došlo k svatbě v zahradě plukovníka Boldta. Stalo se to jednoho nazlátlého odpoledne počátkem září, když se už listí stromů zbarvovalo. Strýc Tromp a Roelf Standers zůstali v Berlíně, zbytek olympijského týmu odjel domů.
Heidi jako sirotek tu měla tucet přátel z ministerstva propagandy a informací - objevili se tu však i ostatní vzdálení příbuzní v černých uniformách SS, v modrých od luftwaffe a v polní šedi wehrmachtu.
Po krátkém a jednoduchém kalvinistickém ceremoniálu strýce Trompa začal v zahradě plukovníkova domu banket.
K tanci a poslechu muzicírovala kapela Tyrolá ků v kožených kalhotech. Hráli však pouze nacistickou stranou povolené skladby.
Manfred byl tak zaujatý novomanželkou, že ani nepostřehl příchod další menší skupinky od domu. Probrala ho až změna hudebního rejstříku, kdy zazněl stranický pochod.
Přestal tančit a jenom zíral. Všichni okolo už vymrštili pravice a jednohlasně vykřikli Heil Hitler! Až teď pochopil, jaké cti se jim dostalo.
Objevil se sám Adolf Hitler. Usmíval se a obrátil se přímo k němu. „Slyšel jsem, že jste dobrým přítelem Německa, her De La Reyi.“
„Jsem z německé krve, opravdový přítel a váš nejoddanější ctitel. Nemohu najít ta správná slova, abych popsal své nadšení nad vaší přítomností.“
„Chtěl bych vám poblahopřát k odvážnému vítězství nad americkým negrem,“ podal mu Vůdce ruku. „Blahopřeji též ke sňatku s jednou z nejkrásnějších dcer naší Říše.“ Manfred uchopil Hitlerovu chladnou a suchou ruku do své levačky a celý se třásl významem tohoto okamžiku.
„Přeji vám mnoho radosti,“ pokračoval Vůdce, „ať vaše manželství působí jako ocelové spojení mezi vaším a německýmnárodem.“
Manfreda emoce téměř zadusily. „Můj Vůdce, spojení mezi našimi národy přetrvá na věčné časy.“
Adolf Hitler ještě jednou přikývl, potřásl si rukou s Heidi, usmál se nad jejími slzami štěstí a potom zmizel tak rychle, jako se objevil.

„O tom se mi nikdy ani nesnilo...," špitla novomanželka a přitulila se k Manfredovi. „Mé štěstí je dokonalé."
„Jak úžasné," vydechl a stále zíral za vzdalující se skupinkou prominentů. „Něco tak velikého - těžko se dá uvěřit, že Vůdce je obyčejný smrtelník, a ne nějaké božstvo."
Sarah šlapala na kole po hlavní ulici Stellenbosche. Hnala se jako divá, protože chtěla co nejdříve zvěstovat tetě novinku: ve třídě se dostala z pátého místa na druhé.
Byl to její poslední rok- v říjnu oslaví sedmnáctiny a příští měsíc ji čeká maturita.
Mánie na ni bude pyšný, vždyť on byl pro ni hlavní inspirací a podporou. Tak dlouho pobýval v zámoří, ale brzy se vrátí. Už skončí její osamocený noční pláč v posteli. Mánie se vrátí - silný, laskavý a milující. Představovala si, jak se o něj bude po svatbě starat, vařit mu a prát. Čekají je společné cesty do kostela, kdy ho budou všichni uctivě nazývat pane.
Každý večer ulehne vedle něj a ráno uvidí ty krásné blonďaté vlasy, rozprostřené na polštáři vedle sebe. Věděla, že nic jiného na světě nechce než jeho.
Náhle zahlédla blížíciho se pošťáka. „Máte něco pro nás, pane Groblere?"
Ten se jenom zašklebil a cosi vytáhl z tašky. „Telegram," důležitě prohlásil. „Ze zámoří, ale ne pro tebe -je pro tetu."
„Já vám to ale podepíšu!" a už se hnala s pokřikem pryč.
„TetoTrudi! Telegram! Kde jsi?"
Podle vůně zamířila do kuchyně. Teta právě stála nad stolem, v ruce váleček a zápasila s těstem.
„Pane na nebesích! Co se děje? Musíš se naučit chovat jako dáma, Sarie - už nejseš dítě.
„Telegram! Podívej, opravdový telegram! Poprvé jsme dostali něco takového."
Dokonce i teta Trudi vypadala ohromeně. Natáhla ruku, ale potom se zarazila.
„Jsem celá od mouky. Otevři ho ty."
„Můžu to přečíst?"
„Ano - tak dělej. Od koho je?"
„Od strýčka. Podepsal se jako Tvůj svědomitý manžel
Tromp Bierman."
„Starej blázen! Platil za čtyři zbytečná slova," zavrčela teta. „Přečti mi už konečně obsah."
„Musim vas informovat, ze Manfred byl...," Sarah zmlkla.
Nevěřícně zírala na ten kus papíru v ruce.
„Tak pokračuj, dítě."
Opět začala, ale tentokrát pouze šepotavě: „Musím vás informovat, že Manfred byl dnes oddán s německou dívkou Heidi Kramerovou. Bude studovat na berlínské univerzitě a se mnou se už nevrátí. Jsem si jistý, že mu přejete štěstí jako já. Tvůj svědomitý manžel Tromp Bierman."
Sarah odtrhla oči od telegramu a podívala se na tetu.
„Nemůžu uvěřit...," zasípěla teta. „Přece ne náš Manfred.
Něco takového by neudělal - neopustil by nás." Vtom si všimla výrazu v dívčině tváři, připadala jí popelavě šedá.
„Ach, má nebohá Sarie." Té však vypadl telegram z ruky a bleskově vyběhla z kuchyně.
Skočila na kolo a šlapala jako divá. Oči měla zoufale rozevřené, ale zatím suché. Ve tváři její zračil šok. Projela okolo poslední farmy a hnala se dál do hor.
Stezka začala stoupat. Odhodila kolo a hnala se dál až na vrchol. Potom padla na vlhký koberec jehličí, přesně na místo, kde Manfreda obdarovala svou láskou, tělem i svou duší.
Když se jí dech zklidnil po prudkém výstupu, zůstala nehybně ležet. Odpoledne už pomalu končilo a objevily se první bouřkové mraky. Po chvíli začalo pršet. Vzduch zchladl a vítr se prohánět borovicemi. Shazoval kapky na nehybné tělo ve školní uniformě. Ani hlavu nezvedla - pouze tu ležela jako ztracené štěně. Celá se chvěla a srdce zoufale kvílelo do temnot: Manfrede, Manfrede, kam jsi mi to odešel? Proč jsem tě musela ztratit?
Těsně před svítáním jedna z pátracích skupin dívku našla a snesla dolů do údolí.
„Je to zápal plic, paní Biermanová," informoval doktor, když už ho zavolali podruhé. „Musíte o život bojovat za ni ona se chová dost netečně."
Teta Trudi nedovolila odvézt Sarah do nové městské nemocnice. Rozhodla se starat o ni ve dne v noci, otírala jí pot z těla a v krizích ji držela za rozpálené ruce. Zdálo se, že ze
Sarah život pomalu, ale jistě vyprchává.
Šestého dne se však probrala a s tetinou pomocí se dokázala posadit. Vzala do úst i trochu výborné polévky. Potom doktor provedl konečné vyšetření. Nato zašel za tetou do kuchyně a velice tiše a vážně s ní o něčem hovořil.
Jakmile odešel, Trudi se vrátila zpátky do ložnice a usedla do stejné židle, v níž strávila tu dlouhou vigílii.
„Sarah, kdypak jsi měla naposledy měsíčky?" začala s povzdechem.
Jenom vzhlédla a poprvé za celou dobu se konečně rozplakala. Slzy se řinuly až z těch nejniternějších hloubek, hubená ramínka se otřásala.
„Ach, ty můj chudáčku," zaúpěla teta, sehnula se k ní a přivinula ji na své kypré poprsí. „Děvenko moje, pověz, kdo ti to udělal?"
Sarah plakala dál a Trudi ji hladila po vlasech. „Musíš mi to říct...," náhle její ruka zděšeně zastavila. Jako zábleskem porozuměla.
„Mánie - byl to Mánie!"
Nebyla to otázka, pouze konstatování a bolestivý vzlyk explodující v dívčině hrudi odhad potvrdil.
„Ach Sarie - chudinko Sarie."
Téměř automaticky se otočila k zarámované fotografii stojící na nočním stolku. Manfred De La Rey na ní pózoval v

boxerských šortkách se stříbrným pásem šampióna. Věnování hlásalo: MaléSarii od velkého bratra Mánie.
„To je strašné!“ vydechla Trudi. „Co budeme dělat?“
Během odpoledne už teta opět vařila v kuchyni - dostala od jednoho z farníků darem divočinu. Náhle se před ní zjevila bosá Sarah.
„Neměla bys vstávat z postele,“ pokárala ji, ale dívka se na ni ani nepodívala. Držela totiž v ruce fotografii svého milovaného Manfreda. Jako náměsíčná přešla ke kamnům, uchopila pohrabáč a nadzdvihla jednu plotýnku: plameny skotačivě vyrazily. Uhranutě do nich zírala a náhle obrázek vhodila do ohně.
Papír se okamžitě zkroutil a zčernal. Sarah do zbytků popele naprosto zbytečně tloukla pohrabáčem, dokud vše nezmizelo. Potom zase plotýnku vrátila na místo a pohrabáč uložila vedle kamen. Nakonec se zapotácela a téměř padla na rozžhavenou plotnu. Teta ji včas zachytila a usadila na kuchyňskou židli.
Seděla dlouho, než konečně promluvila.
„Nenávidím ho!“ vyhrkla.
„Musíme si pohovořit, Sarie,“ nadechla se Trudí. „Musíme se rozhodnout, co budeme dělat!“
„Už jsem se rozhodla,“ sykla tónem, při němž tetu zamrazilo v zádech. Hlásek bezstarostného dítěte se změnil v tvrdý hlas ženy zraněné tím, co jí život nabídl.
O jedenáct dní později se vrátil do Stellenbosche Roelf
Stander. O šest týdnů později byli oddáni v kostele holandské reformované církve. Syn se jim narodil 16. března 1937. Porod byl těžký, protože statné novorozeně nemělo dostatek místa v těle mladé dívky, která se ještě plně nezotavila po zápalu plic.
Roelfa pustili do porodnice ihned po narození dítěte. Stál nad postýlkou a díval se na oteklou tvářičku miminka.
„Nenávidíš ho, Roelfe?“ zeptala se unavená Sarah ležící v potu na posteli. Chvíli neodpovídal, protože nad otázkou opravdu uvažoval. Potom zavrtěl hlavou.
„Vždyť je částí tebe,“ konstatoval. „Nikdy přece nemůžu nenávidět, co je spojené s tebou.“
Natáhla ruku, a tak k ní přistoupil.
„Jseš laskavý, Roelfe. Budu ti dobrou ženou. To ti na svou čest slibuju.“
„Přesně vím, co chceš říct, tati,“ vyhrkla Mathilda Janine, usazená proti otci v jeho dřevem obložené ministerské kanceláři v budově parlamentu.
„Opravdu? To si rád poslechnu.“
„Takže za prvé,“ dcera vztyčila ukazováček, „začneš s tím, že David Abrahams je opravdu zajímavý mladý muž, brilantní student práv a sportovec s mezinárodní reputací, který vyhrál jednu ze dvou medailí získaných pro tuto zemi na olympiádě v Berlíně. Rozhodně neopomeneš jeho vynikající chování, úžasný smysl pro humor i tanec -je to pohledný vtipný člověk a opravdu bude každé dívce dobrým manželem.
Potom však povzdechneš ,ale a zatváříš se zasmušile.“
„Takže tohle všechno mám říct?“ zavrtěl Blaine udiveně hlavou. „Tak dobře. Teď říkám ,ale a tvářím se zasmušile, prosím, pokračuj za mě, Matty.“
,: „Ale s opravdovým smutkem prohlásíš, že je Žid. Rozhodně si všimneš modulace tónu v hlase a teď už budeš vypadat jen zasmušile, ale přímo signifikantně zasmušile.“
„To vše vyžaduje veliké úsilí od mých obličejových svalů snaž se postup zrychlit.“
„• „A můj drahý tatíček nebude tak netaktní, aby nedodal:
Nevykládej si to špatně, Matty, protože někteří z mých nejlepších přátel jsou Židé. Že nebudeš takhle negalantní, viď?“
„To nikdy,“ prohlásil a snažil se neušklíbat, i když ho přece jenom děsila vážnost celého návrhu. Nikdy nemůže odporovat šelmovskému přístupu své nejmladší. „Tak něco takového bych nikdy nevypustil z úst.“
„„Ale, dodal bys zajisté„smíšená manželství jsou velice složitá, Matty. Manželský vztah je už tak komplikovaný a není zapotřebí ho ještě násobit růzností náboženského vyznání a životního stylu.“
„Jak moudré ode mne,“ pokýval hlavou otec. A jak bys odpověděla?“
„Řekla bych ti, že během posledního roku jsem prodělala výuku u rabína Jacobse a na konci příštího měsíce se stanu Židovkou.“
Blaine zamrkal. „Nikdy jsi přede mnou nic netajila, Matty.“
„Svěřila jsem se mámě.“
„Aha.“
Nadšeně se usmála a stále se snažila hrát svou roli. „Potom bys řekl: ‚Ale, Matty, vždyť jsi ještě dítě.“
„A ty bys odpověděla: , Vždyť o příštích narozeninách mi bude osmnáct.“
„A ty by ses zakabonil a prohlásil: Jakou má David budoucnost?“
„A ty bys mi řekla:‚David začne pracovat u Courtney Mining and Finance Company už koncem roku s platem dvou tisíc ročně“
„Jak to víš?“ vyděsila se. „David mi řekl jenom...,“ zmlkla, když si uvědomila, kdo byl zdrojem těchto informací.
Vztah otce s Centaine Courtneyovou jí dělal větší problémy, než by mu vůbec mohla svěřit.
„Miluješ ho, Matty?“
„Ano, tati. Z celého srdce.“
„A už jsi získala povolení od matky-tím jsem si jistý.“
Mathilda Janine provinile přikývla. Blaine začal pomalu hledat to správné viržinko.
„Neber to na lehkou váhu, Matty.“
„Neberu, vždyť znám Davida dva roky.“
„Vždycky jsem si myslel, jakou uděláš kariéru...“

„Však dělám. Mou kariérou bude šťastný manžel s mnoha dětmi kolem sebe.“
Zapálil si viržinko a zamumlal: „Tak dobře, teď běž a pošli sem Davida. Chci ho varovat, aby věděl, co se mu stane, když se nebude starat o mou malou holčičku.“
Mathilda Janine bleskově vyrazila a v mžiku se mu uvelebila na klíně. Objímala ho oběma rukama: „Ty jsi ten nejhodnější táta, jakého kdy která dívka měla!“
„Jenom když se ti podvolím,“ zamumlal tiše.
Saša odletěl s Davidem do Windhoeku pro jeho rodiče.
Ostatní se dostanou do Kapského Města vlakem. Společně se všemi přáteli naplnila Mathilda Janine Malcomessová synagogu v předměstí Gardens až k prasknutí.
Po ceremonii se přesunuli na hostinu, kterou pořádal otec nevěsty v domě na Newlands Avenue. Tady se mohl Saša znovu pokusit o opětovné smíření s Tarou. Jejich vztah se během dvou let po berlínské olympiádě měnil z bouřkového období na slunečné tak rychle, že dokonce ani sami nemohli v dané chvíli odhadnout, jak se to bude nadále vyvíjet.
Podařilo se jim téměř vždy stát v opozici při jakékoliv diskuzi. Tara většinou argumentovala privilegii bohaté bílé vládnoucí třídy a poukazovala na rozdíl životního stylu v porovnání s tisícovkami černých dětí, jejichž bříška se nadouvala podvýživou a nožky jim ohýbala křivice.
Tím se zdaleka nevyčerpala její slovní zásoba. Brala si na mušku i takzvané „sportovce“, kteří vycházeli do buše těžce ozbrojeni a stříleli nevinná nádherná zvířata i ptáky.
Potom zase přenesla svůj zájem na vzdělání, kdy privilegovaná vrstva i bez nadání může studovat, zatímco desetitisícům ostatních je to odepřeno.
Saša její činnost považoval za svatokrádež - dívka s tváří a tělem bohyně se snaží své přednosti ukrýt při pokusech vypadat jako proletářka. A zrovna tak nesouhlasil s jejím žebráním na rohu ulice, kdy se snažila získat prostředky k uvaření polévky zdarma rozdávané malým černouškům s věčnou nudlí u nosu.
Obzvlášť nesnášel studenty medicíny a nově kvalifikované mladé doktory, kteří se mu všichni jevili jako bolševici.
A ona s nimi dokonce dobrovolně trávila hodiny svého volného času na klinikách, kde se starala o nemyté a infekcí zasažené hnědé i černé pacienty trpící tuberkulózou, syfilisem, průjmem, svrabem a druhotnými znaky alkoholismu, tak typickými pro chudobu a nevědomost.
„Svatý František z Assisi měl štěstí, že v tobě neměl konkurenci -jinak by vedle tebe vypadal jako Attila Bič boží.“
Její přátele považoval za umíněné levičáky. „Vždyť jim schází jakýkoliv styl, nejsou žádná třída, Taro. Jak s nimi vůbec můžeš jít po ulici?“
„Jejich chování bude stylem zítřka a řadí se do třídy všeobecné humanity.“
„Teď už mluvíš jako jedna z nich - to je hrůza!“
Každopádně všechny tyto rozdílné názory nebyly ničím v porovnání s nejožehavější otázkou: věrností a panenstvím Tary Malcomessové.
„Bože můj, Taro, královna Viktorie je už přece mrtvá třicet sedm let. Žijeme ve dvacátém století.“
„Děkuju za historickou lekci, Sašo Courtneyi. Pokud se ale znovu pokusíš vklouznout rukou pod mé kalhotky, tak ti ji zlomím natřikrát.“
„Co si tam chráníš, není vůbec nic zvláštního. Existuje přece mnoho jiných mladých dam...“
„Výraz dam je pouze eufemismus, ale nechme toho. Raději ti navrhnu, abys zaměřil svůj zájem na ně a mě nechal být.“
„To je jediné smysluplné vyjádření, které se ti podařilo za celý večer,“ zasyčel vztekle Saša s pocitem marnosti v srdci a nastartoval svůj sportovní model Jaguára. Zařvání motoru se neslo jako ozvěna borovicemi okolo a vyděsilo ostatní dvojice parkující v temnotách kolem pseudořeckého pavilonu, památníku Cecila Johna Rhodese.
Sjížděli dolů klikatící se horskou silnicí naprosto šílenou rychlostí. Nakonec Saša dupl na brzdy tak, až se velký vůz ve smyku zastavil přede dveřmi Malcomessovy rezidence.
„Ani se neobtěžuj mi přidržovat dveře!“ zasyčela Tara a práskla jimi, až nadskočil.
K tomu došlo před dvěma měsíci a od té doby nebylo dne, aby na ni nemyslel. Ať se potil v obřím chřtánu Hani Mine, či probíral kontrakt s Abe Abrahamsem ve Windhoeku, nebo sledoval bahnitě hnědý proud řeky Orange měnící se zavlažovacím zařízením na stříbrnou clonu životadárné vody vždy před sebou viděl dívčinu tvář.
Snažil sejí zbavit nízkým letem tak, že kolečka vyhazovala oblaka prachu z povrchu pouště Kalahari, nebo se zcela koncentroval na precizní a složité akrobatické prvky -jakmile přistál, Tara mu opět zaplnila mysl.
Lovil rudohřívého kalaharského lva v divočině až za mystickými vrchy Hani, ponořil se do složitých operací matčiných firem a studoval pod jejím přímým dohledem veškeré
Courtneyovské metody. Snažil se absorbovat její myšlení, až mu důvěřovala natolik, že ho nechala řídit některé z menších firem.
Hrál pólo s téměř zavilým zanícením a přiváděl sebe i koně až k samé hranici únosnosti. Vrhl se též do honby za ženami - mladými i staršími, obyčejně vyhlížejícími i nádhernými, provdanými či svobodnými, více i méně zkušenými jakmile však zahlédl Taru Malcomessovou, okamžitě v sobě pocítil prázdnotu polovičního prožití svého života během těch několika měsíců odloučení.
V perfektním oblečení, které spíše symbolizovalo jednoduchou uniformitu levicových intelektuálů, vypadala velice svůdně. Podívali se jeden na druhého a Sašovi se zdálo, jako by mezi svatební hosty sjel blesk z čistého nebe. Hned pochopil, že po něm toužila zrovna tak jako on po ní. Přesto však pouze společensky přikývla a otočila se k muži po svém boku.
Saša se s ním už jednou setkal. Jmenoval se Hubert Langley a patřil k členům té její všudypřítomné pomocné brigády. Měl na sobě oblýskané tvídové sako s koženými záplatami na loktech v době, kdy se všichni pyšnili dopoledními společenskými obleky. Byl o něco menší než Tara, na bradě chmýří připomínající den staré kuře, a působil jako lektor

sociologie na univerzitě.
Tara se už jednou Sašovi svěřila: „Opravdu má průkazku člena komunistické strany, není to úžasné?“ V hlase jí zněla pýcha. „Je totálně oddán straně a má absolutně perfektní myšlení.“
„Měl by se nazývat zářícím drahokamem v temnu ponížených,“ poznamenal tenkrát Saša.
Nyní však pozoroval, jak Huey pokládá pihovatou tlapu na
Tařino úchvatné předloktí, a když se dotkl její tváře náznakem kníru při vyšeptávání jedné ze svých určitě brilantních myšlenek, pochopil Saša, že pomalé škrcení by pro něj bylo až příliš dobré.
Rozběhl se směrem k nim, aby intervenoval. Tara ho však pozdravila velice chladně a perfektně skrývala fakt bušícího pulsu v uších. Ani si neuvědomila, jak se jí stýskalo, dokud ho opět nezahlédla na vlastní oči.
Rozhodně se spolu neobjevíme na tom samém kolotoči, varovala samu sebe a snažila se zapojit veškerou sebeobranu, když se usadil na židli proti ní. Mile se na ně usmíval, trochu zažertoval a otevřeně se jí obdivoval - tomu se skutečně nedalo odolat. Tolik toho měli společného: přátele, místa, legraci i boje, a dokonce věděl i jak oživit její smysl pro humor.
Uvědomila si až na konci dlouhého smíchu, jak postupně odbourává veškeré bariéry.
Na balkonu se objevila Mathilda Janine a svatební kytici hodila přímo k sestře. Tara se ji nesnažila zachytit, ale Saša v bleskovém reflexu pohotově zareagoval. Uchopil pugét ještě v letu a s mírnou úklonou ho předal Taře. Svatební hosté ocenili výkon potleskem a zdálo se, že dobře vědí, co si o tom mají myslet.
Jakmile novomanželé odjeli Davidovým morrisem, táhnoucím za sebou na provázku staré boty a plechovky, Saša se propracoval do poslední fáze. Tara přece jenom neodolala pozvání svézt se v posledním modelu Jaguára. Už neopakoval chybu z minula, takže s ní nejel k Rhodesově památníku, svědku jejich poslední historické bitvy. Místo toho zamířil k zálivu Hout Bay a zaparkoval na vrcholu srázných útesů.
Zatímco slunce vrhalo tiché výbuchy oranžové i rudé na klidnou hladinu zelenavého Atlantiku, padli jeden na druhého v divokém záchvatu smíření.
Tařino tělo se rozdělovalo na dvě zóny s neviditelnou, ale nespornou hranicí okolo pasu. Při příležitostech extrémní dobroty jako nyní, mu oblast nad pasem, po přiměřené ukázce odporu, padla v plen. Každopádně část pod pasem byla nedobytná a ponechala tak oba plné nervózního napětí, když se za svítání s konečnou platností neochotně museli rozejít po posledním dlouhotrvajícím polibku.
Jejich smíření trvalo celé čtyři měsíce, a to byl opravdový rekord. Saša si nakonec propracoval celou emocionální studii, kde veškeré výhody osamělého života převážilo jediné závaží v podobě poznatku „Nemohu bez ní žít“. Formálně ji proto požádal o ruku a odpověď ho přímo devastovala.
„Nebuď hloupý, Sašo, mimo té trochy vulgární zvířecké atraktivnosti nemáme vůbec nic společného.“
„To je naprosto jasný kec, Taro,“ protestoval. „Pocházíme z toho samého prostředí, mluvíme stejnou řečí a smějeme se stejným vtipům...“
„Ale Sašo, ty se nestaráš.“
„Vždyť víš, že plánuju svůj vstup do parlamentu.“
„To je rozhodnutí o kariéře, a ne rozhodnutí srdce, které se stará o chudé, potřebné a bezmocné.“
„Mám zájem o chudé...“
„Ty se staráš jen o Sašu Courtneye, pouze o něj se doopravdy zajímáš,“ tón hlasu se změnil, připomínal vytažení dýky z pochvy. „Pro tebe je chudým každý, kdo si nemůže dovolit chovat víc než pět koní k pólu.“
„Tvůj táta jich má přece patnáct...“
„Netahej ho do toho,“ odsekla. „Můj otec udělal mnohem víc pro hnědé i černé v téhle zemi než kdokoliv jiný.“
„Ale, Taro!“ zdvihl obě ruce nad hlavou. „Vždyť víš, že jsem jeho největším obdivovatelem. Nechtěl jsem se ho nijak dotknout - pouze se snažím s tebou oženit.“
„Je to špatné, Sašo. Jeden z mých neotřesitelných názorů říká, že obrovské bohatství této země musí být přerozděleno, a tak odebráno Courtneyům, Oppenheimerům a...“
„To mluví Hubert Langley, ale ne Tara Malcomessová.
Tvůj dobrotivý komouš by měl spíš uvažovat o tom, jaké další rezervy odhalit než se dělit o staré. Až vezmete všechno, co máme, a rozdělíte to rovnoměrně, bude sice dostatek jídla pro každého, ale po čtyřiadvaceti hodinách budou všichni hladovět, včetně Courtneyů i Oppenheimerů.“
„To jsi celý ty!“ vyhrkla triumfálně. „Ke štěstí ti docela stačí vidět všechny hladové, s výjimkou tebe.“
Nad takovou nespravedlností se až otřásl a připravil se na plný protiútok. Naštěstí však včas zahlédl bojovný, ocelově šedý svit v jejích očích a usilovně se ovládal.
„Kdybychom se vzali,“ snažil se o ponížený tón, „mohla bys mě ovlivnit a dokonce i přetáhnout na svou stranu...“
Už se připravovala najeden z těch úžasných soubojů a najednou všechno takhle ztroskotalo.
„Ty vyžranej kapitalisto!“ vyhrkla. „Nebojuješ férově.“
„Nechci s tebou bojovat, má drahá. Ve skutečnosti s tebou chci dělat něco naprosto diametrálně odlišného.“
Zachichotala se. „A další věc, která mi na tobě vadí, je, že veškeré své myšlení nosíš ve slipech.“
„Pořád jsi mi ještě neodpověděla na otázku, zda si mě vezmeš?“
„Zítra v devět musím odevzdat esej a navíc mám dnes večer v šest službu na klinice. Prosím, vezmi mě hned teď domů, Sašo.“
„Ano, nebo ne?“
„Možná, ale jenom tehdy, až objevím mohutné vylepšení v tvém sociálním svědomí, a rozhodně ne dřív, než dokončím studia.“
„To ale zabere další dva roky.“

„Osmnáct měsíců," upřesnila. „A pozor, nejde o slib, je to pouze,možná."
„Nevím, jestli to tak dlouho vydržím."
„Tedy na shledanou, Sašo Courtneyi."
Nikdy tak nepřekonali svůj čtyřměsíční rekord. O tři dny později zavolala Sašovi matka. Setkal se s ní i s vinařem, kterého Centaine nedávno dovezla přímo z Francie na Weltevreden. Řešili právě nový návrh viněty jejich poslední sklizně
Cabernet Sauvignon, když se objevil sekretář.
„Máte telefonní hovor, pane Sašo."
„Nemohu odejít. Zapište si zprávu a já zavolám později."
Ani nezdvihl hlavu od vinět.
„Je to slečna Tara a tvrdí, že je to důležité."
Saša provinile pohlédl na matku. Její striktní náhled byl jasný: business je na prvním místě, a nemůže se proto směšovat s jinými sociálními či sportovními aktivitami. Tentokrát ale přikývla.
„Za minutku se vrátím." Vyběhl a za pár vteřin byl zpět.
„Co se děje?" vyskočila Centaine, když zaznamenala výraz na synově tváři.
„Tara," vydechl. „Tara."
„Stalo se něco?"
„Je ve vězení."
V prosinci roku 1838 u přítoku řeky Buffalo poslal zulský král Dingaan do útoku své impi, ozbrojené asegaji a koženými štíty, proti kruhové hradbě vozů voortrekkerů, předků afrikánského národa.
Kola vozů byla spoutána řetězy a mezery mezi nimi vyplňovaly větve trnovníků. Voortrekkeři hlídali svou barikádu, vyzbrojení dlouhými předovkami. Byli to staří veteráni mnoha podobných bitev, stateční muži a nejlepší střelci na světě.
Útočící zulské hordy se hroutily pod jejich přesnou střelbou, domorodci padali do koryta toku. Těla mrtvých tu ležela od jednoho břehu k druhému a krev zbarvila vodu šarlatově.
Od té doby se tato říčka nazývá Blood River - Krvavá řeka.
Toho dne se moc zulské říše zhroutila. Voortrekkerští vůdci stáli s obnaženými hlavami na bitevním poli a uzavřeli smlouvu s Bohem: Navždy budou oslavovat výročí tohoto vítězství náboženským obřadem díkůvzdání.
Ten den se stal tím nejsvatějším v kalvinistickém kalendáři Afrikánců, hned po dni Zrození Krista. Slavili veškeré aspirace svého národa, vzpomínali na předešlá utrpení a oslavovali své hrdiny i praotce.
Sté výročí bitvy mělo pro Afrikánce obzvlášť mimořádný význam. Proto připravované oslavy jubilea využil vůdce Národní strany: „Musíme Jižní Afriku zachovat bezpečnou pro bílého muže. Je hanbou, když je běloch nucen žít a pracovat vedle nižších ras: krev barevných je špatnou krví a musíme se proti ní bránit. Potřebujeme druhé veliké vítězství, pokud má být bílá civilizace zachráněna."
V následujících měsících doktor Malan a jeho Národní strana představili několik rasově orientovaných návrhů zákonů v parlamentu. Zahrnovaly téměř vše: smíšené manželství se mělo stát kriminálním činem a plánovala se i fyzická segregace bílých od jiných plemen, ať asijských, či afrických.
Až do poloviny roku 1939 se Hertzogovi a Smutsovi dařilo veškeré návrhy porážet.
Jihoafrické sčítání lidu rozlišovalo různé rasové skupiny, jedna z nich měla oficiální název „Kapští barevní a ostatní smíšená plemena". Nešlo však o potomky bílých osadníků a domorodců, jak panovala běžná mylná představa, ale o zbytky khoisanských kmenů, původních obyvatel této oblasti zahrnujících Křováky, Hotentoty a Damary. Navíc se mezi ně vmísili i asijští otroci, které dovezla na své plantáže okolo mysu Dobré naděje holandská společnost Duích East India Company.
Šlo však o velmi atraktivní populační skupinu, velice prospěšnou a produktivní - sice menšího vzrůstu, světlejší barvy kůže a s očima tvaru mandlí, připomínající spíše orientální vzhled. K tomu ještě přispívalo jejich nadšení, chytrost i záliba v hudbě a karnevalech. Stali se z nich opravdu zkušení pracovníci, dobří křesťané i oddaní muslimové. Po několik století na ně působila civilizace západoevropského typu, a tak se přátelsky sžili s bělochy již ode dnů otroctví. Kapsko se stalo jejich baštou, a proto se jim tady dařilo lépe než barevným jinde. Dokonce získali volební hlas, ačkoliv kandidátka nebyla s bělochy společná. Mnoho z nich, zkušených řemeslníků i menších obchodníků, dosáhlo životního standardu i vlivu, což přesahovalo postavení mnoha jejich bílých sousedů. Přesto většina z nich pracovala jako domácí sluhové či městští dělníci a přežívali na hranici životního minima. A tito lidé se náhle stali cílem doktora Daniela Malana, který se pokoušel silou prosadit segregaci v Kapsku stejně jako v každém dalším koutě této země.
Hertzog i Smuts si uvědomovali, že mnoho z jejich podporovatelů sympatizuje s nacionalisty a v otevřeném střetu by se mohla jejich křehká koalice Spojené strany zhroutit. Neochotně tedy podali protinávrh pro rezidenční segregaci, která poruší delikátní sociální rovnováhu jenom trochu a zároveň uzákoní již existující situaci. Tím by mohli uklidnit svou vlastní stranu a podkopat nacionalistickou opozici.
„Chceme jenom označit stávající situaci," vysvětloval generál Jan Smuts a týden po tomto sdělení se objevil mohutný zástup barevných, k nimž se připojilo mnoho bělošských liberálů. Sešli se na Greenmarket Square v samém středu Kapského Města v mírumilovném protestu proti předložené legislativě.
Ostatní organizace, jako Jihoafrická komunistická strana,
ANČ, Trockého národní osvoboditel ská liga i Organizace afrického lidu, ucítily ve vzduchu krev. Proto jejich členové zvýšili počet protestujících, kde v blízkosti narychlo smontovaného řečnického pultu právě stála zářící Tara Malcomessová. Vedle ní Hubert Langley, podporován svými studenty z univerzity.
Všichni zírali na mluvčího. „Tenhle je opravdu dobrý," zašeptal Hubert. „Divím se, že jsem o něm ještě neslyšel."

„Vždyť je z Transvaalu," zareagoval jeden ze studentů na lektorův údiv. „Je to jeden z nejvyšších mužů v ANČ na Witwatersrandu."
Hubert přikývl. „Víte, jak se jmenuje?"
„Gama - Moses Gama. Jméno Mojžíš se k němu hodí vždyť to byl muž, jenž vyvedl svůj lid ze zajetí."
Tara mezitím uvažovala, že málokdy viděla tak pěkně rostlého černého či bílého muže, jehož tvář by připomínala mladého faraóna - inteligentního, noblesního a současně i nelítostně krutého.
„Žijeme v čase utrpení a velkého nebezpečí," hřměl Gamův hlas, až Taře přebíhal mráz po zádech. „Čas, který byl předpovězen v Knize přísloví." Odmlčel se a potom rozpřáhl ruce v příslušném gestu. „Objeví se generace, jejíž zuby jsou jako meče a chapadla ostrá jako nože, aby pohltily nuzáky země a potřebné z veškerého člověčenstva."
„Jak úžasné!" vydechla Tara a slastí se až otřásla.
„Přátelé, my jsme ti chudí a potřební. Pokud každý z nás stojí o samotě, jsme slabí - samotní se stáváme kořistí pro ty, kteří mají zuby jako meče. Pokud se však postavíme pospolu, budeme silní a můžeme jim odporovat." Tara se připojila k aplausu, tleskala, až jí dlaně zčervenaly. Mluvčí v tichosti čekal na uklidnění. Potom pokračoval: „Svět je jako veliký hrnec s olejem, který se pomalu zahřívá. Až ale dosáhne bodu varu, vyvře a přikrmí oheň pod sebou. Plameny vyšlehnou k nebesům a potom už nic nebude stejné. Svět, který známe, se navždy změní a jediná věc zůstane jistá tak jako východ zítřejšího slunce: budoucnost patří lidu a Afrika Afričanům."
Tara si uvědomila, že hystericky pláče, přesto tleskala a cosi vykřikovala. Další řečníci už kvality svého předchůdce nedosáhli. Marně se dívala, kam ten vynikající řečník zmizel.
„Muž jako on nemůže zůstat na jednom místě moc dlouho," vysvětloval Hubert. „Musí se pohybovat jako přelud, aby si udržel náskok před policií. Generál nikdy nebojuje v přední linii. Lidé jeho kvalit jsou totiž pro revoluci nepostradatelní, a tak se nemohou používat jako potrava pro děla.
Lenin se vrátil do Ruska, až když boj skončil. My ale o Mosesu Gamovi opět uslyšíme - vzpomeň si na má slova."
To už se dav zformoval a v čele kráčela kapela. První tóny hudby rozjásaly barevné, kteří začali ihned zpívat, smát se a tančit.
„Musíme se chovat mírumilovně," přebíhal příkaz organizátorů od úst k ústům, „nechceme žádné problémy s policií. Dojdeme až k parlamentu a předáme petici premiérovi."
Dva až tři tisíce lidí v pětistupu postupovalo vpřed. Tara rázovala v páté řadě, těsně za doktorem Goollamem Goolem, jeho dcerou Cissie a ostatními předáky barevných.
Kapela je zavedla na hlavní tepnu Kapského Města, na
Adderley Street. Pochodující demonstraci ještě posílili zvědavci i náhodní diváci, takže při vstupu do uličky již čítali okolo pěti tisíc, roztažených do vzdálenosti čtvrt míle. Téměř polovina z nich se tu objevila jenom pro zábavu a vzrušení, bez jakékoliv politické motivace.
V uličce však čekala policie.
Průvod se zarazil u bariéry a doktor Gool ztišil kapelu. Potom přešel kupředu k bílému policejnímu inspektorovi, zatímco je obklopili fotografové a reportéři místních novin, aby celou událost zaznamenali.
„Přál bych si předat petici premiérovi z pověření barevných Kapské provincie," začal.
„Doktore Goole, přišel jste v čele nezákonného seskupení, a tak vás musím požádat, abyste se rozešli," zareagoval policista. Žádný z jeho mužů neměl střelnou zbraň, atmosféra se zdála téměř idylicky přátelská. Jeden z trumpetistů dokonce na svůj nástroj posměšně zafrkal. Inspektor se usmál a pohrozil mu prstem jako učitel na stupínku. Zástup se rozesmál.
To bylo otcovské napomenutí, kterému přece každý rozuměl.
Oba pánové potom spolu ještě diskutovali a argumentovali, vše doprovázely vtipné výkřiky z davu a nakonec se objevil parlamentní poslíček. Doktor Gool mu předal petici a poté se vrátil k průvodu.
Hudba už dávno zmlkla, a tak se většina čumilů pomalu rozcházela. Ztratili zájem. Zůstala pouze zárodečná skupina počátečních účastníků.
„Přátelé, naše petice byla doručena premiérovi," začal doktor Gool. „Dosáhli jsme stanoveného cíle a nyní už záleží na generálu Hertzogovi, který je dobrý člověk a přítel lidu, aby všechno dotáhl do konce. Slíbil jsem policii, že se tiše rozejdeme do svých domovů, přičemž nedojde k žádným problémům."
„Urazili nás!" vykřikl náhle Hubert Langley. „Ani neuznali za vhodné si s námi promluvit."
„Musíme je donutit, aby nás poslouchali," ozval se další výkřik, doprovázený halasným souhlasem i stejně silným nesouhlasem.
„Prosím! Přátelé...," hlas doktora Goola téměř zanikl v nastalém řevu. Policejní inspektor už vydal rozkaz a celá jednotka se zformovala za bariérou s připravenými obušky.
Po několik minut se nálada davu přechylovala od zmatenosti ke hněvu, ale přece jenom vliv barevných vůdců převážil. Nakonec se začali účastníci neochotně rozcházet s výjimkou skupiny tří nebo čtyř set, většinou bílých a černých studentů - Tara byla mezi nimi jednou z mála přítomných žen.
Policie se pohnula a pevně je odsunovala pryč směrem ke čtvrti barevných. Ti mladší, více agresivnější, se však chytili za ruce a začali skandovat hesla:
„Afrika Afričanům."
„Jsme té samé barvy pod kůží."
„Chléb a svobodu."
Potom ale sáhli po lyričtějším tónu a spustili refrén utiskovaných, který je naučil Hubert Langley:
Když Adam s Evou ryli zem, kdo byl tenkrát džentlmen ?
Náhle se kapela rozehrála modernějším protestem: „Mé oči viděly slávu přicházejícího Pána," a po přehraném spirituálu

se vrhli na „Nkosi Sikele i Afrika - Bůh chraň Afriku“.
To už se dostali do úzkých uliček barevné čtvrti, kde se vynořily pouliční gangy a s velkým zájmem sledovaly celé představení. Připojili se k nim i ti s osobní záští a obyčejní kriminálníci.
Náhle vzduchem zasvištěla cihla a prorazila výlohu bílého obchodníka, známého přemrštěnými cenami i nechutí prodávat na splátky. Zástup se zavlnil, jakási žena zaječela a muži zavyli jako vlci ve smečce.
To však už kdosi rval z výkladu celou náruč pánských obleků. O kus dál se ozval řinkot další výlohy. Policisté se semknuli a zrychlili postup.
Tara se zoufale pokoušela nastolit pořádek, ale od drancujících soudruhů sklidila posměch. Téměř ji srazili na zem a ušlapali.
„Běž domů, bělobo!“ vmetl jí do tváře jeden z členů gangu. „My tě tady nechceme,“ zařval a skočil do rozmlácené výlohy, aby ukořistil zbrusu nový šicí stroj.
„Přestaň!“ zaječela statečně Tara. „Vrať to. Takhle všechno zkazíš. Copak nevidíš, že přesně tohle chtějí?“ bušila do silného muže pěstičkami. Mezitím už z druhé strany začala útočit policie s obušky nad hlavou.
V té chvíli se ale v její blízkosti objevil mohutný konstábl, který přetáhl obuškem přes hlavu malajského krejčíka. Ten právě pobíhal před svým obchodem, aby zachránil alespoň část majetku.
Obušek však rozdrtil fez a malý človíček padl na zem. Policista se rozmáchl k dalšímu úderu, když se na něj Tara vrhla. Šlo o instinktivní reakci, jako když lvice chrání svá mláďata. Stál k ní zády, a tak ho útok rozběsněné soudružky vyvedl z rovnováhy. Upadl, ale to už mu Tara vítězoslavně vyrvala obušek.
Náhle tu stála ozbrojená v triumfu nad modrou uniformou nepřítele proletariátu, přisluhovačů buržoazie.
Pochopila, že se vlastně už ocitla za postupující policejní jednotkou. Mlaskání obušků a zoufalý nářek obětí ji rozzuřil do krajnosti. Tam se tísnili ti chudí, potřební a utlačovaní zde postupovali utlačovatelé. A v jejich zádech se tyčila se zdviženým obuškem Tara Malcomessová.
Za normálních okolností by Saša k policejní stanici dojel za půl hodiny. Tentokrát mu to ale trvalo téměř hodinu a ještě navíc musel všude svůj přesun vysvětlovat.
Policie totiž postavila kordon od Observátory Main Road až ke staré pevnosti na jižním konci Grand Paráde. Oblak černého kouře se vznášel nad čtvrtí barevných a táhl se směrem k Table Bay. Uniformovaní muži u silničních zátarasů vypadali nervózně.
„Tam nemůžete jet, pane,“ informoval ho policista stojící v cestě. „Nikdo tam nesmí. Ti černí bastardi házejí cihly a pálí všechno, na co přijdou.“
„Seržante, já jsem ale dostal zprávu o své snoubence.
Je tam a potřebuje mě.“
„Rozkaz, pane -je mi to líto.“ Měl okolo sebe asi půl tuctu ostatních konstáblů, z nichž čtyři patřili k barevné městské policii.
„Seržante, co byste dělal vy, kdyby vás vaše žena nebo matka potřebovaly?“
Policista se bojácně rozhlédl. „Řeknu vám, pane, co uděláme. Moji muži na minutu otevřou bariéru a potom se všichni otočíme zády. Nikdy jsem vás neviděl a vůbec nic o vás nevím.“
Ulice zely prázdnotou s výjimkou poházeného harampádí, kamení, cihel a rozbitého skla. Saša přišlápl plyn, protože rozsah destrukce ho opravdu rozrušil. Občas mu oblak kouře zastínil výhled a jednou či dvakrát zahlédl i nějaké postavy motající se v uličkách nebo ho sledující pohledem z horních oken nepoškozených budov. Nikde nezaregistroval žádný náznak útoku ani ho nikdo nechtěl zastavit. Přesto se mu znatelně ulevilo, když dosáhl policejní stanice na Victoria Road.
„Tara Malcomessová,“ opakoval seržant u přepážky a okamžitě si vzpomněl. „Ano, dalo by se říct, že o ní víme! Vždyť ji sem dovlekli čtyři moji muži.“
„Jaké je obvinění, seržante?“
„Už se na to dívám - zatím tu máme jenom účast na nezákonném shromáždění, destrukce soukromého majetku, povzbuzování k násilí, používání vulgárních a výhružných výrazů, překážení policii při výkonu služby, napadení policisty anebo policistů, celkové násilí, přepadení útočnou zbraní či úmyslné napadení.“
„Zaplatím kauci.“
„Pane, to bude ale něco stát, odhaduju.“
„Její otec je plukovník Malcomess, ministr kabinetu.“
„Aha, proč jste to neřekl dřív? Prosím počkejte zde, pane.“
Tařino oko zakrýval modrý monokl, blůzku měla potrhanou a vlasy rozcuchané, když se dívala na Sašu mezi mřížemi cely.
„A co Huey?“ syčela.
„Huey se pro mě za mě může třeba smažit v pekle.“
„Potom se budu smažit s ním,“ postavila si hlavu. „Neodejdu bez něho.“
Saša okamžitě rozpoznal její zatvrzelost a jenom si povzdechl. Zaplatil sto liber - padesát za Taru a padesát za jejího komplice.
„Ale nesvezu ho,“ prohlásil příkře. „Padesátka je dost za malého bolševika. Zpátky do své nory může jít klidně pěšky.“
Tara se usadila vedle něho, ale vzdorovitě si založila ruce.
Ani jeden z nich nepromluvil, a tak Saša jenom šlápl tvrdě na plyn, až se zadní kola protočila.
Místo aby zamířil k bílým jižním předměstím, projel vzhůru k příkrým stráním DeviFs Peaku a zaparkoval na jedné z vyhlídek. Odtud se dala přehlédnout celá čtvrť barevných.
„Co děláš?“ chtěla vědět, když vypnul motor.

„Nechceš se podívat na výsledek své agitace?“ poznamenal chladně. „Jistě jsi pyšná na to, čeho jsi dosáhla.“
Nervózně se pohnula na sedačce. „To jsme nebyli my,“ zamumlala. „Ale pouliční zloději a gangsteři.“
„Má drahá Taro, přesně takhle má revoluce pracovat. Kriminálníci jsou vyprovokováni, aby zničili existující systém - prolomili pořádek i platnost zákonů, a potom teprve do toho vstoupí vůdci, kteří vybudujou pořádek tím, že revolucionáře zastřelí. Copak jsi nestudovala učení svého idola Lenina?“
„Byla to vina policie.“
„Ano, vždycky je to chyba policie - to je rovněž část Leninova plánu.“
^ „To ale tak není...“
„Drž hubu!“ odsekl. „Konečně už jednou přestaň žvanit a poslechni si fakta: celkem jsem toleroval tvou snahu chovat se jako Johanka z Arku. Bylo to hloupé a naivní, ovšem miloval jsem tě. Ale když začínáš pálit lidem domy, házíš cihly a bomby, pak už si nemyslím, že je to taková legrace.“
„Nesnaž se být najednou blahosklonný,“ nažhavila se.
„Podívej se, Taro. Podívej se na ten kouř a plameny. Tam zůstali lidé, jimž jsi předstírala ochranu - tam jsou jejich domy i možnost živobytí a tys jim to zapálila.“
„Nemyslela jsem...“
„Přesně tak. Ale povím ti něco právě teď a bude dobré, když si to zapamatuješ. Pokud toužíš zničit tuhle zem, kterou já tak miluju, a zasadíš se o to, aby zdejší lid trpěl, potom se staneš mým nepřítelem a já budu proti tobě bojovat až na smrt.“
Dlouho vydržela mlčet, než vydechla: „Odvezeš mě domů, prosím?“
Jel tou delší cestou přes Kloof Nek a podél pobřeží Atlantiku, kličkoval pod vzdálenějším úpatím Stolové hory, aby se vyhnul městským oblastem, zasaženým nepokoji. Nepromluvili ani slovo, dokud nezaparkoval před Malcomessovým domem.
„Možná máš pravdu,“ ozvala se najednou Tara. „Možná
Jsme skutečně nepřátelé.“ Vystoupila a podívala se na něj, jak tam seděl za volantem blyštícího se jaguáru.
„Sbohem, Sašo,“ pronesla něžně a smutně. Pak zmizela v domě.
„Sbohem, Taro,“ zašeptal odevzdaně. „Sbohem, můj milovaný nepříteli.“
Všichni Courtneyové se shromáždili na Weltevredenu v přijímacím pokoji.
Sir Garrick i Anna seděli na dlouhém gauči. Přijeli z Natalu k oslavám narozenin a už před týdnem všichni vystoupili na Stolovou horu k tradičnímu narozeninovému pikniku. Bylo to opravdu veselé posezení, kterého se účastnil i generál Jan Christian Smuts.
Manželé sice plánovali návrat domů už před několika dny, ale objevily se ohromující novinky o německé invazi do Polska, a tak zůstali na Weltevredenu. Rodina má při podobných událostech držet pohromadě.
Oba dva si tiskli ruce jako mladí milenci. Od posledních narozenin si nechal sir Garry narůst malou stříbrnou kozí bradku, téměř podvědomou imitaci svého starého přítele. Vylepšil si tak akademický vzhled a získal lehký nádech distingovanosti. Nahnul se ke své ženě, i když stále pozorně sledoval Sašu, který horečně točil knoflíkem rádia. Většinou ale zachytil pouze pískání a šumot.
„BBC je v pásmu jedenačtyřiceti metrů,“ pronesla nakvašeně Centaine a pohlédla na své hodinky ozdobené diamanty. „Zrychli, chéri, nebo vysílání nestihneme.“
„Aha!“ usmál se Saša, když kvílení přestalo a ozvaly se naprosto jasně údery Big Benu. Jakmile odezněly, promluvil hlasatel.
„Je dvanáct hodin greenwichského času a přicházejí zprávy, v nichž vysíláme prohlášení pana Neville Chamberlaina, premiéra...“
„Dej to víc nahlas, chéri,“ úzkostlivě se ozvala Centaine a elegantním salonem se nesla osudná slova pronášená hrobovým hlasem.
Všichni poslouchali v naprosté tichosti. Sir Garry si dokonce sundal brýle a nepřítomně svíral jednu nožičku mezi zuby. Anna pomalu rudla a zírala strnule na rádio.
Centaine seděla v židli s vysokým opěradlem hned vedle
^obrovského kamenného krbu. Vypadala jako mladá dívka v bílých letních šatech s širokou žlutou stuhou kolem vosího pasu. Bylo jí však už devětatřicet a zatím neobjevila ani jeden šedivý vlas, ani náznak vrásek, které likvidovala vtíráním velice drahých olejů a krémů.
Saša pochodoval po místnosti, překonával vzdálenost mezi rádiem a pianem u protilehlé zdi. Ruce měl za zády, hlavu sehnutou v koncentraci.
Uvažovala, jak moc jí připomíná jeho otce, i když Michael
,byl starší, a ne tak pohledný - přesto oba dva vyzařovali ten samý šarm. Vzpomínala na to, jak věřila v Michaelovu ne• smrtelnost coby mladého bůžka, a znovu pocítila hrůzu pronikající jí do duše. Opět totéž ochromující zděšení, když slyšela slova o válce v tomto překrásném domě, který si vybudovala jako pevnost proti celému světu.
Nikdy nejsme v bezpečí - neexistuje žádný úkryt, uvažovala. Zase to přichází a já nejsem schopna zachránit ty, které ; miluju. Saša a Blaine - oba půjdou a já jim v tom nemohu zabránit. Naposledy to byl Michael a táta, tentokrát Saša a Blaine - Panebože, jak to nenávidím. Nesnáším válku a nenávidím ty ďábelské nohsledy, kteří to činí. Bože, prosím, ušetři
' nás. Minule sis vzal Michaela i tátu, ušetři prosím Sašu a Blaine. Vždyť je to jediné, co mám - prosím, neber mi je.
, Pochmurná slova v rádiu stále zněla, když se náhle Saša uprostřed pochodu zarazil. „A nyní vás musím s nejhlubší lítostí informovat, že byl vyhlášen válečný stav mezi Velkou
Británií a Německem.“

Vysílání skončilo a ozvala se pomalá smutná hudba.
„Vypni to, chéri.“
Nikdo se po dlouhou dobu ani nepohnul. Náhle vyskočila
Centaine. S radostným smíchem se zavěsila do syna.
„Oběd je připraven,“ začala v žertovném tónu. „Je tak nádherné počasí, že můžeme jíst na terase. Saša otevře šampaňské a já ochutnám první ústřice téhle sezóny.“ Držela se svého nadšeného monologu, dokud se všichni nesesedli okolo stolu. Teprve potom vypadla ze své role a otočila se na sira
Garryho s mučivými pochybnostmi ve tváři.
„Nebudeme se k nim muset připojit, otče? Generál Hertzog nám to přece slíbil. Řekl jasně, že je to válka Angličanů. Nebudeme muset posílat své vlastní muže - že ne, otče?“
Sir Garry se nahnul přes stůl a uchopil ji za ruku. „Ty i já dobře víme, jakou cenu jsme zaplatili minule...,“ hrdlo se mu stáhlo. Nemohl ani vyslovit Michaelovo jméno. Po chvíli pokračoval: „Přál bych si dodat ti útěchu, drahá. Přál bych si, abych ti mohl sdělit to, co chceš slyšet.“
„Ale není to fér,“ zaúpěla Centaine. „Vždyť to není fér.“
„Ne, souhlasím s tím, že není. Každopádně se však v zámoří objevila přímo monstrózní tyranie, obrovské zlo, které nás pohltí, i celý náš svět, pokud se mu nepostavíme na odpor.“
Centaine vyskočila od stolu a zamířila k domu. Saša se chtěl za matkou rozběhnout, ale sir Garry ho zarazil. O deset minut později se opět objevila. S omytou tváří a novým nalíčením se už zase usmívala, ale přesto se v jejích očích dalo zahlédnout horečnaté rozrušení.
„A všichni se budeme radovat,“ zasmála se. „Je to příkaz.
Žádné morbidní a smutné myšlenky nebo slova - musíme být šťastní...,“ odmlčela se, když se ozval váhavý smích.
Téměř tu větu dořekla naplno: protože je to možná naposledy, co jsme takhle všichni pohromadě.
Čtvrtého září 1939, den po vyhlášení války nacistickému
Německu Velkou Británií a Francií, vystoupil generál Barry
Hertzog před parlament Jihoafrické Unie.
„Je mou smutnou a bolestnou povinností vás informovat, že vládní kabinet nedosáhl jednoty v řešení otázky pozice této země vzhledem k válce, která existuje mezi Velkou Británií a Francií na straně jedné a Německem na straně druhé.“
Odmlčel se a rozhlédl se přes brýle, aby prostudoval tváře mužů sedících vedle něho.
„Pevně věřím, že ultimátum dané Německu britskou vládou se dá vztahovat pouze k okupaci Polska německým wehrmachtem a nemá nic společného s naší zemí. Zrovna tak německá okupace Polska neobsahuje v sobě žádnou hrozbu bezpečnosti Jihoafrické Unie...“ Radostný řev souhlasu se ozval z lavic opozice a doktor Daniel Malan se dobrotivě usmíval jako obrýlený žabák. Ve vládních řadách okolo
Smutse se stejně nahlas nesly jejich protesty.
„Dá se uvažovat o této skutečnosti jako o lokálním konfliktu mezi Německem a Polskem,“ pokračoval Hertzog.
„Nedává to naší zemi žádný důvod připojit se k vyhlášení
.války. Zároveň navrhuji, aby Jižní Afrika zůstala neutrální a připustila Británii právo na námořní základnu v Simonstownu. Ve všech dalších směrech ale zůstane vztah k účastníkům tohoto konfliktu takový, jako kdyby žádná válka neexistovala.“
Stárnoucí premiér působil přesvědčivým dojmem díky schopnosti plynně hovořit, obzvlášť v tak vážné situaci, kdy horoval pro neutralitu. Blaine Malcomess v přední lavici sledoval kolem sebe reakci stoupenců generála Smutse. Věděl dobře, který z nich je pevně odhodlán zrovna tak jako
Ou Baas postavit se po bok Británii - znal i ty nejisté a váhající. Při Hertzogově proslovu však vycítil přesun emocí na stranu starého generála. Se stále rostoucím pocitem studu nemohl uvěřit, k jak hanebnému a potupnému rozhodnutí je vyzývá.
Generál Hertzog stále mluvil, ale Blaine ho poslouchal už jenom na půl ucha. Raději psal na kus papíru poznámky, které měl dostat do rukou Ou Baas, když náhle jeho pozornost vyburcovala premiérova slova:
„Nakonec se dostáváme k etické stránce německé invaze do Polska, což by mohlo jako ukázkový příklad posloužit k ospravedlnění celé akce, pokud se vezme v úvahu bezpečnost Německého státu...“
Blaine se otřásl a spíš vycítil, než uviděl, ten náhlý šok a znechucení mezi těmi, kteří se začali přiklánět k řešení neutralitou.
Zašel příliš daleko, napsal si Blaine na nový list papíru.
Obhajuje dokonce Hitlerovu agresi. Zvítězili jsme.
Vytrhl stránku z poznámkového bloku a předal ji generálu
Smutsovi, který si ji přečetl a souhlasně přikývl. Potom vstal, aby všechny upozornil i na druhou stranu mince.
„Británie je naším přítelem, nejstarším a nejlepším. Musíme stát po jejím boku až do konce,“ prohlásil jasně.
„Nejde o lokální konflikt, invaze do Polska s sebou nese mnohem větší důsledky, než je vybudování koridoru do východního Pruska. Celá agrese se totiž týká všech srdcí a duší svobodného člověka v každé části světa.“
Nakonec došlo k hlasování: nacionalisté doktora Malana hlasovali jako celý blok pro neutralitu společně s třetinou Hertzogovy strany a třemi ministry kabinetu.
Avšak Smuts se svými vlastními muži -jako Reitz, Malcomess, Stuttaford i ostatní svou roli zvládli a malým rozdílem osmdesáti hlasů ku sedmašedesáti se jim podařilo obhájit vyhlášení války nacistickému Německu Jižní Afrikou.
V posledním zoufalém gestu se generál Hertzog pokusil dosáhnout rozpuštění parlamentu a vyhlášení všeobecných voleb, ale hlavní guvernér, sir Patrick Duncan, tento požadavek odmítl a místo toho akceptoval jeho rezignaci. Nakonec vyzval generála Jana Christiana Smutse, aby zformoval novou vládu a povolal národ do zbraně.

„Ou Baas mě nenechá jít," stěžoval si Blaine hořce při vstupu do jejich bungalovu, zatímco se k němu Centaine nadšeně hnala. Musela se postavit na špičky, aby ho objala.
„Bohudíky, Blaine, drahoušku. Modlila jsem se a modlila a On mě vyslyšel. Neunesla bych ztrátu vás obou. Ani tvou, ani Sašovu - něco takového bych už opravdu nepřežila."
„Nejsem nijak pyšný na to, že zůstanu doma, zatímco ostatní půjdou."
„Už jsi jednou bojoval - statečně a nesobecky," uklidňovala ho. „Jsi přece tisíckrát cennější tady než jako ležící mrtvola na bitevním poli kdesi v zámoří."
„Ou Baas mě o tom také přesvědčoval," vzdychl. S rukou okolo pasu ji odvedl do obývacího pokoje a Centaine pochopila: tentokrát se výjimečně milovat nebudou. Při tak velkém rozrušení bude chtít ze sebe vše dostat a ona musí naslouchat všem těm pochybám, strachu i lítosti.
„Naše pozice je opravdu na vážkách -jak můžeme vůbec vést válku, když jsme získali většinu o pouhých třináct hlasů? Proti nám stojí tvrdá opozice s nenávistí k našemu generálovi i tomu, čemu se říká anglická válka. Budou s námi bojovat, zatímco národ se rozštěpí. Vždyť už tu na našem území máme nepřátele stejně útočné, jako jsou nacisté: Ossewa Brandwag,
Černé košile, Šedé košile a dokonce i Deutsche Bund v Jihozápadní Africe - všechno nepřátelé uvnitř i venku."
Nalila mu další whisky se sodou. Dosud nezažila, aby si vzal víc než jednu.
„Pirow nás jako ministr obrany zradil. Je jedním z nich, ale po celá léta se tvářil jako náš stoupenec. Dali jsme mu rozpočet na padesát šest milionů k postavení efektivní moderní armády, místo toho od něj máme armádu jenom na papíře. Věřili jsme v jeho zprávy i ujišťování a nyní tu stojíme bez moderních zbraní s trochou zastaralých tanků a létajících škatulí. Samotná armáda čítá pouze patnáct set permanentních vojáků. Pirow odmítl vyzbrojit národ pro válku, které se ani on, ani Hertzog nechtějí účastnit."
Noc postupovala, a když mu nabídla třetí whisky, odmítl.
Raději ji následoval do kuchyně, kde udělala kávu. Stoupl si za ni a objal ji v pase. Čekali, až se začne vařit voda.
„Generál Smuts mi dal post ministerstva vnitra v novém kabinetu. Jeden z důvodů, proč si mě vybral, je má zkušenost člena vyšetřovací komise v případě Ossewa Brandwag a dalších rozvratných organizací. Bude zapotřebí potlačit jejich snahy, až se budou snažit rozložit naše úsilí při přípravě do války. Sám Ou Baas si vzal post ministra obrany, a dokonce už přislíbil Británii armádu padesáti tisíc dobrovolníků připravených bojovat kdekoli v Africe."
Přešli opět do obývacího pokoje, aby vychutnali čerstvou kávu. Vtom se ozval telefon. Centaine sebou trhla, až rozlila kávu na podnose.
„Kolik je hodin?"
„Za deset minut jedna."
„V tuhle dobu bych telefon nezdvihala," ale Blaine už vstával.
„Jenom Doris ví, že jsem tady," vysvětloval. „Musel jsem jí to sdělit pro případ, že..." Nebylo zapotřebí nic dalšího vysvětlovat, neboť sekretářka o nich věděla.
„Centaine Courtneyová," ozvala se do telefonu. Mlčky poslouchala. „Ano, Doris, je tady," předala mu sluchátko.
Blaine chvíli naslouchal, potom rychle zareagoval: „Ano, díky,
Doris, budu tam za dvacet minut." Zavěsil-a podíval se na
Centaine.
„Je mi to líto."
„Přinesu ti kabát."
„Něco je s Isabellou," vzdychl, když mu pomáhala při oblékání. „Je u ní doktor. Potřebujou mě tam. Doris mi nemohla říct víc, ale zdá se to vážné."
Po jeho odchodu odnesla šálky do kuchyně. Nikdy se necítila tak osamělá. Bungalov byl naprosto ztichlý, chladný, a tak věděla, že neusne. Raději přešla ke gramofonu, aby si pustila svou oblíbenou Aidu. Seděla a naslouchala, vzpomínky se jí honily hlavou - Michael a Mott Homme, ta dlouhotrvající válka tenkrát - zalila ji vlna melancholie. Nakonec usnula v křesle, s nohama skrčenýma pod sebou.
Probudil ji telefon.
„Blaine," okamžitě rozpoznala jeho hlas. „Kolik je vůbec hodin?"
„Čtyři - nebo několik minut po."
„Děje se něco?" vyhrkla už docela probuzená.
„Isabella," odpověděl. „Ptá se po tobě."
„Proč?"
„Chce, abys sem přišla."
„To nemohu, Blaine. To není možné, vždyť víš."
„Umírá, Centaine. Doktor říká, že nepřežije další den."
„Panebože! Blaine, to je hrůza!" S údivem si uvědomila, že mluví pravdu. „Chudák Isabella..."
„Přijedeš?"
„Chceš to, Blaine?"
„Je to její poslední přání. Pokud odmítneme, naše břímě viny bude ještě těžší."
„Hned jedu," slíbila a zavěsila.
Po několika minutách už stoupala k velkým mahagonovým dveřím, kde na ni čekal Blaine. Ani ji neobjal - jen prostě řekl: „Díky, Centaine." Teprve potom si všimla jeho dcery stojící v hale za ním.
„Zdravím tě, Taro." Uvědomila si, že dívka pláče. Krásné velké oči měla oteklé a zarudlé, tvář opuchlou. „Je mi to tak líto."

„Není," odsekla Tara a zírala na ni s nepřátelským výrazem ve tváři. Náhle se opět rozvzlykala a honem odběhla.
Kdesi v domě práskly dveře.
„Je opravdu rozrušená," vydechl Blaine. „Musím se za ni omluvit."
„Plně to chápu," přikývla Centaine. „Zasloužím si alespoň část toho."
Zavrtěl hlavou, aby to popřel, ale nakonec ji jenom pozval dál. Cestou po schodišti vysvětloval: „Degenerace páteře a celého nervového systému, celé roky všechno pomalu postupovalo. Nyní se připojil zápal plic a tomu už nedokáže vzdorovat."
„Bolesti?"
; „Ano," odvětil. „Vždycky trpěla bolestmi mnohem většími, než může průměrná osoba vydržet."
Prošli horní chodbou a Blaine zaťukal na jedny z dveří na konci. Potom je otevřel.
„Pojď dál, prosím."
Vkročila do velkého pokoje, kde svítila jenom noční lampička. Muž u postele byl doktor. Blaine vedl Centaine dál, a i když se na toto setkání připravila, přesto nemohla odtrhnout oči od postavy ležící na hromadě polštářů.
Pamatovala si Isabellinu krásu, z níž nyní už nic nezbylo.
Zapadlé oči, škleb nažloutlých zubů, svraštělé rty - všechno to vytvářelo prudký kontrast s hustými kaštanovými vlasy, které rámovaly grimasu obličeje.
„Jste laskavá, že jste přišla." Centaine se musela nahnout, aby slyšela její slabý hlas.
„Můžete zůstat jenom pár minut, protože paní Malcomessová musí odpočívat," urychleně poznamenal doktor.
Isabella nervózně mávla kostnatou rukou a zašeptala:
„Chtěla bych mluvit v soukromí, opusťte nás, prosím."
Blaine se nahnul, aby jí urovnal polštáře pod hlavou.
„Prosím, neunavuj se moc, drahá," jeho něžnost k umírající ženě bodla Centaine ostnem žárlivosti.
Doktori Blaine odešli. Poprvé zůstaly spolu o samotě.
Centaine nemohla uvěřit vlastním očím. Po tolik let představovala pro ni tato žena obrovské břemeno, její existence jí vlastně působila veškeré utrpení. Vlastní emoce kolísaly od pocitu viny k žárlivosti, od zloby k nenávisti. Všechno jako by u smrtelné postele vyprchalo. Zůstal jenom pocit lítosti.
„Pojď blíž, Centaine," šeptla nemocná. „Mluvení mě strašně vysiluje."
Centaine impulzivně poklekla, takže se jejich oči ocitly v těsné blízkosti. Náhle pocítila nutkavou potřebu omluvit se Isabelle za všechno neštěstí, které jí způsobila, a požádat o odpuštění.
„Manžel věří v mou snahu se s tebou usmířit," promluvila však nemocná jako první. „Chápu vzniklou situaci, kdy jste si vy dva nemohli nijak pomoct a zamilovali se do sebe. Dokonce jsem vzala i na vědomí, že jste se mě pokoušeli uchránit před jakýmikoliv následky. Ačkoliv jsi mi ho mohla odvést, nikdy ses nepokusila o konečné ponížení a dovolila mi ponechat si poslední kousky důstojnosti."
Centaine cítila lítost zahalující jí duši a postupující až do očí. Chtěla vzít do náruče tu křehkou umírající bytost, avšak divoký záblesk v Isabelliných očích ji včas zarazil.
„Něco podobného jsem mu i řekla, abych ho donutila tě pozvat sem. Kdyby jenom tušil můj úmysl, rozhodně by ti to nedovolil," pozdvihla hlavu z polštářů.
„Konečně přišel čas," její hlas se změnil v syčení hada,
„kdy ti mohu všechno vmést přímo do očí: jak hluboce jsem tě nenáviděla po celý čas, jak mě pouze nenávist udržovala při životě takhle dlouho, abys ho nemohla mít jako manžela.
Teď umírám a má nenávist stonásobně zesílila..." Odmlčela se a lapala po dechu. Centaine se stáhla. Isabella propadá šílenství vlivem prožité agónie, uklidňovala se.
„Pokud má kletba umírající ženy nějakou sílu," pokračovala dál, „potom tě svým posledním dechem proklínám, Centaine Courtneyová. Ať prožiješ stejná muka, jaká jsi způsobila mně, ať poznáš tytéž bolesti jako já. A v den, kdy budeš stát před
Oltářem s mým manželem, po tobě hrábnu zpoza hrobu..."
„Ne!" Centaine vyskočila. Zděšeně ustupovala ke dveřím.
Přestaň! Prosím, přestaň!"
; Isabella ostře zachrčela a posměšně pokračovala: „Proklínám tě a má kletba nechť jako plíseň zamoří tvou cizoložnou vášeň. Proklínám každou minutu, kterou vy dva strávíte pohromadě, až zemřu. Proklínám jakékoliv semeno, které ti on uloží do lůna, proklínám každý váš polibek a dotek, proklínám tebe i toho tvého spratka. Proklínám vše, co má co dělat s tebou. Oko za oko, Centaine Courtneyová. Dej si pozor na jiná slova - oko za oko!"
Centaine rozrazila dveře a vyběhla z pokoje. Hnala se
Chodbou. Blaine už k ní běžel od schodiště a snažil seji zadržet. Vytrhla se mu ale, proběhla hlavním vchodem a vrhla se za volant svého-vozu.
Jela mnoho hodin s pedálem plynu sešlápnutým až k podlaze - udržovala ten obrovský sedmilitrový motor daimlera v plných otáčkách. Za ní se vznášel mohutný sloup prachu mířící až k obloze. Teprve později při plném vědomí pochopila,
; že se vrací zpátky do pouště, zpět k těm snovým mystickým kopcům, kterým malí Křováci říkali „Místo všeho života".
Trvalo dlouhé dva měsíce, než se Centaine vrátila z Kalahari. Po celý ten čas odmítala jakýkoliv plukovníkův kontakt, neodpovídala ani na dopisy či telefonáty Abe Abrahamse ani doktora Twentyman-Jonese. Přečetla si zprávu o smrti Isabelly Malcomessové v novinách, které se objevovaly na
Hani Mine teprve několik týdnů po vydání. Tato skutečnost ještě přitížila pocitu izolace i představě neštěstí a tragédie, které vyplývaly z Isabelliny kletby na smrtelné posteli.

Vrátila se na Weltevreden až na Sašovy prosby. Dorazila celá zahalená v prachu z dlouhé cesty i opálená kalaharským sluncem - stále však unavená a sklíčená.
Syn ji však nečekal na schodech jako vždy, ale ve studovně. Teprve když vešla dovnitř, pochopila proč: byl totiž v uniformě.
Zarazila se ve dveřích a téměř zkameněla. Dívala se, jak k ní kráčí, a v mysli se vrátila zpět do let, kdy se podobně setkávala se štíhlým a pohledným mladíkem v téže uniformě barvy khaki s křidélky letectva na hrudi.
„Bohudíky, že jsi doma, máti," přivítal ji. „Chtěl jsem tě vidět, než odjedu."
„Kdy?" vydechla už dopředu zděšená jeho odpovědí.
„Kdy musíš jít?"
„Zítra."
„Kam? Kam tě posílají?"
„Napřed na Roberts Heights v Transvaalu, kde je letecká základna: tam nás přeškolí na bojové piloty. Potom už záleží na nich. Přej mi štěstí, máti."
Všimla si oranžových epolet oznamujících, že jde o dobrovolníka připraveného k boji za hranicemi své země.
„Ano, miláčku, přeju ti hodně štěstí," pronesla a cítila, jak jí srdce puká nad synovým odchodem.
Řev motoru Rolls-Royce Merlin duněl Sašovi v hlavě i přes koženou leteckou přilbu. Hawker Hurricane měl otevřený kryt kokpitu, a tak se mu vzduch opíral do tváře. Zároveň získal dokonalý výhled na modré africké nebe okolo sebe.
Všichni tři letěli ve formaci a kamufláž v barvě pouštních dun je dobře kryla.
Saša se stal velitelem letky. Propracoval se velice rychle, jelikož řízení druhých se naučil velmi dobře od matky. Trvalo mu pouze osmnáct měsíců, než dosáhl hodnosti majora.
Létal v uniformě skládající se z košile s krátkými rukávy a kraťasů, protože habešské letní vedro bylo brutální. Na opasku mu visel starý služební revolver značky Webley, vcelku archaická zraň pro pilota moderní stíhačky. Nosili ji všichni kvůli rozkazu vydaném poté, co zpravodajská služba dodala ty ohavné fotografie. Jeden z motorizovaných průzkumných oddílů se dostal do horské osady a našel tam zbytky dvou jihoafrických pilotů, chycených habešskými horskými bandity.
Piloty tenkrát předali k mučení ženám. Ty je napřed vykastrovaly, potom stáhly z kůže žhavými železy a vykuchaly tak odborně, že pořád ještě žili, když jim útroby tahaly z těla.
Nakonec jim do úst nacpaly trnité větve a močily jim do nich tak dlouho, až se utopili. Od té doby všichni piloti nosili služební zbraň k obraně a současně i jako pojistku, aby je nikdo nedostal živé.
Dnes byl vzduch čistý pod bezmračným azurovým nebem, viditelnost neohraničená. Všude pod nimi se táhla habešská vrchovina, rozervaná hlubokými kaňony, pouštěmi a plná skalisek.
Všichni tři vyletěli z polního letiště v Yirga Alem před pár minutami, protože odpovídali na v éteru slabou, ale zoufalou prosbu o pomoc pro postupující pěchotu. Saša se ihned pustil směrem na sever a řídil se zákruty horské cesty pod sebou.
Obezřetně se rozhlížel, aby včas odhalil nepřítele. Náhle zahlédl v dálce malé tečky.
„Letka Pepek námořník, tady jednička. Do boje!" zahalekal do mikrofonu., Jedenáct hodin nahoře! Jejich víc než deset - vypadají jako caproni. Na plný plyn!" vykřikoval.
„Vidím je," okamžitě se ozval Dave Abrahams. Opravdu měli štěstí - podařilo se jim projít tréninkem spolu na základně Roberts Heights, zažili dobrodružství Východoafrického válečného tažení a nakonec je přidělili k armádnímu sboru Dan Pienaars South Afričan Corps. Snažili se vytlačit Italy z hor zpět k Addis Abebě.
David se mu objevil po pravici. Měl také otevřenou kabinu, a tak se mohli šklebit jeden na druhého. Zobákovitý nos, spálený sluncem, mu rudě svítil. Byl to dobrý pocit mít ho vedle sebe.
Zatáhli průhledný kryt, aby se připravili na souboj. Saša je vedl vzhůru ke slunci k útoku v klasickém stylu.
Blížící se tečky se rychle měnily ve známé siluety třímotorových bombardérů značky Caproni. Napočítal jich dvanáct.
Mířily směrem na Kerene, kde se jihoafrické oddíly snažily protáhnout horským průsmykem. V té chvíli už zahlédl i bomby padající z první letky nepřítele.
Rolls-Royce se rozječel v protestu strmého stoupání. Po chvíli však přestal, když začali útočit od slunce, oslepujícího italské střelce.
Na zemi si všiml záblesků výbuchů, kde se jako mravenci hemžily skupiny vozidel na úpatí kopců. Ti chudáci dostávají zabrat. Druhá letka rovněž vypustila smrtonosný náklad. Saša ještě překontroloval prostor nad nimi, zda tam nečekají v záloze italské stíhačky. Potom se už věnoval pouze mířidlům.
Vybral si bombardér v třetí letce a doufal, že jim svým útokem pokazí náměr. Dělilo ho pouhých šest set metrů, ale stále ještě nevystřelil. Viděl jasně znak svázaných prutů a sekery
Říše římské na trupu. Rozeznal i hlavy obou pilotů v kokpitu, kteří sledovali padající bomby.
Pět set metrů. Už viděl hlavu i ramena střelce ve věži.
Stále je neodhalil.
Čtyřista metrů. Pořád nic.
Tři sta metrů. Pumovnice se začala otvírat, aby vydala smrt. Teď už Saša rozeznal i řadu nýtů na trupu. Sevřel řídicí páku mezi koleny a odjistil tlačítko, kterým ovládal všech osm kulometů na křídlech.
Dvě stě metrů. Mířil přímo na trup bombardérů. Plně se koncentroval, spodní ret skousnutý. Náhle před nosem hurricanu proběhly jakési fosforeskující korálky. Kdosi v druhém letadle si jich všiml a vystřelil dávku.
Sto metrů. Oba piloti se náhle probrali a konečně ho postřehli. Střelec ve věži zděšeně točil kulomety, tvář zbledlou hrůzou.
Osmdesát metrů. Palcem se dotkl tlačítka. Hurricane se otřásl, když se osm kulometů značky Browning rozštěkalo.

Italský střelec neměl čas ani zamířit. Průhledný kryt se rozprskl a dávky ho rozervaly na kousky. Saša bleskově přesunul pohled na točící se vrtuli a zranitelný spoj křídla s trupem.
Ten se další dávkou rozpustil jako vosk v plamenu svíčky.
Křídlo se zvrátilo zpět, odtrhlo a padalo jako suchý list ze stromu. Celý bombardér se stočil a ve spirále začal padat k zemi, zahalený kouřem a plameny. To už Saša přenesl svůj zájem na další letku.
Opět zmáčkl tlačítko a kulomety se pustily do práce.
Pokračováním v útoku úplně rozlomil formaci italských bombardérů a rozehnal je po obloze.
Náhle zjistil, že je v modři oblohy sám, celý zpocený.
Překontroloval ručičku paliva. Těch několik zoufalých minut na plný výkon mu spotřebovalo přes polovinu pohonných hmot.
„Letka Pepek námořník, tady jednička. Ozvěte se.“
„Tady trojka,“ ozval se vzápětí mladý Le Roux. „Už mám jenom čtvrtinu nádrže.“
„Tak dobře, trojko, vrať se na základnu,“ nařídil Saša.
, dvojko?“
Pátral okolo sebe, snažil se zahlédnout Davida, když ucítil rvní závan úzkosti.
„Tak dělej, dvojko,“ opakoval a díval se dolů. Všude stoupal kouř z vraků letadel, když náhle až poskočil jasnou odpovědí ve sluchátkách.
„Tady je dvojka, hlásím poškození.“
„Doprčic, kde jseš Davide?“
„Asi deset mílí od Kerene, ve dva a půl tisíci metrech.“
Saša pohlédl na východ a okamžitě si všiml šedivé čáry sílící po modrém horizontu.
„Davide, vidím nějaký kouř. Hoříš?“
„Přesně tak. Chytl motor.“
„Už tam letím, vydrž!“ Stroj se rozeřval naplno.
Po chvíli před sebou uviděl hořící stíhačku.
„Davide, jak to vypadá?“
„Připadám si jako pečená kachna,“ ozval se lakonicky.
Snažil se dostat stroj do bočního skluzu, aby mu plameny nešlehaly na kabinu, a získat takovou rychlost, kdy by oheň uhasil nedostatek kyslíku.
Saša se držel bokem sto metrů nad ním a pozoroval prostřílený trup. David se právě snažil odsunout kryt.
Pokud se to zaseklo, tak se usmaží, pomyslel si Saša. V té chvíli se kokpit otevřel a přítel se na něj podíval.
„Nevypadá to dobře! Asi rozhodím hedvábí, Sašo,“ slyšel ve sluchátkách. Než mohl odpovědět, David zasalutoval, otočil hořící stíhačku na záda a vypadl z kokpitu.
V mžiku zahlédl bílý baldachýn padáku, který snášel přítele do hlubiny necelých dvou kilometrů. Saša začal pomalu kroužit okolo, úzkostlivě sledoval ručičku paliva. Snažil se odhadnout, kam se David snese.
Opuštěný stroj dopadl na pustou pláň a explodoval v ohnivém oblaku. Saša prozkoumával okolí. Náhle si všiml jakýchsi chýší na konci údolí. Napřed ho to povzbudilo, ale potom si vzpomněl na fotografie zohavených těl.
Sestoupil do výše necelých dvacet metrů nad zemí. Proletěl mezi skalami a hnal se nad políčky přímo k osadě, odkud právě vybíhala skupina ozbrojených mužů.
Při přeletu někteří z nich poklekli a začali střílet ze svých archaických předovek. Už nepotřeboval žádný důkaz jejich úmyslů. Celá skupina se totiž hnala ke snášejícímu se padáku.
Vyřítil se opět proti nim a spustil všech osm kulometů.
Čtyři nebo pět rázem padlo, potom ale musel letoun zdvihnout, aby se vyhnul nedalekým skaliskům a udělal další kolo.
Mezitím už bylo jasné, že David přistane na svahu horského hřebenu.
Při druhém útoku na bandity se už nesetkal s takovým úspěchem - ukryli se totiž mezi kameny a stříleli po něm jako diví.
Opět nechal promluvit své kulomety.
David minul vrchlíkem hroty skal posledního hřebene a dostal se nad příkrý svah, kam ztěžka dopadl. Včas se osvobodil od padáku a rychle se podíval nahoru na Sašu. Ten mu horlivě ukazoval směrem k údolí.
David ale nechápal. Pomalu vytahoval služební revolver a zíral na blížící se bandity. Potom opět vzhlédl a na rozloučenou zasalutoval. Zdálky vypadal tak osamoceně na konci pouště.
Saša udělal další okruh a znovu vypálil dávku proti banditům. Ti se rozprchli do skal. Stále ještě měli přes půl míle ke své kořisti.
Křídly se téměř dotýkal trnitých keřů, když vysunoval podvozek. Ještě jednou přeletěl nad přítelem, který až teď pochopil. Vyrazil a hnal se naznačeným směrem.
Saša měl plné ruce práce, aby dokázal přistát na tak neVhodném místě, jako bylo rozryté pole pod ním. Stíhačka několikrát poskočila, téměř se postavila na nos a nakonec se zastavila. Přistál bez poškození. Bleskurychle ji otočil, aby se připravil ke vzletu.
David se hnal po svahu dolů, vřeštící bandité v těsném závěsu za ním. Čtyři z nejsilnějších mu však nadbíhali, aby ho Odřízli od záchrany. Ti slabší jen zaklekli a snažili se prchající cíl zasáhnout na dálku.
Saša zvýšil otáčky motoru a zároveň stočil směrovku tak, aby se stroj nemohl pohnout. Ocas se zvedl, a tak nos letadla mířil přímo na čtyři hlavní běžce. Vypálil plnou dávku, načež
; celé tornádo kulek pokrylo pole a zpracovalo pilné útočníky v jakémsi morbidním tanci smrti, kdy všechno zahalil oblak prachu.
Opět ubral a hurricane zase dosedl. David se blížil, scházelo mu už jen několik set metrů. Saša stroj natočil ve směru

spádu plošiny do údolí a vyklonil se z kabiny.
„Tak dělej, Davie," ječel. „Tentokrát fakt získáš zlatou, ty divochu!" cosi udeřilo do krytu a s kvičením zmizelo. Saša se ohlédl.
Banditě už stáli na kraji pole a opět se snažili mířit. Další kulka mu proletěla těsně kolem hlavy.
„Pohni se Davie," téměř slyšel jeho dech i v hukotu motoru. Jiná střela mu prorazila křídlo.
Konečně se přítel objevil vedle letounu, celý schvácený. f ^Skočil na křídlo. Hurricane se pod jeho váhou téměř prohnul.
„Na klín," přikázal Saša. „Budeš se starat o řídicí páku a plyn -já budu mít na práci kormidla."
Rolls-Royce zrychlil otáčky a rozeřval se naplno. Začali poskakovat po hrbolatém poli, směrovka se vrtěla podle toho, jak se Saša snažil poslepu zvládnout řízení.
David ho přímo zatlačoval do sedačky a on přes něj nic neviděl. Natočil hlavu a díval se bokem, aby odhadl rychlost. Bleskově reagoval na příkazy, když bylo zapotřebí změnit směr vlevo či vpravo.
Letoun narazil na menší vyvýšeninu a nadskočil tak, až se dostali do vzduchu. Poskakování ustalo a oni opravdu letěli.
„Dokázali jsme to!" zařval Saša, překvapený tím úspěchem.
Sotva však slova opustila jeho rty, cosi ho udeřilo do tváře.
Kulka byla kus vykovaného železa silného jako palec. Vyletěla z archaické muškety typu Tower 1779 výbuchem hrsti černého prachu. Udeřila do kovového rámu kabiny, kde se roztřepila, roztočila, uhnula ze svého směru a udeřila Sašu ze strany do tváře. Kost naštěstí neprorazila.
Ani neztratil vědomí. Ucítil jenom děsivý náraz u levého oka, jakoby ho kdosi vzal kladivem. Hlava mu poskočila a okamžitě vytryskla krev.
„Davide!" vyjekl. „Trefili mě! Nic nevidím!"
Přítel se otočil a zděšeně sebou trhl. Kamarádova tvář byla zalitá krví. Rychle si strhl hedvábnou šálu z krku a vrazil mu ji do ruky.
„Zkus zastavit krvácení," řval ve snaze přehlušit hukot motoru. I přes bolest se o to Saša pokusil, zatímco David se zcela věnoval řízení stroje letícího v té nejnižší možné výšce.
Trvalo jim to pouhých patnáct minut zpátky na Yirga
Alem, kde tvrdě dosedli. Tam už čekala polní ambulance, kterou informovali rádiem ze vzduchu.
Vynesli krvácejícího a oslepeného Sašu, který už po chvíli ležel na operačním stole v nemocnici pod celkovou narkózou. Doktor letectva se do něho pustil.
Když se probíral, byla už tma.
Zdvihl ruku a osahával si tvář. Měl ji celou zakrytou obvazy. Zachvátila ho panika.
„Davide!" pokoušel se volat, ale omámený chloroformem pouze zamručel.
„Všechno je pod kontrolou, Sašo. Sedím tady."
„Davie! Davie!"
„Všechno je v pořádku."
Saša ho chytil za ruku. „Nevidím. Jsem slepý."
„To jsou ty obvazy," ujišťoval ho David. „Doktor je tvým stavem přímo nadšený."
„Nelžeš náhodou? Řekni mi, jestli jsem slepý."
„Nejsi slepý," zašeptal, ale to už se Saša opět propadl do spánku pod vlivem utišujících prostředků.
Seděl vedle přítele: dokonce i v noci bylo v nemocničním stanu horko jako v peci. Otíral mu pot z krku i hrudi a držel ho za ruku, když se ozývalo slabé mumláni: „Máti? Jsi tady?"
Po půlnoci ho chtěl doktor zahnat, aby si šel odpočinout, ale David odmítl.
„Musím tu být, až se probudí - já jsem ten, který mu to oznámí. Alespoň to mu dlužím."
Venku zakvílel šakal, svítání se blížilo. Náhle se Saša probral. „Davide?"
„Jsem tady."
„Doprčic, hnusně to bolí. Davie, tys mi slíbil, že bude
, všechno v pořádku. Vzpomínáš si, žes to řekl?"
„Přesně tak."
„Zase budem spolu lítat, viď? Ten starý tým Courtney and
Abrahams rozjede znovu business!"
Čekal na odpověď, ale když nepřicházela, změnil tón.
„Nejsem slepý, že ne? Budeme spolu ještě lítat?"
„Nejsi slepý," uklidňoval ho David. „Ale létat už nebudeš.
Vracíš se domů, Sašo."
„Pověz mi to! Nesnaž se mě šetřit, vždyť tak je to mnohem horší."
„Dozvíš se pravdu. Kulka ti prorazila levé oko a lékař ti ho musel vyjmout." Saša zdvihl ruku a nevěřícně se dotkl levé tváře.
„Budeš vidět pravým okem, ale létat už nemůžeš. Je mi to líto, Sašo."
„Mně taky," šeptl.
David ho přišel navštívit ještě večer. „Velící důstojník ti navrhl vyznamenání za statečnost před nepřítelem. Určitě ho dostaneš."
„Jak šaramantní," odfrkl. „To mně opravdu pomůže."
Potom chvíli seděli v tichosti, než David opět promluvil.
„Zachránil jsi mi život, Sašo."

„Ach, drž hubu, Davie, nebuď nudnej.“
„Zítra s tebou odletí transportní dakotou dolů k pobřeží, takže se do Kapského Města dostaneš na Vánoce. Dej za mě pusu Matty i dítěti, ty šťastlivče.“
„Hned bych si to s tebou vyměnil,“ odsekl Saša. „Uděláme ale obrovské oslavy, až se vrátíš domů.“
„Můžu pro tebe ještě něco udělat - co bys potřeboval?“ chtěl vědět David před odchodem.
„Něco by se určitě našlo. Co kdybys pro mě někde znárodnil láhev dobré whisky, Davie?“..
Velitel ponorky ustoupil od periskopu a kývl na Manfreda
De La Reye.
„Podívejte se, prosím!“ vyzval ho.
Leželi asi dvě míle od pobřeží a stmívalo se. Slunce pomalu zapadalo.
„Rozpoznáváte známé obrysy?“ ptal se velitel německy.
Manfred ani nemohl odpovědět, protože se mu hrdlo stáhlo dojetím.
Celých dlouhých pět let nevstoupil na toto pobřeží, a proto ho zachvátila radost. Pochopil, že nemůže být nikde jinde opravdu šťastný než v Africe.
Přesto roky jeho absence nepatřily mezi nešťastné. Vždycky měl totiž po boku Heidi a v posledním roce i synka Lothara. Navíc musel splnit veškerá očekávání. Studia vyvrcholila a on na berlínské univerzitě promoval v římském i mezinárodním právu.
K tomu všemu se ještě připojila vojenská příprava. Někdy ho odloučila na celé měsíce od rodiny, takže nyní byl perfektně vytrénovaným a plně oddaným agentem německé zpravodajské služby. Dosáhl i různorodé kvalifikace: stal se radiotelegrafistou, expertem na výbušniny a ruční zbraně, desetkrát seskočil jako výsadkář - z toho pětkrát v noci, mohl pilotovat malé letadlo i zvládnout šifrování. Stal se vynikajícím střelcem, zvládl boj zblízka a byl vytrénován jako úkladný vrah.
Tělo i mysl měl připravené. Naučil se rétoriku spojenou s výřečností, studoval jihoafrické politické i vojenské struktury, až odhalil ty nejzranitelnější body. Jedno však věděl jasně: ani jednomu muži z milionu se nedostalo té možnosti utvářet historii svýma rukama.
„Ano,“ odpověděl německy. „Znám to tady.“
Na tomto sporadicky obývaném jihovýchodním pobřeží
Afriky kdysi strávil naprosto bezstarostnou letní dovolenou.
Tady vlastnila rodina Roelfa Standera pět tisíc hektarů, k čemuž patřilo i osm kilometrů pobřeží.
Tady oba přátelé lovili ryby, šplhali po kopcích mezi rozkvetlými květinami i keři divokých protejí. Tady leželi nazí na :, krásném hebkém žlutém písku a fantazírovali o svých plánech do budoucnosti. Tady pod kopci v posledních paprscích slunce spatřil malý bílý bungalov, ve kterém tenkrát přebývali.
„Ano,“ opakoval. „Tohle je místo schůzky.“
„Počkáme na udaný čas,“ oznámil velitel a dal příkaz k zasunutí periskopu.
Ponorka ležela dvacet metrů pod hladinou Indického oceánu se ztichlými motory, zatímco na pevninu padal soumrak.
Manfred přešel úzkou chodbičkou do své kóje a připravoval se na vylodění.
V těch několika týdnech po opuštění Bremerhavenu začal toto podivné plavidlo opravdu nenávidět. Nedostatek místa, všude plno lidí a neustálé vibrace motoru. Nikdy by si nezvykl na to nechat se zamknout do kovové bedny pobývající v chladných vodách oceánu. Už mu šel na nervy ten neustálý pach nafty, oleje i ostatních mužů chycených s ním v téhle pasti. Toužil celou svou duší po možnosti vdechnout do plic čistý noční vzduch a ucítit ve tváři horké africké slunce.
Rychle ze sebe stáhl námořnickou uniformu a převlékl se do obnošeného oděvu afrikánského farmáře. Stále byl ještě opálený z tréninku v horách a zároveň si nechal narůst vlasy tak, aby zakrývaly límec. Dokonce i vousy poporostly a přidávaly mu léta.
„Nikdo mě nepozná,“ hlesl. „Ani má vlastní rodina ne.“
Vlasy i vousy měl načerněné, což ladilo s barvou obočí.
Nos zůstal neforemný a zkroucený - po olympijském boji s Američanem si ho totiž už nenechal operativně srovnat.
I jedno obočí bylo zjizvené, a tak vypadal naprosto jinak než ten mladý ostříhaný blonďatý atlet, který před pěti roky vyplul z Afriky. Na hlavu si narazil špinavý plstěný klobouk.
Poté se sklonil pro bedny, které měl vzít s sebou.
Byly to gumové a vodotěsné kontejnery, zapečetěné páskou. Zkontroloval každé číslo podle seznamu a německý námořník mu všechno odnesl pod žebřík ke kónické věži ponorky.
Pohlédl na hodinky. Ještě měl čas se trochu najíst a potom bude připraven. Ani nedojedl a už ho volali do kormidelny.
„Objevila se světla na pobřeží,“ oznamoval kapitán a Manfred si šel informaci ověřit.
Ve tmě rozpoznal tři ohně: dva vzdálenější na pevnině a třetí v jeskyni na pláži.
„To je ten správný signál, kapitáne,“ naprímil se a přikývl.
„Měli bychom se vynořit a odpovědět.“
Hukot a svištění stlačeného vzduchu ženoucího vodu z nádrží přimělo mořské monstrum vynořit se na hladinu.
Zatímco se ponorka ještě pohupovala v pěně, kapitán a Manfred již Šplhali po žebříku na můstek. Vzduch byl chladný a sladký, takže se navrátilec mohl konečně zhluboka nadechnout.
Kapitán vydal tichý rozkaz a signalista už vysílal morseovkou „W S“, zkratku operace Bílý meč. Po chvíli ohně na pevnině pohasly a zůstal pouze ten na pláži.
„To je ta správná odpověď,“ zamumlal. „Prosím, nechte přinést na palubu mé věci, kapitáne.“
Čekali téměř půl hodiny, než se z temnoty ozvalo heslo

Bílý meč.
„Sem," zavolal Manfred afrikánsky a rybářský člun se objevil nedaleko nich.
Rychle si potřásl rukou s kapitánem a rozloučil se: „Heil
Hitler!"
Pak lehce skočil do nitra člunu. Jeden z veslařů se k němu otočil: „Mánie, jsi to ty?"
„Roelfe!" Manfred ho krátce objal. Jaká nádhera tě po tak dlouhé době zase vidět! Musíme ale ještě naložit ostatní věci."
Potom muži u vesel opět zabrali.
„Kdo to je?"
„Všechno naši lidé - místní farmáři tady z okolí. Znám je už od dětství. Jsou naprosto důvěryhodní."
Nepromluvili už, dokud nezdolali bublající vlnky a nepřistáli na písku. Poté člun vytáhli na břeh.
„Přijedu s nákladákem," zamumlal Roelf a o pár minut později se objevila světla vozu. Zaparkoval vedle, aby mohli všechno pohodlně naložit. Pak kontejnery zakryli plachtou a senem. Nakonec se usadili na ložné ploše, s výjimkou Manfreda. Ten už zpovídal Roelfa v kabině.
„Pověz mi veškeré novinky," žádostivě chrlil. „Na dané úkoly máme moře času."
„Strýc Tromp je pořád stejný, káže čím dál líp! Sarie a já chodíme každou neděli..."
„Jak se má Sarah?" skočil mu do řeči. „A co dítě?"
„Už jsi mimo," zachechtal se Roelf. „Máme tři - dva kluky a holčičce jsou tři měsíce. Za chvilku je uvidíš."
Jeden po druhém mizeli pomocníci při letmých zastávkách na té prašné cestě plné zákrutů. Potřásli si rukama, děkovali, až odešel i poslední. Po pár mílích dorazili na hlavní pobřežní silnici blízko osady Riversdale a zatočili směrem k západu. Tam leželo Kapské Město, vzdálené dvě stě mil.
Noční jízda trvala celé čtyři hodiny, než zdolali hory příkrým úzkým průsmykem a dostali se dolů k širokému pobřeží. Zastavili nedaleko Stellenbosche u jednoho z vinařů, který je očekával i v tak brzkou ranní hodinu. Pomohl jim vyložit náklad a snést vše do vinného sklepa.
„To je Sakkie Van Vuuren," představil ho Roelf. „Je to dobrý přítel a připravil pro dovezené speciality bezpečný úkryt."
Vedl je sklepením až dozadu, k poslední řadě dřevěných sudů. Masivní dubové nádrže obsahovaly přes čtyři a půl tisíce litrů ještě nevyzrálého červeného vína. U jedné se majitel zastavil, uhodil pěstí a ozval se dutý zvuk.
„Udělal jsem to sám," usmál se a otevřel přední stěnu prázdného obřího sudu, zavěšenou na pantech. „Nikdo to tady nenajde."
Veškeré gumové kontejnery naskládali dovnitř a potom skrýš zase zavřeli.
„Budeme připraveni k postupu, jakmile uzraje čas," podotkl vinař. „Kdy to bude?"
„Brzo, příteli," slíbil Manfred. „Velice brzo!" Rozloučili se a odjeli.
„Zůstaneš u nás jenom dnes, Mánie," poznamenal Roelf.
„Navzdory tvým mužným černým vousům i zlomenému nosu by tě tu jistě brzy odhalili."
Nákladní vůz zaparkovali na dvoře obchodníka s ojetými vozy nedaleko nádraží a klíče schovali v kabině pod rohožku. Poslední míli zvládli pěšky - procházeli opuštěnými ulicemi k Roelfově domu, stojícímu v řadě ostatních malých domků krytých došky. Vešli zadním vchodem přímo do kuchyně, kde se už zdvihala ze židle známá postava.
„Strýčku Trompe!" vykřikl Manfred a vrhl se mu do náruče.
„S těmi vousy vypadáš jako loupežník," chechtal se starý muž. „A vidím, že Američan udělal trvalé úpravy na tvém nose."
Manfred se podíval přes strýcovo rameno a zahlédl ženu stojící ve dveřích do kuchyně. Chvíli ho mátlo, že to není děvče, ale opravdová žena. Ve tváři měla výraz jakési smutné moudrosti a vůbec se neradovala.
„Sarah?" otočil se k ní. „Jak se máš, má malá sestřičko?"
„Nikdy jsem tvá malá sestra nebyla, Manfrede," odsekla.
„Jinak se mám dobře, díky za optání." Ani se ho nesnažila obejmout.
Zklamaný jejím chladem se ptal dál: „Jsi šťastná, Sarah?"
„Mám dobrého muže a tři krásné děti," oznámila a pohlédla na Roelfa. „Určitě už máš hlad, takže se posaď a můžete si povídat, než připravím snídani."
Všichni tři se uvelebili u kuchyňského stolu a začali na sebe chrlit novinky. Manfred však po očku pozoroval Sarah u plotny, rozrušený pocitem viny a starými vzpomínkami.
Usilovně se snažil soustředit na důležitou konverzaci.
„Veškeré zprávy jsou vynikající: Britové rozdrceni v Dunkirku - Francie i Holandsko padly. Německé ponorky vítězí v bitvě o Atlantik a dokonce i Italové si vedou skvěle v Severní Africe..."
„Nevěděl jsem, že jseš jedním z nás, strýčku Trompe," vstoupil Manfred do debaty.
„Ano, můj synu. Jsem vlastenec jako ty. Ossewa Brandwag má nyní čtyřicet tisíc členů. Čtyřicet tisíc vybraných mužů v pozicích moci i autority, zatímco Smuts poslal sto šedesát tisíc anglomilců s těmi jejich oranžovými přívěšky pryč ze země. Vydal se nám tak na milost a nemilost."
„Naši lidé o tvém příjezdu vědí, Mánie," připojil se Roelf.
„Chápou, že přivážíš vzkaz od samotného Vůdce, a touží po setkání s tebou."
„Zorganizuješ nějaké co nejdříve? Máme moře práce.
Nádherné práce."
Sarah Standerová stála v tichosti u kuchyňských kamen a vařila. Snažila se nijak nepřitahovat pozornost a jenom v duchu uvažovala: Přišel jsi a opět přinášíš smutek a utrpení do mého života, Manfrede De La Reyi. Každým svým slovem, pohledem i gestem otevíráš rány, o nichž jsem si myslela, že jsou už zahojené. Přišel jsi zničit i ten zbytek, co mi

život zanechal. Roelf tě bude slepě následovat v téhle pošetilosti. Přišel jsi ohrozit mého manžela i mé děti... A její nenávist k Manfredovi se zvětšila v mnohem silnější a jedovatější podobu, jako by se živila na mrtvole jejich lásky, kterou on tak chladnokrevně zavraždil.
Manfred cestoval sám. Neexistovaly žádné kontroly pohybu osob, žádné silniční zátarasy - policie nikoho neprohledávala ani nevyžadovala identifikaci. Jižní Afrika ležela tak daleko od hlavních válečných center, že nedocházelo k omezením v prodeji potravin, s výjimkou přídělového systému na benzin a zákazu mletí bílé mouky.
S malým zavazadlem v kupé druhé třídy vyrazil do Bloemfonteinu, hlavního města provincie Orange Free State, vzdáleného pět set mil.
Ironickou shodou okolností schůzka stoupenců svržení vlády probíhala v provinční vládní budově na úpatí Artillery Hill. Při vstupu do těch impozantních prostor si Manfred opět uvědomil, jak velký vliv má jejich tajná organizace.
Velitel místní OB ho vítal už ve dveřích. Moc se nezměnil od té doby, kdy byl svědkem Manfredovy přísahy věrnosti, tehdy o půlnoci při svitu pochodní. Pouze tu nyní stál v dvouřadém civilním obleku. Nadšeně ho vítal, třásl mu rukou a poplácával po zádech.
„Už jsem tě očekával, bratře," hlásal se širokým úsměvem.
„Napřed mi ale dovol, abych ti pogratuloval k úspěchům, jichž jsi dosáhl od našeho posledního setkání."
Odvedl hosta dál do místnosti, kde ho představil pěti mužům usazeným za dlouhým stolem.
„Všichni máme za sebou přísahu věrnosti stvrzenou krví.
Můžeš mluvit naprosto otevřeně." Manfred pochopil, že vlastně stojí před nejvyšší radou bratrstva.
Chvíli si rovnal myšlenky v hlavě a potom začal: „Pánové, přináším vám osobní pozdravy od Vůdce německého národa, přímo od Adolfa Hitlera. Požádal mě, abych vás ujistil o těsném přátelství, které vždy existovalo mezi Afrikánci a Němci. Mám vám tlumočit jeho podporu našemu boji k navrácení toho, co nám právoplatně náleží: znovu získat naši zem, která patří Afrikáncům nejenom dle práva dobyvatelů, ale i zákonného práva domovského." Mluvil s přehledem a logicky. Připravil si tento proslov s pomocí expertů německého ministerstva propagandy. Vše si natrénoval perfektně, což mohl odhadnout z nadšených výrazů přítomných.
„Vůdce si plně uvědomuje oslabení této země o většinu mužů vojenského věku sympatizujících se Smutsovou vládou a Brity. Téměř sto šedesát tisíc mužů bylo posláno na sever, aby sloužilo za hranicemi své vlasti. To nám tento úkol ulehčuje."
„Smuts též zkonfiskoval veškeré soukromé zbraně," přerušil ho jeden z nich. „Nejenom sportovní pušky, ale i brokovnice a dokonce památné kanóny z náměstí našich měst.
A beze zbraní nemůže k žádnému povstání dojít."
„Uhodil jste hřebík přímo na hlavičku," souhlasil Manfred. „Abychom uspěli, potřebujeme peníze a zbraně. A to mít budeme."
„Němci nám je pošlou?"
„Ne," zavrtěl hlavou. „I o tom se uvažovalo, ale nakonec se podobné řešení zamítlo. Vzdálenost je moc velká, problémy s dopravou a vyložením většího množství zbraní u nehostinného pobřeží jsou nepřekonatelné a těch pár přístavů je velice dobře chráněno. Jakmile je však obsadíme, začne přísun těžké výzbroje německými ponorkami - zase je pro ně na oplátku otevřeme. A tak uzavřeme Britům Kapskou cestu."
„Kde tedy seženeme zbraně pro povstání?"
„Od Smutse," upřesnil Manfred. Všiml si, jak se nespokojeně zavrtěli a plni pochyb pohlíželi jeden na druhého.
„Jsem schopný naverbovat a vytrénovat, samozřejmě pouze s vaším souhlasem, malou elitní údernou skupinu našich sturmjagters. Budeme útočit na vládní sklady se zbraněmi a municí - tak získáme všechno, co potřebujeme. Totéž i s penězi - vezmeme je bankám."
Obrovský rozměr celého konceptu i drzá kuráž je překvapily. V tichosti na Manfreda zírali.
„Budeme jednat rychle a bez váhání, abychom sehnali zbraně a včas je distribuovali. Potom na daný signál zahájíme povstání a čtyřicet tisíc vlastenců převezme moc z rukou policie i armády. Obsadíme komunikační systém, železnici a přístavy.
Všude už jsou naši lidé. Ke všemu dojde na smluvený signál."
„Jaký?" chtěl vědět velitel OB.
„Bude to událost, která s celou zemí otřese - vyrazí všem dech, ale nyní je moc brzy o tom mluvit. Zatím je důležité vědět, že signál už byl vybrán, i muž, který ho dá." Manfred je přejel pohledem a s vážností v hlase dodal: „Já budu takto poctěn. Byl jsem vytrénován k tomuto úkolu a zvládnu ho bez pomoci a sám. Poté uchopíme otěže vedení státu, a tak přesuneme naši podporu na stranu vítězné německé armády.
Teprve potom může náš národ dosáhnout velikosti upřené mu našimi nepřáteli."
Ztichl a studoval výrazy jejich tváří: viděl vlastenecký zápal i nový jas v očích.
„Pánové, mám váš souhlas k tomuto postupu?" zeptal se a velitel pohlédl na jednoho po druhém. Každý krátce přikývl. Nato se obrátil k Manfredovi: „Máš náš souhlas i naše požehnání. Prosadím podporu a asistenci vůči tobě u každého člena našeho bratrstva."
„Díky vám, pánové," potichu zareagoval. „A nyní vám s vaším dovolením předám slova velkého Vůdce přesně tak, jak je formuloval v Mein Kampf- Všemohoucí Bože, požehnej naše zbraně, když čas dozraje. Buď spravedlivý, jako jsi byl vždy. Nyní posuď, zda si zasloužíme svobodu. Pane, požehnej náš boj."
„Amen!" vykřikli a vyskočili ze židlí. Zasalutovali pozdravem OB, zaťatou pěst přiložili na hruď. „Amen!"
Jaguár stál na otevřeném prostranství vedle cesty vedoucí podél skalní plošiny. Vozidlo vypadalo opuštěně, jako by ho tu někdo nechal po celé dny či dokonce týdny.
Plukovník zaparkoval opodál a vyšel na skalisko. Nikdy předtím tu nebyl, ale Centaine mu vše dopodrobna popsala, i

stezku vedoucí k malému zálivu. Pohlédl dolů a opravdu si všiml klikatící se pěšinky spadající příkře do Smitswinkel Bay.
Tam spatřil střechy tří či čtyř chýšek přesně podle informací.
Vrátil se k autu a svlékl si sako. Položil ho na přední sedačku, protože sestup ho určitě zahřeje. Potom zamkl vůz a vyrazil na cestu. Přijel nejenom proto, že ho o to žádala Centaine, ale i z vlastní náklonnosti a pocitu zodpovědnosti k Sašovi.
V rozličných údobích odhadoval, že Saša se buď stane jeho nevlastním synem, nebo zetěm. V srdci stále cítil hlubokou lítost nad nevyplněním ani jednoho přání.
Ještě se neoženil. Isabella zemřela již před téměř třemi lety a Centaine se mu tolik měsíců potom vyhýbala. Muselo opravdu dojít k něčemu úděsnému té noci, u Isabelliny smrtelné postele. I když se nakonec přece jen sešli, Centaine nikdy ani slovem nenaznačila, co se mezi ní a umírající stalo.
Neměl Isabelle nikdy věřit, protože to, co provedla, se nedalo zapomenout. Trvalo celý rok trpělivého a něžného přístupu, než se opět dostal do role milovníka a ochránce tak jako dřív.
Přesto Centaine nabídky k sňatku vytrvale odmítala.
„Prosím, Blaine, už o tom nemluv. Nemůžu - zkrátka o tom nemůžu mluvit. Ne, řeknu ti to později. Byli jsme tak šťastní po celou tu dobu, co se známe - proto nechci všechno vsadit na jednu kartu a náš vztah zruinovat."
„Chci jenom, aby ses stala mou ženou. Žádám tě o ujištění a zpečetění naší lásky, ne o zničení."
„Prosím, Blaine. Nech to být. Teď ne."
„Kdy, Centaine? Pověz mi kdy?"
„Nevím. Skutečně nevím, můj drahý. Vím jenom, že tě miluju."
Potom tu ještě existovala dvojice Saša a Tara. Připadali mu jako ztracené duše, které po sobě touží v temnotách. Viděl, jak zoufale potřebují jeden druhého, poznal to už na samém počátku jejich vztahu a věděl, jak jsou si blízcí. Nikdy ale nezvládli ten poslední životně důležitý kontakt a opět se sobě vzdálili. Na první pohled k tomu nebyl žádný důvod - mimo pýchy a tvrdohlavosti.
Dva tak krásní a talentovaní mladí lidé, plní síly a energie, marní veškeré dary v honbě za něčím neexistujícím, brodí se v j akýchsi nemožných snech.
Nemohu to dovolit, uvažoval, jasně rozhodnutý. I když mě za to budou nenávidět, musím tomu předejít.
Mezitím už dorazil do zálivu. Smitswinkel Bay obklopoval půlkruh vysokých skal a jenom na vzdáleném konci se zátoka otvírala do širšího výhledu na celý záliv False Bay. Byla tak chráněná ze všech stran a čirostí vody spíše připomínala jezero. Opravdu krásné místo k úkrytu - na chvíli se zastavil, aby vychutnal tu tichou krásu.
Z naplaveného dříví tu kdosi vybudoval čtyři chatrče nepříliš od sebe vzdálené, přilepené ke skále nad úzkým pruhem pláže. Vypadaly pustě a opuštěně.
Teprve ta nejbližší k moři se zdála obydlená. Otevřená okna zdobily vybledlé závěsy, plné skvrn od slané vody. Nad schůdky visela rybářská síť, pár vesel i rybářský prut stály opřené o stěnu. Vytažená loďka ležela nedaleko.
Blaine vstoupil do otevřených dveří jediné místnosti. Malá vychladlá kamínka v rohu, na nich mastná pánvička se zbytky jídla. Špinavé nádobí i hrnky se nahromadily na stole uprostřed, kde po každé noze postupovaly kolony mravenců.
Dřevěnou podlahu už nikdo dlouho nezametl, pokrýval ji jemný písek z pláže. Na lůžku v rohu ležel Saša Courtney. Poledne se blížilo a on stále spal. V dosahu ruky stála téměř poloprázdná láhev whisky a sklenka. Saša měl na sobě kraťasy, tělo opálené do barvy mahagonu. Bylo vidět, že se už dlouho neholil ani nestříhal.
Spal klidně a ve tváři se mu vůbec nezračila hrůza, která ho vyhnala z Weltevredenu do této chýše. Pořád vypadal dobře až na ten šokující prázdný oční důlek, ve kterém se dala zahlédnout rudá tkáň. Zdeformované horní víčko zvýrazňovala bílá jizva v černém obočí.
Nebylo možné pohlédnout na toto úděsné zranění bez pocitu lítosti a i plukovník se musel několikrát zhluboka nadechnout, než promluvil: „Sašo!" začal drsně. Ten jenom zaúpěl, ve tváři mu zacukalo. „Probuď se, člověče!" Blaine k němu přistoupil a vzal ho za rameno. „Vstávej, musíme si o něčem pohovořit."
„Běžte pryč," zamumlal.„Nechte mě na pokoji."
„Doprčic, vzbuď se už!"
Zdravé oko se otevřelo a pohlédlo na vetřelce.
„Do prdele - co tu děláte?" vyhrkl, otočil se a začal horečně hledat černou pásku. Nasadil si ji a hned vypadal jako pirát. Teprve teď se skutečně probral.
„Musím vypumpovat vodu z podpalubí," zamručel a zmizel venku.
Zatím plukovník otřel prach z jedné židle a posadil se ke stěně. Pohodlně se opřel a zapálil si.
Saša se vrátil, uvelebil se na okraji lůžka a chytil se za hlavu. „V hubě mám jak nasráno," hrábl po láhvi, ze které přece jenom ještě vytekla trocha whisky. Poslední kapku na hrdle olízl a láhev hodil na hromadu odpadků v koutě.
Popadl sklenku a s úslužným gestem ji nabídl. Blaine zavrtěl hlavou.
„Výraz na vaší tváři může znamenat jenom jedinou ze dvou možností: bud jste právě ucítil prd, nebo se vám nějak nelíbím."
„Chci ti gratulovat k té hrubé řeči stejně jako k alkoholickému návyku - velice se hodí k tvému novému image."
„Seru na tebe, Blaine Malcomessi," odfrkl Saša, kopl do sebe whisky a vykloktal si. Teprve potom polkl.
„Máti vás poslala," konstatoval znechuceně.
„Řekla mi jenom, kde tě najdu, ale neposlala mě."
„To je stejný," zavrčel Saša a snažil se ze sklenky vyklepat poslední kapku. „Chce mě dostat zpátky, abych ze špíny doloval diamanty, trhal hrozny, pěstoval bavlnu, papíroval kašlu na to, vždyť vůbec nechápe mou situaci."

„Rozumí ti mnohem víc, než si myslíš.“
„Tam někde bojujou muži jako David a ti ostatní. Lítají a já tu dřepím dole ve špíně jako kripl.“
„Sám sis tu špínu vybral!“
„Lepší když vypadnete, pane, než ztratím nervy.“
„S radostí,“ Blaine vstal. „Špatně jsem tě odhadl. Přišel jsem ti nabídnout důležitou práci pro válečné údobí, ale vidím, že nejsi vhodný kandidát.“ Cestou ke dveřím dodal:
„Taky jsem tě chtěl pozvat v pátek na oslavu - Tara ohlásí své zásnuby s Hubertem Langleyem. Myslel jsem, že tě to pobaví, ale zapomeň na to.“
Vyšel ven a zamířil ke stezce. Saša ho následoval jenom ke schůdkům a díval se, jak stoupá po pěšině. Plukovník se ani jednou neotočil, a když nahoře zmizel, pocítil Saša náhle osamělost a prázdnotu.
Až dosud si vlastně neuvědomil, jak velký vliv na něho
Blaine Malcomess měl, jak mnoho věcí záviselo na jeho dobrém odhadu i zkušenostech.
„Chtěl bych být jako on!“ vykřikl. „Ale teď už se to nikdy nestane,“ dotkl se černé pásky přes oko.
„Proč zrovna já?“ zaúpěl tu věčnou otázku ztroskotance a sesul se na schod. Civěl do dáli přes klidné zelené vodní masy zálivu.
Pomalu v něm zrál význam plukovníkových slov. Začal o nich uvažovat, o té nabídce - vtom však před sebou v duchu spatřil Taru, tu nádhernou bytost, a zalila ho vlna sebelítosti.
Vstal a vešel dovnitř. Otevřel skříňku u výlevky, kde stála už poslední láhev whisky. „Copak se stalo těm ostatním?“ podivoval se. „Že by myši?“
Odšrouboval uzávěr a hledal skleničku. Všechno tu ale bylo špinavé, a tak ji celou zdvihl k ústům. Náhle se mu žaludek pohnul a ucítil znechucení nejenom fyzické, ale i emocionální.
Položil láhev na okraj výlevky a sledoval zlatavý mok, který pomalu vybublával a mizel v odtoku. Potom odhodil pásku i kraťasy a vrhl se do vod oceánu.
Krauloval v ostrém tempu, a než se dostal k hranici zátoky, bolel ho každý sval v těle. Otočil se a hnal se zase nazpět. Neodpočíval, snažil se ze sebe všechno dostat. Po delší době už nemohl ani zdvihnout ruku a jen taktak se s vypětím sil dostal na břeh.
Padl do mokrého písku a ležel jako mrtvý. Jakmile se vzpamatoval, vstal a odbelhal se do chatrče. Pohlédl na nepořádek uvnitř a vzal do ruky koště povalující se za dveřmi.
Všechno špinavé prádlo i povlečení svázal do rance. Potom nabral do konvice dešťovou vodu ze sudu stojícího venku a ohřál ji na kamnech.
Pečlivě se oholil, oblékl si tu nejčistší košili i kalhoty, které našel, a nasadil si pásku na oko. Uchopil ranec, vynesl ho ven a zamkl dveře - klíč ukryl za trámkem.
I s nákladem vystoupal po pěšině nahoru, kde čekal špinavý jaguár se stopami soli na karoserii. Baterie se za tu dobu vybila, a tak jenom odbrzdil a nastartoval za pohybu.
Centaine seděla ve studovně a zpracovávala celou hromadu různých dokumentů. Vyskočila, jakmile vešel, a radostně volala: „Vítej, chéri, vypadáš dobře. Už jsem si o tebe dělala starosti - trvalo to tak dlouho. Celých pět týdnů.“
Ta páska přes oko ji pořád děsila. Pokaždé si totiž vzpomněla na poslední slova Isabelly Malcomessové:
Oko za oko, Centaine Courtneyová. Dej si pozor na má slova — oko za oko!
Vzpamatovala se však a nastavila mu tvář k polibku.
„Jsem ráda, že jsi zase doma, chéri.“
„Blaine Malcomess mi nabídl práci ve spojení s válkou.
Uvažoval jsem, že to vezmu.“
„Jsem si jistá, že je to důležité,“ přikývla Centaine. „Mám z toho radost. Pevnost udržím sama, dokud se nevrátíš.“
„Tím jsem si jistý, máti,“ zašklebil se. „Vždyť se ti to dařilo velice dobře celých dvaadvacet let - myslím to hájení pevnosti.“
Dlouhá řada nákladních vagónů se dvěma parními lokomotivami vpředu se pomalu prodírala horským průsmykem. V těžkém stoupání vše halila pára a Hex River Mountains odrážely ozvěnu hlasitého vzdychání parních strojů.
Nakonec se lokomotivám podařilo překonat nejvyšší bod a potom se už vlak dal do pohybu po vyprahlé náhorní plošině, kde až dramaticky zvýšil rychlost.
Asi po čtyřiceti mílích jízdy zvolnil a nakonec zastavil ve stanici Touws River.
Nová osádka už čekala v kanceláři výpravčího, a tak výměna proběhla rychle. První lokomotivu odpojili a odstavili na vedlejší kolej. Zbytek cesty totiž povede tisíci mílemi plání k severu, do zlatých polí Witwatersrandu, takže už pomoc nebudou potřebovat. Vrátí se zase s nákladním vlakem v pro.tisměru, aby mu asistovala při brždění v prudkém klesání.
Původní osádka už vyrazila k železniční ubytovně s radostnou vyhlídkou na teplou koupel a večeři. Pouze jeden ze strojvedoucích se ještě zdržoval na nástupišti a sledoval odjezd nákladního vlaku k severu.
Počítal vagóny projíždějící okolo, aby si ověřil své dřívější zjištění. Dvanáctka i třináctka byly uzavřené a stříbrně natřené, aby odrážely žár slunečních paprsků. Po stranách nesly varování dvoumetrovými písmeny VÝBUŠNINY. V každém se nacházelo dvacet tun průmyslové trhaviny naložené v továrně v městečku Somerset West, kde je vyráběla firma Afričan Explosives and Chemical Industries. Jejich největším odběratelem byly zlaté doly, zastoupené společností Anglo
American Group.
Po projetí posledního vozu zašel strojvedoucí do kanceláře výpravčího, který ještě stál na nástupišti s červeným a zeleným praporkem v podpaží. Zdvihl sluchátko telefonu a afrikánsky si na ústředně objednal další železniční stanici Matjiesfontein.

„Van Niekerk.“
„Tady je Bílý meč, ozvala se odpověď, a i když ji očekával, ucítil mrazení v zádech.
„Má zpoždění třiadvacet minut. Odjel před dvěma minutami, je to dvanáctý a třináctý vagón.“
„Výborně.“
Manfred De La Rey položil sluchátko a zkontroloval si čas na hodinkách. Potom se usmál na obě ženy, které ho sledovaly z kuchyně farmářského domu.
„Děkuju vám mnohokrát, mevrou,“ obrátil se na tu starší.
„Opravdu jsme vám vděčni za vaši pomoc. Určitě z toho nevzniknou žádné problémy, na to vám mohu dát své slovo.“
„S potížemi jsem se už dávno setkala, meneer,“ odpověděla ta statečná žena. „V devětadevadesátém mi rooinekke spálili farmu a zabili manžela.“
Motorku měl zaparkovanou hned za stodolou. Nastartoval, vyjel z městečka a dostal se na silnici vedoucí paralelně s tratí. Při úpatí skal se obě dopravní tepny rozcházely.
Manfred zkontroloval silnici před sebou i za sebou a teprve potom se stočil na farmářskou cestu, která ho dovedla společně se železnicí až na druhou stranu kopce. Opět se zastavil, opřel motorku a přezkoumal okolí.
Kopec výhodně zakrýval koleje ve směru od hlavní silnice, a vybrané místo tak nabízelo rychlou možnost ústupu. Stoupání tu donutí lokomotivu zpomalit, jako tomu bylo i u ostatních vlaků, které zde pozoroval.
Opět nasedl na motorku a sledoval už jenom vyjetou stopu.
Za první terénní vlnou se objevil remízek trnovníků, kam zaparkovali nákladní vozy. Jedna třítunka, dvě čtyřtunky a velká hnědá desetituna značky Bedford. Už jenom naplnění nádrží při omezeném prodeji pohonných hmot bylo dost složité.
Odtud měli pouhých sto kroků k železniční trati. Jeho muži tu odpočívali vedle svých vozidel a při zvuku motorky okamžitě vyskočili a hnali se k němu. V čele stál Roelf
Stander.
„Vlak se tu objeví v devět třicet,“ oznámil Manfred. „Jde
; o dvanáctý a třináctý vagón. Teď si to můžete spočítat.“
Jeden z nich byl železničář a hned propočítal vzdálenost
; mezi lokomotivou a nákladem výbušnin. Chtěl, aby příhodně zastavili vlak s vagóny na úrovni čekajících nákladních vozů.
Manfred a Roelf sami odkrokovali správnou vzdálenost a položili nálože pod spoje kolejnic. Potom na vypočítané místo rozmístili červené varovné pochodně, vzněcující se nárazem.
Akci skončili ještě před setměním. Poté se muži rozmístili na předem určené pozice. Byli to mladíci vybraní pro svou tělesnou sílu. Měli na sobě hrubé a tmavé oblečení, výzbroj tvořily rozličné palné zbraně: od brokovnic až po staré mannlicherovky. Jenom Roelf a jeho přítel se pyšnili moderními německými lugery z gumových kanystrů z ponorky.
Manfred si vzal na povel menší skupinku, zatímco většina zůstala na místě pod vedením Roelf a.
Po delší době se v dálce ozvalo písknutí lokomotivy. Manfred uvedl odpalovací skříňku do pohotovosti. Po chvíli se objevilo kyklopské oko světlometu ozařující pláň pod kopcem. Čekající muži si upravili škrabošky a snažili se splynout s terénem.
Rychlý dusot stroje se zpomalil, lokomotiva se dostala do stoupání. Těžce supěla, minula druhou skupinu a najela na první pochodeň. Varovné světlo vybuchlo a zalilo svou září celé okolí.
Ozvalo se kovové skřípění brzd a Manfred si oddechl: strojvedoucí zareagoval instinktivně, a tudíž nebude zapotřebí vyhazovat koleje do povětří. Zažehla se druhá varovná pochodeň. Pištění rvalo uši.
To už Manfred šplhal po schůdcích do kabiny a mířil pistolí na překvapeného strojvedoucího i topiče.
„Vypněte světlomet!“ zaječel přes masku. „Vylezte z kabiny!“
Na zemi je prohledali a svázali. Než se Manfred objevil u vagónu s výbušninami, Roelfovi muži už začali nakládat.
„Cojesbrzdařem?“
„Je svázaný,“ informoval Roelf, a tak Manfred mohl doběhnout k náložím před lokomotivou. Rychle je odstranil, a než se vrátil, první nákladní vůz už byl naložen.
„Jeďte!“ vykřikl Roelf a třítunka potmě zmizela. Manfred zkontroloval hodinky. „Dvanáct minut,“ zamumlal. Byli v časovém předstihu.
Strojvedoucí, topič i brzdař leželi vedle sebe v posledním vagónu, zatímco nakládání výbušnin bez problémů pokračovalo.
„Všechno,“ ozval se po chvíli Roelf. „Už toho víc nepobereme.“
„Osmačtyřicet minut,“ poznamenal Manfred. „Výborně!
Teď ať všichni vypadnou!“
„A co ty?“
„Nestarej se a upaluj!“ přikázal.
Nákladní vozy zmizely a on čekal, až se na hlavní silnici rozsvítí světla. Hukot motorů se pomalu ztrácel. Zůstal sám.
Pokud by Roelf s ostatními jenom tušili, co má v úmyslu, mohli by se mu v tom pokusit zabránit.
Vlezl do otevřených dveří vagónu, kde zůstala část nákladu. Nezvládli odvézt všechno, druhého vagónu se ani nedotkli. Pořád tu ještě zůstávalo přes dvacet tun průmyslové trhaviny.
Nastavil časovací zařízení s roznětkou na zpoždění patnáct minut a opatrně ho vložil do jedné z beden. Potom seskočil a utíkal k lokomotivě. Ani jeden ze tří mužů osádky nepatřil k jejich organizaci, a proto je nemohl nechat naživu coby svědky. Pocítil lítost, ale zařadil je mezi válečné ztráty.
Vyšplhal se opět do kabiny, odbrzdil a pomalu přestavil regulátor. Kola se protočila, zabrala a vlak sebou trhl. Manfred

ještě o stupínek přidal a potom vyskočil. Díval se, jak vlak nabírá rychlost. Potom se otočil a vrátil se k motocyklu, kde se uvelebil na sedačce.
Netrpělivě kontroloval hodinky každých pár minut.
Náhle se v dálce zablesklo, celý severní horizont zazářil a teprve potom se k jeho uším donesla ozvěna drtivé exploze.
Našlápl motorku a vyrazil na jih. Začali dobře, uvažoval, ale stále ještě toho mají před sebou dost na práci.
Blaine pohlédl na Sašu, který ve dveřích zaváhal. Měl na sobě leteckou uniformu vyzdobenou medailovými stužkami.
„Dobré ráno, Sašo," přikývl zachmuřeně. „Už je deset mohl bych ti nabídnout whisky?"
Mladík sebou trhl. „Přišel jsem se omluvit za své chování, pane. Bylo to neodpustitelné."
„Posaď se," ukázal Blaine na kožené křeslo. „Všichni se občas chováme jako úplní idioti - trik je pouze v tom si to uvědomit. Omluva se přijímá."
Plukovník se zvedl a přešel k oknu. Jakási stařenka krmila venku holuby. Pozoroval ji a přitom se rozhodoval. Uvažoval, zda jeho zájem o Centaine nekoliduje se služebními povinnostmi. To, co má na mysli, ohrožuje totiž blaho státu.
Není Saša až moc mladý a nezkušený pro tento úkol, přemítal už potolikáté.
Nakonec se vrátil ke stolu a vzal do ruky černou složku.
„Je to přísně tajný materiál," jakoby ho potěžkával. „Nejtajnější a nejcitlivější zpráva," předal ji Sašovi. „Nesmí opustit tuto kancelář. Podívej se na to. Já mám teď jednání s polním maršálem Smutsem. Vrátím se asi za hodinu. Potom si popovídáme."
Přišel o něco později, ale Saša stále četl. Vzhlédl od složky a výraz ve tváři vyjadřoval hluboké znepokojení.
„Co si o tom myslíš?"
„Samozřejmě jsem už slyšel o té organizaci OB," začal Saša. „V životě mě ale nenapadlo, že se dostali až tak daleko. Vždyť je to celá tajná armáda, pane. Přímo v našem středu.
Pokud by se zmobilizovali proti nám...," zavrtěl hlavou a pokoušel se najít slova. „Čekala by nás revoluce, občanská válka, zatímco většina našich vojákuje na severu."
„Už se pohnuli," povzdychl si Blaine. „Zatím podle typického afrikánského stylu přešlapovali na místě a škorpili se mezi sebou. Teď se ale něco přihodilo, a to jim dodalo nový důvod ke sjednocení...," odmlčel se a chvíli přemýšlel. „Aniž bych to musel připomínat, nic, o čem tady mluvíme, se nesmí dostat z této místnosti, ani k těm nejbližším."
„Samozřejmě, pane."
„Už jsi četl o tom výbuchu vlaku s dynamitem u Touws
River před čtrnácti dny?"
„Ano, pane - opravdu děsivá nehoda. Strojvedoucí i osádka zahynuli."
„Máme nové důkazy. Nevěříme v nehodu. Osádka totiž byla svázána v brzdařském vagónu. Navíc máme dojem, že velké množství trhaviny z vlaku zmizelo a pouze zbytek byl odpálen, aby zakryl krádež."
Saša dlouze hvízdl.
„Jsem přesvědčený, že je to teprve začátek. V téhle nové
• fázi budou postupovat i nadále. Jak jsem řekl: Něco se stalo, co vše nastartovalo. Musíme to najít a rozdrtit."
„A jak mohu pomoct já, pane?"
„Je to veliké - a zasahuje to celý stát. Musíme udržovat přímý kontakt se šéfy policií každé provincie a také s vojenskou rozvědkou. Celá operace musí být velice dobře koordinována. Potřebuju osobního asistenta, styčného důstojníka. Tuhle práci ti nabízím."
„Jsem tím poctěn, pane, ale nechápu, proč jste si vybral zrovna mě. Existuje přece nejméně tucet dalších, lépe kvalifikovaných..."
„Známe dobře jeden druhého, Sašo," přerušil ho plukovník. „Pracovali jsme spolu už několik let a vytvořili dobrý tým. Důvěřuju ti a vím, že máš obojí: hlavu i odvahu. Nepotřebuju policistu, ale někoho, kdo porozumí mému myšlení a kdo dokáže splnit mé příkazy až do posledního puntíku."
Náhle se zašklebil: „Navíc hledáš práci, nemám pravdu?"
„Ano, pane. Vřelé díky."
„Stále jsi ještě na zdravotní dovolené, ale okamžitě tě povolám z letectva na ministerstvo vnitra. Hodnost ti zůstane, plat dostaneš jako velitel letky - od teď se ale budeš zodpovídat jenom mně."
„Rozumím, pane."
„Sašo, letěl jsi od té doby, cos přišel o oko?" Zeptal se přímo, což si zatím netroufla ani vlastní matka. Sašova úcta k němu ještě vzrostla.
„Ne, pane."
„To je škoda. Občas bude zapotřebí dostat se do různých koutů naší země až moc rychle."
„Jde vlastně jenom o správný odhad vzdáleností," zamumlal Saša. „Potřebuju trochu praxe."
„Zkus si zahrát pólo," nadhodil uklidněný Blaine. „Dobrý trénink je zárukou správného odhadu - teď ale ještě musíme prodiskutovat mnohem důležitější věci. Šéfem celého vyšetřování je hlavní inspektor Louis Nel na zdejší policejní stanici. Seznámím vás."
Další hodinu probírali veškeré možnosti a plánovali použitou strategii. Před odchodem však plukovník poznamenal: „Mimochodem, Sašo, pamatuj na pátek. To pozvání na osmou stále platí. Vezmi si smoking nebo ešus. Pokusíš se to stihnout?"
Sarah Standerová ležela v posteli sama, miminko v postýlce při ní. Další dvě děti spaly vedle v pokoji.
Hodiny na radnici odbily čtvrtou. Naslouchala každému úderu už od půlnoci. Uvažovala, jestli by neměla zkontrolovat děti - malý Petrus se vždycky odkopával. Náhle zaslechla vrznutí kuchyňských dveří. Ztuhla a zatajila dech.
Roelf se vrátil a právě se svlékal v koupelně. Potom došel po špičkách až do ložnice. Předstírala spánek. Poprvé zůstala

tak dlouho vzhůru: uvažovala totiž o tom, jak se manžel velice změnil od té doby, co se vrátil Manfred. Přinesl nám jenom problémy a všechny nás zničí. Nenávidím tě, Manfrede
De La Reyi.
Při snídani se tiše zeptala: „Kdes byl v noci?“
V mžiku se rozzuřil: „Drž hubu, ženská, copak jseš můj zpovědník?“
„Nechal ses ale zatáhnout do nějakého nebezpečí,“ ignorovala jeho vztek. „Máš přece tři malé děti, Roelfe. Nemůžeš si dovolit nějakou hloupost...“
„Tak dost, ženo!“ zařval. „Tohle je mužská záležitost, a ty se drž stranou.“
Bez dalšího slova odjel na univerzitu, kde pracoval jako lektor. Věděla, že za deset let se vypracuje, pokud se nenamočí do nějakého problému.
Poklidila, ustlala, malého dala do kočárku a vyšla směrem k centru. Zastavila se u obchodu, aby koupila nějaké sladkosti pro děti. Při placení si všimla titulku v novinách.
„Vezmu si i Burger“ rozhodla se. Potom přešla naproti do parku a posadila se na lavičku. V novinách se dočetla o tragédii nákladního vlaku, což ji donutilo opět přemýšlet.
Roelf odešel z domu včera hned po obědě. K explozi došlo někdy kolem půl jedenácté v noci. Propočítala v duchu vzdálenosti i čas a žaludek se jí stáhl. Vstala a zamířila k poště.
Zastavila se u telefonní budky.
„Ústředno, dejte mi hlavní policejní stanici v Kapském
Městě,“ vydechla.
„Čekejte.“
Náhle si uvědomila tu hrůznou skutečnost: Jak může předat Manfreda policii, aniž by současně neohrozila manžela?
„Tady centrální policejní stanice, Kapské Město. Jak vám mohu pomoci?“
„A-ano,“ zakoktala. „N-ne, mrzí mě to - není to důležité,“ rychle zavěsila. Opřela se do kočárku a zamířila domů.
Sesula se na židli v kuchyni a zoufalstvím se rozplakala.
Po chvíli si však otřela oči do zástěry a raději si uvařila kávu.
Jaguár stál naproti Malcomessovu domu. Saša však nevystupoval, protože stále uvažoval.
Možná ze sebe zase udělám idiota, spekuloval a nahnul zpětné zrcátko tak, aby se v něm viděl. Přičísl si vlasy a nastavil pásku přes oko. Potom přece jenom vystoupil.
Vozy tu stály zaparkované v řadě, byla to opravdu veliká oslava. Vypadalo to na dvě stě až tři sta hostů.
Došel k otevřeným hlavním dveřím. Už i tady bylo plno.
Podařilo se mu protlačit až k baru. Dokonce ani Blaine Malcomess nemohl nabídnout whisky, protože se na trhu dlouho neobjevila. V této situaci se považovalo za projev vlastenectví pití kapské brandy. Saša si však raději objednal zázvorovou limonádu.
Mé pijácké dny už minuly, ujistil se. Se sklenkou v ruce postupoval dál, potřásal si rukama se starými přáteli, líbal ženy na tvář.
Nakonec ji přece jenom objevil v jídelně s barevným šéfkuchařem a dvěma sluhy, kde dohlížela na poslední úpravy složité studené večeře.
Vzhlédla, spatřila ho a ztuhla. Měla na sobě večerní šaty, vlasy spuštěné přes ramena. Už téměř zapomněl, jak její oči dokážou zářit.
Gestem propustila služebnictvo.
„Ahoj, Taro, jsem zpátky.“
„Aha, už jsem slyšela. Vždyť ses vrátil před pěti týdny.
Myslela jsem si, žes mohl...,“ zarazila se a studovala jeho tvář. „Dozvěděla jsem se, že tě vyznamenali,“ dotkla se stužek.
„A také jsi byl zraněn.“
Opět na něho vážně pohlédla a nevyhýbala se ani té černé pásce. Potom se usmála. „Vypadáš velice švihácky.“
„Ale necítím se tak.“
„Chápu,“ přikývla. „Změnil ses.“
„Myslíš?“
„Ano, už nejsi tak...,“ zavrtěla hlavou, protože nedokázala najít to správné slovo. „Nejseš už tak drze neomalenej, tak hnusně sebejistej.“
„Chtěl bych si s tebou promluvit,“ zarazil ji. „Vážně.“
„Tak dobře,“ přikývla. „O čem?“
„Tady ne, vždyť je tu plno lidí.“
„Zítra?“
„Zítra může být už pozdě. Pojd se mnou.“
„Sašo, ty jsi zešílel! Tohle je přece má oslava zasnoubení.“
„Přijedu s vozem k postrannímu vchodu,“ upozornil ji.
„Vezmi si něco na sebe, venku je chladno.“
Po chvíli už seděl v jaguáru se zhasnutými světly. Tušil, že nepřijde, ale přesto čekal. Úplně se vyděsil, když se otevřely dveře a Tara zapadla do sedačky. Měla na sobě kalhoty a rolák. Zdálo se, že už se na oslavu nevrátí.
„Jeď!“ vyhrkla. „Zmizíme odtud.“
Seděli v tichosti, pouze ona se usmívala. Nakonec promluvila.
„Předtím jsi nic a nikoho nepotřeboval. A to jsem na tobě nemohla vystát.“
Neodpověděl.

„Ale teď mám dojem, že mě potřebuješ. Vycítila jsem to, hned jak ses objevil. Skutečně mě potřebuješ.“
Mlčel, slova byla zbytečná. Místo toho ji vzal za ruku.

Z anglického originálu POWER OG THE SWORD vydaného nakladatelstvím Macmillan Publishers, Ltd.
25 Eccleston lace, London SW1 W9NFand Basingstoke přeložil Michal švejda
Redakční úprava Ivana Váňová
Grafická úprava obálky Zbyněk Janáček
Vydalo nakladatelství ALPRESS, s. r. o., Frýdek-Místek, v edici Klokan, 1998
Sazba Lumír Kaděra
Vytiskla Těšínská tiskárna, a. s., štefánikova 2, Český Těšín
Vydání první
ISBN 80-7218-089-4